CRISTIAN NEGREA

SÂNGE PE NISTRU

thriller politico-militar

Cristian Negrea

SÂNGE PE NISTRU

Colecția tehno-thriller

Cristian Negrea

SÂNGE

PE NISTRU

Coperta: Lucian Mareş
Editor: Editura Marist

Adresa:
str. Mihail Sadoveanu nr. 13
Baia Mare, jud. Maramureş
cod. 430136
Tel.:
0262/219421; 0723/570248
E-mail:
EdituraMarist@gmail.com
NegreaCristian@gmail.com

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
NEGREA, CRISTIAN
Sânge pe Nistru / Cristian Negrea. - Baia Mare : Marist, 2009

ISBN 978-973-8935-82-2

821.135.1-31

DEDICAȚIE

Această carte este dedicată tuturor militarilor români ce își fac datoria față de Țară, dar mai ales celor din teatrele de operațiuni și în mod special următorilor:

Irak:

Sublocotenent post-mortem (pm) **Bogdan Valerian Hâncu**, ucis de un Dispozitiv Explozibil Improvizat (DEI) în misiunea de antrenare a armatei irakiene, la 27 aprilie 2006

Slt. (pm) **Ioan Grosaru**, ucis de un DEI la 21 septembrie 2006

Afghanistan:

Slt. (pm) **Iosif Silviu Fogorași,** ucis într-un schimb de focuri, la 11 noiembrie 2003

Slt. (pm) **Mihai Anton Samoilă,** decedat în urma rănilor primite în schimbul de focuri cu talibanii la 11 noiembrie 2006

Slt. (pm) **Narcis Şonei**, ucis de un DEI în misiune de patrulare la 24 aprilie 2005

Slt. (pm) **Ionel Gheorghiță Drăguşanu**, ucis de un DEI în misiune de patrulare, la 20 iunie 2006

Slt. (pm) **Aurel Marcu**, ucis de un DEI în misiune de patrulare, la 6 septembrie 2007

Slt. (pm) **Ionuț Cosmin Sandu**, ucis de un DEI în misiune de patrulare, la 20 martie 2008

Slt. (pm) **Caludiu Marius Covrig**, ucis într-un schimb de focuri pe autostrada Qualat-Kabul, la 13 iunie 2008

Slt. (pm) **Dragoş Traian Alexandrescu**, ucis de un DEI pe autostrada Qualat-Kabul, la 31 august 2008

Slt. (pm) **Claudiu Chira**, ucis de un DEI pe autostrada Qualat-Kabul, la 26 februarie 2009

Maiorul (pm) **Petre Tiberius-Marcel** şi-a pierdut viața în timpul unei misiuni de intervenție rapidă în sprijinul unei subunități aliate atacate de insurgenți, la 3 aprilie 2009.

Maiorul (pm) **Claudiu Chira**, ucis de un DEI pe autostrada Qualat-Kabul, la 7 aprilie 2009

Slt. (pm) **Florin Bădiceanu**, ucis de un DEI pe autostrada Kandahar-Kabul, la 23 februarie 2010

MOTTO:

„Origina unui răsboiu nu se găsește în cauzele din preajma primelor operații, ci în timpul depărtat, uneori foarte greu de precizat, atât timpul cât și origina."

General Gheorghe Rasoviceanu, 1940

PROLOG

Duminică, 22 iunie 1941, ora 4.00
La nord de Dorohoi, nord-estul Moldovei

În sfârşit, venise! Aşteptat cu furie, nădejde şi speranţă, ordinul venise! Atât de sec, dar atât de plin de promisiuni, de speranţă! De speranţa că în fine, umilirile de anul trecut, din acel an blestemat 1940, se vor spulbera ca vântul sub călcâiul de fier al armatelor româno-germane reunite care vor da o lovitură de berbece Armatei a 9-a şi a 12-a sovietice, reîntregind brazda de la est a României Mari, aşa cum au consfiinţint-o cu sânge înaintaşii în cursul războaielor de reîntregire de acum mai bine de douăzeci de ani. Atât de simplu, dar atât de plin de speranţă şi de vitalitate, vitalitatea unui popor vitregit şi lovit de calculele marilor puteri ale momentului, dar care era decis să-şi ia soarta în mâini şi să spulbere

calculele geopolitice de moment aducând înapoi la patria mumă teritoriile înstrăinate de tuşa groasă a creionului mânuit de Molotov şi Ribbentrop sub supravegherea directă a stăpânilor lor, Stalin şi Hitler.

Ordinul generalului Antonescu era clar: „Ostaşi, vă ordon, treceți Prutul!".

Prutul, hotar blestemat! După ce în 1918 România se reîntregise în granițele-i fireşti, a urmat ultimatumul sovietic din 26 iunie 1940, ca o consecință a pactului sovieto-german de neagresiune, cunoscut sub numele de pactul Molotov-Ribbentrop, în urma căruia România cedează fără luptă Uniunii Sovietice Basarabia, Bucovina şi Ținutul Herța, ultimele două nefiind niciodată stăpânite de ruşi, dar aşa discutau pe atunci marile puteri. Ținutul Herța nici nu a fost subiectul negocierii, dar harta trasată cu creion gros de către Molotov a lăsat loc de interpretări, aşa că Armata Roşie a ocupat acest teritoriu românesc ca o consecință a momentului, chiar dacă au căzut ostaşi români apărându-l cu pieptul gol împotriva hoardelor dezlănțuite. Cedarea în fața URSS a fost urmată de cea în fața Ungariei în privința Ardealului de Nord şi a Bulgariei în privința Cadrilaterului. Pe acest fond accede la putere generalul Ion Antonescu, care are drept scop suprem reîntregirea țării. Pentru asta, înscrie țara în axa Berlin-Roma, scopul său fiind recuperarea ținuturilor estice căzute sub robia Armatei Roşii. Iar acum, momentul a sosit!

„Români, vă ordon, treceți Prutul!". De-a lungul Prutului, în partea sudică a Grupului de Armate Sud con-

dus de feldmareşalul Gerd von Rundstedt, Armatele 3 şi 4 române, intercalând Armata 11 germană, aşteptau faţă în faţă cu Armatele 9 (general-colonel T. Cerevicenko) şi 12 sovietice (general-locotenent P.G. Ponedelin). Ulterior, primei armate i se trimite în ajutor Armata 18 (general-locotenent A. K. Simrnov) din Districtul Militar Moscova. Sovieticii, pe poziţii ofensive, aveau dispuse între Prut şi Nistru opt grupuri de armată, dintre care trei mecanizate, cu circa 20-24 mari unităţi de infanterie, mecanizate, tancuri, toate în componenţa Frontului de Sud al Armatei Roşii. Poziţiile ofensive ale sovieticilor nu lăsau dubii cu privire la intenţiile lor viitoare, de forţare a Porţii Focşanilor spre a pătrunde şi ocupa zonele petroliere ale Ploieştilor.

Armata a 4-a română (general corp de armată Nicolae Ciupercă) se afla desfăşurată de la sud-est de Iaşi (Comarna) până la confluenţa Prutului cu Dunărea (front de 200 km), la nordul ei era dispusă Armata a 11-a germană (general-colonel Eugen von Schobert) pe un front de circa 150 km, iar în continuarea acesteia din urmă, de-a lungul graniţei trasate de Molotov, de la Seletin la Ripiceni, pe un front de circa 130 km, Armata a 3-a română (general corp de armată Petre Dumitrescu), toate formând împreună Grupul de armate "General Antonescu". În primă fază, acest grup de armată avea sarcina de a fixa forţele inamice, împiedicându-le deplasarea spre nord, acolo unde configuraţia frontului făcea necesară executarea primei lovituri şi înaintarea trupelor germane până la obţinerea unei continuităţi logice a frontului. Dar asta

necesita dese incursiuni pentru testarea tăriei şi voinţei de luptă a inamicului, pregătind ofensiva viitoare.

Dar frontul nu era static peste tot. Dimpotrivă. La ora 3.00, primele avioane germane şi române de recunoaştere au trecut Prutul, iar un sfert de oră mai târziu primele bombardiere însoţite de avioane de vânătoare au decolat de pe aerodromurile din Moldova având ca obiective bazele aeriene sovietice din Basarabia. Artileria a început bombardarea poziţiilor sovietice. Unităţile din prima linie au început incursiunile în liniile inamice, luptele de hărţuială generalizându-se.

Zorii se apropiau, lumina zilei alungând tenebrele nopţii stăpâne până atunci. Regimentul 6 Roşiori, de cavalerie motorizată, se afla poziţionat la nord de oraşul Dorohoi. Artileria trăgea puternic asupra cazematelor întărite de pe dealul Bobeica, imediat dincolo de graniţa artificial fixată de Armata Roşie cu un an în urmă. Aici graniţa era terestră, sovieticii ocupând o fâşie largă din malul drept al Prutului, la sud de Cernăuţi.

La punctul de concentrare al Escadronului 3, căpitanul Puşcaş stătea aplecat asupra unei hărţi, înconjurat de ofiţeri. Venise de la o ultimă întrunire cu colonelul Radu Korne, comandantul regimentului. Făcuse în prealabil şi o recunoaştere până la punctul înaintat de observaţie al artileriei, doar ca să poată vedea mai bine poziţiile cazematelor inamice ce împânau dealul Bobeica.

– Domnilor, pornim în zori! Direcţiile de atac sunt următoarele, se adresă ofiţerilor trasând liniile de înaintare. Dealul Bobeica ne stă ca un ghimpe în coastă, până

la cucerirea acestei poziții strategice, avansul nostru este imposibil. Vor trebui distruse sau ocupate toate cazematele care ne amenință orice posibilitate de avansare. Vom ataca cu dispozitivul discutat în prealabil. Dacă aveți întrebări, grăbiți-vă!

Îi cercetă pe fiecare în parte, apoi se opri asupra unui tânăr locotenent:

– Apostolescule, vrei să zici ceva?

Locotenentul se codi, dar totuşi vorbi:

– Domnule căpitan, soldații sunt cam îngrijorați, cazematele sunt bine întărite, au armament performant...

– Da, şi?

– Pentru ei este botezul focului, n-au mai fost în luptă până acum...

– Şi pentru tine nu e botezul focului?

– Ba da, dar...

– Stai liniştit, şi pentru mine e la fel de greu. Nici eu n-am mai participat la nici o bătălie. Pentru toți este prima dată.

– Nu chiar, domnul colonel...

– A, da! Este adevărat, domnul colonel Radu Korne, comandantul regimentului 6 Roşiori, a luptat în războiul mondial de acum douăzeci de ani, chiar a fost decorat şi făcut cavaler al Ordinului "Mihai Viteazu" pentru bravură în luptă. Vezi, de asta nu mă tem chiar atât de tare, deoarece cine ne va conduce în luptă îşi ştie bine meseria!

Făcu o scurtă pauză, apoi continuă:

– Încă ceva, sunt convins că toți cei de aici sunteți

capabili să câştigaţi o bătălie, chiar şi Ordinul "Mihai Viteazu"! Chiar şi tu, sublocotenentul Gheorghe Apostolescu, ai potenţialul de a fi decorat cu Ordinul "Mihai Viteazu"!

Printre uşoarele murmure, se auzi o voce puternică:

– Fiţi liniştit, domnule căpitan, toţi ne vom face din plin datoria!

– Sunt convins de asta, sublocotenent Popescu! Gata, pe poziţiile de pornire!

În zorii zilei de 22 iunie 1941, escadronul 3 din regimentul 6 Roşiori motorizat a pornit atacul asupra cazematelor de pe dealul Bobeica. După lupte crâncene, cazematele sovietice au fost cucerite. În luptă a căzut eroic sublocotentul Paul Liviu Popescu, el primind mai târziu Ordinul "Mihai Viteazu" clasa a III-a post-mortem, fiind primul ofiţer român decorat cu această distincţie în al doilea război mondial.

Vineri 3.04.2009, ora 3.45
Afghanistan, 80 kilometri sud-vest de Kabul

Până acum, după 1989, România nu a spus niciodată explicit că dispune de trupe speciale, deşi experţii străini erau convinşi de existenţa lor. România a negat cu mai multă sau mai puţină hotărâre atunci când era pusă în faţa unui fapt împlinit. Implicarea trupelor române în teatrele externe de operaţiuni, precum şi discursul preşedintelui american George W. Bush la Bucureşti, chiar înainte de integrarea României în NATO, prin care acesta sugera armatei române să se concentreze pe trupele de comando, pe lângă altele, a creat un curent internaţional prin care analiştii militari străini dădeau ca sigură existenţa forţelor speciale române, chiar dacă nu erau recunoscute explicit. Tocmai în acest sens, Batalionul 495 Operaţiuni Speciale „Ştefan Soverth" a fost integrat trupelor de paraşutişti, lăsând loc unor speculaţii cu privire la trupele speciale româneşti. Implicarea tot mai adâncă în Afghanistan a făcut ca realitatea să iasă treptat la suprafaţă, iar conducătorii armatei să recunoască până la urmă evidenţa: da, trupele speciale române există şi sunt implicate alături de comandourile americane din Delta Force şi Green Berets (Beretele Verzi) în operaţiuni de căutare şi distrugere (Seek&Destroy) a talibanilor din Afghani-

stan. Iar aceste trupe speciale constau în două batalioane, Batalionul 1 „Vulturii" (Eagles), cu baza la Târgu Mureş, şi Batalionul „Humint" (de la Human Inteligence), subordonat direct către DGIA (Direcţia Generală de Informaţii a Armatei) cu baza la Buzău.

Era tânăr, dar dorea să pară matur, mai ales acum, când din nou era faţă în faţă cu moartea, reprezentată de talibanii fioroşi şi necruţători. Şi totuşi, el, Mihnea Avram, începuse să privească aceste angajamente cu un soi de detaşare, chiar dacă era simplu soldat în cadrul batalionului „Vulturii". Era, oricum, prima sa misiune în Afghanistan, şi era mândru de asta, dar al naibii de responsabil. Până acum se considerase norocos, nu numai datorită faptului că reuşise să facă parte din elita armatei române, trupele speciale. Aici nu fusese numai vorba de noroc, ci şi de aptitudini fizice şi psihice, adaptabilitate, muncă şi exerciţiu până la epuizare. Iar după ce cazi jos şi nu mai poţi, în secunda următoare te ridici şi o iei de la capăt. Asta diferenţiază soldatul profesionist de elita soldaţilor profesionişti. Iar el reuşise şi ajunsese până aici, în Afghanistan, în faţa unei case izolate din munţii inaccesibili. Era practic ceea ce urma să devină o rutină. Munca lor, spre deosebire de a altora în Afghanistan, era căutarea şi anihilarea talibanilor. Alte trupe aveau ca sarcină poliţia militară, asigurarea sectoarelor, protecţia convoaielor, apărarea avansată spre zonele controlate de talibani sau menţinerea unor ofensive limitate la perimetrile acestora, dar a lor era diferită. Ei pătrundeau adânc în teritoriile controlate de inamic, le scotoceau şi

căutau talibanii, cu scop de capturare sau distrugere. Acționau alături de aliații americani, de cele mai bune trupe speciale americane, printre cele mai bune din lume, cum ar fi Delta Force. Era o sarcină care onora, dar şi obliga foarte mult. Comandamentul român nu dorea să se facă de ruşine, ținând cont că până acum se achitase mai mult decât onorabil de sarcinile sale. Iar pentru asta, ştacheta era ridicată foarte sus. Mai erau şi alte trupe aliate de reperare şi distrugere a talibanilor, ca şi britanicii din SAS, dar românii conlucrau mai mult cu americanii, ceva mai deschişi, spre deosebire de britanici, mai reci şi mai conservatori, care preferau ca operațiunile proprii să rămână numai ale lor. Cu toate astea, în urmă cu cincisprezece ani, în Bosnia, un comandant englez îşi exprimase admirația față de profesionalismul trupelor române, spunând că ar fi onorat dacă românii ar opera sub comandă britanică.

Americanii erau şi ei foarte binevoitori din acest punct de vedere, cedând românilor administrarea provinciei Zabul, cu ceva mai mare decât Dobrogea, ba chiar plasând o companie americană sub comandă românească. Un nivel de încredere destul de ridicat, gândea Mihnea Avram, tocmai de asta ei, trupele speciale, nu aveau voie să dea greş.

Mai ales acum, la asaltul acestei case izolate în care se adăpostiseră doi importanți lideri talibani regionali, protejați de luptători fanatici. Înconjurați de americanii din Beretele Verzi şi românii din Batalionul „Vulturii", trăgeau rafale lungi, la disperare. Ascuns după o

adâncitură în panta ce urca spre clădire, Mihnea riposta din când în când cu rafale scurte de trei-cinci gloanțe, din arma sa Heckler&Koch (H&K) ce înlocuise AK-74 din dotarea trupelor speciale române, schimbându-și de fiecare dată poziția cu doi-trei metri. Mai în dreapta, nu departe de el, camaradul și prietenul său Fabian făcea la fel. Prin receptoarele radio din ureche primeau informații și ordine scurte și clare. Casa era deja înconjurată, talibanii nu aveau scăpare, sau poate sperau să fie despresurați de amicii lor care nu puteau fi departe.

Lor, asediatorilor, aflați adânc în teritoriul controlat de talibani, nu le rămânea decât o sijngură opțiune, atacul, deoarece timpul decurgea în defavoarea lor. Americanii încercau să ia legătura cu un avion A-10 Thunderbolt care să atace casa, fără rezultat deocamdată, interferențele fiind frecvente printre munți. Se impunea un atac rapid și în forță, care să ducă la capturarea sau anihilarea inamicului. Aștepta doar ordinul superiorului, căpitanul Petre Tiberius, unul dintre cei doi ofițeri comandanți ai misiunii.

Căpitanul Petre Tiberius avea 33 de ani, fiind în cadrul batalionului încă din anul 2000. Ofițer de excepție, policalificat, cu cursuri și pregătire de parașutism, alpinism și de scafandru, era model în toate pentru soldații săi. Un lider și un camarad extraordinar, fiecare soldat l-ar fi urmat oriunde dacă ar fi primit ordin. Era la al doilea tur în Afghanistan, pe când Mihnea era la primul. Cu atât mai mult, nu dorea să-și dezamăgească comandantul, oricare ar fi greutățile ce le va avea de înfruntat

în următoarele minute.

Auzi în cască vocea căpitanului: „Fiți gata!". Imediat, pe drumeagul pietruit ce urca șerpuind spre casă apăru un TAB ce începu să împroaște clădirea cu mitraliera de 14,5 mm. Găuri mari, în care ți-ai fi putut băga pumnul, începură să se ivească pe pereți. Tirurile apărătorilor se concentrară asupra TAB-ului. O lovitură de RPG devie din blindajul lateral. TAB-ul rămase pe loc, nemaiputând avansa pe drumul ce se îngusta prea mult. Parțial acoperit de un rambleu de pietre, continua să tragă mai precis, concentrând gloanțele spre structurile de rezistență. O bucată de perete se prăbuși, antrenând și o parte din acoperiș, acoperind o porțiune de teren cu o grămadă de moloz.

Mihnea Avram simțea că sosise momentul. Își adună piciorul stâng sub el, gata de salt. „La atac!" strigă căpitanul Petre Tiberius, iar el se năpusti înainte. În plin salt îl văzu pe căpitan cum pornește de undeva din stânga. Ca de obicei, nu alături de soldații săi, ci în fruntea lor. O rafală mătură solul pietros în fața lui Mihnea, împrăștiind ricoșeuri de pietre în toate direcțiile. O a doua, mai precisă, îl dădu pe spate. Năucit, se ridică în capul oaselor, răsucindu-se pe burtă și târându-se în față. O durere surdă în partea dreaptă a pieptului, doar atât. Cu stânga se pipăi și mulțumi Cerului că placa frontală a vestei antiglonț rezistase. Fără ea, ar fi fost mort. Printre împușcături, auzi o voce: „Sunt rănit! I'm hit!" Aruncă o privire spre stânga și încremeni. Căpitanul Petre Tiberius era căzut într-o rână, lângă el, soldatul Breban îl întreba

repetat: „Şefule, şefule, eşti rănit?"

În mijlocul haosului, al rafalelor de armă automată, al strigătelor şi comenzilor în engleză şi română, o fracţiune de secundă rămase paralizat. Comandantul său, idolul său, era căzut. Apoi simţi adrenalina care îi alerga prin vene şi îi bubuia în urechi, dublată de o ură necruţătoare. Uitase de gloanţele ce şuierau peste tot, uitase de durerea din piept. Se azvârli înainte nepăsător la plumbii fierbinţi ce-i şuierau pe la urechi. Se năpusti în clădire la doi paşi în urma lui Fabian, prin praful de cortidă şi moloz ce împiedica vizibilitatea la doi paşi. Strigă către Fabian: „Stânga!" în timp ce răsucea arma spre dreapta. La doi metri de el, un chip bărbos într-o haină lungă aţinti un AK-47 spre el. A tras de aproape vreo şase gloanţe chiar înainte să-i poată distinge trăsăturile, aruncându-l cât colo cu izvoare sângerii pe fondul cenuşiu al hainei sale lungi. În spatele lui, aşezat turceşte, un alt chip cu o barbă albă lungă până la piept, tot cu un AK-47 în mână. I-a spulberat craniul cu două gloanţe şi trupul uscăţiv, de ascet, căzu într-o parte, firele albe ale bărbii începând să se năclăiască cu sânge şi creier ce se se scurgea din scalpul deschis. Se roti cu arma în mână, spate în spate cu Fabian, căutând alte ameninţări. Prin radio veneau informaţii cu nemiluita, diferite voci care strigau: „Gata, gata, totul OK!" sau cu accent american: „OK, all secured!"

Ieşi clătinându-se spre locul unde căzuse căpitanul Petre Tiberius. Era înconjurat de vreo cinci-şase soldaţi, printre care şi ofiţerul Rogers din Delta Force. Trupul

căpitanului era inert, un soldat american striga ceva într-o stație TAC-SAT cu transmisie prin satelit, încercând să dirijeze un elicopter.

Șocat, Breban repeta a nu știu câta oară:

– Mi-a zis că îl doare capul, m-am uitat, dar nu avea nimic. Apoi a zis că nu poate respira, i-am desfăcut vesta și am văzut că a fost lovit din lateral, glonțul cred că i-a străpuns inima și plămânii!

Căpitanul Petre Tiberius va muri în elicopterul MEDEVAC care îl va ridica la ora 4.30 pentru a-l duce la spital. Post mortem va fi avansat la gradul de maior, el fiind primul ofițer român căzut în luptă în afara țării după al doilea război mondial. A căzut în Afghanistan în aceeași zi în care, la Bruxelles, miniștri apărării din țările NATO sărbătoreau șaizeci de ani de la crearea organizației.

Până în acel moment Batalionul 1 Operațiuni Speciale „Vulturii" mai avusese patru răniți, tot în Afghanistan. Unul își pierduse un picior, altul un picior și un ochi, altul auzul.

Căpitanul Petre Tiberius era al zecelea militar român ucis în Afghanistan începând cu 2002, anul implicării României în misiuni de luptă în această țară.

I

14 aprilie 2014, ora 14.00
Bucureşti, Cimitirul Eroilor Neamului

Salvele de armă răsunară sec. Odată trase, soldaţii puseră arma la picior şi rămaseră neclintiţi, cu privirile duse în gol, departe, peste grupul de oameni, civili şi militari, strânşi în jurul catafalcului. Fanfara începu un marş funebru ale cărui acorduri grave începură să se reverse printre crucile şi monumentele de piatră aliniate ca la paradă. Desprinzându-se de atmosfera solemnă, unii dintre cei adunaţi începură să să se mişte dezmorţindu-se, schimbând cuvinte în şoaptă, de parcă din gesturile lor încă le era teamă să nu spulbere solemnitatea momentului.

Absent, generalul Constantin Puşcaş, şeful Statului Major General al armatei române, se desprinse din primul rând al grupului şi se apropie de sicriu. Chipul generalu-

lui Gheorghe Apostolescu era deosebit de senin, de parcă suflul morții l-ar fi surprins cu o clipă înainte ca un zâmbet să-i lumineze fața ridată. Îmbrăcat în uniforma ce o purtase în război, atunci în anii '40, având prinse la piept toate decorațiile primite pentru merite deosebite în luptele purtate pe ambele fronturi, părea că doar mantia albă cu crucea brodată de cavaler al ordinului "Mihai Viteazu" îi stătea oarecum nepotrivit, în intenția de a-i ascunde brațul drept paralizat cu degetele pierdute în luptele de la est de Nistru în primăvara lui 1944. Generalul Puşcaş se aplecă deasupra sicriului şi depuse un sărut apăsat pe fruntea ridată, apoi se ridică repede şi se trase înapoi şoptind pentru sine:

– Odihneşte-te în pace, bătrân luptător!

Lacrimi mari şi grele începură să i se prelingă pe obraji în timp ce se îndepărta pe aleile înguste, sperând ca zgomotul paşilor scrâşnind pe pietriş să acopere cât mai mult din acordurile solemne ale fanfarei ce tulbura liniştea mormintelor străjuite de crucile albe, aliniate cu grijă. Nu dorea să fie de față la momentul coborârii sicriului în groapa săpată regulamentar, nici să fie în preajma politicienilor sau reporterilor veniți să surprindă trecerea în neființă poate a ultimului luptător adevărat pentru cauza neamului în cumplitul măcel din al doilea război mondial. Dorea să fie singur cu gândurile sale, cu amintirea celui ce a fost generalul Gheorghe Apostolescu, ce a luptat cot la cot cu bunicul său în tranşeele însângerate de pe două fronturi ale celui de-al doilea război mondial. Şi mai presus de toate, dorea să şi-l amintescă aşa cum ştia el.

Era Crăciunul anului 2001. Fusese avansat maior de puțină vreme și era în concediu. Din nefericire, logodnica sa, viitoarea sa soție de fapt, avusese o problemă și nu au putut petrece Crăciunul împreună. Tatăl ei avusese un atac de cord și ea fugise acasă, la Craiova, pentru a fi alături de el. Îi rămăsese posibilitatea de a petrece Crăciunul singur, în apartamentul luat în rate din București, sau de a și-l petrece în garnizoană, alături de alți ofițeri burlaci, printre multe sticle de băutură. Nici una dintre idei nu-i surâdea prea mult, așa că a decis să facă o încercare, o vizită pe care ar fi trebuit să o facă demult cuiva, de când bunicul său i-a spus despre existența lui.

De mic copil crescuse cu poveștile bunicului. Povestea despre țară, despre curaj, despre eroism și datorie. Cu poveștile sale despre oameni și locuri despre care nu auzise nicicând a crescut până la vârsta discernământului maturității adolescentine, dar atunci pământul nu a mai avut răbdare și l-a luat pe bătrânul ce povestea despre bărbați ce luptau curajoși pentru reîntregirea țării, despre soldați și generali legendari, despre fapte de arme neasemuite, despre lupte ce puteau fi comparate doar cu basmele ce-i legănaseră copilăria. Dar bătrânul vorbise despre oameni și locuri precise, iar el începuse, odată cu vârsta maturizării, să verifice poveștile bătrânului. Până la căderea comunismului, în acel decembrie de foc 1989, atunci când luptase cu arma în mână împotriva a ceea ce bătrânul numise cu ură ”ciuma roșie”, datele obținute au fost puține, doar din amintirile altor bătrâni care acceptau

cu greu să vorbească cu un tânăr exaltat ce putea fi oricând agent al Securității. Ulterior, datele s-au strâns, accesul la arhivele militare a fost mai facil, mai ales că alesese cariera militară. De multe ori s-a întrebat dacă această alegere a fost ceea ce ar fi dorit el să facă sau poveştile bătrânului i se înşurubaseră în subconştient în aşa manieră încât să-l determine să facă acest pas spre cariera armelor. Această întrebare l-a chinuit multă vreme, pe băncile Academiei Militare şi ulterior în cariera sa, până atunci, la acel Crăciun al anului 2001.

Sunase la unul din apartamentele dintr-o casă veche, împărțită între proprietari, casă ce îşi păstrase stilul şi atmosfera anilor 1930, de parcă timpul s-ar fi oprit în loc măcar pentru ocupanții lor, oferindu-le parțial iluzia că ar fi rămas tot acolo, în vremurile în care comunismul părea un pericol depărtat, că ideologia unor exaltați ca Lenin şi Stalin nu va pătrunde niciodată dincolo de uşile înalte de stejar ce vegheau boltele masiv arcuite.

Sunase deja a doua oară şi era pe cale să renunțe, atunci când percepu zgomotul unor paşi târşiți în papuci de casă. Uşa se deschise larg şi o voce şoptită îl pofti înăuntru. Păşi cu sfială în antreu, apoi în sufragerie. Camera era mobilată modest, stilul părea rupt din timp. Doar o bibliotecă imensă plină de cărți denota preocupările proprietarului. Afundat într-un fotoliu străvechi, cu arcurile rupte, Constantin Puşcaş i se adresă bătrânului, spunându-i cine este. Adusese cu el o sticlă de vin de Murfatlar şi un cozonac cumpărat de la unul din non-stopurile din apropiere.

Bătrânul primi cadourile, desfăcu sticla de vin turnând lichidul în două pahare, apoi tăie cozonacul cu gesturi calme, precise, deşi la un moment dat mâna păru să-i tremure. Pe o farfurie, îi oferi oaspetelui câteva felii alături de paharul de vin. Apoi se aşeză alături de el pe un scaun şi ridică paharul:

– Crăciun fericit, domnule căpitan Puşcaş!

Apoi începu să povestească, lent, apoi din ce în ce mai abrupt. Constantin Puşcaş nu încercă să-l întrerupă nici măcar o dată.

– Exact acum şaizeci de ani, am petrecut Crăciunul alături de bunicul tău... Eşti nepotul generalului Vasile Puşcaş, nu?

Dădu din cap.

– Bunicul îmi vorbise despre dumneavoastră, spunea că aţi luptat alături de el...

– E un fel de a spune, nu alături de el, ci sub ordinele lui, deşi cu un comandant extraordinar cum a fost bunicul tău, acest lucru putea fi trecut cu vederea. Să nu uiţi, poate vei comanda oameni în luptă, spuse ridicând vocea şi îndreptând un deget parcă acuzator spre el, să nu uiţi, apropie-ţi oamenii şi aşa îi vei putea conduce prin cele mai grele încercări, altfel îi vei pierde şi nu îţi vei da seama de asta decât atunci când va fi prea târziu! Să nu uiţi asta niciodată!

Coborî vocea până ajunse aproape o şoaptă:

– Multe lucruri ar trebui să nu uiţi ca să ajungi un bun comandant, dar paradoxul face să nu ştii niciodată dacă ai ajuns într-adevăr ceea ce ţi-ai dorit!

Răsuflă adânc, apoi continuă:

– În 1941, chiar acum, de Crăciun, eram într-o izbă izolată alături de câțiva ofițeri și subofițeri, nu departe de Evpatoria, în valea Kacea. În ultimele zile luptaserăm din greu curățând flancul drept al trupelor germane ce avansau spre Sevastopol. De fapt, luam parte la ceea ce se va numi primul asalt al Sevastopolului, asta după ce am interceptat mai devreme șoseaua dintre Simferopol și Evpatoria, capturând trupele sovietice ce se retrăgeau spre portul ce va fi asediat. Până la 25 decembrie curățiserăm zona, iar seara ne-a găsit în acea izbă amărâtă, încercând să ne încălzim. Afară, gerul a coborât temperatura la minus 30 de grade Celsius, așa că focul din soba primitivă ni se părea o binecuvântare. La un moment dat, ușa s-a deschis și a apărut superiorul nostru, bunicul tău, maiorul Pușcaș. Fusese avansat în aceeași perioadă în care șeful nostru, colonelul Radu Korne, primise Ordinul ”Mihai Viteazu” clasa a II-a, pentru participarea la încercuirea și distrugerea armatelor a 9-a și a 18-a sovietice, dincolo de Nistru, în zona Akimovka. Tot atunci am fost avansat și eu căpitan. Deci, bunicul tău intră în izbă cu câteva sticle de votcă sub braț și culmea, cu una de șampanie! A fost un Crăciun de neuitat, chiar și colonelul Korne a apărut într-un târziu să ne ureze Crăciun fericit și să ciocnească cu noi un pahar de șampanie!

Făcu o pauză, ca pentru a-și trage răsuflarea, doar pentru a continua cu voce scăzută:

– Așa cum și tu ai apărut acum, după șaizeci de ani, cu o sticlă de vin să înveselești Crăciunul unui biet bătrân

ramolit! Asta nu cred să fie o întâmplare.

– Ce s-a întâmplat după Crăciun?

Bătrânul oftă.

– A doua zi, 26 decembrie, sovieticii au debarcat în peninsula Kerci, în partea estică a Crimeii. Am plecat să-i respingem, de data asta ca parte a grupului Groddek. În cursul luptelor, Groddek a fost ucis şi colonelul Korne a preluat comanda trupelor germano-române, conducându-ne încă o dată la victorie. Aş putea vorbi multe, dar poate, dacă vei dori, îţi voi povesti altă dată, nu ştiu dacă chiar îţi doreşti să petreci noaptea sfântă a Crăciunului ascultând poveştile unui bătrân nebun.

Puşcaş protestă, dar bătrânul zâmbi amânând discuţia. Era momentul, acum ori niciodată. Puşcaş se hotărî, după o luptă intensă în interiorul conştiinţei sale:

– Ce fel de om, ce fel de comandant, a fost bunicul?

Bătrânul îşi întoarse privirea spre el, de acolo, de departe şi demult, şi îl învălui într-o căutătură caldă.

– Ce pot să-ţi spun de spre omul care mi-a salvat viaţa, nu o dată, şi nu numai mie, în atâta vreme petrecută împreună pe front? Despre omul pe care l-aş fi urmat oriunde, şi l-am urmat, şi numai eu, ci şi toţi oamenii din unitate?

Oftă greu, apoi îi studie chipul cu atenţie, de parcă l-ar fi văzut prima oară.

– Te-ai uitat în oglindă în ultima vreme? Ai ochii lui, mai mult, ai privirea lui, ai o hotărâre dârză înscrisă în privire pe care puţini o pot percepe! Ascultă-mă bine, dacă Cerul va permite, vei ajunge un mare comandant de oşti!

E scris în ochii tăi, destinul este al tău! Chiar dacă bunicul tău nu ar fi fost generalul Puşcaş, chiar dacă nu ai fi avut-o în gene, tu te-ai născut pentru acest destin! Atâta doar că încă nu eşti conştient de asta! Priveşte în faţă, spre viitor! Şi, încă ceva, să nu dezamăgeşti! Vei ajunge în momente decisive, pe muchie de cuţit, şi atunci să nu uiţi niciodată cine eşti şi ce ai de făcut! Şi fă-o fără să priveşti înapoi! Doar fă-o!

Mai bine de un minut, Constantin Puşcaş a rămas cu privirea în podea. Apoi s-a ridicat ca în transă, îndreptându-se spre ieşire. Înainte de a apuca clanţa uşii, bătrânul îl prinse de mânecă silindu-l să se întoarcă:

– Încă ceva, să nu aştepţi niciodată recunoştinţă din partea celor pe care îi vei apăra. Ei vor fi primii care te vor condamna pentru orice.

Puşcaş se opri câteva clipe buimăcit, în timp ce bătrânul continuă fără milă:

– Să nu crezi că vorbesc prostii, dar ştii cum a murit generalul Radu Korne, mândria cavaleriei române? Bătut şi chinuit de Mavromet şi banda lui de torţionari în închisoarea de la Văcăreşti, în anul 1949! Chiar el, decorat cu ordinul ”Mihai Viteazu” în ambele războaie mondiale! Generalul Gheorghe Avramescu, comandantul corpului de munte în Crimeea, a fost terminat de ruşi în martie 1945! Sunt sute de generali şi ofiţeri ucişi în închisoare doar pentru că şi-au făcut datoria faţă de ţara şi neamul care se grăbeşte să-i uite! Mai recent, veteranii moldoveni ai războiului de pe Nistru din 1992 trăiesc de pe o zi pe alta, nevoiţi să-şi părăsească căminele ocupate

de separatişti, lipsiţi de orice mijloace de trai şi de orice considerație! Sunt din Republica Moldova, dar suntem acelaşi popor şi ne tratăm la fel eroii, nu? Crezi că este doar vina comunismului? Nu... ! Poate vom fi membri NATO şi UE, dar priveşte-i pe veteranii de război cum mor în mizerie, sunt zeci de mii, în timp ce în Germania, țară care a pierdut ambele războaie mondiale, polițistul din intersecție schimbă culoarea semaforului doar pentru a traversa strada un veteran de război! Ce se întâmplă cu membrii rezistenței armate anticomuniste? Nimic, sunt uitați şi lăsați să moară în mizerie, fără nici un dram de recunoştinţă! În țara noastră, singura din lagărul estic care a avut o adevărată mişcare de partizani anticomunişti! Pentru asta am luptat noi împotriva ciumei comuniste? Îmi vin în minte cuvintele lui Ion Gavrilă Ogoranu, conducătorul unui grup de rezistență anticomunistă din Munții Făgăraşului, la comemorarea fraţilor săi căzuți în lupta împotriva cotropitorului roşu: "Mamă Țară, iartă-ne că am îndrăznit să luptăm şi să murim pentru tine!" Asta suntem şi asta merităm!

Îl smuci mai tare de mânecă silindu-l să-l privească direct în ochi, în ochii săi stinşi de bătrân luptător, ochi care au văzut multă luptă şi moarte, iar mâinile sale uscate, cu vene albastre proeminente şi degete noduroase agățate de mâneca sa, mâini care au ucis şi care au trimis oameni la moarte, strângeau cu tăria disperării stofa paltonului, refuzând să se desprindă.

– Să nu uiți asta niciodată, deoarece avem acelaşi destin! Să luptăm şi să murim pentru țară, ca mai apoi ea să

ne întoarcă spatele!

Dar Puşcaş se smulse şi deja alerga pe scări în jos grăbit să se piardă în noaptea rece, urmărit de cuvintele bătrânului.

La fel se simțea şi acum, ca şi atunci, alergând. Îi venea să fugă ca şi atunci, în 2001, să se distanțeze cât mai departe de temerile adânci ale subconştientului, temeri pe care nici chiar el însuşi nu şi le-a putut distinge clar, distinct, aşa cum făcuse această umbră trecută dintr-un război îndepărtat. Iar acum umbra trecuse alături de ai săi, în masa umbrelor pierdute ale căror trupuri fuseseră presărate de la Prut, spre Nistru, prin Crimeea şi Caucaz, în stepa kalmukă, până la Stalingrad şi înapoi, pe linia Iaşi-Focşani-Nămoloasa, ca apoi să treacă la vest, pe la Oarba de Mureş, în Budapesta şi Munții Tatra, în Bratislava şi Austria. Mai erau umbre rămase pentru totdeauna în calvarul prizonierilor din Siberia, de la drumurile şi lagărele din Kazahstan, până în Extremul Orient şi dincolo de Cercul Polar, în minele înghețate de la Kolâma.

Dar nu poți fugi de destin. Iar destinul său a făcut ceea ce bătrânul luptător abia a prefigurat. A crescut datorită muncii şi profesionalismului, curajului şi combativității, a ajuns în Statul Major şi s-a distins prin creativitate şi cunoştințele profunde asupra artei militare şi a tendințelor sale de dezvoltare. Venea acasă seara doar pentru a se afunda în studii şi lecturi despre complexitatea fenomenului militar, a posibilităților de evoluție, a tuturor factorilor de influență, precum şi a tacticilor şi strategiilor militare

din cele mai vechi timpuri până în prezent. De un mare folos i-au fost discuțiile și sfaturile istoricului militar Radu Dăianu, un tânăr profesor ce preda inclusiv la Academia Militară. Iar sfaturile sale au fost de nepreţuit atunci când a avut cea mai mare nevoie de ele, nu demult, în timpul războiului cu Ucraina. Dar războiul s-a terminat, cum ar zice unii prieteni ai săi, în coadă de peşte, şi acum noi provocări stăteau în fața şefului Statului Major General, post pe care ajunsese să-l ocupe cu ceva vreme în urmă.

Parcă de aceea dorea să fugă. Să fie cât mai departe de toți şi de toate, să nu aibă preocupările şi grijile care îi apăsau sufletul. Dacă ar fi fost un simplu cetățean nu ar fi trebuit să se ferească de lume, de reporteri, ar fi fost suficient să vină şi să plece pur şi simplu. Dar, fiind o personalitate publică, fără voia lui, orice gest îi era interpretat, disecat şi discutat, de parcă asta ar fi fost intenția lui. Of, Doamne, vroia doar puţină linişte şi intimitate! Nu dorea ca lacrimile lui să fie studiate şi analizate la posturile TV, dorea doar să fie lăsat puţin în pace. Dorea ca măcar pentru câteva ore să fie un simplu cetățean, cufundat în durerea lui sinceră pentru cineva care va fi înmormântat peste puţină vreme.

Aproape de capătul aleii ce ducea spre ieşirea din cimitir, era aşteptat. În afară de cei doi băieți de la SPP ce îl urmau pretutindeni, o siluetă cunoscută străjuia poarta de ieşire. Apropiindu-se, generalul Constantin "Titi" Puşcaş îl recunoscu pe şeful SRI Vlad Sorescu, prietenul său. Se întrebă unde sunt body-guarzii acestuia, din moment ce nu îi remarcase încă. Să fie mai discreți sau mai bine

pregătiți decât ai săi?

Sorescu nu îi lăsă prea mult timp de gândire. Imediat ce ajunse lângă el, îl apucă de braț conducându-l spre o maşină.

– Avem de vorbit! îi mai spuse înainte de a deschide portiera.

II

26 martie 2014, ora 9.30
Viena, Ambasada americană

Miss Madeleine Carter nu mai era o femeie tânără, dar nici în vârstă. Era ceea ce americanii numesc o femeie coaptă şi bine conservată. Trecută de treizeci şi cinci de ani, drăguţă, cu un păr blond şi drept, ce-i încadra ovalul feţei prelungi, era departe de prototipul frumuseţilor americane ce tronau pe primele pagini ale revistelor. Asta deşi ochii albaştri nu-i erau lipsiţi de strălucire, iar machiajul reuşea cu succes să ascundă ridurile fine ce începuseră să le apară pe la colţuri. În rest, tiparul clasic: buze subţiri, nasul drept, bărbia puţin mai ascuţită. Dacă niciodată în viaţa ei nu a apărut ca şi o bombă sexy, gurile rele din ambasadă spuneau că era din vina taioarelor cu linie excesiv de decentă care se încăpăţâna să le poarte atât la serviciu, cât şi în viaţa de zi cu zi. Poate că ar fi avut o siluetă

interesantă, dar taioarele de genul acesta nu sunt făcute să se muleze pe forme, în aşa fel încât să atragă ca un magnet privirile bărbaţilor care ar fi traversat sala de aşteptare a cabinetului ambasadorului. În plus, miss Carter părea să nu agreeze nici decolteurile adânci, probabil considerând ca şi lipsită de echitate această modalitate de atragere a liniei ochilor oricărei fiinţe masculine ce s-ar fi prezentat în faţa biroului secretarei domnului ambasador cu scopul de a solicita o întâlnire cu acesta. Aceleaşi guri rele spun că din cauza acestor taioare şi rochii lipsite de gust, miss Carter a ajuns la o anumită vârstă fără să se căsătorească, în ciuda unor relaţii mai mult sau mai puţin pasagere din viaţa ei. Că din cauza lipsei de gust în ceea ce priveşte îmbrăcămintea, a ajuns să se refugieze în muncă, iar această muncă fără preget, precum şi o bună cunoaştere a limbii germane şi culturii vieneze moştenite de la o bunică austriacă, au făcut-o să avanseze până la postul de primă secretară a ambasadorului Statelor Unite ale Americii în Austria, Excelenţa sa domnul Michael O'Sullivan.

Un alt aspect, deloc de neglijat, din punctul de vedere al aceloraşi guri rele din cadrul personalului ambasadei de pe Boltzmangasse 16, care ar sta în calea potenţialelor relaţii afective ale domnişoarei Madeleine Carter, era aerul rece, aproape dur, de cerber, cu care trata orice persoană care se apropia de biroul ei cu scopul de a pătrunde în cabinetul ambasadorului O'Sullivan. Era o căutătură de gheaţă ce-l ţintuia chiar şi pe cel mai amabil solicitant, în timp ce miss Carter verifica cu străşnicie ca programul ambasadorului să fie respectat întocmai şi la timp. Orice

derogare era aspru sancționată, atât prin gesturi, cât şi prin atitudine.

Chiar acum, privirea-i inchizitorială îi era fixată în ochii de un albastru spălăcit ai unui personaj înalt, cu trăsături regulate şi fălci puternice. Acesta, fără să o ia în seamă, rosti cu o voce răsunătoare, într-o engleză cu accent puternic:

– La domnul ambasador!

– Aveți programare? îi răspunse plat, gata să-l concedieze.

Departe de a fi impresionat, bărbatul continuă:

– Nu cred, dar sunt sigur că mă va primi!

Împinse spre ea, peste birou, un cartonaş ca o carte de vizită ce avea scris pe el doar un nume şi atât.

– Doar anunțați-mă!

Secretara ezită câteva secunde, în timp ce citea numele înscris pe cartea de vizită. John Turner. Un nume care nu-i spunea nimic, iar aşa-zisul posesor al acestuia nu putea fi american, nu cu accentul ăsta îngrozitor. Dar ceva o făcu să întindă mâna spre telefonul ce-i făcea legătura cu cabinetul ambasadorului. Poate legat de siguranța de sine a personajului, sau poate doar curiozitatea, deşi acest mic viciu nu intra în preocupările ei profesionale.

– Yes, Maddie...

– Un domn John Turner vrea să vă vorbească... Nu are programare...

– Ah, da, pofteşte-l înăuntru, Maddie... A fost ceva... hm... de ultim moment!

O scurtă pauză, apoi continuă:

– Nici nu-l mai trece în programul pentru azi.... Oricum, e ceva de natură... să-i zic neprofesională, sau personală.... Încă ceva, Maddie, s-ar putea două din cafelele tale grozave?

Trecând peste surprinderea ce i se întipări pe față, miss Carter replică:

– Desigur, domnule ambasador!

Apoi îl pofti pe necunoscut cu un gest al mâinii spre intrarea cabinetului ambasadorului. Acesta îi adresă o privire impersonală, în care miss Madeleine Carter nu desluşi nici o urmă de ironie sau triumf. Doar o simplă mulțumire.

Două minute mai târziu, când intră cu cafeaua, îi găsi pe cei doi bărbați aşezați nu la birou, ci în fotolii lejere la măsuța joasă din extremitatea cabinetului. Miss Madeleine Carter aşeză tăvița ce conținea serviciul de cafea pe măsuță, având grijă ca aceasta să fie la îndemâna ambilor interlocutori. Întinzând mâna după ceaşca aburindă din porțelan chinezesc cu încrustații complicate, ambasadorul îi zâmbi cald:

– Mulțumesc mult, Maddie...

Necunoscutul nu zise nimic, nici nu ridică privirea spre ea. Secretara se îndreptă spre ieşire urmărită de privirea ambasadorului. Înainte de a ieşi şi a închide uşa în urma ei, încheie cu supremul ei gest de cochetărie: îşi aranjă uşor vesta taiorului, un gest firesc care îi permise să declanşeze imperceptibil mica telecomandă a dispozitivului de înregistrare minuscul încorporat în porțelanul zaharniței serviciului de cafea.

29 martie 2014, ora 13.50
Tikrit, Irak

Locotenentul Coach ridică braţul. Întregul şir încremeni, aşteptând cu urechile ciulite. Lipiţi de peretele fierbinte, grupa de puşcaşi, cu armele pregătite, parcă uitase să respire. De partea opusă a curţii, pe o străduţă paralelă, o altă grupă din plutonul 3, compania C, Batalionul 2, Divizia 1 Infanterie avansa cu precauţie.

Locotenentul Coach se întrebă pentru a nu ştiu câta oară dacă este adevărat că în ultimele clipe ale vieţii, întreaga existenţă ţi se derulează înaintea ochilor. De la începutul stagiului său în Irak, a fost de câteva ori la un pas de moarte, dar nu i s-a întâmplat niciodată. Poate doar din cauză că încă nu i-a venit sorocul, sau pur şi simplu legendele nu erau adevărate. Cum ştii dacă moartea te-a însemnat deja sau nu? Asta e, nu ştii! Poate atunci când vei ajunge să-ţi dai cea din urmă suflare, viaţa ţi se va perinda prin faţa ochilor într-o ultimă fracţiune de timp dilatat la extrem, în care vei vedea tot ce a fost, dar nu vei mai avea timp nici de analize, nici de regrete, dar să mai schimbi ceva?

Se întrebă dacă va regreta angajarea sa în Irakul frământat de ani de zile de luptele surde ale insurgenţilor împotriva guvernului de la Bagdad, instalat de trupele americane după căderea lui Saddam Hussein în 2003.

Chiar dacă Saddam a fost judecat, condamnat şi executat în ultima zi a anului 2006, insurgenţa continua, acel veşnic şi istovitor război de gherilă căruia trupele fidele guvernului, alături de coaliţia multinaţională condusă de americani, nu reuşeau să-i dea de capăt. Asta şi datorită faptului că opozanţii se numărau din cele mai diferite palete etnice şi politice, partide care în timpuri normale nu s-ar fi aflat niciodată de aceeaşi parte a baricadei. Cum s-ar împăca de exemplu sunniţii rămaşi credincioşi amintirii lui Saddam Hussein şi grupaţi în jurul rămăşiţelor partidului Baas cu şiiţii ridicaţi iniţial de Muqtada al Sadr şi susţinuţi de Iran? Dar kurzii al căror scop suprem rămânea autonomia până la independenţă a nordului grupat în jurul oraşului Mossul, fapt care a atras raidurile Turciei dincolo de graniţă, îngrijorată de posibila secesiune a minorităţii kurde de pe teritoriul propriu? Peste toate acestea, luptătorii Al-Qaeda îşi practicau cu ură jihadul împotriva a tot ce însemna necredincios sau posibil colaboraţionist. Asta în ciuda eliminării printr-un raid aerian a celui mai celebru lider al grupării în Irak, Abu Musab al-Zarqawi, ucis la 7 iunie 2006 lângă oraşul Baquba. Lui al-Zarqawi i-a luat locul Abu Ayyub al-Masri, apoi alţii au ridicat stindardul răzbunător al Profetului împotriva ocupanţilor.

Dar răzbunarea jihadiştilor parcă nu mai avea forţă, sau strategia americană condusă de generalul David Patreus a dat roade, cert este că insurgenţa a dat înapoi, mare parte din forţele ei fiind convinse de necesitatea unei stabilizări a situaţiei sau era doar o reacţie de moment, anticipând retragerea trupelor americane. Această retragere,

totuşi se petrecuse, armata americană predând rând pe rând controlul provinciilor pacificate trupelor irakiene. Dar totuşi, la cererea guvernului irakian, confruntat acum pe lângă forțele insurgente în creştere şi cu potențiale mişcări secesioniste, un număr mult redus de trupe americane şi aliate, continuau să asigure instruire, asistență, şi în unele cazuri, ca şi cel de față, participare directă în acțiunile împotriva potențialelor nuclee teroriste susținute şi finanțate de Al-Queda. O nouă categorie de conflicte şi amenințări, mai rare şi mai difuze, stăteau acum în fața noilor forțe de securitate irakiene, dirijate de mentorii lor americani şi aliați.

La atmosfera de război împotriva unui inamic difuz, ce prefera DEI (dispozitivele explozive improvizate) din ce în ce mai rafinate şi mai greu de detectat în calea convoaielor, şi ambuscadele ingenioase, i se mai adăuga şi nesiguranța de a nu şti în cine să ai încredere dintre localnici. Prietenii de azi devin duşmanii de mâine şi invers. Nu poți să ai încredere în nimeni, orice informație trebuie să fie răsucită pe toate fețele înainte de a trece la acțiune, iar atunci când este luată decizia de a ieşi din interiorul bazelor şi zonelor de siguranță bine păzite, uneori este prea târziu.

Chiar şi acum, locotenentul Coach se întrebă dacă nu cumva este o capcană. Informația venise de la un localnic ce se dovedise fidel până acum. Dar de acum înainte? Dacă era o cursă? Nu trebuia uitat că se aflau în Tikrit, locul naşterii şi fieful fostului preşedinte Saddam Hussein, iar pretutindeni acesta avea fideli, chiar şi la multă

vreme după moarte. Ca tânăr soldat, luptase în zonă în a doua bătălie de la Fallujah şi învinsese, dar acum, cu doar o companie abia susţinută de elemente dintr-o armată irakiană nesigură?

Sosise momentul adevărului. Acum vor vedea dacă a fost o cursă sau nu. Casa făcea parte dintr-un şir de clădiri joase, după tipicul caselor înghesuite ce puteau fi găsite în orice oraş irakian, din Bagdad până în sud, la Basra.

Coach făcu un semn sergentului Sanchez, care păşi înainte. De statură medie, Sanchez părea vizibil incomodat de vesta antiglonţ, în mod sigur cu un număr mai mare. Intrarea în casă era din lemn, practic câteva scânduri asamblate pentru a păzi interiorul de priviri indiscrete. Soldatul Bull, imens ca o întruchipare a numelui ce-l purta, îl urmă pe sergent. Pentru a-şi pregăti intrarea şi a-şi lua un avânt mai amplu, cei doi săriră dincolo de cadrul uşii, cu scopul de a pătrunde dinspre partea opusă. Bull, neîndemânatic, călcă pe un vas de lut uitat în apropiere. Vasul se sparse în bucăţi cu zgomot, făcându-l să scape o înjurătură. Un freamăt din interiorul casei urmat de un strigăt în arabă îl făcu pe Coach să treacă la acţiune.

– GO, GO! răcni acesta, în timp ce Sanchez îşi repezi piciorul în uşă, chiar în dreptul închizătorii.

Purtat de avânt, sergentul se aruncă în interior, rostogolindu-se şi aterizând într-un genunchi, cu pistolul automat M-16 gata de tragere. Locotenentul Coach îşi iţi arma în cadrul uşii, măturând interiorul cu privirea. În spatele său, soldaţii se repeziră înainte. Operatorul răcnea în staţia radio cerând sprijin aerian. Bull se aruncă prin

dreapta în interior, luând poziție de tragere, tocmai atunci când Coach își focusă privirea prin semiîntuneric asupra celor doi indivizi ce se ridicaseră înveșmântați în robe lungi, închise la culoare, cu capetele acoperite cu kefii în carouri alb-roșii. Pe un platou în mijlocul încăperii cafeaua din ibric se răsturnase, lichidul răspândindu-se pe podeaua de lut bătătorit. Sanchez a tras spre unul dintre cei doi ce ridica un AK-47 încercând să întrezărească ceva spre intrarea prin care lumina soarelui pătrundea fără milă. Acesta se răsturnă pe spate. Al doilea a măturat încăperea cu o rafală scurtă, dar imprecisă, deoarece gloanțele lui Coach l-au culcat repede la pământ.

Șirul de infanteriști s-a repezit în interior, zgomotul împușcăturilor fiind acoperit de rotoarele celor două elicoptere Black Hawk ce apăruseră la joasă înălțime stârnind praful din micuța curte interioară. Sanchez s-a ridicat avântându-se în următoarea încăpere, urmat la un pas de Bull și încă doi. Coach alergă înspre partea opusă, alături de alți patru soldați. Învălmășeală, gloanțe șuierând, sângele pulsând în tâmple, o siluetă după o perdea, strigăte, comenzi, apoi din nou gloanțe și sânge.

Coach se opri gâfâind aplecat, cu arma lăsată pe lângă corp. Nu, nu și-a văzut viața derulându-i-se în fața ochilor. Nu departe de el, soldatul Morris se tăvălea urlând, ținându-se de coapsă, zbătându-se în mâinile sanitarilor ce încercau să-l liniștească. A avut noroc, artera femurală nu i-a fost atinsă. Mâine va fi acasă, într-un spital în State.

Abia acum, locotenentul Coach începu să perceapă informațiile ce începeau să-i ajungă la ureche. Șase

insurgenți, toți uciși. De cealaltă parte, doar Morris rănit și idiotul de Bull, cu câteva zgârieturi în urma unei căzături peste niște ustensile agricole. Ieși în prima încăpere, unde fu întâmpinat de Sanchez:

– Locotentente, ar trebui să vedeți asta!

Îl conduse într-o altă încăpere ce se deschidea din cea din dreapta, în care intraseră Sanchez și Bull inițial. Aici, sergentul dădu la o parte câteva pleduri, lăsând să se vadă trei lăzi lungi de lemn stivuite lângă perete. Cu grijă, desfăcură capacul primei cutii. Două rachete, de un tip necunoscut, lungi de circa un metru și jumătate, de calibrul 82 mm și inscripționate cu litere chirilice, zăceau îngropate pe jumătate într-un strat de talaș. A doua ladă avea același conținut. Ultima, cea mai de jos, era identică cu celelalte două. Cu o singură deosebire. O rachetă lipsea.

2 aprilie 2014, ora 9.10
Ierusalim

Subsolul clădirii masive era umed, în ciuda instalației de aer condiționat ce funcționa din plin. Totuși, era de preferat căldurii înăbușitoare de afară, care se lăsase grea cu toate că încă era destul de dimineață. Moshe simțea tensiunea din multimilenarul oraș, chiar înainte de a ajunge să coboare aici, deoarece trebuise să traverseze o parte din el, trecând nu departe de Domul Stâncii. Ar fi vrut să aibă ocazia să treacă și pe la Zidul Plângerilor, locul sfânt al evreilor din întreaga lume. Dar sarcinile de serviciu nu prea îl lăsau să meargă unde ar dori, cu toate că el își dăruia întregul talent și toată energia statului Israel, patria tuturor celor ca el. Asta deoarece, la mai bine de șaizeci și cinci de ani de la proclamarea independenței, micuțul stat de cinci milioane de oameni continua să stea în coasta unei mase de peste șapte sute de milioane de arabi ce se întindea de la Atlantic până în Asia. Toți doreau dispariția micului stat, iar pentru a împiedica asta se afla și el acolo.

De la întemeierea sa, Israelul dusese nenumărate războaie, luptând eroic pentru existență. Victoria sa a depins de mai mulți factori, de la aportul nenumăraților săi susținători și sponsori, răspândiți pe toate meridi-

anele lumii, până la nepreţuita alianţă cu cea mai mare putere a lumii, Statele Unite ale Americii. Dar nu în ultimul rând, Israelul trebuia să fie recunoscător armatei sale, Tzahalul, extrem de bine pregătită şi motivată. Dar ceea ce nu se vede, dar se ştie, Israelul îşi datora existenţa şi supravieţuirea unui extraordinar de bun serviciu de informaţii. Shin Beth-ul era recunoscut ca unul dintre cele mai bune servicii de protecţie internă. Dar supremul serviciu secret continua să rămână Mossadul, ochii şi urechile statului Israel, şi la nevoie braţul lung şi răzbunător al acestuia, capabil să lovească fără milă duşmanii, indiferent unde s-ar ascunde în această lume devenită din ce în ce mai mică.

Iar el, Moshe, ajunsese unul dintre adjuncţii şefului celui mai de temut serviciu de spionaj din lume. Cu posibilităţi reale de a deveni chiar conducătorul acestuia, odată cu pensionarea şefului, ce ar urma să se producă în câţiva ani. Dar acum, coborând scările spre subsolul insipid, nu se gândea decât la conţinutul dosarului ce-l purta sub braţ. Şi pe care va trebui să-l arate şefului. Acesta din urmă preferase ca loc al întrevederii această clădire anostă şi anonimă, aparţinând totuşi Mossadului, în locul sediului din Tel Aviv. Era poate mai intimă, mai discretă, sau poate mai aproape de liniile de front, cum îi plăcea să spună. Deoarece chiar aici, în Ierusalim, oraş sfânt pentru principalele trei religii monoteiste din lume, se simţea mirosul confruntărilor. Patrulele militare îl străbăteau în lung şi lat pentru a preveni atentatele sinucigaşilor palestinieni ce reuşeau să se strecoare cumva dincolo de

zidul de securitate ce delimita teritoriul israelian de teritoriile palestiniene. Evacuarea acestora de către armata israeliană a creat mai multe probleme decât a rezolvat. Încă din 2007, de când în Fâşia Gaza autoritatea a revenit Hamasului, pe când în Cisiordania Mişcării pentru Eliberarea Palestinei, în mâinile urmaşilor politici ai lui Yasser Arafat, situaţia nu a continuat decât să se complice din ce în ce mai mult, ridicând noi şi noi provocări Israelului şi implicit apărătorului din prima linie a acestuia, Mossadului.

Atunci când se aşeză pe scaunul liber din biroul de la subsol, Moshe uită astfel de gânduri, concentrându-se doar asupra dosarului şi personajului căruia i-l înmână, chiar şeful Mossadului. Acesta îl parcurse calm, în linişte, de parcă ar fi fost singur. Din când în când îşi mai aducea aminte de existenţa lui, doar pentru a-i mai pune unele întrebări precise, la obiect. După care se cufunda din nou în lectură. Într-un final, directorul aruncă dosarul pe masă, apoi îşi îndreptă atenţia asupra lui Moshe.

– Identificarea musafirului este sigură?

Moshe aprobă.

– A fost fotografiat la ieşire. Identificare pozitivă. De fapt, conţinutul înregistrării nu prea lasă dubii...

Şeful dădu din cap.

– Cum ai de gând să foloseşti asta? şi indică dosarul lăsat pe masă. Sau, ai de gând s-o foloseşti?

Întrebarea era neutră. Moshe nu se putu abţine să nu se gândească la tot ce implica răspunsul său. Şeful doar îi ceruse părerea fără să-şi exprime într-un fel opinia pentru

un curs de acțiune sau altul. Astfel era evitată influențarea sa, dar implica în același timp și o argumentație solidă. Iar asta era ceea ce îi lipsea lui Moshe în clipa de față. Parcă se și vedea cadorisit cu vreun comentariu de genul „de parcă n-am avea destule pe cap". Începu șovăitor, parcă cercetând terenul:

– Mă gândesc la o modalitate...

Ochii cenușii ai șefului îi zgâriară retina în timp ce sprâncenele i se ridicară ușor. Vocea îi suna altfel.

– Cred că mă așteptam la ceva mai mult!

Moshe se aruncă:

– Am de gând să dezvălui principalele informații, în așa fel încât să nu se știe sursa lor.

– Cui? Americanilor? Sau presei?

Moshe dădu agitat din mâini la auzul referirilor despre presă. Ultimul lucru de care avea nevoie un serviciu secret era o presă avidă care să dea târcoale vreunui subiect ce ar avea o oarecare legătură cu activitatea sa, cunoscută fiind tenacitatea reporterilor de investigații în dezgroparea tuturor dedesubturilor afacerilor tenebroase. Cu toate astea, de multe ori serviciile secrete, indiferent de naționalitatea lor, folosesc canalele presei pentru a-și disemina dezinformările, intoxicările sau pur și simplu pentru a testa unele reacții. Dar în acest caz, nici nu putea fi vorba de așa ceva.

– De presă nici nu poate fi vorba! Dar nici să-i informăm pe americani n-am putea fără să ne periclităm sursa. Dacă își dau seama că l-am înregistrat pe ambasadorul lor la Viena, în primul rând vor trece ambasada prin

ciur şi dârmon, apoi vor pureca fiecare angajat şi contractor, de la femeia de servici până la băiatul cu laptele. Va ieşi un scandal mai mare decât în alte dăţi şi nu ne putem permite asta. Pe ei îi va interesa mai mult că îi spionăm decât materialul cu pricina. Cred că şi vor uita de conţinutul şi chiar de existenţa lui!

Şeful îl aprobă din cap gânditor. Nu, Israelul nu-şi putea permite un alt caz Johnathan Pollard, ofiţerul de marină evreu american condamnat pe viaţă pentru spionaj în favoarea Israelului.

– Atunci, cui...

Răsuflă adânc înainte de a răspunde.

– Românilor!

Sprâncenele directorului se ridicară şi mai mult.

– Mi se pare că e ca şi cum l-ai da americanilor...

– Nu, domnule director, românii vor fi direct interesaţi ca acest material să nu transpire! Sunt direct vizaţi! În plus de asta, ştiu şi exact la cine va trebui să ajungă, mai mult, pentru siguranţă îl voi livra personal!

Directorul nu-şi ascunse surprinderea. Făcu chiar un gest de nervozitate.

– Exclus! Riscurile sunt prea mari, eşti prea cunoscut! În plus, parcă n-am avea destule probleme ale noastre mai aproape...

În sfârşit, a spus-o, gândi Moshe.

– Cred că merită riscul, domnule director.

– Deoarece...

– Deoarece ne va rămâne dator. Iar această persoană de la vârful serviciilor secrete este un om de onoare... Nu

uitați că românii au contacte neprețuite cu toate țările arabe, asta din vremea Războiului Rece. Nu o dată ne-au fost de un neprețuit ajutor...

Directorului îi scăpă o mină de dezgust. Onoare, în spionaj, acolo unde se fac și desfac alianțe mai rapid decât le-ai putea enumera... ! Rămase câteva minute pe gânduri, apoi oftă.

– Ştii ceva, Moshe, te-am apreciat şi te apreciez ca unul dintre cei mai buni oameni ai Mossadului, am avut încredere în judecata ta fiindcă ai acel ceva special de neprețuit în meseria noastră, anume flerul. În cazul acesta, fă cum crezi tu de cuviință! Dar nu uita că îți joci cariera aici! Poate chiar mai mult decât atât, poți implica serviciul într-un scandal cu urmări incalculabile, munca de ani de zile poate fi distrusă printr-un singur pas greşit şi ne-ar lua zeci de ani până am putea recupera ceva... Aşa că, fără riscuri inutile! Şi sper că vom putea beneficia, încă nu ştiu cum, de pe urma acestui... hm... schimb!

– Am înțeles, domnule director, şi vă mulțumesc, zise Moshe ridicându-se şi luând dosarul.

Înainte de a ieşi se întoarse spre director.

– Încă ceva, în fiecare clipă ne jucăm cariera şi viața, şi poate ceva mai mult, cum ziceați mai devreme!

– Ieşi odată! mormăi plictisit directorul Mossadului.

III

6 aprilie 2014, ora 7.14
Georgia, defileul Kodori

Răsăritul fusese diferit. De altfel, în fiecare dimineață, aici, în defileul Kodori, ce separa autoproclamata republică a Abhaziei de restul Georgiei, răsăritul soarelui era ceva unic. Părea că lumina se strecoară temătoare printre stâncile roşiatice ale Caucazului, cu teamă parcă de umbrele întunecate ce sălăşluiau în unghere ascunse printre crăpăturile de piatră, acolo unde întunericul era stăpân chiar şi în miezul zilei. Părea că noaptea doar se retrage temporar, până la apus, pentru ca să redevină stăpână până la un nou răsărit. Şi de fiecare dată o făcea altfel, uneori mai tiptil, agățându-se de norii cenuşii de ceață, alteori mai rapid, alungată de profunzimea albastrului senin al

cerului. Dar de fiecare dată revenea, uneori mai repede, alteori mai târziu, dar totdeauna înaintea asfințitului ce prevestea încă o capitulare a soarelui în fața stâncilor şi prăpăstiilor.

La fel ca şi istoria acestui ținut, reflectă colonelul Levan Turashvili. De la începutul existenței sale, Georgia a fost ocupată şi a reuşit să se elibereze întocmai cum lumina învinge întunericul. Dar forțele întunericului au tot revenit, fie că s-au numit arabi, tătari, persani, turci, şi ultimii, ruşii. Indiferent de denumirea sau ideologia sub care şi-au manifestat dominația şi ocupația, țarişti, bolşevici, sovietici, ruşi, încă n-au renunțat, la fel cum întunericul aşteaptă printre stânci şi prăpăstii orice urmă de slăbiciune a soarelui pentru a redeveni stăpân. Dar uneltele sale sunt acum mai rafinate.

Ca şi crearea de republici secesioniste susținute de maica Rusie, menținute cu soldați, bani şi arme tocmai pentru a fi un ghimpe în coasta celor care încearcă să se desprindă de sub tutela marelui stăpân. Deoarece menținerea unor conflicte înghețate pretutindeni pe teritoriul nesupuşilor era un mijloc formidabil de presiune ce nu putea fi ignorat. O amenințare vizibilă, palpabilă, cu reizbucnirea conflictului făcea mai mult decât o mie de declarații politice. Iar bazele înaintate ale imperiului, capetele de pod militarizate din aceste zone separatiste, scăpate oricărui control, parcă abia aşteptau să sloboadă câinii războiului asupra celor care îndrăzneau să pună la îndoială axioma conform căreia Moscova continuă să fie centrul lumii.

Iar Georgia, din toamna lui 2003, de la „Revoluția trandafirilor", în urma căreia președintele Mihail Shevarnadze, fostul ministru de externe sovietic al lui Mihail Gorbaciov, a fost înlocuit cu prooccidentalul Mihail Shakashvili, cam asta făcuse. A întors spatele marelui vecin care i-a dominat viața de la 1783, cu scurte pauze cum ar fi independența dintre 1919-1921 până la ocuparea de către bolșevici. Revolta georgiană din 1924 a fost înecată în sânge. Iar acest vecin, la proclamarea independenței după colapsul imperiului din 1991, a creat două enclave separatiste, Abhazia și Osetia de Sud, urmate și de a treia, Adjaria, dar aceasta din urmă de scurtă durată, ea revenind sub jurisdicția Georgiei. Dar cu Abhazia și Osetia de Sud a urmat războiul, încheiat nedecis sub oblăduirea Moscovei, la fel cum s-a întâmplat și în Moldova cu Republica Transnistreană.

Ghinionul Georgiei este poziția sa geografică. La fel ca și în cazul României, istoria sa este o consecință a geografiei. Situată pe limba de pământ ce desparte Marea Neagră de Marea Caspică, era poziționată chiar în calea expansiunii sudice a Rusiei spre Peninsula Arabică și mările calde asiatice. De aceea Georgia a ajuns să-și respire doza de libertate doar atunci când forțele imperiului se aflau la reflux. Așa s-a întâmplat și în 1917, dar și în 1991, odată cu cucerirea independenței. Dar acum lucrurile se schimbă. Întunericul este gata să iasă din cotloane, sugrumând din nou soarele libertății pentru mica republică.

Dar ghinionul poate purta și o doză de noroc. Iar acest

noroc este tot o consecinţă a geografiei, care a făcut ca Georgia să fie aşezată chiar în calea posibilelor rute de transport ale petrolului şi gazelor din zăcămintele bogate şi insuficient exploatate ale Asiei Centrale. Iar acest lucru a atras asupra Georgiei mâna unor protectori puternici. Nu pentru ca să lupte armat pentru ea, dar măcar să le asigure spatele, să-i instruiască şi să-i înarmeze. Dar, mai ales, să-i asigure că nu sunt singuri. La referendumul din 5 ianuarie 2008, 72% din populaţia Georgiei s-a declarat favorabilă integrării ţării în NATO. Desigur, era o opţiune, şi mai era cale lungă până acolo, dar orientarea devenise clară pentru toată lumea. Reformele trebuiau implementate, democraţia trebuia să avanseze sigur pe drumul ei, societatea şi economia la fel, dar tot nu ar fi fost de ajuns. Deoarece problemele spinoase ale Georgiei încă nu găsiseră rezolvare. Iar aceste probleme erau două: Abhazia şi Osetia de Sud.

Cea mai periculoasă rămânea Abhazia, mai ales că din punct de vedere strategic ocupa o parte importantă din litoralul ţării, de la graniţa cu Rusia, gura de vărsare a râului Psou, până la nord de oraşul Anaklia, la vărsarea râului Inguri. Capitala acestei autoproclamate republici, nerecunoscute de nimeni până în 2008, era la Sukhumi, oraş port la Marea Neagră.

Colonelul Levan Turashvili duse binoclul la ochi scrutând cu atenţie şoseaua ce şerpuia practic suspendată de peretele stâncos. Părea săpată în versantul abrupt, agăţată de stâncă într-un echilibru precar, în dreapta perete aproape vertical, iar în stânga hău fără fund. Ceva nu era

în regulă. Era un militar cu prea vastă experiență pentru a nu simți acest lucru.

Era încă tânăr locotenent ieșit de băncile școlii militare sovietice, când, în 1990, a alergat la chemarea patriei sale ce se desprindea de sub tutela imperiului. Georgia, pentru a-și impune independența, avea nevoie de o armată națională, iar el, alături de mulți alții, dorea să-și facă datoria. Dar, ca de fiecare dată în istoria zbuciumată a Georgiei, independența și suveranitea se plătesc cu sânge. Nici acum nu a fost o excepție.

Imperiul sovietic nu renunța la cuceririle sale. Pretutindeni, în țările baltice, Moldova, Azerbaidjan, Tadjikistan, iar mai târziu Cecenia, voința Rusiei, moștenitoarea imperiului din toate punctele de vedere, se făcea simțită prin inventarea și susținerea, la nevoie prin implicare directă, a tulburărilor și secesiunilor, prin susținerea unor minorități sau inventarea altora, astfel încât fragmentarea fostelor republici unionale să devină un fapt împlinit. Existența forțelor armate sovietice, ulterior rusești, precum și implicarea KGB-ului, ulterior FSB sau SVR, va simplifica mult lucrurile. Așa s-a întâmplat în Moldova, unde Armata a XIV-a era staționată în Transnistria, și tot așa în Georgia, unde în Abhazia, lângă Gudauta, la aeroportul Bombori, era baza Regimentului 345 Aeropurtat din armata sovietică, precum și Regimentul 643 antiaerian. În plus, Georgia avea o porțiune importantă de graniță comună cu noua Federație Rusă.

Tânărul locotenent Levan Turashvili a primit devreme botezul focului. Deși a trecut mult timp de

atunci, își amintea ca și cum ar fi fost ieri. Starea de urgență s-a declanșat în 12 decembrie 1990, în urma ciocnirilor sângeroase între osetini și georgieni în Tskhinvali, capitala așa-zisei republici sud-osetine. În 5 ianuarie era în fruntea plutonului său, format din recruți și voluntari, ce intrau alături de alte forțe ale Gărzii Naționale în Tskhinvali. Au fost întâmpinați cu foc, iar luptele de stradă s-au încins. Militanții osetini, ajutați de voluntari ruși, trăgeau cu furie asupra caselor și școlilor. Curând, orașul s-a divizat în două zone, partea de vest controlată de osetini și partea de est de georgieni. La sfârșitul lunii, georgienii s-au retras pe înălțimile din jurul orașului, pentru a da o șansă armistițiului mediat de ruși. Părțile n-au ajuns la nicio soluție, iar ambele tabere au reînceput lupta. Martie și aprilie 1991 au fost luni de lupte grele, apoi a urmat o perioadă de acalmie, până pe la jumătatea lui septembrie, când focul s-a reaprins. Georgienii asediau Tskhinvali, încercând să oprească aprovizionarea orașului, chiar au deconectat alimentarea cu energie electrică. Încercau mai ales să întrerupă fluxul proviziilor ce veneau pe șoseaua ce lega Tskhinvali cu Osetia de Nord, pe teritoriul Rusiei. În replică, osetinii au atacat satele georgiene, dedându-se la masacre. Georgienii au răspuns la fel. Rușii au intervenit sporadic, mai ales în 1992, de partea osetină, bineînțeles. Această intervenție, chiar dacă s-a încercat disimularea ei, a făcut ca războiul să se încheie nedecis. Nedecis însemna o înfrângere pentru Georgia, tânăra republică care își vedea periclitat viitorul încă din zorii existenței sale moderne. Semnătura lui Eduard Shevarnadze și a lui Bo-

ris Elțin pe acordul de încetare a focului de la 24 iulie 1992 a însemnat consființirea existenței unei enclave pe propriul teritoriu, enclavă asupra căreia autoritățile georgiene nu aveau niciun control. Pentru ca totul să pară ca la carte, s-au organizat trupe de menținere a păcii (rusești) și patrule mixte pe graniță. Deci, deja aveam o graniță. Trei mii de morți, dintre care o mie de georgieni, și optzeci de mii de refugiați, pentru o graniță în inima țării. Levan simțea un gust amar. Un an mai târziu, luptătorii moldoveni din Transnistria vor simți și ei același gust amar.

Levan Turashvili considera că războiul cu osetinii l-a oțelit, l-a făcut mai puternic. A ucis inamici, a condus atacuri, regrupări și contraatacuri printre clădiri, pe străduțe înguste, prin păduri și pe dealuri. A văzut oameni căzând lângă el, și-a văzut oamenii decimați de artilerie, a văzut urmele atrocităților, oameni torturați, femei violate, copii schilodiți. A văzut coloanele lungi de refugiați ce se îndreptau spre teritoriul controlat de georgieni și a avut o strângere de inimă. Oameni care au renunțat la tot, la casele, la pământurile lor muncite timp de generații, la munca lor de o viață, doar pentru a-și încărca câteva lucrușoare în baloturi, apoi să le aburce în câte o căruță sau chiar o bicicletă, și să ia drumul bejeniei. Bătrâni cu privirile stinse, copii epuizați plângând fără să înțeleagă ce se întâmplă, adulți obosiți ce-și târau picioarele până se prăbușeau în colbul drumului pentru a nu se mai ridica niciodată. Oamenii plecau să-și salveze ultimul bun pe care îl mai aveau, viața. Iar el, Levan Turashvili, va rămâne aici alături de camarazii săi pentru a le asigura

retragerea în siguranță. Îi înțelegea pe bieții oameni, doar văzuse urmele atrocităților cu ochii lui. Se credea imunizat, considera că a văzut destule, că nimic nu-l mai putea impresiona. A ajuns să creadă lucrul ăsta. Dar s-a înşelat. A urmat războiul din Abhazia.

Încurajați de succesul osetin, de complicațiile georgienilor în urma declanşării războiului civil între partizanii preşedintelui răsturnat de la putere Zviad Gamsakhurdia şi cei ai noului preşedinte, fost ministru de externe al lui Mihail Gorbaciov, Eduard Shevarnadze, dar mai ales încurajați de ruşii prezenți în baze pe teritoriul disputat, abhazii aleg şi ei calea separatismului violent.

După atacarea şi ocuparea clădirilor guvernamentale din Sukhumi în iunie şi declararea independenței nerecunoscute a Abhaziei în iulie 1992, la 14 august, Levan, acum căpitan, alături de Garda Națională şi forțele de poliție, începe operațiunile pentru readucerea sub control a proviniciei rebele. Patru zile mai târziu, presat de avansul georgian, guvernul separatist părăseşte Sukhumi, lăsând în mâinile georgienilor capitala împreună cu cea mai mare parte a provinciei.

Levan ştia că se va întâmpla, dar nu prea avea ce face. El, personal, şi-a ținut bine oamenii în mână, indiferent dacă se aflau în Osetia de Sud sau Abhazia. Dar nu toți erau la fel. Excese s-au întâmplat de când există războaiele, prea multă ură şi frustare acumulată este gata să se reverse de fiecare dată când are ocazia. Sunt acte pe care o minte umană normală, în condiții normale, le-ar găsi de neconceput, dar în condiții de război, aceleaşi acte

le consideră fireşti, ba chiar găseşte justificări asupra lor. Lucru, practic, de neînțeles.

Aşa s-a întâmplat şi aici. Au fost izgoniți civili abhazi din capitală doar pe motivul că erau abhazi, au fost jafuri, violuri, poate şi crime. Mulți luptători georgieni străbăteau străzile cu capetele înfierbântate de alcool şi nu numai. Levan a intervenit de fiecare dată când a avut ocazia, domolind lucrurile. Oricum, acestea erau minore față de cele întâmplate în Osetia, la care fusese martor. Lucrurile erau sub control. Dar nimic nu putea justifica ce va urma din partea abhazilor. Ei au început devreme atrocitățile, parcă cu un caracter sistematic. Dintre georgieni, nici chiar Mkedrioni nu-i puteau ajunge, deşi această grupare paramilitară cu caracter mafiot care lupta de partea georgiană nu era renumită nici pentru disciplina sa, nici pentru un elan prea exagerat față de ideile patriotice, deşi se autonumeau naționalişti şi patrioți. La ei propria căpătuială era pe primul plan, iar oricine le stătea în cale era perceput ca şi un obstacol.

Din punct de vedere militar, situația era net favorabilă georgienilor. Trupele rebele erau asediate la Ochamchire, pe coastă şi Tkvarcheli, mai în interior, ambele spre limita sudică a enclavei, iar punga de rezistență abhază de la Gudauta era presată din ambele părți de trupele geogiene de la Sukhumi şi Gagra, cea din urmă la nord-vest, tot pe coastă, dar periculos de aproape de granița rusă.

Levan şi unitatea sa, una dintre cele mai bune din Garda Națională, au fost trimişi inițial la Gagra, de unde urmau să atace spre sud-est, de-a lungul coastei, punga

abhază din jurul bazei ruse de la Gudauta. Dar încă o dată, georgienii au căzut victime încrederii în medierea rusă, deşi combatanţii cel puţin, erau conştienţi de suportul din ce în ce mai vizibil pe care trupele ruse îl acordau separatiştilor. Viclenia şi perfidia rusească se va dovedi încă o dată hotărâtoare.

La 3 sepembrie 1992, un acord de încetare a focului a fost negociat la Moscova. Conform acestuia, în schimbul recunoaşterii suveranităţii Georgiei asupra celei mai mari părţi a Abhaziei, aceasta trebuia să-şi retragă trupele din zona Gagra. Încrezători în armistiţiu, peste 1200 de luptători georgieni, împreună cu echipamentul aferent, părăsesc zona. Printre ei unitatea lui Levan Turashvili. S-au deplasat în vecinătatea oraşului Tkvarcheli, pentru a lua parte la asediul de aici. Bombardarea şi distrugerea fabricii de electricitate a oraşului crea iluzia unui final rapid al asediului. Dar Levan a putut asista la primele manifestări vizibile a sprijinului rusesc. Elicopterele militare ruseşti aterizau cu regularitate în oraş, aducând imense cantităţi de provizii, medicamente, evacuând răniţi şi civili, dar şi livrând importante cantităţi de armament şi muniţii, precum şi mercenari plătiţi care să lupte împotriva asediatorilor. De asemenea, coordonau eficient apărarea abhazilor.

Dar perfidia ruşilor va ieşi la iveală curând. Zona Gagra, apărată de forţe georgiene insuficiente, a fost atacată la 1 octombrie de abhazii care încălcau astfel armistiţiul. Dinspre baza Gudauta, începură să avanseze pe şoseaua spre Gagra, alături de tancuri T-72, şi lansatoare de ra-

chete Grad şi armament greu rusesc. Elicopterele de atac şi bombardierele Su-25 contribuiau decisiv la avansul abhaz. În curând, Gagra va fi prinsă între două fronturi care urmau să se închidă ca şi colţii unui cleşte. Dinspre nord, de dincolo de graniţa rusească, Confederaţia Muntenilor din Caucaz, formată din voluntari şi mercenari plătiţi, precum şi unităţi de cazaci, au trecut graniţa înarmaţi până în dinţi, fără ca cineva din partea autorităţilor ruse să-i deranjeze. Ba chiar dimpotrivă, li s-au pus la dispoziţie mijloace de transport. Conduşi de necunoscutul pe atunci Shamil Basaev în fruntea unei unităţi formate din ceceni, aceste trupe proaspete au căzut dinspre nord asupra oraşului. Basaev a fost făcut comandantul frontului de la Gagra şi ministru adjunct al apărării abhaze. Planificarea atacului a fost responsabilitatea ministrului ajunct al apărării din Federaţia Rusă, generalul Kolesnikov. De fapt, navele ruseşti vor bloca Gagra de pe mare, la acţiune luând parte navele Bezukoriznenny, KIL-25, BTH -38, Golovin. Rezistenţa georgiană va fi eroică, dar zadarnică. Depăşiţi numeric şi din punct de vedere al echipamentului, apărătorii vor ceda oraşul pe 2 octombrie. Mii de civili georgieni au reuşit să fugă, înainte de căderea oraşului. Dar cei rămaşi au fost nevoiţi să îndure reprimările sângeroase puse la cale de Shamil Basaev şi abhazi. Crime, violuri, torturi, sânge şi multă ură. O sută de civili georgieni au fost duşi pe stadionul din Gagra, decapitaţi de către batalionul lui Shamil Basaev, iar abhazii au încins cu capetele lor pe post de mingi un macabru meci de fotbal. Pe acelaşi stadion au mai fost executaţi în masă, cu mitralierele, zeci, poate

sute de civili. Masacrele au devenit o notă dominantă a avansării separatiştilor.

Năpădit de noianul amintirilor, Levan nu se putu abţine să nu se gândească la soarta lui Shamil Basaev, conducătorul separatiştilor la Gagra. Doi ani mai târziu va fi unul dintre liderii cei mai importanţi ai cecenilor în propriul război de secesiune împotriva Federaţiei Ruse. În bătălia pentru Groznâi, din decembrie 1994 până în februarie 1995, a condus aşa numitul "batalion abhaz", format din veteranii de la Gagra. La 3 iunie 1995, într-un raid aerian, ruşii au distrus casa unchiului său din Disne-Vedeno. Au fost ucişi unchiul, sora, soţia şi fiul lui Basaev, precum şi alţi membri ai familiei sale. Un frate tocmai îi căzuse în luptă în apropiere. În scurt timp, Shamil Basaev a devenit inamicul numărul unu al autorităţilor ruseşti. A condus raidul cecen asupra spitalului din Budionovsk în sudul Rusiei, luând ostatici 1600 de oameni, reuşind să revină în Cecenia sub protecţia scuturilor umane, în ciuda repetatelor încercări ale forţelor speciale de a-l neutraliza. O sută douăzeci şi nouă de morţi şi patru sute cincisprezece răniţi civili. Nenumărate atentate împotriva ţintelor ruseşti i-au fost puse în cârcă, unele şi le-a asumat prin intervenţii televizate. Aşa au fost luările de ostatici de la teatrul moscovit în 2002, când gazul folosit de trupele speciale ruseşti a făcut o sută şaptesprezece morţi dintre ostatici, sau de la şcoala din Beslan în 2003, peste trei sute de civili morţi, majoritatea copii. Rămas fără un picior după ce a călcat pe o mină în ianuarie 2000, în timpul celui de-al doilea război din Cecenia, Shamil

Basaev rămâne acelaşi adversar înverşunat al Moscovei. Nenumărate atacuri teroriste, soldate cu sute de morţi, inclusiv preşedintele prorus al Ceceniei, Ahmad Kadîrov, asasinat prin detonarea unei bombe amplasate sub tribuna oficială la defilarea din Ziua Victoriei, la 9 mai 2004, i-au fost atribuite. Guvernul rus chiar a pus un premiu de zece milioane de dolari pe capul său. Shamil Basaev a murit la 10 iulie 2006, în detonarea accidentală a unui camion încărcat cu explozibil în Inguşeţia, nu departe de graniţa cu Cecenia. Cum era şi normal, FSB-ul şi-a arogat meritul asasinării sale. Iată cum unul dintre cei mai mari duşmani ai Rusiei şi-a început cariera sprijinind Rusia prin participarea la un război împotriva Georgiei.

După victoria de la Gagra, drumul era deschis spre Sukhumi. Batalionul lui Levan era printre forţele care apărau oraşul. Era, cum s-ar spune, un veteran. Luptase în Osetia de Sud, luptase în Abhazia la asediul oraşului Tkvarcheli şi cucerirea capitalei Sukhumi şi, se considera pregătit şi pentru apărarea acesteia, dar, pentru a nu ştiu câta oară, se înşela.

Începând cu luna decembrie a anului precedent, obuzele artileriei au început să cadă asupra oraşului. Levan s-a obişnuit în scurtă vreme cu ele, de asemenea şi cu incursiunile din ce în ce mai îndrăzneţe ale rebelilor. De cele mai multe ori erau respinse după lupte de intensitate medie cu durată variabilă, de la o jumătate de oră până la câteva ore. Nu trebuia să-i spună nimeni, era clar că testau dispozitivul de apărare al oraşului, ca şi pregătire pentru asaltul decisiv. Etapa premergătoare a durat câteva

luni. Aşa a trecut iarna şi a venit primăvara. La 4 martie, Eduard Shevarnadze a venit în Sukhumi pentru a organiza defensiva. Nu avea pentru ce, deoarece treburile militare trebuiesc lăsate în mâna militarilor. La 14 martie 1993, ora 6 dimineața, un masiv atac a fost lansat de către rebeli asupra oraşului. Rezultatul imediat au fost pierderile masive de vieți omeneşti din partea civililor georgieni. Avioanele Suhoi-25 şi Suhoi-27 ruseşti au atacat oraşul. Una din țintele aşa-zis militare a fost piața oraşului, circa şaptesprezece civili plătind cu viața întâmplarea de a se fi aflat în acel moment la cumpărături, în încercarea de a găsi ceva de mâncare în oraşul aflat sub asediu. La acuzele georgienilor, ruşii au negat orice implicare. La 19 martie, un Suhoi-27 a fost doborât de o rachetă lansată dintr-un dipozitiv S-75 Dvina (indicativ NATO SA-2 Guideline). Pilotul decedat a fost identificat de observatorii ONU ca făcând parte din aviația rusă. Cu toate acestea, ruşii au negat vehement orice implicare, chiar acuzându-i pe georgieni de mistificarea probelor.

La 14 martie, un nou acord de încetare a focului a fost semnat, doar pentru a fi încălcat de abhazi. La 2 iulie, o forță deosebit de puternică abhază, întărită cu ceceni din Confederația Muntenilor Caucazieni, a debarcat cu sprijinul marinei ruse în apropierea satului Tamishi. A fost una dintre cele mai sângeroase bătălii din întregul război. Batalionul lui Levan a luptat cu disperare pentru păstrarea pozițiilor. Sute de oameni au căzut de ambele părți, dar georgienii au reuşit să recâştige pozițiile în urma unui contraatac furibund.

Direcția principală de atac a rebelilor asupra georgienilor s-a schimbat încă o dată. După ce au eşuat în încercarea de a ataca Sukhumi dinspre vest, zona de la nord şi est, respectiv valea râului Gumista, devenea logic de prim interes pentru abhazi, aşa că aceştia au acționat acolo. Defensiva georgiană a fost total surprinsă în 5 iulie, circa cinci sute de apărători au căzut în prima oră de la începutul atacului. Satele Akhalsheni, Guma, Shroma, Kamani, au fost ocupate de abhazi şi de aliații lor ruşi, armeni din batalionul Bagramian sau mercenari din Confederația Muntenilor Caucazieni. Locuitorii georgieni au fost adunați în piața centrală din fiecare sat şi masacrați. N-au scăpat nici preoții ortodocşi şi călugărițele din Kamani. Aici violențele au durat două zile, femei, copii şi bătrâni au fost torturați sistematic înainte de a fi ucişi. Călugărițele au fost violate şi apoi ucise în fața preoților. După aceea, abhazii l-au pus în genunchi pe părintele Iuri Anua şi l-au întrebat cui îi aparține pământul Abhaziei. A răspuns demn, că pământul Abhaziei, ca întreg globul pământesc, aparține lui Dumnezeu. Abhazii au pus un tânăr preot să-l ucidă. Acesta refuzând, separatiştii i-au ucis pe amândoi. Odată cu ocuparea văii Gumista, Sukhumi, capitala regiunii, era încercuită de forțele separatiste. Asediul intra într-o nouă fază.

Un nou acord de încetare a focului a fost semnat la Soci în 27 iulie, inițiat de ONU şi garantat de Federația Rusă. Ca urmare a acordului, georgienii îşi retrag tancurile şi artileria grea de pe pozițiile de apărare. La 16 septembrie abhazii încalcă armistițiul şi lansează o ofensivă pe scară

largă asupra oraşului Sukhumi. După lupte crâncene, la 27 septembrie, oraşul cade în mâinile rebelilor însetați de sânge. Atamanul Nikolai Pusko a susținut ulterior că sotnia sa de cazaci numărând 1500 de oameni a fost prima care a intrat în Sukhumi. Un masacru mai cumplit decât toate cele precedente are loc pe străzile oraşului în ruine. Nu au scăpat nici membrii guvernului local care au refuzat să părăsească oraşul. Zhiuli Shartava, Guram Gabiskiria, Mamia Alasania şi Raul Eshba au plătit cu viața faptul că au rămas alături de cetățenii pe care îi reprezentau. În parcuri, în fața clădirilor guvernamentale, în şcoli şi spitale, pretutindeni erau torturați şi masacrați civili georgieni. Un grup de soldați capturați în timp ce luptau în apărarea oraşului au fost hăcuiți cu baionetele. Fără să țină seama de vârstă şi sex, abhazii şi aliații lor ucideau în masă, fără milă.

În timpul războiului din Abhazia au fost ucişi între douăzeci şi treizeci de mii de georgieni. Două mii au fost dați dispăruți şi niciodată găsiți. Între două sute cincizeci de mii şi trei sute de mii s-au refugiat din Abhazia. Astfel s-a ajuns ca o minoritate, cea abhază, ce număra circa nouăzeci de mii de oameni, să elimine în Abhazia o majoritate de circa trei sute de mii de georgieni, ucigând zece la sută din populație şi izgonind restul, cu sprijin rusesc, bineînțeles. Asta înainte ca termenul de purificare etnică să fie introdus în limbajul curent în urma războaielor din fosta Iugoslavie.

Mai cumplită a fost soarta refugiaților. Cei ce au reuşit să fugă din oraşul asediat au rătăcit zile în şir pe potecile

munților, drumurile fiind ocupate de rebelii victorioşi. Trăgeau cu mitralierele asupra civililor ce se apropiau de şosele. Înfometați, înghețați, târându-şi picioarele pe potecile înzăpezite, aşteptau moartea ca o izbăvire. Cei ce se opreau din mers, ce cădeau de epuizare, erau pierduți. Îşi dădeau ultima suflare când te aplecai să-i ridici. Copiii şi bătrânii nu aveau prea multe şanse. Levan nu avea ce să le facă. Îl durea sufletul, dar nu le putea oferi nimic, nici măcar sentimentul de siguranță. Deoarece nici el nu-l mai avea. Cu o mână de oameni reuşise să fugă din oraşul căzut în mâinile rebelilor. Alături de câteva sute de civili, a rătăcit prin munți încercând să ajungă în zona controlată de georgieni. Epuizat, cu dinții clănțănind de frigurile care îi scuturau trupul, mort de foame, s-a prăbuşit într-o râpă. A rămas să moară acolo.

Nu ştia cât a zăcut. A simțit doar că este luat pe sus şi purtat pe brațe. Vroia să protesteze, vroia să fie lăsat în pace, să se odihnească, să moară în pace. Dar nu a fost aşa. Şi-a pierdut cunoştința. S-a trezit în partea din spate a unui camion doar pentru a leşina din nou. Apoi din nou, la spital. Avea o schijă de grenadă în spate, de la ultimele lupte pentru Sukhumi. Nu ştia nici când îi intrase în trup, nici când i se infectase. Nu mai ştia mai nimic din ultimele zile de luptă, cu atât mai puțin din calvarul fugii prin munți. Parcă umbre fără chip îi asaltau nopțile chinuite, unele îndreptându-se amenințător spre el agitând kalaşnikovuri, altele clătinându-se gata să cadă de epuizare, altele căzând sub rafale prelungi de arme automate. Şi ultima, cea mai pregnantă, care îl făcea să se zvârcolească

urlând, trezind salonul şi făcând medici şi infirmiere să alerge spre el înnebuniți, în mâini cu injecții calmante: trupul unei fete tinere, să fi fost de treisprezece-paisprezece ani, tăiat în două, cu un mesaj lângă el: "precum aceste două părți nu vor mai niciodată împreună, la fel nici Abhazia şi Georgia nu vor mai fi niciodată împreună". Un an mai târziu, la psiholog, a aflat că ceea ce a văzut a fost real. Într-adevăr, abhazii au făcut şi aşa ceva în Sukhumi, după ce au violat-o în mod repetat şi i-au ucis familia. Abhazii au pus în practică termenul care va intra ulterior în vocabularul mondial, dar asta doar după războaiele care au dus la dezmembrarea Iugoslaviei: purificarea etnică. O purificare etnică dusă la paroxism.

S-a întrebat de mii de ori, în decursul perioadei îndelungi de recuperare. Poate de zeci de mii de ori: ce fel de oameni sunt aceştia? Cum poate cineva să facă aşa ceva? Sunt oameni, într-adevăr? După purificarea etnică din regiunea Gali, ultima rămasă în Abhazia majoritar georgiană, s-a hotărât. După război, între anii 1995-1998, abhazii au condus un regim de teroare în zonă. Din nou jafuri, crime, violuri, incendieri, toate împotriva georgienilor rămaşi fără apărare, din moment ce zona ieşise de sub controlul guvernului de la Tbilisi. Doar în 1997, peste o mie trei sute de civili au fost ucişi. Până anul următor, un nou val de cincizeci de mii de refugiați se adăuga celor aproape trei sute de mii de georgieni alungați din Abhazia.

Levan a hotărât că nu mai putea sta pasiv. S-a strecurat în Gali şi a luat parte la luptele de acolo. Trupele

de gherilă georgiene s-au organizat în două grupări paramilitare, Legiunea Albă şi Frăţia Pădurii, încercând să stăvilească valul de crime şi abuzuri la care era supusă populaţia georgiană majoritară. La 20 mai 1998, o puternică forţă abhază a pătruns în Gali. Erau circa 1500 de luptători, însoţiţi de tancuri T-55 şi T-72, TAB-uri blindate şi arti-lerie grea. Gherilele georgiene li s-au opus cu pistoale automate şi lansatoare de grenade. Cele mai grele lupte s-au dat în zona satelor Saberio, Sida, Khumushuri şi Zemo Barghebi. În şase zile au fost copleşiţi de superioritatea numerică şi materială a separatiştilor. Au fost sute de morţi de ambele părţi. Peste două mii de case georgiene au fost jefuite şi apoi arse până în temelii. Încă patruzeci de mii de georgieni au fost nevoiţi să ia calea exilului.

Întors în zona controlată de Georgia, Levan a făcut cerere de reînscriere în armată. A trecut toate testele psihologice. A fost reprimit cu rangul de căpitan, iar la scurtă vreme a fost făcut maior. Armata georgiană avea nevoie de oameni cu experieţă de luptă, iar el, veteran a două războaie, o avea din belşug. Dar mai avea ceva: o ură neţărmurită faţă de abhazi, osetini şi ruşi, mai ales faţă de ruşi, cei care i-au trădat de atâtea ori garantând armistiţii, ca mai apoi să-i înarmeze şi să-i sprijine pe rebeli ca să le încalce. Ce au păzit trupele de menţinere a păcii, toate ruseşti, în Gali? De ce nu i-au protejat pe civilii georgieni fără apărare? Simplu. Pentru că nu au vrut!

I s-a dat la început comanda unei companii de infanterie. În prima zi, i-a trecut în revistă. S-a plimbat printre ei, studiindu-i cu atenţie. Erau tineri recruţi, fără nici un

pic de experiență. La primul foc s-ar fi împrăştiat ca potârnichile. I-a scos în marş forțat pe terenul de instrucție. Sergentul a sosit cu o maşină în care se aflau două lăzi cu gloanțe. Levan le-a împărțit muniție tuturor. A arătat spre culmea unui deal, apoi s-a avântat înainte strigând: "După mine!" Tinerii recruți l-au urmat. Ajunşi în vârf, nu le-a dat nici o clipă de răgaz. I-a pus să sape adăposturi individuale. Apoi, întinşi în adăposturi, au executat foc asupra unor ținte din josul dealului. După care, la ordinul lui Levan, s-au năpustit în jos pe pantele dealului. Doi dintre recruți, purtați prea repede de avânt, se împiedicară şi căzură la pământ, scăpând arma AK-47 la câțiva paşi depărtare. Într-o clipă, Levan a fost lângă ei. Încă buimaci, aceştia au încercat să se ridice cu greu. Loviturile de bocanc ale lui Levan i-au culcat la pământ. Cei doi au rămas pe jos, încercând să se protejeze. Maiorul Levan Turashvili se întoarse şi se adresă soldaților companiei ce se opriseră şi priveau cu ochii măriți scena:

– Dacă eram în luptă, ăsta ar fi fost doar preludiul! Abhazii v-ar fi torturat cu cruzime până la moarte! Au mai făcut-o şi o vor mai face!

Apoi, ridicând pistolul mitralieră AK-47, continuă:

– Acesta este cel mai bun prieten al vostru de pe câmpul de luptă! Nu-l pierdeți niciodată!

I-a alergat pe bieții soldați până târziu în noapte, apoi au luat-o de la capăt a doua zi în zori. În două luni, putea spune că această companie de recruți neinstruiți era gata de război. Fiincă ştia că războiul va veni. Mai devreme sau mai târziu, va veni.

După încă câteva luni, de la minister îi veni o propunere. Aceea de a intra în Forțele Speciale, tot cu gradul de maior, preluând comanda unui pluton. Levan acceptă cu entuziasm. În sfârșit, acum va avea ocazia să le-o întoarcă inamicilor săi, deoarece forțele speciale erau pretutindeni unde situația o impunea. Iar situația Georgiei era de așa natură încât forțele speciale nu aveau prea multe momente de răgaz.

A sosit și "revoluția trandafirilor" din noiembrie 2003, când Eduard Shevarnadze a fost înlocuit cu Mihail Shakashvili în funcția de președinte. Revoluția s-a făcut fără vărsare de sânge, doar prin manifestații pașnice. Levan Turashvili nu l-a regretat nici o clipă pe Shevarnadze. Într-un fel, îl acuza de înfrângerile din 1992-1993, atunci când președintele se încrezuse repetat în medierile și promisiunile rusești, tocmai el, un "aparatchnik" care petrecuse atâta timp în vârfurile puterii de la Kremlin, fiind uns cu toate alifiile practicilor imperiale.

Schimbarea de conducere la Tbilisi a indus o tentativă de creare a unei noi enclave, riscând să ciuntească din trupul Georgiei o altă provincie importantă, Adjaria. Importanța economică a acesteia era covârșitoare, e suficient de menționat cel mai important port al Georgiei, Batumi, era capitala Adjariei. Aslan Abashidze declară independența regiunii, în ciuda protestelor opoziției ce au dus la ciocniri între partizanii și adversarii lui Abashidze. Se induce starea de urgență, iar secesioniștii aruncă în aer podurile de pe râul Choloki, în încercarea de izolare a regiunii. Georgia impune sancțiuni economice continuând

însă negocierile, dar mai ales contactele cu opoziția lui Aslan Abashidze din Adjaria. O imensă manifestație de protest, practic o a doua “Revoluție a trandafirilor” are loc la Batumi în 4 mai 2004. Forțele de securitate intervin brutal, raportându-se protestatari răniți. În replică, o demonstrație şi mai amplă are loc a doua zi, protestatarii luând sub control o parte importantă a oraşului Batumi. Forțele Speciale georgiene intervin în Adjaria, dezarmând loialii lui Abashidze. Acesta fuge la Moscova.

Maiorul Levan Turashvili a participat activ la rezolvarea crizei, atitudinea forte a trupelor sale făcându-i pe partizanii lui Aslan Abashidze să renunțe la orice încercare de rezistență. În sfârşit, gândi el, avem un stat care acționează. Preşedintele Mihail Shakashvili a făcut mai mult decât atât. A promis că va reda integritatea teritorială Georgiei. Şi pentru asta a înscris țara spre o apropiere de NATO şi SUA, singurii garanți ai Georgiei împotriva Rusiei. Americanii, bucuroşi să pună un picior ferm într-o zonă aşa sensibilă şi în acelaşi timp atât de importantă prin proximitatea de terenurile bogate în petrol şi gaze din Asia Centrală, precum şi o zonă ce se afla practic călare pe cele mai importante rute de trasport, i-au venit bucuroşi în întâmpinare. Consilieri militari ai SUA au venit să instruiască tânăra armată georgiană. Levan, alături de alți ofițeri, a început să participe la cursuri de perfecționare, iar întâlnirile lui cu consilieri americani erau frecvente.

Şi din punct de vedere al atitudinii, situația se schimbase în Georgia. În 22 iulie 2006, a izbucnit o nouă criză în zona defileului Kodori. Zona nordică a acestui defileu,

caracterizat prin păduri dese pe pantele abrupte şi stâncoase, nu fusese niciodată sub control abhaz de la sfârşitul războiului din 1992-1993. Populată de svani, subgrup al georgienilor, a fost condusă de un senior local al războiului, Emzar Kvitsiani. Acesta, în fruntea grupării sale paramilitare, Monadire sau Vânătorii, s-a opus cu succes tentativelor abhaze de cucerire. Printre altele, se mai ocupa cu contrabanda şi alte activităţi mafiote conexe, precum şi acordarea protecţiei pentru criminalii căutaţi de poliţia georgiană. După schimbarea de conducere de la Tbilisi, postul său de administrator local a fost anulat. Drept răspuns, la 22 iulie 2006, Emzar Kvitsiani îşi reînarmează oamenii, anunţând că nu mai recunoaşte autoritatea georgiană. Abhazii şi ruşii din forţele de menţinere a păcii se grăbesc să-l aprovizioneze cu provizii, armament şi muniţii. Autorităţile georgiene declanşează operaţia de ocupare a zonei. Oficial, pentru a răspunde acuzaţiilor ruso-abhaze de încălcare a armistiţiului şi tratatului de dezangajare militară din 14 mai 1994, primul ministru georgian a declarat că această criză reprezintă o problemă internă şi vor fi folosite doar forţe poliţieneşti.

De fapt, asaltul asupra paramilitarilor lui Kvitsiani va fi dat de forţele speciale sub comanda maiorului Levan Turashvili. Asaltul a fost aşa de bine pus la punct şi condus, încât au surprins la sol un elicopter rusesc cu provizii pentru rebeli, elicopter care nu a mai putut decola din cauza ameninţării cu doborârea. Până în 26 iulie, controlul georgian a fost instaurat pe deplin asupra zonei disputate. Au fost morţi şi răniţi, iar majoritatea rebelilor capturaţi.

Din păcate, Emzar Kvitsiani, împreună cu câțiva fideli, a reuşit să dispară la Sukhumi.

Direcția de acțiune a fost imprimată de preşedintele Shakashvili. În 2007, confruntat cu proteste masive, organizează noi alegeri pe care le câştigă din primul tur, la 5 ianuarie 2008, iar la referendumul ținut concomitent, populația s-a pronunțat în proporție de 72% pentru aderarea la NATO. Dar organizația nu este pregătită să primească o țară cu problemele teritoriale pe care încă le mai are Georgia, aşa cum s-a văzut la Summitul NATO de la Bucureşti din aprilie 2008. Ucraina şi Georgia nu au primit atunci Member Action Plan, cu toată susținerea americană, din cauza opoziției aliaților din Europa Occidentală, care nu doreau să zgândăre Rusia. Mai erau şi problemele interne din fiecare țară în parte, în Ucraina 75% din populație fiind împotriva aderării la NATO, iar în Georgia, deşi 85% erau pentru integrare, rămânea chestiunea nerezolvată a celor două enclave separatiste proruse. Ulterior, Ucraina va simți presiunea rusă care va duce la dictatura lui Vahromeev şi apoi a lui Petraikin, iar Georgia îşi va urma propria cale presărată cu spini.

Patru luni după summit, a urmat duşul rece al trezirii la realitate, nu numai pentru Georgia, dar şi pentru întreaga lume. Ursul rusesc îşi scotea ghearele. Până la acel moment, granițele impuse Georgiei cu cele două republici separatiste proruse au fost o permanentă zonă de provocări şi conflicte, chiar dacă erau supravegheate de forțe ruse de menținere a păcii. Dar după summitul de la Bucureşti, intensitatea lor a crescut continuu. Nu era

noapte fără schimburi de focuri, mai mult sau mai puțin intense. Totuşi, ciocnirile fiind frecvente, escaladarea nu a produs imediat îngrijorare. În 20 aprilie un avion rusesc a doborât un avion UAV (avion spion fără pilot) georgian, acuzând Georgia de încălcare a graniței sudosetine, iar în prealabil georgienii acuzaseră Rusia de a fi tras o rachetă aer-sol asupra unui sat din interiorul Georgiei.

În săptămâna ce a precedat izbucnirea conflictului propriu-zis, nu a trecut zi fără victime şi lupte intense. La 31 iulie 2009, mortiere de 122 mm ruseşti avariază un SUV al poliției georgiene, 6 răniți. În seara de 1 august, lupte intense, bombardamente de artilerie de ambele părți. Georgia acuză bombardarea satelor proprii şi inițierea luptelor, osetinii resping acuzațiile, iar un lider rus a raportat uciderea unui membru al forțelor sudosetine de către lunetiştii georgieni, ulterior adăugând alte trei victime. La 2 august începe evacuarea spre Osetia de Nord a femeilor şi copiilor sudosetini. Trei zile mai târziu, ambasadorul aşa-zisei republici sudosetine la Moscova declară că vo-luntarii ruşi, în primul rând cei din Osetia de Nord, sosesc deja în sud pentru a lua parte la lupta împotriva Georgiei. La 7 august, preşedintele georgian Mihail Shakashvili ordonă încetarea focului, dar luptele reizbucnesc cu mult mai mare intensitate. Începând din acest moment, evenimentele se precipită. Chiar şi astăzi există o dezbatere intensă asupra anumitor lucruri petrecute în zilele de 7 şi 8 august. Înregistrările comunicațiilor ruse prezentate ulterior de Georgia atestă faptul că două batalioane din Regimentul 135 Motorizat, parte a Armatei

58 rusă din Districtul Militar al Caucazului de Nord au intrat prin tunelul Roki, lung de 2 kilometri, ce desparte Osetia de Sud de cea de Nord încă din dimineața zilei de 7 august, la ora 5.40. Cert este faptul că seara, după intense lupte și bombardamente de artilerie de ambele părți, la 10.35 p.m., forțele georgiene încep tirurile direct asupra capitalei Tskhinvali, ca răspuns la atacurile și bombardamentele sudosetine. În zorii zilei de 8 august, trupele georgiene trec granița sudosetină și încep avansul spre Tskhinvali. Până la sfârșitul zilei, capitala este înconjurată și georgienii controlează mai bine de două treimi din oraș. Atunci au intervenit trupele rusești, respingând armata georgiană inferioară și ducând la ocuparea unei părți din teritoriu după un război de mai puțin de o săptămână.

Un război ciudat, în care georgienii se văd confruntați cu armata rusă net superioară ca și număr și armament. Au rămas multe semne de întrebare, de exemplu, cum au reușit rușii să aducă pe teatrul de luptă două divizii de tancuri încă din primele ore de luptă, când este știut că ai nevoie de mai bine de două săptămâni să treci un regiment de tancuri peste Munții Caucaz, până la intrarea în tunelul Roki. Un posibil răspuns ar fi exercițiul militar ținut cu mai bine de o lună și jumătate în urmă de armata rusă în nord, iar după încheierea acestuia, diviziile de tancuri au fost deplasate spre sud, la intrarea în tunel, așteptând începerea ostilităților. Dar asta însemna că rușii știau deja că ostilitațile se vor declanșa în curând, deoarece nu-și puteau ține trupele blindate pe poziții la infinit. Oricum, momentul a fost bine ales, majoritatea liderilor importanți

ai lumii, inclusiv primul ministru rus, fostul preşedinte Vladimir Putin, aflându-se la Beijing la deschiderea oficială a Jocurilor Olimpice, atenția întregii lumi fiind îndreptată spre acest eveniment. Totuşi, ofensiva rusă din acest august 2008 i-a făcut pe mulți analişti militari să facă comparații, de exemplu cu august 1968, invazia din Cehoslovacia, menționând că majoritatea ofensivelor militare ruseşti se petrec în luna august.

Altă întrebare, de ce georgienii nu au distrus cumva tunelul Roki, singura cale de aprovizionare a ruşilor şi sud-osetinilor, din moment ce tot intenționau să ocupe militar Osetia de Sud, de altfel teritoriu georgian recunoscut de ONU. Singurul răspuns plauzibil a venit dintr-o declarație ulterioară a preşedintelui Mihail Shakashvili care a menționat faptul că tunelul era plin de refugiați, drept urmare a ezitat să ordone distrugerea lui. O declarație interesantă, care contravine acuzațiilor ruse de genocid împotriva sudosetinilor. Până la urmă, cert eset faptul că georgienii au fost împinşi în spate de tancurile ruseşti, cedând terenul cucerit, cedând şi în Abhazia, unde se deschide un al doilea front, iar pe Marea Neagră, flota rusă, după ce corveta Miraj scufundă cu rachete SS-N-9 o navă de patrulare georgiană (prima angajare navală rusă de după 1945), ocupă portul Poti cu două batalioane de infanterie marină. Între timp, nouă mii de militari din diviziile aeropurtate a 7-a Novorossisk şi a 76-a Pskov, alături de 45000 de soldați abhazi şi 5000 de trupe neregulate de voluntari străpung apărarea defileului Kodori.

Avansul rusesc ajunge până la Gori, oraşul de baştină

al lui Stalin, şi dincolo de el, pe autostrada ce duce la Tbilisi, capitala Georgiei. Ultima linie de rezistență georgiană se stabilise doar la câțiva kilometri, când eforturile preşedintelui francez Nicolas Szarkozy, ce deținea preşedenția Uniunii Europene, a dus la o încetare a ostilităților, urmată de retragerea treptată a ruşilor. O consecință directă a acestui război a fost recunoaşterea unilaterală de către Rusia a independenței Abhaziei şi a Osetiei de Sud, o formă prin care aceasta îşi putea justifica prezența militară şi ajutorul direct către aceste formațiuni statale. Faptul că această independență nu a mai fost recunoscută de nimeni, cu excepția ciudată a Nicaraguei, nici de către aliații Rusiei, nu părea să-i deranjeze mult pe aceştia.

Levan Turashvili şi unitatea sa de forțe speciale a luptat activ în acest război, dar nu cum şi-ar fi dorit el. Cu câteva zile înainte de asaltul asupra capitalei sudosetine Tskhinvali a primit ordinul să se deplaseze către granița cu Osetia de Sud, părăsind pozițiile arhicunoscute din defileul Kodori, lângă Abhazia. I s-a părut o greşeală, în cazul unui conflict cu sudosetinii, va veni şi un atac dinspre Abhazia. A protestat în scris, dar ordinul a rămas ferm. Desfăşurarea ulterioară a evenimentelor i-a dat dreptate, dar era prea târziu.

Totuşi, şi-a făcut datoria cum a ştiut mai bine. A intrat în Tskhinvali, apoi, la 9 august, a făcut ce ştia mai bine, s-a deplasat spre nord cu unitatea sa de forțe speciale şi a prins în ambuscadă un convoi rusesc, inclusiv blindate, ce veneau dinspre tunelul Roki. Însuşi general-locotenentul

Anatoli Kruliov, comandantul coloanei, a fost rănit, iar maiorul Denis Vetchinov a fost ucis, alături de mulți alți militari ruşi, iar mare parte din tancuri şi vehicule au fost distruse. Acesta era genul de acțiuni în care Levan şi unitatea sa excelau. Totuşi, au primit ordin de retragere pe 10 august, atunci când georgienii, după trei zile şi nopți de luptă pentru Tskhinvali, sunt nevoiți să cedeze oraşul în fața evidentei superiorități ruseşti. Din nou retragere, ca şi în 1992 şi 1993.

În 13 august, la 40 de kilometri de Tbilisi, pe autostrada spre Gori, poate ultima poziție defensivă în fața capitalei, cu arma în mână, alături de camarazii săi care nu l-au dezamăgit, dar au fost dezamăgiți de modul în care a fost condus şi acest război, Levan medita.

Georgienii şi-au declarat public pierderile: 168 de morți. Ruşii, aşa cum au făcut în Cecenia sau în Afghanistan, şi-au trecut pierderile la secret, făcând loc speculațiilor. Confruntați cu evidențele, au recunoscut doar pierderea a trei avioane Suhoi-27 şi un Tupolev-22M. Patru avioane de luptă în cinci zile de luptă efectivă, oricum era cam mult. Soldații morți şi tancurile distruse, Levan le-a văzut cu ochii săi, şi numărul era enorm. Pentru el, armata rusă nu mai reprezenta un adversar de temut, decât poate doar prin prisma numărului covârşitor şi al superiorității evidente în armament. Deja el vedea viitorul, o posibilă soluție pentre acesta.

În privința numărului, prea multe nu erau de făcut, dar în toată istoria războiului, de la Alexandru cel Mare încoace, numărul ceda în fața armamentului şi tacticii su-

perioare. Iar dacă n-ar fi fost vederile înguste ale americanilor, la ora actuală războiul s-ar fi putut încheia altfel. Vedea toate greşelile şi unde s-ar fi putut acţiona pentru a schimba deznodământul, şi era atât de simplu. Nu trebuia să fii un geniu militar pentru a vedea evidenţa.

Consilierii americani au început să instruiască armata georgiană după ce au intervenit în Afghanistan în urma atacurilor din 11 septembrie 2001. Avizi să-şi asigure bazele de aprovizionare din republicile foste sovietice din Asia Centrală, au plecat urechea la plângerile ruşilor conform cărora luptători ceceni traversează defileul Pankisi din Georgia în Cecenia. Astfel, au început să instruiască trupele georgiene în misiuni antiteroriste şi de menţinere a păcii. Iar acum, când erau confruntaţi cu tancurile ruseşti, s-au găsit singuri şi fără vreo instrucţie eficientă şi armament adecvat. Degeaba avioanele americane au adus acasă cei două mii de soldaţi georgieni aflaţi în misiune în Irak, când lor le lipsea pregătirea şi dotarea pentru un astfel de conflict ce-i aştepta acasă. Iar pe viitor, dacă americanii, ca să nu-i deranjeze pe ruşi, vor ezita să-i pregătească şi să-i doteze pentru viitorul război, vor trebui să caute în altă parte. Fiindcă doritori vor exista, atât timp cât vor exista războaie.

Cu astfel de gânduri a primit în tranşee vestea încheierii păcii prin acordul în şase puncte semnat prin medierea preşedintelui francez Szarkozy. Dar ideile i-au rămas săpate în minte.

Anii au trecut, iar profesionalismul şi dăruirea l-au făcut remarcat, i s-au propus funcţii în aparatul de con-

ducere al treburilor militare, a acceptat cumva, cu condiția să-și păstreze și funcția de comandant în teren, de unde putea simți mai bine ca oriunde pulsul trupelor și volatilitatea granițelor cu republicile separatiste. Și mai era ceva. Dorea ca, în clipa declanșării luptelor, să fie acolo, în prima linie, față în față cu inamicul, în fruntea soldaților săi. Era ceva mai presus de înțelegere, dorea să fie în luptă atunci când va fi momentul. Și așa trec lunile și anii, cu planificări, organizări, lupte pe frontieră, schimburi de focuri, analize și din nou organizări și instruiri.

Din fericire, conducerea politică rămăsese fermă pe poziția antirusească, de orientare spre Uniunea Europeană și NATO. Președintele Shakashvili doar indicase calea. Era rândul următorului președinte, Alexandr Gruzinsky, să continue munca începută de Mihail Shakashvili. Iar acesta va lua măsuri ferme pentru întărirea armatei și pentru menținerea la granița republicilor secesioniste a câte unui contingent gata de acțiune. Era momentul ca Georgia să acționeze pe toate mijloacele pentru reintegrarea teritorială. Deși preponderente erau mijloacele pașnice, noua conducere, având-i în spate pe americani, cel puțin teoretic, nu excludeau o variantă militară. Și în primul rând, nu acceptau ca vreo provocare să rămână fără urmări.

Iar Levan Turashvili, devenit acum colonel, era pus să vegheze la granița cea mai sensibilă și mai complicată, cea cu Abhazia. Iar defileul Kodori era punctul nodal al tuturor planurilor și intereselor. Aici se va decide viitorul Georgiei, își spunea în fiecare zi. Și era convins că avea

dreptate.

Cu binoclul la ochi, scruta versanții împăduriți încercând să ghicească ceva în umbra arborilor imenși. Într-adevăr, ceva nu era în regulă. În postul avansat de observație, se răsuci spre unul dintre soldații culcați la pământ, ce privea insistent cu binoclul spre partea de jos a văii. La câțiva kilometri, aceasta cotea spre dreapta, valea ascunzându-se vederii după piscurile stâncoase. Dar buza pădurii se cobora până jos, camuflând terenul. Granița era ceva mai încoace, dar termenul era oarecum impropriu. Nu existau rețele de sârmă ghimpată, nici fâșie, nici puncte controlate de trecere. Acestea din urmă se aflau doar pe șosele. În rest, linia de demarcație era oarecum arbitrară, la latitudinea trupelor rusești de menținere a păcii.

Soldatul de lângă el îi indică ceva la marginea pădurii. Levan își concentră binoclul într-acolo. Soldatul abandonă binoclul pentru a pune mâna pe pușca cu lunetă. O puse la ochi, luând poziția de tragere, urmărind cu atenție prin lunetă. Întins lângă el, Levan îi puse mâna pe umăr, făcându-i semn să aștepte. Transmise prin radio unei grupe să avanseze precaut, prin pădurea din fundul văii.

Acum puteau fi văzuți. Erau trei, strecurându-se cu grijă spre zona georgiană. Frapant era faptul că erau mai mult preocupați de amenințările ce puteau veni din spatele lor, decât de apropierea de frontiera gruzină. Cel puțin așa reieșea din desele priviri pe care le aruncau înapoi. Doar unul dintre ei părea să fie înarmat. La un moment dat, după mai multe priviri rapide în spate, cei trei renunțară la orice protecție oferită de frunziș și se repeziră la fugă spre zona

georgiană. Din spatele lor răsunară câteva focuri de armă. Urmăritorii lor, în număr de vreo şapte-opt, renunţară şi ei la precauţiuni şi se năpustiră înainte, trăgând rafale prelungi. Unul dintre fugari se împletici şi căzu la pământ zguduindu-se la impactul gloanţelor ce-i sfâşâiau trupul.

Levan strânse braţul lunetistului. Acesta începu să tragă spre urmăritori. Unul dintre ei, lovit în plină goană, se prăbuşi ca trăznit. Levan strigă un ordin în staţia radio. Grupa din forţele speciale trimisă înainte acţionă. Lăsară să treacă fugarii, apoi se interpuseră tăcuţi în calea urmăritorilor, printre bolovanii şi stâncile ce jalonau cărarea din fundul văii. Au apărut brusc, descărcându-şi armele în plin.

Un zgomot de motoare deveni din ce în ce mai puternic. Elicopterul MI-24 Hind apăru de după curbura văii îndreptându-se spre scena schimbului de focuri. Se opri în aer, apoi trase o rafală de mitralieră în jos. Levan nu ezită. Ordonă doborârea lui. Putea fi al aviaţiei abhaze sau al forţelor ruse de menţinere a păcii. Nu îi păsa, din momentul ce a deschis focul. O pereche de rachete 9K31 Strela-1 (SA-9 Gaskin), lungi de 1,8 m, cu un diametru de 0,12 m, lansate la interval de cinci secunde de pe lansatorul instalat pe platforma unui transportor blindat BRDM-2, au spulberat elicopterul şi i-au împrăştiat rămăşiţele arzânde deasupra pădurii.

În dreptul postului de gardă, cei doi fugari prăbuşiţi de epuizare erau chestionaţi de un căpitan ce lua conştiincios notiţe.

Levan se îndreptă hotărât spre cei trei prizonieri luaţi

dintre urmăritorii fugarilor. Toți trei erau, fără îndoială, din trupele paramilitare abhaze. În genunchi, cu mâinile la ceafă, aceştia priveau fix înainte, sub supravegherea soldaților înarmați. Din mers, Levan îşi trase pistolul din tocul de la şold. Îl privea intens pe prizonierul din mijloc, cel care după atitudine părea să fie un fel de lider al celorlalți. Din mers, fără să-şi ia privirea de la el, Levan ridică pistolul şi-l împuşcă în cap pe cel din stânga. Trupul se prăbuşi fără un sunet. Soldații de pază nu reacționară în niciun fel. Levan continua să înainteze. Trase din nou, de data asta în coapsa liderului. Acesta se prăbuşi pe spate urlând şi prinzându-şi piciorul cu amândouă mâinile. Oprindu-se lângă el, Levan se lăsă pe vine, cu țeava pistolului lăsată neglijent vizând rotula rănitului. Îl privi drept în ochi. După câteva secunde, Levan îi spuse în rusă:

– Noi doi avem multe de discutat, nu crezi?

Cu trăsăturile feței crispate de durere şi şoc, prizonierul plecă ochii, învins.

IV

19 aprilie 2014, Bucureşti
Sediul Serviciului Român de Informaţii

Generalul Constantin Puşcaş păşea grăbit alături de Vlad Sorescu, şeful SRI, pe holurile ce duceau din subsolul clădirii din Bulevardul Libertăţii către biroul acestuia din urmă. Maşina ce-l luase pe general de la înmormântare îi dusese discret la garajele din subsol, ferindu-i de priviri indiscrete. În timp ce străbăteau coridoarele lungi, Sorescu continua să ignore atitudinea întrebătoare a lui Puşcaş. La fiecare gest ce putea fi interpretat ca şi o tentativă de a-i sparge muţenia, şeful SRI doar făcea un semn uşor cu mâna ce sugera interlocutorului că ar fi bine să aştepte şi să se înarmeze cu răbdare. Aşa au ajuns în faţa uşii. Au străbătut anticamera fără să bage în seamă secretara, după care au intrat în biroul lui Sorescu, centrul informaţiilor secrete româneşti. Sorescu, grijuliu, închise uşa capitonată după el.

Abia intrat, Puşcaş îi zâmbi larg bărbatului ce îi aştepta la birou afundat în studiul unor hârtii. Se îndreptă spre el cu mâna întinsă.

– Profesore, nu ştiu de ce eram sigur că te voi găsi aici!

Profesorul Radu Dăianu se grăbi să se ridice şi să-i strângă mâna cu căldură. Radu Dăianu era profesor de tactică şi strategie la Academia Militară, dar avea ore şi la Academia de Informații, acolo unde erau pregătiți viitorii ofițeri de informații. În plus, publica regulat materiale despre geopolitică şi strategie în reviste de profil, mai ales în revista "Tactica şi strategia", unde avea chiar şi o rubrică permanentă, opinia sa fiind extrem de apreciată printre confrați şi nu numai. Tocmai această competență, precum şi prietenia cu cele două vârfuri ale puterii, şeful Statului Major General, generalul Constantin Puşcaş, precum şi şeful Serviciiului Român de Informații, Vlad Sorescu, i-a făcut pe aceştia din urmă să-i solicite sfaturile în timpul conflictului cu Ucraina din 2010. Analizele şi predicțiile sale s-au dovedit corecte într-o proporție covârşitoare, fapt ce a stârnit şi admirația, dar şi invidia multora dintre cei care ar fi trebuit să gândească ceva mai mult. Chiar şi în cadrul CSAT, odată furtuna trecută, mulți politicieni ar fi dorit ca profesorul Dăianu să se întoarcă unde îi era locul, adică strict la catedră. Pentru a evita acest lucru şi pentru a nu se lipsi de mintea lucidă a lui Dăianu, Sorescu i-a inventat un post de consilier în cadrul SRI, astfel dându-i profesorului un statut oficial. Acesta din urmă, modest, ar fi preferat să rămână doar ceea ce a fost şi până atunci,

spunându-i lui Sorescu că oricum, el va veni să-şi dea cu părerea de fiecare dată când va fi solicitat, fără să se mai formalizeze. Ştiind culisele politice româneşti, Sorescu a insistat pe ideea consilierului şi până la urmă a avut câştig de cauză.

De altfel, şi el şi Puşcaş erau conştienţi de faptul că nu erau prea bine văzuţi de mulţi politicieni, fie că erau la putere sau în opoziţie. În ochii presei, cei doi erau nişte adevăraţi salvatori naţionali, oameni providenţiali ajunşi în vârf chiar în momentul critic şi care au salvat ţara de la dezastru. Această popularitate, nedorită de nici unul dintre ei, stătea ca un ghimpe în ochii politicienilor. Nici chiar preşedintelui Danulescu nu-i prea plăcea ideea, dar ştia că nu prea avea ce face decât să-i lase pe cei doi în funcţie, o schimbare prea subită ar declanşa o campanie de presă nefavorabilă cu costuri imagistice prea mari. Dar asta nu însemna că nu aştepta prilejul să se descotorosească de cei doi indivizi prea populari. De aceea Sorescu nu avea nevoie de încă o grijă pe cap, aşa că l-a făcut pe Dăianu consilier.

Nu se crampona de funcţie, nici el şi nici Puşcaş, dar momentan nici unul dintre ei nu vedeau un posibil succesor neînregimentat politic, într-un fel sau altul. Iar în timpurile actuale, cu soarta ţării la răscruce, numai de politicianism mai era nevoie. De parcă totul ar fi depins doar de luptele politice interne, manevrele de culise, de care partid ajunge la putere şi care în opoziţie. Soarta lumii se decidea pe alte coordonate, în timp ce elita bucureşteană îşi pierdea timpul în dispute politice fără sens şi finalitate,

iar presa câştiga o pâine bună doar făcând şi desfăcând declaraţiile unuia sau altuia.

Puşcaş, încă sub impresia atmosferei funebre de la Cimitirul Eroilor, îşi scoase chipiul şi se lăsă să cadă într-un fotoliu oftând zgomotos. Dăianu îi turnă o ceaşcă de cafea aburindă şi i-o întinse. În timp ce o lua, căută în buzunarul uniformei după pachetul de ţigări. Ar fi preferat să poată trece pe acasă să se schimbe civil, dar graba lui Sorescu nu i-a lăsat această posibilitate. Se întrebă când îl va lămuri Vlad ce-i cu graba şi discreţia asta.

Vlad Sorescu sorbi şi el din cafea. Pierduse numărul ceştilor băute astăzi, dar ştia că una anume îi va rămâne multă vreme în minte. Trecuseră doar câteva ore de atunci.

Se afla în birou, studiind câteva rapoarte, când telefonulului interior i se aprinse ledul. Îl ridică absent, fără să se întrerupă din citit. Vocea secretarei îl anunţă:

– Domnule director, de la poartă...

– Bine, fă-mi legătura.

Un ton de apel, apoi o voce bărbătească, uşor jenată.

– Domnule director, ofiţer de serviciu Leşe, mă scuzaţi de deranj...

– Da, spune...

– Mi-a fost adus un plic destinat dumneavoastră...

– Bine, trimite-mi-l sus!

– Domnule director, pe plic scrie că e pentru dumneavoastră, dar personal şi confidenţial... E subliniat pe “personal şi confidenţial”...

– Bine, adu-mi-l tu!

– O clipă, să las pe cineva aici...

Câteva minute mai târziu, o bătaie uşoară în uşă, apoi la îndemnul lui Sorescu pătrunse ofiţerul de serviciu cu un plic în mână. Îl lăsă pe birou, apoi se retrase scuzându-se încă o dată.

Sorescu privi plicul. Un plic obişnuit, din hârtie maronie, lipit la capăt. Era subţire, conţinutul nu putea fi format din mai mult de câteva hârtii, sau putea la fel de bine să fie gol. Pe o faţă era scris îngroşat, probabil cu marker negru, numele lui, şi cuvintele "personal şi confidenţial", subliniate de două ori.

Iniţial, Sorescu se gândi la vreo glumă. Probabil unul dintre apropiaţii săi, deşi nu era indicat să faci astfel de glume cu şeful SRI. Apoi se gândi la posibilitatea unei scrisori capcană, genul acelora care explodează în momentul deschiderii, o tactică favorită pentru mulţi terorişti, încă din anii '70 ai secolului trecut. Sau o scrisoare cu antrax, de genul acelora pe care câţiva politicieni americani, chiar liderul democrat al Senatului, Tom Daschle, le-au primit în cursul lunii noiembrie a anului 2001. Se gândi să o trimită la detectorul cu raze X, dar renunţă. Era prea subţire pentru a fi scrisoare capcană, iar la pipăit nu putea conţine mai mult de câteva hârtii. Luă cuterul şi îi tăie un capăt. O întoarse şi din plic căzu o fotografie imprimată pe o hârtie obişnuită. Chipul unui bărbat blond, în jurul vârstei de cincizeci de ani, cu nas acvilin şi ochi cenuşii. Fotografia părea mărită în aşa fel încât să se vadă clar trăsăturile personajului. În mod sigur, acesta nu ştia că fusese fotografiat. Întoarse fotografia şi citi pe spate, scris

tot cu marker negru: “mai am”.

Scană fotografia în calculator, apoi transmise imaginea prin rețea la cei ce se ocupau de bazele de date. Însemnă mesajul ca şi urgent şi prioritar, apoi adăugă dedesubt: identificare urgentă, persoana şi eventual locul, doar intern. Destul de dificilă, poate chiar imposibilă identificarea locului, fotografia fusese făcută undeva pe stradă, dar detaliile nu puteau fi distinse clar, iar punctele de reper erau inexistente, cel puțin cu ochiul liber. Ceruse verificarea doar în propriile baze de date, fără a apela la cele aliate, deoarece nu dorea să facă valuri, cel puțin până nu-şi dădea seama cu ce avea de a face. Trimise plicul la laborator, pentru analiza hârtiei şi încercarea de a colecta amprente, altele decât ale sale şi ale ofițerului de serviciu. Sună la ofițerul de serviciu:

– Ofițer de serviciu, cine ți-a adus plicul?

– Un domn mai în vârstă, în jur la şaizeci de ani.

– A fost filmat de camere?

– Bineînțeles, domnule director!

– Chiar acum trimiți tot materialul la laborator, prioritate în identificarea curierului. Să se analizeze şi imaginile anterioare şi ulterioare! Mi se raportează direct mie!

Sorescu putea spera că imaginile luate de camerele de supraveghere, de rezoluție net superioară altora folosite la obiective civile, doar se aflau în sediul SRI, vor putea ajuta la dezlegarea misterului. Până atunci nu-i rămânea altceva decât să aştepte.

După nici cinci minute, telefonul mobil începu să-i sune. Un număr de rețea fixă, de undeva din Bucureşti.

Înainte de a răspunde, Sorescu își apelă secretara:

– Identificați apelul!

Atașă dispozitivul de înregistrare, apoi răspunse:

– Alo!

O voce distorsionată de un aparat de bruiaj:

– Mai am...

Sorescu nu zise nimic.

– Mai vrei? întrebă vocea.

– Depinde. Ar trebui?

Un râs ce răsună sinistru distorsionat de aparatul de bruiaj.

– În zece minute, singur. De văd cavalerie, dispar.

Apelul se întrerupse. Ledul telefonului intern pâlpâi. Sorescu aproape îl smulse de la locul lui.

– Apelul provine de la o cabină telefonică aflată la două străzi de aici.

"Drace!" gândi Sorescu. "Își bate joc de noi! Și de unde dracu are numărul meu de mobil?"

După câteva minute primi un SMS de la un număr de mobil necunoscut. Trimise numărul pentru identificare, încă înainte de a deschide mesajul. În timp ce-l citea, primi raportul: era o cartelă și probabil fusese cumpărată de curând, deoarece nu se mai apelase niciodată de pe ea. Se lucra la identificarea magazinului care o vânduse. Mesajul era scurt: o adresă. Un bistro aflat la nici două străzi de aici. Necunoscutul sunase de la cabina telefonică din apropiere, apoi se așezase la cafenea și trimisese mesajul, iar acum îl aștepta.

"Atunci să nu-l lăsăm să aștepte", își zise Sorescu

întinzându-se după haină. Atunci îi apăru pe ecranul calculatorului mesajul trimis prin rețea de la laborator. Identificaseră personajul din fotografie. În timp ce își încheia haina, Sorescu fluieră printre dinți: "Drace!"

Ignorând biletul cu inscripția "Închis" de pe ușa cafenelei, însoțitorul lui Sorescu, un bodyguard masiv cu trăsături de buldog, intră primul, cu mâna dreaptă după haină, gata să scoată pistolul. Încăperea era goală, cu excepția unui bătrânel mărunt, la vreo șaizeci de ani, ce aștepta în fața tejghelei. Îi făcu semn bodyguardului să se așeze la o masă, iar lui Sorescu îi indică un micuț separeu ceva mai în spate. La aprobarea șefului, bodyguardul se conformă și se așeză în așa fel încât să poată țâșni la cel mai mic semn, iar mâna și-o păstră după haină, pe patul pistolului.

Sorescu se îndreptă spre separeul al cărui perete împiedica să vadă persoana ce-l aștepta. Încă nu era liniștit, tot se mai temea de o cursă. Plasase o echipă imediat după colțul străzii, iar un taxi cu un pasager tocmai trăsese la câțiva metri de intrarea cafenelei. Șoferul și pasagerul discutau aprins, probabil nu se înțeleseră la prețul cursei. De altfel, amândoi erau din Brigada Antiteroristă a SRI.

Sorescu ajunsese la intrarea în separeu. Cu spatele la perete, așezat la masă, cu telefonul la ureche, ascultând fără să zică nimic, un individ. La semnul acestuia, Sorescu se așeză pe singurul scaun disponibil. Totuși, ceva i se părea vag cunoscut la tipul acesta. Avea o bună memorie a chipurilor, lucru esențial în meseria sa. Individul închise telefonul și-și îndreptă privirea spre el.

– Nu era cazul să-ți iei atâtea precauțiuni...

La auzul vocii, în mintea lui Sorescu se făcu lumină:

– Mo...

– De fapt, spune-mi Mihai...

Îl cunoscuse pe Moshe în urmă cu câțiva ani, pe vremea când era ofițer de informații, într-o misiune în Egipt. Agent Mossad, fusese născut în România, iar familia lui emigrase în Israel pe când era copil. Dar limba română se dovedea că nu o uitase. Iar acum, iată-l în fața lui. Mult mai îmbătrânit. Sau probabil Moshe dorea să pară așa, poate pentru a nu fi recunoscut. Firele cărunte de la tâmple şi din mustață puteau fi colorate artificial, la fel şi ridurile puteau fi create sau accentuate uşor. Chiar şi lui Sorescu i-a fost foarte dificilă identificarea.

– Poți să trimiți taxiul, atrage atenția dacă staționarea este prea lungă.

Sorescu transmise ordinul prin microfonul minuscul de la reverul hainei. Apoi aşteptă. Moshe îl privea zâmbind, fără să spună nimic. După câteva clipe, întâlnind privirea nedumerită a lui Sorescu, Moshe continuă cu acelaşi zâmbet:

– Credeam că ai înțeles că e vorba de o întrevedere privată...

Sorescu se făcu că nu înțelege. Lui Moshe i se lăți zâmbetul.

– Ce naiba, Vlade, doar suntem amândoi vechi în slujba asta!

Sorescu oftă, apoi îşi scoase microfonul şi dispozitivul de înregistrare. Moshe nu zise nimic. Vlad îşi strigă

bodyguardul, apoi îi înmână aparatura și-l trimise la loc. Bătrânelul apăru cu două cafele.

– Dânsul este cel care ți-a adus plicul și cafeneaua este a lui. Telefonul mobil tot el l-a cumpărat de la magazinul de electronice de mai jos. Poți s-o lași baltă cu urmărirea, a ieșit din circuit.

Sorescu a înțeles despre ce era vorba. Bătrânul era un sayan. Aceștia erau unul din secretele omnipotenței Mossadului în toată lumea. Era dificil de înțeles cum reușea spionajul unei țări de cinci milioane de locuitori să fie atât de eficient pe toate meridianele. Un atu important al acestui serviciu de spionaj era tocmai diaspora evreiască împrăștiată în toată lumea. Astfel, un număr relativ mic de agenți israelieni putea beneficia de serviciile unei adevărate rețele mondiale. Dintre acești evrei din diaspora, o parte infimă colabora cu serviciile israeliene, iar aceștia erau de două categorii. Un număr redus, oameni de bază, de fapt adevărații agenți secreți, colaborau direct cu oamenii Mossadului, pe când ceilalți, sayani, erau voluntari folosiți doar din când în când, ca și gazde sau curieri, sau pentru a furniza un serviciu. De multe ori erau folosiți o singură dată, după care se renunța la ei. Așa se întâmplase și acum, bătrânelul ieșise deja din atenția Mossadului. Sorescu nu se putu abține să nu se întrebe ce avea așa de important Moshe să-i spună din moment ce se dispensa așa ușor de un sayan. Sau poate avea așa mulți în România că unul în plus sau în minus nu mai conta? O temă interesantă de cercetat, nu?

– Ce-i cu mascarada asta, Mo..., Mihai, sau cum te-o

fi chemând acum? Nu puteai să mă chemi, pur şi simplu, la ambasada voastră, şi aşa cred că acolo până şi femeia de serviciu ascunde sub halat pistolul şi tresele de colonel!

Moshe râse cu poftă.

– Nu te-ai schimbat deloc, Vlade! Apropo, felicitări pentru funcție! Cam târziu, dar nu ne-am văzut de mult!

– Nu cred că pentru asta m-ai adus aici, nu?

– Direct la obiect, fără pierdere de vreme! Pe vremuri, erai mai subtil, încercai să strângi cât mai multe...

– Pe vremuri aveam mai mult timp.

– Ah, ce vremuri, parcă totul era mai simplu, ştiai clar cine îți sunt prietenii şi duşmanii, pe când acum, parcă toată lumea e întoarsă cu susul în jos. E un haos total, nu crezi? Prietenii cei mai buni, în care ai avut încredere deplină, i-ai primit la tine acasă, i-ai omenit, le-ai acordat facilități şi baze... Eh, ce să mai zic...

Lui Sorescu începu să-i displacă direcția în care mergea convorbirea. Moshe era mult mai subtil decât părea. Nu trebuia să fii geniu ca să înțelegi că bătea spre americani. În timp ce vorbea, Moshe scoase din buzunarul interior o fotografie şi o întinse peste masă. Acelaşi individ din prima fotografie, cea primită în plic. De fapt, prima fotografie era doar un detaliu mărit al acesteia din urmă. Individul fusese surprins pe o stradă, se vedeau trecători, un gard de beton şi copaci, iar într-o parte, chiar pe gard, o plăcuță cu un nume de stradă. Numele nu putea fi distins cu ochiul liber, dar Sorescu nu încercă să insiste pentru a nu se arăta prea interesat. Iar Moshe tot vorbea.

– ... în ultima vreme călătoresc mult, nu pot să zic că

nu îmi place. Aici, în Europa, cel mai mult mi-a plăcut Viena, oraşul valsului. Superb!

Era clar. Fotografia fusese făcută la Viena. Probabil Moshe vorbea în parabole de teamă că ar putea fi înregistrat. Nu avea încredere că Sorescu n-ar fi avut un alt dispozitiv de înregistrare. Sau altcineva. Sau chiar Moshe să ştie că erau înregistraţi. Poate bătrânul îl supraveghea pe Moshe? Lumea spionajului a fost întotdeauna paranoică.

Sorescu se decise să între în joc.

– Văd că îţi place să aduni amintiri de pe unde umbli...

– Da, într-adevăr. Sunt unele, puţine, ce-i drept, pe care le fac cadou pe la prieteni. Chiar şi la prieteni vechi, pe care nu i-am văzut de multă vreme. Ştii, nimic nu e mai preţios decât să-ţi regăseşti un vechi prieten! Mai ales astăzi, când există atâta răutate fără rost în lume... Nu poţi să ştii în cine să ai încredere şi în cine nu!

– Ai dreptate, îi ţinu isonul Sorescu, un prieten adevărat este un lucru rar. Dar, cum ziceai şi tu, nu poţi avea încredere în nimeni în ziua de azi... De unde poţi să ştii dacă un prieten îţi este într-adevăr prieten, mai ales după mulţi ani? Depinde şi de cum îşi dovedeşte prietenia, cât valorează asta şi în ochii celuilalt!

– Absolut! Ştii cum e, un gest de prietenie rămâne un gest de prietenie, abia mai încolo îl poţi aprecia la justa lui valoare, iar asta pe lângă apreciere, de cele mai multe ori te îndeamnă la recunoştinţă, mai ales la un om de onoare!

“Hopa, momentul plăţii!” gândi Sorescu.

– Şi cum ar trebui să-şi arate recunoştința?

– Asta abia după ce îşi dă seama ce valoare are gestul prietenesc! Şi, mai ales, între prieteni, e nevoie de discreție! Maximă discreție! Ar fi deosebit de neplăcut, ce să zic, extrem de neplăcut, să se vorbească despre chestii din astea pe la colțuri, nu crezi?

– Înțeleg, făcu Sorescu.

"E clar, încă nu-mi cere nimic, dar rămân dator. Dar, deocamdată, cam subțire informația!"

– Ştiu că eşti ocupat şi nu prea ai suficient timp să depeni amintiri, dar să ştii că mi-a făcut o deosebită plăcere revederea noastră, mai ales că nu era în program.

"În traducere, asta înseamnă că nimeni nu ştie şi nici nu trebuie să ştie că a fost pe aici. Precis că tot traseul îi este acoperit beton. Şi discuția se cam apropie de sfârşit." Sorescu se întrebă cum venise în România. Precis cu un paşaport iordanian sau libanez, şi nu direct. Poate aterizase într-adevăr la Viena şi venise cu o maşină închiriată până la Bucureşti. Sau de la Sofia. Erau infinite posibilități.

– În amintirea revederii unui prieten, poate vei dori să-ți notezi data, spuse Moshe scoțând din buzunarul interior un marker negru pe care i-l întinse lui Sorescu. Asta deşi e ceva mai veche, de luna trecută, undeva pe douăzeci şi şase, parcă.

Sorescu îşi notă data de 26 martie pe spatele fotografiei.

– Ştii, zise Moshe ridicându-se şi întinzându-i mâna, totdeauna am ținut la pixul ăsta. Capacul este deosebit, îl protejează bine să nu se usuce.

Sorescu aprobă din cap în timp ce strecura fotografia şi markerul în buzunar. Apoi se despărţiră. Sorescu renunţă la ideea de a-i trimite o echipă pe urme, convins că acesta va părăsi România în câteva ore, maxim.

Ajuns la birou, constată că Moshe avusese dreptate. Capacul markerului era, într-adevăr, deosebit. Asta datorită faptului cu nu era doar un simplu capac. În interior avea port USB, întregul capac fiind, de fapt, un memory stick. Introduse portul în calculator, apoi, în timp ce stick-ul era scanat în căutare de viruşi sau programe spion, studie fotografia. Mări imaginea scanată până când reuşi să citească inscripţia străzii: Boltzmangasse. Căută ce obiective se găseau în Viena, pe strada Boltzmangasse. În câteva secunde găsi: Ambasada americană din Austria se afla situată pe strada Boltzmangasse la numărul 16.

Pe stick se găsea înregistrarea unei convorbiri între doi oameni. Iar despre asta dorea să discute Vlad Sorescu cu generalul Constantin Puşcaş. Pe Dăianu apucase să-l pună în temă înainte de a fugi după Puşcaş la cimitir, dar pentru amândoi înregistrarea era, cum s-ar zice, în primă audiţie.

– Să n-o lungim, pentru început trebuie să vă spun că, după informaţiile primite, convorbirea a avut loc în 26 martie, deci cam acum trei săptămâni, în biroul ambasadorului american la Viena, Michael O'Sullivan. De fapt, unul dintre cei doi interlocutori este chiar ambasadorul. Celălalt este el, zise indicând fotografia de pe masă. Lucrăm la confirmare dar, pot spune de pe acum, înregistrarea este autentică.

Cu ajutorul mouse-ului porni înregistrarea. Era în format audio, de calitate destul de bună şi era evident că reprezenta doar un fragment dintr-o discuție ceva mai lungă. Cei doi discutau relaxați, într-o engleză relativ uşor de urmărit, în ciuda accentului estic destul de pronunțat al bărbatului din fotografie. Conversația redată era ceva mai scurtă de douăzeci de minute. O ascultară tăcuți, apoi la semnul lui Puşcaş, o mai ascultară o dată. Sorescu dăduse instrucțiuni pentru listarea convorbirii celor doi pe hârtie şi între timp primiseră fiecare câte un exemplar.

Într-o linişte apăsătoare, mult după ce se stinsese ecoul vocilor în engleză de pe înregistrarea audio, cei trei continuau să studieze atenți hârtiile. Erau ca nişte studenți silitori ce încearcă să aprofundeze un subiect nou chiar înainte de a intra în sala de examen.

Primul care a cedat şi a aruncat foile pe birou a fost Sorescu, poate şi datorită faptului că el ascultase convorbirea şi înaintea sosirii celorlați doi. Li se adresă oarecum provocator:

– Ei, care este părerea voastră?

Puşcaş oftă zgomotos în timp ce frunzărea foile căutând parcă ceva anume.

– Zici că eşti aproape sigur de autenticitatea înregistrării şi, implicit, a discuției. Unul este ambasadorul american. Totuşi, nu ne-ai spus, dar celălalt cine este, din moment ce poate face aceste propuneri?

Sorescu aruncă pe masă un dosar ținut la îndemână, aşteptându-se la această solicitare. Tuşi puțin, apoi spuse:

– Interlocutorul ambasadorului, acelaşi cu individul din fotografia de pe masă, este Evgheni Odovichuk, director pentru operații în cadrul FIS, serviciul de spionaj extern al Rusiei.

Puşcaş fluieră printre dinți.

– Înseamnă că toată treaba asta e serioasă! Chiar foarte serioasă!

Radu Dăianu rămase cu foile în mână, privind când la unul, când la altul. Oarecum timid, se simți dator să intervină:

– Pe mine m-ați cam pierdut, deoarece eu habar nu am despre ce este vorba! Dacă considerați că vă pot fi de folos, ar fi bine să mă lămuriți cu unele lucruri, care mie îmi sunt cu desăvârşire necunoscute!

– Scuză-ne, Radule, am uitat că tu nu eşti la curent cu unele aspecte, interveni Puşcaş. Dă-mi voie să te lămuresc!

Trase adânc aer în piept, mai mult pentru a-şi aranja ideile în minte.

– Mai ştii că în timpul conflictului cu Ucraina, portavionul John C. Stennis a fost lovit şi avariat de o torpilă în largul portului Constanța?

La aprobarea din cap a lui Dăianu, Puşcaş continuă:

– Ei, bine, submarinul nostru Delfinul, care a scufundat nava de desant tancuri Kirovograd, chiar înainte de a lansa atacul, a prins pe sonare un semnal care venea de la un submersibil care trecea prin apropiere, ce se îndepărta de zona în care a fost lovit portavionul. Ceea ce urmează, pentru noi sunt doar supoziții, dar toate au un suport real.

În sensul că, noi am transmis americanilor înregistrările de pe Delfinul, iar ei, cu baza lor de date, probabil au detectat că această înregistrare sonar corespunde unui submarin rusesc de atac, probabil unul de clasa Akula. Cert este faptul că americanii au devenit foarte curioşi, chiar după terminarea ostilităților, asupra activității în Marea Neagră, mai ales la nivelul submarin. Asta se vedea de departe la personalul lor de la bazele din Dobrogea. Cert este că ei au concluzionat că portavionul lor a fost lovit de o torpilă specială, rusească, trasă de la o distanță mult mai mare decât cea la care ar fi putut fi detectată. Datele oferite de Delfinul i-au dus la concluzia că aveau de-a face cu un submarin rusesc, deoarece ucrainenii nu aveau decât un singur submarin de clasă Foxtrot mult prea vechi și depăşit pentru a fi capabil de o asemenea performanță.

Sorescu îi continuă ideea:

– Deci, pentru ei totul era clar! Exista un submarin rusesc de atac în Marea Neagră, iar acesta trebuia neutralizat, fie şi numai pentru că a avariat un portavion american. Se pare că l-au detectat într-un doc uscat de la baza navală ucraineană de la Sevastopol.

– Bază care este încă închiriată de la Ucraina, deşi baza rusească de la Novorosiisk este aproape gata de a fi dată în folosință, completă Dăianu. Ar trebui să fie gata peste câțiva ani, în 2017.

– Aşa este, profesore, dar până atunci ruşii nu aşteaptă. Continuă să acționeze. Iar americanii, ce s-au gândit? Să anihileze amenințarea asta din Marea Neagră în stil Rambo. Adică, să trimită un comando SEAL care să-l arunce

în aer. Dar, din păcate, lucrurile au mers prost, chiar foarte prost. După cum am înțeles de aici, un submarin american a lăsat două echipe SEAL de câte patru oameni nu departe de docul uscat din Sevastopol. Se poate să-i fi lăsat ceva mai în larg, cu o barcă Zodiac. Aceştia s-au apropiat să pună câteva încărcături explozive, dar au avut ghinion. După cum reiese de aici, continuă Puşcaş indicând spre calculatorul de pe masă, doi morți, trei răniți, restul prizonieri. Chestia mai sensibilă este că printre prizonieri se află şi fiul mai mic al amiralului George Jackson, un element de presiune suplimentar asupra americanilor.

– Am înțeles, făcu Dăianu. Dar, după cum denotă de aici, rusul încearcă să negocieze eliberarea prizonierilor cu unele concesii pe care americanul părea de acord să discute, dacă nu chiar să i le ofere. Am observat că negociau chiar şi ce nu le aparținea nici unuia dintre ei, de exemplu Insula Şerpilor.

– Problema rusului este că ar vrea ca insula să revină Ucrainei, iar pentru asta apelează la ambasador pentru ca administrația americană să facă presiuni asupra noastră pentru a o ceda în cursul negocierilor. Apă la moară le dă şi pretenția ucrainenilor, care o cer înapoi pe motiv că garnizoana insulei a capitulat la câteva minute după intrarea în vigoare a armistițiului din 2 iunie 2010. În decursul negocierilor care au urmat, ei s-au retras, evacuând întreg teritoriul nostru. Au făcut unele nazuri în Sighetu Marmației, dar amenințarea tancurilor colonelului Tomoioagă i-au făcut să revină la rațiune. La fel şi în Delta Dunării, dar acolo amenințarea cu blocarea ieşirii canalului Bâstroe

spre mare de către fregatele noastre a făcut minuni. Au fost unele zvonuri cum că ucrainenii au fost sfătuiți de către unele voci, se pare americane, să dea dovadă de bună credință și pentru a demonstra intențiile pașnice ale colonelului Igor Petraikin, noul comandant suprem. Ei evacuează teritoriile ocupate, iar noi, în schimb, le dăm înapoi Insula Șerpilor.

– Numai că noi nu le-am dat-o, continuă Pușcaș. Pot să spun că am avut un amestec în decizia asta, anunțându-l pe președinte că nu voi ordona sub nici o formă, nici unui soldat român, să părăsească acest petec de pământ românesc. Am fost atacați, i-am bătut, dar insula nu le-o dăm! Este a noastră dintotdeauna, sovieticii ne-au luat-o prin forță în 1944!

– Știm, știm, dacă ar fi fost după tine, am fi recuperat până acum cu arma în mână Bucovina de Nord și sudul Basarabiei, poate îi atacam și pe bulgari pentru Cadrilater!

– Pe bulgari, poate nu, doar suntem aliați, nu? recunoscu Pușcaș. Dar cu Bucovina și sudul Basarabiei, ai dreptate! Încă o dată, am fost atacați, puteam să avansăm și să ne eliberăm frații! Armata ucraineană era în colaps! Dar nu, ca de obicei, rațiunile politice superioare și-au băgat din nou coada! Am pierdut aproape trei mii de oameni, morți și dispăruți, și mult mai mulți răniți, iar dacă ar fi după conducerea noastră politică, am fi dat și insula înapoi și ne-am fi culcat pe urechi ca să putem uita totul cât mai repede, până nu vin alegerile!

– Oricum, se pare că alții deja ți-au dat insula înapoi

ucrainenilor! zise Sorescu referindu-se la discuția dintre cei doi.

– Mi se pare ceva ciudat aici, interveni Dăianu. Pentru ce să te expui ca să negociezi cu un ambasador, ai putea să o faci mai direct și mai discret.

– Mda, ai dreptate, Radule, dar trebuie ținut cont de unele aspecte. Serviciile secrete rusești, descendente ale omnipotentului KGB, acum, ca și atunci, sunt împărțite în mai multe tabere rivale. Chiar și în timpul lui Putin, aceste tabere existau și se dușmăneau cu înverșunare, ajungând chiar și la asasinate. Ceea ce eu cred că se petrece aici, este vorba de acțiunea unei grupări din FIS care tatonează terenul. Dacă au succes, se vor îmbățoșa și vor obține un ascendent asupra celeilalte grupări, președintele rus preferându-i celorlalți. Iar alegerea nu este întâmplătoare, ambasadorul SUA la Viena, Michael O'Sullivan, urmează să fie detașat la Washington ca adjunct al secretarului de stat. Este un personaj deosebit de ambițios, iar dacă va veni cu un plan și o potențială înțelegere cu rușii pe tapet, ar putea scuti administrația prezidențială de o poziție jenantă, atunci când rușii vor prezenta lumii prizonierii din trupele SEAL. Întrega lume, dar mai ales alegătorul american, vor fi puși în situația de a afla că țara lor a comis o agresiune care ar fi putut duce la un război cu Rusia, de aici la al treilea război mondial. Și asta la foarte puțină vreme după ce s-au văzut luptând câteva zile împotriva Chinei pentru Taiwan. Din fericire, lucrurile în Extremul Orient s-au oprit chiar la marginea prăpastiei, chinezii fiind mulțumiți că pot păstra insula Quemoy, iar ameri-

canii bucuroşi că pot ieşi cu faţa curată. Taiwanezii au avut cel mai mult de pierdut, deoarece s-au lămurit că americanii nu-i vor susţine la infinit, iar China îi va înghiţi mai devreme sau mai târziu.

– Şi iată că americanii sunt pe cale să mai comită încă o gafă, oferindu-le ucrainenilor Insula Şerpilor şi alte concesii de neimaginat mai devreme. Cel puţin aşa reiese din discuţiile celor doi indivizi.

– Nu s-a ajuns la un acord final, discuţiile vor continua, iar în final ruşii s-ar putea să obţină mult mai puţine.

– Dar totuşi vor obţine, spuse Dăianu. Ruşii, cel puţin aşa negociază. Fac cereri maximale, pentru ca apoi să aibă de unde lăsa şi de cele mai multe ori obţin astfel mult mai multe decât şi-au propus sau ar fi putut visa să obţină.

– Şi chestia cu Insula Şerpilor o vor obţine, e mai uşor pentru americani să dea ceva ce nu e al lor.

– Absolut! zise Sorescu întinzându-se după o ţigară. În ultima vreme redusese numărul lor, dar de fiecare dată când o situaţie stresantă se ivea la birou, vechile obiceiuri îi reveneau şi ele. Iar de situaţii stresante nu ducea lipsă...

– Ce ai de gând să faci? îl întrebă Puşcaş.

– Încă nu ştiu, făcu Sorescu ridicând din umeri. Pur şi simplu, e o situaţie inedită, la care încă nu am soluţie.

– Ce-i vei spune preşedintelui? îl întrebă Dăianu.

– Nimic, încă.

Observând mutrele întrebătoare, Sorescu se simţi dator să continue:

– Trebuie să verific informaţiile. Iar preşedintele

Danulescu este în primul rând politician. Nu știu cum va trata informația, poate va încerca să negocieze cu americanii, sau să-l informeze pe președintele Anders că cineva în Departamentul de Stat face politică de capul lui. Indiferent, asta ne va trăda sursa, iar acest lucru nu poate fi conceput. Trebuie să gândim cu atenție fiecare pas și fiecare mișcare. Avantajul nostru de netăgăduit este faptul că nimeni nu știe că noi știm!

Sorescu chiar zâmbi atunci când pronunță jocul de cuvinte, dar repede figura îi redeveni serioasă. I se adresă lui Pușcaș:

– Ar fi bine să te pregătești cumva, să-ți întinzi antenele prin Marea Neagră. Niște patrulări, ceva, niște zboruri de recunoaștere, ceva care să-i țină pe ucraineni în priză. Mai ales către Sevasopol, în special spre docuri. Dacă aflăm unde este docul uscat și dăm târcoale portului, rușii vor crede că americanii ne-au băgat la înaintare și s-ar putea ca târgul să cadă chiar înainte de a bate palma. Cum s-ar zice, să zgândări puțin mușuroiul!

Pușcaș îl aprobă. Nici nu ar fi prea greu, ținând cont de faptul că rușii au devenit și mai suspicioși, de-a dreptul paranoici. După otrăvirea în 2006 cu poloniu a fostului agent Alexandr Litvinenko, când procuratura britanică a cerut fără succes extrădarea din Rusia a pricipalului suspect, Andrei Lugovoi, și el membru KGB în trecut, dar ulterior devenit parlamentar, rușii au trecut la represalii, reluând zborurile de recunoaștere ale bombardierelor Tu-95 Bear spre coastele britanice. Acestea erau întâmpinate și escortate înapoi de avioanele de vânătoare Tornado. De

curând, ruşii îşi reluaseră zborurile şi în Marea Neagră, dar fără să se apropie prea mult. Avioanele de vânătoare americane de la bazele aeriene din Bulgaria îi întâmpinau de la distanță. Uneori, această sarcină de supraveghere era preluată de avioane româneşti, bulgăreşti mai puțin, deoarece aceştia nu erau prea bucuroşi să se pună fată în față cu vechii lor aliați. N-ar fi o problemă pentru Puşcaş să întâmpine bombardierele ruseşti ceva mai avansat, iar acest lucru va fi disecat şi analizat de comandamentul rus, transmițând un mesaj contradictoriu, care i-ar băga pe mulți în ceață. Mai erau şi alte posibilități. Ar trebui să-l mobilizeze şi pe colonelul Mircea Damian, şeful contrainformațiilor militare, iar Sorescu să discute cu SIE, mai ales că se înțelegea bine cu directorul Tiberiu Enea, să vadă ce pot obține. Oricum, nu ar fi fost înțelept să-i aducă pe amândoi aici, o astfel de reuniune fiind prea bătătoare la ochi. Trebuia să acționeze discret.

– Ar mai fi unele lucruri de discutat, îi întrerupse Sorescu firul gândurilor. De exemplu, situația în Republica Moldova este pe cale să scape de sub controlul oricui. Transnistria este în fierbere, mai ales că data alegerilor anticipate se apropie, iar opțiunile par a fi destul de clare. Un trafic de neimaginat între Rusia şi Transnistria are loc în ultima vreme. De parcă separatiştii ar pregăti ceva.

– Avem ceva pregătit pentru astfel de cazuri? întrebă Dăianu.

– Nu ceva concret, ci doar ceva în funcție de situație. Nu trebuie uitat că facem parte din NATO, aşa că în privința unei acțiuni militare trebuie să ne coordonăm cu

comandamentele aliate.

– Dar când a fost vorba de Ucraina?

– A fost un caz special şi a trebuit să reacţionăm ca atare. Ulterior, în faza a doua, ne-am coordonat cât de cât cu aliaţii.

– Se prea poate să ne trezim din nou în faţa unui caz special! murmură Sorescu. Ar fi bine să fim pregătiţi de orice!

– Ce ar trebui să fac? Să concentrez trupe pe Prut? Pentru asta am nevoie de avizul CSAT-ului sau măcar de al preşedintelui.

– Nici vorbă, nu mă refer la asta! Aducând trupe suplimentare, nu faci decât să atragi atenţia! Mă refer la ceva mai subtil, găseşti tu ceva.

– De exemplu, urmă ideea Dăianu, fă ceva rocade acolo cu trupele din nordul Moldovei, de pe la Dorohoi şi Suceava. Adu trupele pregătite, de reacţie rapidă, de acolo, şi înlocuieşte-le pe cele de pe Prut.

– Şi să las trupe de categoria a doua la graniţa cu Ucraina? Crezi că am înnebunit, mai ales că nu ştie nimeni ce-i poate pielea lui Petraikin? Nu uitaţi, dar este aproape sigur că el l-a terminat pe Vahromeev!

– Nu asta am vrut să spun, dar dacă le retragi ceva mai în interior, mai ales unităţile de tancuri şi motorizate, cu posibilitatea de a acţiona la fel de bine şi în nord şi în est, poate ai economisi timp, dacă va fi cazul.

– Mda, ar merge, în plus voi mai aduce câteva unităţi dispersate, în aşa fel încât să nu dea de bănuit. Nu-mi place deloc ideea că trebuie să supraveghez atâtea direcţii,

mai ales că în Serbia situația este în continuare putredă. După problema Kosovo, naționaliştii ajunşi la putere par mai dispuşi ca oricând la orice provocări, în orice direcție, chiar dacă noi i-am susținut pe sârbi dintotdeauna. Doar la vecinii noştri din NATO şi UE, Ungaria şi Bulgaria, avem linişte.

– Asta ne e soarta, zâmbi Sorescu amuzat de reacțiile lui Puşcaş. Poate că situația se va lămuri în câteva zile.

– Sau poate nu! mormăi Puşcaş indispus.

– Indiferent, să ştii că poate vom afla ceva de la delegația georgiană de oameni de afaceri care ne va vizita în câteva zile. Unul dintre ei ne-a transmis prin unele canale sigure că ar fi interesat de o discuție discretă cu tine!

– N-am afaceri şi nu mă pricep la asta! Să vorbească cu altcineva!

Zâmbetul lui Sorescu se lăți:

– Respectivul nu este om de afaceri şi sunt convins că o să vă înțelegeți de minune, doar sunteți croiți pe acelaşi calapod! Este din armata georgiană şi călătoreşte aşa doar ca şi acoperire. Numele lui este Levan Turashvili, colonel Levan Turashvili.

V

22 aprilie 2014, ora 16.30
Chişinău, Piaţa Ştefan cel Mare

Mulţimea de peste o sută de mii de oameni prezenţi la mitingul electoral al opoziţiei tălăzuia în acordurile imnului "Deşteaptă-te române". Erau tineri şi vârstnici, de la copii ţinuţi în braţe de părinţi grijulii până la bătrâni gârboviţi cu părul nins ce lăcrimau încet sprijinindu-şi trupurile firave în bastoane. Din o sută de mii de voci, ecourile imnului pluteau pe deasupra pieţii în care trona impetuoasă statuia ecvestră a domnitorului Ştefan cel Mare şi Sfânt. Sute de drapele în culorile roşu, galben şi albastru, cu stema Moldovei decupată, identice cu cele de la revoluţia română din decembrie 1989, fâlfâiau în bătaia vântului agitate de braţe transfigurate şi pătrunse de solemnitatea momentului. Oameni în toată firea nu se sfiau de lacrimile grele ce li se scurgeau pe obraji în timp ce

versurile le pătrundeau în inimă: "Deşteaptă-te, române, din somnul cel de moarte, la care te-adânciră, barbarii de tirani". La ultima strofă, "murim mai bine în luptă, cu glorie deplină, decât să fim sclavi iarăşi, în vechiul nost pământ", ultimele sunete se pierdură în imensitatea corului care începu să scandeze "Ro-mâ-ni-a!" şi "Noi suntem români!".

Uralele şi scandările continuau frenetice, atunci când Vlad Mazuru, liderul opoziţiei ce reuşise să adune în jurul său toate partidele şi forţele prounioniste şi prooccidentale, reuşind să realizeze o alternativă viabilă la guvernarea comunistă închistată şi falimentară, se hotărî că sosise momentul să urce la microfonul instalat în tribuna improvizată. În drum spre treptele de lemn strânse mâinile liderilor partidelor şi a reprezentanţilor cu oarecare greutate din coaliţie care se aflau în primul rând, în picioare, urmărindu-l cu privirea şi felicitându-l călduros. Insistă strângându-i mâna îndelung mai tânărului adjunct al propriului partid de nuanţă creştin-democrată, Iuliu Halipa, cel care i-a fost alături în anii lungi ai luptei politice pentru deşteptarea românilor basarabeni.

Iuliu Halipa luă acest gest ca şi o recunoaştere şi mulţumire. Mulţumire pentru anii de zile în care i-a fost alături şi nu a precupeţit nici un efort pentru a-şi atinge ţelurile care i-au însufleţit un timp atât de îndelungat, dar care le-a ridicat amândurora atâtea piedici şi le-a cauzat atâtea suferinţe. Totuşi, ţara mamă era atât de aproape, dar uneori atât de departe.

Îşi amintea prima lor întâlnire ca şi cum ar fi fost ieri,

deşi au trecut de atunci mai bine de douăzeci de ani. Ce repede au trecut aceşti douăzeci de ani, practic s-au risipit ca o pală de fum atinsă de aripa vântului. Într-adevăr, parcă ar fi fost ieri.

Conflictul din Transnistria a început practic în martie 1992, deşi incidente armate au avut loc şi în 1991, dar originea lui era mai în urmă, încă înaintea dobândirii independenței Republicii Moldova. Republica Moldovenească Secesionistă Socialistă Nistreană a fost declarată la 2 septembrie 1990, cu mult înaintea declarării independenței Republicii Moldova, chiar dacă Gorbaciov nu va recunoaşte această Republică Nistreană, ba dimpotrivă. La începutul anului 1991, nistrenii, beneficiind de o inexplicabilă pasivitate a autorităților moldovene, constituie o puternică forță armată, dotată cu armament şi tehnică militară cumpărată, furată sau cedată de la Armata a 14-a, încă sovietică, ulterior rusă, staționată în Transnistria. Când a avut loc puciul de la Moscova, la 19 august 1991, ce viza înlăturarea lui Mihail Gorbaciov de la conducerea sovietică, liderii transnistreni i-au sprijinit pe pucişti inclusiv cu trupe. După înfrângerea puciştilor, Boris Elțin cere pedepsirea lor, inclusiv a susținătorilor. Liderul nistrean Igor Smirnov este arestat în Kiev şi transportat în porbagajul unei maşini până la Chişinău, dar aici este eliberat în scurt timp, atât el cât şi alți lideri. Conducerea moldoveană acționa cu prea multă timiditate, fapt care a dus la încurajarea separatiştilor, mai ales după proclamarea independenței Moldovei, la 27 august 1991.

Iuliu Halipa era pe atunci un tânăr absolvent de liceu, plin de viață și animat de idealurile patriotice. Participase la toate manifestările din piața centrală a Chișinăului, cântând și strigând sloganurile atât de noi și pure, cum i se păreau atunci, despre o nouă viață ce se întrezărea alături de frații de neam și limbă de la apus. Parcă trăia un vis, un vis despre reîntregirea cu frații pierduți și regăsiți, un vis ce plutea deasupra podurilor de flori de peste Prut. Dar lucrurile nu au decurs normal, lin, spre reunirea atât de mult dorită și visată. Imperiul, chiar slăbit, nu înțelegea să lase din mână nici un teritoriu supus sub cizma grea a ocupantului. Iar aici, în noua republică independentă, riposta va veni sub forma kalașnikovului transnistrean.

La stânga Nistrului, separatiștii, conduși de așa numitul lor președinte, Igor Smirnov, cetățean rus, ca de altfel toți liderii nistreni, au înlocuit toate organele locale cu fideli de-ai lor. Reacția autorităților constituționale ale Republicii Moldova a fost practic inexistentă. Astfel, autointitulata republică moldovenească nistreană a ieșit practic de sub autoritatea Chișinăului și a început să-și pregătească riposta. Rândurile separatiștilor au început să se îngroașe prin sosirea cazacilor de pe Don și a voluntarilor din spațiul exsovietic. În rândurile separatiștilor au ajuns și deținuți de drept comun din închisorile rusești, eliberați special pentru a-i servi pe separatiști. Provocările s-au ținut lanț, atât în Transnistria, cât și în Găgăuzia, o altă enclavă creată artificial de politica postsovietică.

La 13 decembrie a avut loc un atac al gardiștilor la podul de la Dubăsari, soldat cu moartea a patru polițiști

moldoveni şi a douăzeci de separatişti, gardişti, cazaci şi mercenari. Tot la Dubăsari a avut loc un incident la 1 martie 1992, în urma căruia un separatist a fost ucis, culmea, de un gardist. Folosindu-se de pretext, nistrenii au atacat sediul poliţiei, capturându-i şi dezarmându-i pe poliţişti. În busculadă, gardiştii au declanşat un foc haotic, omorând unul din cazacii lor pe nume Zubkov. Poliţiştii au fost deţinuţi şi torturaţi timp de douăzeci şi una de zile, în condiţii de neimaginat, fără cercetări, fără învinuiri, fără judecată. După aceea, au fost eliberaţi, de teama unui scandal prea mare pe care nu şi-l puteau permite, încă. Dar între timp, situaţia a degenerat. Crimele şi omorurile au devenit un lucru obişnuit.

Patrioţii moldoveni, ţărani, poliţişti, oameni de rând care îşi apărau casele, s-au grupat şi şi-au procurat armament cu care au început să riposteze. Gardiştii şi cazacii vor bloca podurile de pe Nistru, la Vadul lui Vodă, Tighina, Camenca, Râbniţa. La fel, posturi de control, cu câte un blindat, vor fi amplasate şi pe şoseaua Tiraspol-Dubăsari şi la barajul hidrocentralei Dubăsari. Unul din punctele de rezistenţă moldoveneşti la est de Nistru a fost constituit în zona din jurul satului Coşniţa, sud-vest de Dubăsari, acolo unde râul face un ocol izolând platoul din trei părţi. Ulterior, alt punct de rezistenţă va fi platoul Cocieri, la nord de Dubăsari. Lupte cumplit de grele s-au dat pentru Tighina.

Era un război ciudat, dus între separatişti, susţinuţi de voluntari şi mercenari, inclusiv cazaci şi deţinuţi de drept comun eliberaţi din puşcăriile ruseşti pentru a se reabilita

pe frontul de pe Nistru, precum şi de Armata a 14-a, fostă sovietică, acum rusă, bine înarmaţi şi pregătiţi, împotriva unei tinere republici ce nici măcar nu avea armată proprie. Forţele combatante moldovene erau constituite din poliţişti, localnici şi voluntari din republică. Într-adevăr, mulţi dintre tinerii moldoveni au ascultat chemarea datoriei şi au alergat la Nistru să apere independenţa noii lor patrii.

Printre ei, tânărul Iuliu Halipa. Parcă şi acum revedea linia întunecată a Nistrului aşa cum îi apăruse în acea noapte de martie 1992. Era o imagine unică, amplificată de sentimentul de teamă ce se metamorfoza sub forma unui gol în stomac la ideea că va trebui să treacă dincolo, în zona de război. Iar dincolo se auzeau rafale slobozite din când în când, bubuituri surde de tunuri şi artilerie, iar noaptea de smoală era luminată la est de câte o jerbă de explozii ce străfulgerau orizontul întunecat. Podul de la Vadul lui Vodă fusese avariat de o încărcătură explozivă gardistă. Da, dincolo, spre Coşniţa, se dădeau lupte. Dincolo era infernul războiului despre care puţini din Chişinău şi-l puteau imagina, iar Nistrul era întocmai ca şi râul Styx ce separa lumea de împărăţia umbrelor guvernată de Hades. Chiar şi luntraşul ce-i trecea dincolo părea întruchiparea lui Charon. Din păcate, acum, lumea de dincolo de Nistru era guvernată mai degrabă de Ares, zeul războiului.

Iar românii stăteau cu pieptul în faţa asaltului furibund al câinilor imperiului muribund. Dincolo de Nistru, acest Styx al neamului, era nevoie de braţul valid al fiecărui fiu al Moldovei. Dar, concluzionă cu tristeţe Iuliu,

în noaptea asta doar trei voluntari au ales să treacă fluviul în ajutor. El împreună cu alți doi tineri, unul din Chişinău, altul din Bălți. Barca i-a lăsat pe malul stâng, printre nişte tufişuri. Au pornit înspre direcția indicată de luntraşul ce se grăbi să se întorcă dincolo. S-au strecurat spre pozițiile moldovene cu teama în suflet, îngroziți de ideea de a fi împuşcați din greşeală tocmai de aceia pe care veneau să-i ajute. Această spaimă i-a făcut la un moment dat să se oprească pentru a aştepta să se lumineze de ziuă. În zori au fost recuperați de un localnic şi îndrumați la postul de comandă din Coşnița.

Platoul pe care era aşezată localitatea Coşnița era înconjurat de Nistru pe trei părți, râul făcând o buclă în formă de U. Pe acelaşi platou se mai afla Pârâta şi Doroțcaia, ultima chiar la intrarea pe platou. Şoseaua principală Dubăsari – Grigoriopol trecea pe la intrarea în „buzunarul" creat de Nistru, iar o deviație a ei traversa întreg platoul până la podul de la Vadu lui Vodă.

La punctul de comandă au îmbucat câte ceva din proviziile puse la dispoziție de localnici, li s-a făcut un instructaj sumar, apoi către miezul zilei au fost dirijați către pozițiile polițiştilor moldoveni. Au ajuns la postul douăzeci, unde s-au trezit alături de vreo zece tineri conduşi de un căpitan de poliție. Postul consta dintr-un adăpost săpat în pământ şi consolidat cu blocuri de beton, iar în imediata apropiere era o clădire în ruine. Li s-a dat câte un automat kalşnikov, patru încărcătoare pline şi câteva cutii de cartuşe. La începutul conflictului, moldovenii aveau câte o armă la trei oameni, dar situația s-a

schimbat, cel puțin în privința armamentului de infanterie. În schimb, cu armamentul greu stăteau prost, nici nu se puteau compara cu gardiştii care beneficiau inclusiv de tancuri din aportul Armatei a XIV-a. Pe lângă acestea, mai beneficiau şi de vehicule blindate cu care făceau dese incursiuni de testare a rezistenței luptătorilor moldoveni.

Nici nu a ajuns să-şi cunoscă cât de cât noii camarazi, că s-a şi pomenit efectiv în război, un botez al focului brusc şi neaşteptat. Unul dintre băieții care supravegheau şoseaua spre Dubăsari la adăpostul unor blocuri răsturnate de beton scoase un strigăt de avertizare, apoi duse automatul la ochi şi trase o rafală prelungă. Dinspre şosea veni riposta. Gloanțele ricoşară în beton țiuind prelung, făcându-l pe Iuliu să se trântească la pământ. Schimbul de focuri continuă, ceilalți veterani luând poziție de luptă şi împroşcând şoseaua cu rafale furioase. Luându-şi inima în dinți, Iuliu ridică capul şi se târî spre marginea adăpostului, alături de unul dintre veteranii ce ochea cu grijă peste buza şanțului. Se simțea ruşinat, nu dorea ca noii săi camarazi să-l creadă vreun fricos sau papă-lapte. Se căznea să se țină bărbat, chiar dacă frica îi strângea stomacul cu gheare reci, de gheață. Veteranul era mai în vârstă decât el, se apropia pe undeva de treizeci de ani. Îi zâmbi şi îl încurajă:

– Stai liniştit, pentru toți a fost la fel prima oară! Oricum, ar fi trebuit să te avertizez, cazacii atacă cam pe la prânz, când se trezesc din beție. Dimineața dorm după chefurile din noaptea precedentă.

Întorcându-se spre el, îi întinse mâna:

– Mă numesc Vlad Mazuru şi sunt voluntar, ca şi tine, din Chişinău.

A fost prima întâlnire cu cel care îi va deveni mentor şi model de urmat. Dar pe atunci nu-şi putea închipui asta. Era preocupat de cu totul altceva.

După ce-i strânse mâna bărbăteşte, reveni la arma sa şi i se adresă:

– Nu vrei să vezi? Doar pentru asta ai venit, nu?

Iuliu ridică capul peste buza şanţului. Două autocamioane Kamaz pline cu gardişti înaintau pe şosea spre Coşniţa. Din ele se trăgea cu foc viu către poziţiile ghicite ale moldovenilor. Aproape fără să-şi dea seama, Iuliu duse kalaşnikovul la ochi, introduse cartuş pe ţeavă şi apăsă trăgaciul. O rafală prelungă porni. Scuturăturile uşoare ale armei îl făcură să strângă mai tare patul de lemn. Vizând camioanele, ţinu trăgaciul apăsat până când percutorul păcăni sec. Schimbă încărcătorul cu mişcări febrile, apoi reluă tirul. Se simţea şi se mişca ca prin vis, parcă plutea. Primul camion se oprise şi făcea manevre de întoarcere, urmate imediat şi de celălalt. O grenadă de aruncător lansată din clădirea în ruine de alături explodă lângă şosea. Gardiştii, surprinşi de rezistenţa neaşteptată, băteau în retragere urmăriţi de gloanţele românilor. În curând dispărură spre Dubăsari.

Iuliu stătea pe vine, tremurând spasmodic. Nu ştia că astfel corpul îi elibera tensiunea nervoasă acumulată. Cu timpul se va obişnui, cel puţin aşa îi spusese Vlad. Nu a fost capabil să meargă în recunoaştere spre locul atacului. Va avea ocazia altă dată. Un tânăr de vreo douăzeci şi

cinci de ani îi întinse o țigară aprinsă. Iuliu refuză din mână, dar țigara rămase în dreptul lui. În fine, o luă cu mișcări tremurânde și trase un fum. L-a înecat concomitent o tuse convulsivă, făcându-l să scape țigara pe jos. Tânărul blond cu privire senină s-a aplecat și și-a luat țigara. Iuliu l-a văzut cum îi zâmbea încurajator. Avea părul lung, prins la spate cu o bentiță neagră. Pe frunte purta o panglică neagră, cu tricolorul într-o parte.

– Nu-ți fă probleme, în curând vei ajunge și tu ca un adevărat „burunduc"!

Deci era unul din legendarii luptători moldoveni cunoscuți sub numele de „burunduci". Gruparea a fost creată la Corjova, pe platoul Cocieri, de la nord de Dubăsari. Voluntari localnici, mulți cu stagiul militar satisfăcut în campania sovietică din Afghanistan, erau renumiți pentru curajul și disprețul față de moarte. Alături de alte grupări ca și „scorpionii" din Cocieri sau „răzeșii" de la Fontan, se strecurau printre liniile gardiștilor în recunoașteri îndrăznețe, ca apoi să declanșeze infernul. Își făceau treaba, secerau cazaci și gardiști cu nemiluita, apoi dispăreau. Se spunea că fierbea pământul acolo unde intrau în luptă acești neînfricați răzbunători ai neamului. Căci ei își văzuseră neamurile și vecinii bătuți, schingiuți și uciși de cotropitori, iar aceștia îi căutau cu deosebire, oferind preț bun pe fiecare cap de „burunduc".

Vlad Mazuru i-a spus că respectivul era chiar liderul burunducilor, Ion Grecul, venit împreună cu trei camarazi să discute despre coordonarea acțiunilor cu cei de aici de la Coșnița. Auzind împușcăturile, au alergat să dea o

mână de ajutor. Două luni mai târziu, la 18 mai 1992, Ion Grecul va cădea ca un erou pe frontul de la Cocieri, nu departe de casa din Corjova în care s-a născut.

Vlad Mazuru i-a făcut cunoştinţă cu Anatol Croitor din Dubăsari, nevoit să-şi părăsească căminul şi să vină pe frontul de la Coşniţa. Într-o noapte, cazacii au tăbărât în curţile mai multor români şi au început să izbească cu picioarele în uşă, strigându-le să se predea, dacă nu, vor da foc caselor. Unul dintre ei intră la Anatol Croitor şi îl prinse în prag pe băieţelul de zece ani. În timp ce trăgea orbeşte rafale în aer, cu o mână îl ridică de guler pe bietul copil ce plângea şi îi strigă în rusă:

– Unde este tatăl tău, românule, căci acuş îl împuşcăm?

Anatol Croitor s-a strecurat pe uşa din spate, a revenit şi a apucat o sapă ce zăcea sprijinită de perete. L-a izbit cu ea pe cazac în moalele capului, apoi şi-a luat familia şi a trecut-o dincoace de Nistru, apoi a revenit pe front, la Coşniţa. Cazacul ucis cu sapa era din Rostov pe Don, fiind primul gardist ucis în stânga Nistrului.

Câteva zile mai târziu, în noaptea de 15 martie, Iuliu Halipa a luat parte la atacul fermei alături de poliţiştii cu destinaţie specială, cei mai bine pregătiţi dintre combatanţii moldoveni. Un grup de combatanţi a trecut Nistrul cu luntrile pe la Slobozia-Duşca şi au ocupat poziţii în faţa fermei, bombardând-o cu aruncătoare de grenade. Cealaltă grupă a atacat cu furie. Luptele au durat trei zile şi trei nopţi, dar ferma a fost luată, la fel şi dealul Traianului, de pe care gardiştii trăgeau cu cele

douăsprezece autoblindate asupra satelor. Au tras şi cu rachete Alazan, lovind o casă în Doroţcaia tocmai când familia se aşeza la masă. Un fecior a fost ucis, iar tatălui i-a zburat capul de pe umeri...

La fermă cazacii au fost căsăpiţi. Se adunaseră în mijloc, ca şobolanii, până au reuşit să fugă. Au avut circa 50-60 de morţi şi peste 150 de răniţi. Câteva zile mai târziu, două camioane frigorifice „Moldagroprom" au transportat cadavrele din Tiraspol în Rusia.

Iuliu devenise veteran. S-a bătut la fermă cu mult curaj, urmându-l ca o umbră pe noul său prieten Vlad Mazuru. Alţi luptători curăţaseră dealul Traian, izgonind câteva sute de gardişti ce ţineau cu dinţii această poziţie strategică. Erau de trei ori mai puţini, dar i-au alungat. Ofensiva a continuat spre Doroţcaia, dar trei transportoare BTR moldoveneşti au nimerit într-o ambuscadă, toate trei fiind distruse. Au murit aici Boris Dovgani şi Victor Lavrenţov, împreună cu alţi câţiva băieţi pe care nu-i ştia.

La 9 mai, împreună cu câţiva băieţi de pe linia frontului au hotărât să nimicească un cuib de mitralieră ce trăgea în ei dintr-o cazemată veche. I-au provocat trăgând asupra lor cu mitraliera de pe un blindat. Gardiştii au ripostat şi au fost depistaţi. La zece şi jumătate noaptea s-au strecurat mai aproape şi au distrus cuibul de mitralieră cu aruncătorul de grenade. La întoarcere, Mamulat Ghenadie a călcat pe o mină, explozia sfârtecându-i piciorul. Iuliu se repezi spre el, dar Ghenadie îi strigă să nu se apropie. Se târî singur până în braţele lui Iuliu. L-au cărat cu schimbul

până au reuşit să-l predea medicilor, care i-au salvat viaţa, chiar dacă nu i-au putut salva piciorul.

Lunile au trecut cu lupte sporadice, atacuri şi contraatacuri, aşteptare încordată în tranşee, apoi iar lupte. De câteva lucruri se lămurise Iuliu, ca de altfel majoritatea luptătorilor moldoveni. Unul era totala lipsă de coordonare în acţiunile militare, de parcă comandanţii erau neputincioşi sau incompetenţi. La Cocieri burunducii ajunseseră cu ofensiva până în piaţa oraşului Dubăsari, dar n-au fost susţinuţi şi, după o zi şi o noapte de luptă, lipsiţi de muniţii, au fost nevoiţi să se retragă. La Coşniţa la fel. De câteva ori au ajuns să intercepteze şoseaua Tiraspol – Dubăsari, dar tot de atâtea ori au fost rechemaţi la ordinele statului major al platoului.

Alt lucru de care se lămurise era modul în care priveau separatiştii armistiţiile şi acordurile de încetare a focului. Chiar dacă erau semnate la Chişinău, erau încălcate a doua zi de către gardişti, pe când ei aveau ordin să nu riposteze nici dacă erau provocaţi! Chiar în timpul luptelor, când ripostau cu succes şi cădeau cazacii, câte un şef apărea reproşându-le că au făcut omor! Normal că făcuseră omor, doar nu erau la petrecere cu lăutari, ci la război!

Un alt lucru de care nu era cazul să se lămurească, ştiut fiind, era neutralitatea ruşilor din Armata a 14-a. Deşi susţinuseră separatiştii cu armament, muniţii, logistică şi comandament, se părea că nu era deajuns. După trei luni de lupte, văzând că războiul bate pasul pe loc, iar criticile internaţionale îi luau la ţintă şi ţinând cont că avea de gestionat mai multe războaie de secesiune în Georgia

şi Azerbadjan, Rusia se decide să-şi dea arama pe faţă. Astfel, din 19 mai, unităţi de tancuri şi artilerie părăsesc Tiraspolul îndreptându-se spre Dubăsari. Celor 10 tancuri, 11 tanchete şi 6 tunuri li se vor adăuga ulterior încă 22 de tancuri. Coşniţa, Cocieri, Corjevo, Holercani, Malovata, Ustia, Zoloceni sunt localităţile atacate violent până pe 26 mai. La Moscova şi Sankt Petersburg se formează noi batalioane de voluntari. Se crează batalionul Dnestr, format din mercenari şi delicvenţi, cel ce va lupta şi în Abhazia de partea separatiştilor. Avionul cu primii noi mercenari în număr de 600 aterizează la Tiraspol la 21 mai. La protestele preşedintelui Mircea Snegur, Kremlinul răspunde că armata rusă nu destabilizează.

Cu toate acestea, luptându-se cu gardiştii, precum şi cu Armata a 14-a, opunându-se cu arme uşoare tancurilor şi elicopterelor, dar şi cu incompetenţa şi nehotărârea comandanţilor, moldovenii nu cedează. Un fapt paradoxal, una dintre cele mai puternice armate ale lumii era ţinută în loc de o ţărişoară care încă nu avea armată! Fiindcă, de fapt şi de drept, Rusia era în război cu Moldova! Aici s-au lămurit Iuliu şi Vlad că armata rusă nu este chiar ceea ce ar dori să fie. Câţiva ani mai târziu, Cecenia le va da dreptate.

Primul tanc rusesc, un T-72, a fost distrus la Roghi, pe platoul Cocieri. A fost lovit de un proiectil dirijat prin radio mânuit de un tractorist mărunţel, ce făcuse Afghanistanul. Legenda spune că la discuţiile pentru un armistiţiu, colonelul rus ce conducea frontul gardist la Roghi l-a recunoscut pe micul tractorist. Luptase în Afghanistan sub

comanda lui. „E greu să lupţi cu oamenii pe care eu însumi i-am pregătit!” oftase rusul.

În prima jumătate a lui iunie atacurile gardiste au crescut în intensitate. În acea perioadă au fost arestaţi la Tiraspol liderii Frontului Popular sub acuzaţia de terorism: Ilie Ilaşcu, Ştefan Urâtu, Alexandru Leşco, Tudor Petrov-Popa, Andrei Ivanţoc. Iuliu Halipa va fi martor la eliberarea ultimilor doi, abia în 2007, atunci când Andrei Ivanţoc va fi bătut până şi sub ochii OSCE, chiar în momentul eliberării. Dar acum lupta cu arma în mână la Coşniţa, iar luptele erau cumplite.

Cele mai grele lupte se vor da în această perioadă pentru Tighina (Bender). Poziţia strategică, pe dreapta Nistrului şi podul făceau din ea o ţintă deosebit de tentantă pentru gardişti şi armata rusă. Luptele dintre gardişti şi poliţişti s-au dat stradă cu stradă, dar moldovenii deţineau o mare parte din oraş. Asta până când conducerea Armatei a 14-a a socotit că situaţia nu mai poate să dureze. La 19 iunie 1992 peste o mie două sute de gardişti şi de cazaci se vor năpusti peste podul de la Tighina. Oraşul este bombardat cu armament greu, inclusiv cu rachete Alazan dintre care unele vor cădea peste grădiniţa de copii aflată în apropierea postului de poliţie. Situaţia este salvată de voluntarii şi poliţiştii sosiţi în ajutor dinspre Varniţa, în cursul nopţii.

A doua zi, 20 iunie, tancurile grele ruseşti vor forţa intrarea peste pod. Moldovenii rezistă, oprindu-le cu aruncătoare de grenade. Ruşii bombardează oraşul cu armament greu. Concomitent au declanşat ofensiva şi

pe celelalte fronturi, la Coşniţa, Doroţcaia, Cocieri. În cele din urmă, prinşi din spate de gardiştii aflaţi în oraş, poliţiştii şi voluntarii se vor retrage cu pierderi grele. Luptele vor continua cu intensitate pe străzile oraşului invadat de tancurile armatei a 14-a care arborează drapelul Rusiei fără nicio jenă. Acum nici nu se mai obosesc să păstreze aparenţele. Centrul de rezistenţă rămâne postul de poliţie, de unde colonelul Gusleakov coordonează firavele forţe moldovene. Trupele de voluntari trimise în ajutorul oraşului intră în luptă pe rând. A sosit şi detaşamentul cu destinaţie specială condus de colonelul Hămuraru. Luptătorii intră direct în foc, vânând tancurile pe străzile oraşului, dar cad şi ei victime. Lunetiştii trag din clădiri şi subsoluri, se luptă pentru fiecare casă şi fiecare stradă. Clădirile trec dintr-o mână în alta, iar gardiştii coordonaţi de militarii ruşi strâng cleştele, astfel că în cursul zilei următoare zona postului de poliţie rămâne izolată, tăindu-se orice legături cu exteriorul. Bravii poliţişti şi luptători de aici erau înconjuraţi, nemaiavând nici o posibilitate de a se aproviziona cu alimente şi muniţii, dar nici de a-şi evacua răniţii. Spitalele din oraş, sub controlul separatiştilor, refuză tratamentul moldovenilor răniţi.

Tinerii luptători, poliţişti, voluntari, rezervişti şi burunduci, strâng din dinţi şi reiau lupta. Cu ajutorul celor ce încearcă să pătrundă din exterior în ajutorul celor asediaţi, luptele reizbucnesc cu intensitate mărită. Se luptă acum cu energia disperării, aceşti tineri, mulţi dintre ei luaţi de la sapă, unii care vedeau o armă pentru prima dată în viaţa lor, se aruncau sălbatici de pe străduţe laterale asu-

pra tancurilor ataşându-le mine magnetice de corpurile mătăhăloase. Alții le luau în cătarea aruncătoarelor de grenade, dirijând asupra lor încărcătura mortală. Lupte grele se dau la cinematograful „Drujba", la gară, la şcoala nr. 2, la fosta cazarmă a gardiştilor, la fabrica de încălțăminte, la unitatea de pompieri, la fabrica de conserve... Într-un târziu, cu prețul multor jertfe, sunt eliberate cartierele dinspre Căuşeni. Astfel s-a format un drum al vieții prin care pătrundeau spre secția de poliție camioane cu hrană şi muniții, precum şi trupe proaspete de voluntari. Tot pe aici erau evacuați morții şi răniții, chiar dacă drumul continua să fie bombardat dinspre fabrica de bere şi cinematograf, gardiştii trăgând chiar şi asupra maşinilor de salvare. Semnul crucii roşii nu avea nici o semnificație pentru ei. După ce ofensiva rusească s-a mai potolit, pe 22 iunie 1992, moldovenii mai controlau cam o treime din oraş. La cincizeci şi unu de ani de la ziua în care generalul Antonescu ordona trecerea Prutului de către armata română pentru eliberarea fraților de sub robia bolşevică, patrioții moldoveni mai păstrau o treime din Tighina. Luptele au mai continuat sporadic, pe toate fronturile, şi în prima jumătate a lui iulie.

Pe neaşteptate, la 21 iulie 1992, s-a declarat armistițiu. Ambele părți urmau să depună armele, iar pe linia de front trebuiau să se interpună forțele de menținere a păcii. Acestea erau ruseşti, moldovene şi transnistrene. Chiar şi în timp ce acestea încercau să-şi ia rolul de forțe tampon, luptele mai continuau. Normal că separatiştii, sub oblăduirea ruşilor, n-au depus armele niciodată, ba chiar

au trecut la formarea unei forțe militare și mai puternice, în care au început să intre și cadrele fostei armate sovietice.

Dar atât pentru Iuliu Halipa și Vlad Mazuru, din tranșeele de la Coșnița, cât și pentru toți luptătorii moldoveni de pe front, pacea aceasta avea o altă conotație. Cu o lună înainte, Moldova striga că se află în război nedeclarat cu Rusia, pentru ca acum să accepte forțe de menținere a păcii chiar din partea agresorului! Unde s-a mai văzut o asemenea situație? Trupele de menținere a păcii, conform înțelegerii de la Moscova dintre Mircea Snegur și Boris Elțân, constau din trei batalioane moldovenești, șase rusești și trei transnistrene. Batalioanele rusești făceau parte din Armata a 14-a, cea care luptase deschis de partea separatiștilor și al cărei comandant din iunie începând, Alexandr Lebed, se remarcase prin declarațiile sale cum că în două ore ajunge la București și va atârna români spânzurați de fiecare stâlp de telegraf, ba chiar îl va spânzura și pe Mircea Snegur. Ulterior, acest general ce s-a remarcat în timpul războiului din Nagorno-Karabah, va fi consilier pentru securitate națională al lui Boris Elțân, chiar contracandidat al acestuia în alegeri, dar va muri în 2000 în urma unui accident de elicopter în Siberia. De partea cui ar fi batalioanele rusești în cazul unei reizbucniri a conflictului? În orice caz, numai despre menținerea păcii nu s-ar preocupa acestea, ba chiar ar lupta deschis de partea separatiștilor, ca și până acum!

Un lucru era clar, dacă războiul era pierdut, era pierdut nu de către polițiști, voluntari sau rezerviști, într-un

cuvânt de luptători, ci de către politicieni. Aceştia au ales o pace ruşinoasă pentru a-şi acoperi greşelile nu numai din timpul premergător conflictului, când acesta putea fi stins din faşă, chiar cu acordul Moscovei, iritată de susținerea acordată de aceştia puciştilor din august 1991, ci chiar din timpul războiului. Luptătorii ştiau că ar fi putut să învingă, dar au fost reținuți de ezitarea Chişinăului. Chiar dacă nu ar fi învins şi n-ar fi reuşit să înfigă tricolorul deasupra Tiraspolului, tot ar fi reuşit să obțină condiții mai bune, să ocupe un teritoriu mai mare din Transnistria, astfel încât să-i lase lui Igor Smirnov un spațiu mai redus de manevră. Pacea a fost instaurată fulgerător, cu tratative de culise, la care condițiile au fost dictate de cei mari şi tari, de generalii ruşi, şi au fost acceptate nu de către luptătorii din tranşee, ci de către politicieni speriați sau colaboraționişti, mulți dintre ei dornici să reia îmbrățişarea cu „Maica Rusia". Propaganda ne-a spus că noi trebuie să fim un popor iubitor de pace, să nu răspundem cu armele. Oare afghanii sau cecenii nu iubesc pacea? Sau georgienii? Dar ei au ştiut şi ştiu să lupte cum trebuie împotriva ursului rusesc ce a încercat sau încearcă să le cotropească pământul! În acest război nu au fost învinşi soldații, ci politicienii, unii dintre ai aruncând asupra noastră mărul discordiei, spunând că noi şi românii suntem popoare diferite, că noi trebuie să ne apărăm şi împotriva agresiunii de la vest, deci ar fi bine să facem pace, indiferent de condiții, la est.

Astfel de gânduri împărtăşeau Iuliu Halipa şi Vlad Mazuru împreună cu alți luptători din tranşee atunci când aşteptau să fie trimişi în spate, pozițiile lor urmând să fie

ocupate de aceste forțe de menținere a păcii. În șanțuri, profitând de acalmia luptelor, discuțiile se prelungeau până târziu în noapte.

– De fiecare dată când aveam succes pe câmpul de luptă, separatiștii și rușii ziceau că suntem coordonați de ofițeri din armata română și că în rândurile noastre luptă soldați români, zise la un moment dat Iuliu Halipa privind în flăcările focului de veghe aprins în spatele peretelui unei cazemate pe jumătate distrusă.

– Asta fiindcă se tem! mormăi Vasile Sotnicenco, unul dintre burunducii veniți cu Ion Grecul atunci când l-a cunoscut pe Iuliu, în prima sa zi pe front. Era văr cu Nicolai Sotnicenco, polițist căzut eroic la 13 martie chiar aici la Coșnița. Luptase alături de legendarul Filip Lupașcu pentru dealul Traian, atunci când acesta din urmă căzuse ciuruit de schije.

– Se tem, dar de cine? întrebă Vlad Mazuru. Se tem de noi, voluntarii moldoveni, de poliția cu destinație specială, de burunduci sau de scorpioni?

– Da, de toți, răspunse Vasile scuipând în foc.

Câteva clipe de tăcere se lăsară, apoi Vlad Mazuru zise:

– Într-adevăr, se tem de noi, deoarece noi ne apărăm patria și pământul, iar ei sunt veniți din toate colțurile imperiului, de la Kamciatka la Sankt Petersburg, mai deunăzi Leningrad, de la Moscova la Rostov, Samara și mai știu eu de pe unde. Dar mai mult decât toate, se tem de ceea ce am putea deveni. Se tem de o țară mare și puternică, care am fi dacă ne-am uni cu frații noștri de dincolo de Prut, se

tem de armata română care nu este o strânsúră de voluntari şi care are comandanţi capabili şi experimentaţi. Se tem de tradiţia de luptători a românilor probată de-a lungul istoriei, din neamul cărora suntem şi noi. Se tem de spada lui Ştefan cel Mare care se poate abătea ca fulgerul asupra tranşeelor ce le-au săpat în preajma Tiraspolului. Dacă vrem să apărăm pământul acesta împotriva cotropitorului roşu, n-o vom putea face singuri, ci doar împreună cu fraţii noştri români, doar întreg neamul nostru unit va putea să răpună fiara roşie de dincolo de Nistru! De asta se tem şi tremură toţi gardiştii şi rusofonii de la Tiraspol! De asta se cramponează de Armata a 14-a a Rusiei, iar ruşii nu vor să-i lase din mână! Se tem de România Mare şi unită!

Multă vreme nimeni n-a zis nimic, toţi meditau cu arma în mână şi cu privirile în dansul sălbatic al flăcărilor în noaptea grea şi întunecată. Printre el vedeau călăreţii lui Ştefan cel Mare ce zdrobeau tătarii pe Nistru, baionetele lucitoare ale infanteriştilor din 1918, asaltul peste Nistru al vânătorilor de munte în 1941. Din când în când, o rafală sporadică le amintea că aceste timpuri încă erau actuale, că încă se aflau pe front, iar războiul îi aştepta.

– Deci, concluzionă Iuliu Halipa, va trebui să ne unim cu România şi apoi să strivim năpârca roşie de la Tiraspol! Toate eforturile şi energia noastră trebuiesc îndreptate asupra acestui ţel suprem! Va trebui să luptăm cu mentalităţile tuturor şi împotriva tuturor celor ce ezită sau se împotrivesc chemării neamului!

– Aşa e, dar mai presus de toate ar trebui să ne răfuim cu trădătorii şi colaboraţioniştii, care nu sunt puţini! Câţi

moldoveni nu au slujit ruşilor împotriva noastră pentru treizeci de arginți, câți n-au trecut dincolo pentru a da numele noastre smirnoviştilor, le-au servit călăuze cazacilor sau i-au omenit în timp ce-şi vindeau frații! interveni un luptător bărbos.

– Eu zic că Iuliu are dreptate, glăsui Vlad Mazuru. În primul rând va trebui să ne unim cu frații, să redevenim o țară mare şi puternică! Apoi, ne-om putea răfui cu toți cei ce sunt împotriva noastră!

Ceilalți luptători aprobară din cap, tăcuți. Un soi de legământ nevăzut îi uni pe toți, pe vecie. Erau opt, doi burunduci, un scorpion, doi polițişti şi trei voluntari, dintre care doi erau Iuliu şi Vlad.

Conflictul armat s-a încheiat. Trupele ruseşti staționează în continuare pe teritoriul Republicii Moldova, în ciuda obligațiilor asumate de Rusia la summiturile din 1999 şi 2001. Conform angajamentelor de la summitul NATO de la Instambul din 1999, ruşii ar fi trebuit să-şi retragă trupele din Moldova în cinci ani. Rusia le-a rebotezat în trupe de menținere a păcii şi le-a păstrat pe poziție. Nimeni nu are niciun control asupra Transnistriei, transformată într-un pseudostat mafiot, condus de câțiva cetățeni ruşi, obedienți Moscovei. Această zonă a devenit o enclavă închisă oricărei verificări, o placă turnantă a contrabandei cu droguri, arme şi carne vie. Din punct de vedere teritorial, în urma războiului, unele sate care geografic țin de Transnistria, se află sub controlul Chişinăului, cum ar fi: Cocieri, Coşnița, Moldovata Nouă, Pîrîta, Pohrebea, Doroțcaia, Roghi, Vasilievca. Corjova, aproape

de Cocieri, e împărțită în două. În schimb, unele localități aflate în Basarabia au ajuns sub controlul separatist. Este vorba de oraşul Tighina şi de satele Gîsca, Protiagailovca, Chițcani, Mereneşti, Zagornoe, Cremenciug. Varnița, suburbie a Tighinei, sub control moldovean, este pretinsă de transnistreni. La fel şi satul Vasilievca, aparținând de comuna Cocieri, dar aflat dincolo de şoseaua Tiraspol-Râbnița. Satul Doroțcaia, în apropierea Coşniței, îşi are terenul agricol tot dincolo de această şosea.

Oraşul Tighina, pentru care numai în timpul asaltului armatei ruse din 19-22 iunie 1992 au cazut 200 de luptători şi civili moldoveni, alți 300 fiind răniți, a ajuns sub controlul Tiraspolului. Totalul pierderilor moldoveneşti în acest război a fost de circa 1000 de morți şi cam de trei ori mai mulți răniți. Mii de oameni şi-au părăsit casele şi s-au refugiat, iar pierderile materiale au fost imense. Pierderile separatiştilor au fost mult mai mari, dar Tiraspolul nu le-a dat publicității, la fel cum nu au recunoscut niciodată excesele asupra populației civile, nici încălcările drepturilor omului, nici torturile la care au fost supuşi prizonierii şi civilii. Cadavrele persoanelor arestate de secesionişti, cu urme de tortură bestială şi apoi executate sumar, au început să fie găsite pe câmp sau aruncate în Nistru. Ucigaşii n-au putut fi traşi la răspundere, la fel cum n-au putut fi traşi la răspundere jefuitorii şi violatorii din rândurile gardiştilor şi cazacilor ce-şi făceau de cap în zonele controlate de separatişti.

Combatanții moldoveni s-au întors pe la casele lor, cei ce locuiau în partea moldovenească a zonei de demarcație.

Pentru ceilalți a urmat un lung și umilitor refugiu, de cele mai multe ori autoritățile făcându-se că uită ce datorează acestor eroi, ani în șir refuzând să le pună la dispoziție vreo locuință, pentru ei și familiile lor. De aceea mulți se întrebau pentru ce au luptat, sau pentru cine? Să fie vânduți printr-o pace umilitoare, ca apoi să moară aruncați în stradă?

Pentru Iuliu Halipa a fost mai ușor. Era tânăr și entuziast. După o perioadă de acomodare necesară ca psihicul să-i revină după traumele datorate războiului, a decis să-și continue studiile, mai ales la îndemnurile lui Vlad Mazuru. Fiind mai tânăr, capacitatea de recuperare era mai bună, așa că nu a avut probleme. Dar, totuși, știa că nu va mai fi același om. Dar, în schimb, avea un țel în viață. Să-și aducă patria pentru care a luptat cu arma înapoi la matcă, în familia românească, de care atâția vrăjmași, atât din exterior, cât și din interior, încearcă să ne despartă, să ridice noi bariere, iar pentru asta nu se dau în lături de la nimic, nici de la șantaj și minciună, nici de la falsificarea grosolană a istoriei și inocularea acestei făcături în mințile tinere și necoapte.

A decis să-și continue studiile și a ales științele economice, mai ales că va urma un proces de trecerea de la economia planificată, centralizată, de tip comunist, la una privată, de piață, bazată pe concurență, și va fi nevoie de economiști cât mai capabili. Vlad Mazuru i-a aranjat o bursă în România, la București. A intrat într-un cerc de studenți români și moldoveni prounioniști, a participat la conferințe și mitinguri dedicate Moldovei și situației din

Transnistria. Mai scria şi la un ziar studenţesc, unele articole ale sale referitoare la Moldova au fost preluate şi în câteva ediţii ale ziarelor locale. În vacanţe se reîntorcea la Chişinău unde petrecea mult timp, mai ales serile, în discuţii interminabile cu Vlad Mazuru despre situaţia politică şi ce ar fi de făcut. Vlad Mazuru intrase în politică, într-un partid de opoziţie prounionist. Între timp practica şi meseria sa de bază, avocatura. Ajunsese în timp într-o poziţie bună în organizaţia locală şi-l convinsese pe Iuliu Halipa se se înscrie şi el în rândurile partidului.

La un moment dat, Iuliu Halipa a ajuns un fel de purtător de cuvânt al partidului în România şi un curier şi negociator cu personalităţile de aici. A ajuns să discute cu oficialităţi din ce în mai importante, fapt care i-a întărit poziţia în partid şi i-a înlesnit ascensiunea. După absolvire, a început să-şi pregătească teza de doctorat. Doctoratul şi l-a luat tot la Bucureşti, după care a revenit la Chişinău intrând în mediul universitar. A început ca şi asistent la facultate, a ajuns apoi lector, şef lucrări, ulterior profesor. În paralel continua activitatea politică, alături de Vlad Mazuru, ajuns acum în conducerea partidului. Practic se afla în umbra lui Vlad, urmându-i ascensiunea. Îi rămăsese loial, susţinându-l în lupta politică, bucurându-se în schimb de stima şi încrederea deplină a acestuia. Ideile de bază ce-i călăuzeau pe amândoi au rămas neschimbate. Nu prea se înţelegeau întotdeauna în privinţa modalităţilor de acţiune, Iuliu fiind mai impulsiv, iar Vlad mai calculat, mai ponderat. Însă toate diferendele şi le rezolvau între patru ochi, departe de priviri indiscrete, apărând în ochii

partidului şi ai publicului cu o poziţie unitară.

Anii au trecut împărţiţi între luptele politice şi orele la catedră, între întruniri politice şi seminarii şi examene cu studenţii. Din punct de vedere al profesiei a avut multe şicane din partea rectoratului pentru care activitatea sa politică era arhicunoscută, dar n-au îndrăznit să-l dea afară, nu numai din cauza pregătirii şi rezultatelor sale, cât mai mult în urma legăturilor şi contactelor pe care le avea cu universităţile occidentale şi din România. Ar fi fost un posibil scandal pe care conducerea ministerului nu şi-l putea permite, cel puţin nu încă.

A urmat pritoricirea în laboratoarele Kremlinului a memorandumului Kozak, după numele unei personalităţi marcante din echipa preşedintelui Putin. Acesta propunea o federaţie cu Transnistria pe un principiu asimetric, prin care Transnistria ar deţine o putere incomensurabilă comparativ cu statura şi proporţiile ei în cadrul Republicii Moldova. Trupele ruseşti de menţinere a păcii urmau să rămână pe loc pentru încă douăzeci de ani, deşi la summitul NATO de la Instambul din 1999 se angajaseră să-şi retragă trupele în cinci ani. Agreat de Moscova şi acceptat de principiu de conducerea comunistă a lui Vladimir Voronin de la Chişinău, memorandumul părea că are cale liberă să fie adoptat, pecetluind soarta Moldovei de peste Prut. Dar societatea civilă, aşa firavă cum era, a reacţionat. La chemarea partidelor de opoziţie, lungi şi masive demonstraţii au avut loc în centrul Chişinăului. După un timp, poliţia a reacţionat în forţă, atacând mulţimea cu bastoanele şi arestând cu brutalitate mai mulţi participanţi. Printre cei

arestați s-a găsit și Iuliu Halipa, aflat în fruntea studenților săi în piața centrală a Chișinăului. Era pentru prima oară că era arestat pentru atitudinea sa politică, dar nu și pentru ultima oară. A doua zi a fost eliberat.

Demonstrațiile au continuat și în final memorandumul Kozak a căzut, umilindu-l pe președintele rus Vladimir Putin, nevoit să se întoarcă de la scara avionului cu care se pregatea să vină la Chișinău pentru semnarea acordului. A fost nevoit astfel să meargă cu mâna goală la reuniunea ministerială a OSCE de la Maastricht din decembrie 2003. A fost o victorie clar americană, intervenția lor directă făcându-l pe președintele moldovean Vladimir Voronin să dea înapoi, dar Iuliu și demonstranții credeau că și ei au avut aportul lor.

A fost doar o victorie, dar lupta trebuia să continue. Au fost și victorii, și satisfacții, dar și înfrângeri și dezamăgiri. Au fost și momente de criză, atunci când Vlad Cubreacov, liderul PPCD, a fost răpit. Din fericire, după două luni și ceva a fost eliberat, fără să se afle cine au fost exact răpitorii. Totuși, nu era nici o îndoială că era vorba de transnistreni, toate bănuielile căzând asupra ministrului securității din Transnistria, generalul rus Vladimir Antiufeev. Cea mai grea luptă era cu politicienii moldoveni, cei comuniști sau afiliați lor, în coaliția la putere. Legați prin relații de afaceri și de corupție inclusiv cu cercurile moscovite, dar și cu entitatea mafiotă nistreană, ei încercau prin toate mijloacele să reducă opoziția prounionistă la tăcere.

Tot dificilă era și lupta cu mentalitățile moldoveanului

de rând, sufocat de decenii de propagandă antiromânească. Mentalitățile se schimbau lent, dar totuşi se schimbau. Muncitorii moldoveni ce începuseră să muncească în străinătate şi veneau acasă după ce văzuseră lumea, occidentul şi România, aveau un rol important. Degradarea continuă a vieții de zi cu zi, în urma eşecului politicilor economice neinspirate, comparativ cu avântul economic din România devenită membru NATO şi UE, făcea ca tot mai mulți să-şi îndrepte privirile pline de speranță dincolo de Prut.

– A fi patriot înseamnă să lupți pentru independența Moldovei, iar a fi naționalist înseamnă să lupți pentru unirea cu România. O țară în care patriotismul şi naționalismul sunt noțiuni antagonice e o țară care nu mai are mult, avea obiceiul să spună Vlad Mazuru.

Tocmai pentru contracararea acestui fapt autoritățile moldave împreună cu alți corifei slugarnici au întemeiat o teorie ciudată prin care încercau să demonstreze că moldovenii ar fi un alt popor, diferit de al românilor. O enormitate mai mare nici că s-a auzit.

Prounioniştii aveau şi ei un mare handicap. Erau divizați în mai multe partide şi partidulețe, iar orgoliile şi ambițiile personale făceau de multe ori ca acestea să lupte în scena politică unele cu altele, iar comuniştii îşi puteau freca mâinile mulțumiți. Coeziunea într-o forță politică tare, gata să lupte cu şanse împotriva comuniştilor şi aliaților lor, a durat mult şi a necesitat tact şi răbdare. Dar a reuşit. Pentru rolul său în această muncă titanică, Vlad Mazuru a devenit unul dintre cei mai importanți lideri ai

coaliției. Cu timpul, cel mai important. Iar Iuliu Halipa cel mai apropiat colaborator.

Între timp, au fost alegerile din 5 aprilie 2009. Anunțarea rezultatului lor, vizibil fraudat, a însemnat o serie de demonstrații fără precedent. Intervenția forțelor de ordine a degenerat în confruntări violente, mii de oameni bătuți, pentru vina de a fi devastat Palatul Parlamentului şi a altor clădiri publice, şi pentru că cineva ar fi arborat tricolorul românesc pe această clădire. Confruntările s-au soldat cu morți şi răniți şi sute, dacă nu mii de arestați, printre care şi Iuliu Halipa, participant ca şi persoană particulară, nu ca membru de partid, dar care nu concepea să fie mai prejos de studenții săi aflați în primele rânduri. Lui Mazuru în mod sigur nu i-ar fi plăcut atitudinea sa. A rămas stupefiat de declarația primului ministru comunist de atunci, Zenaida Greciani, care profera pe posturile publice de televiziune avertismente către părinți să-şi țină acasă copii, „dacă nu îi împuşcăm!" S-a ajuns până aici, ca un prim ministru să amenințe public cu împuşcarea tineretului, viitorul țării! Se vedea de la o poştă că aceşti comunişti pierduseră total contactul cu realitatea.

În beciurile poliției a cunoscut un tânăr de şaptesprezece ani învinețit în urma loviturilor de baston, care i-a mărturisit că nu mai poate trăi într-un asemenea regim şi că a luat hotărârea să plece în România. Numele lui era Oliver Roşca. Iuliu Halipa era deja cu moralul la pământ. Luptase pentru țară cu arma în mână, iar acum, după câțiva ani, era arestat pentru că protesta împotriva distrugerii țării. Alții erau bătuți crunt pentru asta. În

plus, tinerii, viitorul țării, erau decişi să plece definitiv. Doamne, în ce țară a ajuns să trăiască! Ce blestem îi urmărea de secole!

Noaptea s-a lăsat în arestul poliției unde zăceau claie peste grămadă. În întuneric, încercau să doarmă, fiecare cum putea, majoritatea încă văitându-se în urma loviturilor încasate. În toiul nopții, când deja majoritatea era cufundată într-un somn chinuit, lumina se aprinse. Un zvon de glasuri răstite ale polițiştilor ce năvăleau înăuntru. Somnoroşi, deținuții începeau să se ridice, parcă cu teamă de ceea ce va urma. Dar uşile cu gratii se deschiseră larg şi o namilă de temnicer le zise cu duşmănie:

– Haideți, plecați dracului odată la casele voastre, mama voastră de huligani!

Târşindu-şi picioarele, Iuliu urmă fluxul de oameni spre ieşire. După ce străbătu câteva coridoare, înainte de a păşi în noaptea rece, privirile i se încrucişară cu cele ale unui maior de poliție ce supraveghea fluxul de oameni epuizați. Restul polițiştilor îl priveau cu respect şi teamă, fiind gata să-i aducă la îndeplinire orice ordin, chiar înainte de a fi rostit. Ca o perdea ce îi acoperea ochii împăienjeniți de nesomn se ridică vălul timpului lăsându-i lui Iuliu ocazia de a-l recunoaşte pe Vasile Gruşenco, polițistul alături de care a petrecut ultima noapte în tranşeele de la Coşnița, înainte de a fi înlocuiți de aşa-zisele trupe de menținere a păcii. Atunci când discutaseră despre modalitatea câştigării războiului de pe Nistru. Acum înțelegea Iuliu cum au fost eliberați, în mod sigur prin intervenția hotărâtă a maiorului Gruşenco.

Simțindu-se privit cu intensitate, maiorul își întoarse privirea spre Iuliu. O scânteie vie de recunoaștere îi străbătu ochii, dar nu făcu nici un gest. În momentul în care Iuliu trecu prin dreptul său îi șopti:

– Pentru România! și îi strânse ușor brațul.

Două cuvinte și o strângere de braț ce însemnau mai mult de o mie de vorbe. Iuliu Halipa ieși în noapte cu lacrimi mari șiroindu-i pe obraji. Întreaga noapte umblă haotic pe străzile Chișinăului, singur cu gândurile lui. Spre dimineață, pașii îl purtară de la sine în pragul casei sale modeste.

– Oh, Doamne Dumnezeule, încă totul nu e pierdut! oftă apăsând pe clanță.

S-a prăbușit pe pat și a dormit neîntors timp de cincisprezece ceasuri. L-a trezit soneria telefonului. Vlad Mazuru, fericit că îl găsea în libertate, îi vorbea oarecum codificat despre o întâlnire în care vor organiza un nou miting. Dormise pe la niște prieteni, deoarece poliția îl căutase acasă. Lupta continuă, trebuia să continue.

Și au câștigat, dar numai o bătălie. Guvernul a fost nevoit în august să organizeze noi alegeri, căștigate la limită de opoziție, dar fără putința de a alege președintele. Crizele politice se țineau lanț, așa au trecut cam doi ani, fără ca balanța victoriei politice să se încline de-o parte sau alta. Totuși, acum un an, prin manevre oculte dirijate în mod sigur de la Moscova, comuniștii reușesc un puci constituțional care îi instalează din nou la putere. Însă puterea lor era șubredă, fapt care-i făcea din ce în ce mai mult să recurgă la metode autoritare, spre a ține lucrurile

în frâu.

Iar conştiinţa omului de rând, a alegătorului moldovean, se schimbase în contact cu realităţile tot mai evidente, dar şi în contact cu străinătatea şi mai ales cu România, a cărei economie mergea din ce în ce mai bine, iar din punct de vedere politic reuşise integrarea în NATO şi UE, obiective care păreau tot mai îndepărtate de Moldova, atât timp cât va fi sub conducerea comunistă închistată şi obedientă Moscovei.

Timpul politic era tulbure. Economia moldovenească trecea dintr-o criză în alta, iar guvernul era neputincios, aruncând vini imaginare în toate părţile. Opoziţia a reuşit să declanşeze alegeri anticipate, iar sondajele îi scoteau câştigători. Moldovenii se săturaseră în sfârşit. În curând va sosi clipa victoriei după atâţia ani de trudă şi suferinţă, de câştiguri şi eşecuri. Până la alegeri mai erau câteva zile, doar câteva zile, iar opoziţia era pe val. "Vom câştiga!", murmură Iuliu Halipa, urmărindu-l pe Vlad Mazuru cum se apropia de tribună în uralele mulţimii. Braţele se întindeau spre el, iar el îşi făcea loc cu eleganţă, surâzând, strângând mâini şi împărţind felicitări şi mulţumiri în stânga şi dreapta. Urcă la tribună în uralele mulţimii şi se postă în dreptul microfonului. Asteptă câteva clipe până se mai domoli entuziasmul, apoi începu:

– Fraţi români!

Uralele izbucniră din nou, şi mai puternice. Din corul lor se desprinseră din nou scandările: "Suntem români!" şi "România!". Drapelele tricolore cu stema Moldovei decupată, precum şi cele întregi, simple, româneşti, îşi

reluară fluturarea frenetică peste capetele mulțimii. A fost nevoie de mai bine de cinci minute până uralele şi aclamațiile se mai potoliră, astfel ca Vlad Mazuru să-şi poată relua discursul. Reluă cu o voce tunătoare:

– Clipa mântuirii neamului nostru obidit a sosit! E mai aproape ca oricând! De aici, arătă cu mâna statuia din centru, marele voievod român Ştefan cel Mare ne priveşte! Visul lui, al unei țări mari, prospere şi independente, este pe cale să se îndeplinească! Dar mai presus de toate, trebuie să împlinim visul unui alt mare voievod român, cel care ne-a arătat calea ce trebuie urmată: Mihai Viteazu!

Din nou izbucniră urale. Se scanda "Unire, unire!", majoritatea aveau ochii scăldați în lacrimi.

– Nu uitați, la alegeri, le vom arăta tuturor trădătorilor vânduți, tuturor slugilor comuniste, tuturor îmbuibaților pe munca, sudoarea şi sângele nostru, tuturor acelora care şi-au uitat neamul şi menirea, tuturor acelora să le transmitem un mesaj: SUNTEM ROMÂNI!

Vorbele i se pierdură în uralele mulțimii. Se scanda necontenit "Suntem români!", întocmai ca nişte tunete îndepartate ale unei furtuni pe care o simți apropiindu-se. Lui Iuliu Halipa lacrimile îi curgeau şiroaie pe obraji. "În sfârşit, vom învinge! De data asta, vom învinge!"

– Da, strigă Vlad Mazuru încercând să acopere în microfon tumultul, vom învinge, vom învinge, vom învinge! La alegeri...

Un bubuit apocaliptic înghiți uralele şi vociferările, iar o minge de foc înglobă tribuna şi pe toți cei aflați în

apropiere. O uriaşă pală încinsă îl aruncă pe Iuliu la pământ peste alte trupuri ce se zbăteau să scape într-o vânzoleală stranie. Câteva clipe nu a mai auzit nimic, doar un ţiuit infernal în urechi. Nu mai putea mişca, nu simţea nimic. Ţiuitul deveni mai difuz, suprapus peste urlete de groază şi ţipete panicate. Un miros greu de carne arsă şi exploziv, miros ca şi cel din tranşeele din Coşniţa. Urletele se estompau, iar el se simţi atras într-un hău întunecat care înghiţi totul, era doar beznă şi tăcere, apoi nimic...

VI

23 aprilie 2014, ora 10.00
Poligonul Cincu, Braşov

– FOC ! strigă maiorul Armand Morun. Tunul bubui din mers. Fără să dea nici un răgaz echipajului zgâlţâit de cursa pe terenul denivelat, Morun comandă încă o dată:

– Foc! şi un nou proiectil porni din ţeava uriaşului de 48 de tone, tancul românesc TR-85 M1. Una din ţinte aflată la circa un kilometru, chiar pe vârful dealului, explodă la impact. Morun apucă microfonul şi transmise celorlalte tancuri:

– Trecem în formaţie de atac! Ruţă, dreapta pe după vale! Eu, cu forţa principală, peste coamă!

Cele opt tancuri sub conducerea lui Morun accelerară pieptiş peste dealul ierbos, aruncând în urma şenilelor bucăţi de pământ acoperite cu smocuri de iarbă. Ruţă, cu cinci tancuri, ocoli dealul prin dreapta. După vreo cinci sute de metri, o ţintă apăru de după deal în faţa lui Ruţă:

– Inamic la nouă, angajez!

– Distanță 1200 metri, anunță ochitorul cu ochii pe telemetrul laser de la sistemul de achiziție al țintelor, atât termic cât și laser.

– Foc! comandă Ruță.

Prima țintă lovită. A doua țintă sări în aer atunci când tancurile lui Morun au atins creasta trimițându-și proiectilele dincolo de ea. În mai puțin de cinci minute, toate țintele au fost distruse de un foc concentric, atât din partea lui Morun, ale cărui tancuri se repezeau în goană la vale, cât și de cele ale lui Ruță, ce susțineau cu foc din flancul drept învăluit larg. În final, toate tancurile opriră în dispozitiv în poziția desemnată pe hartă.

Din postul de observație de pe dealul vecin, generalul Constantin Pușcaș coborî binoclul și se întoarse spre cei doi însoțitori ai săi. Primul, cel chiar de lângă el, era un tip înalt și bine legat, spre deosebire de celălalt, mai mic, dar totuși îndesat. Amândoi purtau uniforma de camuflaj montan a armatei române, unul colonel, celălalt căpitan. I se adresă primului în engleză:

– Ce părere ai, colonele?

– Sunt impresionat, generale, și sunt sincer când spun asta. A fost o adevărată șarjă! îi răspunse colonelul Levan Turashvili lăsând binoclul de la ochi.

– Mă rog, nu am putut pregăti un exercițiu mai complex, mai ales că prezența voastră aici este, să spun, hm... discretă!

Levan zâmbi larg, arătând numele inscripționat pe pieptul uniformei:

– Da, iar eu sunt un colonel român cu numele de Voico...

– Voicu, îl corectă zâmbind Puşcaş.

– Nu sunt expert în tancuri, pentru asta îl am aici pe Eduard, zise indicându-l pe căpitan. Ce părere ai, Eduard?

Căpitanul continua să privească urmele lăsate de şenilele late, din când în când mutându-se asupra vehiculelor grele ce aşteptau pline de noroi, cu motoarele torcând.

– Da, decizia noastră cred că este corectă, domnule colonel. Putem să le vedem mai îndeaproape?

– Desigur, răspunse Puşcaş îndreptându-se spre un Hummer ce îi aştepta. Vă rog să poftiţi! continuă instalându-se la volan. La o distanţă respectuoasă, un grup de ofiţeri de stat major se urcară şi ei într-un jeep militar.

– Puteţi vorbi cu echipajele tancurilor, puteţi întreba tot ce doriţi. Am şi câţiva experţi care vă vor putea lămuri cu tot ceea ce doriţi să aflaţi. Dar nu uitaţi, sunteţi belgieni veniţi la o consfătuire, iar uniformele voastre s-au rătăcit pe la bagaje, spuse în timp ce aştepta ca oaspeţii instalaţi în Hummer să închidă portierele.

– Dar nu ştiu nici o boabă franceză, protestă căpitanul.

– Deh, sunteţi din zona flamandă, dădu din mână Puşcaş pornind motorul. Oricum, băieţii nu vă vor pune astfel de întrebări.

Hummerul se înscrise pe pantă urmat la o sută de metri de jeepul cu ofiţeri. Fiind singuri, puteau discuta în voie.

Aveau şi multe de vorbit, iar timpul nu le-a permis până acum acest lucru. Sorescu avusese dreptate. El şi colonelul georgian se înţeleseră de minune din prima clipă. De atunci se instaurase un adânc respect între cei doi, fiecare văzând în celălalt luptătorul şi soldatul adevărat. Levan admira la Puşcaş comandantul, strategul ce a planificat şi a acţionat dirijând armate de zeci de mii de oameni în bătăliile cumplite din trecut, iar Puşcaş admira în Levan un adevărat luptător şi comandant de teren, calm şi cu sânge rece, ce îşi conducea sigur oamenii sub focul inamicului. Atât de diferiţi, dar atât de asemănători.

Pentru a se asigura de secretul întâlnirii, Sorescu a recurs la cele mai subtile stratageme, nelăsând nimic la voia întâmplării. Din momentul în care avionul charter cu delegaţia oamenilor de afaceri georgieni a aterizat la Băneasa, o dubiţă s-a apropiat de el pentru a prelua bagajele. Microbuzul a întârziat câteva minute, timp în care din dubă au coborât doi oameni de-ai lui Sorescu care i-au înlocuit pe Levan şi Eduard. Astfel că la toate discuţiile şi negocierile au participat acelaşi număr de afacerişti, câţi au şi decolat de la Tbilisi. Au fost plimbaţi pe la dineuri, au vizitat obiective economice, au discutat cu afacerişti români despre investiţii în Georgia, absolut tot. Iar în timpul acesta, Levan şi Eduard, înghesuiţi printre bagaje, au fost duşi spre o locaţie discretă. Aici au avut întrevederi cu Puşcaş şi alţi oficiali de rang înalt din cadrul armatei. Singura teamă a lui Sorescu provenea din indiscreţia posibilă a vreunui delegat georgian, dar Levan l-a asigurat că putea sta liniştit. Toţi delegaţii erau de încredere. Din-

spre partea ambianței, nici unul dintre cei doi nu aveau de ce să se plângă. Chiar nici nu-i invidiau pe ceilalți delegați ce petreceau pe undeva pe la hoteluri și restaurante cu oficialii români. Pușcaș a avut grijă să-i cazeze într-o vilă mai retrasă, iar mesele le luau prin restaurante discrete de la periferia Bucureștiului, iar Levan a observat că permanent erau în grija unor băieți discreți care aveau grijă să nu fie observați sau deranjați în vreun fel. O ospitalitate de nota zece, se exprimase Eduard.

– Să înțeleg că sunteți pe cale să vă hotărâți? întrebă Pușcaș smucind volanul pe terenul accidentat.

– Generale, suntem hotărâți încă de dinainte de a veni aici. Iar motivația noastră este simplă.

– Vă ascult!

Levan răsuflă adânc.

– Avem nevoie de tancuri performante, generale. Cunoașteți situația noastră. La ora actuală, Abhazia are in jur de 70 de tancuri T-55 și T-72 și circa 90 de transportoare blindate de tip BMP și BTR. Se mai adaugă 80 de obuziere de 122 mm și în jur de 50 de mortiere de 82 și 120 mm. Mai vorbim de vreo 10 lansatoare multiple BM-21 Grad și cam tot atâtea sisteme antiaeriene autopropulsate ZSU-23-4.

– Da, știu de care, au fost folosite și în Transnistria.

– Ei, la astea se adaugă și cele din Osetia de Sud, plus tot ce pot aduce rușii la nevoie. Baza lor de la Gudauta este funcțională și militarii ruși, rebotezați trupe de menținere a păcii sau militari abhazi, își văd liniștiți de treabă, nesupărați de nimeni.

– Aceeaşi situaţie ca şi în Transnistria.

– Bun, noi avem un batalion de tancuri şi ceva mai multe TAB-uri, dar majoritatea sunt tot aşa, T-55 şi T-72. Ori, situaţia este de aşa natură, încât avem nevoie de tancuri superioare, în primă fază 12-16 tancuri TR-85, după care încă pe atâta, poate mai multe.

– De ce nu luaţi tancuri mai grozave de la americani sau de la occidentali?

Eduard oftă:

– Sunt două tipuri de probleme: economice şi politice. Cele economice: costă al naibii de mult şi economia ţării mele nu şi le poate permite. La dumneavoastră sunt convins că vom obţine un preţ bun, iar pentru o comandă extinsă şi cu câteva sisteme lansatoare de rachete Larom, sunt convins că putem ajunge la o înţelegere. Mă refer la posibilitatea de a plăti o parte în valută şi o parte cedând active firmelor româneşti care se vor arăta interesate să investească în Georgia, deoarece avem nevoie de investiţii străine, în contextul în care toată lumea ne priveşte ca pe un teritoriu nesigur.

– Problemele economice de această natură vor trebui discutate la minister şi de aici mai departe, făcu Puşcaş. Dar nu văd de ce nu am ajunge la o înţelegere.

– Problemele politice sunt mai delicate. În contextul diferendului cu chinezii, americanii fac orice ca să nu-i zgândăre pe ruşi, să nu întărească alianţa chino-rusă concretizată prin Organizaţia de Cooperare de la Shanghai.

"Am observat asta de curând", gândi Puşcaş amin-

tindu-şi de discuţia auzită în biroul lui Sorescu.

– Asta include şi ceea ce nu fac, continuă Eduard, nu ne dotează cu armament greu. Ne-au antrenat ca şi trupe de menţinere a păcii şi antiteroriste, dar noi avem nevoie de mai mult, aşa cum s-a văzut în 2008. Am primit în cursul anilor armament uşor, dar nimic mai mult. Scopul iniţial al pregătirii noastre a fost ca ruşii să nu fie deranjaţi în Cecenia de trecerea islamiştilor prin defileul Pankisi, iar în schimb, ruşii nu bagă şicane americanilor la bazele lor necesare pentru Afghanistan din fostele republici sovietice din Asia Centrală. După complicaţia cu revoluţia din Andijan, din 2004, când uzbecii au cerut evacuarea bazei americane de pe teritoriul lor, au rămas celelalte, şi părea că lucrurile vor rămâne aşa. Dar după războiul cu ruşii din august 2008, am constatat slăbiciunile noastre, americanii au reînceput să ne instruiască cam fără tragere de inimă şi asupra unor alte ameninţări, dar nu ne pot da tancuri, pentru a nu-i supăra pe ruşi, care ar putea să le taie accesul spre bazele din jurul Afghanistanului. Ori, noi avem nevoie de blindate moderne, precum şi de instruirea echipajelor.

– Mda, echipajele şi tehnicienii pot fi instruiţi aici în cadrul unor cursuri teoretice şi practice, zise Puşcaş. Oricum, TR-85 aduce cu T-55 din care este derivat, practic. De fapt, este o versiune modernizată a lui T-55, dar asemănările se opresc aici. Motorul este mult mai puternic, un sistem de control al focului de tip „Ciclop-M1”, sistem de achiziţie al ţintelor termic şi laser, senzori de avertizare sensibili, ce detectează chiar şi radiaţia laser

reflectată, astfel încât echipajul să fie avertizat chiar dacă nu este iluminat direct, şi multe altele.

– Ne gândim şi la un acord referitor la instruirea echipajelor, continuă Eduard. Deci, din motivele enumerate mai sus, vom cumpăra TR-85. Ne modernizăm acum cele nouă aparate Su-25 cu o firmă israeliană. Ne gândim şi la cumpărarea a douăsprezece aparate IAR-99 Şoim. Am auzit că sunt printre cele mai bune avioane de antrenament cu reacţie, dar pot fi folosite cu succes şi pentru atac la sol.

– Da, este adevărat, dar văd că aveţi o listă de cumpărături impresionantă! Aveţi un motiv anume ca să vă grăbiţi aşa? întrebă Puşcaş în timp ce redresa Hummerul a cărui roată din dreapta intrase într-o groapă.

– Ajungem şi acolo, generale, sunt convins că vom discuta aceste aspecte deseară, împreună cu domnul Sorescu şi cu cineva din informaţiile militare. Dată fiind natura vizitei noastre, cineva de rang mai înalt nu a putut veni, în primul rând din motive de discreţie şi de securitate a demersurilor noastre. Acordurile cu privire la achiziţia de armament vor fi semnate prin intermediul ambasadei noastre. Dar, să revenim, nu ar fi rău să te punem în temă până deseară. Deci, cred că ţi se pare normal şi logic, generale, că noi avem oameni infiltraţi în Abhazia şi Osetia de Sud.

– Absolut, la fel cum şi ruşii probabil că au oameni infiltraţi pe la voi, confirmă Puşcaş.

– Da, aşa e, rusofoni sau agenţi şantajaţi sau cumpăraţi cred că există destui, dar sunt sigur că toţi cei implicaţi în

ceea ce discutăm sunt deasupra oricărei bănuieli. În fine, acum mai bine de două săptămâni, trei dintre oamenii noştri infiltraţi în trupele abhaze au încercat să se întoarcă prin defileul Kodori. Îi aşteptam, dar au apărut urmăriţi de abhazi. Doi au reuşit, iar noi am luat şi doi prizonieri abhazi. Au fost schimburi de focuri, au fost ucişi oameni, iar un elicopter rusesc ce a deschis focul a fost doborât. Cert este că cei doi prizonieri s-au arătat dispuşi să coopereze.

– Sunt sigur că aţi fost deosebit de convingători, zâmbi Puşcaş.

– Nu neapărat, n-am folosit metode Guantanamo sau Abu Ghraib. Oricum, spusele lor au confirmat informaţiile adunate de oamenii noştri care au riscat mult ca să ni le aducă, unul plătind cu viaţa. Ba chiar au adus unele date în plus. Şi sunt lucruri care ne privesc pe toţi. Iată despre ce este vorba. Cu câteva zile înainte de incidentul din defileul Kodori, la baza rusă de la Gudauta, în Abhazia, au aterizat patru inşi din Rusia. Aceştia au avut discuţii prelungite cu conducerea abhază, timp de aproape două zile. Nu ştim integral despre ce s-a discutat, dar un plan schiţat a ajuns în mâna oamenilor noştri, care şi-au riscat viaţa ca să ni-l aducă. De aici în colo sunt supoziţii bazate pe fapte care s-au petrecut sau încă sunt în desfăşurare, iar toate confirmă supoziţiile noastre. De aceea noi trebuie să fim pregătiţi.

– Cine sunt cei patru? întrebă Constantin Puşcaş.

– Trei militari, doi generali şi un amiral din armata rusă, responsabili cu zona Mării Negre, îţi voi da numele lor deseară, şi un civil din FIS, serviciul de spionaj ex-

tern al Rusiei, se pare că ar fi vorba de directorul pentru operații, un anume Evgheni Odovichuk.

“Iată un om extrem de ocupat, acest Odovichuk” gândi Puşcaş amintindu-şi de înregistrarea din biroul lui Sorescu.

– Bine, dar ce conține planul ăsta?

– Direcții de invazie spre sud. Din Abhazia, de-a lungul coastei, până la Batumi.

– Voi chiar credeți asta?

– Voi ați crezut vreodată într-o Ucraină agresivă din punct de vedere militar? Nu cred, dar mai sunt unele aspecte, deloc de neglijat. Atacul spre sud, de-a lungul coastei este foarte posibil în unele condiții. În cazul în care se încearcă din nou reînvierea republicii secesioniste Adjaria, cu capitala la Batumi, la fel ca şi în 2003-2004. Intervenția fermă a fostului preşedinte Saakasvili a evitat ruptura, plus acțiunea noastră militară. Crede-mă, am fost acolo. Dar faptul poate fi realizat din nou, adăugând o componentă care atunci a lipsit, componenta militară. O forță abhază cu numele, dar rusească de fapt, să intervină în sprijinul Adjariei. Armata noastră nu cred că ar putea face față unei astfel de provocări.

– Da, este adevărat, sunt convins că în acele momente veți fi presați militar şi în Kodori, dar şi dinspre Osetia de Sud, care ar putea amenința capitala Tbilisi.

– Exact. Planul are substanță dacă te uiți pe hartă. Există o zonă la granița cu Abhazia, de-a lungul coastei până la 50 de kilometri în interior, numită zonă tampon. De ambele părți, o porțiune de zece kilometri de zonă de

securitate, iar mai încolo, încă cincisprezece kilometri de zonă demilitarizată. Forțele de menținere a păcii sunt toate rusești. Ce îi împiedică pe ruși să-și aducă trupele înarmate până la graniță, la momentul oportun? Posturile de graniță sunt mixte, georgiene, abhaze și rusești. Grănicerii noștri nu ar avea nici o șansă. Vor înainta fără rezistență pe șoseaua de-a lungul coastei cei douăzeci și cinci de kilometri demilitarizați, iar de aici au patruzeci de kilometri până la granița Adjariei și încă treizeci până la Batumi. O coloană blindată ar putea sprijini separatiștii, mai ales dacă aceștia aruncă în aer podurile de pe râul Choloki, ca și în 2004, pe vremea lui Aslan Abashidze. Forțele georgiene din zonă, în imposibilitatea de a fi reaprovizionate, ar putea fi înfrânte. Batumi, cel mai important port al nostru la Marea Neagră, și apoi tot litoralul ar fi în mâna rușilor.

– Bine, dar îi aveți pe americani de partea voastră! Nu cred că vor accepta acest lucru.

– Nu vor accepta, dar dacă sunt puși în fața faptului împlinit, nici nu cred că vor risca viața unui singur soldat să ne vină în ajutor. Americanii au ei problemele lor cu China, cu islamiștii din Iran și teroriștii din întreaga lume. Nu vor supăra Rusia, mai ales acum. Chiar cred că avem de-a face cu o nouă Ialta, lumea s-a reîmpărțit peste capul nostru, iar americanii au cedat rușilor destule, doar ca să îi aibă neutri.

– Nu știu de ce, dar înclin să-ți dau dreptate, zise Pușcaș cu gândul la convorbirea de la ambasada americană din Viena. Dar ce spuneai despre anumite confirmări ale

planului ce v-a căzut în mână? Bănuiesc că acel plan era mai mult o hartă cu direcții de atac și înaintare, nu?

– Da, așa este. Ne-am gândit să nu fie vorba de vreo intoxicare rusească, ei sunt pricepuți la asta, dar oamenii noștri, diferiți, care nici nu se cunosc între ei, confirmă lucrurile. La Sukhumi au fost debarcate noaptea șase tancuri T-80 cu echipajele lor. Materiale militare au fost descărcate din avioane de transport la Gudauta. O altă navă sub pavilion rusesc a descărcat, tot noaptea, muniții și armament de infanterie. Abhazii au început să facă exerciții cu tancurile lor în jurul capitalei și al bazei rusești. Militarii lor au început să vorbească că se pregătesc lucruri mari. La fel și în Osetia de Sud. Iar în Adjaria lucrurile încep să se miște. Agenți ruși au intrat în Batumi și au contactat persoanele ostile guvernului. Se pare că aici apare rolul lui Odovichuk.

– Când credeți că va avea loc atacul?

– Nu știm, dar trebuie să ne pregătim. Iar pentru asta, avem nevoie de tancurile voastre. Așa le vom putea bloca avansul spre Batumi.

– Știi ce, colonele, puteți fi siguri de sprijinul meu. Dar, vorbim diseară, deoarece am ajuns la tancuri, zise Pușcaș frânând în fața tanchiștilor aliniați în fața blindatelor sub comanda maiorului Armand Morun.

VII

23 aprilie 2014, ora 14.30
Siria, aeroportul din Damasc

Secretarul de stat american William Kunich se lăsă pe spate în fotoliu. Era extenuat. A fost un turneu deosebit de dificil şi obositor, iar rezultatele încă erau incerte. În ciuda tuturor eforturilor, Orientul Mijlociu rămânea un cazan în fierbere. Eforturile americane de a aduce pacea în zonă păreau, ca întotdeauna, să fie zadarnice. Păreau îndepărtate vremurile când se spunea că democratizarea Irakului după invazia americană din 2003 va avea un efect de domino în zonă, aducând democrația şi pacea în regiune. Pentru irakieni, democrația avea o formă de o violență extremă, toată lumea lupta cu toată lumea, iar toți împotriva americanilor. Sau aproape toți. În plus, Irakul se transformase într-un magnet pentru islamiştii de toate națiile, iar vecinii îşi băgau coada periodic pentru a-şi câştiga influența în

regiune. Turcii, aliații Americii, făceau incursiuni peste incursiuni în nord pentru a-i pedepsi pe kurzii pe care guvernul de la Bagdad nu îi putea ține în frâu. De fapt, guvernul irakian nu-şi putea controla pe de-a întregul nici propria capitală, ce să mai vorbim de nordul dominat de kurzi sau sudul dominat de şiiții care alunecau încet, dar sigur, sub influența iraniană. Chiar şi în teritoriul sunnit situația era scăpată de sub control, în ciuda eforturilor coaliției multinaționale şi ale fragilei armate irakiene. Iar aceste eforturi erau plătite cu sângele soldaților şi cu costuri materiale imense. Nimeni nu ştia cum ar fi mai bine, coaliția să-şi retragă trupele, lăsând țara haosului, sau să continue, riscând să înregistreze noi şi noi pierderi. Deşi alegerile păreau să fie un succes, până la liniştirea situației mai era cale lungă. Una după alta, multe țări au decis să-şi retragă efectivele, considerând costurile prea mari pentru continuarea unor eforturi a căror finalitate nu se întrezărea. Chiar şi americanii au început să-şi retragă trupele, alături de ale aliaților, prin 2009, atunci când situația părea că se liniştise, iar guvernul de la Bagdad părea capabil să-şi exercite prerogativele din ce în ce mai autoritar. Dar era doar o perdea de fum, parcă toți ar fi aşteptat să plece americanii şi aliații lor pentru a le rămâne câmp liber de luptă, de masacre şi de manevre politice, totul plătit din plin cu sângele civililor nevinovați. Aşa că americanii au trebuit să revină, să asigure o oarecare stabilitate, chiar dacă puțini din aliații lor i-au urmat, şi aceştia, ca şi ei, cu efective mult diminuate, oficial destinate doar pentru a asista noua armată irakiană.

Secretarul Kunich își turnă un pahar de whisky și își muie buzele în lichidul auriu. În cabină, piloții făceau ultimele verificări înaintea decolării. Secretara îi lăsase pe măsuța de lângă el un braț de dosare, apoi s-a retras în cabina ei, lăsându-l singur. Nu le învrednicise nici cu o privire. Dorea să se odihnească, atâta tot. Apoi, ajuns la Washington, va vedea ce era de făcut. Președintele Mark Anders își pusese mari speranțe în acest turneu diplomatic. Nu știa de ce, dar parcă toți președinții americani își doreau să rămână în istorie ca și cei care au adus pacea în Orientul Mijlociu. Dar Orientul Mijlociu parcă numai asta nu-și dorea. Parcă îi plăcea situația asta, iar pentru un neavizat părea de neînțeles. Iar președintele Anders nu era un avizat în această problemă, la fel cum nu au fost majoritatea președinților americani. Nu pot să înțeleagă complexitatea fenomenelor de aici, nu au cum, cu gândirea lor de occidentali. În mod sigur că avea să fie dezamăgit, dar nu avea ce face. Îi va explica cât va putea de bine, atunci când va ajunge acolo, dar rezulatele rămân aceleași. Iar președintele va percepe doar eșecul și impactul care îl va avea asupra publicului american acum, în preajma alegerilor. Deoarece totul, la administrația americană, și nu numai aici, se învârte în jurul alegerilor.

De fapt, nu știa ce ar fi sperat. Un nou succes ca și al lui Henry Kissinger, care i-a dat ocazia președintelui Jimmy Carter să pozeze în artizanul păcii încheiate la Camp David, în 1979, între Egipt și Israel? Era puțin probabil, dar oricum, după acest succes a urmat eșecul cu revoluția iraniană, care a transformat Iranul dintr-un aliat în unul

dintre cei mai înverşunaţi duşmani, iar criza ostaticilor de la ambasada din Teheran avea să-l coste scump pe Carter, el cedându-i locul la Casa Albă republicanului Ronald Reagan. Iar acesta a fost şi el nevoit să dea înapoi şi să retragă puşcaşii marini din Libanul devastat de război civil, după ce un camion încărcat cu explozibil a ucis peste două sute optzeci dintre aceştia în 1983.

Ah, Libanul! Altă problemă, la fel ca şi Israelul şi palestinienii. În Liban, după asasinarea lui Rafik Hariri la 14 februarie 2005, cu sprijin sirian, situaţia s-a degradat continuu. Ofensiva israeliană din vara lui 2006 a avut efectele ei negative. Hezbollah şi Amal şi-au întărit poziţiile, primii sprijiniţi de sponsorul lor firesc, Iranul, ultimii de către sirieni.

Un alt factor care dădea dureri de cap lumii era neîncetatul război israeliano-palestinian. Gaza devenită fieful Hamasului rămânea un ghimpe în coasta sudică a Israelului, de unde se lansau rachetele Qassam şi mai nou Grad asupra oraşelor şi aşezărilor evreieşti. Israelul riposta de fiecare dată şi de aici războiul era ca şi făcut. Şi în Cisiordania, teritoriu controlat de Fatah, situaţia era departe de a fi roză. Grupări teroriste erau scăpate de sub controlul Fatah şi duceau un război propriu, sau chiar Fatah le dădea voie să acţioneze, doar pentru a pune presiune asupra israelienilor, cel puţin aşa susţineau aceştia.

La acestea se mai adăugau o mulţime de probleme, care mai de care mai presante şi mai complexe: programul nuclear iranian şi amestecul lui tot mai intens în rebeliunea irakiană, luptătorii Al-Qaida, alţi nebuni islamişti care

apar ca ciupercile după ploaie, atacuri sinucigaşe, presiunea pusă de islamişti asupra monarhiilor bogate în petrol din Golf, precum şi amestecul tuturor în cazanul în clocot care purta numele de Orientul Mijlociu. Şi toate acestea se puteau rezolva cu un simplu turneu diplomatic prin Egipt, Israel, Irak, Arabia Saudită, Iordania şi Siria? Nici de-ai fi fost vrăjitor n-ai fi reuşit.

De exemplu Siria. A încercat să-l convingă pe preşedintele sirian să renunţe la amestecul în Liban şi să închidă frontiera cu Irakul, pentru a nu mai permite teroriştilor să treacă în Irak. Cu o diplomaţie tipic arabă, preşedintele i-a replicat că Siria nu sprijină grupări teroriste nici în Liban, de unde şi-a retras trupele în urma presiunilor internaţionale de după asasinarea lui Hariri, în care, a repetat ca ţara sa nu are nici un amestec, iar în privinţa frontierei cu Irakul sunt permise doar trecerea convoaielor umanitare. Toată discuţia s-a învârtit în jurul acestor probleme, secretarul de stat ameninţând voalat cu sancţiuni, iar preşedintele sirian negând totul. Un dialog al surzilor.

Secretarul de stat oftă, apoi îşi întinse picioarele. Mai sorbi din paharul de whisky, apoi se pregăti de odihnă. Era convins că, imediat după decolare, va adormi buştean. Motoarele începură să toarcă uşor, iar avionul îşi începu rulajul pe pistă după indicaţiile turnului de control. Când atinse viteza de decolare, se desprinse de la sol, iar trenul de aterizare se strecură în pântecele avionului. Depăşise perimetrul aeroportului şi urca constant spre altitudinea de croazieră. Unul dintre piloţi apucă să vadă un fuior alb

ce urca cu viteză spre ei. După momentul impactului, o lumină orbitoare, şi apoi n-a mai văzut nimic.

24 aprilie 2014, ora 21.30,
Washington D.C., Casa Albă, Biroul Oval

Şocul morţii secretarului de stat William Kunich era departe să fi trecut. Pe feţele tuturor participanţilor la reuniunea acestui comitet de criză neoficial se vedeau urmele tensiunii şi surprinderii. Şedinţa era prezidată de preşedintele Mark Anders, tras la faţă şi obosit, cu o figură şi mimică tensionată şi irascibilă. Vocea îi era dură şi abruptă.

– Cine şi de ce? întrebă a nu ştiu câta oară.

Tom Hause, secretarul apărării, tuşi uşor gata să ia cuvântul. O făcu după o scurtă ezitare.

– De ce, este clar pentru toată lumea. Pentru că este secretarul de stat american, o personificare a tot ce poate fi mai rău în această lume, în viziunea unora. Pentru aceştia, uciderea oricărui american este o mare victorie, iar dacă acest american este un reprezentant de frunte al conducerii, cu atât mai mult. Gândiţi-vă numai la atentatele cu care a fost primit fostul secretar de stat Colin Powell în timpul vizitei sale de la Riadh din 2002!

Făcu o scurtă pauză înainte de a continua:

– Referitor la a doua parte a întrebării domnului

preşedinte, răspunsul este ceva mai dificil; deoarece sunt atâția care ar fi avut motivația şi posibilitatea unui asemenea atentat, încât ar fi greu să-i găseşti pe adevărații vinovați printre atâția candidați. Sper că domnii ne vor putea ajuta cu ceva, încheie indicându-i cu capul pe cei trei civili din partea opusă a mesei.

Aceştia erau directorul Agenției Centrale de Informații (CIA) John Althus, al Biroului Federal de Investigații (FBI) Richard Anchorage, precum şi James Willow, noul Director al Informațiilor Naționale (DNI), funcție şi post create mai recent, în 2005, sub conducerea lui John Negroponte, tocmai pentru a reuni sub o singură mână comunitățile de informații care s-a dovedit de-a lungul timpului că au acționat fiecate independent şi nu numai, chiar concurent, ajungându-se la situația de neconceput ca să-şi ascundă una alteia informații vitale, ba chiar să acționeze una împotriva alteia ca şi cum n-ar fi servit aceleaşi interese, cele ale poporului american. Una din cauzele care au dus la 11 septembrie 2001 a fost tocmai această lipsă de coordonare şi împărtăşire a informațiilor obținute de fiecare. Tocmai pentru remedierea acestor deficiențe a fost creat postul de DNI, dar până acum cu rezultate discutabile.

„Este de înțeles grija secretarului apărării de a arunca pisica moartă în curtea celor de la informații, în speță a CIA-ului", gândi Althus. „De parcă CIA-ul ar putea şti tot ce se întâmplă şi se va întâmpla în lumea asta. Dacă ar fi aşa, armata ar fi redusă la mai puțin de un sfert! Cu asemenea informații, ce rost mai are să arunci banii pe militari", îşi continuă firul gândurilor, uitând că secretarul apărării

nu era nici el militar. Dar poate, de atâta timp în fucţia asta, a început să gândească ca un militar. Iar aceştia tot timpul i-au privit cu suspiciune pe cei de la informaţii, chiar şi pe cei de-ai lor, din informaţiile militare. Cu atât mai mult pe agenţii CIA. Militarii aveau o părere preconcepută, cum că ei de multe ori erau chemaţi să repare gafele celor de la CIA. Sau poate era doar suficienţa şi aroganţa reprezentanţilor de ambele părţi care, de cele mai multe ori, nu prea se înghiţeau unii pe alţii.

Preşedintele îşi mută privirea spre sectorul informaţiilor, iar privirea lui cerea răspunsuri. O tăcere jenantă se lăsă în încăpere. Directorul Althus simţi nevoia de a se foi pe scaun, dar se abţinu. Totuşi, ce se aşteptau aceşti oameni? Să le spună numele ucigaşilor, semnalmentele lor, ce obiceiuri şi preferinţe aveau şi, normal, unde se aflau acum şi unde se vor afla în următoarele zile? Problema actuală nu era lipsa informaţiilor, ci tocmai multitudinea lor! Cei de la Agenţia Naţională de Securitate (NSA) interceptau milioane de mesaje, telefoane, faxuri, SMS-uri în toată lumea, dar cine să le analizeze pe toate? Se dădea căutare după anumite cuvinte cheie, apoi se analizau rezultatele. Chiar şi asta era o muncă titanică, fără a mai lua în calcul şi posibilitatea ca potenţialii terorişti să folosească cuvinte prestabilite, fără niciun fel de conotaţie care să atragă atenţia cuiva, aşa cum făcuse mafia italiană încă din anii '80. Dar unde naiba era şeful NSA? Pe John Althus îl cuprinse un sentiment de stranie neputinţă când îşi dădu seama că el, şeful celui mai temut serviciu secret al celei mai mari puteri mondiale, nu ştia

de ce nu venise la întrunire şeful NSA. Of, dar nu asta era problema! Preşedintele vroia de la el să-i spună cine era responsabil de moartea secretarului de stat. Dacă ar fi ştiut, n-ar fi făcut tot posibilul să prevadă atentatul? Dar cum spunea Hause, secretarul apărării, erau atât de mulți candidați! Avea un cerc de suspecți, de fapt de grupări sau state, dar informațiile sigure deținute nu duceau în mod clar la nimeni. Mai trebuia căutat, şi pentru asta avea nevoie de rezulatele echipelor de anchetă, ca să ştie de unde să înceapă căutarea.

– Domnule preşedinte, îl salvă James Willow, nu putem afirma cu siguranță, sunt mai mulți suspecți, dar principalul rămâne Al-Queda. Mai căutăm indicii...

– Ce ştim până acum? întrebă preşedintele plictisit de vechea placă cu Al-Queda.

De la 11 septembrie, totul era vina Al-Queda, devenise suspectul de serviciu. Dacă întrebai cine este vinovat, oricine îți răspundea că suspectul principal este Al-Queda şi apoi se apuca de căutat. Uneori, era Al-Queda, alteori nu. E adevărat, în majoritatea cazurilor, era Al-Queda.

– După toate probabilitățile, a fost vorba de o rachetă antiaeriană SA-16 Gimlet, numită şi Igla-1. De fabricație sovietică, este o rachetă portabilă cu lansare de pe umăr, altitudinea de lovire fiind până la trei mii cinci sute de metri, sistem de ghidare în infraroşu, interveni generalul Mike Garfield, şeful Statelor Majore Întrunite (US Joint Chiefs of Staff). S-ar putea să fie vorba şi de o versiune mai veche, ca şi SA-18 Grouse, încă mai cercetăm.

– Dar cum a reuşit să-l doboare? întrebă

președintele.

– Secretarul de stat a luat un avion charter care trebuia să-l ducă la Atena, de acolo urmând să se îmbarce pentru Londra și de aici la Washington. Charterul nu avea sisteme defensive antirachetă, de genul capcanelor termice. O rachetă lansată din vecinătatea aeroportului, în faza ascensională a avionului, a putut să-l doboare. S-a mai încercat un astfel de atentat și în noiembrie 2002, pe aeroportul Mombassa din Kenya, asupra unui avion El Al, dar racheta a ratat.

– Dar de atunci israelienii și-au dotat toate avioanele comerciale cu sisteme antirachetă, nu? Noi, de ce nu? întrebă acuzator John Althus, directorul CIA.

Nimeni nu-i răspunse. Constrângeri bugetare, alte priorități, independența comercială a companiilor americane dintre care niciuna nu era de stat, ca și în cazul El Al, ce mai contau acum?

– De unde provine? Are vreo legătură cu ce-mi spuneai mai demult despre ceva rachete din Irak? întrebă președintele.

– Din păcate, nu, domnule președinte! continuă generalul Garfield. Și spun din păcate, deoarece problema rachetei din Irak este extrem de serioasă. Cu permisiunea dumneavoastră, ținând cont de faptul că în privința rachetei care a doborât avionul secretarului de stat nu știm încă prea multe, aș vrea să atrag atenția asupra unui pericol, aș zice eu iminent, despre care a pomenit mai devreme domnul președinte.

Făcu o scurtă pauză, mai mult pentru efect.

– Acum avem mai multe date despre ceea ce doresc să împărtăşesc tuturor, cu permisiunea preşedintelui. Numai împreună am putea preveni producerea unui atentat terorist pe teritoriul american, față de care 11 septembrie să pară o treabă de amatori.

Putea fi mulțumit, avea acum atenția tuturor. Termenul de 11 septembrie îşi făcea efectul chiar şi acum, la mai bine de un deceniu de la producerea evenimentului. Continuă:

– La sfârşitul lunii trecute, în urma unui raid al armatei asupra unei case din Tikrit ce adăpostea un grup de insurgenți, au fost găsite trei lăzi cu câte două rachete fiecare. De fapt, numai cinci rachete, deoarece una lipsea. Au fost verificate şi s-a constatat că este vorba de rachete Alazan, de fabricație sovietică. Proveniența lor este Transnistria, o zonă separatistă pe teritoriul Moldovei. Transnistria este în afara controlului autorităților moldovene şi a devenit un pseudostat mafiot, placă turnantă a traficului cu armament, droguri şi carne vie. Sursa acestor rachete Alazan îl constituie depozitul de la Colbasna, rămas de pe vremea Uniunii Sovietice. Aici sunt stocate imense cantitați de arme, muniții şi materiale militare ale fostei armate roşii. Conducerea transnistreană se ocupă cu traficul de arme în toate zonele fierbinți ale lumii, chiar şi în Cecenia, chiar dacă asta se va răsfrânge asupra protectorilor lor ruşi.

– Bine, dar ce e cu rachetele astea Alazan şi, mai ales, cu cea lipsă? întrebă consilierul pentru securitate națională, William Madsen.

– Acum ajung acolo, domnule consilier. Acum câțiva ani, în 2004 parcă, fostul ministru al apărării moldovean, Oazu Nantoi, declara că are dovezi cum că Transnistria deține 38 de rachete Alazan cu capetele de luptă radioactive, aşa numitele „dirty-bombs", sau bombe murdare. În 2005 un jurnalist britanic de investigații sub acoperire a perfectat la Tiraspol cumpărarea câtorva din aceste „dirty-bombs", dar nu a mai continuat investigația din motive lesne de înțeles. Oricum, reportajul său filmat cu camere ascunse circulă pe internet. Ceea ce doream să vă spun este faptul că cele şase, pardon, cinci rachete găsite de noi sunt dintre acelea. A şasea este dispărută, aşa că vă dați seama ce reprezintă asta.

– Spui că erau treizeci şi opt în declarația aia! Înseamnă că s-ar putea să avem nu numai o rachetă lipsă, ci chiar mai multe! Toate îndreptându-se spre teritoriul american! făcu Richard Anchorage, şeful FBI.

– Aceste „dirty-bombs" conțin un amestec de exploziv cu material radiologic. Explozia asigură dispersia materialului radiologic pe o arie suficient de mare care să asigure o contaminare serioasă. Din fericire, sunt mult inferioare bombelor nucleare. Efectele lor sunt mult mai scăzute, mai ales în ceea ce priveşte victimele omeneşti imediate, zise William Madsen. Singurul caz de amenințare reală cu o bombă radiologică a fost în 1995, când în Moscova câțiva ceceni au plantat un container cu Cersiu-137, dar din fericire nu a explodat.

– Este adevărat, dar explozia rachetelor Alazan la altidudine asigură o dispersie superioară, replică generalul

Garfield. Nu uitați că aceste rachete au fost dezvoltate inițial ca şi rachete antigrindină, în scopuri meteorologice, ulterior fiind produse şi în scopuri militare.

– Imaginați-vă panica, spuse Anchorage exasperat, apoi decontaminarea. Câteva rachete din astea pot transforma New York-ul în Cernobâl pentru câteva generații.

– Asta nu e totul, interveni Althus, şeful CIA. Îmi pare rău că trebuie să o spun, dar dacă Transnistria începe să-şi vândă bombele radiologice, în curând va vinde şi altceva.

Preşedintele îşi întoarse privirea spre el.

– În perioada războiului rece, atât noi, cât şi sovieticii, în ideea unui echilibru nuclear, ne-am apucat să dezvoltăm fel de fel de arme nucleare. Nu erau de ajuns rachetele intercontinentale, cele cu rază medie şi scurtă de acțiune sau cele lansate de pe submarine. Sovieticii, inferiori la aceste capitole, şi-au zis să restabilească echilibrul cu minibombele nucleare tip servietă. Practic, o servietă care conține o bombă nucleară.

Preşedintele îl întrerupse brusc:

– Câte bombe din astea are Transnistria?

– După informațiile noastre, până într-o sută, murmură Althus.

Fața preşedintelui deveni albă. Perspectiva unor explozii de bombe radiologice în centrul Manhattanului sau a unui lunatic islamist plimbându-se pe Wall Street cu o bombă nucleară într-o servietă era prea mult pentru o singură zi.

– S-ar putea ca şi racheta antiaeriană ce a doborât avi-

onul secretarului de stat să provină tot din Transnistria, făcu generalul Garfield.

– Destul! izbucni preşedintele. Vreau ca problema să fie rezolvată! REZOLVATĂ !

Se lăsă o tăcere penibilă. Secretarul apărării încercă să găsească o soluție:

– Să vorbim cu ruşii, doar ei îi susțin pe aceşti mafioți...

Althus pufni:

– Ruşii au un acord din 1998 conform căruia jumătate din vânzările de armament intră în buzunarele lor. Mă refer la buzunarele responsabililor ruşi! Ca să rezolvi problema trebuie să scapi de clica de acolo, iar ruşii sunt primii care se vor opune! Au trupe în zonă şi interese mai mari decât grija pentru cetățenii noştri!

Preşedintele începu să bată darabana cu degetele pe birou. Majoritatea înalților responsabili priveau în gol sau într-un punct de pe tăblia de mahon a mesei. Generalul Garfieled tuşi uşor:

– Ar putea fi o soluție, domnule preşedinte! O soluție care nu ne implică direct pe noi, decât într-o măsură mult mai mică...

VIII

25 aprilie 2014, ora 19.00
Chişinău, Spitalul Clinic Municipal de Urgenţă

Primul lucru care l-a perceput a fost lumina. O lumină albă, crudă, dar atât de diferită de globul de foc al exploziei al cărei suflu l-a trântit peste alte trupuri tremurânde în spasmele morţii. Globii oculari încercau să se împotrivească fluxului alb, pleoapele încercând instinctiv să protejeze retina de asaltul alb chinuitor. Apoi a venit durerea. La început surdă, dar apoi din ce în ce mai acută, pe măsură ce simţurile îi reveneau. Nu ştia dacă e bine sau rău, dar durerea, la început percepută în tot corpul, începu să se localizeze din ce în ce mai acut în anumite părţi, braţul drept, pieptul şi picioarele. Era ca şi cum un imens baros i-ar fi sfărâmat părţile corpului. Era incapabil să facă vreo mişcare. Un huruit continuu în urechi, la început slab, dar ulterior din ce în ce mai tare, deveni

senzația predominantă. O voce depărtată, suprapusă peste un murmur surd de glasuri, veni deasupra huruitului:

– Este grav, dar va trăi.

O înțepătură de ac în brațul dureros și senzațiile începură să se estompeze pe măsură ce aluneca într-un leșin greu. Nu știa cât a zăcut. Când s-a trezit, durerile erau ceva mai estompate, dar totuși prezente. Iuliu Halipa deschise ochii cu greutate. Trei doctori stăteau aplecați asupra lui. Încercă să zică ceva, dar vorbele nu reușeau să iasă. Izbuti cu greutate să murmure:

– Vlad...

Unul dintre doctori îi răspunse abrupt:

– A murit!

Se întoarse spre asistentă cerându-i să-i injecteze pacientului încă o doză de calmante după o oră, apoi ieși urmat de întregul cortegiu. Unul dintre doctori, ceva mai tânăr, rămase în urmă. Se aplecă spre el și-i șopti:

– Nu sunteți în siguranță aici! Va trebui să vă scoatem! apoi alergă grăbit spre ieșire.

Iuliu era prea epuizat ca să pătrundă înțelesul celor spuse. Chiar și moartea lui Vlad Mazuru în explozie părea că-l afectează prea puțin. Își dădu seama că era doar efectul medicamentelor. Șocul veștilor pătrundea mai greu, dar în scurt timp efectul lor deveni zguduitor, un gol imens într-un suflet zbuciumat. „Of, Doamne, câți or fi murit acolo! Vlad și câți alții!". Leșină din nou.

Următoarea trezire nu a fost așa de bruscă. Nu era lumina puternică care să-i sfâșie retina. Era doar o semiobscuritate prietenească, învăluitoare. Apoi o voce șoptită:

– Tu îl apuci de picioare, cu grijă, eu îl voi prinde de umeri. Grig, prinde-i mijlocul!

De unde ştia vocea asta?

– Grăbiţi-vă! şopti cineva de la intrarea în salon.

Aici nu i-a fost greu, era tânărul medic ce i-a spus că nu era în siguranţă. Mintea începu să-i lucreze febril. Ce se întâmplă? Se simţi luat pe sus şi apoi depus pe o targă cu rotile. Uşa salonului se deschise, în timp ce o mână fermă dirija targa spre ieşire. În semiobscuritatea holului recunoscu chipul încleştat al lui Vasili Gruşenco, maiorul de poliţie care i-a eliberat din arest cu câţiva ani în urmă. Reuşi să vadă şi chipul bărbos al lui Grigore, unul din burunducii de la Coşniţa. Mai încolo era Ilie, scorpionul, tot de la Coşniţa, de asemenea unul dintre cei opt cu care semnase acel tainic legământ în ultima lor noapte în tranşee. Toţi purtau nişte halate albe, aruncate neglijent peste umeri. Iuliu răsuflă uşurat. Era printre prieteni. Înaintau pe hol cu precauţie, conduşi de tânărul medic. Acesta ajunse în dreptul liftului, apăsă pe butoane, apoi i se adresă lui Vasili:

– Eu cobor pe scări şi vă aştept pe hol.

– Bine, şopti Vasili, ia-l cu tine pe Grig, pentru orice eventualitate.

Vasili împinse targa în lift imediat ce uşile duble se deschiseră. Se strecură împreună cu Ilie în spaţiul îngust rămas în interior. Apăsă pe butonul parter cu febrilitate, imediat uşile se închiseră şi Iuliu simţi mişcarea descendentă a liftului. În momentul în care Iuliu privi spre Ilie, acesta îi zâmbi cald. Nu s-a schimbat prea mult, gândi

Iuliu, doar firele albe par cam nelalocul lor. Şi câteva riduri, poate niţel mai accentuate. O smucitură îi anunţă că au ajuns la parter. Uşile se deschiseră şi Vasili împinse targa hotărât. În faţă era recepţia, o tânără se ridică şi strigă spre Vasili. Acesta nu răspunse, continuând să conducă targa, în timp ce Ilie se precipită înainte.

– Totul e în regulă, bolnavul va fi transferat la spitalul 3! se auzi vocea medicului ce se grăbea pe hol urmat la mică distanţă de Grigore.

Recepţionera ezită şi rămase pe loc. Uşile largi, de sticlă, au fost împinse cu putere şi cei patru se repeziră afară dirijând targa. Un strigăt de avertizare veni din urmă, un paznic înarmat alerga pe hol după ei.

– Repede, spre maşină! îi îndemnă Vasili.

O frână bruscă în apropiere, portiere trântite şi o voce imperativă în rusă. Vasili smuci targa spre dreapta, spre ambulanţa ce-i aştepta. Un tropăit de paşi şi un strigăt de avertizare, tot în rusă. Apoi o împuşcătură. Grig se împiedică scăpând o înjurătură. Tot mai multe voci şi paşi grăbiţi în urmă. Încă alergând, Vasili lăsă targa din mână, duse mâna la şold şi scoase pistolul. Îi strigă medicului:

– Du-l la salvare! apoi se întoarse trăgând spre urmăritori, adăpostindu-se după o maşină parcată.

Medicul apucă targa şi începu să alerge cu ea speriat prin parcare lovind câteva maşini în trecere, impactul scuturându-l pe Iuliu adăugându-i noi valuri de durere. Din urmă împuşcăturile deveneau din ce în ce mai dese.

Ilie se opri câţiva paşi lateral de Vasili. Purta un fulgarin sub halatul alb. Făcu o mişcare ca şi cum s-ar fi

scuturat de ceva şi dădu la iveală un kalaşnikov ascuns printre faldurile fulgarinului. O rafală prelungă, geamuri sparte, strigăte dinspre urmăritori. Încă o maşină se opri, portiere trântite, alte glasuri şi alte împuşcături. Grig rămăsese căzut în urma lor.

– Ilie, la maşină, salvează-l pe Iuliu! se auzi strigătul lui Vasili.

– Nu plec fără Grig!

– Mă întorc după el, făcu Vasili trăgând cu pistolul de după maşină.

Îi despărţea o distanţă destul de mare de Grig, iar zona se afla sub bătaia armelor atacatorilor. Din urmă se auzi vocea lui Grig în timp ce trăgea foc cu foc dintr-un Makarov:

– Sunt rănit! Plecaţi odată, pentru Dumnezeu!

Ilie goli încărcătorul înspre atacatori. Se lăsă jos, pentru a introduce unul nou.

– Plecaţi odată, nu uitaţi pentru ce am venit! se auzi vocea lui Grig ceva mai stinsă.

Vasili îl apucă pe Ilie de braţ, trăgându-l spre maşina salvării. Doctorul panicat pornise motorul. Urcară din mers în spate, urmăriţi de gloanţe, alături de targa pe care zăcea Iuliu. Maşina acceleră în trombă, înscriindu-se pe şosea, câteva gloaţe străpungându-i caroseria. Una dintre maşinile atacatorilor încercă să-i urmărească, dar pe contrasens apăru o maşină de poliţie cu girofarurile aprinse. Poliţiştii virară brusc stânga, interpunându-se între salvare şi maşina urmăritorilor. Aceştia renunţară la urmărire dispărând în sens opus. Probabil poliţişti fideli lui Vasili,

gândi Iuliu.

Maşina de Salvare gonea în noapte. Ilie, cu fruntea lipită de geam, izbea cu pumnii în pereții metalici. Lacrimi mari i se scurgeau de-a lungul obrajilor. Vorbi ca pentru sine:

– Grig mi-a salvat viața la Coşnița!

Mâna lui Vasili i se lăsă pe umăr. Ilie se scutură şi se întoarse dintr-o mişcare bruscă spre trupul lungit al lui Iuliu, privindu-l parcă acuzator. Strigătul său răsună în cabina strâmtă:

– Grig a murit pentru tine! Pentru tine!

Lăsă capul în jos, iar vocea îi deveni şoptită:

– Să nu-l dezamăgeşti! Să nu-l dezamăgeşti niciodată!

IX

27 aprilie 2014, ora 15.00
Bucureşti, sediul SRI

– Parcă ziceai că nu te pricepi la afaceri!

În timp ce i se adresa lui Puşcaş, Sorescu zăcea răsturnat într-un fotoliu. Mai erau în biroul şefului SRI, Radu Dăianu, consilier, colonelul Mircea Damian, şeful informaţiilor militare (DGIA – Direcţia Generală de Informaţii a Armatei) şi şeful SIE (Serviciul de Informaţii Externe), vârstnicul Tiberiu Enea.

– Nu ştiu la ce te referi, îi răspunse Puşcaş în timp ce învârtea cu o linguriţă în ceaşca de cafea.

– Cum la ce? Le-ai vândut georgienilor marfa ca un adevărat samsar! În primul rând, l-ai pus pe „Hannibal" să le facă o demonstraţie cu tancurile TR-85 M1.

Porecla de Hannibal i-a revenit maiorului Armand Morun în urma bătăliei de la Ciucurova, de fapt de la

un stagiu ulterior în Statele Unite. Acolo, împreună cu tanchiştii americani, a fost analizată în amănunt manevra sa de dublă învăluire, atât de asemănătoare cu manevra lui Hannibal în bătălia de la Cannae. Într-o pauză de cafea, când toți ofițerii discutau în grupuri, un maior american, veteran al asaltului cu blindate al Bagdadului anului 2003, din grupul vecin cu maiorul Morun, vrând să i se adreseze şi neamintindu-şi numele lui, l-a strigat: „Hey, Mister Hannibal!". Ofițerii români au pufnit în râs, şi de atunci aşa i-a rămas porecla.

– Apoi l-ai lăsat pe Eduard, continuă Sorescu, să se joace cu telecomanda de la o instalație de lansare rachete Larom. Chiar să lanseze rachete cu telecomanda, bineînțeles, cu încărcătură inertă.

– N-am făcut nimic altceva decât să le arăt ceea ce doreau să vadă! se apără Puşcaş. Au vrut tancuri, le-am arătat tancuri conduse în condiții reale, iar dacă Morun era disponibil, de ce să nu mă laud cu cel mai bun, nu? Despre Eduard, am văzut că el este cel cu partea tehnică, aşa că l-am lăsat să vadă cum funcționează Laromul.

– Da, ai făcut-o perfect, continuă Sorescu. Apoi, la întoarcere, ai ocolit cu ei pe la Feteşti să vadă Şoimii, nu? Tot întâmplător. Ba chiar ați asistat la un show aviatic oferit de unul dintre piloți! Ce mai, felicitări!

– Colonelul Leon Turashvili a fost entuziasmat, la Bucureşti s-a semnat un acord secret, la recomandarea sa. Bineînțeles că unul dintre acei oameni de afaceri era un reprezentant comercial al guvernului georgian, care a semnat un acord referitor la cumpărarea a 16 tancuri TR-

85M1, patru sisteme Larom şi 20 de maşini de luptă ale infanteriei MLI-84 „Jder". Asta în primă fază, cu livrare urgentă. Urmează negocieri cu privire la modalităţile de plată, probabil parţial va fi un barter cu produse de-ale lor sau ceva întreprinderi de privatizat, nu ştiu şi nu e treaba mea, dar ştiu că este prevăzută şi o anexă despre posibilitatea de modernizare a tancurilor lor de către noi. Mai au intenţia să achiziţioneze şase avioane IAR-99 „Şoim", pe un alt contract, completă colonelul Damian.

– Da, contractul este beton, ba nu, aur curat, le putem oferi suplimetar şi armament uşor de infanterie, în speţă pistoale mitralieră, aruncătoare, precum şi ceva mitraliere antiaeriene MR-4 de calibru 14,5 mm la nişte preţuri de nerefuzat, dar cu reuşita ta, Titi, ne-ai dat bătăi de cap nouă, celorlalţi, continuă Sorescu.

– Cum aşa? răspunse Puşcaş nedumerit. Şi de ce mi se pare că sună ca un reproş? Credeam că ne pregăteam de sărbătorit şi, când colo, uite ce aud!

Interlocutorii săi pufniră în râs, apoi Sorescu se aplecă spre unul dintre sertarele de jos ale biroului său. Scoase o sticlă de şampanie de Jidvei şi câteva pahare de unică folosinţă, cerându-şi scuze pentru modul spartan în care se achita de îndatoririle de gazdă.

– Cu ce v-am dat de lucru? întrebă Puşcaş cu paharul în mână, aşteptându-şi rândul la şampanie.

– Eh, un mic amănunt, interveni Enea, şeful SIE. Livrarea! Va trebui să găsim o modalitate de livrare discretă, în aşa fel încât nimeni să nu ştie ce şi unde transportăm. Pentru asta vom avea, eu şi Vlad, destul

de multă treabă! Şi încă nu avem o soluție ideală, doar ipoteze de lucru!

– Cum aşa?

– Simplu! Tu crezi că, cu toată mascarada asta desfăşurată în cel mai desăvârşit secret, ar mai avea rost dacă le-am livra armamentul la lumina zilei? Adică negocierile secrete, contractul la fel, apoi ne prezentăm pe sub nasul tuturor, inclusiv al ruşilor, cu tancuri, MLI, Larom şi, mai încolo, cu avioane?

– De ce nu? Ar avea rol de descurajare!

– Se pare că intenția georgienilor este alta! Nu ştiu ce ți-a spus ție colonelul, dar ei văd lucrurile cu un pas în față, cel puțin aşa cred eu.

– S-auzim!

Tiberiu Enea îşi ridică paharul închinând, apoi sorbi o înghițitură de şampanie, urmat şi de ceilalți.

– Domnule profesor, i se adresă lui Dăianu, ce-ați face în locul georgienilor, ținând cont şi de aspectele politice şi strategice?

Profesorul Radu Dăianu mai luă o gură din pahar, îl aşeză pe birou, după care se pregăti să înceapă. Colonelul Damian interveni, făcându-i pe ceilalți să pufnească în râs:

– Totuşi, pe înțelesul nostru, al profanilor, domnule profesor!

– Bine, Mircea, o să fac un efort, dar numai pentru tine!

Râsetele deveniră mai zgomotoase şi mai destinse.

Profesorul Dăianu era foarte tânăr, încă nu avea pa-

truzeci de ani, dar era foarte apreciat în meseria sa. Asta nu îl scutea de glumele celor prezenți, care i se adresau cu deosebită familiaritate, mai ales că trecuseră împreună prin momente majore de criză, iar părerile și anlizele profesorului s-au dovedit de un real folos. Tocmai din acest motiv, mai mult decât titlul său de consilier, prezența sa în cadrul discuțiilor factorilor de decizie militară și din sfera serviciilor secrete era nu numai acceptată, ci și căutată.

– Ceea ce mi-a povestit Titi la un pahar de bere, nu în acest cadru solemn...

Din nou râsete.

– ...este că acest colonel, băiat de ispravă de altfel, dorește să taie avansul abhazo-rusesc, care va veni însoțit bineînțeles de o mulțime de voluntari pe care numai dragostea pentru maica Rusie i-ar putea aduce acolo, din Abhazia, de-a lungul coastei, spre Batumi, capitala Adjariei, ce este pe cale să-și proclame independența rapid, nici măcar după modelul Kosovo. În sensul că va fi o declarație fulger, o ocupare a pozițiilor cheie de către patrioții adjari ajutați, bineînțeles, de alți binevoitori din exterior, probabil cu aruncarea în aer a podurilor peste râul Choloki, în speranța de a izola pentru un timp această zonă, timp suficient pentru ca întăririle din Abhazia să poată ajunge. O forță de șoc rusească pregătită în prealabil ar putea ajuta insurgența prin debarcarea rapidă la Batumi.

În timp ce profesorul vorbea, Sorescu despături o hartă mare a zonei pe biroul său. Ascultându-l pe profesor, participanții se aplecară curioși asupra hărții. Profesorul reveni indicând cu mâna anumite regiuni în timp ce

îşi continua expunerea.

– Părerea mea sau, cum să spun, dacă aş fi georgian, aş putea urmări un obiectiv mai important. Obiectivul tactic pentru orice comandant ar fi blocarea avansului abhazo-rusesc spre Batumi şi înăbuşirea tendinţelor separatiste adjariene. Însă, colonelul Turashvili nu spune nimic des-pre alte lucruri. De exemplu, având informaţii asupra a tot ce se pregăteşte, de ce forţele speciale georgiene nu-i saltă pe toţi rebelii înainte de data pregătită, sau chiar după ce pornesc mişcarea separatistă. Se pare că are informaţii de primă mână, care l-ar ajuta să termine problema înainte de a începe. Deoarece este puţin probabil ca ofensiva spre Batumi să înceapă dacă nu există mişcarea separatistă, măcar pentru câteva zile sau cel puţin ore. De aici ne putem da seama că georgienii pregătesc ceva de amploare, iar oricum, acest lucru nu ni l-ar spune.

– Domnule profesor, sau Radule, poţi să fii sigur că ne-ai captat atenţia pe de-a întregul. Te rugăm, totuşi, să nu o lungeşti prea mult, aşteptăm cu sufletul la gură să ne spui ce crezi, îl întrerupse Damian.

– Da, termin acum! Gândiţi-vă la următorul aspect, prezent în toată istoria militară! Cine porneşte la un atac într-o anumită direcţie, devine vulnerabil în altă direcţie! Pentru a porni atacul, slăbeşte apărarea în altă parte, deoarece pentru ca atacul să fie încununat de succes, trebuie dus cu forţe importante! Deci, atacând spre sud, abhazii slăbesc vigilenţa în nord! arătă el spre hartă. Iar în nord, singura direcţie viabilă de atac este...

– ... defileul Kodori! sări Puşcaş de pe scaun. Colo-

nelul ăsta m-a dus de nas cu povestea lui! De fapt, el vrea tancurile noastre să atace prin defileul Kodori, în momentul în care forța abhazo-rusească este angajată de-a lungul coastei de tancurile pe care le are acum, care pot face față la ceea ce au abhazii. În schimb, va ataca în forță cu blindatele şi MLI-urile noastre, despre care ruşii habar nu vor avea că există, prin Kodori, şi în scurt timp va ajunge la Sukhumi! Excelent, profesore!

– Deci, un contraatac pe altă direcție, care va tăia baza atacului abhaz, implicit liniile de comunicații, iar rezultatul va fi...

– ...revenirea Abhaziei la patria mamă, îi luă vorba din gură Sorescu. Colonelul tău este mai deştept decât credeam! Trebuia să mă gândesc la asta, doar a luptat în ambele războaie, şi în cel sud-osetin, şi în cel abhaz.

– Nu trebuie să uităm raidul din 4 octombrie 2001, când o grupare de luptători ceceni şi georgieni, conduşi de cecenul Ruslan Gelayev a traversat Kodori şi a atacat câteva sate, apropiindu-se de Sukhumi. Luptele au durat două săptămâni, până au fost respinşi, chiar şi un elicopter ce ducea observatori ONU a fost doborât. Deci calea nu este de nepătruns, mai ales dacă ai câteva tancuri cu tine. Georgienii pot beneficia acum şi de sprijinul luptătorilor ceceni, pe care i-au avut adversari în războiul din 1992-1993. Şamil Basaev şi Ruslan Gelayev au luptat atunci de partea ruşilor. Acum vor lupta de partea georgiană, în ideea că duşmanul duşmanului meu...

– Basaev a fost ucis în 2006 şi Gelayev în 2004, dar sunt destui ceceni care se vor oferi să lupte de partea

georgiană. Faptul este că georgienii ar putea lichida secesiunea abhază printr-o astfel de mişcare.

– Este adevărat, fostul preşedinte Shakashvili a promis, când a venit la putere, reintegrarea teritoriilor secesioniste, primul pas l-a făcut cu Adjaria, dar văd că urmaşii săi intenționează să folosească Adjaria ca şi o cursă de prins şoareci. Iar în cursa asta vor putea prinde forțele ruse şi să le folosească ca şi o pârghie de şantaj.

– Mda, făcu Enea, cleştii cursei sunt armele noastre. Întrebarea mea este, ce vor face ruşii în celelalte zone separatiste? Cum va evolua situația în Osetia de Sud, dar mai ales în Transnistria?

– Vor putea iniția un atac din Osetia de Sud spre Tbilisi, dar nu prea cred că vor avea suficiente forțe ca să-şi adjudece victoria. Îşi vor concentra toate rezervele din zonă în vederea ocupării Adjariei. Iar spatele osetin este nesigur, cu luptele din Cecenia şi Daghestan, ce se pot întinde şi spre Inguşeția, chiar lângă Osetia de Nord. O flacără ar putea cuprinde şi Kabardino-Balkaria şi atunci ambele Osetii ar fi total izolate. Vorbim de teritorii din Munții Caucaz, nu e aşa uşor să le ai sub control când acționează în zonă gherile active. Iar tunelul Roki, de data asta, spre deosebire de august 2008, va putea fi aruncat în aer, în caz de nevoie.

– Şi Transnistria?

Întrebarea rămase în aer. După o pauză de meditare, primul vorbi Sorescu:

– Eu cred că o presupusă cădere a Abhaziei va slăbi Transnistria. Nu ştiu dacă într-o asemenea măsură încât

să provoace căderea regimului mafiot, dar o va slăbi suficient ca anumite forțe să încerce ceva.

– În ce fel? se arătă curios Damian.

– Chiar și militar! Căderea Abhaziei va demonstra fragilitatea acestor pseudostate și va însemna un îndemn pentru cei ce doresc anihilarea lor.

– Pentru asta e nevoie de suficientă voință politică și capacitate militară, interveni Dăianu. Nu cred că autoritățile moldovene posedă vreuna din aceste cerințe.

Constantin Pușcaș aproape că scăpă paharul gol din mână. Rămăsese pironit locului, cu o căutătură uimită întipărită pe figură.

– Drace! izbucni la un moment dat.

Interlocutorii îl priviră mirați.

– Ce ai, Titi? Te simți bine?

– Drace și iar drace! Acum înțeleg, fir-ar să fie de treabă!

Sorescu îl abordă mai delicat.

– Poți să ne spui și nouă ce ți-a venit?

– Da, da, cum să nu! Scuzați-mă, dar acum încep să înțeleg.

Răsuflă adânc înainte să continue.

– Cu câteva ore înainte, în această dimineață, m-am pomenit în biroul meu cu colonelul Sam Harrison, îl știți, ofițerul de legătură al nostru cu NATO, dar, să nu uităm, ofițer american. Inițial, am crezut că este o vizită de curtoazie, dar, după schimbul inițial de amabilități, începe să vorbească ca și cum ar vrea să mă descoasă, acum îmi dau seama că dorea de fapt să mă sondeze. Ce părere am,

ce planuri am avea în caz că, ştiţi voi, doar sunteţi de meserie.

– Continuă, Titi, devine interesant! nu se abţinu Sorescu.

– Iniţial, am crezut că vroia să afle părerea mea în legătură cu tulburările din Republica Moldova, explozia de la miting şi dacă pregătim ceva în acest sens. Am răspuns evaziv crezând că a prins de veste despre reacţiile noastre pregătite după episodul Viena, dar el insista, apoi am crezut că ştia ceva despre Viena şi vroia să afle dacă şi eu ştiu ceva. În fine, am făcut pe prostul şi ne-am învârtit amândoi în jurul cozii cam o jumătate de oră. Ceea ce era interesant, tot timpul revenea la Transnistria şi ce am face dacă, etc. Ce am aflat este că ambasadorul american a cerut o întrevedere cu preşedintele Danulescu, se pare că într-un regim de urgenţă, din moment ce la ora asta cred că este la el. De fapt, acum îmi dau seama că ne sonda referitor la Transnistria, pe fundalul tulburărilor de la Chişinău, dacă am avea voinţă sau avem pregătit vreun plan, deoarece referitor la capacitatea militară ştie câtă avem.

– Episodul Viena? întrebă Enea.

– Ei nu ştiu? Puşcaş i se adresă lui Sorescu indicându-i pe Enea şi Damian.

– Încă nu, dar vor trebui să afle cât de curând, cred că chiar acum. Crezi că a mirosit ceva din afacerea georgiană?

– În niciun caz, nici nu s-a pomenit de Georgia, totul s-a învârtit la Moldova şi Transnistria, şi mai ales la noi,

în legătură cu astea două.

– Mda, devine şi mai interesant, zise Sorescu. Domnilor, li se adresă lui Enea şi lui Damian, va trebui să aflaţi şi voi despre episodul Viena, deoarece este vorba de o situaţie la care s-ar putea să fim nevoiţi să-i facem faţă în viitorul destul de apropiat.

În câteva cuvinte îi puse la curent cu cele aflate, apoi îi puse să asculte înregistrarea. În timp ce o ascultau a doua oară, telefonul de pe masa lui Sorescu sună. Vlad ridică receptorul, cerându-i secretarei să-i facă legătura. Ascultă câteva secunde, apoi întrebă:

– Cine mai e invitat?

Ascultă câteva momente în receptor.

– Nu are rost, sunt toţi la mine, continuă el după ce primi răspunsul. Eu voi veni cu un consilier. La revedere.

După ce depuse receptorul în furcă, li se adresă celor prezenţi:

– Şeful cancelariei prezidenţiale ne invită acum la o discuţie cu preşedintele. Pe toţi, şi numai pe noi! Cred că încă nu este momentul să împărtăşim preşedintelui episodul Viena, nu putem risca să-l dea pe faţă la americani, plin de indignare. Aş dori ca împreună să facem câteva săpături, fiecare pe terenul său, ca să putem strânge ceva mai concludent şi să nu periclităm sursa noastră. Pentru orice eventualitate, vom considera informaţia neconfirmată. OK?

După primirea acordului, i se adresă lui Puşcaş:

– Se pare că ambasadorul american tocmai a plecat! Ar trebui să mergem! Cred că vom afla lucruri interesante!

Dăianu se ridică greoi de pe scaun.

– Un proverb chinez spune că să te ferească zeii să trăieşti vremuri interesante!

În timp ce se îndreptau spre ieşire, ceilalţi îl aprobară din priviri.

X

27 aprilie 2014, ora 20.00
Chişinău

– „...la ora actuală, situaţia din capitala Moldovei este departe de a se fi calmat. Demonstraţiile au degenerat în manifestări violente, forţele de ordine reacţionând cu tunuri cu apă, iar scutierii arestând numeroşi demonstranţi. Ciocnirile din centru au fost mai violente decât cele de ieri, cel puţin douăzeci de persoane fiind rănite, iar poliţia a operat peste o sută de arestări. Conform unor surse guvernamentale, au fost răniţi patru membri ai forţelor de ordine, dar se pare că ar fi ceva mai mulţi. Manifestările opoziţiei au luat o altă turnură după atentatul cu bombă de acum cinci zile de la un miting tot din centrul capitalei, atunci când au fost ucişi majoritatea liderilor opoziţiei prounioniste împreună cu numeroşi manifestanţi. Opozanţii acuză puterea de punerea la cale a acestui atentat pentru a provoca tulburări care să justifice amânarea alegerilor

anticipate programate peste trei zile, precum şi introducerea legii marţiale. Tot ei acuză puterea de obedienţă faţă de Moscova şi de intenţia de transnistrizare a întregii republici, de asemenea şi de moartea suspectă a doi lideri ai opoziţiei raniţi în atentat care au decedat ulterior la spital. Mai menţionăm dispariţia din acelaşi spital a celui mai important lider al opoziţiei rămas în viaţă, părţile acuzându-se reciproc de răpirea acestuia. Guvernul a dat publicităţii identitatea unui suspect al cărui cadavru împuşcat a fost găsit în parcarea spitalului. Este vorba de Grigori Marcovici, fost luptător de partea moldoveană în războiul din Transistria din 1992. Nu a putut fi făcută nicio legătură între acesta şi vreuna din părţi.

La căderea serii, demonstranţii s-au retras, dar există certitudinea că mâine vor reveni. Rămâne de văzut care va fi reacţia autorităţilor şi ce măsuri vor fi dispuse încă din cursul nopţii. Oricum, situaţia rămâne tensionată, importante dispozitive de securitate, de scutieri şi chiar forţe armate fiind dispuse în apropierea obiectivelor guvernamentale. Vă vom ţine la curent de îndată ce vom avea amănunte.

A transmis pentru BBC, Peter Flare, corespondent."

Peter dispăru din cadru, operatorul făcând un ultim tur al pieţei insistând asupra camionului de jandarmi răsturnat şi cu geamurile sparte, care încă mai fumega. Piaţa arăta ca un câmp de bătălie ce tocmai fusese părăsit de forţele beligerante. Câţiva pompieri încercau să controleze câteva mici incendii provocate de cocteiluri Molotov. Pretudindeni zăceau împrăştiate bastoane, scuturi

de plexiglas, bâte, pietre, lanțuri și drugi de fier. Câteva căști cu vizerele sparte erau aruncate într-o parte, în fața rămășițelor unei baricade improvizate din bănci, scaune și trei mașini răsturnate, nu departe de camionul incendiat.

Operatorul închise camera și o lăsă de pe umăr. Peter i se adresă jovial:

– Gata cu încă o zi de muncă, Gordon! Mergem la hotel? Fac eu cinste astăzi!

– OK, tu ești șeful!

Peter urcă la volanul mașinii de teren înscrisă cu însemnele postului, așezându-se cu grijă, protejându-și instinctiv o anumită zonă a spatelui. Gordon se așeză lângă el, punându-și delicat camera pe genunchi, parcă ar fi vrut să o aibă la îndemână. O dată l-a întrebat de ce nu o pune în spate, ca să nu-l incomodeze, dar Gordon nu i-a răspuns. A aflat la scurtă vreme, în timpul violențelor din Paris din 2006, atunci când într-o seară traversau un cartier mărginaș și au surprins tineri negri și magrebieni care spărgeau și incendiau mașini și magazine. Înainte ca aceștia să devină amenințători, Peter a accelerat, dar Gordon a reușit să prindă câteva imagini cu camera pe care o ridicase dintr-o mișcare. Deci ăsta era secretul, Gordon era un adevărat profesionist, gata în orice clipă să imortalizeze ceva, mai ales când se aflau într-o zonă sensibilă. Iar acum Chișinăul era o zonă deosebit de sensibilă.

Peter porni motorul și se înscrise pe străzile pustii. Nu circula nimeni, doar autovehicule oficiale și ale poliției și forțelor de ordine. Trecură pe lângă două camioane cu trupe militare. Peter reuși să vadă câteva fețe ale soldaților

şi rămase uimit. Nişte puşti speriaţi. Guvernul nu prea ţinea situaţia în mână dacă apela la genul acesta de recruţi.

Îşi aminti de alţi soldaţi pe care îi văzuse în decursul vieţii sale de corespondent de război. Căci asta fusese iniţial de fapt, corespondent de război. Şi încă unul al dracului de bun.

La început a fost simplu corespondent de presă scrisă, tânăr şi neexperimentat, iar prima sa misiune a fost în Bucureştiul lui decembrie 1989. A văzut atunci entuziasmul unor tineri neexperimentaţi animaţi de dorinţa de a anihila o dictatură. Chiar şi soldaţii români erau nişte copii, cam ca şi moldovenii ce-i vedea acum de pe geamul maşinii sale. La sfârşitul acestei experienţe, a ştiut ce dorea să devină: corespondent de război. Îi vedea pe civili cum tresăreau speriaţi la fiecare tir de mitralieră, dar el se simţea altfel. Dorea să aducă la cunoştinţa lumii ce se întâmplă acolo unde alţii se tem să se gândească, acolo unde se decide viitorul unei ţări sau unei populaţii prin forţa brutală a armelor. Asta pentru că lui nu-i era frică. Nu ştia de ce, nu simţea frica, era contaminat de entuziasmul celor care strigau nepăsători lozinci în bătaia gloanţelor, a celor care doreau doar moartea sau victoria. Erau clipe atât de înălţătoare, dar atât de periculoase. Nu-i păsa de pericole, deşi ştia că moartea nu-i ocoleşte nici pe reporteri, Jean Louis Calderon, francezul de la Le Cinq, a plătit cu viaţa, demonstrând încă o dată că jurnalistica era cea mai periculoasă meserie din lume. Dar asta era departe de a-l speria, dimpotrivă, parcă îl ambiţiona mai mult.

A căutat o slujbă de corespondent de război pe ori-

care teatru de luptă şi a avut noroc. „Wáshington Post" avea nevoie de cineva suficient de capabil să-şi asume riscurile de a fi corespondent în Bosnia. Trei ani încheiați a transmis din Bosnia, începând cu căderea Vukovarului şi terminând cu îndelungatul asediu asupra Saravejoului. Aici corespondenții formau o familie mai aparte, între corespondențe şi culesul ştirilor îşi petreceau serile cam în aceleaşi locuri, asta în primul rând că era deosebit de riscant să hălăduieşti printr-un oraş supus unui asediu în toată regula. Toate drumurile de intrare din Sarajevo, mai puțin autostrada ce şerpuia printre munți fuseseră blocate de către sârbi. Obuzele artileriei sârbe ce trăgea de pe dealurile ce înconjurau oraşul se adăugau blocadei, iar militarii ONU din oraş erau neputincioşi, mai ales că nici nu aveau mandat să intervină. Pur şi simplu erau spectatori care încercau să ducă câteva acțiuni umanitare pentru populația greu încercată.

Aici, la Saravejo, i s-a ivit şansa nesperată pe care o aştepta parcă dintotdeauna. Majoritatea corespondenților se aflau cazați la un hotel „Holiday Inn", şi deşi etajele superioare erau ciuruite de rafale de mitralieră şi de aruncătoare, nu ducea lipsă de clienți. Prețurile erau destul de pipărate, dar agențiile de presă decontau fără să crâcnească. Lumea era avidă de ştirile venite de la primul război european postbelic, iar hotelul devenise un cartier general al jurnaliştilor din lumea întreagă ce foiau în jurul conflictului din Bosnia. Se pare că era singurul hotel din lume în care cele mai scumpe camere erau cele care nu dădeau spre stradă, asta de teama lunetiştilor. Chiar

şi şoseaua principală ce ducea spre aeroport era numită „Aleea Lunetiştilor", în urma numeroaselor victime căzute acestor trăgători invizibili. În rest, străzile principale erau blocate cu baricade de oţel, beton şi sârmă ghimpată, diferite obstacole în formă de X, în speranţa de a opri tancurile sârbeşti care erau aşteptate să forţeze intrarea în oraş. Printre aceste obstacole, zăceau răsturnate o sumedenie de maşini carbonizate, precum şi cadavre ce rămâneau neridicate cu zilele.

Chiar dacă bubuitul obuzelor şi ţăcănitul rafalelor de mitralieră deveniseră obişnuite, restaurantul hotelului rămânea o oază oarecum ferită, unde jurnaliştii din lumea întreagă îşi împărtăşeau ultimele veşti şi ponturi, alimentând o bursă a zvonurilor, destinate să devină a doua zi titluri groase pe manşetele principalelor ziare de pe mapamond. Meniul era deosebit de atrăgător, în ciuda penuriei de alimente, sau poate tocmai de aceea. Nu-şi amintea să fi mâncat cartofi prăjiţi mai delicioşi, uneori chiar şi cârnaţi, asta până bucătarul a fost ucis de un lunetist. Următorul bucătar a fost mai slab şi renumele restaurantului a avut de suferit, sau poate doar aprovizionarea devenise mai problematică.

Seara putea fi plăcută dacă gloanţele şi rachetele nu ar fi şuierat periodic amintindu-i că se afla totuşi într-o zonă de război. Era 19 mai 1993, o dată care îi va rămâne întipărită în memorie, şi stătea singur la o masă încropindu-şi un articol pe care urma să-l transmită în cursul nopţii ca să prindă ediţia următoare de peste ocean. Scria rapid, pixul parcă alerga pe hârtie, iar din când în când sorbea

dintr-o bere la halbă care fusese cândva rèce. Parcă avea mai multă inspirație în atmosfera animată și plină de fum de țigară decât în singurătatea claustrofobică a camerei cu pereții care începeau să se scorojească. Oricum, confortul camerei era departe de ceea ce înțelegeau alții prin acest termen, uneori era întreruptă apa sau curentul, încălzirea pe timpul iernii era şi nu era, dar oamenii de rând din Saravejo doar puteau visa la condițiile de care jurnaliştii occidentali nu încetau să se plângă. Poate prefera să stea în restaurant în speranța că în grup moartea te-ar putea alege mai dificil, în cazul în care o lovitură directă de obuz de artilerie s-ar fi prăvălit asupra hotelului. Nu-şi pusese încă astfel de întrebări, dar poate subconştientul său îl îndemna astfel, în ideea de a nu muri singur. Deşi, dacă ți-e dat să mori, tot acolo eşti.

Când scria mai în vervă, o umbră masivă îi acoperi sursa slabă de lumină de deasupra barului. Ridică ochii ca să-l vadă pe Jason, cameramanul de la CNN. Acesta se aşeză lângă el neinvitat, trântindu-şi pe masă doza începută de Budweiser. Râgâi zgomotos înainte de a-şi arunca ochii pe cele scrise de Peter. Americanii în mod sigur că au rezerve serioase de bere la cutie, nu-şi amintea să fi văzut vreo doză de Budweiser în Sarajevo decât la cei de la CNN. În mod sigur că nici la UNOPROFOR nu erau de găsit.

– Bătrâne, şi tu scrii despre Romeo şi Julieta?

Prima pornire a lui Peter a fost să-şi ascundă notițele, de teama vreunui furt de idei. Chiar dacă erau o comunitate aparte în oraşul asediat, împărtăşindu-şi multe lucruri

între ei, concurența exista chiar şi aici. Nimănui nu i-ar fi convenit ca un articol sau o ştire muncită să apară inițial la vreun post concurent. Imediat, însă, renunță. Îl ştia pe Jason ca pe un tip de treabă, chiar dacă manierele sale erau oarecum grobiene. Trebuia doar să îl iei aşa cum era el. Probabil apucăturile sale proveneau din practicarea prea îndelungată a acestei meserii, în care văzuse şi trăise atâtea. În mod sigur erau o formă de blindaj la exterior, dar Peter era convins că Jason avea totuşi un suflet bun. Se hotărî să-i răspundă amabil:

– Da, Jason, e un subiect de mâna întâi. În mod sigur va face înconjurul lumii!

Chiar aşa a şi fost. Chiar în acea după-amiază, pe podul Vrbanja (ulterior denumit podul Suada Dilberovic, după numele unui student ucis aici la începutul asediului), doi tineri îndrăgostiți au fost împuşcați în timp ce încercau să traverseze. Primul a murit Bosko Brkic, iar Admira Ismic a fost doar rănită. S-a târât până lângă el şi l-a îmbrățişat, apoi şi-a dat sufletul. El era sârb bosniac, iar ea musulmană. Nu aveau decât douăzeci şi cinci de ani.

– Asta zice şi producătorul meu. M-a trimis să fac mâine un reportaj la fața locului. Dar am o problemă, zise sorbind o gură zdravănă de bere.

Peter nu zise nimic, doar îl privi întrebător.

– Malcolm, continuă Jason scoțând un pachet de Marlboro din buzunarul de la piept. Îşi alese o țigară pe care şi-o aprinse cu un Zippo din două mişcări, de genul celor văzute de Peter în filmele cu motociclişti pe Harley Davidson. Cu o mişcare pe coapsa piciorului deschizi ca-

pacul, iar când revii scaperi bricheta pe blugi, indiferent de marcă, atât timp cât sunt americani. Închise capacul brichetei cu mâna stângă, o aruncă neglijent pe masă, apoi se lăsă pe spătar trăgând primul fum cu satisfacție supremă.

Peter deveni curios. Îl știa pe Malcolm, un tip pe la vreo patruzeci de ani, genul de tip calm și grijuliu, exact opusul aventurierului în care poza Jason. Dar Malcolm era corespondentul, el vorbea în cameră, Jason doar o ținea.

– Ce-i cu Malcolm? se trezi întrebând fără voie.

Jason expiră al doilea fum cu largheţe. Îşi duse berea la gură şi mai luă o sorbitură cu zgomot. Mai râgâi o dată. Apoi trânti berea pe masă.

– Malcolm e terminat!

Peter ridică sprâncenele a neîncredere.

– Ascultă-mă bine, puştiule, ştiu ce spun! Malcolm e terminat pentru meseria asta! El încă nu ştie, dar e gata!

Îşi apropie corpul masiv peste masă, la nici douăzeci de centimetri de fața lui Peter.

– Acum patru zile, ne-am dus spre o ieşire din oraş să filmăm. Ne-am îndepărtat cam mult şi ne-a oprit un post de control sârbesc. Erau şase inşi murdari şi nebărbieriți cu o maşină de teren pe care aveau montată o mitralieră de 7,62, ştii genul de indivizi. Ne-au oprit şi ne-au percheziționat, ne-au distrus toate filmele, deşi le-am arătat legitimațiile de presă. Poate tocmai asta i-a înfuriat, poate nu le convenea felul în care CNN-ul prezintă situația. Malcolm a vrut să protesteze, dar sârbii l-au amenințat cu armele. Am crezut că suntem gata, că ne curăță. Abia am scăpat. Ieri,

când treceam pe „Aleea Lunetiştilor" în viteză, un obuz a explodat la vreo douăzeci de metri de noi. Malcolm a început să tremure necontrolat, am crezut că intră în stare de şoc. Toată seara s-a certat cu producătorul, el susține că este bolnav şi vrea să plece acasă. Crede-mă când îți spun, Malcolm e terminat!

Peter rămăsese mască. La multe se putea aştepta, numai la asta nu.

– Îmi pare rău, zise mai mult ca să spună ceva.

– Nu-i vorba de asta, puştiule! Producătorul meu vrea o filmare cu podul în spate, un corespondent CNN să vorbească lângă pod, în timp ce mandea filmează. Problema e că eu filmez, nu pot să şi vorbesc la cameră, pricepi?

Peter deschise gura să zică ceva, dar nu-i ieşeau decât bâguieli:

– Bine... dar...

– Ascultă-mă, puştiule, îți ofer şansa vieții tale, a doua oară s-ar putea să nu o mai ai, poate te nimeresc sârbii şi pe tine, dar măcar poți să o faci frumos!

Câteva clipe Peter a rămas fără replică. După ce s-a mai adunat ceva, reuşi să îngaime:

– Bine, dar de ce eu?

– Ascultă-mă încă o dată, puştiule, că te-am urmărit demult! Eşti suficient de tânăr, prezentabil şi nebun, ca să poți să o faci! Am un contract la mine în cameră, tot ce trebuie să faci este să zâmbeşti frumos şi să spui ce ai de spus în fața camerei. Materialul îl trimit acasă, iar cei de acolo vor decide dacă mergem mai departe sau nu! Totul

depinde de tine, de data asta!

Mintea lui Peter începu să lucreze cu febrilitate. CNN-ul, după Războiul din Golf, ajunsese liderul mondial pe piața TV de știri, fiind de fapt primul post de acest gen, care transmitea știri 24 de ore din 24, fondat în 1980 de celebrul Ted Turner. Un post de corespondent de război era tot ce-și dorise dintotdeauna, dar chiar la CNN, liderul mondial, era mai presus de tot ceea ce visase.

– Dar am un contract cu "Washington Post"!

– Puștiule, dacă transmisia nu place mai sus, nici nu se va ști ceva de treaba asta. Dacă e OK și vor să continuăm, producătorul meu va negocia cu WashPost cum va ști mai bine, dar între timp tu poți să-ți transmiți mâzgăliturile, nimeni nu va avea nimic împotrivă. Nu cred că ești așa tâmpit să dai cu piciorul unei televiziuni, și ce televiziune, pentru un ziar! Ce zici, ești omul meu?

Peter nu zise nimic, doar îi întinse mâna peste masă fără ezitare.

– OK, termină-ți berea și hârtia de scris și vino la mine în cameră să discutăm amănunte! Încearcă să n-o lungești prea mult!

Jason își aruncă doza golită într-un coș de gunoi și se ridică greoi de pe scaun. Cinci minute mai târziu îl urmă și Peter. Nu dorea ca Jason să dea iama în rezervele de bere și mai târziu să nu aibă cu cine povesti.

A doua zi reportajul a ieșit OK, deși Peter simțea că a avut trac. Dar mai simțea că data următoare va fi mult mai bine. A vorbit clar, la obiect, atingând punctele sensibile. Un rol important pentru un plus de dramatism l-au avut

cele câteva explozii petrecute chiar în timpul filmării. La sfârşit, Jason l-a bătut pe spate şi i-a zis:

– OK, puştiule, ai intrat în branşă! Ascultă-mă bine, ştiu ce zic!

Peter încă nu-l credea, deşi îl ştia om cu multă experienţă: Somalia, Războiul din Golf, iar acum nebunia iugoslavă. N-a crezut decât două zile mai târziu, când Jason l-a căutat cu câteva foi de hârtie în mână, spunându-i că producătorul este de acord şi cerându-i să semneze contractul. După asta, l-a bătut pe spate, apoi i-a oferit o doză de Budweiser.

– Şi Malcolm?

– A plecat ieri în State! I se va oferi un job mai relaxant, stai liniştit! Dar, tinere şef, să bem pentru tine, fiindcă de mâine avem de lucru!

Au băut, iar a doua zi s-au apucat de treabă. Munca era mult diferită, mult mai dificilă, dar din fericire Jason era un tip experimentat care ştia ce era de făcut. Peter era convins că fără el n-ar fi reuşit. Între timp, continua să-şi trimită corespondenţele la ziar, până i-a expirat contractul. Ritmul infernal de muncă nu-l deranja câtuşi de puţin, ba chiar îl ambiţiona mai mult. Se simţea de parcă ar fi fost născut pentru asta. La început, Jason a ţinut pasul cu el, dar de la un moment dat a început să bombăne. Lui Peter nu-i prea păsa, dar curând şi-a dat seama că trebuia să ţină cont şi de sfaturile lui, mai ales că era mult mai experimentat, deşi nu făcea paradă de asta. Una peste alta, colaborarea lor a mers bine, lui Jason fiindu-i simpatic tânărul acesta pasionat şi impulsiv, iar Peter a ajuns să-i

poarte lui Jason un respect deosebit, chiar dacă uneori se mai ciondăneau. De obicei, certurile lor se terminau în restaurantul hotelului, după câteva beri îngurgitate pe nerăsuflate de către Jason.

Au fost şi momente dificile, când viaţa le-a fost pusă în pericol, dar au reuşit să supravieţuiască. Una dintre aceste situaţii a fost într-o seară când se întorceau pe „Aleea Lunetiştilor" spre oraş. Pe acest drum era indicat să conduci în viteză, făcând numerose zig-zaguri, nu numai pentru a evita obstacolele din carcase de maşini arse şi ruginite, dar şi tirurile sârbeşti de mitraliere sau tunuri. Fără a mai pune la socoteală lunetiştii care au dat acest nume şoselei. Mergeau cu o Toyota, iar Jason era la volan. Acesta ţinea bine volanul în mână, se vedea că ştia drumul foarte bine. Bubuiturile artileriei izbucniră fără veste. Jason icni, smucind volanul, aproape aruncându-l pe Peter în partea opusă. Câteva explozii luminară în faţă, printre clădirile oraşului. Din fericire, nu ei erau ţinta. Sârbii deschiseră un foc de mortiere asupra oraşului. În lumina înserării, exploziile se proiectau feeric în panorama din faţă, fulgerele de la baza clădirilor reflectându-se în norii de praf şi moloz, concurând cu asfinţitul superb de vară. Ar fi fost un tablou feeric, dacă n-ar fi fost vorba de unul de război.

– Drace, Jason, filmează asta!

Jason frână brusc, aproape proiectându-l în parbriz. Făcură schimb de locuri în grabă, încurcându-se între scaune, volan şi schimbătorul de viteze. Jason îşi apucă camera şi, eliberat de grija condusului, o porni şi începu

să filmeze. Peter demară, în timp ce Jason deschize geamul şi scoase camera afară, încercând să prindă un unghi cât mai bun. Dar maşina oprită câteva secunde devenise o ţintă statică, care atrase gloanţele sârbeşti. În timp ce se căznea să prindă viteză, gloanţele începură să muşte din asfalt în preajma vehiculului. Trăgeau în rafale prelungi, făcându-i să-şi lase instinctiv capetele între umeri. Jason continua să filmeze, cramponat cu stânga într-o încercare disperată de a-şi menţine echilibrul în timp ce cu dreapta manevra camera. Câteva gloanţe împroşcară parbrizul făcându-l ţăndări. Peter, speriat, trase volanul dreapta şi simţi cum Toyota devenea incontrolabilă. Apăsă cu putere pe frână, dar era prea târziu, maşina lovi o carcasă a unui microbuz şi rămase acolo. Izbitura a fost deosebit de violentă, Jason a scăpat camera şi s-a izbit de bord. Peter recepţionă volanul în piept, nici nu mai apucă să icnească atunci când plămânii i s-au golit de aer. Mintea lui înceţoşată înregistră impactul gloanţelor ce găureau caroseria. Trebuiau să iasă de acolo acum, altfel nu vor mai ieşi vreodată. Impinse portiera cu umărul şi durerea îi străbătu pieptul. Portiera căzu cu zgomot pe caldarâm. Îl apucă pe Jason de haină şi îl târî după el, strâmbându-se de durere la fiecare mişcare. În mod sigur avea câteva coaste rupte. Jason bâguia cuvinte fără sens. Când încercau să se îndepărteze de maşină, Jason tresări şi se smuci din strânsoare. Începu să alerge şovăielnic şi aplecat spre maşină.

– Jason, înapoi, o să explodeze!

Dar acesta nu-l asculta. Începu să cotrobăie pe lângă

maşină bâguind „Camera! Camera!". În sfârşit o găsi şi începu să alerge spre Peter. O nouă rafală ricoşă printre picioarele lor împleticite. Se aruncară la pământ, dogoarea exploziei rezervorului de benzină trecându-le pe deasupra. Au început să se târască pe asfaltul aspru până la marginea şoselei. Acolo au aşteptat să se liniştească lucrurile, apoi au început să înainteze precaut spre oraş, cu spaima de a nu fi găsiţi de vreo patrulă sârbă sau împuşcaţi din greşeală de croaţi sau musulmani. După mai bine de patru ore au reuşit să ajungă la hotel. Jason nu a zis nimic, ci a urcat cu paşi şovăitori, târându-şi camera de filmat după el. Două zile a fost beat fără întrerupere. După aceea a revenit la lucru, fără să pomenească nimic de cele întâmplate.

Între timp, războiul din Bosnia-Herţegovina continua indiferent de victime şi de eforturile mediatorilor. Toate negocierile de încetare a focului au fost, rând pe rând, acceptate de croaţi şi musulmani şi respinse de sârbii bosniaci, acceptate de sârbi şi croaţi şi respinse de musulmani, acceptate de sârbi şi musulmani şi respinse de croaţi. Era, practic o situaţie fără nicio ieşire clară. Iar numărul victimelor din toate părţile, civili şi militari, creşteau continuu. S-a ajuns chiar şi la o situaţie de neconceput, război civil între musulmani, în enclava Bihaci, atunci când Alia Izetbegovici a ordonat ofensiva împotriva fidelilor lui Fikret Abdici, fostul său partener, de fapt cel care îl înscăunase preşedinte ca mai apoi să se retragă din politică dezamăgit de cursul pe care se înscrisese propria lui ţară. Acest atac a fost dat concomitent cu atacul din Bihaci, musulmanii

din Sarajevo fac o diversiune simulând spargerea blocadei spre nord-vest. Zona de securitate circulară de 20 km în jurul capitalei era mai mult pentru a putea fi încălcată. Sârbii ripostează intensificând tragerile de artilerie, mai ales de pe muntele Igman.

Războiul enclavelor continua cu furie. În teritoriul divizat şi împărţit în bucăţi controlate de diferitele părţi implicate în conflict, puteai fi victorios într-o enclavă şi învins în alta. Nici una dintre părţi nu putea pretinde o situaţie dominantă, care să îi asigure o poziţie de forţă la negocieri, deşi fragila alianţă croato-musulmană, plină de tensiuni şi neîncrederi reciproce, începea să prindă contur în urma întâlnirii dintre Alia Izetbegovici şi Franjo Tudjman, la 13 septembrie la Zagreb. În aceeaşi seară, în cursul unei ofensive musulmane asupra teritoriilor sârbeşti în nord-est, este rănit generalul Ratko Mladici, comandantul armatei sârbilor bosniaci. Totuşi, această alianţă a funcţionat doar în anumite zone şi circumstanţe. În unele zone, cum ar fi Mostar, croaţii şi bosniacii s-au măcelărit cu furie, sârbii bombardându-i pe bosniaci, în timp ce chiar la asediul capitalei Sarajevo, alături de sârbi participau şi forţele croate din Kiseliak. În alte zone, cum ar fi Tuzla sau Maglaj, croaţii luptă alături de musulmanii bosniaci împotriva sârbilor din Republica Srpska, care pornind din est şi nord, au ajuns să domine 70% din teritoriul Bosniei-Herţegovina. Apariţia mujahedinilor, voluntari islamişti inclusiv membrii Al-Queda, prea puţin cunoscută pe atunci, dă o amploare şi mai mare conflictului. Abia în anul următor, 1994, în urma acordului de la Washington,

alianța croato-musulmană începe să-și arate cât de cât roadele, dar fiecare parte își păstrează teritoriile controlate.

La 1 noiembrie 1994, sârbii declanșează o ofensivă puternică în enclava Bihaci, ocupată de musulmanii lui Izetbegovici în urma războiului cu musulmanii lui Abdici. Înaintarea sărbă este impetuoasă, susținută și din Republica Sârbă Krajna, enclava controlată de aceștia pe teritoriul Croației. Musulmanii fideli lui Abdici intră în luptă de partea sârbilor. Între timp, în altă parte a Bosniei, armatele aliate croate și musulmane cuceresc de la sârbi orașul Kuprec, ocupat de aceștia la începutul războiului. Statele Unite încep să livreze armament musulmanilor.

La 21 noiembrie 1994 se desfășoară cea mai amplă misiune aeriană a NATO de până atunci. Consiliul de Securitate al ONU ordonă raidul ca aplicare a Rezoluției 958 sancționând participarea sârbilor din Krajna la atacul de la Bihaci. Misiunea lor este distrugerea aeroportului Udbina din Krajna, de pe care decolaseră două avioane sârbești care au bombardat Bihaciul. 50 de avioane de luptă, dintre care 30 destinate atacului la sol, F-15E Strike Eagle, F-16C și F/A-18D americane, Jaguar și Mirage 2000 NK2 franceze, F-16A Hornet olandeze și Harrier britanice survolează Saravejo umplând văzduhul cu duduitul motoarelor cu reacție. În 45 de minute pistele de aterizare ale aeroportului din Ubdina sunt spulberate. Două zile mai târziu, 24 de avioane NATO distrug baza sârbească de rachete sol-aer de la Banja Luka, ce atacase cu o zi în urmă două avioane britanice. Cu toate acestea,

sârbii cuceresc Bihaci.

La Saravejo, sârbii bombardează hotelul „Holiday Inn” la 13 noiembrie, făcându-l pe Peter să să arunce sub patul din cameră. Francezii din trupele UNOPROFOR ripostează de pe terasa hotelului. După două ore atacul încetează. Peter avea toate motivele să-i stimeze pe francezi. Dintre toate trupele misiunii ONU, erau cei mai hotărâți. Deşi aveau ordin să nu riposteze decât atunci când erau vizați direct, scopul lor principal fiind distribuirea de alimente şi bunuri de primă necesitate civililor, precum şi supravegherea părților în conflict, militarii ONU de multe ori nu ripostau nici când se trăgea asupra lor, de teama de a nu întărâta adversarul care ar fi putut provoca mai multe victime. Când una din părți începea o ofensivă, le cerea militarilor ONU să-şi părăsească pozițiile, iar aceştia se executau, deschizându-le calea. Au existat şi excepții notabile, şi nu puține. Cu toate acestea, mandatul lor era limitat strict, iar deplasările lor prin zonă erau privite de către civili cu tot mai multă ostilitate, din moment ce în ochii lor se dovedeau incapabili de a opri războiul şi măcelurile.

La 27 mai 1995 un jeep francez cu soldați ONU se apropie de postul de observație de la podul Vrbanja, acolo unde au fost ucişi Romeo şi Julieta din Saravejo. Soldați sârbi îmbrăcați în uniforme ONU le cer francezilor să predea podul ce lega zona sârbă de cea musulmană forțelor sârbe. Francezii scot pistoalele şi le cer sârbilor deghizați să renunțe la farsă. Porneşte o rafală a sârbilor care seceră doi francezi. Trupele ONU franceze se adăpostesc şi

ripostează către camioanele cu soldați sârbi ce sosesc în viteză. Încep tirurile de mitraliere grele și grenadele se aruncă dintr-o parte în alta. Francezii bat în retragere și cer ajutor prin radio. Din cincisprezece, doi sunt morți și nouă răniți, iar cei patru rămași încearcă cu disperare să reziste. Ei nu mai cedează niciun metru, deciși să moară alături de camarazii lor. Tirul lor dezlănțuit ține pe loc peste o sută de sârbi. Câteva transportoare sârbești se apropie dinspre Grbavița, începând să tragă încă din vârful pantei. Din fericire, TAB-urile albe ale ONU apar și ele, iar un pluton al forțelor speciale franceze ia poziții și atacă trupele sârbe. Transportoarele sârbești iau foc unul după altul, în timp ce francezii din trupele speciale pătrund pe pod trăgând rafală după rafală și aruncând grenade, adăpostindu-se și acoperindu-se unul pe altul, apoi avansând din nou. Sârbii se retrag în debandadă. Apare și locotenent-colonelul Gerard Dubois, care permite accesul presei. Jason a filmat îndelung scena bătăliei, insistând asupra momentelor ridicării trupurilor soldaților francezi uciși.

Între timp, armata croată, după o infuzie serioasă de armament occidental, pornește la 1 mai o ofensivă fulgerătoare numită „Operațiunea Furtuna" în republica Krajna, enclava sârbă pe teritoriul ei, în vecinătatea Bihaciului. Într-o săptămână, Slavonia Occidentală (Krajna) este complet ocupată. Croații comit atrocități la Pakraci, iar artileria croată masacrează civilii sârbi care se refugiază spre est, în Slavonia Orientală. La 3 august, se declanșează o nouă ofensivă croată, susținută de tancuri și

artilerie. Sârbii, lipsiți de armament, pe care îl predaseră trupelor ONU, sunt zdrobiți. Trupele ONU s-au retras din calea croaților, care bombardează cu sălbăticie Knin, capitala Krajnei. Sute de civili și-au pierdut viața printre dărâmături. Victoria croată este totală după trei zile de ofensivă.

Între timp, sârbii ocupă enclavele musulmane Srebenița și Zepa din estul Bosniei. Singura care mai rezistă este Goradze, supusă și ea unui violent tir de artilerie. La Srebenița, sârbii au masacrat circa opt mii de civili musulmani. Episodul Srebenița a fost numit ulterior cel mai mare genocid din Europa de după al doilea război mondial.

Chestiunea atrocităților, mai ales asupra civililor, comise de toate părțile aflate în conflict, a fost des amintită în relatările lui Peter. Simțea că astfel își face datoria față de lumea întreagă, dezvăluind realitățile războiului așa cum sunt ele, crude și nemiloase. A văzut, relatat și filmat multe cazuri în Saravejo în acești ani. Credea că este suficient de detașat ca să poată vorbi la televizor așa cum i se cere unui reporter, chiar dacă vorbea despre victime omenești aflate în imediata sa apropiere.

Această detașare, de fapt el considera că era vorba de un echilibru pe un fir ce-l conducea prin această lume dezlănțuită, s-a rupt prima dată în 5 februarie 1994. Atunci, în piața aglomerată din Sarajevo, undeva între orele 12.10 și 12.15, un obuz de 120 mm a explodat provocând 68 de morți și 144 de răniți. Coasa morții a lovit fără deosebire bărbați, femei și copii, tineri și bătrâni. A

transmis de la locul masacrului, Jason filmând trupurile sfârtecate, bucățile de carne sângerândă, răniți și mutilați urlând sau gemând, militarii ONU încercând să dea o mână de ajutor, deși știa că majoritatea imaginilor nu vor fi difuzate niciodată. Telespectatorii nu erau pregătiți și nu vor putea fi vreodată pentru aceste dezvăluiri crude ale masacrelor. Erau imagini prea șocante pentru public. Dar pentru el, care a fost acolo, a putut contempla panorama dezastrului, a simțit mirosul de moarte și carne arsă, a auzit țipetele și gemetele victimelor și muribunzilor? Atunci s-a rupt ceva în el. A început să-l înțeleagă pe Malcolm și pe toți aceia care au cedat nervos. Era prea mult pentru oricine. O zi întreagă nu a ieșit din cameră. Berea lui Jason nu era suficient de tare ca să-l facă să uite. Jason, care l-a înțeles poate mai bine decât oricine, i-a adus o sticlă de șliboviță sârbească. A băut până a uitat de el. A doua zi și-a vomat până și sufletul, căzut peste WC-ul pe care lipsa de apă l-a înfundat făcând ca mirosul pestilențial să rămână greu în cameră. A căzut lângă WC și a rămas așa până în ziua următoare, când s-a trezit cu Jason care îl trăgea de picioare. L-a înghesuit așa îmbrăcat sub duș și a dat drumul la apă rece. Ca printr-o minune, venise apa, dar rece ca gheața. Apoi Jason l-a împins în cameră și i-a aruncat niște haine.

– Îmbracă-te, mergem la lucru!

Văzându-l că ezită, a continuat:

– Puștiule, ascultă-mă bine, toți am trecut prin asta! Depinde de tine să mergi mai departe! Nu tu ești vinovat, nu tu i-ai ucis pe oamenii ăia! Dar tu trebuie să arăți

lumii ce s-a petrecut aici, pentru ca oamenii să ajungă să urască războiul şi să nu fie tentaţi să-l repete! Aşa că, hai la treabă!

Clătinându-se pe picioarele nesigure, Peter l-a urmat. A început să-şi revină, dar din când în când, imaginile din piaţa din Sarajevo au continuat să-l bântuie până în ziua de azi. Mai ales după al doilea masacru, din 28 august 1995, când cinci obuze au căzut în acelaşi loc, omorând 37 de civili şi rănind 90. Scenele s-au repetat, dar parcă a început să se obişnuiască. Ulterior, în Irakul insurgenţei de după invazia americană, imaginile corpurilor sfârtecate de dispozitivele explozive ale atentatorilor sinucigaşi deveniseră ceva obişnuit, un fapt cotidian relatat ca atare.

Acest masacru din 28 august a precipitat intervenţia NATO care a pus capăt războiului, obligând părţile să accepte negocierile ce vor duce la acordul de la Dayton semnat la sfârşitul anului.

Sârbii concentraseră în decursul lunii iunie peste cinci sute de piese de artilerie şi şaizeci de tancuri în jurul capitalei Sarajevo. Majoritatea armelor au fost confiscate de la militarii ONU. La fel, musulmanii au luat din depozitele ONU peste 70% din armament. Oraşul olimpiadei de iarnă a anului 1984 devine oraşul olimpiadei morţii zece ani mai târziu. Luptele continuă tot mai aprige, chiar dacă poziţiile rămân în mare parte statice. Asta până după masacrul din 28 august.

Sătul de război, Occidentul reacţionează prin lovituri aeriene împotriva sârbilor. NATO începe bombardamente masive, inclusiv cu lansări de rachete Tomahawk

americane. La 30 august, ora 1.30, 60 de avioane NATO bombardează împrejurimile capitalei Sarajevo. Două valuri de bombardament, intercalate de tragerile tunurilor franceze, britanice şi olandeze de la sol, presară munţii din jur cu cratere arzânde. Bombardamentele vor continua şi în alte zone ale Bosniei-Herţegovina, facilitând avansul croaţilor şi musulmanilor, până la încheierea păcii. Pe harta Europei s-a născut o nouă republică federală croată, sârbă şi musulmană, numită Bosnia-Herţegovina, cu preţul a zeci de mii de morţi şi sute de mii de refugiaţi în trei ani de război, o ţară care continuă să aibă forţe SFOR pentru menţinerea păcii.

Pentru Peter şi Jason, încheierea războiului nu a însemnat revenirea acasă. Dincolo de felicitările şi cuvintele de laudă, de masa festivă în onoarea lor, precum şi de concediul plătit de care au avut parte, Peter ştia că vor urma noi conflicte şi noi provocări, la care ar trebui să răspundă, în sensul dacă va dori să meargă acolo sau nu. Pentru el răspunsul era clar: va merge, deoarece va trebui să spună lumii ce se întâmplă, aşa cum i-a spus Jason în acea zi. Dacă va trebui să fie cineva acolo, el nu va da înapoi.

Ocazia i s-a ivit curând, de data asta într-o altă zonă a lumii, Africa. Lovitura de stat militară din Sierra Leone, apoi câştigarea puterii de către Ahmed Tejan Kabbah, războiul civil din Liberia lui Charles Taylor împreună cu implicarea Nigeriei l-a ţinut doi ani în vestul Africii, dar ştirile de aici nu prea interesau publicul, pentru ei Africa a fost, este şi va rămâne un spaţiu aparte, depărtat, dedicat

crimelor şi războiului. Masacrarea a opt sute de mii de tutsi de către etnicii hutu în Rwanda anului 1994 a trezit mai puţină emoţie şi interes decât cei două sute de europeni ucişi de Al-Queda la Madrid în 11 martie 2004.

În 1999 a revenit în Europa, mai precis în Kosovo. A relatat de aici desfăşurarea evenimentelor, inclusiv raidurile NATO asupra Iugoslaviei. A stat în Belgradul bombardat, a filmat podurile distruse de pe Dunăre, a luat pulsul unei naţiuni sub asediu. Un război ciudat şi absurd. Un popor era pedepsit pentru încăpăţânarea şi aroganţa unui dictator naţionalist. Obiectivele industriale şi militare bombardate de aviaţia NATO timp de două luni şi jumătate (din 24 martie la 10 iunie), căreia nu i se putea opune nimeni. Totuşi, un avion invizibil, stealth, un F-117, a fost doborât de la sol cu o rachetă SA-3 Goa, la 27 martie. Se părea că avionul nu mai era atât de invizibil atunci când era udat de ploaie sau când îşi deschidea compartimentele pentru lansarea bombelor. Pilotul a reuşit să se catapulteze şi a fost salvat de elicoptere undeva pe lângă Belgrad. Pe ansamblu, a fost o operaţiune NATO fără pierderi umane. Căci asta îi interesa în primul rând pe americani. Apoi banii. În rest, totul este OK. Începuse să se plictisească de atitudinea asta. El a văzut la viaţa lui mai multe decât mulţi alţii, iar atitudinea asta, că ne interesează doar băieţii noştri, nu părea să-i mai cadă bine. Chiar dacă raţiunile politice pentru intervenţie există, orice ai zice, o viaţă omenească e tot o viaţă omenească!

La un moment dat, chiar ideea asta cu raţiunile pentru intervenţie a început să i se clatine. Nu era oricum un jur-

nalist naiv, îşi dădea seama cam ce se ascunde în spatele retoricii politicianiste, de data asta i se părea normal, cum că sârbii erau cei răi şi albanezii victime. Ştia că această idee îi era oarecum preconcepută, mai ales datorită faptului că trăise trei ani în Sarajevo-ul asediat de sârbi şi văzuse destule. Dar viaţa pe străzile Belgradului sub bombe îi crea o senzaţie diferită, civilii sârbi erau chiar OK, ba chiar de admirat în atitudinea lor curajoasă, chiar dacă erau conduşi de unul ca Slobodan Miloşevici. Dar atitudinea sârbilor în Kosovo era cu totul altceva.

Într-o seară, într-o cafenea aglomerată şi plină de fum de ţigară, a cunoscut doi jurnalişti români de la televiziunea de stat. Unul dintre ei părea să fie român de origine sârbă, Raico, iar celălalt, un tip agreabil cu ochelari rotunzi a la John Lennon, se numea Adelin. Au început să povestească şi, vrând-nevrând, discuţia a ajuns şi la motivele pentru care se aflau acolo şi anume războiul. Când a venit vorba de Kosovo, Peter ţinea linia pe care o ştia, dar cei doi l-au contrazis. Ca să-i demonstreze că aveau dreptate, l-au condus în camera lor şi i-au arătat materialele filmate de ei începând din anul trecut, 1998, chiar în Kosovo. A plecat cu mari îndoieli şi cu convingerea că întotdeauna, adevărul era pe undeva pe la mijloc.

A început să facă referiri în transmisiunile sale şi la cealaltă parte a adevărului, cea sârbă. Ulterior, a avut surpriza să afle că o parte din înregistrări, mai puţin cele în direct, evident, nu erau difuzate sau difuzate doar parţial, lipsind chiar părţile în care era vorba de vinovăţia albanezilor din UCK şi a mujahedinilor înrolaţi în rândurile

acesteia. Se întreba dacă aceşti mujahedini mai poartă panglicile verzi în jurul frunţii, la fel ca şi în Bosnia-Herţegovina.

Când i-a cerut telefonic socoteală producătorului asupra acestei forme de cenzură, i s-a răspuns că nu asta dorea să vadă şi să audă poporul american. Peter a izbucnit întrebându-l cine este el de ştie de dinainte ce doreşte să vadă şi să audă poporul american. După o pauză lungă de vreo douăzeci de secunde, vocea producătorului veni calmă de la zece mii de kilometri:

– Peter, ştiu că e stresant şi obositor acolo sub bombe, de ce nu mergi să te odihneşti?

Peter a trântit telefonul. Era prima criză mai serioasă de când lucra la CNN. Iniţial se gândi să urmeze sfatul, dar renunţă în favoarea unei beri cu Jason. De fiecare dată când era la pământ, omul acesta reuşea să-i ridice moralul, fie şi numai prin filozofia sa simplă asupra vieţii, udată bineînţeles cu Budweiser. Îl găsi pe Jason la bar, cu nelipsita-i cutie de bere în faţă.

– Au făcut-o întotdeauna şi o vor face şi de acum înainte, i-a replicat acesta între două înghiţituri. Pentru ei, contează doar ce dă bine pe sticlă.

Când Peter pomeni cuvântul cenzură, Jason îl întrerupse.

– Dacă vrei să vorbeşti despre cenzură, mai bine întreabă-i pe colegii din fostele ţări socialiste, ei îţi vor putea spune multe despre asta. Puştiule, eşti un tip norocos că te-ai născut la vest şi nu la est sau într-o ţară africană de care n-a auzit nimeni niciodată!

– Nu mai sunt puşti! protestă Peter.

– Aşa este, dar cred că numai de astăzi începând!

L-a lăsat baltă cu berea lui. A adormit foarte greu, răsucindu-se de pe o parte pe alta.

Şi războiul acesta s-a terminat, cu sârbii înfrânți retrăgându-şi trupele din Kosovo care intra sub administrație ONU. Apoi Muntenegru iese din federație, iar Kosovo îşi proclamă independența în februarie 2008. Statele Unite au fost printre primele care au recunoscut independența Kosovo.

Peter Flare se simțea manipulat, poate din cauza faptului că şi el contribuise la deznodământul spre care se îndrepta Serbia şi Kosovo. Involuntar, prin faptul că se lăsase dus de val şi prezentase doar o parte a adevărului, cea convenabilă şi mai uşoară, dar care era mai simplu de luat ca atare. Era foarte uşor să crezi că sârbii sunt cei răi şi albanezii cei buni. Publicul aşa era obişnuit să gândească, încă de dinaintea Războiului Rece, în termeni simpli şi antagonici, alb sau negru, bun sau rău. Dar în cazul de față, cu foarte puțin efort de judecată, puteai să-ți dai seama că UCK nu era o organizație umanitară, iar faptul că mujahedini de toate naționalitățile, fanatici islamişti căliți pe fronturile din Afghanistan, Cecenia sau Bosnia luptau în rândurile sale, trebuia să-ți dea de gândit. Nu va trece mult şi furia islamică se va revărsa asupra Occidentului, poate chiar asupra Americii.

În anul următor, dezamăgit, îşi dădea demisia de la CNN. Se retrăgea în plină glorie, numele şi chipul său erau cunoscute de milioane de telespectatori de pe ma-

pamond, întotdeauna transmițând din mijlocul conflictelor ce măcinau planeta. Conducerea i-a făcut o ofertă financiară deosebită, doar să se răzgândească. A refuzat, dorea să se odihnească şi să mediteze.

N-a avut timp să se mediteze prea mult. Într-o după-amiază de septembrie, când se plimba pe străzile New-York-ului, a văzut primul avion de pasageri care izbea turnul de nord al World Trade Center. Câteva clipe a rămas şocat, de parcă trăia o farsă sau un film. Apoi s-a trezit în el instinctul de reporter. Conştient că trăia un eveniment istoric, inclusiv prin tragismul său, şi-a adus aminte că avea o cameră video cu care intenționase să filmeze insula Manhattan din Brooklyn. A pornit-o şi a filmat tot ce a putut. A prins şi impactul celui de-al doilea avion în turnul sudic, şi prăbuşirea ambelor turnuri. A mai luat câteva imagini din jur, apoi le-a mai aranjat, iar filmul l-a vândut televiziunii FOX pentru un preț bun. În acea zi de 11 septembrie 2001 şi-a descoperit o nouă vocație. Cea de liber profesionist, de freelancer.

Îşi dădea seama că lumea s-a schimbat. Presentimentele sale se adeveriseră, acei islamişti fanatici pe care el îi văzuse în Bosnia, au atacat America, iar America trebuia să răspundă. Afghanistanul, refugiul lui Osama bin Laden, a devenit ținta răzbunării americane. În timpul războiului din Afghanistan, Peter a călătorit în Pakistan pe cont propriu şi a realizat mai multe reportaje foarte bine primite. Mai ales unul despre contrabanda cu arme şi triburile din zonele de graniță cu Afghanistanul a fost foarte bine vândut.

Redevenise pe culmile gloriei, dar nu era mulțumit. Afghanistanul, ulterior Irakul, erau ultramediatizate, echipele de televiziune și reporterii erau peste tot, acțiunile armatei americane erau analizate și dezbătute din plin pe toate canalele media. El dorea altceva. Dorea să aducă la cunoștința lumii un conflict despre care se vorbea mult, dar care era în mare parte necunoscut în urma opacității de care dădeau dovadă autoritățile implicate. Dorea să meargă în Cecenia.

Cecenia, acest nume i-a aprins imaginația încă din 1994, pe când se afla în Bosnia-Herțegovina, mai precis la Sarajevo, când această mică republică a Rusiei din Caucaz și-a proclamat unilateral independența, pentru ca mai apoi să înfrunte într-un război nimicitor puternica mașinărie militară rusească. Era parcă o reeditare a vremurilor străvechi, când piticul provoacă uriașul, David luptă împotriva lui Goliath. Era atâta eroism în această confruntare, încât ar fi plecat chiar atunci, dar obligațiile contractuale îl rețineau în Sarajevo, într-un război mult mai important pentru publicul vestic, un război mai aproape și oarecum mai la îndemână. Pe când Iugoslavia fărâmițată era plină de reporteri și cameramani, Cecenia, ca și războaiele din restul fostelor republici sovietice, ca și Abhazia, Osetia de Sud, Nagorno-Karabah, Transnistria, Turkmenistan, duceau lipsă de relatări de la fața locului datorită refuzului rușilor de a permite accesul presei în zonele de conflict. Cu atât mai mult, accesul reporterilor occidentali într-un conflict chiar în interiorul frontierelor ruse era practic imposibil. Toate

ştirile erau strict controlate de autorităţi, iar orice parvenea pe linie neoficială, de la combatanţii ceceni, era supus inevitabil îndoielii, tocmai datorită imposibilităţii verificării faptelor la faţa locului. Totuşi, autorităţile ruse permiteau uneori accesul presei, sub strictă supraveghere şi numai în zone controlate, dar numai al presei de stat supuse presiunilor şi cenzurii. Deci ştirile erau de foarte slabă calitate şi credibilitate. Tocmai acest lucru dorea să-l remedieze, cuprins de entuziasmul tinereţii şi al începătorului în domeniul atât de complex al mass-media.

Dar primul război cecen a luat sfârşit în 1996, iar el a apucat să se documenteze mai bine abia după această dată. Cecenii, după o îndelungată rezistenţă a cărei începuturi datau încă din prima parte a secolului XVIII, au ajuns în componenţa Uniunii Sovietice sub forma Republicii Autonome Sovietice Socialiste Ceceno-Inguşe în 1957, asta după ce supravieţuitorii deportărilor staliniste s-au întors în patrie. În timpul destrămării Uniunii Sovietice, Cecenia s-a separat de Inguşeţia şi a decis să iasă din Federaţia Rusă, sub conducerea fostului general de aviaţie Djohar Dudaev, practic singurul militar cecen ajuns în grad de general sovietic. În 1994, Moscova a trimis un număr de politicieni ceceni stabiliţi în Rusia să se reîntoarcă cu oameni înarmaţi pentru a pune stăpânire pe teritoriul disputat. Rebelii proruşi, conduşi de Ruslan Hasbulatov, s-au făcut stăpâni pe zona de nord, cea mai populată, ajungând până la periferia capitalei Groznâi, profitând de lipsa de militari şi armament a celor fideli separatiştilor lui Dudaev.

Trei tancuri ale proruşilor au pătruns în piaţa centrală din Groznâi în august 1994, dar un civil s-a apropiat de ele şi a aruncat o grenadă în primul, omorându-i pe cei trei soldaţi ruşi din interior. Celelalte două tancuri s-au retras în grabă. A urmat un mic război între cele două tabere, fidelii lui Dudaev fiind înfrânţi datorită lipsei materialului militar, dar proruşii n-au îndrăznit să intre în Groznâi de teama luptelor de stradă, oraşul rămânând practic deschis. Totuşi, Dudaev reuşeşte să strângă oameni şi armament, provocând pierderi de 20 de tancuri şi 350 de oameni, plus 120 de prizonieri în luna noiembrie. Pentru a redresa situaţia, Boris Elţân concentrează trupe şi decide ofensiva pentru 11 decembrie 1994. Primul război cecen era gata să înceapă.

În acest război trupele ruse au cucerit Cecenia, provocând zeci de mii de morţi în rândul populaţiei civile. Din iunie 1995, războiul devine unul de gherilă. În aprilie 1996 o rachetă ghidată îl ucide pe Djohar Dudaev în apropiere de satul Gekhi-Chu, în timp ce vorbea la telefonul mobil cu un membru al Dumei de Stat a Rusiei, apropiat al lui Boris Elţîn. Cunoaşterea locaţiei exacte a lui Dudaev a fost posibilă prin triangulaţia telefonului mobil cu ajutorul unui satelit SIGINT al NASA, ajutor al americanilor preocupaţi de situaţia critică în care se găsea preşedintele Boris Elţîn. Moartea liderului nu a împiedicat recucerirea capitalei Groznâi de către ceceni în august şi anihilarea unei mari părţi a trupelor ruse prinse în sector. La 31 august 1996 s-au semnat acordurile de la Khavsa-Yurt, care amânau o decizie asupra statutului

Ceceniei pentru sfârşitul lui 2001, dar ea devenind practic independentă. Astfel ia sfârşit primul război cecen.

Dar lucrurile erau departe de a se linişti. După moartea lui Dudaev, funcţia sa a fost preluată de către vicepreşedintele Zelimkhan Iandarbiev, dar în urma alegerilor va fi instaurat preşedinte Aslan Mashadov, fostul şef de stat major. Iandarbiev va fi asasinat în februarie 2004 la Doha, capitala Qatarului, de către doi agenţi ruşi. Aceştia vor fi capturaţi provocând un grav incident diplomatic între Rusia şi Qatar. Aslan Mashadov încheie cu Boris Elţân la Moscova un tratat de pace între Federaţia Rusă şi republica Cecenă Ichkeria la 12 iulie 1997. Tratatul, spunea Elţân, avea însemnătate istorică, punând capăt la 400 de ani de război. Practic, a fost o înfrângere a Rusiei, nevoită să accepte, indirect, existenţa Ceceniei ca un stat independent. O republică minusculă, cu 1,5 milioane locuitori, sfida un imperiu, de fapt un fost imperiu. S-a făcut comparaţia cu Vietnamul americanilor, dar nu prea stătea în picioare. Era ca şi cum întreg războiul american din Vietnam s-ar fi concentrat doar la provincia Hue, raportat la suprafaţă şi populaţie.

Între timp, cecenii nu erau capabili să-şi asigure securitatea în propriul teritoriu. Bande înarmate operau răpiri, asasinate, trafic de petrol. Una dintre acestea era condusă de fostul lider spiritual cecen din perioada sovietică, Ahmad Kadârov. A fost nevoie de o adevărată bătălie pentru ca guvernul cecen să recapete controlul oraşului Gudermes, al doilea ca mărime din Cecenia, din mâinile acestor bande. În 1999, Ahmad Kadârov va trece de partea

rușilor.

În august 1999, folosindu-se de situația complicată din republica Daghestan, Șamil Basaev, fostul erou al rușilor în Abhazia, în fruntea unui grup de 600 de luptători ceceni, daghestanezi și arabi, ocupă fără luptă toate satele din zona Botlikh din Daghestan. Primul ministru rus Seghei Stepashin a fost demis, în locul lui fiind numit un anume Vladimir Putin, desemnat și ca și succesor al lui Boris Elțân. O lună mai târziu, patru bombe pe bază de hexogen au fost plasate în blocuri din Buinansk în Daghestan, Moscova și Volgodonsk în Rusia. În urma exploziilor, sute de civili au fost uciși. A cincea bombă a fost depistată de locatari în timp ce era instalată, iar cei doi care au plasat bomba s-a dovedit că erau colaboratori ai FSB, serviciul de securitate al Federației Ruse. Ancheta asupra acestora a încetat în momentul în care guvernul i-a învinuit pe ceceni. Faptul l-a făcut pe fostul agent rus Alexandr Litvinenko să acuze guvernul și pe Vladimir Putin că a provocat deliberat atentatele doar pentru a servi ca și pretext pentru a porni un nou război în Cecenia. Litvinenko a fost otrăvit cu plutoniu și a murit în Marea Britanie în noiembrie 2006. Presupusul autor al crimei, Andrei Lugovoi, și el fost membru al serviciilor secrete rusești, nu a fost extrădat din Rusia la cererea procurorilor britanici, ba chiar candidează din partea partidului Rusia Unită al președintelui Putin și devine membru al Dumei de Stat.

Trupe rusești au fost dispuse pe frontiera cecenă. Între 1999-2000, trupele ruse au cucerit din nou Cecenia,

deschizând al doilea război cecen. Din nou zeci de mii de morți printre civili, o nouă criză umanitară de proporții, din nou cecenii reiau lupta de gherilă, care continuă și astăzi.

Ahmad Kadârov devine președindele prorus al Ceceniei, dar este asasinat la 9 mai 2004 de o bombă pusă sub tribuna oficială de pe stadionul de fotbal din Groznâi în timp ce asista la parada de ziua victoriei ruse în al doilea război mondial. Serghei Abramov, înlocuitorul său, devine prim ministru, dar renunță la politică în urma unui accident rutier la Moscova, locul său este luat de fiul lui Ahmad Kadârov, Ramzan, conducătorul unei armate private de mercenari responsabili de numeroase asasinate, răpiri, torturi și cereri de răscumpărare.

De partea cealaltă, Aslan Mashadov este ucis în martie 2005 de o grenadă în buncărul său din satul Tolstoi-Yurt asaltat de trupele ruse. Înlocuitorul său, Abdul Halim Sadulaiev, este omorât de o grenadă rusă într-o casă din orașul Argun. Samil Basaev a murit în iulie 2006 în satul Ekazevo din Daghestan, în explozia camionului cu muniții pe care îl escorta. Se pare că explozibilul a fost detonat accidental în momentul în care camionul a căzut într-o groapă din drum, deși FSB-ul a afirmat că a provocat explozia prin telecomandă.

Luptele și atrocitățile continuă de ambele părți sub forme extreme, torturile, decapitările, asasinatele, bombardamentele asupra civililor executate de armata rusă, execuțiile sumare, folosirea de scuturi umane și ostatici civili de către rebeli, fiind un lucru obișnuit în Cecenia.

Iar acolo dorea Peter Flare să meargă. Nu că era uşor, era greu, chiar imposibil, dar tocmai de aceea.

Şi totuşi, a reuşit. Într-un fel, din întâmplare. Spre sfârşitul anului 2001, după căderea Kabulului, atunci când intervieva câțiva luptători din Alianța Nordului, principalii aliați ai americanilor în lupta împotriva talibanilor, a întâlnit şansa pe care o căuta. Încerca să afle mai multe detalii asupra asasinării principalului lor lider, Ahmad Shah Massoud, ucis în 9 septembrie 2001 de către doi arabi fundamentalişti deghizați în reporteri belgieni, doar cu două zile înainte de evenimentele de la 11 septembrie care au şocat o lume întreagă.

Reuşise să angajeze un ghid local, care venise însoțit de un individ scund, musculos şi taciturn. Peter aflase despre el că se numeşte Mansur, că era de câțiva ani în Afghanistan şi luptase în Alianța Nordului împotriva talibanilor, dar că acum dorea să se întoarcă acasă, dar pentru asta îi trebuiau bani. De aceea venise să-l însoțească pe ghid, ca şi gardă de corp suplimentară, orice braț înarmat cu un kalaşnikov putând fi de folos în zonele incontrolabile ale Afghanistanului. Când Peter se interesă de unde era Mansur, află cu surprindere că era inguş din Cecenia şi că plecase de acasă în anul 2000, după căderea Groznâiului în mâinile ruşilor. Aflând că ruşii îl căutaseră acasă, Mansur a înțeles că avea doar două posibilități: să se predea sau să se retragă în munți, alături de gherile. Timp de câteva luni a luptat împotriva ruşilor, apoi când grupul său a fost prins într-o ambuscadă, abia a reuşit să scape cu viață. Deşi rănit, a trecut granița în Inguşeția, ajutat şi de

faptul că era inguş. Nici aici nu se simţea în siguranţă, aşa că a părăsit Rusia, ajungând după nenumărate peripeţii, tocmai în Afghanistan, unde s-a înrolat în Alianţa Nordului a lui Ahmad Shah Massoud. După căderea talibanilor, s-a hotărât să se întoarcă acasă, chiar dacă se expunea astfel unor pericole extreme. Acum doar căuta modalitatea şi mijloacele să o facă.

Bucuros de ocazie, Peter îi făcu o propunere de nerefuzat. Îi va sponsoriza el cheltuielile de deplasare, cu condiţia de a-l lua şi pe el. Va sta în Cecenia maxim trei săptămâni, timp în care Mansur îi va servi ca şi ghid şi interpret, după care va pleca, Mansur fiind apoi liber să rămână sau să plece. După o uşoară ezitare, inguşul acceptă. Pregătirile nu au durat mult, aşa că după două săptămâni, Peter se văzu înghesuit într-un autobus antic la frontiera dintre Daghestan şi Cecenia. Au folosit o rută ocolitoare, au aterizat iniţial la Moscova cu o cursă de Sofia, apoi au luat o cursă internă până la Rostov pe Don, poarta Caucazului, apoi în Volvograd şi Astrahan, iar de aici au schimbat mai multe autobuse, ca şi cum ar fi vrut să-şi piardă urma. Ar fi dorit să viziteze Volvogradul, mai ales vestigiile rămase după uriaşa încleştare din al doilea război mondial, atunci când oraşul se numea Stalingrad, dar nu aveau timp pentru asta.

Peter călătorea deghizat, iniţial îmbrăcat ca şi un rus de categorie medie, dar odată ajunşi în Daghestan, amândoi au adoptat portul local, reuşind astfel să se piardă prin mulţime cu uşurinţă. Populaţia de două milioane a Daghestanului, republică autonomă în cadrul Rusiei, era deo-

sebit de variată, de la avari, ceceni şi nogaï, până la azeri, aguli şi inguşi, aşa că nu au avut nici un fel de probleme de a se face cât mai puţin remarcaţi. Au trecut în Cecenia pe la Kyziar şi s-au îndreptat spre Chervlenaya, de unde au cotit spre sud, spre Groznâi, cu un alt autobus. A avut unele emoţii la trecerea în Cecenia, atunci când o patrulă de poliţie militară le-a verificat actele. Cele ale lui Peter fuseseră măiestrit falsificate de o cunoştinţă de-a lui Mansur din Astrahan, bineînţeles în schimbul unei plăţi substanţiale. Iar în autobus Peter nu trebuia să spună nimic, doar să se uite prosteşte la militari. Îmbrăcămintea şi aspectul său neîngrijit, nebărbierit de câteva zile, vor face restul. Printre atâtea grupuri etnice în Daghestan, ar fi fost de mirare ca să nimerească un militar care să cunoască toate limbile ce se vorbeau în republică, iar cât despre cunoştinţele de rusă ale localnicilor, ce să mai vorbim.

Odată ajunşi în Cecenia, situaţia se schimba. Controalele se intensificară, doar erau într-o zonă de război, deşi nedeclarată ca atare. Războiul deschis se transformase într-unul de gherilă, de uzură pentru ambele părţi, dar cel mai mult aveau de suferit civilii prinşi la mijloc. Jurnaliştii nu aveau acces, cu excepţia celor guvernamentali, dar şi aceia sub strictă supraveghere, iar materialele lor erau supuse celei mai acerbe cenzuri. Nu se ştia ce i s-ar fi putut întâmpla lui Peter dacă ar fi fost capturat. Cât despre soarta lui Mansur, ea ar fi fost infinit mai rea. De aceea îşi luaseră toate măsurile de prevedere.

A stat în Groznâi trei zile. A filmat cu o cameră mică, de

mână, tot ce a putut. A filmat mizeria ocupației, suferințele civililor, patrulele mecanizate ruse, disperarea unei întregi populații. A filmat totul pe ascuns, vegheat în permanență de Mansur, care părea că-și redescoperise o nouă vocație, cea de a facilita dezvăluirea către lumea largă a unei realități necunoscute publicului occidental, preocupat mai mult de răzbunarea împotriva fundamentaliștilor talibani din Afghanistan, a realităților unei țări ocupate, dar nu învinse. Chiar dacă această țară era ghidată de preceptele lui Mahomed, acest mesager al lui Allah ce-și purta solia răzbunătoare pe toate meridianele, din Kosovo până în îndepărtatele Filipine, acolo unde războinicii din Abu Sayyaf continuau să lupte împotriva necredincioșilor. O stranie alianță și înțelegere părea să se fi stabilit între occidentalul Peter și musulmanul Mansur. Mansur ajunsese să considere că datoria sa sacră era de a-l proteja pe acest ciudat reporter american, necredincios, cu prețul vieții, doar pentru a aduce la cunoștința lumii întregi ceea ce se petrecea aici, pe teritoriul patriei lui, unde armatele rusești încercau să înăbușe în sânge rezistența poporului său. Dorea o Cecenie liberă, musulmană și democrată, nu condusă de o mână de fundamentaliști islamici, așa cum au fost talibanii pentru Afghanistan. Tocmai de aceea a luptat împotriva lor în rândurile Alianței Nordului a marelui comandant Ahmad Shah Massoud. Fiecare începuse să-l cunoască și să-l stimeze pe celălalt, legându-se cumva într-o ciudată amiciție care în unele momente ajunsese să poată fi denumită chiar prietenie. Mansur era conștient de importanța fiecărei filmări a lui Peter și de necesitatea

ca aceste casete să ajungă în siguranță împreună cu reporterul acolo unde trebuia, în lumea liberă pe care el reușise abia să o întrezărească în decursul peregrinărilor sale, când traversase țări cu un regim mai mult sau mai puțin democratic.

Dar Peter dorea mai mult. Mai mult decât câteva imagini sau comentarii din Groznâi. Dorea să-i intervieveze și să-i fimeze pe rebeli, pe luptătorii care îndrăzniseră să se opună cu succes uneia dintre cele mai puternice armate din lume, sau cel puțin așa se spunea despre armata rusă, deși încă era departe de ceea ce fusese cu cincisprezece ani în urmă. Dorea să meargă în munți, să filmeze și să discute cu luptătorii de gherilă. Nu pentru câteva imagini cu Groznâi venise până aici expunându-se atâtor pericole. Inițial Mansur s-a opus categoric, conștient de riscuri, dar ulterior a acceptat. Americanul trebuia să vadă cât mai multe, să poată povesti tot ce a întâlnit, poate așa va putea influența opinia publică, un factor important de care ajunsese și el să fie conștient. În Occident, opinia publică poate dărâma guverne, poate față de Cecenia va putea face ceva minor, dar totuși important. Va arăta lumii o nouă față a Rusiei, diferită de siguranța afișată de liderii de la Kremlinul nepăsător și cinic. Mai ales că mulți dintre reporterii ruși ce aveau păreri contrare versiunii oficiale sfârșiseră prin a fi uciși.

Au pornit într-o dimineață geroasă, în 12 ianuarie 2002. Mansur făcuse rost de o mașină străveche, o Volgă ce abia se ținea în încheieturi și necesita reparații la fiecare bucată de drum ce depășea o sută de kilometri. Dar

era mai bine decât nimic. Încălzirea nu funcționa, așa că amândoi dârdâiau cu stoicism în așteptarea drumului ce urma să dureze mai multe ceasuri, spre sud, către culmile înzăpezite ale Munților Caucaz.

Mansur conducea cu siguranță pe drumul acoperit de zăpadă, urmând șoseaua șerpuitoare ce urca și cobora pe dealurile ce deveneau din ce în ce mai abrupte, ca și o pregătire pentru ceea ce se prefigura a fi escaladarea Caucazului. Se apropiau de satul Dai, o zonă în care, conform informațiilor culese de Mansur, s-ar fi aflat comandantul Hattab, rănit în urma luptelor din ultimele zile. Dar ceea ce nu putea să prevadă Peter era faptul că aceleași informații care le obținuse Mansur puteau să parvină și rușilor.

Era o zi senină de iarnă caucaziană, cu un cer de un albastru ireal, străbătut de albul pufos al norilor cumulus de forme din cele mai curioase ce se încăpățânau să atârne imobili pe bolta cerească. Circulația era practic inexistentă, doar la câțiva kilometri în față Peter întrezărea, atunci când șerpuirile șoselei îi permiteau, un minibus ce se târa obosit. Din spusele lui Mansur, nu putea fi decât o cursă regulată dinspre Groznâi.

La un moment dat, în vârful unui deal, Mansur frână brusc și trase Volga pe dreapta. Fără o vorbă, țâșni afară și rămase mut, privind în vale. Peter, nedumerit, îl urmă, privind în aceeași direcție. Trecură câteva secunde până să înțeleagă că practic, Mansur poate îi salvase viața. Ceva mai în vale, minibusul fusese oprit de o grupă de soldați, iar toți pasagerii debarcați. Peter nu înțelegea, dar începuse să filmeze, dar de la acea distanță, cu aparatura

precară de care dispunea, nu se putea distinge mare lucru. Dar cu ochiul liber, puteau fi văzuți pasagerii care erau interogați brutal de către soldații ruşi. Vorbele nu puteau ajunge până la ei, dar gesturile erau elocvente. Au început prin a-i lovi, apoi i-au torturat, deşi printre cei şapte pasageri, inclusiv şoferul, se afla şi o femeie gravidă. Mai târziu toți au fost ucişi, iar corpurile arse.

Pentru Peter era prea mult. Şocat, vomita convulsiv, sprijinit cu o mână de caroseria maşinii. Dar Mansur nu a ținut seama de starea lui şi l-a împins în maşină, apoi a condus ca toți dracii înapoi spre Groznâi. Înainte de a ajunge la adăpostul lor, un apartament de la periferie, Volga şi-a dat duhul. Mansur l-a împins afară, apoi practic l-a târât pe străduțe până acasă. Niciodată Peter n-a putut numi apartamentul cu pereții scorojiți, fără apă şi lumină, acasă, dar în acea zi, pentru el, sosirea aici a fost mai mult decât suprema izbăvire. În timp ce îl întindea în pat, Mansur i-a adresat o singură frază:

– Ceea ce ai văzut tu astăzi, este viața de zi cu zi în Cecenia, prietene!

Ulterior, la mii de kilometri de Cecenia, va afla că asistase la un masacru care, întâmplător, a fost făcut public în Rusia. Au fost altele despre care nu se va şti niciodată. Ancheta pornită s-a înfundat, deoarece procurorii militari erau subordonați ministerului apărării, iar orice investigație putea fi oprită printr-un ordin direct. Aşa s-a întâmplat şi în cazul de față, deşi procurorul militar din districtul Şatoi, colonelul Andrei Verşinin, a mers până în pânzele albe pentru a obține condamnarea vinovaților,

soldați dintr-o unitate specială a GRU. Armata i-a făcut scăpați, deşi toți cei şapte ucişi fuseseră în mod clar civili, inclusiv o femeie gravidă, mamă a şapte copii, Zainap Djavathonova. N-a mai rămas din ea decât un picior încălțat cu un pantof, după care a putut fi identificată de soțul ei şi de copiii mai mari. Singura lor vină fusese faptul că nu ştiau unde se aflau luptătorii ceceni.

– Aşa merg lucrurile în Rusia, i-a mai spus a doua zi Mansur. Dacă un cecen ar fi comis un asemenea masacru, ar fi fost declarat duşmanul de moarte al poporului, dar dacă soldații ruşi omoară civili nevinovați, nimeni nu suflă o vorbă. De aceea avem nevoie de tine aici!

Din nou, ca şi după bombardamentele din Sarajevo, şi-a revenit. Dar acum avea un simțământ nou şi ciudat față de Mansur, nu numai prin faptul că probabil i-a salvat viața, în acelaşi fel sigur şi-a salvat-o şi pe a lui, dar începuse să înțeleagă şi să se implice emoțional în lupta acestui popor mic şi viteaz împotriva colosului reprezentat de armata rusă. Iar Mansur, deşi nu era cecen, ci inguş, avea oarecum o legătură indisolubilă cu sufletul acestui popor greu încercat. Asta înainte de a cunoaşte liderii rezistenței, acei comandanți legendari ca şi Şamil Basaev sau Aslan Mashadov.

De aceea, era tot mai hotărât să facă totul pentru a-i întâlni şi a-i intervieva. Pentru a realiza asta începu să-l preseze tot mai mult pe Mansur să găsească o soluție chiar dacă această grabă implica şi riscuri. De asemenea, începuseră să iasă tot mai mult în afara capitalei, fie în Volga obosită, fie în autobuzele pline de călători, printre

care era mai uşor să te pierzi, să te faci nevăzut.

Într-un final, la peste două săptămâni de la masacrul de la Dai, Mansur a venit cu noutăți încurajatoare: comandantul cecen Ruslan Gelaiev, supranumit de ruşi Îngerul Negru, a fost văzut în preajma localității Bamut, lângă granița cu Inguşeția. Gelaiev a fost vice prim ministru în guvernul cecen din timpul preşedenției lui Aslan Mashadov, conducătorul trupelor speciale Spetznatz ale lui Djohar Dudaev în timpul primului război cecen dintre 1994 şi 1996, iar în al doilea război cecen a fost conducătorul apărării capitalei Groznâi. În ianuarie 2000 îşi retrage inexplicabil trupele din oraş, lăsându-l pradă ocupației ruseşti, fapt pentru care va fi intens blamat de liderii ceceni, chiar degradat de la rangul de general la cel de simplu soldat. În timpul luptelor de gherilă, s-a evidențiat în rezistența îndârjită a trupelor sale asediate timp de săptămâni în Komsomolskoie de forțe ruse net superioare. A reuşit să scape, apoi a condus raidul împotriva Abhaziei prin defileul Kodori în fruntea a patru sute optzeci de luptători, majoritatea ceceni, în ciuda faptului că în războiul georgiano-abhaz luptase alături de Şamil Basaev de partea ruşilor şi abhazilor. Acesta era omul pe care Peter va încerca să-l contacteze şi să-l facă cunoscut lumii aşa cum era el, în mijlocul luptătorilor săi din munții Ceceniei.

Nerăbdarea lui Peter nu avea margini. Începu să-l grăbească pe Mansur, nesocotind cele mai elementare reguli de prudență, pe care le respectase cu sfințenie de când intrase în Cecenia. Plecaseră spre Bamut în goană,

chiar dacă maşina li se putea defecta în orice moment, lăsându-i în drum fără nicio posibilitate de a se deplasa. Ca să ajungă la Bamut a trebuit să părăsească şoseaua principală şi să se aventureze pe nişte drumuri mocirloase şi accidentate, doar se aflau deja la poalele Caucazului.

Ceea ce nu s-a gândit, deşi ar fi trebuit, era faptul că dacă Mansur a aflat că în împrejurimile Bamutului s-ar putea afla comandantul Ruslan Gelaiev, acelaşi lucru se putea, chiar era aproape sigur, să-l fi aflat şi ruşii. Poate ar fi trebuit să observe din timp coloana de fum negru ce se ridica din zona unui cătun din faţă, ascuns parţial de dealurile abrupte. Chiar dacă se însera, ar fi trebuit să o observe el, deoarece Mansur era prea preocupat să evite gropile şi denivelările din fâşia de noroi îngheţat ce purta aici numele de drum.

Fapt este că au nimerit după o curbă direct la intrarea cătunului, iar de aici nu au mai putut da înapoi. Era prea târziu. La intrarea în cătun se afla un BTR rusesc de cercetare. Peter a mai reuşit să vadă unul chiar în centrul cătunului. Trei case erau în flăcări. Câţiva civili, inclusiv femei şi copii, stăteau în genunchi, cu mâinile pe cap, la marginea drumului, sub supravegherea a trei soldaţi înarmaţi cu kalaşnikovuri. Peter i-a recunoscut imediat după uniformele negre, erau din trupele de operaţiuni speciale ale Direcţiei Centrale de Informaţii a Armatei, vestitul GRU. Abia apoi Peter a văzut cele câteva trupuri de civili împrăştiate în poziţiile groteşti în care i-a surprins moartea.

Dintr-o dată, mitraliera de pe BTR s-a răsucit spre

maşina lor. Mansur făcea eforturi disperate să bage schimbătorul de viteze în marşarier. Într-un final reuşi să dea maşina în spate cu câțiva metri, când rafala porni. Gloanțele loviră motorul imobilizând Volga pentru totdeauna, dacă Mansur n-ar fi dat maşina înapoi, în mod sigur ar fi fost ucişi. Doi soldați răsăriră lângă portiere, silindu-i să coboare. Îi îmbrânciră în față cu paturile armelor, în direcția transportorului. Abia atunci Peter zări un trup imobil legat de picioare de bara din spate. Bietul nenorocit fusese târât pe terenul accidentat până a murit.

Amândoi soldații miroseau pregnant a votcă. Comandantul lor, purtând trese de locotenent, tocmai se ridica de pe trupul rămas nemişcat al unei tinere. Slobozind un hohot grotesc, strigă undeva în spate:

– Kolea, ia-o, e încă caldă! apoi se îndreptă şovăielnic spre cei doi prizonieri.

Şi el mirosea a votcă. Se opri în dreptul lui Mansur şi, fără o vorbă, îi prăvăli un pumn în obraz. Acesta căzu la pământ. Când încercă să se ridice, soldatul de lângă el îl lovi cu patul armei, iar locotenentul îl izbi cu piciorul în figură. Mansur căzu lat. Locotenentul se întoarse spre Peter şi-şi scoase Makarovul din tocul de la şold. Incapabil de vreo reacție, Peter privea fascinat în ochii injectați ai locotenentului, la trăsăturile congestionate de ură, abia sesizând țeava pistolului care se ridica lent. Ca un fulger îi trecu prin minte că va muri, acum şi aici.

Apoi se petrecu ceva neaşteptat. Mansur țâşni în picioare, cu chipul livid plin de sânge, şi strigă în ruseşte spre locotenent:

– Nu, este reporter american! Nu trage!

Locotenentul se opri la jumătatea gestului şi se întoarse încet spre Mansur. Chipul locotentului îi va rămâne întipărit în minte pe vecie. Nu se putu abţine să nu gândească că avea trăsături frumoase, dacă nu ar fi acea ură întipărită în fiecare cută a frunţii brăzdate. Cine ştie câţi oameni pierduse în acest război, victime ale gherilelor?

Buzele livide îi răspunseră lui Mansur:

– Da? Iar tu eşti terorist cecen!

Fără să aştepte răspunsul, Makarovul detună de două ori. Partea din spate a craniului lui Mansur se pulveriză la impactul de ieşire al gloanţelor. Trupul se prăbuşi fără un sunet. O fracţiune de secundă Peter rămase împietrit. Îi era greu să perceapă şi să înţeleagă ce se petrecea. Dar viteza de reacţie şi şocul emoţional se dovediră mai puternice decât raţiunea. Ca împins de un resort se aruncă asupra locotenentului, dorinţa de a-i strivi chipul depăşind orice imaginaţie. Se cabră în momentul saltului atunci când ţeava unui kalaşnikov îl lovi cu putere în stomac. O a doua lovitură cu patul armei îl aruncă la pământ. În cădere mai recepţionă în plină faţă un bocanc greu de la locotenent. Rămase nemişcat, cufundat într-un leşin greu, şuvoaie de sânge scurgându-i-se din rănile de la cap direct pe pământul îngheţat. Mai percepu doar râsul sarcastic al locotenentului adresându-se oamenilor săi:

– Ce idioţi!

Din perioada următoare avea doar amintiri disparate, chinuite de febră, de vise cumplite alternând cu perioade

de semiconştienţă, când auzea frânturi de conversaţie într-o limbă necunoscută şi umbre masive se plimbau în jurul lui. Parcă plutea undeva între viaţă şi moarte, între cer şi pământ, dar nu întotdeauna era o plutire lină, de multe ori se simţea scuturat brusc, iar atunci valuri de durere iradiau din mai multe părţi ale trupului chinuit, cele mai cumplite localizându-se undeva în partea de jos a spatelui. O dată şi-a revenit pe jumătate dintr-un somn bântuit, frapat de receala de gheaţă a feţei comparativ cu fierbinţeala puternică ce îi scutura restul trupului. A deschis ochii pe jumătate şi a întrezărit fulgi mari ce cădeau şi i se depuneau pe frunte şi obraji, dându-i senzaţia de frig. Din nou plutea, într-o poziţie curioasă, crengi de brad încărcate de zăpadă defilau în dreptul privirii înceţoşate. Coborî privirea şi văzu două spinări masive cu două kalaşnikovuri petrecute de-a curmezişul, apoi îl invadă din nou senzaţia de scuturare. Un val de vomă îi străbătu măruntaiele şi i se ridică în gât. Începu să tuşească şi senzaţia de plutire încetă brusc. Se simţi lăsat parcă la pământ. Mai văzu o faţă bărboasă ce se apleacă asupra lui şi îi apucă capul răsucindu-l spre stânga. Valul de vomă se revărsă în lateral, apoi leşină din nou.

S-a trezit într-o încăpere albă, într-un pat cu alb cu rame metalice. Primul lucru care l-a remarcat era faptul că pe perete vopseaua albă începuse să se scorojească, iar ceva mai încolo se îngălbenise din cauza vechimii. Mirosul de clor venea pregnant dinspre hol. Stătu câteva minute imobil, fără să se mişte. După un timp, uşa salonului, căci era vorba de un salon de spital, se deschise şi o infirmieră

pătrunse înăuntru. Fără să zică nimic îi luă temperatura, apoi se îndepărtă. Urmă un doctor grăbit şi tăcut şi el. Peter era din ce în ce mai nedumerit. Unde naiba se afla? După ce doctorul dispăru, trecu mai bine de o jumătate de oră până uşa se deschise din nou. Un individ zdravăn, într-o uniformă necunoscută, înaintă spre el, zâmbind. Avea undeva în jurul a treizeci şi cinci de ani, era brunet, tuns scurt, şi trăsături regulate. Figura luminată de un zâmbet cald emana sinceritate şi deschidere. Era un personaj deosebit, chiar dacă uniforma militară croită impecabil contrasta oarecum cu căldura ochilor de un albastru intens. I se adresă într-o engleză curgătoare:

– Bună, numele meu este Levan Turashvili, maior Levan Turashvili din armata georgiană. Ai fost adus din Cecenia de un grup de luptători, care te-au cărat timp de două săptămâni prin munți, pe o targă improvizată. Te afli acum la Spitalul Militar din Tbilisi. Poți să-mi spui cine eşti şi cum ai ajuns aici?

Peter rămase şocat. Georgia! Tbilisi! Două săptămâni? Era posibil?

– De... unde... ştiți că vorbesc engleza?

Maiorul zâmbi din nou.

– Actele găsite asupra ta aparțin unui anume Peter Flare, corespondent independent. Mai există şi o cameră video spartă şi câteva casete înregistrate.

Văzând urma de îngrijorare ce străbătu ochii lui Peter, Levan continuă:

– Nu te teme, toate sunt în noptiera de la capătul patului. Nimeni nu s-a atins de nimic. Poți să-mi spui cum ai

ajuns aici?

Orice umbră de îndoială dispăru. De fapt, ce avea de pierdut? Începu să-i povestească maiorului întreaga sa peripeție. Acesta își nota din când în când unele date într-un carnet, ca și cum ar fi avut intenția să le verifice ulterior. Când termină, Peter i se adresă maiorului:

– Totuși, nu înțeleg un lucru! De ce nu m-au împușcat, n-ar fi trebuit să lase în urmă un martor ca și mine?

Maiorul zâmbi din nou.

– Nu știi încă, nu? Te-au împușcat! Acum două zile ai fost operat aici și ți-a fost scos din spate un glonte de calibrul 7,62. Îl ai acolo ca amintire, printre lucrurile tale. Probabil erau prea ocupați și au uitat de tine, iar la plecare au tras pentru siguranță de la distanță. E posibil să te creadă deja mort, după ce ai încasat un pat de armă în ceafă. O astfel de lovitură ar fi putut sfărâma lobul occipital sau rupe vertebrele cervicale. Probabil ai scăpat datorită faptului că erai deja în cădere. Oricum, chiar rănit, nu aveai nu știu ce șanse de supraviețuire iarna, acolo, departe de tot ce înseamnă civilizație. Te-au adus cecenii care au înțeles că ești prețios pentru ei, un martor important. Ei încearcă să-și facă cunoscută lupta în lume, pentru a câștiga sprijinul și simpatia occidentală. În fine, în curând vei putea pleca acasă. Mulțumesc pentru informații și sper să ne mai vedem.

Nu s-au mai văzut. După o lună de spitalizare, Peter a putut pleca acasă, în Statele Unite. Din nefericire, majoritatea casetelor rămăsese în mașina distrusă, deci nicio șansă să le poată recupera. Și-a istorisit povestea

unor ziare şi şi-a vândut reportajele destul de bine. Apoi a rămas mai bine de un an să se refacă fizic şi mai ales psihic. Încă avea coşmaruri, moartea lui Mansur, acest adevărat prieten care îi salvase viața sacrificându-şi-o pe a sa, afectându-l profund. Se simțea dator față de el, credea că nu a făcut destul ca să-i răsplătească sacrificiul. Dar nu se mai putea întoarce în Cecenia. Era prea mult pentru el.

Se întreba ce-ar fi fost dacă l-ar fi întâlnit pe comandantul Ruslan Gelaiev. Poate ar fi rămas cu el şi luptătorii săi, pentru a realiza mai multe materiale. Atunci poate ar fi fost el în locul lui Roddy Scott, freelancerul britanic ce mergea alături de luptătorii lui Gelaiev şi a fost ucis de ruşi în 26 septembrie 2002, în provincia Galashki din Inguşeția, când rebelii au fost încolțiți de forțele ruseşti. Există două versiuni, una care spune că Scott ar fi fost ucis de un glonte rusesc care i-a pătruns prin cameră în momentul în care filma, alta spune că ar fi fost ucis pe când se preda. Chiar şi Ruslan Gelaiev a fost ucis în iarna lui 2004, în timp ce încerca să treacă în Georgia. Peter se simțea îmbătrânit, dar încă nu era dispus să renunțe la meseria sa. Se angajă fără dificultăți la BBC şi plecă în Irak. Ar fi vrut să-l ia şi pe Jason cu el, vechiul său cameraman, dar când sună la CNN să întrebe de el, Velda, apetisanta secretară, îi spuse ca Jason a plecat de mai bine de un an şi tot ce ştia despre el era faptul că se îmbată acasă la el, undeva prin Colorado. Peter îşi notă într-un colț al minții să-l viziteze cândva, deşi ştia că poate acest cândva va fi mai degrabă niciodată. Se mulțumi în schimb cu Gordon, cameramanul trimis de către cei de la BBC. Gordon se

dovedi un băiat de ispravă, mai neexperimentat decât Jason, dar tocmai de aceea lipsit de aerele de superioritate şi dornic să învețe. De asemenea, îl privea pe Peter ca şi pe şeful cel mare ale cărui decizii nu pot fi contestate, ținând cont şi de experiența imensă pe care Peter o avea în spate.

După căderea Bagdadului, au renunțat la Basra unde relataseră războiul britanicilor şi s-au instalat în zona verde din Bagdad. O nouă epocă, a războiului de după război, un conflict de uzură cu insurgenții sunniți, şiiți, Al-Queda, îşi făcea loc în relatările zilnice asupra evoluțiilor din Irak. Irakul ajunsese prezent în fiecare buletin de ştiri, la fel ca şi rubrica de sport şi prognoza vremii. Deci era de lucru la greu pentru fiecare reporter. Dar de la o vreme Peter începuse să se simtă sătul de toate. Dorea o schimbare, începuse să-l înțeleagă pe Malcolm, cel care cedase la Sarajevo lăsându-i şansa de a deveni adevărat reporter. Se săturase să se ascundă şi să se ferească la infinit ca să nu aibă soarta lui Daniel Pearl, reporterul răpit în Pakistan şi apoi decapitat în fața aparatului de filmat de către un nebun lunatic. Imaginea morții violente stătuse prea mult în preajma lui pentru a nu-l afecta. Dar cel mai mult rămăsese afectat de moartea lui Mansur, prietenul inguş ce-i salveze viața. Pentru totdeauna va rămâne marcat de imaginea reluată la infinit cu încetinitorul a căderii trupului lui Mansur. Dar mai presus de toate, de chipul schimonosit de ură al locotenentului rus.

După trei ani nebuni în Irak, ceru mutarea. Conducerea i-a aprobat-o, în speranța că va reveni asupra deci-

ziei după un timp petrecut în alte zone mai liniştite. Pragmatici, britanicii de la BBC îşi dădeau seama de valoarea unui reporter de calibrul lui Peter Flare şi nu erau dispuşi să-l piardă aşa uşor.

A filmat revoltele din cartierele mărginaşe ale Parisului în 2006 şi 2007, apoi a început să transmită de la evenimente politice importante, cum ar fi reuniunile G8, forumurile ecomomice sau summitul NATO din aprilie 2008 de la Bucureşti. A fost bucuros să reîntâlnească Bucureştiul după optsprezece ani şi să vadă cât de mult s-a schimbat în bine, devenind o adevărată capitală europeană.

Au urmat peregrinări prin toate colţurile lumii, ca astăzi să ajungă într-un Chişinău cuprins de tulburări, care nu ştia la ce să se aştepte de la ziua de mâine. Îşi desprinse ochii de la grupul de soldaţi moldoveni, tineri şi speriaţi, şi se concentră la drum. În curând vor ajunge la hotel, vor lua cina şi se vor odihni, deoarece ziua de mâine ar putea fi hotărâtoare, sau poate va fi indecisă, ca şi cea de azi. Oricum, ei trebuia să fie pregătiţi. Ceva plutea în aer, iar până la alegeri mai erau trei zile. Dar oare se va ajunge la alegeri? Nimeni nu putea şti.

Pe scaunul din dreapta, Gordon, cameramanul, deja aţipise.

XI

28 aprilie 2014, ora 16.00
Bucureşti, sediul Statului Major al Armatei

De data asta erau în biroul lui Puşcaş, în aceeaşi formaţie în care se întâlniseră în ziua precedentă în biroul lui Sorescu de la sediul SRI. Atâta doar că atmosfera sărbătorească şi degajată era înlocuită de una preocupată. Toţi afişau câte o mimică gânditoare, concentrată, iar privirile lor spuneau că nu a prea dormit niciunul bine în noaptea precedentă. Fiecare avea câteva hârtii în faţă, plus câte o mapă cu ceea ce aduseseră fiecare. Discuţia lâncezea, de parcă nimeni nu ar fi dorit să atace subiectul direct. Era şi dificil, datorită multiplelor implicaţii de natură militară şi politică, mai degrabă geopolitică.

– Am o senzaţie ciudată, începu Damian ezitant, cum că preşedintele, fie nu ne-a spus nouă tot, fie nu i s-a spus tot de către ambasadorul american.

– Mda, la fel şi eu, continuă Enea. Dar de asta ne-am strâns aici, ca să ghicim ceea ce este dincolo de ce ni s-a spus, sau i s-a spus.

– Iar timpul cred că este foarte scurt, interveni Dăianu. Foarte scurt ca să analizăm toate implicațiile, fără să mai punem la socoteală timpul necesar pentru a pregăti o reacție. Şi sunt atâtea necunoscute, în sensul că nu putem ştii cu adevărat cum vor reacționa principalii actori regionali, nu numai Rusia, ci chiar şi Ucraina. N-am încredere deloc în acest lider suprem Igor Petraikin, nu trebuie uitat că până în ultimul moment al aventurii militare ucrainene a fost mâna dreaptă a lui Vahromeev, iar chiar şi la patru ani după armistițiu nu se grăbeşte să predea puterea unor factori civili, ba dimpotrivă, îşi întăreşte propria poziție.

– Adevărat, dar hai să o luăm de la început şi apoi să-l ascultăm pe Titi, zise Sorescu. De fapt, dacă se ajunge acolo, totul devine treaba lui! Deci, ce ne spune preşedintele şi ce ştim noi? Odată, preşedintele are o întrevedere secretă între patru ochi cu ambasadorul american, timp de mai bine de două ore. După care, ne cheamă de urgență, şi din nou, la secret, ne propune o idee pe care în seara asta la ora nouă va trebui să-i expunem modalitatea de rezolvare, consecințe, precum şi punctele slabe. De asemenea, în cazul în care varianta militară va fi luată în considerație, termene de execuție, efective implicate, pierderi aşteptate, şi nu în ultimul rând, reacții pe plan regional, inclusiv în variantă militară. Suntem capabili să ni le asumăm, în ce măsură, şi în ce grad ne putem descurca fără NATO? Din ce moment considerăm că avem

nevoie de sprijinul NATO şi cât de mare sǎ fie implicarea alianţei?

– Doar atât, credeam că este vorba de ceva mult mai serios! făcu Damian sarcastic.

Fără să-l bage în seamă, Sorescu continuă:

– Alegerile în Moldova sunt peste două zile. Titi, nu-mi spune că nu te-ai gândit că ar putea ieşi o chestie împuţită de aici şi nu ai ceva as în mânecă! Doar pentru cazul în care se întâmplă ceea ce devine din ce în ce mai previzibil să se întâmple!

– Nu puteam face prea multe fără avizul CSAT. Totuşi, fără să dau de bănuit, am dispus trupe gata să intervină în cazul în care s-ar petrece ceva dincolo de graniţa de pe Prut cu Republica Moldova. Nu uitaţi că am de supravegheat o graniţă mult mai mare şi mai problematică cu Ucraina!

– Aşa e, deci pe Prut ai doar efective defensive pe timp de pace, nu? întrebă Dăianu.

– Exact! Ţinând cont de situaţie, voi încerca să deplasez discret nişte trupe, dar nu vor fi suficiente, pentru a face mai mult îmi trebuie o decizie politică.

– Deci, hai să vedem la ce se aşteaptă americanii şi cu ce l-au montat pe preşedinte. Alegerile de peste două zile să fie câştigate de către opoziţie, foarte probabil, după cum merg lucrurile. Puterea comunistă să-şi recunoască înfrângerea şi să treacă în opoziţie...

– Lucru puţin probabil...

– ...chiar foarte puţin probabil, sau să falsifice rezultatul şi să-şi proclame victoria. Lucru foarte probabil,

din moment ce observatorii independenți și cei străini au fost acceptați în număr foarte mic, practic simbolic. De aici apar două posibilități: poporul se mulțumește cu explicația oficială și se resemnează cu încă un mandat cu comuniștii...

– ...sau poate nu...

– Exact, sau poate nu, adică mai mult ca sigur nu, din moment ce lucrurile au ajuns la un punct de fierbere, iar atentatul din Chișinău a turnat gaz pe foc. Este a nu știu câta zi de proteste și de ciocniri violente cu forțele de ordine. 7 aprilie 2009 este încă destul de proaspăt în memorie.

– Dacă guvernul amână alegerile, folosind pretextul tulburărilor?

– Nu cred, ar însemna să fie total lipsit de legitimitate, singura sa scăpare ar fi o dictatură deschisă și nu cred că sunt pregătiți pentru asta, mai ales după ce au condus țara bine mersi atâția ani. Vor merge la alegeri, pregătiți să le fraudeze, în cazul în care rezultatul nu le va conveni. În orice caz, va trebui să ne pregătim pentru o nouă revoluție portocalie.

– Care ar putea reuși, ca și în Georgia sau Ucraina, sau eșua în sânge, ca în Uzbekistan.

– Și cea din Ucraina, mai târziu...

– Știm, dar nu despre asta este vorba acum. Există un factor care trebuie luat în calcul: ce va face conducerea transnistreană? Se va mulțumi cu rolul de spectator, știind că o nouă conducere, cea a actualei opoziții, ar putea-o amenința direct?

– Mda, profesorul are dreptate, va trebui să analizăm punctual. În cazul în care se ajunge la o revoluție portocalie, sau aşa-zis portocalie, deoarece opoziția nu are culoarea asta, ci mai degrabă roş-galbenă-albastră, deci se ajunge la proteste maraton de stradă, ce-i de făcut?

– Se pare că americanii ştiu ceva mai multe. Ei nu vorbesc de cazul dacă, ci întreabă când... Când se va ajunge la proteste de stradă, noi ce vom face? De fapt, deja s-a ajuns la lupte de stradă în Chişinău, după alegeri, s-ar putea extinde şi în celelalte oraşe importante.

– Mai puțin Tighina!

– Şi Tiraspol, bineînțeles. Acolo unde sunt stăpâni transnistrenii.

– Totuşi, conducerea opoziției a fost decimată în urma exploziei. Nu prea are cine să conducă protestele! Apropo, cine a pus bomba?

– Ei, cine? Crezi că Chişinăul are intenția să investigheze serios chestia asta? Puteau să o pună ei, transnistrenii, ruşii, sunt atâția interesați să mențină Moldova în sfera rusească...

– Ar mai fi un lider capabil de aşa ceva, deşi pare să fie rănit destul de serios. A fost răpit din spital cu două zile în urmă.

– Iuliu Halipa? A fost mâna dreaptă a lui Vlad Mazuru!

– Tocmai prin asta cred că îi va continua linia politică. Este un prounionist fanatic.

Enea interveni:

– Presupunem că a fost răpit de către opoziție, în

scopul de a fi protejat. Alți doi lideri răniți au murit suspect în spitalul ăla. În cursul răpirii, a fost ucis unul dintre răpitori. După informațiile mele, era omul lui Halipa.

– Deci, ar exista un lider, cu condiția să nu fie eliminat între timp! Ar putea conduce protestele până la victoria revoluției, dacă va învinge. Apoi încep problemele.

– Şi eu, care speram că atunci se termină..., murmură din nou Damian.

Dăianu zâmbi.

– Eu aş merge pe mâna americanilor cu presupunerile. Ei ne sondează ce vom face atunci când vor începe protestele de stradă de după anunțarea rezultatelor alegerilor. Mai departe, ei ne întreabă ce vom face după victoria revoluției, de parcă ar şti că revoluția va învinge, nu condiționează cu "dacă va învinge". Cred că ştiu ceva mai mult, având informațiile şi analizele de după celelalte revoluții reuşite sau eşuate. Cred că ei consideră că situația este coaptă pentru ca schimbarea de la Chişinău să aibă loc. Întrebarea e, ce va fi după?

– Dar sunt atâtea posibilități ca să eşueze! În tot decursul istoriei, o mulțime de evenimente au atârnat de un fir de păr! Nu eşti de acord, profesore? interveni Puşcaş.

– Sunt convins că americanii şi-au făcut calculele că va reuşi. În caz că nu, ei vor face tot posibilul să întoarcă roata după calculele lor. Aici au nevoie de noi. Ne vor împinge în față în aşa fel ca să reuşească!

– Bine, dar de ce? Nu cred că ne poartă de grijă în aşa măsură încât să ne arunce Moldova în brațe!

– Au interes ca Republica Moldova să devină

românească cât mai repede. Nu ştiu de ce, dar asta este impresia mea.

– Credeți că are legătură cu episodul Viena? Ne dau Moldova ca să cedăm Insula Şerpilor Ucrainei, pentru ca aceasta să revină în tabăra occidentală? Nu uitați că la summitul NATO din 2-4 aprilie 2008 de la Bucureşti s-a vorbit că Ucraina va intra în NATO în viitor, chiar dacă populația ei nu prea agrea ideea?

– Nu ştiu, dar va trebui să aflăm de ce americanii sunt nu numai atât de darnici, dar şi atât de grăbiți. Ceva îi motivează al naibii de mult, după câte îmi dau seama.

– Profesore, sau Radule, interveni Enea, spuneai ceva că tu crezi că dacă revolta, sau revoluția, ar fi pe cale să nu reuşească, americanii ne vor împinge pe noi în față. Te refereai la ceva anume?

– Da, Tiberiu, mă refeream la faptul că ne vor ruga, sau presa, să ne trimitem oameni, mă refer la profesionişti, care să ajute ca lucrurile să meargă în sensul dorit de ei. Asta te cam priveşte în mod direct!

Făcu o pauză, apoi continuă:

– Domnilor, va trebui să rupem pisica acum şi aici! Problema se pune în felul următor: mai devreme sau mai târziu, ne vom uni cu Republica Moldova, este un fapt istoric de netăgăduit! Basarabia este românească la fel ca şi Transilvania, Muntenia, Moldova sau Dobrogea. Ani de zile au fost unii, inclusiv cozi de topor, care au încercat să inventeze un nou popor, o nouă limbă, doar să ne țină separați! Din punct de vedere economic, pentru noi toți va fi un efort, dar suntem datori să-l facem, deoarece, ne

place sau nu, sunt tot frați de-ai noștri, ținuți departe nu din vina lor, ci de circumstanțele istorice. Dacă americanii par dispuși să ne sprijine tacit, discret, sau ne dau doar de înțeles, poate prea insistent, că ar fi dispuși să aprobe o unire, căci despre asta e vorba, putem să marșăm pe idee sau nu. Am pierdut deja câteva ocazii, începând cu 1990. Cât să o mai lungim? Dacă putem aduce Basarabia la Patria Mamă, de ce să n-o facem? Mai ales că interesele noastre și cele americane coincid, cel puțin până la un punct?

Se lăsă o tăcere, fiecare rumegându-și gândurile și îndoielile.

– Până la urmă, întrebă Enea, dacă facem așa cum ne-a propus profesorul erudit aici de față, mergem pe da sau nu? De fapt, asta este întrebarea de pe urma căreia vom lua deciziile în viitor! Nu este nici parlament, nici referendum, dar eu propun, totuși, să votăm în mod democratic! Cine este pentru?

Cinci mâini se ridicară instantaneu.

– Deci este clar, va trebui să marșăm pe succesul revoluției de la Chișinău, în caz că aceasta se va produce. Asta înseamnă că va trebui să facem în așa fel, de fapt să ajutăm, ca aceasta să izbândească. Dar aș avea o rezervă, de fapt două. Prima, aș vrea să știu ce-i îndeamnă pe americani să dorească atât de mult ca noi să ne reîntregim cu Moldova. Propun să facem ceva să aflăm, doar suntem destul de pregătiți și implicați în treaba asta.

Ceilalți patru înclinară capul în semn de aprobare.

– Iar despre a doua, în caz că treaba se împute și

suntem în pericol să fim lăsați de americani cu curul în baltă, să avem posibilitatea să ne retragem elegant. Nu mă refer numai la înregistrarea de la Viena şi la faptul că nici georgienii nu prea au încredere în susținerea americană, din moment ce se grăbesc să cumpere armament la greu de la noi, dar şi la precedentul de acum câțiva ani, când un stat membru NATO, mă refer la noi, a trebuit să facă față timp de mai multe zile unei agresiuni militare, singurele ajutoare fiind o tonă de promisiuni şi încurajări. Cam asta aş avea de zis, deocamdată, şi aş dori de acum înainte să ne concentrăm pe ce am hotărât deja.

Restul interlocutorilor, neobişnuiți cu un discurs aşa de lung din partea şefului SIE, Tiberiu Enea, aprobară această intervenție fără ezitări. Puşcaş interveni primul:

– Referitor la primul punct exprimat de tine, mâine dimineață am programată o întrevedere cu colonelul Sam Harrison. Am să încerc să aflu cât mai multe de la el.

– Unde te întâlneşti cu el? întrebă Sorescu.

– Chiar aici, unde ne aflăm.

– Am să-ți pun un dispozitiv de înregistrare în biroul tău, deoarece vor fi lucruri interesante de aflat.

Puşcaş protestă vehement, dar Sorescu nu-l slăbi.

– Nu mă lua cu chestii din astea, Titi, în primul rând, prietenia ta cu colonelul Harrison trebuie subordonată interesului național. Iar sunt sigur că acest colonel îți ascunde multe lucruri, care vor trebui aflate. Nu uita că la ambasada americană din Viena s-au discutat unele chestii.

– Un proverb antic spunea că să te fereşti de greci,

chiar când îți aduc daruri, continuă Dăianu. Nu vreau să fac o analogie cu americanii, dar ştim cu toții că ceva este suspect în afacerea asta, aşa că sunt de acord cu Vlad.

În fața evidenței, Puşcaş cedă cu regret.

– Mai este ceva, am căzut de acord că revoluția va trebui să reuşească din prima, pentru asta va trebui ca liderul opoziției, acest Iuliu Halipa, să fie protejat. Poate că nu este de ajuns protecția oamenilor săi, deci va trebui să aflăm discret unde se află şi să trimitem nişte băieți care să-l apere, chiar dacă el nu va şti, nu? Te ocupi tu de asta, Tibi? întrebă Sorescu.

Enea aprobă, dar mai adăugă o remarcă:

– Mă pot ocupa de asta, mă refer la localizare şi supraveghere, chiar şi ceva protecție, dar trebuie să țin cont de faptul că la ora asta băieții mei de la intervenții, mă refer la comandourile SIE, sunt cam împrăştiați pe toate meridianele, acolo unde avem interese. Mi-ar trebui cîțiva oameni în plus la Chişinău pentru treaba asta. Pot apela la tine, Vlad?

Sorescu suspină, apoi zise cu regret:

– Am să-ți dau câțiva oameni din Brigada Antitero, dar să ştii că-mi rup pâinea de la gură... Dacă se petrece ceva la noi, vreun atac cu ostateci sau ceva în genul ăsta...

– Parcă ne pregăteam să vorbim de unele priorități...

– Naiba să te ia, Tibi, ştii cum să forțezi mâna omului! Un pluton, mai mult n-am cum să dau!

– Cred că e suficient. Cu ce mai am şi ce mai adun, e OK. Ține minte, pe ai tăi îi iau doar cu împrumut! Iar pentru asta, îți rămân dator.

– Bine, nu uita, dar hai să revenim. În al doilea rând, va trebui să ne folosim de rețelele noastre și să infiltrăm niște oameni care să ajute revoluția asta atunci când va izbucni, continuă el. Tibi, noi doi va trebui să discutăm împreună cu Titi și să ne mișcăm repede. După asta, va trebui să ne gândim la ce va fi după. Căci asta va fi marea problemă, după ce va reuși.

– Să zicem că revoluția va reuși, chiar dacă voi îi veți da un impuls, interveni Damian. Trecând peste acest aspect, pe care îl vom discuta, aș vrea să știm la ce viitor ne putem aștepta. Dacă reușește, care vor fi implicațiile pentru noi în viitor?

– Ai dreptate, va trebui să discutăm și aceste posibilități, continuă Pușcaș. Ceea ce ne preocupă în cel mai înalt grad este ce va fi după? Profesore, cred că tu va trebui să începi!

Dăianu se aștepta la această invitație. Chiar se pregătise pentru ea. De aceea luă cuvântul fără ezitare:

– Există două posibilități, în cazul victoriei opoziției de la Chișinău, iar pentru ambele trebuie să fim foarte bine pregătiți, din toate punctele de vedere. Iar când spun din toate punctele de vedere, chiar mă refer la toate posibilitățile. De fapt, există doar două mari posibilități. Prima dintre ele, noul lider, fie că va fi vorba de Iuliu Halipa sau de altul, va continua vechea politică nițel mai îndulcită față de România. În sensul că, poate va continua politica de independență față de țara noastră, chiar dacă va face niște pași înainte, asta pentru a nu supăra vechii protectori de la Kremlin. Va fi o mișcare prudentă,

de testare a reacțiilor, înainte de a se aventura treptat la o apropiere față de România, asta dacă pe parcurs nu-şi va schimba direcția, convins probabil de diplomația, să-i zicem discretă, a estului.

– Acest scenariu nu mi se pare prea probabil, ținând cont de faptul că va trebui să răspundă aşteptărilor electoratului care l-a propulsat aici, interveni Sorescu.

– Foarte adevărat, făcu Dăianu, de aceea consider că primul scenariu este destul de puțin probabil, dar trebuie totuşi luat în seamă. Nu ar fi prima oară ca aleşii să se răzgândească odată ajunşi la putere, dar în cazul de față ne-am putea aştepta la unele reacții de masă, mai ales că poporul va avea experiența unei lupte câştigate, mă refer tocmai la această revoluție. Mergem atunci pe a doua posibilitate. Care ne implică direct de la început, deoarece va trebui să răspundem, într-un fel sau altul. Şi nu oricum.

Dăianu răsuflă adânc înainte de a continua.

– Ştiu că va trebui să dau glas la ceea ce probabil toți vă aşteptați să spun. Dar cum am zis, va trebui să discutăm clar şi la obiect. A doua posibilitate implică, nici mai mult nici mai puțin, unirea Moldovei cu România. Poate după o perioadă de tranziție pe care o estimez ca fiind extrem de scurtă. Pe scurt, Halipa câştigă alegerile, după protestele de stradă îi este recunoscută victoria, parlamentul îl pune preşedinte, iar el declară că Moldova se va uni cu România. Punct. De aici încolo va trebui să vedem ce se întâmplă. Care vor fi reacțiile internaționale, mai ales din părțile care ne dor pe noi cel mai mult? Ăsta este de fapt subiectul discuției noastre! Şi, în fine, ce-i de

făcut din momentul ăsta? Adică, ce vom face noi, sau, mai bine zis, ce ar trebui să facem noi în acest moment crucial? Ne vom pierde în dizertații, ca şi până acum, sau vom avea o reacție clară şi precisă, deoarece de răspunsul nostru în acele momente va depinde viitorul generațiilor următoare, care sunt sigur că nu se vor mai întâlni prea curând cu această ocazie! Deci, până la urmă, acum şi aici, va trebui să decidem pentru copiii şi nepoții noştri, iar asta în aşa fel încât să nu putem fi blamați timp de zeci de ani! Nu este o decizie uşoară, de aceea eu zic să nu răspundem cu uşurință! Să gândim bine, extrem de bine, următoarea mişcare, în aşa fel încât să nu ajungem să regretăm vreodată faptul că destinul ne-a ales tocmai pe noi să decidem soarta neamului românesc tocmai în aceste momente! Este o decizie enormă, domnilor, la care va trebui să răspundem, iar repercursiunile unui eventual eşec se vor răsfrânge, cred eu, peste zeci de ani de acum înainte! Deci, matură chibzuință, domnilor, pentru ceea ce vom hotărî astăzi aici!

– Întrebarea este, de fapt, ce va face Tiraspolul? Cum va reacționa şi care va fi contrareacția noastră, aici trebuie să discutăm şi să ne pregătim! întrerupse Sorescu. Tiraspolul este un biet şacal, dar în spatele lui aud mormăitul amenințător al ursului...

Concluzia a fost tranşată tot de Dăianu:

– Una peste alta, indiferent ce va fi, o facem?

Patru capete se înclinară aprobator.

XII

29 aprilie 2014, ora 7.20
În largul Mării Negre

– Revine! Se va întoarce! strigă de pe punte căpitanul Bufnea cu binoclul la ochi.

În interiorul cabinei de comandă a fregatei Regele Ferdinand, comandorul Leonard Buteanu, cu ochii pe ecranul radar, reacționă la vocea din difuzor doar printr-un mormăit greu inteligibil:

– De parcă nu l-aș vedea și eu!

Într-adevăr, văzuse și el pe radar mișcarea de întoarcere printr-un arc larg de cerc al primului avion rusesc Tupolev-95, Bear după indicativul NATO. Al doilea aparat se păstra circa cincizeci de kilometri distanță, de parcă ar fi urmărit reacția. Primul trecuse razant, la șapte sute de metri altitudine, pe deasupra fregatei Regele Ferdinand, făcându-l pe comandorul Buteanu să simtă în fiecare fibră vibrația celor patru motoare turbopropulsate Kuznetzov NK-12 MV de câte 11000 de kW fiecare. S-a întrebat

atunci, preț de o clipă, dacă și marinarii de pe portavionul USS Nimitz au avut aceeași reacție în Pacificul de Vest la începutul lui 2008 atunci când un Bear rusesc i-a survolat în două rânduri. Diferența este că USS Nimitz avea mijloace de protecție eficiente, astfel că patru F/A-18 Hornet au interceptat bombardierul cu ușurință, chiar și perechea lui care patrula la circa o sută de kilometri distanță. Vânătorii americani i-au escortat pe ruși în afara zonei.

Dar el nu se afla pe un portavion și nici nu avea la dispoziție puternicele nave ale unui grup de escortă ale unui portavion, fiind doar împreună cu Șoimul, navă purtătoare de rachete clasa Osa I, într-o misiune de patrulare avansată în largul Mării Negre. Iar rușii, printr-un gest de intimidare, doreau să-i transmită că deja era prea mult.

Dar el, comandorul Leonard Buteanu, comandantul fregatei Regele Ferdinand, nu era omul care să se lase intimidat. Participant activ la bătălia Mării Negre în urmă cu câțiva ani, nu admitea ca cineva sau ceva să-l sperie, chiar dacă era vorba de două bombardiere rusești Tu-95 Bear. Iar acesta era mesajul care dorea să-l transmită echipajelor rusești de pe bombardiere. Să nu creadă că ar fi o pradă ușoară, ba dimpotrivă.

Iar pentru asta, timpul avut la dispoziție se măsura în secunde, deoarece bombardierul rusesc deja făcea manevra de întoarcere. În curând, va survola din nou fregata, încercând să intimideze echipajul și comandanții prin forța și determinarea ce o degajau alura și potențialul distructiv ale acestui superb bombardier rusesc.

Luă legătura radio codată cu căpitanul Vintilă Ciulei, comandantul Şoimului. În câteva secunde, s-au înţeles asupra contramăsurilor. La orizont, imensul Bear îşi începuse cursa de întoarcere angajându-se pe o pantă descendentă ce urma să-l aducă din nou, la capătul inferior al cursei, chiar deasupra fregatei Regele Ferdinand, gata să-şi reverse cele cincisprezece tone de bombe şi rachete ce era capabil să le poarte. În cazul în care ar fi fost încărcat cu rachete, demonstraţia nu era necesară, chiar era inutilă, deoarece acestea, de tipul Kh-20, 22, 26 sau 55, puteau fi lansate de la distanţă, fără a fi nevoie de survolarea ţintei. Pentru aceste servicii erau disponibili cel puţin trei dintre cei şapte membri ai echipajului, restul fiind format din cei doi piloţi, navigatorul şi trăgătorul din coada aparatului ce avea în grijă un tun sau două de 23 mm, tipul AM-23.

– Vin ai noştri, domnule comandor! se auzi vocea unui operator.

Într-adevăr, pe radar puteau fi văzute spoturile a două avioane F-16, identificate prin sistemul IFF (Identification Friend or Foe) ca şi avioane amice.

– Să-l ia pe celălalt! ordonă Buteanu, încordat asupra manevrei de apropiere a Tupolevului.

Acesta îşi începuse cursa descendentă al cărei punct inferior părea că va fi chiar deasupra fregatei, undeva la o altitudine de opt sute, o mie de metri. Comandorul începu să simtă vibraţia puternică a motoarelor pe măsură ce avionul cobora într-o demonstraţie vădită de intimidare. Era mai mult o sfidare şi o provocare, iar Buteanu simţi cum i se urcă sângele în cap. Îşi putea imagina privirile

dispreţuitoare ale piloţilor cum priveau nava urcând spre ei. În trei-patru secunde vor fi deasupra.

– Acum! strigă comandorul Buteanu.

Tunurile antiaeriene Oerlikon de 25 mm se treziră la viaţă şi-şi rotiră turelele spre avionul ameninţător. Buteanu îşi imagină surpriza din ochii piloţilor ruşi, precum şi paralizarea de moment a reacţiilor. Cu viteza luminii gândurile li se vor învălmăşi în creier, practic neştiind ce să creadă şi cum să reacţioneze. Din vânători ajunseseră vânat. Ţevile tunurilor ţinteau în continuare burta descoperită a uriaşului avion, urmându-i traiectoria ce deveni ascensională, imediat după depăşirea punctului minim. Ruşii au tras o spaimă, gândi Buteanu, dar asta nu e totul.

Radarul rachetelor antiaeriene de pe Şoimul se activă imediat cuprinzând Tupolevul. Aflat chiar în momentul în care accelera spre a câştiga înălţime cu rata de 10 m/s, Tupolevul era complet vulnerabil la rachetele de pe nava situată la mai puţin de un kilometru de Regele Ferdinand. Senzorii de la bordul Tupolevului în mod sigur că înnebuniseră transmiţând avertismente piloţilor care oricum nu prea aveau ce face. Erau la cheremul rachetelor SA-N-5/8, dacă acestea ar fi fost lansate, soarta le-ar fi fost pecetluită. La fel şi în privinţa tunurilor antiaeriene. Demonstraţia se întorsese împotriva lor, au vrut să facă pe grozavii şi au sfârşit-o umiliţi. De sub burta avionului explodară într-un evantai de un alb strălucitor împrăştiindu-se în direcţii divergente o duzină de momeli destinate să păcălească rachetele antiaeriene.

– Chiar că au tras o spaimă, mormăi Buteanu urmărind avionul care se îndepărta cu coada între picioare. Nu cred că vor mai fi aşa obraznici în viitor, continuă în gând, apoi se concentră asupra celui de-al doilea Tu-95 ce se rotea în cercuri largi la circa cincizeci de kilometri de el.

Spre el se îndreptau cele două F-16 româneşti. Conducătorul celulei era căpitanul Călin Pop, iar la aripa sa era tânărul locotenent Aurel Pandea. Devenit pilot cu mai puțin de un an în urmă, locotenentul Pandea era dornic să-i semene cât mai mult comandantului său, căpitanul Călin Pop, veteran al bătăliilor din războiul precedent. Avea un fel de cult față de acesta, aptitudinile şi abilitățile de care dădea dovadă servindu-i ca şi un model demn de urmat, de la care nu s-ar fi abătut sub nici o formă. Se simțea mândru să-i fie aripă de celulă în această misiune importantă. Concentrat asupra zborului şi obiectivului, locotenentul Pandea arunca din când în când o privire spre coada avionului căpitanului, insistând asupra celor trei cercuri negre vopsite ce simbolizau tot atâtea avioane inamice doborâte în luptă. De multe ori ascultase la popotă poveştile veteranilor care descriau cu lux de amănunte luptele aeriene, precum şi modul în care căpitanul Călin Pop obținuse cele trei victorii, două dintre ele în aceeaşi bătălie.

Amândoi aveau câte patru rachete AIM 120 AMRAAM cu rază medie de acțiune şi câte două AIM 9 Sidewinder, în afară de cele cinci sute de proiectile pentru tunul de 20 mm M161A1. Din start, armamentul de la bord era destinat luptei aeriene, deoarece misiunea lor era

interceptarea bombardierelor rusești Tu-95 Bear. Iar unul dintre ele era destul de aproape.

De la bordul Regelui Ferdinand au fost dirijați spre al doilea Bear, ce evolua în cercuri la circa cincizeci de kilometri de cele două nave ale marinei militare române. Virară pe o aripă îndreptându-se cu peste o mie două sute de kilometri pe oră spre acesta.

Bearul încercă o manevră evazivă spre dreapta, pentru a se menține la o distanță sigură. Așa cum ordonase Călin Pop în prealabil, locotenentul Aurel Pandea urmă un curs de interceptie, în timp ce căpitanul Călin Pop se desprinse din formația de doi, virând stânga. Trase de manșă și se ridică la un nivel superior, apoi aprinse postcombustia și se năpusti din înalturi. Pandea ajunsese undeva în spate dreapta față de uriașul bombardier, chiar putea vedea țeava tunului AM-23 cum se rotea parcă căutându-l. Mai mult instinctiv, mâna i se îndreptă spre butonul de lansare al rachetelor aer-aer. Dar nu dorea să facă vreo prostie. Mai întâi ar trebui să pornească radarul de căutare al rachetelor, deoarece astfel i-ar fi avertizat pe ruși să nu se joace, transmițând astfel că avea intenții serioase.

În acel moment F-ul lui Călin Pop se prăvăli din cer trecând razant prin fața bombardierului. Precis că piloții ruși și-au reamintit incidentul din 2001 cu ciocnirea dintre un avion american spion cu unul de vânătoare chinez, atunci chinezul fiind distrus și americanul nevoit să aterizeze pe insula Hainan, de unde a fost înapoiat împreună cu echipajul după îndelungi negocieri diplomatice.

Călin Pop descrise un arc de cerc, apoi continuă

mişcarea printr-un looping care îl aduse în spatele Tupolevului. Acceleră să-l ajungă din urmă. Acum Pandea ajunsese aripă la aripă cu bombardierul. Putea să-l vadă pe unul dintre piloții ruşi cum îl privea cu coada ochiului. Îi făcu semn să schimbe cursul, dar rusul se făcu că nu pricepe.

O clipă mai târziu, undele radarului de căutare al rachetelor de pe F-16-ul lui Călin Pop învăluiau bombardierul. Imediat, piloții schimbară cursul. Cele două avioane româneşti îl însoțiră o bucată de drum, după care se desprinseră şi reveniră la bază.

Înainte de şedința de analiză a zborului, locotentetul Aurel Pandea îşi întrebă superiorul, pe căpitanul Călin Pop:

– De ce nu l-am abordat altfel, aşa cum ar fi trebuit să interceptăm un inamic?

Călin Pop zâmbi cu indulgență:

– Nu e necesar să dezvăluim tacticile de luptă aviatică ale NATO, atât timp cât nu suntem angajați efectiv în luptă. Poate că tocmai ăsta a fost scopul ruşilor, să afle cât mai multe despre aceste tactici, să le analizeze şi studieze, pentru ca mai apoi să dezvolte reacții pe măsură în vederea unor bătălii aeriene. Răbdare, încă nu suntem în război cu ei.

Şoptit, pentru a nu fi auzit, adăugă:

– Nu încă!

29 aprilie 2014, ora 18.40
În largul Mării Negre, lângă Sevastopol

Comandorul Traian Mocanu, comandantul submarinului Delfinul, singurul submarin românesc în activitate, dădu un tur rapid de orizont cu periscopul, apoi îl coborî rapid. Totul părea în regulă, nimic suspect. Două cargouri se îndreptau spre intrarea în portul Sevastopol, în rest, nicio activitate. Radarele şi sonarele pasive spuneau acelaşi lucru, deci părea să nu fi fost detectaţi, cel puţin până acum. Mai era puţin până la apusul soarelui, atunci când umbrele întunericului vor lua în stăpânire suprafaţa mării, lăsând doar scântei de lumină provenite de la navele de suprafaţă din larg sau de la casele şi facilităţile portuare de pe ţărm. Iar atunci, când întunericul va deveni stăpân, îşi vor putea livra încărcătura şi apoi vor putea să se lase la fund, aşteptând. O mare parte din viaţa unui submarin se petrece aşteptând. Aşteptând o pradă sau o ţintă, aşteptând să fie detectaţi sau vânaţi, aşteptând o torpilă sau o grenadă antisubmarin care ar putea să-i coste viaţa, totul este o aşteptare. La început tensionată, dar apoi normală, pe măsură ce ajungi să te obişnuieşti cu ea, la fel cum ajungi să te obişnuieşti cu toate tensiunile şi angoasele, cu temerile şi speranţele, cu liniştea profundă care ar putea fi spulberată oricând de explozia unei torpile, mine sau grenade antisubmarin, urmată imediat de şuieratul sinistru al apei sub presiune ce pătrunde prin chila navei, apoi îmbrăţişarea umedă a morţii şi a tăcerii.

Cu tăcerea erau deja obişnuiţi, deoarece în fiecare misiune, acesta era cuvântul de ordine. Submariniştii adoră tăcerea, liniştea profundă a adâncurilor. Deoarece atunci se simt în siguranţă. Tăcerea, nu numai cea radio, ci chiar şi cea fizică, absenţa zgomotelor la bordul navei, le asigură supravieţuirea, fiincă apa transmite cu uşurinţă fiecare zgomot. Când tăcerea este spartă, înseamnă probleme. Înseamnă alarmă de luptă, chiar şi cea silenţioasă dată de clipirea unor leduri în toate compartimentele submarinului, înseamnă necesitatea de a te apăra împotriva unor pericole mortale pe care nu se ştie dacă vei reuşi să le faci faţă. Înseamnă lupta pentru propria viaţă şi pentru îndeplinirea misiunii, deoarece fiecare misiune se face aici cu riscul vieţii fiecărui marinar.

Iar comandorul Traian Mocanu cunoştea toate aceste lucruri. Cunoştea avantajele sale şi ale navei pe care o comanda, precum şi neajunsurile ei. Considera că la ora actuală cunoaşte tot ce trebuia ca să-şi îndeplinească misiunea şi să-şi aducă nava şi toţi băieţii teferi înapoi. Fiindcă toţi erau deja veterani. Scufundaseră în decursul ultimului război nava ucraineană de desant tancuri Kirovograd, mai mult, detectaseră semnalele unui submarin rusesc de atac clasa Akula, cel ce avariase portavionul american John C. Stennis. Erau veteranii ce aveau pe mână o armă mortală: submarinul românesc Delfinul din clasa Kilo.

Acesta fusese cumpărat în 1987 de la Uniunea Sovietică şi modernizat, mai ales la sistemul de navigaţie şi de controlul focului, în aşa manieră încât devenise o navă letală, chiar dacă o perioadă stătuse nefolosit din

considerente economice sau politice. Letalitatea acestui tip de submarin stă mai mult în faptul că la o viteză mai mică de cinci noduri în imersiune este practic nedectabil, astfel că se poate apropia de ținte tăcut, iar de aici își putea lansa torpilele VA-111 Shkval prin cele șase tuburi lanstorpile de la prova sau cele douăzeci și patru de mine marine. Mai era dotat cu opt rachete antiaeriene SA-N-8 Gremlin sau SA-N-10 Gimlet.

Dezavantajul consta în dotarea cu motoare Diesel, iar bateriile trebuiau reîncărcate la fiecare patruzeci și opt de ore și pentru asta submarinul trebuia să se ridice la suprafață, unde era deosebit de vulnerabil.

Comandantul Mocanu știa bine toate aceste lucruri. De aceea dorea să reducă riscurile cât mai mult, ținând cont că se afla pe timp de pace în apele teritoriale ale unui fost inamic, gata să folosească o eventuală detecție a unui submarin românesc ca și un pretext pentru tot ce ar putea fi mai rău. De aceea nu zăbovi prea mult la adâncimea periscopică și coborî lent în imersiune imediat ce periscopul reveni în locașul său.

Imediat ce submarinul își stabiliză poziția în adânc, Mocanu se întoarse spre cei doi pasageri, singurii care nu făceau parte din echipajul său.

– Domnilor, vă vom lăsa la apă la ora 1.30, atunci când vom ieși să ne încărcăm bateriile. Dumnezeu să vă ajute!

Într-adevăr, cei doi pasageri, membri ai Serviciului Special Naval, aveau nevoie de ajutorul divin mai mult ca orice. Echivalent al SBS-ului britanic (Special Boat

Service) sau al SEAL-ului american, misiunea lor părea imposibilă: detectarea docului uscat din portul Sevastopol unde un submarin rusesc clasa Akula era remediat aşteptând să plece într-o nouă misiune. Asta după ce îşi îndeplinise cu succes relativ precedenta misiune. Portavionul american John C. Stennis fusese doar avariat, nu scufundat.

O echipă SEAL dăduse deja greş, membrii ei fiind ucişi sau capturaţi. Era foarte puţin probabil ca doar doi membri ai Serviciului Special Naval să reuşească acolo unde cele mai bune echipe speciale ale lumii eşuaseră.

Dar misiunea lor era, totuşi, diferită. Din considerente politice, informaţiile americanilor rămâneau clasificate, aşa că nici măcar comandorul Mocanu nu cunoştea acest aspect al problemei. Iar misiunea celor doi era doar identificarea, nu atacarea obiectivului.

Chiar fără să cunoască aspectele sensibile ale acestei misiuni de sacrificiu, practic comandorul Mocanu rămânea sceptic asupra reuşitei, deşi începuse să-i aprecieze pe cei doi scafandri navali. Serioşi, bine pregătiţi, nu puneau întrebări nelalocul lor şi îşi vedeau de treabă. Totuşi, rămânea sceptic asupra şanselor acestora. Dar va îndeplini ordinele ca şi până acum, adică ca la carte. Îi va lăsa la apă în cursul nopţii, urmărindu-i cum se deplasează înot în costumele lor de scafandru, apoi îi va aştepta în imersiune trei zile, ieşind din când în când la suprafaţă, apoi va pleca. Chiar dacă considera, în sinea lui, că îşi expunea prea mult nava şi oamenii. Dar nu avea ce face. Îşi consultă încă o dată ceasul, apoi se lăsă pe scaun.

29 aprile 2014, ora 20.30
Tighina

Un microbus Wolkswagen vechi trecu fără probleme de punctul de trecere a frontierei nerecunoscute dintre Transnistria şi Moldova. Nu a avut probleme la aşa zişii grăniceri transnistreni şi nici la punctul de verificare instituit în comun de forţele de menţinere a păcii, toate ruseşti, împreună cu poliţiştii transnistreni. Singurul care i-a oprit a fost poliţistul moldovean de la intrarea pe teritoriul controlat de guvernul de la Chişinău. Acesta a aruncat o privire în interior, de unde şase tineri atletici, destul de veseli, judecând şi după sticla de votcă pe jumătate golită lăsată pe bancheta din spate, îi zâmbeau provocator. A aruncat o privire fugitivă în compartimentul de bagaje unde nu a văzut nimic suspect, după care a cerut actele şoferului. Acesta i le-a întins în silă. După ce le-a studiat cu atenţie simulată, i-a întrebat unde merg. Şoferul i-a răspuns râzând că merg la o nuntă într-un sat apropiat. Poliţistul moldovean i-a înapoiat actele lăsându-l să treacă. După un sfert de oră, a mai apărut o Lada care mergea la aceeaşi nuntă, cu încă cinci băieţi tineri. I-a lăsat şi pe aceştia.

Nu avea de unde să ştie că fundul microbusului era dublu, iar spaţiul interior era ticsit cu arme şi muniţie. Iar aceşti tineri care se deplasau sub pretextul unei nunţi erau din batalionul transnistrean „Dniestr”, forţele de şoc ale autoproclamatei republici transnistrene. Nu avea de

unde să ştie că tot în acest mod, alte patru vehicule treceau în acelaşi timp pe la podul de la Vadul lui Vodă şi pe la Râbnița, toți îndreptându-se, de fapt, spre Chişinău.

După o jumătate de oră, polițistul se îndreptă spre cabina de vamă ca să bea o cafea. Nu mai avea mult şi ieşea din schimb.

Maşinile se înscriseseră deja pe şoseaua spre Chişinău.

29 aprilie 2014, ora 20.45
Sculeni

Fusese o zi caldă pentru toți cei ce se îndreptau spre granița dintre România şi Moldova. Nu departe de punctul de trecere feroviar de la Ungheni, cel rutier de la Sculeni era în cea mai mare parte a timpului sufocat de creşterea ritmului de tranzit de mărfuri şi călători între cele două țări. După câteva perioade de declin, se părea că schimburile de orice natură dintre cele două țări surori cunosc un ritm de creştere exponențial, chiar dacă conducerea comunistă moldoveană încerca să stopeze prin orice mijloace această avalanşă de românism, după cum menționase un parlamentar de la Chişinău. Dar aşa cum nu poți stopa cursul unui fluviu, legăturile tot mai dese şi mai ample între cele două maluri ale Prutului, pe toate tărâmurile, economic şi cultural în primul rând, se intensificau pe zi

ce trece. În zadar protestau corifeii comuniști și slugile lor, aderenții unei ideologii absurde și false ca și teoriile inventate despre existența unui popor și a unei limbi moldovenești diferite de cea română, practica și interesele economice făceau mai mult decât orice propagandă, intensificând la maximum ritmul relațiilor economice dintre cele două maluri ale Prutului. Iar relațiile economice duceau la relații culturale, precum și la înțelegerea profundă a conștiinței apartenenței aceleiași rădăcini latine din care a izvorât seva ce a dat naștere acestei enigme și acestui miracol, așa cum a numit Gheorghe Brătianu poporul român. De ambele părți ale Prutului, locuitorii au înțeles mai bine ca orice politician importanța cooperării și apropierii, astfel că în decurs de câțiva ani, o fracțiune de secundă comparativ cu mersul istoriei, tot mai mulți membrii ai noii clase de mijloc din ambele țări să îmbrățișeze cu entuziasm cauza unionistă care în urmă cu două decenii era împărtășită doar de o parte redusă a populației. Iar acest lucru se părea că va fi concretizat de alegerile de a doua zi, când se părea că o majoritate covârșitoare a voturilor se va îndrepta spre alianța de dreapta a partidelor anticomuniste și prounioniste.

Coloana de mașini spre vamă se mișca încet, cu pauze lungi și demoralizatoare. Dinspre partea românească majoritatea erau TIR-uri de transport marfă, intercalate din loc în loc de automobile sau microbuse cu pasageri. La fel ca și altele, TIR-ul cu numere de Galați, încărcat cu tablă și subansamble metalice, se târa de-a lungul drumului, oprindu-se la fiecare zece metri, spre exasperarea șoferului

şi a însoţitorului acestuia, un băiat de vreo douăzeci şi ceva de ani. La fiecare oprire, şoferul pufnea zgomotos exprimându-şi nemulţumirea, pe când tânărul părea să-şi menţină un calm aparent sub o mască de gheaţă.

În sfârşit, maşina din faţa lor, o Dacia Logan cu trei pasageri, doi bărbaţi în jurul a treizeci şi cinci de ani şi unul mai tânăr, sub douăzeci şi cinci, trecu prin furcile caudine ale vamei moldovene. Era rândul lor. Vameşul verifică cu grijă actele transportului, constatând că erau identice cu cele ale firmei care făcea acelaşi traseu, cu aceeaşi încărcătură, săptămânal. O privire asupra şoferului îl asigură că era acelaşi, doar îl mai văzuse de câteva ori. Pe însoţitorul mai tânăr nu îl cunoştea, dar asta nu era prea important. Vameşul îşi aruncă ochii asupra sigiliului, apoi asupra coloanei ce aştepta, apoi decise că oricum, încărcătura va fi verificată în vama de la Chişinău. Făcu semn camionului să treacă.

Dacia Logan ce trecuse înaintea TIR-ului se oprise într-o parcare la cinci sute de metri de vamă. Ocupanţii urmăreau cu atenţie TIR-ul şi vameşii moldoveni. În momentul în care camionul trecu graniţa, şoferul oftă uşurat:

– Au trecut!

– Totul e în regulă, mormăi pasagerul din dreapta apelând un telefon mobil.

În timp ce TIR-ul se înscria pe şoseaua spre Chişinău, Fordul din spatele lui intra în vamă, dar pasagerii săi erau mult mai relaxaţi. Chiar dacă ei ar fi întorşi din drum, camionul plecase, iar lucrurile mergeau înainte. Ultima

maşină de acoperire nu avea aceeaşi importanţă ca şi prima, cea care deschidea drumul. Oricum, vor fi alţii, dincolo de graniţă, care să le preia rolul.

La intrarea în Chişinău, în curtea unei vile de la marginea oraşului, sigiliul va fi înlocuit şi un container ce conţinea arme, muniţii, precum şi o multitudine de efecte militare va fi debarcat. Şi acolo vor fi cei care vor avea nevoie de aceste arme.

29 aprilie 2014, ora 21.00
Aeroportul Internaţional Chişinău

Cursa de Bucureşti tocmai aterizase. Pasagerii se îndreptau spre scările avionului, sub supravegherea stewardesei blonde, îmbrăcate în uniforma companiei Tarom. Cu un ochi profesional, aceasta urmărea pasagerii ce se îndreptau spre scările avionului, insistând pe grupurile de tineri ce făceau o oarecare notă discordantă cu restul pasagerilor. Asta deoarece astăzi, pe lângă călătorii obişnuiţi, oameni de afaceri între două vârste, cu genţile diplomat şi laptopurile aproape, sau familiile însoţite de copii, apăruseră şi câteva grupuri de tineri agili şi într-o bună formă sportivă. Grupurile de doi-cinci indivizi nu păreau a se cunoaşte între ele, nu aruncau nicio privire unul spre celălalt, doar discutau cu voce scăzută în interiorul propriului cerc. Ar fi putu crede că era vorba de

vreo echipă sportivă, dar aceştia erau în grupuri mai mari, însoţiţi de manageri şi antrenori, toţi o grupă veselă sau concentrată, după caz. Pe când aceştia evitau contactul, chiar şi vizual, un grup cu altul, ca şi cum ar fi dorit să nu-i vadă pe ceilalţi. Ori, tocmai efortul acesta i se părea suspect. În total, era vorba de vreo douăzeci şi ceva de oameni din cei cincizeci, şaizeci de pasageri. La suspiciunile sale, ţinând cont de ameninţările teroriste, pilotul făcuse doar un gest de lehamite cu mâna. Aterizarea în deplină siguranţă şi comportamentul civilizat al tinerilor o făcuse pe stewardesă să se liniştească oarecum.

Totuşi, urmări micile grupuri care se îndreptau spre parcarea aeroprtului, fiecare spre câte o maşină cu numere banale ce părea să îi aştepte. O singură maşină din parcare îi atrase atenţia, cea spre care se îndreptau doi dintre aceşti tineri ce păreau ceva mai în vârstă, trecuţi de treizeci şi cinci de ani, şi mult mai maturi în mişcări şi reacţii ca şi ceilalţi. Această maşină avea numere de corp diplomatic, dar nu avea de unde să ştie că era înregistrată pe numele Ambasadei României de la Chişinău. De asemenea, stewardesa nu avea de unde şti că unul dintre cei ce se îndreptau spre maşină era căpitanul Cristea, comandantul plutonului 1 din Brigada Antiteroristă a SRI, iar alături de el era Bogdan Doicu, agent special al SIE pentru Republica Moldova.

După un timp, stewardesa se îndreptă spre cabina piloţilor, în trecere luând şi cafetiera împreună cu câteva pahare de plastic.

XIII

30 aprilie 2014, ora 8.00
Chişinău

O mulţime de echipe de reporteri unduia în aşteptare în faţa unei secţii de votare din centrul Chişinăului. Erau cei de la CNN, ABC, BBC, France Presse, Deutche Welle, tot ce avea mai de preţ presa occidentală. De asemenea, şi canalele de televiziune sau agenţiile de presă ale noii Europe, polonezi, cehi, unguri, sloveni, aveau câte un echipaj. Mai erau şi câţiva reporteri turci, o echipă rusă de televiziune, chiar şi nişte reporteri chinezi şi japonezi. Oarecum separat se ţineau vreo opt sau nouă echipaje ale televiziunilor din România, cel mai numeros fiind cel al postului public, TVR. Frapantă era tocmai lipsa televiziunilor din Republica Moldova, majoritatea controlate de stat. Totuşi, puteau fi văzuţi câţiva reporteri de presă scrisă de la ziarele de opoziţie, foarte emoţionaţi şi marcaţi.

Peter Flare, corespondentul BBC, făcu un gest de nervozitate cu microfonul în mână, în timp ce cameramanul său, Gordon, făcu un tur de orizont cu aparatul de filmat. Aşteptau din moment în moment să poată intra în direct, pentru el, deşi american, punctualitatea britanică imprimată de când lucra la acest post devenise deja un reper. Informaţia îi parvenise în acelaşi mod ca şi la majoritatea corespondenţilor, printr-un telefon anonim. Vestea trecuse din gură în gură în întreaga familie a ataşaţilor de presă, prea şocantă pentru a putea fi reală, sau ignorată. Era o adevărată bombă de presă, care nu putea fi scăpată: liderul opoziţiei, de fapt singurul membru proeminent al acesteia rămas în viaţă, Iuliu Halipa, va vota la ora opt dimineaţa la secţia de votare la care era arondat, în centrul Chişinăului.

Deja de la şapte echipe de reporteri încercau să ocupe poziţiile cele mai bune, în aşa fel încât să prindă nu numai momentul votului, ci chiar şi sosirea maşinii care urma să-l aducă pe cel care, în urma rănirii grave în atentatul cu bombă de la mitingul de acum câteva zile şi a răpirii lui din spital, devenise un fel de legendă mass-media mondială. Încă cu câteva zile înaintea alegerilor, analişti de pe toate meridianele făceau scenarii şi presupuneri din ce în ce mai fanteziste asupra acestuia şi asupra rezultatului alegerilor considerate cruciale nu numai pentru Republica Moldova, ci şi pentru soarta regiunii în următorii zeci de ani, ţinând cont de tensiunile geopolitice gata să izbucnească deschis în funcţie de rezulatul acesor alegeri. Situaţia era comparată cu revoluţiile portocalii sau trandafirii de

la Kiev, Tbilisi sau Andijan. Faptul că doar cea trandafirie de la Tbilisi din 2003 a dus la o schimbare menținută a atitudinii pro-vest, pe când cea uzbekă de la Andijan a fost înăbuşită în sânge, iar cea de la Kiev s-a stins în timp măcinată de divergențele ireversibile dintre regiunile ucrainene, era dezbătut intens pe ecranele televiziunilor din întreaga lume. Se părea că întreg viitorul vecinătății Uniunii Europene şi a NATO se juca astăzi la Chişinău. Iar acest necunoscut Iuliu Halipa putea fi predestinat să joace un rol mare. Sau să dispară din conştiința publică ca şi o vedetă pop care a dansat o vară pe un hit, pierzându-se în anonimat ulterior, mai rapid ca o stea căzătoare.

Peter Flare îşi privi încă o dată ceasul. Era deja opt şi douăsprezece minute. Era obişnuit cu lipsa de punctualitate a esteuropenilor, pentru care timpul se părea că are o altă noțiune sau importanță, dar acest lucru devenea important atunci când te aşteptai la o o bombă de presă. Iar acest Iuliu Halipa putea fi o bombă de presă. Sau poate nu.

Chiar atunci o frământare străbătu masa de reporteri. O maşină simplă, o Lada străveche, se apropia de secția de votare. Putea fi o altă alarmă falsă, ca şi altele în decursul ultimelor minute, când simpli cetățeni sosiseră cu maşina pentru a-şi exprima voința constituțională.

Dar de data asta nu. Reporterii se repeziră asupra maşinii, chiar înainte ca aceasta să tragă lângă trotuar. Se pare că unii au recunoscut de la distanță chipul liderului opoziției. Flashurile aparatelor de fotografiat intrară în acțiune, în timp ce şoferul deschise portiera din spate

pentru a-l lăsa pe Iuliu Halipa să coboare. Şoferul şi cei trei pasageri coborâseră primii, unul dintre ei, îmbrăcat în uniforma de maior al poliției moldovene, întinzând brațul în interiorul maşinii pentru a-l ajuta pe Halipa să coboare. Un alt însoțitor se grăbi să se aplece pentru a-i prinde picioarele. Cu greu, cu infinite precauțiuni, liderul opoziției, cu fața chinuită şi obosită, a fost coborât din maşină. Camerele de filmat nu au pierdut nici o secvență. Sprijinit între doi însoțitori, precedat de maiorul de poliție ce arunca priviri atente în toate direcțiile ținând mâna pe tocul pistolului de la şold, Iuliu Halipa înainta încet, şovăielnic, spre intrarea secției de votare. Se vedea că suferea îngrozitor, fiecare pas al său fiind un examen suprem de voință. Aşa a intrat şi în secție, doar în cabina de vot a fost lăsat singur, pentru ca la ieşire să fie preluat şi sprijinit de aceiaşi însoțitori. Tot sprijinit de aceştia, a ridicat deasupra capului buletinele de vot, lăsându-se fotografiat cu o sublimă expresie de triumf pe chip, apoi a introdus hotărât biletul în urnă. După acest suprem efort, a părut o clipă că va leşina în brațele însoțitorilor, dar şi-a revenit ca prin minune. Sprijinindu-se tot mai puțin pe însoțitori, s-a îndreptat spre ieşire, ignorând mulțimea reporterilor cu flashurile şi aparatele lor, doar adresându-le un zâmbet de încurajare celor câtorva alegători aflați întâmplător în zonă care îl aclamau. Portierele maşinii s-au închis şi şoferul a demarat grăbit, îndreptându-se în direcția din care veniseră.

Peter Flare era mulțumit. Gordon filmase totul şi se pregătea să intre în transmisie. Va trimite tot materialul

așa cum era, neprelucrat, punctat doar cu intervenția sa în direct. Previziunea sa fusese corectă. Era o bombă de presă. Iar imaginile acestea vor face înconjurul lumii.

30 aprilie 2014, ora 8.30
București, sediul SRI

Sorescu stinse țigara în scrumieră cu un gest apăsat. Televiziunile românești de știri reluau la infinit imaginile votului lui Iuliu Halipa, inclusiv deplasarea lui greoaie spre și dinspre secția de votare. Bandajele de deasupra rănilor erau stângaci ascunse sub haine, poate chiar intenționat. Televiziunile străine insistau și ele asupra imaginilor, dar comentatorii lor păreau ceva mai reținuți, spre deosebire de reporterii români ce transmiteau transfigurați și emoționați. Tocmai vorbea pe un post corespondentul BBC.

– Ei, ce părere aveți?

– Opoziția a câștigat deja alegerile, cel puțin faptic, făcu Dăianu de pe fotoliul din dreapta. Imaginile acestea va face ca fiecare susținător al opoziției să meargă la vot, exemplul liderului rănit fiind în măsură să mobilizeze în cel mai înalt grad.

– Ce înseamnă faptic?

– Faptic au câștigat, dar guvernul comunist va încerca să măsluiască rezultatul. Va inversa pur și simplu procen-

tajele!

– Iar asta va duce la proteste de stradă prelungite, probabil la lupte cu forțele de ordine, la fel ca și în ultimele zile.

– Da, atât timp cât mai există un lider al opoziției, dacă nu va fi eliminat!

– Aici apare necesitatea ca noi să-l protejăm cum putem, dar încă nu suntem capabili de așa ceva, nu?

Tăcerea lăsată timp de câteva momente a fost spartă de sunetul strident al mobilului lui Tiberiu Enea, șeful SIE. Acesta se grăbi să răspundă, fără a mai cere permisiunea interlocutorilor săi la această discuție. Mai mult ascultă, cu telefonul la ureche, mulțumindu-se să intervină doar cu răspunsuri monosilabice. Într-un final, închise mobilul și-l strecură în buzunar. Răsuflă adânc, apoi se adresă celorlalți interlocutori avizi:

– I-am reperat adăpostul, dar nu suntem singurii. A fost reperat și de către alții. Am trecut la instalarea discretă a unui dispozitiv de supraveghere și de reacție. Vor intra și băieții tăi, Vlad, am nevoie de ei! Cred că noaptea care urmează va fi crucială! Dumnezeu să ne ajute!

Vlad aprobă din cap gânditor.

– Dumnezeu să-i ocrotească atât pe moldoveni, cât și pe băieții noștri de acolo, căci altfel va fi din nou vai și amar de bucata asta de țărișoară!

Suspină, apoi continuă cu aplomb:

– Dar hai să vedem ce se întâmplă pe la noi și pe la americani, de ce sunt ei așa de darnici?

– După cum ați aflat și voi, mulțumită performanțelor

tehnice ale unui prieten de-al nostru, zise Pușcaș aruncând o privire reprobativă spre Sorescu, colonelul Sam Harrison, în discuția care am avut-o în cursul dimineții, nu a părut extraordinar de cooperant pe marginea acestui subiect. A trebuit să scot cuvintele cu cleştele din gura lui, atunci când atacam subiecte sensibile se retrăgea în carapace, dar ne-am putut face o idee cât de cât. Din atitudinea lui putem deduce că ştie mult mai multe decât spune. În fapt, putem să ne dăm seama că problema lor nu este în niciun caz ce avem noi cu Moldova sau invers, dacă ar fi după ei am putea face ce dorim pe partea asta, dar problemele şi preocupările lor se leagă doar de Transnistria. Aici este ceva ce îi doare, şi încă tare de tot. Asta putem deduce din context. Îi doare în bocanci de Republica Moldova, până vine vorba de Transnistria. După cum ați auzit şi voi la un moment dat, insista prea mult asupra unei ipoteze, doar ca exercițiu, spunea el. Ce nivel de angajament militar suntem dispuşi să-l alocăm pe Nistru, dacă situația va degenera în aşa manieră încât să fim nevoiți să intervenim.

– Situația se repetă, din nou insistă asupra a ce am face dacă... Acest dacă mi se pare deja prea probabil, după insistențele americanilor. Dar am o nedumerire, ce dracu i-a apucat? făcu Sorescu.

– Totuşi, Transnstria este şi la ora actuală cel mai mare depozit de armament sovietic din afara granițelor Rusiei, iar controlul asupra acestuia este în mâna unor mafioți! Este suficient să amintesc depozitul de la Colbasna, insuficient controlat sau păzit!

Damian, şeful contrainformaţilor militare, stătea încă pe gânduri. La un moment dat, totuşi, interveni:

– Poate să nu aibă vreo relevanţă, dar ar trebui să o spun acum. La ora actuală, avem vreo două sute de soldaţi implicaţi în Irak, alături de americani sau alţi aliaţi. Am avut mai mulţi, aproape o mie, dar i-am retras în 2009. Când situaţia s-a împuţit şi americanii şi-au trimis trupe de susuţinere pentru armata irakiană, am mai contribuit şi noi cu ceva militari, pe lângă cei ce-i aveam acolo pentru instruirea irakienilor. Printre ei activează şi băieţii mei de la informaţii, rolul şi statutul lor fiind bine definit în cadrul trupelor aliate. Totuşi, mi-a parvenit o informaţie căreia, în alte condiţii, nu i-aş fi dat o prea mare importanţă. Dar, ţinând cont de ceea ce discutăm acum, ar putea fi interesantă, chiar dacă s-a întâmplat cam cu o lună în urmă.

Făcu o pauză, doar pentru a vedea că a captat atenţia tuturor.

– Unul dintre băieţii de la informaţii a nimerit la o bere într-un bar din Irak alături de un grup de soldaţi americani. Au băut împreună câteva beri, apoi fiecare şi-a dat drumul la gură povestind despre misiunile lor. Unul dintre americani, un uriaş uşor ameţit după un număr impresionant de doze de Budweiser, a început să vorbească despre un raid la o casă în Tikrit. A spus că au găsit trei lăzi ce conţineau câte două rachete de care el nu mai văzuse până acum, dar care erau inscripţionate cu litere ruseşti. Atunci când cineva a râs de el, s-a înfuriat şi a strigat că îl va chema martor pe sergentul Sanchez sau chiar pe locote-

nentul Coach. Tipul răspundea la numele sau porecla de Bull. Mi-a reținut atenția faptul că vorbea despre aceste rachete cu mare însuflețire, mai ales că una din aceste rachete era lipsă tocmai din lada de dedesupt, aşa că în loc de trei lăzi cu şase rachete, găsiseră doar cinci. Chiar dacă alții râdeau de el cu câte o bere în mână, Bull susținea că lipsea o rachetă din lada de dedesupt, iar acum toți cei de la informațiile armatei americane se străduiesc să afle cine a intrat în casa din Tikrit în ultimele zile ca să poată afla cine ar fi putut dobândi racheta lipsă.

Dăianu nu zisese nimic până atunci. Interlocutorii săi erau obişnuiți cu laconismul profesorului care aştepta, gândea, dar de fiecare dată când intervenea o făcea decisiv. Aproape întotdeauna cuvintele sale subliniau esența, scoteau la iveală cele mai interesante opțiuni, găseau cele mai probabile explicații sau creionau o strategie optimă. Ca şi până acum, găsi cel mai bun moment să intervină, adresându-se lui Puşcaş:

– Data viitoare când îl întâlneşti pe prietenul tău Harrison, poți să-i spui să-i trimită pe băieții lui de la informații să caute racheta lipsă pe traseul până la casa din Tikrit, nu după ce lăzile au ajuns în casă.

– Cum aşa?

– Simplu şi logic. Racheta a fost scoasă din lada care era deasupra în timpul transportului, probabil vreun camion cu prelată sau chiar descoperit. Transportul ajuns la destinație, lăzile sunt descărcate în casă, aşa că cea care era deasupra ajunge dedesupt, aşa au fost stivuite.

Damian se lovi cu palma pe frunte, murmurând:

– Era la mintea cocoşului!

– Dar dacă le-au mutat în casă? nu se lăsă Puşcaş.

– Puţin probabil, replică Dăianu. Cei din casă au cu totul altceva de făcut decât să mute lăzile dintr-un loc în altul, mai ales că nu sunt prea uşoare, bănuiesc. În al doilea rând, casa era considerată suficient de sigură ca să excludem o astfel de posibilitate, din moment ce a fost aleasă drept adăpost pentru asemenea mărfuri sensibile.

– Dar cum de americanii nu s-au gândit la posibilitatea logică menţionată de profesor? Sunt chiar aşa idioţi?

– Nu, răspunse Dăianu. Nu sunt deloc idioţi. Sunt doar foarte stresaţi. Asta ne face să deducem că rachetele astea sunt al naibii de periculoase, mai ales cea lipsă! Încă nu e tot, gândiţi-vă la posibilitatea să fi fost mai multe lăzi! Pot fi trei, cinci, sau Dumnezeu ştie câte rachete dispărute!

– Mda, simplu şi logic, aşa cum spuneai, profesore! Dar ce legătură poate avea asta cu problema noastră?

– Poate avea sau nu! Mă leg aici de literele chirilice de pe rachetele alea. Deci sunt de provenienţă sovietică sau rusească, iar unul din punctele de unde ar putea proveni ar fi Transnistria, mare traficant de arme, droguri, fiinţe umane, sau orice s-ar putea trafica pe lumea asta. E un fir foarte subţire, poate fi o posibilitate sau, pur şi simplu, o simplă întâmplare care să nu aibă nicio legătură cu ce discutăm noi aici. Poate fi şi o gogoriţă a unui soldat american cu prea multe beri la bord. Poate fi orice, dar faptele rămân aşa cum sunt: americanii sunt dintr-o dată al naibii de interesaţi de Transnistria, dar într-un asemenea grad încât aproape nu ne roagă să intrăm în Repu-

blica Moldova doar ca să ajungem în posibilitatea de a ne ciocni direct cu transnistrenii pe linia Nistrului. Şi să le rezolvăm problemele.

– Revenim la vechea discuție, suntem pro sau contra. Ne facem că înghițim momeala americanilor şi ne lovim pe Nistru, sau o lăsăm baltă?

– Cred că deja am ales, iar de astăzi suntem implicați până peste cap! Avem deja trupe speciale care protejează un lider care este pe cale să câştige alegerile care vor schimba fața Moldovei, precum şi politica regiunii poate pentru totdeauna!

– Aşa este, aprobă Sorescu din nou, am ales deja pe care carte jucăm. Le-am prins jocul americanilor şi cea mai bună soluție ar fi părem că ne lăsăm manipulați de ei, chiar dacă ştim unde vor să ajungă.

– Nu chiar aşa de simplu, ripostă Puşcaş cu năduf. Mâine voi avea o discuție mai încinsă cu colonelul Sam Harrison. Şi vom ieşi cu avantaje majore din asta, sunt convins!

– Vezi să nu te scapi cu ceva despre Viena, zise Sorescu.

– Nicio grijă, ai văzut că deja am bătut ceva apropouri şi Sam nu a reacționat în niciun fel. Ba chiar era sincer surprins atunci când am mers prea departe. Sunt convins că habar nu are despre vreun episod Viena.

– Şi eu sunt sigur de asta, Harrison este curat ca lacrima. Şi foarte bine intenționat!

– Cu atât mai bine pentru noi, mai ales după discuția de mâine.

– Nu ştiu de ce, dar tu parcă ai darul de a te apropia şi înțelege foarte bine cu cei ce poartă uniformă, indiferent dacă sunt americani sau georgieni, făcu Sorescu.

– Da, iar în caz că politicienii noştri preocupați de orice alte probleme mă vor da afară, poate voi găsi ceva de lucru la tine, nu, Vlad?

Sorescu zâmbi cu toată gura, dar Damian, şeful informațiiilor militare, practic subordonat al lui Puşcaş, interveni:

– Nu dacă îți voi face eu o ofertă imposibil de refuzat! Contrainformațiile militare au nevoie de un talent ca tine, capabil să se descurce de minune cu ofițerii străini, indiferent dacă sunt aliați sau nu! Discutăm nivelul primelor şi al diurnelor, îți pot rezolva şi o asigurare stomatologică, în cazul în care mai scrâşneşti din dinți!

După ce râsetele se mai potoliră, Dăianu interveni din nou aducându-i pe toți cu picioarele pe pământ:

– Americanii nu vor numai ca noi să ne ciocnim pe Nistru cu banda aia de mafioți ideologizați!

Vlad întoarse spre el o privire mirată.

– Nu, continuă Dăianu mai sigur pe el, ei vor ca pur şi simplu să ocupăm Transnistria, în forță, eventual, şi să securizăm zona şi toate depozitele şi facilitățile militare de acolo, să-i capturăm sau izgonim pe toți idioții de la conducerea acestui pseudostat anacronic, pe care nici măcar Rusia nu îndrăzneşte să-l recunoască pe față.

Tiberiu Enea, din postura de şef al SIE, a fost primul care a întrerupt corul de murmure:

– Profesore, ai pus punctul pe i! Încă o dată, te felicit!

Dacă aş fi american şi aş fi ameninţat de ceva, de orice, ce ar proveni din Transnistria, poate aş proceda la fel! Nu poate, aproape sigur! Şi în plus, aş cere acces la prizonierii transnistreni şi i-aş frige la foc mărunt astfel că aş afla tot ce trebuie despre rachetele alea în timp record!

Sorescu preluă ideea:

– Moldova se uneşte cu România, iar Transnistria este un teritoriu universal recunoscut ca parte a Moldovei. De aici, problema transnistreană devine o problemă internă a României. Şi este rolul organismelor statului să aplice legea pe întreg teritoriul său.

– Iar în cazul în care Ministerul Administraţiei şi Internelor nu va reuşi să impună autoritatea statului, va fi rândul Ministerului Apărării să se ocupe de asta, continuă Titi Puşcaş, mai ales că vom avea de a face şi cu ameninţări provenind din exterior.

– Eu zic că înainte ca internele să încerce ceva, va trebui ca armata să asigure zona. Este posibil ca armata să fie nevoită să lupte încă înainte de a ajunge la Chişinău dacă pierdem vremea şi lăsăm mână liberă celorlalţi.

Dăianu interveni din nou:

– N-ar fi un lucru inedit. Chiar şi în 1918, înainte ca Sfatul Ţării din Basarabia să proclame Unirea cu România, liderii basarabeni au cerut şi obţinut sprijinul armatei române pentru controlul şi pacificarea ţării devastate de bandele de ruşi bolşevizaţi sau simpli dezertori ce părăseau în masă frontul. Armata noastră, pe lângă faptul că a menţinut continuitatea frontului de la Mărăşeşti şi alte zone, a zdrobit revoltele ruşilor din interior, atât în

Moldova, cât şi în Basarabia, asigurându-se că o revoltă bolşevică nu va avea loc în aceste teritorii, curăţind zona de aceste elemente.

– Mda, zise Puşcaş. Într-adevăr, va fi nevoie de o nouă abordare, într-o altă perspectivă. O ipoteză din ce în ce mai plauzibilă, după aceste discuţii, nu prea îmi dă pace.

– Ia să auzim!

– Opoziţia câştigă alegerile, cu chiu, cu vai, este instalată la putere şi în prima şedinţă a Parlamentului proclamă Unirea cu România.

– Parcă am mai abordat subiectul ieri! zise Damian.

– Dar nu am luat pe de-antregul în calcul reacţia adversă. Am vorbit despre ce vor zice cancelariile occidentale, ce va zice Moscova, dar n-am abordat reacţiile din teren. O greşeală de neiertat pentru un militar.

– La ce te referi?

– Transnistrenii nu vor aştepta deznodământul discuţiilor. Pur şi simplu se vor năpusti cu tot ce au împotriva Chişinăului. O ezitare din partea noastră şi s-a terminat cu rezultatul alegerilor. Vom avea o Transnistrie cât toată Republica Moldova.

– Dar cu armata moldoveană?

– Va fi pur şi simplu paralizată de indeciziile politice, de schimbările din ministere, de corupţie, laşitate şi de trădare. Nu va face faţă ca un corp unitar. Militarii vor fi paralizaţi de lipsa de reacţie sau reavoinţa superiorilor sau a funcţionarilor din minister. Iar noi nu vom avea oameni acolo, decât băieţii lui Tibi şi ai lui Vlad, care vor fi pierduţi. Nu trebuie să scăpăm din vedere faptul că trans-

nistrenii nu vor fi singuri, ci ajutați de voluntari conduși de ofițeri ruși, ca și în 1992. Nu m-ar mira ca să lupte și soldați ruși, trupe bine pregătite, cu armament modern.

– Dar dacă tu îți trimiți trupele înainte ca aceștia să poată face ceva?

Generalul Constantin Pușcaș ridică mâinile în sus în gest de neputință.

– Eu nu pot mișca piciorul unui soldat dincolo de graniță fără avizul Consiliului Suprem de Apărare a Țării (CSAT). Iar ulterior cu cel al Parlamentului. Configurația politică mă face să cred că acest aviz nu va veni prea ușor, deși forțele politice sunt unanime în privința Basarabiei. Diferă doar modalitatea de abordare și de acțiune. Oricum, președintele Danulescu nu stă prea bine cu sprijinul parlamentar. Chiar dacă este vorba de o decizie pe care toți românii ar lua-o fără să clipească, complicațiile politice m-ar întârzia în cel mai fericit caz cu zile, dacă nu cu săptămâni. Iar ceilalți, inamicii, nu se complică cu decizii democratice. Ei pur și simplu acționează, așa au făcut întotdeauna.

Adevărul spuselor lui Pușcaș părea greu de digerat, dar avea dreptate. Visul de secole, împlinit și zdrobit de atâtea ori, al Unirii, părea că va sta la cheremul deciziei sau indeciziei unor politicieni preocupați mai mult de rezultatul viitoarelor alegeri decât de felul în care va arăta neamul românesc pentru deceniile care vor urma.

– Simplu, zise Damian, după ce parlamentul din Chișinău proclamă Unirea cu România, îți trimiți trupele să-l protejeze! Nu uita că bunicul tău a luptat pentru bu-

cata asta de pământ şi în atac şi în retragere, mai mult, a luptat în toate campaniile din al doilea război mondial, acolo unde ţara l-a trimis.

– Sigur, iar a doua zi o curte marţială specială se va întruni pentru a-l judeca pe Titi pentru că nu a respectat disciplina militară!

– Da, grea decizie! Dacă nu trimitem soldaţi cât mai rapid, atunci când va veni decizia politică, căci ea va veni ceva mai târziu, mai ales că americanii se fac luntre şi punte pentru asta, mai târziu costurile umane şi materiale vor fi mult mai mari. Iar pentru fiecare soldat român ucis în înaintarea spre Chişinău, toată lumea îl va învinui pe Titi şi nu pe politicienii obtuzi şi incapabili de a lua decizia corectă o clipă mai devreme, în loc de a se lăsa prinşi în dezbateri sterile şi politicianiste. Căci în război, şi poate va fi un război, în primul rând contează decizia şi voinţa de a lupta. Voinţa poate că există, dar decizia de fiecare dată stă în mâna factorilor politici, continuă Tiberiu Enea.

O tăcere adâncă se lăsă în sală. Damian, gânditor, expiră fumul ţigării pe care tocmai o aprinsese. Acesta dansă în jurul obiectelor de pe birou, ridicându-se lent, absent, spre tavan, închipuind figurine pierdute în spaţiu, precum gândurile celor cinci oameni apăsaţi de greutatea deciziilor pe care erau chemaţi să le ia tocmai acum, în momentele de cumpănă.

Dăianu făcu o mişcare bruscă care împrăştie perdeaua lăsată de fumul ţigărilor.

– Ar fi o soluţie, domnilor, dar cam la limită!

Damian stinse țigara în scrumieră cu un gest nervos.

– Te ascultăm, profesore!

Profesorul răsuflă adânc înainte de a începe:

– Domnilor, cred că suntem cu toții de acord asupra unui aspect, conform căruia întârzierea unei decizii politice ar putea influența buna desfășurare a evenimentelor din punctul nostru de vedere. Vorbim, în concluzie, de ideea conform căreia am putea lăsa inițiativa inamicului în caz că nu ne mișcăm suficient de rapid, odată evenimentele declanșate.

Toți interlocutorii aprobară din cap.

– Ori, din moment ce nu putem influența desfășurarea evenimentelor, de fapt momentul în care se vor declanșa, există doar două posibilități. Prima ar fi forțarea deciziei politice cât mai repede, a doua acționarea înaintea deciziei politice. Oricare ar fi ele, orice întârziere ne-ar putea costa enorm din punct de vedere politic și militar. De aceea, vă propun o combinație între cele două.

Pușcaș ridică sprâncenele, dar Dăianu continuă:

– În primul rând va trebui să forțăm o decizie politică cât mai rapidă, atunci când va veni momentul. Sunteți toți oameni cu influență în aparatul politic, chiar dacă nu recunoașteți asta. Va trebui să începeți un lobby puternic și intensiv asupra factorilor politici, prin toate legăturile și cunoștințele voastre, pentru a avea decizia cât mai rapid. Începeți cu președintele. Supuneți la presiuni toți oamenii politici și liderii care au posibilitatea să urgenteze decizia politică, chiar și douăzeci și patru de ore mai devreme înseamnă o victorie enormă.

Dăianu se opri să-şi tragă răsuflarea, sorbi lacom câteva înghițituri din paharul cu apă minerală, apoi continuă:

– Orice tactică sau strategie militară de succes trebuie să prevadă următoarea mişcare a adversarului, precum şi resursele şi sprijinul trupelor proprii. Cu jenă şi cu părere de rău, Titi, va trebui să iei nişte decizii neplăcute. Ca să cruți viețile militarilor români, va trebui să-ți expui cariera şi chiar libertatea, deoarece în caz de eşec vei fi singurul blamat, poate chiar condamnat. În caz de succes, laurii îi vor lua alții, tu, în cel mai fericit caz, vei primi o primă şi vei avea posibilitatea să conduci parada de 1 Decembrie pe sub Arcul de Triumf.

„Ah, ce cunoscut sună lucrul ăsta!" gândi generalul Constantin Puşcaş amintindu-şi de vorbele altui general, Gheorghe Apostolescu, de la a cărui înmormântare nu trecuseră nici două luni. Cu mulți ani în urmă, când i-a spus astfel de cuvinte, a fugit pe scări ca urmărit de o piază rea. Dar atunci era prea tânăr, nu ajunsese la nivelul deciziilor supreme, când cu un singur cuvânt putea schimba cursul istoriei. A fost avertizat atunci că va fi singur în momentele de cumpănă, dar nimeni nu l-a avertizat asupra greutății responsabilității care ar urma să o poarte zeci de ani, pentru toată viața. Nu numai a sa, ci şi a urmaşilor săi. Şi poate a întregului neam românesc.

Vorbele lui Dăianu continuau impasibile, precum nişte lovituri de tun. Ar fi vrut să-l urască pe Dăianu pentru asta, dar rațiunea superioară găsi calea spre suprafață, reuşind să alunge demonii îndoielii şi ai fricii.

– ...dacă transnistrenii împreună cu ruşii şi cu ce

mama dracului de voluntari vor mai strânge, vor încerca să ocupe Chişinăul, va trebui ca Titi să trimită trupe în ajutor. Iar astea vor trebui să plece poate înainte ca preşedintele sau parlamentul să-şi dea acordul. Deci, vor pleca ilegal, poate la fel ca şi multe din acţiunile sub acoperire ce se desfăşoară pe toate meridianele lumii. Titi nu va putea trimite tancuri, ci doar trupe speciale. Şi încă multe. Cu un singur lucru poate fi ajutat, şi este un ajutor crucial.

Dăianu se întoarse spre Tiberiu Enea şi Mircea Damian.

– Sunt sigur că voi cunoaşteţi o sumedenie de ofiţeri superiori moldoveni ce sunt de partea opoziţiei şi doresc unirea cu ţara. Luaţi legătura discret cu ei şi coordonaţi-vă mişcările. Băieţii lui Titi, cei de la forţele speciale, vor avea nevoie de o bună colaboarare cu forţele patriotice, încă înainte de decizia politică care va da liber armatei române dincolo de Prut!

Făcu o mişcare bruscă, ridicându-se de pe scaun:

– Da, Titi, va trebui să spui „Români, vă ordon treceţi Prutul!” înaintea preşedintelui!

XIV

1 mai 2014, ora 2.10
Chişinău

Fusese o zi caldă în întrega Republică Moldova. Ziua alegerilor. Deşi ar fi trebuit, ca orice alegeri, să fie o sărbătoare a democrației, atmosfera era de fapt preocupată, aproape tensionată. Oamenii erau tăcuți în jurul secțiilor de votare, privindu-se suspicios unii pe alții, aruncând căutături neîncrezătoare spre militarii ce păzeau secțiile, apoi se adunau în grupuri şi comentau cu voce scăzută. Astfel de scene puteau fi văzute pe întreg teritoriul moldovean, mai puțin în zonele controlate de separatiştii transnistreni, unde desfăşurarea scrutinului a fost pur şi simplu interzisă. Cei care au încercat să organizeze secții de votare au fost arestați fără nicio explicație. Tot fără vreo explicație, forțele de ordine fidele Tiraspolului i-au bătut crunt în beciurile poliției. Totuşi, sute, dacă nu mii

de moldoveni au trecut în zona controlată de guvernul de la Chişinău doar ca să-şi poată exercita dreptul democratic de a vota.

Cu toate acestea, cea mai tensionată zonă de pe hartă rămânea Chişinăul. După ce o țară întreagă l-a văzut la posturile TV româneşti sau occidentale, cele oficiale nedifuzând nimic pe această temă, pe liderul opoziției, Iuliu Halipa, îndreptându-se şchiopătând şi sprijinit spre secția de votare, sub supravegherea atentă a unor fideli, unul dintre ei chiar polițist, ce scrutau împrejurimile în căutarea unor posibile amenințări, străzile s-au umplut de zeci de mii de oameni ce luau calea secțiilor de votare.

Se aşezau la coadă în rânduri strânse, tăcuți. Aşteptau chiar şi ore în şir în dogoarea soarelui fără să se plângă, iar după ce votau se îndreptau grăbiți şi preocupați spre case. Nimeni nu zăbovea pe străzi, aşa că după lăsarea întunericului şi închiderea secțiilor, oraşul rămăsese practic pustiu. Parcă şi luminile străzilor erau mai puține. În mod sigur, ceva plutea în aer. Ceva greu, sumbru şi amenințător.

Vasile Cristea o simțea. Era o senzație apăsătoare, de neînlăturat. Creierul înregistra semnale neclare, gândurile erau învălmăşite, dar un sentiment straniu parcă se ridica din stomac, invadând toate celulele trupului. Instinct, premoniție, simț al primejdiei, sau ceva mai presus de toate? Din semnalele exterioare, doar liniştea ireală, nenaturală, ar fi putut să dea de bănuit. Dar mai era ceva, mai pregnant. Se pregătea ceva.

Poate că experiența sa îi spunea mai multe decât ar

putea percepe un novice. Dar mulți dintre oamenii săi plasați în jurul obiectivului erau mai puțin experimentați, chiar dacă restul erau veterani încercați. Şi băieții din SIE care erau cu ei păreau să-şi cunoască meseria. Totuşi, a văzut în ochii tuturor convingerea că în noaptea asta se va întâmpla ceva. Ceva rău.

Pe mulți dintre băieții din subordinea sa îi pregătise el însuşi. Preluase multe din atribuțiile mentorului său, Dumitrescu, după moartea lui în urma unei explozii ce a urmat raidului reuşit în sediul unei bănci ocupate de terorişti care luaseră câțiva ostateci. Şi Dumitrescu simțise ceva, ceva mai presus de instinct, atunci când l-a împins la adăpost salvându-i viața, sacrificându-şi-o pe a sa. Era convins că Dumitrescu a putut intui pericolul şi a acționat în consecință. A avut de ales, să se salveze, sau să-i salveze pe alții. A ales a doua variantă și a salvat trei oameni, printre care şi pe el. De dincolo de mormânt, o legătură indisolubilă se crease între ei. Rolul său era să ducă mai departe moştenirea lui Dumitrescu. Şi a făcut-o cât a putut de bine. Chiar dacă el nu era mulțumit, încă. Parcă nu era îndeajuns.

Pentru început îl executase cu sânge rece pe autorul exploziei, cel care a declanşat-o prin telecomandă, Alexei Rapcin, pe autostradă. Acest gest aproape că l-a costat cariera. A fost salvat doar de declarațiile martorilor. Toți, fără excepție, inclusiv căpitanul Şuta care coordona acțiunea, au declarat că Alexei Rapcin a încercat să fugă. În biroul directorului Vlad Sorescu, Cristea a trăit cele mai grele momente din viața lui de până atunci. Față în

față cu directorul s-a simțit mai vulnerabil decât oricând. În mâinile acestuia stăteau meseria și cariera sa, iar pentru el cariera însemna viața lui. De când intrase în Brigada Antiteroristă, aici era viața lui.

Directorul Sorescu i-a pus în față raportul balistic.

– Toți martorii, inclusiv căpitanul Șuta, declară că suspectul Alexei Rapcin a încercat să fugă. De fapt, nu mai este suspect, a fost identificat ca și făptaș pentru multe, inclusiv pentru atacul cu rachete asupra Palatului Cotroceni în timpul ședinței CSAT. Nu mă miră declarațiile martorilor, toți sunt oamenii tăi sau devotați ție, inclusiv Șuta. Ceea ce mă intrigă este raportul balistic care spune că Rapcin a fost împușcat cu pistolul tău de la foarte mică distanță în mijlocul frunții, mai mult, traiectoria glonțului este descendentă, ca și cu ar fi stat în genunchi. Ce ai de zis?

Cristea a tăcut, apoi și-a scos legitimația și a pus-o pe masa directorului. Apoi s-a uitat lung în ochii lui.

– Nu am nimic de adăugat, domnule director!

Vlad Sorescu a luat legitimația, a privit-o, apoi i-a întins-o înapoi peste masă.

– Aștept de la tine profesionalism și loialitate față de țară. Din acest moment, nu voi mai tolera nicio abatere de la ordinele date! Chiar dacă va fi vorba de un alt război!

De atunci Cristea îi purta directorului Sorescu un respect nemaiîntâlnit. Acest om se ridicase deasupra preceptelor birocratice, ajungând să privească în sufletele oamenilor. Iar un astfel de om merita toată stima și considerația. Astăzi, Cristea se întreba dacă Sorescu chiar

ştia că va urma un război? Deoarece el credea că este pe cale să izbucnească. Şi pentru asta se afla aici.

Clipi din ochi nervos de câteva ori. I se părea că văzuse câteva umbre tăcute ce se apropiau de casa obiectiv. Putea fi doar o părere sau o festă jucată de mintea şi ochii săi prea obosiţi. Se afla la etajul doi, după marginea de beton a balconulului unui apartament din primul bloc de pe strada perpendiculară pe Aleea Cantacuzino, undeva la periferia Chişinăului. Proprietarii plecaseră în cursul dimineţii pentru câteva zile la Soroca, unde aveau ceva pământ. Cei de la SIE identificaseră apartamentul, apoi intraseră cu chei potrivite, în aşa fel încât Cristea şi Tănase, un tip de la SIE, să-şi poată instala postul de observaţie aici.

Casa obiectiv se afla pe Aleea Cantacuzino, a treia de la colţul intersecţiei. Aici a fost adus cu o maşină, după ce votase, Iuliu Halipa. Deşi de la secţia de votare făcuseră o mulţime de ocoluri, schimbând două maşini, totuşi, băieţii din SIE au reuşit să-l urmărească până la destinaţie, dar reperaseră şi alţi urmăritori. Deşi rănit, se părea că acest lider politic al opoziţiei suscita interesul multora. Depinde de ce natură era acest interes. Ei îl urmăreau ca să-l protejeze. Dar ceilalţi? Şi cine ar fi putut fi ceilalţi?

În interior erau şapte persoane, inclusiv Iuliu Halipa şi poliţistul ce-l urma permanent ca o umbră. Toţi ieşiseră, pe rând, să voteze, aşa că numărarea lor a fost simplă. Acum erau înăuntru, aşteptând, fără să ştie că în curând vor avea musafiri nepoftiţi.

Acum era sigur. Nu era nicio părere. Coborî de pe

frunte ochelarii pentru vedere pe timp de noapte, evitase să-i folosească permanent, ci doar din când în când. Aflându-se în oraş, luminile de la vreo casă sau vreun bec de pe stradă l-ar fi putut păcăli uşor. După ce focusă zona, îi văzu mai bine. Înaintau precauţi, înarmaţi cu kalashnikovuri, şi nu erau puţini. Un bâzâit în cască îl anunţă că nu era singurul care îi reperase. Dispozitivul de protecţie era dispus sub forma a două inele concentrice, primul, cel exterior, cu misiune de alertă şi sprijin, iar al doilea, cu misiune combativă. Trecuseră de inelul exterior şi chiar şi de cel interior. Toţi băieţii, rămaşi nevăzuţi, aşteptau de la el momentul declanşării ostilităţilor. Deja trecuseră strada şi au început escaladarea gardului din jurul casei. Din casa obiectiv, nicio reacţie. Ar fi vrut să-i ajute ca un aliat nevăzut, nu să lupte în locul lor. Dar nu prea avea de ales. Cei din casă nu luaseră nicio măsură de pază. Amatori.

Cu mişcări rapide deşurubă amortizorul de zgomot de la vârful ţevii armei cu lunetă, o Beretta, preferata sa. Se lungi de-a lungul puştii, prinse ţinta în lunetă, cu stânga făcu rapid câteva corecţii, apoi degetul arătător de la mâna dreaptă i se cambră pe trăgaci. Prima împuşcătură spulberă liniştea nopţii. Urmă încă una, apoi încă una. O siluetă întunecată, călare pe gard, gata să sară dincolo, se prăbuşi în partea cealaltă. La baza gardului, mai căzu încă una. Apoi rafalele de armă automată izbucniră pretutindeni, transformând noaptea apăsătoare şi liniştită într-un coşmar.

Vasile Gruşenco stătea pe pat încercând să-şi

limpezească gândurile, reflectând la situația lui. De o săptămână nu mai dăduse pe la servici, ba mai mult, a fost văzut și implicat în răpirea lui Iuliu Halipa din spital. Mai presus de toate, astăzi a fost văzut și filmat protejându-l pe liderul opoziției, Iuliu Halipa. A apărut în uniforma de maior de poliție tocmai pentru a sublinia pentru toată lumea faptul că opoziția este susținută chiar de către o parte din forțele de ordine, iar asta conducerea comunistă nu i-o va ierta vreodată. Știa că mulți dintre colegii și subalternii săi îi împărtășeau convingerile, iar acest fapt, prezența lui clară și decisă de partea unioniștilor, spera să îi facă și pe alți indeciși să ia o decizie corectă atunci când va veni momentul. Căci momentul va veni, era convins. Și-a riscat cariera, poate chiar și viața, pentru un ideal, sau poate pentru o himeră. Un ideal ce i-a fost dezvăluit atât de simplu și clar într-o discuție în jurul unui foc acum mai bine de douăzeci de ani, iar dintre cei doi oameni care l-au convins, unul era mort, iar celălalt zăcea rănit în camera alăturată. Oare a făcut bine ce a făcut? Oare merita acest popor atâtea sacrificii, începând cu războiul de pe Nistru din 1992 și până astăzi? Nu avea de unde să știe. Sau poate va afla după ziua de astăzi, ziua crucială, a alegerilor. Își riscase nu numai propria viață, ci și cea a familiei. Cu toate că își trimisese soția și cei doi copii la țară, la socri, și luase legătura cu doi foști camarazi de front din 1992 care își dezgropaseră armele și se angajaseră să-i apere familia, totuși, era îngrijorat. Și avea de ce. Forțele care doreau să mențină Republica Moldova în sfera rusă nu dormeau. S-au mobilizat în 1992, se vor mobiliza și acum.

Iar Moldova avea nevoie acum, mai mult decât oricând, de luptători capabili să stea cu arma în mână împotriva oricui. El a luptat acum douăzeci de ani, va lupta şi acum. Era simplu. La fel ca şi cei care îi apărau familia, vor lupta atât timp cât vor avea pentru ce să lupte. Iar acum luptau pentru o speranţă. O speranţă întruchipată într-un singur om, Iuliu Halipa. Iar acesta zăcea rănit în încăperea de alături. Şi erau doar şase care să îl protejeze. De fapt, cinci, deoarece doctorul ieşea din discuţie.

Se întreba a nu ştiu câta oară dacă a procedat corect, când primele împuşcături l-au făcut să tresară. A sărit în picioare blestemându-se pentru neglijenţa de care a dat dovadă. Ar fi trebuit să pună posturi de pază, să fie vigilenţi, dar după o săptămână în care nu s-a petrecut nimic, vigilenţa a început să scadă, iar acum se trezeau total descoperiţi.

Afară, cineva trăgea, dar de ce? Dacă ar fi vrut să-i anihileze, ar fi înaintat tăcuţi până în casă, abia apoi ar fi deschis focul, nelăsându-le nicio şansă. Fără să mai gândească, cu pistolul în mână alergă în camera lui Iuliu. Acesta se ridicase din pat în capul oaselor şi îşi smulse perfuzia din braţul stâng. Era pregătit. Speriat, tânărul doctor apăru şi el în pragul uşii. Vasile îl îmbrânci înăuntru.

– Suntem atacaţi! Pregăteşte-l, plecăm!

Cu o figură şocată, doctorul întrebă:

– Unde?

– Oriunde, departe de aici!

Apoi se năpusti spre camera lui Ilie, scorpionul alături de care luptase la Coşniţa. Ilie deschisese fereastra cu ka-

lashnikovul în mână. Luminile erau stinse, pentru a atenua avantajul atacatorilor. În semiîntunericul camerei, în timp ce introducea cartuş pe ţeavă, Ilie îi aruncă o privire mai expresivă decât o mie de cuvinte:

– Pleacă acum, salvează-l pe Iuliu, este ultima noastră speranţă. Pe la sud nu se aude nimic, cred că e liber. Noi o să-i atragem aici şi o să-i ţinem pe loc!

Vasile Gruşenco îşi roti privirea ca să-i întâlnească ochii lui Victor. Era doar un puşti de vreo optsprezece ani, Ilie îl adusese cu el. Nu apucase să-l cunoască mai bine, iar acum îi părea rău pentru asta. Ar fi vrut să aibă timp să vorbească mai mult cu Ilie, să discute pe îndelete despre experienţele lor de la luptele de pe Nistru, să depene amintiri, să retrăiască acele momente de glorie şi deziluzie. Dar implacabila ghilotină a timpului nu i-a lăsat. Iar acum, în ochii limpezi ai unui băiat de optsprezece ani ce îşi arma ZB-ul ţintind spre fereastra deschisă, a văzut mai multă hotărâre decât a văzut vreodată în vorbele şi faptele unor politicieni ce au condus destinele a milioane de cetăţeni deziluzionaţi şi indecişi.

„Doamne, dacă încă se mai nasc astfel de bărbaţi în ţara noastră, încă mai avem un viitor!" gândi în timp ce se năpustea pe coridor. În urma lui izbucniră rafalele lui Ilie şi gloanţele lui Victor, menite să le asigure retragerea.

Iuliu stătea pe marginea patului, în ochi citindu-i-se suferinţele atroce, dar niciun geamăt nu răzbătea de pe buzele strânse într-un rictus chinuit. Vasile se lăsă jos, apoi îl apucă pe Iuliu săltându-l pe umăr, într-o poziţie în care pompierii îşi duceau de obicei victimele salvate, în

aşa fel încât să aibă mâinile libere. Un geamăt sfâşâietor scăpă de pe buzele lui Iuliu, dar acesta tăcu repede şi trupul i se destinse fără vlagă.

„Doamne, sper că a leşinat!” gândi Vasile îndreptându-se cu paşi şovăielnici spre ieşirea din spate. Doctorul îl urma îndeaproape, tremurând. În fața uşii, Vasile făcu un semn cu mâna în care ținea pistolul gata de tragere spre cei doi oameni înarmați ce îl precedau. Aceştia schimbară o privire rapidă, apoi primul deschise uşa şi se aruncă în lături, afară, cu pistolul gata de tragere.

Odată uşa deschisă, canonada armelor răbufni mai clar, punctată cu strigăte, tropăituri şi ordine răstite în rusă. I se părea că a auzit chiar şi ceva în limba română, sub forma unor ordine, dar ceva mai departe. Se părea că două forțe, aproximativ egale, se luptau într-o încleştare pe viață şi pe moarte. Dar cine? Şi de ce?

Un glonte se înfipse în tocul uşii şi un al doilea ricoşă în interior. Nu mai putea aştepta. Acoperit de pistolul primului, al doilea luptător al său se năpusti spre poarta din spate. Câteva gloanțe frământară pietrişul din jurul paşilor săi.

Urmat la mică distanță de doctor, îngreunat de trupul lui Iuliu, Vasile începu să alerge spre dubița parcată în curte, în apropierea porții. Cu voce răstită îl îmboldi pe doctor, care deschise portiera cu stângăcia dată de mişcările febrile, dar totuşi reuşi în cele din urmă să se instaleze la volan, dar nu reuşea să introducă cheia în contact. Între timp, celălalt reuşi să deschidă poarta masivă de metal.

Clătinându-se sub greutate, cu stânga strângând umărul lui Iuliu în încercarea de a-i menține trupul în echilibru aşa cum era, aruncat pe umeri, Vasile se apropie de dubiță. Din vacarmul împuşcăturilor, ce continua cu furie, nu mai reuşea să distingă rafalele lui Ilie sau gloanțele lui Victor. Dar totuşi, putea auzi şi distinge zgomote mult mai apropiate, cu o claritate deosebită. Aşa a auzit tropăitul paşilor grei de dincolo de gardul de beton, țiuitul gloanțelor ce ricoşară din gard în urmărirea lor, dar paşii continuau să se apropie. Scoase un strigăt de avertizare spre omul său ce îndepărta poarta grea. Auzi foarte clar şi rafala de pistol mitralieră, foarte aproape. Încă ținând mâna pe poarta care reuşise să o deschidă cu prețul vieții, trupul se cutremură ca electrocutat la impactul gloanțelor ce-l traversau. Căzu în genunchi, apoi se prăbuşi fără suflare în mijlocul aleii de pietriş, aproape în dreptul ieşirii.

O clipă mai târziu, ucigaşul se ivi în cadrul porții deschise. Vasile nu îi putea distinge trăsăturile, dar kalashnikovul din mâini era elocvent. Vasile era total descoperit, cu trupul lui Iuliu pe umeri, la câțiva paşi de dubiță. În sfârşit, doctorul reuşise să pornească motorul. Vasile dădu să ridice pistolul din mâna dreaptă, dar deja ştia că pierduse partida. Kalashnikovul îl viza direct. O încordare în brațul agresorului gata să apese trăgaciul, şi totul se va sfârşi. Toată lupta, toate speranțele, totul. Pentru Vasile părea că timpul se dilată, creierul începu să lucreze cu repeziciune, dar reacțiile muşchilor erau aceleaşi, nu puteau răspunde mai repede. Comanda porni spre brațul înarmat, deşi apreciase şansele ca fiind nule. Dar trebuia să încerce

ceva, chiar dacă nu va apuca să ducă mişcarea până la capăt. Parcă şi rafalele de armă din jur păreau să se estompeze, lăsându-l singur în faţa morţii. Parcă percepea o umbră de triumf în ochii întunecaţi ai umbrei cu kalashnikovul. Încă o fracţiune de secundă şi gloanţele vor părăsi ţeava pistolului mitralieră cu nouă sute de metri pe secundă. Gloanţe de calibrul 7,62. Deja corpul i se chircise în aşteptarea impactului.

Ceva neaşteptat se produse. Corpul umbrei tresări. O dată şi încă o dată. Apoi se muie şi se scurse la pământ. Un izvoraş de sânge proaspăt ţâşnea ritmic de la baza gâtului. Kalasnikovul scoase un zgomot sec atunci când izbi asfaltul, alături de trupul ciuruit. Izvorul roşiatic ţâşnea mai rar, aruncând tot mai puţin sânge, pe măsură ce bătăile inimii care împingea sângele în artere se răreau, până ce încetară cu totul.

Ochii lui Vasile priveau ca hipnotizaţi, până ce doctorul smuci maşina până în dreptul lui, cu portiera laterală deschisă. Ca trezit din transă, aproape azvârli trupul lui Iuliu Halipa alături de şofer, apoi sări în compartimentul din spate. Se simţea ca trezit din transă. A înţeles acum pe deplin. Erau două forţe care luptau afară. Una încerca să-i anihileze, cealaltă să-i protejeze. Dar cine? Cine îi apăra cu preţul vieţii?

– Dă-i drumul! strigă spre doctorul ce tremura în spatele volanului. Dubiţa demară în trombă, zguduindu-se când trecu peste cele două trupuri de pe alee, încasă câteva gloanţe ce străbătură tăblăria dintr-o parte în alta, viră dreapta şi se înscrise pe şosea. În ultima clipă, Pe-

tre, cel care deschisese uşa din spate a casei, se aruncă în compartimentul din spate, alături de Vasile.

Doctorul acceleră să se îndepărteze de locul bătăliei ce continua sălbatic, dar două maşini mici Volga apărură în urmărire. Viră dreapta, pe o stradă mai largă, urmăriți îndeaproape de cele două maşini. Câteva gloanțe loviră din nou duba. Vasile şi Petre sparseră geamurile din spate, pentru a avea posibilitate de foc. Doctorul îmcepu să imprime dubei un mers şerpuit, sperând să o facă astfel o țintă dificilă.

Volgile erau pline de oameni înarmați. De pe locurile din dreapta, câte unul ieşi pe jumătate prin geamurile deschise, aşezat pe margine pentru a avea câmp liber de tragere cu ambele mâini ce mânuiau kalashnikovurile, ceilalți ținându-i de curea pentru a nu se dezechilibra. Dar mersul şerpuit al dubei le îngreuna țintirea precisă. În plus, gloanțele trase de Vasile şi Petre îi făcea pe şoferii maşinilor să mişte de volan dintr-o parte în alta, pentru a nu fi nimeriți. Dar puterea de foc a pistoalelor mitralieră, precum şi motoarele superioare, nu prea lăsau semne de îndoială asupra deznodământului.

Cristea era furios. Iuliu Halipa scăpase în dubă, urmărit de două maşini. În jurul casei lupta continua fără întrerupere. Tănase, lângă el, urla ordine prin radio, cerând sprijin pentru detectarea şi salvarea ocupanților dubei. Din fericire, prevăzător, ataşase un emițător magnetic pe caroseria dubiței în cursul serii, înaintea declanşării ostilităților. Tănase şi superiorul său, Bogdan Dicu, vor

trebui să-i găsească. Iar el va trebui să-i țină pe ceilalți oponenți ocupați aici, pe loc. Ordonă prin microfon anihilarea totală a inamicului. Misiunea se transformase din una de protecție în una de eliminare. Se concentră asupra puştii cu lunetă. Împuşcăturile se întețiră tot mai mult.

Un glonte tras de Vasile lovi parbrizul uneia dintre maşini, crăpăturile extinzându-se în toate direcțiile. Speriat, şoferul ridică piciorul de pe accelerație, făcând ca distanța față de cei doi urmăritori să se mărească. Dar Vasile Gruşcenco nu avea timp să se bucure. Câteva gloanțe izbiră în dubă făcându-l pe Petre să cadă pe spate, ținându-se de umărul drept.

– M-au lovit, ticăloşii!

Totuşi, se târî din nou la geamul spart şi continuă să tragă foc cu foc cu pistolul în mâna stângă, mişcându-se dezordonat în ritmul virajelor impuse de doctorul înnebunit.

Prima maşină era deja prea aproape. Trăgătorul ieşit pe geam încetase focul, doar schimbă încărcătorul cu unul plin şi acum aştepta o poziție optimă. Încerca să-şi ajusteze tirul după ritmul virajelor, iar acum pregătea o rafală decisivă în plin. Vasile trăgea mai rar, foc cu foc, încercând să nimerească fie şoferul, trăgătorul sau motorul maşinii într-un punct care să-l facă inutilizabil. Până acum nu prea avusese noroc. Virajele dubei sau ale Volgăi l-au împiedicat.

Străzile erau pustii şi întunecate. Din loc în loc, câte un felinar izolat mai arunca o pată de lumină. Puținii

trecători, la trecerea maşinilor care împroşcau foc şi gloanțe, alergau în grabă la adăpost. Tocmai se apropiau de un felinar ce răspândea o lumină palidă, de sub care un trecător întârziat se îndepărta cu paşi măsurați, probabil după o întâlnire ratată. Trăgătorul ieşit pe geamul Volgăi credea că a prins ținta. Aştepta doar virajul dubei în partea opusă. Chiar strigase propriului şofer să mențină cursul drept. După ce aproape atinse bordura din stânga, duba viră dreapta. Acum era momentul. Felinarul era la nici cincizeci de metri, iar trecătorul întârziat continua să meargă gânditor de parcă n-ar fi auzit motoarele înnebunite, scrâşnetul cauciucurilor sau focurile de armă disperate ale lui Vasile şi Petre.

Cu kalashnikovul în mână, trăgătorul zâmbi când prinse duba în cătarea armei. Degetul i se lăsă pe trăgaci. Mai erau douăzeci de metri până la felinarul cu lumină albă, palidă. Dintr-o dată, trecătorul întârziat se întoarse cu o mişcare bruscă spre stradă şi se lăsă într-un genunchi. Întinse brațele împreunate înainte şi trase un încărcător întreg, foc cu foc. Primele gloanțe îl loviră pe cel cu kalasnikovul. Unul în plină față şi alte două în piept. Trupul se lăsă moale şi căzu pe asfalt, chiar dacă un braț din interior încercă să-l rețină. Mai mult, această priză întârziată l-a reținut suficient încât să se rostogolească sub roata din dreapta spate. Dezechilibrată, maşina o luă spre stânga, şoferul încercând disperat să controleze volanul. Trecătorul răsuci brațele întinse urmând mişcarea maşinii, trăgând continuu. Al cincilea glonte lovi un pneu provocându-i explozia. Ultimele două loviră rezervorul

de benzină al Volgăi deja răsturnate. O dogoare de foc se degajă instantaneu înghițind mașina și toți ocupanții ei. Două brațe au încercat să iasă prin geamul deschis, dar au căzut înapoi înghițite de flăcări.

A doua mașină, cu parbrizul crăpat și caroseria șuierând prin găurile provocate de gloanțe, tocmai ajunsese la locul dezastrului. În goană, trăgătorul de pe geam răsuci țeava kalashnoikovului spre dreapta, înspre trecătorul ce schimba încărcătorul pistolului. Rafala lungă practic l-a tăiat în două. Apoi Volga și-a continuat urmărirea.

Vasile Grușenco înregistră explozia cu surprindere și speranță. Îngerii păzitori încă erau aproape, îi protejau. Dar cine erau?

Mașina urmăritoare se apropia trăgând cu furie. Mai avea puțin și îi va ajunge. Iar el rămăsese aproape fără muniție. Cu regret, introduse ultimul încărcător. Doctorul continua să conducă nervos, trăgând de volan în stânga și dreapta, de multe ori fiind pe cale să se răstoarne. Vasile nu mai trăgea. Și Petre încetase focul. Stătea sprijinit de peretele dubei, așteptând, cu mâna stângă în care încă ținea pistolul încercând să-și oprească hemoragia de la umărul drept. Așteptau Volga să se apropie suficient de mult, deoarece a doua oară nu vor mai avea vreo șansă.

Trăgătorul își vântura kalashnikovul în aer, triumfător. Se apropiau, încă puțin și va fi momentul hotărâtor. Vasile introduse cartuș pe țeavă, apoi schimbă o privire cu Petre. Poate era ultima luptă. Cea decisivă. Se ridică la geam și întinse brațul cu pistolul, căutând să ochească cu grijă. Fiecare glonte era prețios. Trăgătorul își lăsase kalashni-

kovul în jos, gata să-l ațintească spre duba care devenea tot mai aproape.

Dintr-o străduță laterală țâşni o maşină, un Ford Mondeo. Şoferul maşinii urmăritoare trase stânga pentru a evita coliziunea. Dar Fordul îi urmă mişcarea, ba chiar acceleră la maxim. Botul Fordului lovi aripa dreaptă a Volgăi împingând-o brutal spre trotuar şi făcând-o să se izbească de zidul unei case. Din inerție, Fordul se lipi cu laterala de dreapta Volgăi, strivindu-l pe trăgător între cele două maşini.

Din duba ce se depărta, Vasile văzu lucirile flăcărilor de la gurile țevilor armelor automate, iar țăcănitul sinistru al rafalelor îl ajunse din urmă. Din Ford, de pe locurile din spate şi din față, inclusiv al şoferului, fără să coboare geamurile, se trăgeau încărcătoare întregi de la nici o jumătate de metru în ocupanții Volgăi. Se îndepărtaseră destul, dar încă se mai trăgea. În mod sigur, în Volgă nu mai supraviețuise nimeni.

Niciunul dintre cei care încercaseră să-l ucidă. Nu mai erau supraviețuitori, şi deja ştia de ce nu s-a dorit să existe vreunul. Ca şi cum o perdea s-ar fi dat la o parte din fața ochilor săi, a înțeles. A înțeles totul. Şi era atât de simplu şi clar!

Se lăsă pe podeaua rece de metal. Duba continua să gonească în noapte, aerul rece şuiera prin găurile provocate de gloanțe, dar nu simțea nimic. Privi pistolul pe care continua să-l țină în mâna încleştată, apoi ridică ochii spre Petre, care lăsase jos pistolul şi se ținea de umăr. Sângele i se scurgea încet printre degete. Aruncă o privire în față,

spre doctorul care continua să conducă, mult mai calm. S-a descurcat bine, în ciuda acceselor de panică. Aşa se obţine botezul focului.

Zâmbi fără voie. Un zâmbet care îi lumină doar faţa, în timp ce ochii continuau să-i rămână preocupaţi.

– De ce râzi, Vasili? întrebă Petre cu un rictus chinuit.

Vasile îşi întoarse privirea spre el.

– Am înţeles totul. Maşina care ne-a salvat avea numere de corp diplomatic. Sunt sigur că este înregistrată pe ambasada României. Au riscat mult, dar fraţii noştri ne-au protejat, doar aşa am scăpat cu viaţă. Într-adevăr, nu suntem singuri.

Îşi lăsă capul pe tăblia rece. Ar fi vrut să poată dormi, măcar câteva minute. Dar glasul doctorului îl trezi la realitate.

– Unde mergem, Vasili?

Ce legătură ciudată se stârnise între ei, oameni care s-au cunoscut înainte atât de puţin, sau poate deloc, strânşi în jurul unei idei legate de viitorul şi destinul acestui popor paşnic şi atât de încercat sub talpa unei ocupaţii atât de crude! Şi erau atâţia care nu vor apuca clipa izbăvirii, ca şi Grig, poate şi Ilie şi Victor, şi atâţia şi atâţia morţi prin gulaguri sau chiar pe pământul lor, căzuţi pe linia Nistrului şi uitaţi de o conducere obedientă şi plecată vechilor asupritori!

– Nu ştiu, doar scoate-ne din oraş! răspunse apatic, cu gândurile departe.

– NU ! se auzi o voce chinuită de pe scaunul de lângă

doctor.

Vasile tresări şi se ridică pe jumătate. Dar vocea continuă cu autoritate:

– Nu ieşim din oraş!

Părea că Iuliu Halipa îşi aduna toate puterile ca să poată continua. În mod sigur, auzise toată discuția de dinainte, dintre el şi Petre.

– Am învins! Faptul că ei ne vor pielea este cea mai bună dovadă! Mergem la sediul de campanie! Lupta voastră poate nu s-a terminat, dar de aici începe lupta mea!

– Eşti sigur, Iuliu?

Pe măsură ce vorbea, vocea lui Iuliu devenea tot mai clară şi mai încărcată.

– Absolut sigur! Să fug acum înseamnă să recunosc o înfrângere care, de fapt, nu a avut loc! Mergem la sediul de campanie electorală! Lupta mea acum începe! Şi a întregului popor dintre Nistru şi Prut!

„Prut, râu blestemat!” gândi Vasile cu năduf. La privirea întrebătoare a doctorului în oglinda retrovizoare, aprobă scurt din cap.

XV

1 mai 2014, ora 17.00
Bucureşti, sediul SRI

Tiberiu Enea izbi cu pumnul în masă.

– Şase morţi! Patru dintre ai tăi, Vlad! Nouă răniţi! Pe doi, cei mai grav, am reuşit să-i aduc în ţară peste graniţă. Unul este la spital la Iaşi, iar celălalt a fost transportat la Bucureşti pentru operaţie! Război pe străzile Chişinăului! Lupte de stradă, de parcă am fi în Bagdad sau Kabul! Ce mama dracului poate să însemne asta?

– Înseamnă că lucrurile merg înainte, asta înseamnă, făcu Vlad Sorescu. Ne aşteptam la lupte şi pierderi, doar am votat împreună pentru a ne implica! Crede-mă, regret fiecare căzut, mai ales că majoritatea erau dintre oamenii mei, cei din Brigada Antiteroristă, dar ce s-ar fi întâmplat dacă nu-i trimiteam acolo? Opoziţia ar fi fost eliminată, odată ce liderul ei ar fi murit, iar Moldova ar fi rămas

pe mai departe o colonie rusească! Dar acum, mai există o şansă, deşi nu prea mare! Este problema noastră să o facem să izbândească! Iar pentru asta cred că vom suferi mult mai multe pierderi!

Răsuflă adânc, apoi continuă:

– Am intrat în joc. Aşteptările sunt mari, dar până a ajunge unde ne dorim este cale lungă, presărată cu multe sacrificii! După câte simt eu, vor fi mult mai multe jertfe de sânge românesc până ne vom atinge ținta. Dar ce spune guvernul comunist de la Chişinău?

– Organele de presă vorbesc doar de o luptă între două grupuri mafiote, iar poliția a intervenit la timp. Nu ştiu cum, din moment ce ore bune nu ne-a deranjat nimeni! Ne-am ridicat toți morții şi răniții, ba chiar trei dintre morții celorlați, în speranța că i-am putea indentifica. Am curățat chiar şi casa obiectiv, adăpostul lui Halipa. Nu zic, inamicul, conform datelor de la poliție, a lăsat cam paisprezece cadavre în urmă. Dar am o sursă în poliția de la Chişinău care se jura că au ridicat douăzeci şi doi de morți de la locul acțiunii. Fără cele două maşini pline incendiate, care pentru ei sunt cazuri separate. Eu zic ca nebunul ăsta al tău, cum îl cheamă, Cristea, este principalul vinovat! A dat ordin de anihilare a agresorilor şi asta a dus la mai multe victime decât era cazul!

– Ba eu cred că a procedat corect! Din moment ce era pe ei, doar nu ar fi trebuit să-i lase să plece, iar mâine să se lupte din nou cu ei, poate în condiții mai puțin favorabile! Unde mai pui că cei ce ar fi scăpat ar fi putu să-i ia din nou urma lui Halipa! Pur şi simplu a executat ordinele, dar,

mai mult decât atât, a gândit cu un pas înainte.

– Fără doar şi poate, interveni Damian, este o rată de pierderi de unu la patru, deci ne-am descurcat foarte bine. Fără a mai lua în calcul că Iuliu Halipa a scăpat şi acum dă comunicate de la sediul de campanie. Deci, avem deja o victorie tactică!

– Da, dar a trebuit să fac nişte eforturi extraordinare să şterg urmele! Şi nu ştiu pentru cât timp! Maşina care l-a scăpat pe Halipa în final era a ambasadei noastre, pur şi simplu nu am avut de ales! I-am luat numerele de înmatriculare şi am incendiat-o alături de cea a agresorilor, dar rămân seriile ştanțate, la o examinare mai atentă ne vor putea da de gol! Astăzi ambasada va declara maşina furată, nu ştiu cât va ține!

Sorescu interveni pentru a păstra calmul:

– În câteva zile, pur şi simplu nu va mai conta! După cum decurg lucrurile, în trei sau patru zile vom putea avea o perspectivă clară. Iar atunci, nu va mai conta. Vom fi câştigători sau învinşi. Chestia cu maşina în plus sau în minus, chiar nu mai contează. Totuşi, cine erau agresorii, ştim ceva?

– Transnistreni, fără doar şi poate. Batalionul „Delfin" sau "Dniestr", probabil. Trupele de şoc ale Tiraspolului, aceleaşi care au luptat ca voluntari împotriva georgienilor în Abhazia.

– Dacă astea sunt trupele lor de şoc, impresia lăsată de ei este deosebit de încurajatoare, interveni Puşcaş.

– Să nu ne grăbim, zise Dăianu. Este foarte adevărat că nu se ridică la nivelul trupelor speciale ruseşti, deşi în

mod sigur sunt echipate şi antrenate de acestea. De data asta, au fost luaţi prin surprindere. Pur şi simplu, nu se aşteptau la o asemenea ripostă. Nu erau pregătiţi pentru asta. Nu cred că data viitoare va fi la fel de uşor.

– Profesorul are dreptate aici, zise Enea. Noi am observat că îl urmăreau pe Halipa, pe când ei în mod sigur nu ne-au detectat. Au pornit să-l termine fără să-şi ia măsuri suplimentare de siguranţă. Pe noi ne-a ajutat faptul că i-am luat prin surprindere, că am edificat un dispozitiv de protecţie bine pus la punct. Dotarea noastră a fost net superioară. Am avut arme cu lunetă, dispozitive cu vedere pe timp de noapte, la niciunul dintre morţii lor nu am găsit aşa ceva. Totuşi, ne-au pus probleme, au reuşit să pătrundă şi să fie foarte aproape de a-şi atinge ţinta, mai ales în timpul fugii lui Halipa. Şi în mod sigur, câţiva tot au reuşit să scape.

– Dar faptul că au trimis atâţia oameni să elimine unul singur apărat de o mână de amatori spune multe, chiar dacă ei nu erau cu adevărat profesionişti. Înseamnă că se tem al dracului de tare de acest Iuliu Halipa!

– Mai înseamnă ceva foarte important. Înseamnă că opoziţia a învins în alegeri şi se pregăteşte o altă revoluţie, ziceţi-i cum vreţi, a trandafirilor, portocalie sau, mai degrabă, roş-galbenă-albastră!

– Da, ai dreptate, profesore! Tibi, ce ai găsit în casă?

– Nu mare lucru. Au fost doi inşi care au acoperit retragerea lui Halipa şi şi-au vândut scump pielea. Unul e mort şi celălalt rănit destul de serios. Au fost anihilaţi cu o grenadă. L-am luat pe rănit şi îl tratăm într-o casă secretă

alături de răniții noștri. Va trăi, este tânăr·și în putere, are în jur de douăzeci de ani. Am luat și doi prizonieri răniți pe care îi vom trece noaptea asta în țară. Așteptăm multe informații de la ei.

– Deci, până acum, vești îmbucurătoare sau, mai degrabă, dătătoare de speranțe! Halipa va trebui protejat în continuare, dar acum devine mai complicat. Este la sediul de campanie electorală, un loc public, va veni în contact cu o grămadă de oameni. Nu prea avem cum să-l protejăm discret.

– Atunci va trebui să luăm legătura cu el! zise Dăianu. Pur și simplu abordați-l și spuneți-i situația. Este un tip inteligent, oricum cred că și-a dat seama că nu a scăpat cu viață deoarece agresorii săi au început brusc să tragă unul în altul!

– Am fost convins, profesore, că îți meriți salariul suplimentar de consilier SRI! exclamă Sorescu. Tibi, te ocupi de problemă? Cristea și băieții lui rămân la dispoziția ta.

– OK, am să-l trimit pe Bogdan Doicu, dar discret, deoarece poate este o figură prea cunoscută în zonă. Dar ar trebui ca România, nu numai noi, să ia atitudine. Ne-ar trebui un comunicat al Ministerului Afacerilor Externe, o declarație publică a ambasadorului, ceva care să arate că îl susținem și să dea curaj poporului să lupte pentru validarea rezultatului corect al alegerilor.

– Da, așa e, dar asta numai după ce guvernul de la Chișinău va anunța rezultatul trucat, bineînțeles. Va trebui să riposteze mai întâi Halipa și abia apoi noi îl vom

susține. Va trebui să vorbim cu președintele și cu toți factorii politici cu influență. Până acum, observ că v-ați făcut treaba în privința asta, cam tot spectrul politic este unanim în privința Republicii Moldova.

Sorescu zâmbi căutând privirea lui Pușcaș.

– Unii dintre noi poate au luat-o prea în serios, nu-i așa, Titi?

– Ce vrei să spui? tresări Pușcaș.

– Discuția ta de dimineață cu colonelul Sam Harrison. Ai uitat că ți-am pus dispozitive de ascultare? Îmi pare rău că nu am pus și ceva pentru înregistrare video! Ce n-aș fi dat să-i văd mutra lui Harrison atunci când i-ai dat „lista de cumpărături"! Mai ales când i-ai spus că nimic de pe listă nu este negociabil, nici măcar cantitățile. Iar dacă nu este de acord, să caute pe alții dispuși să ocupe Transnistria pe ochi frumoși!

– N-am făcut altceva decât să cer armament modern american pentru trupele noastre! se apără Pușcaș. Dacă facem o treabă pentru americani, e drept că și pentru noi în același timp, din toate punctele de vedere, măcar să beneficiem de tot ce-i mai bun! Mai ales că trupele noastre încep să se miște foarte discret spre Prut! Unde mai pui că acele cantități de pe listă erau rezonabile, nu am vrut să sar calul!

– Foarte corect, nimeni nu te acuză pentru asta!

– Ce a zis Harrison? întrebă grăbit Damian.

– A plecat capul, a luat lista și a zis că va vedea ce poate face.

Toți izbucniră în râs, mai puțin Pușcaș care se uita

nedumerit în jur. Ba chiar Dăianu, aflat în imediata apropiere a lui Puşcaş, îi trase o palmă amicală peste spate.

– Pariez că în maxim o săptămână tot ce ai cerut va fi în depozitele noastre! Bănuiesc că ai şi negociat nişte preţuri bune, nu?

– Ce preţuri, făcu Puşcaş naiv, le-am cerut ca şi donaţie!

Damian aproape că se înecă de râs. După câteva secunde, reuşi să îngaime:

– Ziceai că nu te pricepi la afaceri! Pe de-o parte vinzi o grămadă de armament georgienilor, pe de altă parte obţii armament modern gratuit de la americani! Ce mai, eşti un adevărat samsar!

Puşcaş rămase cu mâna ridicată în aer.

– Drace, am uitat de colonelul Turashvili! Ţinând cont de noile probleme şi necesităţi ale armatei, nu cred că am să-i dau tancurile şi restul! Poate vom avea nevoie de ele!

Râsetele se potoliră ca prin farmec lăsând loc unei tăceri apăsătoare. Primul care interveni a fost tot Dăianu.

– Eu cred că trebui să le dai şi cât mai repede!

– Aşa este, completă Sorescu. Îţi rămân peste patru sute de tancuri TR-85 în ţară, iar întărindu-i pe georgieni, poate vom reuşi să scădem presiunea asupra Moldovei din Transnistria. Va trebui să reîncepem producţia de tancuri încă de mâine, e mai bine să avem rezerve suficiente, şi încă suntem sub prevederile tratatului de la Viena, cu privire la nivelul armamentului. Cu echipajele stăm încă

destul de bine. Dacă colonelul georgian are dreptate, ruşii vor fi nevoiţi să-şi împartă ajutorul în două, ceea ce nu poate fi decât în beneficiul nostru. Mai mult, transportul de tancuri va trebui să plece cât mai curând. Titi, şi tu va trebui să ne ajuţi! Ce zici, Tiberiu, îi dăm drumul?

Tiberiu Enea aprobă grav.

XVI

2 mai 2014, ora 10.45
Chişinău

Mulţimea s-a strâns în jurul Parlamentului de mai bine de două ore. Aştepta tăcută, fără a se manifesta în vreun fel, doar aştepta. Cu fiecare minut ce trecea, rândurile se îngroşau tot mai mult. Zeci şi sute de oameni preocupaţi păşeau pe străzile ce convergeau în piaţă şi se alăturau mulţimii ce creştea continuu ca o masă amorfă şi ameninţătoare. O energie potenţială extraordinară se acumula treptat, părea că ar fi fost de ajuns o scânteie să pentru ca mulţimea să se dezlănţuie. Întocmai ca nişte nori grei, întunecaţi, încărcaţi de furtună, tot aşa părea şi mulţimea ale cărei rânduri se îngroşau cu fiecare cetăţean care i se alătura. Şi fiecare cetăţean aducea tot mai multă energie a cărei intensitate părea că începe să se îndrepte spre un punct critic. Şi energia fiecăruia părea că se hrăneşte din mentalul mulţimii ca şi masă tăcută şi ameninţătoare.

Părea că nimic nu a provocat această aglomerare de oameni. Dar, totuşi, au existat doi factori care au amorsat lucrurile spre un deznodământ ce acum părea pe muchie de cuţit. De o parte mulţimea ce creştea din ce în ce mai mult, pe de alta, forţele de ordine ce de asemenea îşi sporeau tot mai mult efectivele. La început au fost doar câţiva poliţişti îngrijoraţi, dar pe măsură ce numărul oamenilor ce înconjurau parlamentul creştea, au început să apară şi alte forţe de ordine. Camioanele au început să descarce în număr din ce în ce mai mare jandarmi înarmaţi cu bastoane şi scuturi de plexiglas. Câteva tunuri de apă au fost parcate în apropiere. Dar mulţimea continua să crească. Atunci au apărut şi unităţi militare, poziţionate undeva în lateral, cu soldaţi tineri şi speriaţi, în mod sigur recruţi cu doar câteva luni de armată.

Primul factor, cel care a iniţiat, de fapt, evenimentele, a fost anunţarea rezultatelor finale ale alegerilor, în seara precedentă. Puterea comunistă şi-a anunţat triumfalist victoria, cu un procent de peste şaizeci la sută. Poate ar fi putut fi acceptat rezultatul, dacă un comunicat de la sediul de campanie al opoziţiei nu ar fi contestat imediat rezultatul anunţat. Liderul opoziţiei, Iuliu Halipa, într-o declaraţie preluată de toate posturile occidentale de radio şi televiziune, a anunţat propria victorie, în urma numărării paralele a buletinelor de vot, în sprijinul afirmaţiilor sale aducând şi rapoartele puţinilor observatori occidentali care au avut acces doar la unele secţii de votare. Contestarea sa era cu atât mai fermă şi mai credibilă, cu cât el era supravieţuitorul unei tentative de asasinat căreia îi

căzuseră victimă ceilalți lideri, iar acum denunța o nouă tentativă de care abia scăpase. Mai mult, cerea sprijinul tuturor celor care credeau în viitorul democratic al Republicii Moldova, conjurându-i să împiedice prin demonstrații paşnice accesul aşa-zişilor noi aleşi în Palatul Parlamentului, programat a doua zi la ora unsprezece. Declarația sa a fost reluată de mai multe ori de posturile occidentale şi dată din jumătate în jumătate de oră de cele româneşti, dar total ignorată de cele moldoveneşti sau ruseşti. Totuşi, rezultatul era vizibil la începutul zilei care se putea dovedi decisivă pentru viitorul Republicii Moldova.

Întrebarea era cât va dura şi cum se va termina. Va fi o reeditare a revoluției oranj de la Kiev în 2004, sau va eşua înăbuşită ca şi la Andijan, în Uzbekistan? Sau se va lăsa cu vărsare de sânge, dar va învinge, ca în România în decembrie 1989, sau chiar ca şi în Moldova în aprilie 2009?

Acestea erau întrebările care şi le puneau atât demonstranții, cât şi cei chemați să le reprime mişcarea, polițişti, jandarmi sau militari. De asemenea, la fel se întrebau cei din conducerea moldoveană, dar şi factorii de decizie din politica românească, precum şi occidentalii, chiar şi ruşii analizau fenomenul. Şi totul era aici, de față, gata să se întâmple. Mulțimea neînarmată, având de partea ei doar dârzenia şi hotărârea, şi trupele de menținere a ordinii, precum şi cele de apărare, devenite fără voie forțe de represiune.

Ora unsprezece se apropia cu repeziciune. Toate canalele puterii anunțaseră că la această oră se vor prezenta

în Parlament noii deputați aleși pentru a depune jurământul. Față de cine, se întrebau majoritatea demonstranților. Față de Maica Rusia? Maica lor?! Dar nu a noastră! Vociferările începură, mai întâi izolate, apoi din ce în ce mai grupate. În scurtă vreme, se tranformară în lozinci, repetate la unison de întreaga masă de demonstranți, care atinsese cifra de câteva zeci de mii. Lozincile de contestare a alegerilor deveniră în scurtă vreme mult mai radicale, culminând cu refrenul demonstrațiilor din urmă cu câteva zile, scandat la unison din zeci de mii de piepturi: „SUNTEM ROMÂNI!"

În această atmosferă își făcură apariția primele mașini Mercedes ce-i aduceau pe noii parlamentari ai puterii la locul de muncă. Prima mașină ezită, apoi opri la intrarea în piață, puțin la dreapta pentru a lăsa loc mașinii următoare. Se părea că nu se așteptau la o astfel de primire. Comandantul forțelor de ordine alergă în întâmpinarea lor, bâguind câteva explicații. Se vedea că nu era în apele lui. După ce dădu raportul aplecat slugarnic spre geamul din spate al primei mașini, ascultă atent și respectuos ceea ce i se transmitea de acolo. În timp ce primea instrucțiunile de la factorul politic ce părea a fi cel decizional, coloana vertebrală i se curbă mult mai mult, iar privirea părea să i se fi fixat undeva la nivelul vârfurilor pantofilor. După câteva minute îndelungi, bâgui câteva vorbe, apoi duse mâna la chipiu în aceeași umilă poziție. Imediat după aceea, se îndreptă și alergă spre forțele de ordine răcnind comenzi din toți rărunchii. Totuși, nu reuși să acopere vuietul mulțimii ce continua să scandeze. Când

a ajuns în dispozitiv, a început să urle comenzi, îmbrâncindu-şi subordonaţii ce îi duceau la îndeplinire ordinele cu suficientă solicitudine.

Aceste ordine începură să circule prin lanţul de comandă până la ultimul rând al forţelor de ordine. Prima linie, formată din jandarmi înarmaţi cu bastoane de cauciuc şi cu scuturi, îşi începu avansarea precautǎ spre masa de demonstranţi ce ocupau mai mult de jumătate din piaţă. Un cor de huiduieli veni instantaneu ca şi reacţie dinspre mulţimea comasată. Pe măsură ce scutierii înaintau şovăielnici, huiduielile mulţimii creşteau în intensitate. Totuşi, înaintau umăr la umăr, imboldiţi de ordinele răstite ale superiorilor împrăştiaţi printre rândurile dese. Cu capetele acoperite de căşti, cu vizoarele de plexiglas coborâte spre a le proteja feţele, izbeau ritmic cu bastoanele în scuturi în scop de intimidare. Sau de încurajare, deoarece ei păreau mai intimidaţi decât mulţimea ce-i huiduia.

– Filmezi totul? întrebă Peter Flare spre Gordon, din colţul pieţei, acolo unde majoritatea corespondenţilor îşi găsiseră un loc mai ferit, dar totuşi cu o bună vizibilitate.

– Nimic nu-mi scapă, şefule! reacţionă acesta.

– Dă-i bătaie! zise Flare privind spre cele două forţe gata de înfruntare, deasupra cărora parcă putea întrezări un premiu Emmy gata să fie atins cu mâna. Era atât de aproape.

Scutierii înaintau compact, dar erau prea puţini pentru a face front cu întreaga mulţime. Rolul lor iniţial era doar să deschidă calea pentru maşinile parlamentarilor spre in-

trarea principală, spre a dovedi lumii întregi că alegerile din Republica Moldova au fost corecte şi au avut ca final logic instaurarea noului parlament legitim. Pentru a suplimenta numărul redus de scutieri, pe flancurile lor au fost împinşi militarii în termen, tineri şi neexperimentaţi, infanterişti aduşi mai mult cu scop de descurajare, deloc antrenaţi pentru astfel de misiuni. Împinşi şi ei de către ofiţeri, înaintau ţinându-şi armele automate de-a curmezişul pieptului, şovăielnici, aruncând priviri speriate într-o parte sau alta, parcă neştiind ce au de făcut. Cu fiecare pas înainte deveneau tot mai ezitanţi.

Scutierii continuau să avanseze bătând ritmic în scuturi, din ce în ce mai tare. Erau la mai puţin de cincizeci de metri de mulţimea ce fremăta furioasă, huiduindu-i şi fluierându-i. În urma lor, camioanele cu tunuri de apă se puseseră şi ele în mişcare.

– Încă puţin şi se vor izbi! mormăi Peter Flare.

Dintr-o dată, din rândurile mulţimii se desprinse un om în scaun cu rotile care înaintă grăbit spre linia scutierilor, atât de repede cât îi permiteau braţele care împingeau roţile greoaie. În urma lui, încercând să-l ajungă, alerga un tip masiv îmbrăcat într-o uniformă de poliţist. Cel în scaunul cu rotile striga ceva de neînţeles spre scutierii ce avansau. Se opri undeva la mijlocul spaţiului rămas liber, gesticulând cu amândouă mâinile. Peter Flare îl recunoscu cu greu pe Iuliu Halipa. Poliţistul îl ajunse din urmă şi apucă mânerele scaunului încercând să-l ducă înapoi la adăpost în rândurile mulţimii, în ciuda opoziţiei lui Halipa.

Linia scutierilor avansa, era la nici douăzeci de metri de cei doi. Dintre ei se desprinse în fugă un ofițer cu un baston în mâna dreaptă. Se năpusti cu furie spre omul neajutorat din scaun. Văzând pericolul, polițistul se interpuse recepționând lovitura în spate. Icnind de durere, căzu în genunchi, scăpând mânerele scaunului. Doi scutieri rupseră linia fugind spre locul altercației. Restul companiei continua să avanseze precaut, lovind scuturile în ritm accelerat. O nouă lovitură de baston în ceafa polițistului îl culcă la pământ. Satisfăcut, ofițerul ridică bastonul gata să coboare o lovitură năpraznică asupra lui Halipa, neajutorat în scaunul cu rotile. Bastonul își începu cursa descendentă spre capul lui Iuliu Halipa, când scutul unuia dintre jandarmii ce alergaseră înainte se interpuse. Lovitura răsună sec pe suprafața de plexiglas deviind forța izbiturii lateral. Jandarmul scăpă scutul din mână, dar al doilea, venind în fugă din urmă, izbi cu sete capul superiorului cu bastonul de cauciuc. Ofițerul căzu în nesimțire.

Un vuiet imens veni dinspre mulțimea surprinsă de rapiditatea derulării evenimentelor. Pas cu pas, începură să înainteze, iar scutierii să șovăie, ba chiar să dea înapoi. Unul dintre jandarmii salvatori împinse scaunul cu rotile înapoi în rândurile masei revoltate, urmat îndeaproape de cel de-al doilea ce purta cu greutate pe umeri trupul leșinat al polițistului, îngerul păzitor al lui Halipa. Rândurile compacte se închiseră în urma lor.

– Sper că ai filmat totul! țipă Peter Flare surescitat.

– Absolut, șefule! răspunse Gordon cu ochii în

cameră.

– Sper, că altfel te omor cu mâna mea, cât îmi ești tu de prieten, murmură Peter pentru sine.

Drama era departe de a se fi încheiat. Cele două forțe, pe de-o parte rândul de scutieri și bastoane, pe de alta, cetățeni furioși cu mâinile goale, erau la nici treizeci de metri una de alta. Și avansau. Mânia mulțimii se alimenta din interiorul ei, din fiecare cetațean ce devenea din ce în ce mai radical pe măsură ce individualitatea i se pierdea tot mai mult în imensitatea masei de oameni, pe când teama forțelor de ordine prea puțin instruite, formate din tineri ce-și satisfăceau stagiul militar fără tragere de inimă, creștea în ciuda ordinelor din ce în ce mai disperate ale comandanților.

Din partea laterală a scutierilor, din rândul soldaților în termen ce le susțineau flancurile, se desprinse un locotenent urmat de doi soldați ce începu să strige și să gesticuleze spre scutieri, în timp ce alerga în spațiul rămas între cele două forțe opuse. În timp ce fugea, făcea gesturi disperate spre scutieri cu ambele brațe să se dea înapoi, vocea fiindu-i acoperită de vuietul crescând al mulțimii. În urma sa, cei doi soldați cu armele la piept îl imitau.

Peste vuietul mulțimii se suprapuse țăcănitul sec al unei arme automate. Unul dintre soldații ce alergau în urma locotenentului se răsuci și căzu într-un lac de sânge. O nouă rafală și câteva trupuri din fruntea demonstranților se rostogoliră la pământ, unul dintre ei urlând în timp ce se ținea cu amândouă mâinile de pântece.

Câteva secunde totul se opri și o liniște de moarte se

lăsă peste piață. Nimeni nu îndrăznea să facă vreo mişcare. Scutierii rămăseseră ca de piatră, cu ochii la masa adversă țintuită pe loc. Locotenentul se apropia cu teamă de cel căzut.

Liniştea a fost străpunsă de un murmur. Un murmur ce se ridica din rândul mulțimii, la început câțiva inşi, apoi tot mai multe voci adăugându-se. Era ca o reacție în lanț, pe măsură ce ajungea mai departe, tot mai multe voci i se adăugau. Era un cântec, un simplu cântec. Dar în el zăceau energiile unui neam întreg, vitregit şi oropsit, călcat de atâtea ori de valurile istoriei, dar tot de atâtea ori ridicându-se şi izbândind. „O enigmă şi un miracol, poporul român" a scris Gheorghe Brătianu, marele istoric ce a sfârşit în închisoarea de la Sighetu Marmației, ucis de comunişti în 1953. Iar miracolul era pe cale să se producă printr-un cântec, compus de Alecu Russo în timpurile tulburi ale revoluției de la 1848.

Pe când se termina prima strofă, toți demonstranții din piață îl murmurau. La a doua strofă, vocile deveniseră mai clare, urcând în crescendo. Comandanții forțelor de represiune urlau ordine acoperite de imensul glas al celor peste o sută de mii de oameni strânşi în piață. Erau acum ca o singură voce care domina totul în jur. Câțiva militari îşi scoaseră căştile şi plecară capetele, parcă reculegându-se şi gândindu-se pe ce cale să apuce, dar niciunul dintre scutieri. Privirile altora, mai ales ale unor ofițeri, deveniră mai încrâncenate şi încărcate de ură. Părea că acest cântec intonat de o asemenea adunare umană le trezeşte o ură viscerală împotriva a tot ce înseamnă sau

exprimă acest simplu cântec.

Cu fiecare vers, creştea în intensitate. A doua strofă se apropia de sfârşit. Primul vers al celei de-a treia strofe a fost practic urlat, iar cei din primele rânduri au făcut un pas înainte, urmaţi îndeaproape de ceilalţi. Un pas şi încă un pas. Scutierii au dat semne de ezitare, iar acest lucru a fost hotărâtor. Ca un singur om, mulţimea s-a năpustit înainte. „Acum ori niciodată" scandau zeci de mii de oameni ce se năpusteau cu mâinile goale asupra scuturilor de plexiglas clădite ca un zid în calea lor. Primul val s-a izbit ca o maree furioasă de stânci, iar bastoanele au intrat în acţiune. Primii au căzut la pământ, dar următorii au ajuns mai aproape, sfărâmând lanţul subţire de scutieri şi aruncându-se spre cel de-al doilea rând.

Şi cântau în continuare "Deşteaptă-te române!".

2 mai 2014, ora 16.00
Braşov

Al treilea tanc TR-85M săltă pe rampa de încărcare, se răsuci cu nouăzeci de grade, avansă doi metri şi rămase nemişcat pe platforma deschisă a vagonului de cale ferată. Imediat, câţiva militari săriră să-l ancoreze solid, în aşa fel încât să stea imobil pe durata transportului. Alţi doi săriră să-l acopere cu o plasă de camuflaj, în aşa fel încât să-l poată ascunde de priviri indiscrete. Al patrulea tanc

porni motorul, gata să urce şi el.

Maiorul Armand Morun privea de la distanţă eforturile căpitanului Ghinea, responsabil cu logistica, să pună lucrurile în mişcare. Nu îl invidia deloc, deoarece nu era un lucru uşor să deplasezi un întreg regiment de blindate spre o nouă destinaţie. Căci acest lucru nu însemna doar să deplasezi nişte tancuri din punctul A în punctul B, ci o problemă mult mai complicată. Pentru fiecare tanc, în spatele său stă o întreagă echipă care îl face să funcţioneze. Acest mastodont impresionant în reportajele TV consumă o impresionantă cantitate de motorină şi are nevoie de o multitudine de piese de schimb şi de mentenanţă. Iar echipajele care furnizeaza toate aceste nevoi trebuie să se deplaseze imediat în urma eşalonului de tancuri, să fie aproape când unul dintre ele va avea nevoie de combustibil sau de vreun şurub. Iar asta însemna un adevărat lanţ logistic, numai pentru deplasarea pe timp de pace, pentru vreun simplu exerciţiu. Pe timp de război, lucrurile se complicau înzecit.

De aceea nu îl invidia pe căpitanul Ghinea, deoarece ordinele lor de deplasare îi aduceau nu departe de o zonă care putea deveni una de conflict, şi unde ei ar trebui să fie gata să intervină. Iar ca tancurile lor să fie operaţionale, căpitanul Ghinea trebuia lăsat să-şi facă treaba aşa cum ştia el mai bine. Chiar şi încărcarea lor în vagoane trebuia lăsată pe mâna lui, deoarece el ţinea în mână graficele de deplasare ale tuturor eşaloanelor, de la tancuri la vehicule de cercetare şi cisterne de combustibil, precum şi echipajele şi cei de la mentenanţă, de la soldaţi la maiştri mili-

tari, ofițeri și subofițeri.

De nicăieri apăru lângă el căpitanul Andrei Ruță, comandantul companiei 1 de tancuri. Fără să zică nimic, privea alături de superiorul său încărcarea tancurilor pe platformele vagoanelor. La un moment dat, fără nicio introducere, căpitanul Ruță întrebă:

– Pornim din nou la luptă, domnule maior?

Morun suspină lung înainte să răspundă.

– Sper că nu, Andrei, sper că nu!

Luptaseră împreună pe frontul "Dobrogea" împotriva ucrainenilor și văzuseră amândoi destulă moarte atunci. Era o zicală că nimeni nu își dorește mai puțin un război decât soldatul care a văzut deja unul. Totuși, ordinele primite de la centru aveau o nuanță cum că ceva s-ar putea, totuși, întâmpla. Deși ei sperau că nu va fi cazul.

– Dar dacă...

– Atunci ne vom face datoria ca și până acum, căpitane! i-o tăie scurt maiorul. Până la Iași mai e cale lungă, poate se vor lămuri și rahaturile astea politice. Dar nu e treaba noastră, nu-i așa?

Căpitanul Ruță aprobă din cap.

Patru sute de kilometri mai la nord, în Maramureș, colonelul Tomoioagă își încărca și el tancurile în vagoane cu direcția est. Privi o clipă spre munții pe care îi apărase împotriva invaziei ucrainene nu cu prea mult timp în urmă, apoi sări în primul vagon compartimentat.

2 mai 2014, ora 19.30
Iaşi

Efectivul militarilor din cazarma batalionului 151 infanterie din Iaşi crescuse considerabil în ultimele douăsprezece ore. "Lupii negri", supranumiţi aşa în timpul misiunilor de luptă din Irak şi Afghanistan, la început asistaseră nedumeriţi la valul de intruşi ce le invadase spaţiul considerat până acum oarecum personal. Dar, dându-şi seama că noii veniţi erau cam de aceeaşi categorie cu ei, veterani încercaţi, atât în timpul misiunilor din străinătate, cât şi în ultimul război împotriva ucrainenilor, legăturile au început să se lege cu uşurinţă, chiar dacă erau din colţuri diferite ale ţării. Ofiţerii au început să discute între ei la mesele de la popotă şi în scurtă vreme şi simpli soldaţi au început să fraternizeze cu uşurinţă. Ieşenii le-au pus la dispoziţie musafirilor spaţiu în dormitoarele lor, şi chiar dacă erau înghesuiţi, nimeni nu a avut de ce să se plângă. Din discuţii şi informaţii disparate, toţi au înţeles că o nouă misiune deosebită îi aştepta pe toţi, iar cel căruia îi ofereai cu dărnicie patul şi dulapul, sau chiar un loc în care să-şi poată întinde un sac de dormit, poate în curând îţi va salva viaţa, atunci când va veni timpul. Iar timpul părea destul de aproape, iar ei concluzionară că, fără îndoială, avea legătură cu evenimentele recente de la Chişinău.

În biroul comandantului, maiorul Gheorghe Rădulescu, se aflau de mai bine de o oră trei colonei cu care acesta discuta cu înfrigurare. Uzanțele militare fuseseră lăsate demult deoparte, așa că cei patru puteau vorbi liber, totuși arătându-și distincția și respectul unor soldați trecuți prin grele încercări pe câmpul de luptă.

Colonelul care conducea discuția era Mircea Damian, șeful contrainformațiilor militare. După o scurtă informare, acesta desfășură pe masă o imensă hartă și începu să indice cu mâna porțiuni întinse, adresându-i-se mai ales celui din stânga sa, colonelul Virgil Pintea. Acesta, conducător în trecut al unui întreg front în timpul ultimului război, frontul "Dobrogea", reușise să întoarcă rezultatul luptelor, poate tocmai de aceea fusese ales de superiorul său, generalul Constantin Pușcaș, să preia comanda tuturor trupelor din Moldova. Colonelul Pintea aproba din cap, dar venea cu completări arătând diferite zone și trasee, însemnând din loc în loc puncte și săgeți cu un marker albastru. Din când în când își arunca ochii asupra dispunerii și mărimii unor însemne cu verde de dincolo de o linie șerpuită de la nord la sud, simbolizând granița dintre România și Republica Moldova, râul Prut. Nu dorea să recunoască, dar mult mai mult îl îngrijorau formele roșii simbolizate de unitățile militare grupate la est de Nistru, în Transnistria. Deoarece unitățile verzi puteau fi sau nu inamice, sau poate puteau deveni amice la un moment dat, dar cele roșii erau în mod sigur inamice.

Pemtru colonelul Virgil Pintea războiul nu reprezenta o necunoscută, condusese înainte operațiunile de pe un

întreg front devenit la un moment dat critic, dar era oarecum surprins de ceea ce i se dezvăluia în aceste momente. Ştia de multă vreme că Statul Major General avea planuri pregătite din timp pentru mai multe tipuri de ameninţări la adresa securităţii naţionale, dar, ca fost ofiţer din cadrul acestui sistem, nu crezuse niciodată că ar putea avea vreodată misiunea de a le duce la îndeplinire. Abia atunci când a fost promovat ca şi conducător al ostilităţilor în teren şi-a dat seama de diferenţe. Una era să concepi planuri de acţiune, alta era să le pui în practică, mai ales când asupra ta acţionau o mulţime de factori aleatorii, pe care mulţi analişti militari îi denumiseră "fog of the war", sau ceaţa războiului. Iar acum, i se dezvăluiau pentru prima dată nişte planuri de acţiune concepute de Statul Major, asupra cărora el nu avusese habar până atunci. Probabil, în activitatea sa în Statul Major, nu ajunsese până acolo, la acel nivel, încât să poată cunoaşte totul referitor la planurile de apărare a ţării în funcţie de diferiţi factori care puteau interveni oricând.

Totuşi, ca militar român, era oricând gata să-şi facă datoria acolo şi când ţara sa i-o va cere. Iar acum i se dezvăluiau nişte planuri care prevedeau un război pentru care el nu se pregătise, cel puţin nu încă. Iar numirea sa, în urmă cu nici şase ore, ca şi comandant al regiunii de est, cu responsabilitaţi extinse asupra a tot ce ar putea să se dezvolte în acea regiune, mai ales din exterior, nu putea decât să-l facă să-şi pună nişte semne de întrebare suplimentare. Dar acum, acest colonel Damian, pe care totuşi îl cunoştea vag, din vedere, a sosit tocmai acum ca să-i

ridice în mare măsură vălul asupra situației de ansamblu. În urmă cu câteva ore primise un ordin scris de la Statul Major General, semnat de generalul Constantin Puşcaş, în care, pe lângă o scurtă informare, avea ca şi o notă scurtă sugestia de a se întâlni la Iaşi cu şeful informațiilor militare, colonelul Mircea Damian, şi de a lua notă de noile dispoziții trasate de superiori. Iar aceste dispoziții erau cu totul surprinzătoare, după cum avea să afle în cursul acestei întâlniri. Dar el, ca un bun militar, luă la cunoştință totul fără să crâcnească, dar nu se abținu să nu vină cu sugestii şi completări. Era un plan îndrăzneț, tocmai de aceea părea să aibă şanse de reuşită, în cazul în care vor primi undă verde. Dar acceptul pentru acest ordin de pornire stătea doar în mâna factorilor politici, după cum ținea să sublinieze chiar colonelul Mircea Damian.

Deşi oarecum frustrat de felul în care îi parveniseră informațiile, nu prin filiera obişnuită, colonelul Pintea intui încrederea generalului Puşcaş prin faptul că i s-a alocat o astfel de misiune dificilă, precum şi responsabilitatea imensă ce atârna pe umerii săi. Oricum, nu era pentru prima dată. Aplecat asupra hărților, vorbea ca pentru sine însuşi.

– Punctele de trecere s-ar putea să fie insuficiente. Dacă este să mizăm pe viteză, aş trece Prutul prin încă cel puțin două locuri. Surpriza şi rapiditatea sunt cheia unui astfel de demers, iar capacitățile de manevră ar creşte simțitor.

– Bine, pregăteşte amendamentele şi transmite-le generalului Puşcaş. Cât mai repede. Nu se ştie de cât timp

dispunem, iar noi încă suntem doar în faża de a ne aduna trupele. Poate vom avea nevoie de ele, poate nu. Depinde de reacțiile celorlalți.

– Când estimați că va trebui să trecem la acțiune?

– Nu înainte de a primi ordin direct de la Șeful de Stat Major, iar el de la președinte. Până atunci nu trece nimeni Prutul!

Damian se întoarse spre cel de-al treilea colonel din încăpere, care până atunci contemplase hărțile cu un aer gânditor.

– Cu excepția ta și a băieților tăi! i se adresă colonelului Dorinel Iancu.

Dorinel Iancu era comandantul Detașamentului 495 Operațiuni Speciale "Ștefan Soverth", elita armatei române. Acest detașament de comando, denumit așa după întemeitorul trupelor de parașutiști români în 1941, Ștefan Soverth, era renumit pentru pregătirea deosebită a componenților săi, specială pentru acțiuni de comando. Și cam asta era specialitatea lor, parașutiști în spatele liniilor inamice. Dintr-o decizie a ministerului apărării, detașamentul său trecuse în rândul parașutiștilor, dar departe de a-i scădea potențialul de luptă, devenise elita trupelor aeropurtate.

Colonelul Iancu, la cei patruzeci și opt de ani ai săi, era un bărbat în plină formă. Se păstra așa impunându-și un ritm strict de viață, spartan, participând la toate antrenamentele alături de simpli soldați. Considera că pentru a avea succes, de multe ori va trebui să fie în fruntea lor și nu dorea să rămână în urmă.

Ultimele cuvinte ale colonelului Damian nu l-au surprins deloc. Se aştepta la asta, din moment ce fusese chemat acolo, la discuţii alături de comandantul trupelor din regiunea de est, care se va transforma în frontul din est, dacă lucrurile mergeau într-o anumită turnură. Nimeni nu o dorea, dar trebuiau să fie pregătiţi, în caz că...

– La ora actuală, continuă Damian, situaţia rămâne explozivă la Chişinău. Demonstraţiile au degenerat în confruntări cu forţele de ordine, cu morţi şi răniţi. Mulţimea furioasă a împrăştiat forţele de ordine, unii trecând deschis de partea manifestanţilor. Aceştia au pătruns în forţă în clădirea parlamentului, instalându-l pe Halipa acolo, abia scăpat de a fi rănit în cursul violenţelor. La ora actuală, parlamentul este ocupat de demonstranţi, iar Halipa se pare că se va adresa naţiunii de acolo, posibil să-şi instaureze deputaţii aleşi. Nu ştiu cum vor veni cei ai opoziţiei.

– Cum stă cu protecţia? întrebă colonelul Iancu.

– Avem câţiva băieţi în teren, unii de la Brigada Antitero, alţii din SIE. Au luat legătura cu el şi edifică un perimetru de protecţie, dar este dificil cu atâţia oameni pe acolo. Puteţi compara situaţia cu degringolada de la noi din zilele de după 22 decembrie 1989. Ceea ce este sigur, comuniştii pregătesc o reacţie, dar nu ştim încă în ce va consta. Dincolo de Nistru, transnistrenii se agită destul de mult. Au trimis în prealabil o echipă numeroasă să-l elimine pe Halipa, dar ai noştri le-au dejucat planurile şi a ieşit cu multe împuşcături. În mod sigur nu vor sta pasivi, mai ales că armata moldoveană, pe lângă că este inferioară

din toate punctele de vedere, comuniştii păstrând-o slabă, parcă temându-se de ea, mai este şi divizată din punct de vedere al loialităţii. Ofiţerii superiori sunt fideli conducerii politice comuniste, doar astfel au putut fi promovaţi. Soldaţii sunt recruţi cărora le lipseşte totul, de la armament şi echipament, până la instrucţia de bază. Situaţia este deosebit de delicată.

– Care va fi rolul meu aici? întrebă Iancu.

– Foarte delicat, dar totuşi destul de precis. Ne temem de o nouă acţiune în forţă cu scopul de a-l anihila pe Halipa. De data asta, ar putea fi vorba de oameni mai bine pregătiţi şi mai numeroşi, fie că este vorba de moldoveni sau separatişti, sau amândouă. Nu excludem nici posibilitatea apariţiei unor trupe din Spetznatz-ul rusesc.

– Nu prea avem experienţă în zonele urbane şi nici în domeniul de protecţie şi pază! Rolul nostru este altul.

– Ştiu, dar oricum sunteţi cele mai bune comandouri pe care le avem. Ştiţi cum gândesc cei din trupele de comando, aşa că vă va fi mai uşor să le contracaraţi. Pe deasupra, voi ştiţi să luptaţi cel mai bine departe de bază, izolaţi printre inamici. Căci, până la urmă, la asta se reduce misiunea voastră. Dar sperăm că nu va fi cazul să intraţi în luptă, că totul se va rezolva paşnic.

Colonelul Dorinel Iancu răsuflă adânc. Parcă se făcuse dintr-o dată prea cald în încăpere. Aproape de fiecare dată când pleca într-o misiune, i se spunea că nu va fi cazul să intre în luptă, erau trimişi acolo doar ca şi acoperire, doar în caz că. Dar, aproape invariabil, acel "în caz că", prevăzut să se întâmple doar în proporţie minimală, pur şi

simplu se întâmpla. Iar el rămânea acolo cu asigurările şi cu lupta. Deja de multă vreme considera aceste asigurări, doar "în caz că", o acoperire pentru superiori că ceva ar putea merge prost. Fiindcă tot timpul ceva va merge prost, doar de aceea îl trimiteau pe el şi pe băieţii lui acolo.

– Am nevoie să ştiu exact de ce informaţii dispunem din punct de vedere al situaţiei şi al dezvoltării ei în viitorul apropiat. Fără ocolişuri, băieţii mei vor fi acolo şi vreau să exact la ce ne putem aştepta, domnule colonel!

Damian îi fixă cu atenţie privirea înainte de a vorbi calm şi măsurat.

– Conform rapoartelor sateliţilor, transnistrenii pregătesc ceva masiv.

Colonelul Virgil Pintea tresări, dar nu lăsă altă reacţie să-i trădeze surpriza. "Sateliţii nu pot fi decât americani, deci ei ştiu despre ce e vorba, înseamnă că ne aprobă sau sprijină în vreun fel, din moment ce ne-au împărtăşit informaţiile!"

– Este de natură să ne îngrijoreze, din moment ce nu cunoaştem ce au de gând. Dacă pregătirile lor sunt strict în scop defensiv, după eşuarea tentativei lor de asasinat asupra lui Iuliu Halipa şi a evenimentelor de la Chişinău, sau au rolul de a ataca direct, să rezolve lucrurile în maniera lor proprie. Deocamdată stăm şi aşteptăm, dar nu vrem să fim prinşi descoperiţi. Singura lor mişcare potenţial ofensivă, petrecută în dimineaţa asta, a fost trecerea unei coloane de maşini din Tighina pe şoseaua spre Chişinău. Par a fi maşini civile, aşa că încă nu ne putem pronunţa. Oricum, şi cei care au atentat la viaţa lui Halipa bănuiesc

că au trecut tot în maşini civile.

– De ce natură sunt pregătirile militare ale transnistrenilor, domnule colonel? nu se lăsă Iancu.

– Nu de natură să ne liniştească, dar în caz că se va încinge situația, ori vă vom extrage, ori vă vom sprijini!

Iancu se abținu de la vreo reacție. Pur şi simplu nu avea rost. Extracțiile, de cele mai multe ori, se realizau în ultimul moment, atunci când lupta era pierdută şi se dorea salvarea a ceea ce mai putea fi salvat. Iar până atunci, băieții lui vor plăti cu sânge greşelile lor şi ale celorlalți. Era ceva normal pentru trupele de paraşutişti sau ale celor de comando.

Nu zise nimic, doar se aplecă mai atent asupra hărților.

XVII

3 mai 2014, ora 13.00
Bucureşti

CSAT-ul s-a întrunit de urgenţă la ora 11.00 pentru a analiza situaţia din Republica Moldova. La ieşire, în faţa reporterilor avizi de informaţii, preşedintele Danulescu, cu o mină serioasă şi obosită, dădu doar o scurtă declaraţie de presă, din care reporterii şi analiştii n-au putut extrage mai nimic concret. Era o declaraţie tipică, standard, plină de obişnuitele remarci în astfel de situaţii, de genul: "România urmăreşte cu îngrijorare deteriorarea situaţiei în Republica Moldova" şi "... cerem ca poporul să-şi decidă singur soarta, fără vreun amestec din afară...", etc. Un analist mai isteţ făcu o întregă emisiune TV gen talk-show numai pe baza absenţei cuvântului „moldovean", referitor la popor, din declaraţia de presă. După această

declarație, fără a răspunde tirului de întrebări, președintele se îndepărtă grăbit.

Profitând de această diversiune, Vlad Sorescu, alături de Constantin Pușcaș și ministrul apărării, se strecurară pe o ieșire laterală a Palatului Cotroceni. În ultima clipă, încolțiți de o echipă de televiziune, ministrul rămase în urmă pentru a răspunde diplomatic la câteva întrebări, permițându-le celor doi să se facă nevăzuți într-o mașină ce demară cu viteză spre biroul lui Pușcaș din incinta Ministerului Apărării. Tiberiu Enea îi urma într-o altă mașină. Acolo erau așteptați de Dăianu, cufundat în studiul unor sinteze despre Transnistria.

Radu Dăianu răsfoia pagina unui raport detaliat și amănunțit despre regimul mafiot al Tiraspolului, deși multe date le găsise deja pe siteurile de profil, cum ar fi civicnet.info. Totuși, citea atent, insistând asupra ultimelor pagini:

"...ministerul apărării din RMN (Republica Moldovenească Nistreană) își subordonează următoarele forțe: 4 brigăzi de infanterie dislocate în Tiraspol (700 de oameni), Tighina (600 de oameni), Râbnița (450 de oameni) și Dubăsari (450 de oameni); Forțele de Menținere a Păcii de la Vladimirovka (730 de oameni); Batalionul Independent de tancuri „Vladimirovka" (120 de oameni); Batalionul de Forțe Speciale din Tiraspol (150 de oameni); Batalionul Independent de Semnalizare din Tiraspol (220 de oameni); Batalionul Independent de Suport din Tiraspol (250 de oameni); Regimentul de Artilerie din Parcani (220 de oameni); Batalionul de Ingineri din Par-

cani (220 de oameni); Unitatea Independentă de Aviație din Tiraspol (150 de oameni); Baza Aviatică de Echipare și Reparații din Tiraspol (250 de oameni); Regimentul 1 de Artilerie Antiaeriană din Tiraspol (200 de oameni). Statul Major General de la Tiraspol are un efectiv de 250 de oameni. Pe timp de pace, Ministerul Apărării de la Tiraspol dispune de un efectiv de 4.960 de militari. Forțele Armate ale „RMN" dispun de 18 tancuri T-64, 69 de TAB-uri, 18 tunuri „Gaubits-122", 12 tunuri de 85 mm, 3 lansatoare de tip „Alazan", 69 de lansatoare de mine, cel puțin 13 sisteme de lansare a rachetelor antiaeriene și aproximativ 130 de rachete antitanc (probabil sisteme Fagot/AT4). Aviația transnistreană include: șase elicoptere MI-8T, două elicoptere MI-2, un avion AN-26, două avioane AN-2, două avioane de tip IAK-18. Elicopterele MI-8T sunt dotate cu lansatoare de rachete.

Ministerul de interne își subordonează:

1) Batalionul de Forțe Speciale „Dnestr" (500 de oameni); 2) Batalionul de Forțe Interne „Cobra" (200 de oameni), dislocat la Parcani; 3) 7 subdiviziuni de miliție (1.900 de oameni); 4) Detașamentul de Patrulare „Pervomaiski" (150 de oameni); 5) Detașamentul de Patrulare din Parcani (150 de oameni). Efectivul Ministerului de Interne de la Tiraspol se ridică la 2.900 de oameni.

Ministerul securității de stat subordonează: batalionul „Delta" care se poate completa, în caz de necesitate, cu până la 2.000-2.500 de oameni, detașamente de grăniceri la Tiraspol, Camenca, Râbnița, Dubăsari, Grigoriopol, Tighina și Slobozia și 44 posturi de frontieră. Nu sunt ac-

cesibile informații privind volumul de arme cu care sunt echipate forțele Ministerului Securității de la Tiraspol. Acestor forțe li se poate asocia, în caz de pericol, Regimentul 10 de Cazaci de pe Don, subordonat Armatei de Cazaci a Mării Negre. Regimentul 10 Cazaci este dislocat în şapte localități (Tiraspol, Camenca, Râbnița, Dubăsari, Grigoriopol, Tighina, şi Slobozia) şi se crede că dispune de 1.000 – 1.500 de oameni, inclusiv 36 de oameni dislocați permanent în Tiraspol.

Grupul operativ de forțe ruse din Transnistria (GOTR) are un efectiv total de 552 de militari ruşi care se subordonează Regiunii Militare Moscova. GOTR se constituie din Batalionul 82 Infanterie Moto Independent, cu 22 vehicule blindate specializate (de cercetare, comunicații, transport) şi Batalionul 113 Infanterie moto Independent, cu 13 vehicule blindate specializate (de cercetare, comunicații, transport), precum şi Detaşamentul 72 Elicoptere Independent, subordonat Armatei 16 Aeriană din Comandamenul Misiuni Speciale de la Moscova, cu 148 de militari în subordine. Detaşamentul 72 Elicoptere Independent este înzestrat cu două elicoptere Mi-24 K şi patru elicoptere Mi-8, pentru sprijin de luptă.

Toate aceste forțe au fost suplimentate în ultimele săptămâni cu efective neprecizate, iar noi grupări de luptă au fost constituite pe baza veteranilor din armata rusă stabiliți în zonă, precum şi pe baza voluntarilor cazaci veniți în număr considerabil din toată Rusia şi Ucraina, astfel că totalul forțelor ce le-ar putea ridica Transnistria în scurt timp ar putea atinge nivelul de peste 150000 de

oameni. Asupra pregătirii şi capacităţii de luptă a acestora există îndoieli, dar din punct de vedere al armamentului se raportează un flux continuu sosit clandestin, în special vehicule blindate, mai ales tancuri. Astfel, surse demne de încredere indică descărcarea unei garnituri de tren în noaptea de 22 spre 23 aprilie ce conţinea minim douăzeci şi şase de tancuri T-72 şi T-64 în gara Tiraspol, transport efectuat pe teritoriul ucrainean sub acoperirea unor tractoare destinate Republicii Moldova. De asemenea, se confirmă sosirea unor sisteme de rachete sol-aer..."

Raportul continua aşa pe câteva pagini, apoi făcea o scurtă trecere în revistă a capabilităţilor militare produse în Transnistria.

"Uzina mecanica din Bender (Tighina).

Produce în serie din anul 1995, sisteme de lansare a proiectilelor reactive cu 20 de ţevi (montate pe caroserii de automobile); aruncătoare de grenade antitanc pe afet (din anul 1995); aruncătoare de mine (de calibrul 82-mm, 120-mm) (din anul 1996); aruncătoare de grenade antitanc portative (din anul 1996); pistoale de calibrul 5,45 mm; instalaţii de lansare a proiectilelor reactive de tip "Grad". Un număr de câteva zeci de sisteme reactive au fost livrate în Abhazia prin Bulgaria, pe parcursul ultimilor ani, sub acoperirea unei firme ruseşti. Ţinând cont de dislocarea uzinei (malul drept al Nistrului, in interiorul zonei de securitate, regimul special al oraşului Bender, sau Tighina) liderii de la Tiraspol, în comun cu partea rusă, au impus condiţia ca Postul de control şi trecere al Trupelor de menţinere a păcii de pe podul de la Bender să

fie completat numai din militari ruşi şi transnistreni. (Din 1992 prin decizia Comisiei Unificate de Control pe toate podurile de pe Nistru au fost instalate posturi tripartite de control). Toate tentativele ulterioare ale reprezentanţilor Chişinăului în Comisia Unificată de Control de a restabili statutul acestui post ca tripartit şi de a efectua o vizită de inspecţie la Uzină în conformitate cu prevederile Acordului din 1992 şi statutul CUC au fost respinse.

Uzina metalurgica din Râbniţa si cele afiliate.

Din primăvara anului 1997, la uzina metalurgică din Râbniţa, a fost începută producerea aruncătoarelor de mine de calibrul 82 mm. Utilajul de producere a aruncătoarelor de mine a fost achiziţionat în 1995 din Federaţia Rusă şi permite de asemenea producerea aruncătoarelor de mine de calibrul 120 mm. Testarea primelor aruncătoare şi tragerile de control au fost efectuate la 17 mai 1997 în prezenţa reprezentanţilor din Rusia. Tot în primăvara anului 1997 la uzină a fost produs primul lot experimental (100) de mine antipersonal în carcasă de lemn. Ulterior s-a trecut şi la producerea minelor antitanc.

Uzina de pompe.

Produce aruncătoare de grenade antipersonal (cu fixare sub ţeava) GP-25 de calibrul 40 mm.

Uzina Selihoztehnica din oraşul Camenca.

Produce o parte din subansambluri pentru aruncătoarele produse la Uzina de pompe.

Uzina Electromas (Tiraspol).

Produce în serie: pistoale mitralieră de 9 mm, pistoale Makarov de 9 mm, pistoale de 5,45 mm, arme de

vânătoare şi arme de luptă speciale fabricate în baza acestora. Subansamblurile (inclusiv amortizoare de zgomot) sunt primite din Federaţia Rusă.

Uzina Electroaparat (Tiraspol).

Produce subansambluri si blocuri de aparataj pentru diferite sisteme de armament care se asamblează în Federaţia Rusă. În cele mai dese cazuri Tiraspolul realizează contractele de export al armamentului cu concursul Rusiei care are reprezentanţi comerciali cu titlu permanent..."

Odată ajunşi în birou, cei trei, Vlad Sorescu, Constantin Puşcaş şi Tiberiu Enea, îşi scoaseră hainele şi se repeziră la paharele de apă minerală de la frigider, pe care Dăianu le pusese deja pe masă. Era destul de cald pentru primele zile ale lunii mai, motiv pentru care bucureştenii, profitând de scurtul concediu de 1 mai, ieşiseră în masă la iarbă verde, încingând grătarele pentru mici şi consumând bere în cantităţi apreciabile. Locurile de recreere din împrejurimi au fost arhipline, la fel şi staţiunile de pe litoral, fapt care l-a făcut pe Puşcaş să mormăie referitor la importanţa de a ţine departe de ochii curioşi mişcările flotei de la Constanţa, mai ales încărcarea unui anumit cargou cu destinaţie specială. Dar temerile lui s-au dovedit a fi fără sens, nefiind interesat nimeni de activităţile din port, mai ales că acest cargo s-a încărcat noaptea, iar încărcătura, venită pe calea ferată până lângă danele de acostare, a fost tot timpul acoperită şi ţinută departe de ochi curioşi. În zorii zilei următoare, cargoul ridică ancora şi se îndepărtă spre malul estic al Mării Negre, având ca destinaţie finală

portul Batumi.

După ce sorbiră cu nesaț apa minerală, se lăsară în fotolii răcorindu-se la adierile aerului condiționat. Câteva minute nu ziseră nimic, doar relaxându-se şi punându-şi gândurile în ordine. Prima intervenție i-a aparținut lui Puşcaş, cel mai preocupat de evoluția dimensiunii militare a problemelor actuale.

– Marfa... când ajunge?

– Mâine noapte. Da ce, te temi? răspunse Enea zâmbind.

– Ba bine că nu! Eu nu-s ca voi, expert în astfel de misiuni sub acoperire, mai ales că pe ultima porțiune nu am cum să protejez transportul.

– Am luat toate măsurile, georgienii la fel. Totul ar trebui să fie în regulă.

Într-adevăr, operațiunea era bine acoperită. Cu o zi înainte mai plecase un cargou cu cereale cu destinația Poti, port georgian situat ceva mai la nord. Alte trei urmau să treacă pe la sud, prin Bosfor şi Dardanele, spre Italia, Spania şi Egipt. Cel cu pricina, încărcat cu tancuri şi elicoptere a plecat în tandem cu un altul încărcat cu utilaj de foraj petrolier cu destinația finală câmpurile petroliere ale Kazahstanului. Practic, ambele aveau trecute în acte aceeaşi încărcătură, utilaj de foraj petrolier, inclusiv pe etichetele imenselor containere, astfel încât să nu trezească nicio suspiciune. Urmau să fie descărcate noaptea, la Batumi, cu macaralele gigant din port, şi încărcate direct pe platformele vagoanelor de cale ferată. Atâta doar că numai o parte vor ajunge în Kazahstan, restul, cele cu armament,

urmând a fi descărcate pe undeva pe lângă Tbilisi.

Pentru orice eventualitate, cargourile treceau prin zona patrulată de flota militară română, iar pe o porțiune suplimentară urmau să fie urmate discret de submarinul Delfinul. Problema era în vecinătatea coastelor georgiene, unde flota rusă a Mării Negre avea obiceiul să-şi trimită nave în patrulare. Astfel, o parte din containerele de pe cargoul sensibil erau încărcate tot cu utilaj petrolier, bineînțeles, cele care ar fi putut fi deschise la un control de rutină.

Totuşi, Puşcaş continua să fie îngrijorat.

– Dacă georgienii se tem de o nouă încercare separatistă în Adjaria, cu centrul la Batumi, de ce nu descarcă la Poti, mai la nord?

Dăianu îl lămuri cât putu de bine:

– După invazia rusească din 2008, când Poti a fost ocupat, este posibil ca ruşii să-şi fi lăsat o rețea activă acolo. Georgienii ştiu ei ce ştiu, din moment ce au ales Batumi. Cred că aici îi au sub observație pe toți, sau majoritatea celor de pe statele de plată ale FSB-ului.

– Mda, mi se pare logic, dar cum pot crede ei că pot rezista unei invazii ruseşti, mai bine ca şi în august 2008?

– Greşeala lor atunci a fost că i-au subestimat pe ruşi. Iar ruşii s-au pregătit pentru asta de luni de zile. Ca să treci o brigadă de tancuri peste Caucaz îți trebuie câteva săptămâni, iar ruşii au adus în două zile două divizii blindate în Osetia de Sud. E clar că le aveau pregătite în apropiere. Punctul slab, pe care nu l-au folosit georgienii

este granița dintre Osetia de Sud și Osetia de Nord, de pe teritoriul Rusiei. Trecerea se face printr-un tunel pe sub munte, lung de doi kilometri. Dacă îl arunci în aer, Osetia de Sud este izolată și în mâna georgienilor. Cred că de data asta, georgienii au pregătită o astfel de posibilitate.

Pușcaș înclină capul.

– Mda, atunci le rămâne doar Abhazia, pe care intenționează să o blocheze și să o ocupe așa cum spunea profesorul cu câteva zile mai devreme. Ajutați de tancurile și elicopterele noastre, bineînțeles. Este totul clar.

– Dar să revenim la ale noastre, chestiuni mult mai stringente. Tibi, situația de la Chișinău, sper că ai apucat să te pui la curent cu ultimele noutăți!

Șeful SIE își drese vocea.

– Un haos total, asta este situația. Inițial, Curtea lor Constituțională a declarat oficial victoria comuniștilor, conform rezultatului trucat. Dar, azi dimineață, câțiva judecători au revenit și au proclamat victoria lui Halipa, cu 78% din voturi, conform noii numărători. Deci, nimeni nu mai știe nimic. În teren, situația este și mai haotică, dacă pot să mă exprim așa. Demonstranții au ocupat Parlamentul, instalându-l pe Halipa și deputații lui acolo. Dar restul clădirilor oficiale sunt în mâna comuniștilor care nu cedează. Deci, cei ce mizau pe un rezultat similar cu "Revoluția trandafirilor" din Georgia anului 2003 s-au înșelat.

– Ne îndreptăm spre Andijan?

– Nu, nu e nici Uzbekistan, dar nici Ucraina. Fiecare situație e particulară, având caracteristicile ei. Aici,

mai mult ca oriunde, sunt toate premisele izbucnirii unui război civil.

– Devine interesant, mormăi Puşcaş, pe ce te bazezi?

– E simplu, continuă Enea. Oriunde în lume, când o revoltă are girul majorităţii, ca în cazul de faţă, 78% mi se pare a fi o majoritate zdrobitoare, cei aflaţi în minoritate cedează şi trec în opoziţie. Este normal şi logic. Cu o singură excepţie. Atunci când minoritatea are pârghiile de forţă şi decizia politică de a le folosi şi/sau este puternic susţinută din exterior şi/sau din interior de cei care deţin suficiente pârghii de forţă pentru a ajunge la un rezultat favorabil.

– Iar pârghiile de forţă ar fi, în acest caz, Transnistria, şi în spatele ei Rusia?

– Desigur. Conducerea comunistă se bazează pe sprijinul fără echivoc de acolo. De teamă să nu piardă puterea, vor accepta orice, inclusiv federalizarea sau transnistrizarea republicii Moldova.

– Dar Rusia nu are graniţă cu Transnistria, ca şi în cazul Abhaziei şi Osetiei de Sud!

– Adevărat, dar Ucraina mi se pare cea problematică. Conducerea dictatorială a acestui colonel Igor Petraikin, care de curând s-a autoridicat la rangul de general, nu mi se pare favorabilă unei Moldove proromânească. E adevărat că l-a înlăturat pe Vahromeev, omul ruşilor, dar nu cred că ar rezista presiunilor Rusiei pentru a deschide un coridor spre Transnistria. Mai ales că ceva armament rusesc şi poate chiar trupe au traversat Ucraina spre Tiraspol în ultima vreme. Suntem pe cale să deschidem o cutie a pan-

dorei, domnilor. Şi apropo de ce ziceai mai înainte, Titi, de proverbul chinezesc care spune să te ferească zeii să trăieşti vremuri interesante. Revenind, noi ce avem?

– Promisiuni americane.

– Dar şi episodul Viena. Referitor la promisiuni, în 2008 şi georgienii au avut ceva în genul ăsta, nu?

– Nu, toți factorii de decizie americani l-au sfătuit pe Shaakashvili să nu răspundă provocărilor Rusiei. El a făcut-o şi a făcut-o prost. Totuşi, în 2004, cu Adjaria, s-a descurcat bine. Dar măcar a arătat lumii adevărata față a Rusiei.

Câteva momente de tăcere urmară expozeului lui Tiberiu Enea.

– Eşti cam pesimist, Tibi, făcu Vlad Sorescu. Dar inițial ai fost alături de noi pentru acțiune, nu?

– Da. Aşa e, doar nu ai fi vrut să-l las pe Halipa masacrat de transnistreni. Nu, nu sunt pesimist deloc, mizez ca şi voi pe aceiaşi factori. Iar unul dintre ei era viteza de reacție. Dar şedința CSAT de mai înainte nu m-a făcut prea optimist din acest punct de vedere.

– Aşa este, politicienii îşi văd de ale lor, fără să întrevadă considerentele strategice şi privirea de ansamblu. Mai este şi tărăgănarea noastră tipică, dar cea mai letală este atitudinea politicianistă, care vede mai degrabă câteva voturi şi o sământă de scandal înaintea interesului național. Dar am decis să mergem mai departe, şi chiar concluziile şedinței spuneau că urmărim desfăşurarea evenimentelor şi vom proceda în consecință, nu?

– Mda, dar noi urmăm deja să influențăm decisiv eve-

nimentele.

– Care e situația în armata moldoveană? întrebă Dăianu.

– Dezastru! Prost echipată, prost pregătită, la cheremul ofițerilor promovați de comuniști. Majoritatea trupelor ținute în cazărmi, sub control strict. În urmă cu câțiva ani, la o simulare, a reieşit că transnistrenii sprijiniți de ruşi ar putea ocupa Chişinăul, dacă nu în câteva ore, atunci în câteva zile.

– Totuşi, la demonstrațiile de ieri au fost militari din forțele de ordine care au fraternizat şi au trecut de partea demonstranților.

– Corect, dar nicio unitate moldoveană nu a trecut deschis de partea cealaltă. La ora actuală, comuniştii organizează forțele de represiune numai dintre soldații fideli, de origine rusă sau bine îndoctrinați, pe cei nesiguri ținându-i sub pază, dezarmați, în cazărmi.

– Se aseamănă cu revoluția noastră din decembrie 1989, nu?

– Până la un punct, da.

– Cum stăm la Parlament?

Tiberiu Enea se aplecă peste harta centrului Chişinăului pe care Puşcaş o intinse pe masă. Căută câteva secunde până găsi clădirea parlamentului. Indicând cu mâna străzile adiacente ce duceau spre piață, începu:

– Ieri, demonstranții au respins scutierii şi forțele de ordine în centrul pieței. O parte au ocupat Parlamentul şi i-au instalat aici pe Halipa şi deputații lui. După care continuă să mențină un cordon în jurul clădirii, schim-

bându-se tot la câteva ore. Au început să se organizeze, făcând de gardă rând pe rând, în grupuri de câteva mii, cântând şi strigând sloganuri.

– Ca în 1989, la Timişoara! zise Puşcaş.

– Exact. Ei menţin un zid viu de apărare al clădirii în care Halipa îşi pregăteşte următoarele mişcări.

– Dar acest zid poate fi uşor împrăştiat de o intervenţie armată, nu?

– Aşa este, dar inelul al doilea este organizat de către noi. Conducătorul lui este acest Cristea al tău, făcu către Sorescu, secondat de Bogdan Doicu şi de umbra lui Halipa, un maior moldovean de poliţie cu numele de Vasile Gruşenco. Cristea a dispus trăgători în punctele cheie, secondaţi de militarii din forţele de ordine ce au trecut de partea demonstranţilor încă de ieri. Alături de Gruşenco au mai apărut câţiva poliţişti credincioşi lui, pe care i-a organizat şi dispus în dispozitivul de apărare al clădirii.

– Mi se pare deosebit de riscant, nu poţi şti care este fidel sau trimis acolo pentru a culege informaţii.

– Este perfect adevărat, dar în aceste momente, trebuie să îţi asumi anumite riscuri. Omul în teren este Cristea şi el poartă răspunderea misiunii şi a oamenilor săi. Sunt convins că a verificat pe cât a putut pe fiecare şi, în plus, i-a interpus cu oameni de-ai noştri, îi sări în apărare Vlad Sorescu. Ce forţe de apărare avem acolo?

– Cristea şi Doicu dispun de vreo douăzeci şi cinci de oameni înarmaţi, dar cu muniţia limitată. Mai sunt poliţiştii şi militarii ce s-au raliat opoziţiei, deci, cu totul, cam şaizeci de oameni înarmaţi. Mai am câţiva oameni

împrăştiaţi pe străzile laterale, cu scop de santinele înaintate. Armamentul este diferit, strict individual, iar muniţia moldovenilor foarte puţină. Poliţiştii au doar pistoale, cu un încărcător de rezervă, iar pistoalele mitralieră ale militarilor moldoveni au rezerve de doar două încărcătoare, respectiv şaizeci de gloanţe.

Puşcaş fluieră uşor.

– Înseamnă că la primul atac armat, apărătorii lui Halipa ar rămâne în scurt timp fără muniţie!

Enea aprobă din cap.

– Şi noi ce facem? Am ajuns până aici ca să cedăm din lipsă de muniţie, sau din lipsă de combatanţi? întrebă Sorescu răstit.

– Nu, nu încă! Detaşamentul 495 Oparaţiuni Speciale "Ştefan Soverth" este gata de plecare de la Iaşi, îmbarcat în elicoptere. Voi cere să ia la bord şi muniţie suplimentară, inclusiv armament individual antitanc şi antiaerian. Asta înseamnă că va mai fi necesar un elicopter, adăugă Puşcaş.

– Dar ce faci cu ei, pot fi doborâţi la trecerea frontierei de artileria antiaeriană.

Enea arătă cu degetul un segment de-a lungul Prutului.

– Vor trece în cursul nopţii, la altitudine joasă, pe acest culoar de zbor, zise indicând un traseu în zig-zag ce ducea spre Chişinău. De aici nu se va trage nicio rachetă antiaeriană!

– Eşti sigur?

Enea zâmbi cu gura până la urechi.

– Absolut sigur, atât eu cât şi Damián! Doar el se ocupă de informaţiile militare, şi nu degeaba se află acum la Iaşi!

– Crezi că li se pregăteşte ceva celor de acolo?

– Nu ştiu, dar Damian vorbea de nişte maşini civile care au trecut din Tighina spre Chişinău. Sunt cam multe şi nu au fost controlate, iar Damian părea sigur, semn că are pe cineva în zonă.

– Asta ar putea însemna probleme, nu?

Tăcerea lungă care urmă era mai mult decât o aprobare.

3 mai 2014, ora 21.30
Chişinău

Garnizoana Regimentului 1 de Gardă se află undeva la periferia Chişinăului, nu departe de şoseaua de intrare dinspre Tighina. Fostă garnizoană a trupelor sovietice dinainte de declararea independenţei din 1991, apoi garnizoană a trupelor moldovene de gardă, unitatea a ajuns să fie un fel de panou propagandistic, soldaţii ei fiind permanent folosiţi la parade militare şi la primiri de vizite oficiale. Asta însemna că toţi componenţii ei, în primul rând ofiţerii, erau selectaţi cu multă grijă, mai ales după ce comuniştii au ajuns la putere, selecţia se făcea în primul rând pe criterii ideologice.

Nu era de mirare că militarii din această garnizoană nu păreau prea interesați de mişcările din centrul Chişinăului, chiar după ce confruntările au căpătat turnuri violente, culminând cu ocuparea Palatului Parlamentului. Nu a existat niciun fel de agitație, ca şi în alte părți, dar totuşi, militarii au fost consemnați în dormitoare şi supravegheți cu santinele în interior, pe lângă faptul că paza exterioară a fost triplată.

Totuşi, această pază a lăsat fără o vorbă un grup de vreo zece inşi îmbrăcați în civil să treacă prin poarta unității imediat după ce s-a lăsat întunericul. Acest lucru a fost posibil prin prezența acolo a însuşi comandantului unității, colonelul Anatoli Iaklovev, fost cadru de nădejde al Armatei Roşii, actual soldat credincios al conducerii comuniste de la Chişinău. În vârstă de peste şaizeci de ani, încă mai păstra cu mândrie decorațiile armatei sovietice şi un imens respect față de Maica Rusia, cea care i-a dăruit tot ce şi-at fi dorit un soldat credincios al sovietelor.

Acum, ca şi atunci, mai demult, îndepărtă răstit pe toți soldații moldoveni aflați în preajmă, iar aceştia nu crâcniră în niciun fel. În fruntea celor zece civili, toți tineri cu alură atletică şi agili în mişcări, se îndreptă spre primul hangar aflat nu departe de intrarea principală. Intrară pe uşița laterală, în dreapta imenselor porți culisante. Colonelul răsuci un întrerupător şi hangarul se lumină. Cu un gest larg, le indică celor zece două tancuri T-72 şi patru transportoare blindate de trupe BMP.

– Iată-le, tovarăşi, verificate, gata de drum, cu plinul făcut! li se adresă vesel în rusă.

Însă conducătorul civililor nu păru prea încântat.

– Doar atât?

– Asta este tot ce am în stare de funcționare la ora actuală! Nu uitați că unitatea este de gardă, doar plimbă vehiculele la parăzi! ripostă colonelul ofensat.

– *Iob tvoi mati!* șuieră liderul, un blond cu părul rar și cu pomeții obrajilor ieșiți mult în afară.

Totuși, se îndreptă spre primul tanc, pipăindu-l cu o mână de expert în timp ce se învârtea pe lângă el.

– Muniția? strigă suficient de tare.

Colonelul doar indică cu mâna un șir de lăzi stivuite lângă peretele îndepărtat al hangarului. Vizibil nemulțumit de atitudinea blondului, se îndreptă spre ieșire.

– Mă anunțați când plecați, să vă dau liber!

În urma lui, pe jumătate intrat prin trapa primului tanc, blondul îi aruncă o privire disprețuitoare. După plecarea colonelului, ceilalți începură să se agite în jurul vehiculelor. Încărcară lăzile și făcură verificările necesare, apoi porniră rând pe rând motoarele blindatelor. La sfârșit, mulțumiți de rezultat, se întinseră pe jos ca să apuce câteva ore de somn.

3 mai 2014, ora 23.10
Chișinău

Vasile Grușenco își înăbuși un căscat. Se simțea mai obosit ca oricând, de parcă n-ar fi dormit de ani de zile.

Nici atunci, pe frontul de la Coşniţa, nu a simţit atâta oboseală. Dar poate atunci era mai tânăr, sau poate nu avea atâtea responsabilităţi. Sau amândouă. Se întrebă ce mai face Katia. Dar copii? Sunt în siguranţă? Of, Doamne, doar pentru ei făcea toate astea, pentru viitorul lor într-o ţară liberă, pentru asta îşi risca viaţa! Dar, parcă totuşi, ar dori să aţipească puţin, undeva pe o canapea sau chiar pe un birou din lemn tare. Măcar câteva clipe.

Dar acest Cristea nu-i lăsa nicio clipă de răgaz. Fiind mai tânăr, era de înţeles. În plus, familia lui, dacă avea vreuna, era în siguranţă, în România, ţară binecuvântată de Dumnezeu, membră NATO şi UE, cu un nivel de trai la care el doar putea visa. Încă! Încă o zi, o săptămână, un an sau poate douăzeci. Sau pentru totdeauna, totul depindea de ceea ce va face el acum şi aici. Şi nu numai el. Erau mai mulţi, dar totuşi prea puţini. Prea puţini faţă de câţi ar fi putut fi, sau câţi ar putea fi de acum înainte. Se gândi o clipă la Iuliu Halipa, care a pierdut totul, prieteni, camarazi, chiar şi sănătatea, fiind redus acum la un infirm în scaun cu rotile. Dar de unde atâta energie la un infirm, în momentele în care până şi cei mai sănătoşi şi zdraveni oameni ar fi cedat demult? Dacă nu fizic, atunci psihic! Câtă energie poate genera un corp rănit şi sângerând, aproape distrus, doar prin puterea voinţei?

Aceste gânduri îl făcură să scuture vălul cenuşiu al oboselii ce-i paraliza simţurile şi mişcările. Grăbi pasul să-l ajungă pe Cristea pe coridorul pustiu de la parter. Ajunse la intrarea principală imediat în urma lui, ba chiar îl ajută să împingă uşa grea de stejar masiv. Odată ieşiţi

afară, aerul rece de primăvară îi izbi din plin, trezindu-le simțurile adormite. Cei doi polițiști, culcați lângă balustradele de beton ce mărgineau treptele largi săriră în picioare. Cristea le făcu semn să rămână pe lor, apoi coborî scările alături de Vasili.

– Ce armament au asupra lor?

– Pistoale Makarov cu un încărcător de rezervă. Asta face 18 unități de foc.

– Dumnezeule mare! murmură Cristea suficient de tare pentru a fi auzit și de Grușenco.

Cu pași grăbiți, avansară spre poarta principală, după câțiva pași dând nas în nas cu Victor Doicu, care revenea spre clădire. Se opriră, un trio ciudat, parcă niciunul nu avea ce căuta în acel loc. Doicu, în blugi lejeri, cu o cămașă bleumarin și o jachetă de piele, Vasile în uniforma de maior al poliției moldovene, iar Cristea în ținută de luptă, combinezon negru cu o vestă antiglonț prinsă neglijent și cagula neagră ridicată pe frunte.

– Am verificat posturile, zise Doicu dintr-o suflare.

– Și?

– Un atac serios și hotărât ne mătură în cincisprezece minute. Asta dacă nu rămânem fără muniție mai devreme!

Oamenii lui Cristea și ai lui Doicu aveau ceva mai multă muniție, dar nu se potrivea cu cea a noilor voluntari care le întăriseră rândurile.

– Ai sunat acasă? reveni Cristea către Doicu.

– Da, mi s-a spus că se rezolvă în noaptea asta.

Cristea pufni nemulțumit, făcându-l și pe Vasile să se

simtă îngrijorat.

– Avem aproape treizeci de-ai noştri, de-ai mei şi de-ai tăi, iar cu noii voluntari, înarmaţi aşa cum sunt, ar fi cam cincizeci şi ceva de oameni. Deci, jumătate nu au armament sau muniţie nici pentru cinci minute de angajament, şi mi se spune că se rezolvă în noaptea asta?! Dacă rezolvarea întârzie, fie şi zece minute, pe cine crezi că vor mai ajuta? Ce dracu vor?

Bogdan Doicu ridică braţele a apărare şi neputinţă în acelaşi timp, lăsând involuntar să se vadă patul pistolului Sig Sauer înfipt în cureaua de la blugi.

– Am transmis un mesaj, nu trage! zâmbi el.

Cristea se destinse o clipă, apreciindu-l în sinea sa pe acest agent SIE capabil să-şi păstreze simţul umorului chiar şi în cele mai dificile momente. Zâmbi şi el şi continuă:

– Da, aşa e, scuză-mă, dar am pierdut oameni buni în astfel de situaţii, şi nu este un gând cu care te poţi uşor obişnui. Ai verificat toate posturile de pe perimetru?

– Nu toate, doar pe cele de la vest, şi sunt de acord cu tine. Totuşi, nu am găsit trăgătorii tăi speciali, cei de acum două zile pe care i-am văzut în acţiune şi, crede-mă, m-au impresionat!

– I-am pus ceva mai sus.

Vasile trase concluzia că era vorba de lunetişti şi trebui să accepte ideea lui Cristea. Dispuşi la etajele superioare ale clădirii, aveau un câmp de tragere mult mai bun.

– Posturile sunt amestecate, ai tăi, ai mei, care sunt mai mult înarmaţi cu pistoale, şi militari şi poliţişti moldoveni

cu ce au apucat, băieții tăi, Vasili, îi zâmbi lui Gruşenco. Am intercalat câțiva civili cu experiență militară, aşa, pentru încurajare, chiar dacă sunt înarmați doar cu pietre. Oricum, Cristea are dreptate, la un atac susținut nu avem cum să rezistăm.

– Dar cei de afară? întrebă Gruşenco referindu-se la cei aproximativ o mie de civili ce făceau un cordon viu în jurul clădirii.

După demonstrațiile din ziua precedentă, mulțimea s-a organizat neaşteptat de bine. Disciplinată prin liderii apăruți ad-hoc, pe baricade, o parte plecaseră pe la casele lor pentru odihnă, alta se ocupase cu aprovizionarea cu apă şi alimente, iar alta stătea pe poziții. Întinşi pe jos în culcuşuri improvizate, în saci de dormit sau pur şi simplu pe caldarâm, aşteptau cântând şi scandând, schimbându-se între ei la intervale neregulate.

– Despre ei, spuse Cristea privind într-acolo, pot spune ca la următorul atac va trebui să-i evacuăm. Găseşte câțiva oameni de legătură dintre cei care sunt în interiorul perimetrului, sunt câteva sute, care să ia legătura cu liderii lor, în aşa fel încât să asiguri evacuarea lor atunci când vor începe să şuiere gloanțele. Trebuiesc stabilite trasee de evacuare pe străzile laterale, iar o parte va trebui să-i primim aici. Şi, cel mai important, trebuie evitată panica. La primele împuşcături, evacuarea celor din piață, în ordine, pe cât posibil!

Vasile Gruşenco ridică din sprâncene:

– Voi vorbiți siguri despre împuşcături şi alte treburi. Credeți că va fi cazul?

Inițial, nimeni nu răspunse. Doicu se întoarse spre Cristea întrebându-l:

– Ce face șeful?

– În ședință continuă cu deputații lui.

După care continuă:

– Vasile, am fost în revoluția din decembrie 1989 și știu cum merg lucrurile. Aici este altă situație. La noi, toți l-am vrut jos pe Ceaușescu, iar el nu era susținut de nimeni, nici pe plan intern, nici extern. Ce s-a făcut cu manevrele de a cuceri puterea, este altă treabă. Dar aici, la voi, situația este diferită și mult mai complexă. Comuniștii au susținători puternici nu numai în exterior, dar chiar și pe plan intern, în rândul forțelor de ordine, al armatei și serviciilor secrete. Este o chestiune de timp până când dușmanii interni și cei externi ai lui Halipa, de fapt nu ai lui, el este doar un simbol, ci al ideii a ceea ce el reprezintă, să se unească, dacă nu au făcut-o deja. În mod sigur cu binecuvântarea conducerii de la Chișinău. Referitor la împușcături, nu numai că vor începe, dar va fi groasă rău. Acum două nopți cum ți-a fost? Nu prea bine, cred! Și nu cred că cei care i-au vrut pielea lui Halipa vor renunța tocmai acum! Problema nu e dacă vor începe, ci când!

Vasile se gândi câteva clipe înainte să întrebe:

– Și după părerea voastră, când vor începe?

Nimeni nu zise nimic mai mult cam treizeci de secunde, până când Cristea rupse tăcerea:

– Pariez pe ce vreți voi că va fi în noaptea asta!

XVIII

4 mai 2014, ora 2.30
Iaşi

Primul elicopter îşi pornise deja motoarele, palele învârtindu-se din ce în ce mai repede, provocând mici vârtejuri în praful de pe pistă. Curentul de aer îi făcu pe soldaţii ce se îndreptau spre el în şir indian să se aplece instinctiv, mai mult de teama rotaţiilor demente ale elicelor. Motoarele turbopropulsoare Turmo IV B, de câte 1400 CP fiecare, al celui de-al doilea IAR-330 Puma Socat se treziră la viaţă, stârnind o nouă furtună de aer şi praf. Un alt şir de soldaţi cocoşaţi sub rucsacuri imense se îndreptă greoi spre intrare. Al treilea elicopter îşi aştepta încărcătura umană, aliniat într-un şir lung, parcă fără de sfârşit, de păsări ale nopţii gata de plecare.

Nu departe, privind operaţiunea de îmbarcare, doi

bărbați stăteau tăcuți unul lângă altul. Niciunul nu a zis vreun cuvânt până ce elicopterele au dispărut la joasă înălțime în zare, spre est, ducând cu ele Detaşamentul 495 Operațiuni Speciale "Ştefan Soverth", acum paraşutişti, dincolo de graniță, spre Chişinău, spre românii asediați în clădirea Parlamentului.

– Dumnezeu să vă ajute! murmură colonelul Mircea Damian în timp ce făcea calea întoarsă spre corpul de comandă.

Generalul Virgil Pintea, comandantul trupelor de la est, îl urmă, şi în timp ce se deplasa îi puse lui Damian mâna pe umăr.

– De ce ai insistat să-i trimiți cu elicopterele Puma Socat, cu doar două de transport, în loc să-i laşi pe toți în cele de transport?

– Deoarece vreau să ajungă în siguranță, astfel le asigur acoperire până la Chişinău, în caz că ceva nu merge bine pe parcurs.

– Dar îmi scazi mie capacitatea de luptă, tot în caz că ceva nu merge bine!

Damian se opri chiar în dreptul intrării în clădire:

– Dacă ceva nu merge bine şi băieții ăştia nu ajung la timp, nu vei mai avea nevoie de elicopterele astea, fiindcă totul va fi pierdut! Cinic vorbind, în acest caz, le vom înlocui cât mai repede, şi vom fortifica frontiera de pe Prut. Dacă nu ai observat, zilele astea, poate chiar noaptea asta, se joacă viitorul Basarabiei. Dacă dăm greş, va fi pierdută cel puțin încă o generație. Şi dacă trecem de noaptea asta, poate şi de următoarele, încă nu suntem siguri. Haide,

avem încă de lucru!

După câțiva pași, generalul îl întrebă pe Damian:

– Pentru asta a integrat Statul Major compania de Cercetare-Diversiune în cadrul Detașamentului Operațiuni Speciale? Și i-a trecut pe toți la parașutiști, lăsând ca forțe speciale doar Batalionul 1 “Vulturii” de la Târgu Mureș și Batalionul HUMINT de la Buzău?

Damian zâmbi:

– Mergi prea departe în timp, dar îți sunt dator cu un răspuns. Nu pentru asta neapărat, dar pentru cazuri ca și acesta.

Cu un gest îl invită pe general în clădire, încă zâmbind. Acesta se conformă.

4 mai 2014, ora 4.00
Chișinău, Palatul Parlamentului

Explozia sparse liniștea relativă a nopții, erupând într-o cascadă de sunet și lumină. Detunătura puternică izbi cu forță timpanele obosite, pe când lumina orbitoare zgârie cu furie retinele ochilor toropiți de sfârșeală.

Cristea tresări ca și smuls dintr-un somn greu, cu toate că abia ațipise odihnindu-și încă mâna stângă pe arma cu lunetă. Totuși, oboseala nu o poți controla cum vrei, până la urmă tot te doboară. Iar senzația de trezire e cu atât mai copleșitoare. Încă buimac, încercă să realizeze ce se

întâmplă, deşi în mintea lui obosită, certitudinea faptului nu lăsa loc de îndoială. Erau atacaţi. Înainte de a şti de ce forţe dispuneau atacatorii, care vor fi punctele cele mai solicitate şi unde va trebui dus greul bătăliei, era sigur că erau supuşi unui atac.

Riscă o privire deasupra pervazului ferestrei de la etajul doi, acolo unde îşi alesese punctul de observaţie şi, implicit, de comandă. Privirea îi fu atrasă spre dreapta, de acolo de unde irumpsese salva de zgomot şi lumină. Acolo, la capătul pieţei, clădirea ce dădea spre strada ce mărginea de dincolo de drum clădirea Parlamentului, sărise în aer. Era o clădire veche, datând de undeva din secolul XVII, cel puţin aşa estimase el prin prisma cunoştinţelor sale. Concomitent, din aceeaşi zonă, rafale lungi de pistol mitralieră începură să sfâşâie calmul nopţii ce până atunci fusese întrerupt doar de nişte claxoane îndepărtate. Asta pentru că zona palatului era din cursul serii ostentativ evitată de traficul normal, de parcă conducătorii auto s-ar fi temut să se aventureze pe străzile ce convergeau în piaţă. La fel, iluminatul stradal s-a întrerupt brusc în zonă, doar cu câteva ore în urmă. De parcă li s-ar fi pregătit ceva. Iar acest ceva era acum pe cale să se materializeze.

Rafalele deveniră tot mai dese şi mai insistente. Strigăte de groază se ridicară din rândul civililor ce făceau de gardă în exteriorul palatului. “Dumnezeule, trag în ei!” gândul străfulgeră mintea lui Cristea. Panica încerca să-şi facă loc în creier, dar raţiunea se dovedi superioară cu fiecare clipă ce trecea, pe măsură ce mintea analitică a lui Cristea se deştepta din mrejele somnului ce-i cuprin-

sese simțurile obosite. Uşa din spate se dădu brusc la o parte, făcându-l să tresare, alungând şi ultima urmă de moleşală din membrele şi simțurile chinuite.

Vasili răcni în gura mare, încă din prag:

– Ne atacă în colțul din dreapta! Trag în civili!

Cristea, cu ochii în luneta armei cu care scruta întunericul din față, fără să ia în seamă explozia din dreapta, strigă către Vasili:

– Evacuază civilii acum!

Încă ezitând, cu pistolul în mână, Vasili Gruşenco întrebă:

– N-ar trebui să întărim zona atacată, mutând forțe acolo?

Scrutând în continuare întunericul, Cristea se abținu să nu izbucnească. Ce putea să-i explice acestui polițist, practic un civil fără pregătire militară sau antitero, că aveau de a face doar cu o simplă diversiune, iar atacul principal se va produce imediat, dar din cu totul altă direcție? Să-i arate cum majoritatea atacurilor încep cu puțin înainte de răsărit, când atenția apărătorilor este la minim, după o noapte de veghe şi de tensiune? Nu avea timp pentru asta, aşa că-i strigă suficient de autoritar:

– Nimeni nu-şi părăseşte postul! Execută dracului ordinul odată!

Obişnuit să primească comenzi de la superiorii săi şi privindu-l pe Cristea ca şi pe un superior, Vasile Gruşenco dispăru în grabă. Cristea transmise prin stația pe unde ultrascurte ce îl lega cu oamenii săi dispuşi în interiorul clădirii un ordin de luptă, apoi se concentră asupra sec-

torului său. Ignorând în continuare lumina de la incendiul din dreapta sa, Cristea cuplă bateriile pentru vederea pe timp de noapte de la luneta Berettei sale. Scrută întunericul de la dreapta la stânga, apoi reveni. Înainte de a termina de parcurs sectorul său, îl văzu pe primul intrus. Înainta aplecat, precaut, cu ochii în toate părțile. Cască de oțel, bocanci înalți, în mod sigur vestă antiglonț, aplecat asupra unui AK-47. La câțiva metri în spate, îl surprinse pe al doilea, ce îl acoperea practic pe primul. Începură să traverseze piața din față încet, căutând puncte de sprijin și de acoperire. Răsuci arma ușor la stânga și-i văzu și pe ceilalți. Înaintau pe două axe concentrice, ce urmau să-i aducă chiar asupra intrării principale. Alte siluete începură să se profileze în întuneric în spatele celor pe care îi văzuse deja. Cu precauție, lasând spații mari între ei, avansau prin piața întunecată. Flăcările incendiului din dreapta începeau să se estompeze, dar rafalele de armă automată crescură în intensitate, cu scopul de a mări efectul diversiunii. Civilii erau evacuați în grabă, alergau strigând pe străzile laterale, din când în când câte o voce autoritară încercând să facă ordine în haos.

Urmărind luptătorii ce avansau tăcuți spre intrarea principală, Cristea nu se putu abține să nu remarce ordinea și calmul cu care înaintau pe terenul descoperit, dar totuși protejat de întuneric. Se acopereau unii pe alții în deplină sincronizare, ca un mecanism bine pus la punct. Cam două duzini erau deja în piață, primii mai având doar câțiva zeci de metri până la linia primilor apărători care habar nu aveau de existența lor.

"Profesionişti", murmură Cristea luând în vizor unul din al doilea val, cel de acoperire. Viză cu luneta un punct situat undeva sub marginea căştii, urmări ținta în deplasare, apoi apăsă pe trăgaci, intuind cu o clipă înainte locul în care se va afla în momentul următor. Urmări o secundă silueta oprită brusc în fugă, capul dat pe spate care practic aruncă trupul în urmă frânt în plină alergare, prinse chiar şi şuvoiul de sânge aruncat pe cadarâm de glonțul ce-şi găsise victima. Ordonă foc prin stație, apoi răsuci arma spre următoarea țintă şi trase. Apărătorii deschiseră un foc susținut, atât cât le permitea armamentul cu care erau dotați fiecare. Şi mai ales muniția.

Mai puțin surprinşi pe cât şi-ar fi dorit Cristea, atacatorii se aruncară la pământ şi ripostară. Calm şi eficient, în rafale scurte. O rafală de trei-cinci gloanțe, apoi se răsuceau schimbându-şi poziția. O comandă răstită, şi grupul mai avansat trase câte o rafală ceva mai prelungă, făcându-i pe apărători să se lase la adăpost. Concomitent, grupul din urmă se năpusti înainte, trecând printre membrii primului val care le susținea în continuare avansul. Apoi se aruncară la pământ şi traseră, preluând sarcina de acoperire pentru cei rămaşi în spate, care îşi şi începură avansarea în fugă.

"Un stil foarte eficient!" murmură Cristea. Fixă luneta spre un soldat din al doilea val, ce aştepta întins pe caldarâm, în întuneric. În momentul în care începu focul de acoperire, acesta se avântă înainte. Glonțul lui Cristea îi curmă viața în plin avânt. Răsuci arma căutând alte ținte, dar era destul de dificil. Focurile apărătorilor

atrăgeau asupra lor snopuri de gloanțe, intrușii nu făceau economie de muniție. În scurt timp, Cristea sesiză faptul că aceștia erau susținuți cu trageri precise din poziții ascunse din clădirile din jurul pieții. Fiecare rafală trasă de vreun apărător atrăgea tiruri concentrice asupra poziției acestuia, atât din partea celor ce avansau în piață, cât și din pozițiile de acoperire.

În câteva minute, Cristea realiză faptul că erau pe cale de a fi copleșiți. Trupele sale, eterogene și amestecate, cu mijloace de foc și muniție net inferioare, erau într-un net dezavantaj. Pierderile deveniseră simțitoare. Ordonă retragerea celor valizi în interiorul clădirii. Măcar aici va mai putea rezista într-o luptă de uzură pe holurile și prin încăperile numeroase. Cel puțin nici atacatorii nu vor beneficia de sprijinul trăgătorilor din clădirile învecinate.

Retragerea a decurs haotic, printre împușcături, strigăte, gemete și tropăituri. Cristea începu să-și regrete decizia inițială, dar era prea târziu. Polițiștii, civilii înarmați și soldații moldoveni trecuți de partea lor primiră ordinul ca și o izbăvire și se năpustiră spre intrările în palat. Oricum, în scurtă vreme, și-ar fi părăsit pozițiile. Siluetele lor alergând în grupuri spre ușile masive constituiau ținte perfecte pentru atacatorii care își impulsionaseră atacul, dar mai ales pentru trăgătorii nevăzuți din marginea pieței. Lipsa de disciplină și antrenament își lua un tribut greu.

În debandada creată, în care oamenii lui Cristea și luptătorii SIE ai lui Doicu încercau să asigure măcar o acoperire precară prin focuri precise, un grup de patru ata-

catori a ajuns foarte aproape de a pătrun'de prin intrarea principală.

S-au apropiat prin stânga, acolo unde grupul de civili şi poliţişti a fugit primul. De la etaj, Cristea le-a observat mişcarea şi după ce a neutralizat unul, a transmis informaţia băieţilor de la parter. Aceştia au deschis focul, dar cu reţinere, pentru a nu lovi în cei ce încă se retrăgeau spre adăpostul izbăvitor. Au mai căzut doi, ultimul chiar la baza scărilor, împuşcat în coapsă cu unul dintre ultimele gloanţe ale poliţistului inspectat de Cristea nu cu mult timp în urmă. Camaradul său fusese ucis încă de la primele focuri, cadavrul său zăcând încă întins de-a lungul scărilor, cu capul în jos, paralel cu balustrada. Pistolul şi gloanţele rămase au fost însuşite de poliţistul rămas, care acum trăgea lăsat pe vine, foc cu foc, spre ultimul dintre cei patru ce se năpustea înainte, spre uşa deschisă. Acesta, din fugă, de la şold, îl doborî cu o rafală pe poliţistul ce nu reuşea din cauza grabei şi precipitării să-l vizeze cu pistolul. Acum nimic nu mai stătea în calea lui spre uşa deschisă.

Vasile Gruşenco alerga pe holul de la parter spre intrarea principală, încercând să-i direcţioneze pe cei veniţi de afară spre noi poziţii de tragere pe la ferestre. Mai avea puţin până la uşa masivă de stejar deschisă spre interior. Împuşcăturile de afară nu conteneau nicio clipă. Unul dintre oamenii lui Doicu, îmbrăcat în civil, cu o armă automată, aflat în dreptul unei ferestre chiar în stânga sa se ridică de după pervaz gata să se avânte spre intrare, asta chiar după ce trăsese câteva gloanţe spre întunericul

de afară. Probabil văzuse un pericol iminent. Un glonț venit prin fereastră îi sfărâmă clavicula stângă trântindu-l la podea, chiar în fața lui Vasili. Chircit de durere, ridică ochii spre Grușenco ce se apropia în grabă și-i strigă ceva neinteligibil, indicând cu brațul valid spre ușa de care îl despărțeau mai puțin de doi metri.

Tendința lui Vasili a fost să se aplece spre el, pentru a examina gravitatea rănii. Dar gestul celui căzut și mai presus de toate, privirea disperată dublată de tendința de a apuca arma scăpată, l-au făcut pe Vasili Grușenco să-și continue cursa. Sări peste rănit, cu mâna stângă apucă clanța de fier forjat și cu dreapta ridică pistolul.

În aceeași clipă, de după ușă, îi sări în față un tânăr îmbrăcat în negru, purtând o vestă antiglonț, ce ținea strâns în mână un AK-47. Surprins de apariția lui Grușenco, în plin avânt, încercă să răsucească țeava armei spre abdomenul lui Vasili. Erau la nici o jumătate de metru unul de altul. Instinctiv, Vasili se trase ușor spre stânga, ca și cum ar fi încercat să se adăpostească după ușă, făcând astfel cursa necesară a țevii kalașnikovului ceva mai lungă. Totodată, tot instinctiv, deoarece în acea secundă creierul parcă îi încremenise, acceleră mișcarea ascensională a mâinii drepte, urmată de privirea ce se ridica și ea de la nivelul vestei antiglonț la chipul dârz, încadrat de un păr blond, de culoarea grâului, parțial ascuns sub casca rigidă de oțel. Ochii albaștri aveau o duritate întipărită în priviri, rămasă chiar și după ce Vasili Grușenco trase primul împrăștiindu-i creierii pe tocul ușii și pe peretele lateral. Corpul răpus se prăbuși surd de-a curmezișul intrării, cu

aceeaşi expresie întipărită în ochii fără viață.

Deşi pentru prima dată a ucis o ființă omenească privind-o în ochi de la nici o jumătate de metru, Vasili nu se pierdu cu firea, ci se concentră asupra problemelor cele mai stringente. Organiză apărarea la parter cât se pricepu de bine, apoi, împreună cu doi voluntari şi acoperiți de un foc susținut, coborâră scările afară luându-l prizonier pe atacatorul căzut la baza scărilor în imposibilitate de a se mişca. Îl târâră sub gloanțe, pe trepte în sus, imuni la urletele de durere ce izbucneau la fiecare mişcare a piciorului rănit.

Nu ştia ce simțeau generalii atunci când vedeau spectrul înfrângerii pe câmpul de luptă, dar Cristea începea să-i simtă gustul amar. Linia de apărare exterioară căzuse, iar lațul adversarilor se strângea din ce în ce mai tare. Acum vor asalta clădirea, ultimul avanpost. Iar el nu prea avea cu ce să le opună. O mână de oameni, cu mijloace de foc insuficiente şi cu muniția pe terminate nu aveau cum să facă față unui atac viguros al unor profesionişti bine înarmați şi pregătiți. Putea doar să întârzie deznodământul. Şi încă nu ştia cu cât timp.

Spera să mai poată menține poziția măcar câteva ore, când un sunet distinct, în crescendo, îl făcu să-şi revizuiască aşteptările. Printre focurile sporadice, menite să testeze rezistența în diferite puncte ale clădirii, acestea sunau altfel. Erau motoare, mai multe, şi se apropiau. Nu erau motoare de autoturisme, acestea nu îndrăzneau să se apropie de locul bătăliei, ci motoare grele, capabile să poarte vehicule de zeci de tone. Şi se apropiau pe cele

două străzi principale ce convergeau spre intrarea în piață, chiar în fața clădirii parlamentului moldovean.

Dispozitivul de vedere pe timp de noapte îi îngădui să observe mai întâi două camioane cu bena descoperită ce opriră în capătul îndepărtat al pieței. Soldații începură să coboare în ordine, disciplinat, şi se înşirară pe partea opusă, punând vehiculele între ei şi posibilele tiruri dinspre clădirea asediată. Nu aveau nici un fel de însemne, aceleaşi bluzoane negre, căşti şi veste antiglonț. Într-o disciplină perfectă aşteptau.

Nu dură mult până apărură. În huruitul crescând al motoarelor, patru transportoare blindate urmate de două tancuri T-72 îşi făcură apariția în piață. Şenilele tancurilor muşcau nervoase din asfalt, aruncând în spate bucăți întregi de pavaj.

Mastodonții încetiniră, desfăşurându-se în formație liniară, cu tancurile la mijloc, încadrate de cele patru BTR-uri. Soldații, într-o ordine desăvârşită, rupseră rândurile şi se desfăşurară imediat în urma vehiculelor blindate. La un moment dat, porniră deodată, într-o sincronizare perfectă.

Cristea nu-şi mai făcea iluzii. Cam asta a fost tot. Cum ideea capitulării nu i-a trecut nicio clipă prin minte, se pregăti pentru ultima rezistență, deşi deja ştia că este inutilă. Spre răsărit, departe, cerul începu să se lumineze într-o nuanță roşiatică, sângerie. În curând va fi zi, poate ultima. Fără să ştie dacă va mai apuca răsăritul, îşi transmise cu calm ordinele de luptă. Trebuia să inducă în inimile oamenilor încredere, arătând că liderul este liniştit

şi stăpân pe situaţie. Ordine de luptă, ultima luptă, ultima rezistenţă.

Ochii cu grijă un individ ce părea a fi un superior, chiar dacă nu avea însemne vizibile de grad, dar după gesturi şi modul în care dirija infanteria era clar, apoi trase. Nu urmări căderea trupului, ci trase din nou spre cel mai apropiat infanterist. Din toate poziţiile, apărătorii deschiseră focul, cam anemic, după aprecierea lui. O siluetă se ridică într-o rână din curtea palatului şi aruncă o grenadă ce explodă într-una din ferestrele de la parter. Chiar dacă a plătit cu viaţa încercarea, fiind străpuns de câteva gloanţe, grenada a făcut prăpăd, lăsând în urma ei urlete, gemete şi un miros pătrunzător de carne arsă. Cristea trase din nou, atunci când mitraliera de pe TAB-ul din dreapta îl reperă şi lătră spre geamul de la etajul doi.

Atunci când te aperi dintr-o clădire ai nişte dificultăţi majore. Ferestrele atrag întotdeauna tirurile adverse, deci este recomandat să execuţi foc din altă parte, nu de pe pervaz. Dumitrescu, mentorul său, în perioadele de antrenament, îi vorbise deseori despre asta, ştiind din experienţa revoluţiei din decembrie 1989 cum stăteau lucrurile. Cristea ar fi dorit să aibă posibilitatea să-şi sape un locaş de tragere în perete, undeva la nivelul podelei, în aşa fel încât să poată executa foc din poziţia culcat, expunându-se cât mai puţin, dar i-au lipsit atât timpul, cât şi mijloacele. Un alt pericol atunci când te aperi dintr-o clădire parvine din posibilitatea ricoşeurilor. Un glonte pătruns pe fereastră poate ricoşa din pereţi sau tavan în cele mai neaşteptate direcţii. Pe deasupra, apare pericolul bucăţilor desprinse

din zidărie care pot lovi din toate părțile. Mai există și posibilitatea prăbușirii tavanului, a unui zid despărțitor sau chiar a podelei. În mod normal, ar fi trebuit să-și pregătească în interiorul încăperii un adăpost individual din saci de nisip. Din nou, nu a avut nici timp, nici mijloace pentru asta. Tot ce a putut face a fost să tragă biroul greu, din lemn de stejar, cât mai aproape și să înghesuie, atât în laterale, spate și deasupra, niște fișete metalice pline cu dosare. La fel au procedat și oamenii săi, în mare măsură.

Atunci când mitraliera de pe TAB trase spre fereastra sa, Cristea avu tendința să se lase sub biroul întărit, dar totuși rămase să mai tragă o dată. Un nou corp prost adăpostit căzu la pământ. Dar când un tanc răsuci țeava spre el, Cristea se aruncă sub birou, târându-și Beretta după el.

Auzi tunetul distinct al obuzului ce părăsea țeava tunului și-și îngropă și mai mult capul în mâini, sperând ca adăpostul să reziste. Bubuitura răbufni o fracțiune de secundă mai târziu, asurzindu-l câteva clipe și aruncându-l într-o stare vecină cu cea de șoc. Două minute care i se părură o eternitate rămase nemișcat, incapabil de vreo reacție. Biroul de stejar gemu protestând atunci când peretele din spate se prăbuși deformând fișetul metalic de parcă ar fi fost doar o cutie de chibrituri. Totuși, rezistă. Acoperit de moloz din cap până în picioare, Cristea se ridică nesigur pe mișcări și pe senzații. Parcă întreg universul se clătina odată cu el. Șovăielnic, se lăsă în genunchi în dreptul pervazului și îndreptă arma pe care con-

tinua să o țină strâns în mână. Era de parcă întreaga lui energie s-ar fi direcționat doar spre pușca cu lunetă. Încă semiconștient, luă poziție de tragere. Apăsă pe trăgaci în clipa în care prinse în vizor un infanterist din urma unui TAB. Mută ușor arma, apoi degetul i se lăsă pe trăgaci din nou. Apucă să vadă cum rotula îi zboară cât acolo și soldatul se prăbușește frânt în plină fugă, tăvălindu-se cu gura larg deschisă într-un urlet mut, incapabil să străpungă perdeaua sonoră de motoare, împușcături și bubuituri de tun.

Blindatele străbătuseră piața aproape în întregime, măturând ferestrele cu mitralierele grele cu imensa lor putere de foc. O lovitură de tun sparse ușile de stejar de la intrarea principală lăsând o gaură imensă, mărginită de cărămizi sparte, moloz și bucăți de lemn încă arzând. O ultimă rezistență la intrare atunci când soldații se vor năpusti înăuntru, câteva lupte și schimburi de focuri pe holuri, asta era tot ce mai putea spera Cristea. Măcar a fost frumos, eroic și tragic în același timp. Poate peste ani, cineva își va aminti de ei, la fel ca și de eroii greci de la Termopile, cei trei sute de spartani. Poate.

Traversarea nu a fost chiar așa de ușoară precum i se prezentase la briefingul de dinaintea misiunii. Trecuseră cu ușurință, nederanjați de nimeni, apele întunecate ale Prutului, apoi elicopterele viraseră spre sud, pentru a ocoli o baterie antiaeriană nesigură. Părea că totul va decurge OK, când apropiindu-se de periferiile Chișinăului, câteva mitraliere grele MR-4 de 12,7 mm deschiseseră fo-

cul asupra lor. Surpriza a fost atât de mare, încât formația de elicoptere se risipi, adunându-se ulterior undeva la est de capitala Republicii Moldova. Din fericire, nu au fost victime, doar unul dintre elicoptere a fost uşor atins, putându-şi duce misiunea mai departe.

Survolau la joasă înălțime clădirile Chişinăului îndreptându-se spre Palatul Parlamentului, când colonelul Dorinel Iancu, comandantul Detaşamentului 495 Operațiuni Speciale "Ştefan Soverth", percepu ceva deasupra zgomotelor regulate ale motoarelor şi palelor de elicopter. Bănuielile i-au fost întărite şi de bubuiturile inconfundabile ale tunurilor de pe tancuri.

Aplecându-se în față spre pilotul elicopterului din frunte, liderul formației, i se adresă pe numele întrezărit pe partea stângă a uniformei:

– Căpitane Bodea, aş vrea să ordoni escadrilei dumitale să rămână pe loc câteva minute, în timp ce noi vom face recunoaştere asupra punctului de livrare. Ceva nu mi se pare în regulă!

Căpitanul Laurențiu Bodea încercă să-şi ascundă nemulțumirea față de această interferență care îi schimba oarecum termenii misiunii. Părea mai mult deranjat de faptul că acest colonel dădea astfel de sugestii ce păreau de fapt ordine, de față cu copilotul său, care îi era inferior atât ca şi grad, cât şi ca şi funcție. În alte condiții, ar fi privit-o ca şi pe o subminare a autorității de către cineva care nu aparținea unității sale. Totuşi, nevăzând nimic nelalocul său cererii colonelului, aprobă din cap cu o oarecare reținere. Transmise câteva ordine prin ra-

dio, apoi pilotă cu dibăcie elicopterul la joasă înălțime, puțin deasupra blocurilor în direcția punctului de lansare. Elicopterele din formație, rămase în urmă, începură să se rotească în cerc, deoarece a rămâne suspendat în aer într-o zonă nesigură, potențial ostilă, echivala cu o tentativă de sinucidere.

În momentul în care au trecut pe deasupra Palatului Parlamentului și au survolat piața, pentru colonelul Iancu imaginea deveni clară. La fel de clară ca și cele două tancuri și patru TAB-uri ajunse aproape de intrarea din față a clădirii. Străfulgerările împușcăturilor și dârele trasoarelor nu lăsau nicio îndoială asupra evenimentelor de dedesupt.

După survolarea pieței, Bodea întoarse elicopterul spre a reveni la formație, când simți mâna colonelului Iancu pe umăr.

– Căpitane, zise el concentrându-se spre o hartă a orașului pe care i-o împinse în față, ordonă elicopterelor tale să lase la sol oamenii mei așa: compania unu aici, doi aici, trei aici, indică el câteva puncte pe hartă. Rezervele și munițiile suplimentare vor fi livrate după cum s-a stabilit, pe acoperișul clădirii, dar la o jumătate de oră după ce ultimul soldat părăsește elicopterul. Sper că totul este suficient de limpede!

Bodea protestă:

– Domnule colonel, ordinele mele spun să vă las pe toți pe acoperișul clădirii…

– Da, și să fim măcelăriți poate de ai noștri care vor crede că sunt atacați din aer, pe lângă atacul terestru! Dacă

totuşi, ajungem în siguranţă, cu ce putem ajuta? Vom fi mai mulţi şoareci în aceeaşi cursă! Nu vezi că băieţii de acolo sunt sub foc? Ordinele tale nu prevedeau faptul că vom pica în mijlocul unui război aici!

Răsuflă adânc înainte de a continua:

– Eu răspund de misiunea asta, aşa că nu-mi îngreuna sarcina, domnule căpitan!

Făcu o pauză, lăsându-i timp lui Bodea să transmită coordonatele. Ceea ce era mai important, ca băieţii săi să ajungă în siguranţă la sol, se va face, chiar dacă Bodea era vizibil nemulţumit. Profită de ocazie şi-şi transmise şi el scurt ordinele către comandanţii de companie, fiind sigur că odată cu transmiterea lor, vor fi duse întocmai la îndeplinire. După asta, reveni spre Bodea:

– Căpitane, întoarce şi survolează piaţa din nou. Ce armament ai la bord?

Fără să realizeze pe moment sensul întrebării căpitanul răspunse mecanic:

– Opt rachete X-5, câte patru pe fiecare suport lateral, plus tunul GIAT de 20 mm.

– Bun, căpitane, vei face o trecere de la un capăt la altul al pieţei trăgând rachete în vehiculele blindate pe care tocmai le-am văzut. La întoarcere, vei distruge ţintele rămase şi vei executa foc cu tunul asupra infanteriştilor. După care mă vei lăsa şi pe mine la sol la trei sute de metri de la poziţia în care a debarcat plutonul doi. E clar?

Căpitanul Bodea izbucni revoltat:

– Domnule colonel, ordinele mele...

– Fac ceva pe ordinele tale, căpitane, acum eu sunt

ofițerul cel mai mare în grad de aici! răcni colonelul. Vei duce la îndeplinire ordinele mele, fiindcă acum și aici, sunt singurele valabile!

Mâna stângă i se încleștă pe umărul căpitanului, în timp ce mâna dreaptă, ca din întâmplare, atinse tocul pistolului de la șold.

– Îmi asum întreaga responsabilitate, ai și martori, indică cu capul spre copilotul ce încerca să se facă cât mai mic. Așa că, fă bine și execută ordinul și nu oricum, ci la perfecțiune! Arată ce poți, fiindcă nu vreau ca băieții mei să lupte ca infanteriști împotriva tancurilor, în timp ce vreun elicopter românesc vânător de tancuri aflat în zonă să se spele pe mâini pe motiv că nu a primit ordin! E clar?

Căpitanul Laurențiu Bodea răsuflă adânc. Apoi rosti dintr-o suflare:

– Da, domnule colonel!

– Dă-i drumul!

Pilotând elicopterul spre piață, căpitanul Laurențiu Bodea își aminti că în urmă cu puțini ani distrusese niște tancuri ucrainene în pasul Gutin, în Maramureș. Ce vremuri! Și s-a simțit bine făcând asta. Fiindcă știa clar cine era inamicul, și a tras. Acum, nu erau în stare de război, dar militari români luptau în capitala unui stat vecin, conform ONU. Dacă s-a bucurat trăgând în tancuri înainte, de ce să nu se simtă bine distrugând tancurile ce îi atacau compatrioții? Asta era o datorie, dar și o plăcere.

Se ridică de după linia de blocuri și plană ușor. Blindatele aproape că atinseseră marginea gazonului din fața

palatului. Cei câțiva brazi din față fuseseră puși deja la pământ în flăcări ce aruncau un con de lumină sumbră în întunericul ce începea să se estompeze dinspre răsărit.

Căpitanul Laurențiu Bodea își cunoștea meseria. Selectă rachetele și trase. Cele două X-5, ghidate termic după căldura motoarelor, irumpseră în TAB-ul din stânga, cel mai apropiat, transformându-l într-un imens foc de artificii. Suspendat în aer, elicopterul mai lansă două rachete, apoi își continuă cursă. Una rată ținta, dar cealaltă lovi un tanc în șenilă, imobilizându-l. Profitând de surpriză, Bodea lăsă elicopterul într-un picaj ușor, pentru a prinde mai bine tancul, apoi lansă încă două rachete, una câte una. Prima a incendiat tancul imobilizat, pe când a doua transformă în rug funerar un TAB din extrema cealaltă. Reveniți din surpriză, echipajele blindatelor se aruncară asupra mitralierelor antiaeriene, împroșcând cerul cu trasoare roșii de culoarea sângelui. Bodea se îndepărtă în grabă, viră stânga după blocurile din margine evitând cu grijă cablurile electrice de iluminat stradal, apoi reveni din spate, trăgând în cadență maximă cu tunul GIAT asupra infanteriștilor neprotejați din urma blindatelor. Ultimele două rachete distruseră un TAB, după care elicopterul se îndepărtă urmărit de uralele și aclamațiile apărătorilor ce răzbăteau cu ușurință până la ei, pe deasupra împușcăturilor, exploziilor și zgomotelor bătăliei.

Înainte de a se arunca în noapte la punctul stabilit, colonelul Dorinel Iancu îi strânse brațul căpitanului Laurențiu Bodea.

– Căpitane, nu voi uita niciodată ce ai făcut aici pen-

tru noi!

– A fost o onoare, domnule colonel! Şi o plăcere, adăugă zâmbind.

Colonelul dispăru pe o străduţă îngustă, alergând să-şi întâlnească oamenii ce angajaseră deja lupta.

Cristea înregistră cu surprindere noile evenimente. Surprinderea i se transformă în exaltare când văzu prăpădul făcut de atacul hotărât al elicopterului căpitanului Laurenţiu Bodea. Dar, imediat, din străfundurile minţii sale analitice, o voce raţională îl readuse cu picioarele pe pământ. Sorţii se schimbaseră, dar bătălia nu era încă câştigată. Dornic să-şi readucă şi luptătorii la raţiune, începu să-şi transmită autoritar ordinele prin staţie. Focul spre atacatorii din piaţă se intensifică, acum nu se mai făcea economie de muniţie. Trebuia să-i ţintuiască pe loc, pentru a nu reuşi să se desfăşoare împotriva celor de la Operaţiuni Speciale, ce începeau să le preseze flancurile. Se dădeau lupte grele pe străzile laterale, pe alei, printre blocuri şi clădiri, iar succesul părea schimbător. Îşi trimise câţiva luptători sub acoperirea celor din interior într-o incursiune în spatele clădirii, pentru a deschide culoar prin care să poată avansa una dintre companiile de afară. Când plutonul trei din compania a doua a Detaşamentului 495 pătrunse în clădire împrăştiindu-se spre ferestrele din faţă şi începând tiruri precise şi susţinute spre piaţă, Cristea încercă o stranie senzaţie de uşurare, de parcă o imensă greutate i s-ar fi ridicat de pe umeri.

Imaginea acestor soldaţi în kaki, care vorbeau puţin

şi-şi vedeau de treabă cu calm şi profesionalism, de parcă o viaţă întreagă numai asta ar fi făcut, turnă optimism în venele civililor şi poliţiştilor moldoveni. Oamenii lui Cristea şi ai lui Doicu erau familiarizaţi cu genul acesta de soldaţi, dar restul îi priveau cu nedisimulată admiraţie pe aceşti tineri ce luau poziţii de luptă printre ei, cu vestele lor antiglonţ şi armele performante, comunicând unii cu alţii prin microfoanele din dreptul gurii, prinse direct de marginea căştilor, ducând la îndeplinire ordinele comandanţilor cu o dezinvoltură pe care nu o mai văzuseră vreodată.

– Alfa trei, foc de susţinere în stânga, capătul din colţul de sud-est!

– Delta doi, recepţionat, compania C atacă în trei, doi, unu, acum!

Cu o putere de foc devastatoare se dezlănţuiră toate sectoarele, ţintuind adversarii la pământ. Părea că fiecare ungher varsă snopuri de gloanţe cu o cadenţă înfiorătoare. Compania C se aruncă înainte în salturi, trăgând întruna. Primii ajunşi în flancul inamic se aruncară la pământ sau după orice obstacol întâlnit şi continuară focul, mult mai precis, aşteptându-şi colegii ce se apropiau.

– Alfa unu, foc concentric asupra blindatelor! Cer asistenţă Javelin!

– Vine!

Racheta Javelin se înălţă de undeva din zona companiei a doua. Primul motor, de putere joasă era destinat să împingă racheta din tubul lansator. După o scurtă distanţă în aer, se iniţializa al doilea motor de propulsie

al rachetei şi o dirija spre ţintă. În funcţie de distanţă, Javelin poate urca între o sută şi două sute de metri, de unde aspectul curios al traiectoriei. Din punctul maxim, se năpusti năprasnic asupra ţintei.

Javelin s-a impus în armatele NATO ca şi principal atu al infanteriei împotriva blindatelor. Totuşi, nu este recomandabilă folosirea ei în cadrul ciocnirilor de blindate, deoarece nu face distincţia amic-inamic (friend or foe). De tipul fire&forget (trage şi uită) nu necesită dirijare pe segmentul final al traiectoriei. De aici apar şi unele dezavantaje.

Asta s-a întâmplat şi în cazul de faţă. Lansatorul a vizat tancul, dar racheta a atacat TAB-ul din imediata vecinătate a acestuia. Putea fi şi mai rău, blindatele incendiate din vecinătate ar fi putut-o devia în totalitate. Aşa cum era programată, racheta atacă de sus, dintr-un unghi de patruzeci şi cinci de grade, acolo unde blindajul era mai subţire. Pentru orice eventualitate, ca de pildă existenţa unui blindaj suplimetar reactiv, racheta avea încărcătura de luptă (8,4 kg) dispusă ca un tandem, în faza primară pentru a detona blidajul reactiv, iar ulterior intra în acţiune faza finală, adevăratul distrugător. Explozia acestuia din urmă, angrenând într-un jet devastator şi bucăţi din blindaj, răbufneşte în interior şi distruge tot ce întâlneşte în cale, circuite hidraulice, electrice, muniţie şi, bineînţeles, fiinţe umane. Din TAB-ul lovit, doar părţi din caroseria incendiată puteau sta mărturie a ceea ce a fost cu o clipă mai devreme o maşină blindată de luptă. O rachetă de 1,76 metri lungime şi cântărind doar 28 de kilograme

tocmai distrusese un mastodont de douăsprezece tone. Era o performanță, dar nu suficientă pentru luptătorii de la Operațiuni Speciale.

– Ținta secundară distrusă, cea principală intactă! Repet, ținta principală intactă!

Ca și o confirmare a mesajelor din stație, veni bubuitura tunului de pe tanc, vizând chiar locul din care pornise racheta Javelin. Explozia obuzului se sparse în mii de schije, în timp ce tancul se mișca încet, cu tunul rotindu-se, în căutare de noi victime. La adăpostul tirului său, infanteriștii trăgeau rafale lungi, la descurajare.

– Mai vreau un Javelin asupra tancului! Repet, cer Javelin asupra tancului!

O voce distorsionată răspunse:

– Javelin distrus! Cer asistență medicală la compania a doua! Avem morți și răniți! Repet, Javelin scos din luptă!

– O soluție de foc asupra tancului! Compania unu, cer un Javelin asupra tancului! Eliminați tancul!

– Negativ! Soluție de foc imposibilă la compania unu! Javelin se deplasează prin clădire spre sud-est pentru o soluție de foc! Cer foc de acoperire!

– Afirmativ! Foc de acoperire în trei, doi, unu, acum!

O grindină de gloanțe se abătu asupra tancului rămas singur în piață printre epave arzânde. Ineficiente asupra blindajului, dar efective pentru moral. Țeava tunului se roti încet spre clădire, gata să tragă.

– Javelin, care e poziția ta? Aștept o soluție de foc urgent!

– Negativ!

– Drace! Toată lumea la adăpost!

Țeava tancului se fixă spre centrul clădirii, vizând tocmai încăperea în care Cristea aştepta ca hipnotizat, cu ochii la țeava tancului care se fixase direct spre el. Incapabil de vreo reacție, aştepta să vadă obuzul pornind spre el într-o trombă de flăcări.

Aerul dimineții se învârtoşă deasupra lui, de parcă obuzul ar fi răscolit văzduhul. Atâta doar că proiectilul nu pornise, nu încă. În schimb, aerul era răscolit de cele patru elicoptere IAR-330 Puma Socat ce se ridicaseră la orizont, chiar deasupra clădirilor ce mărgineau piața. Unul dintre ele, cu rampele rachetelor goale, trecu pe deasupra spre clădirea parlamentului, iar celelalte trei se lăsară uşor cu botul înainte, pentru a deschide un câmp mai uşor de tragere pentru rachetele X-5. Fiecare trase câte două rachete către tancul prins la mijloc. Acesta irumpse într-o străfulgerare de flăcări şi lumină, împrăştiind în jur şarje de metal topit. O clipă mai târziu, locul era de nerecunoscut. Doar un vulcan ireal de lumină lăptoasă alimentat de explozia muniției, asta era tot ce rămăsese. Elicopterele continuau să tragă în cadență maximă proiectile de 20 mm spre infanteriştii inamici care, lipsiți de protecția blindatelor, se retrăgeau în derută spre străzile dinapoi, presărându-şi drumul cu sângele celor căzuți.

Ajuns gâfâind pe acoperişul Palatului Parlamentului, colonelul Dorinel Iancu privi spre elicopterul ce survola clădirea. Jos, incendiile de la epavele carbonizate rivalizau în intensitate cu soarele ce se ridicase la orizont. Un

elicopter de transport se opri deasupra sa şi începu să coboare pe cabluri containere de arme, muniţii, raţii şi efecte militare. Căutând din ochi elicopterul cu rampele de rachete goale, colonelul se întoarse spre el, luă poziţia de drepţi şi salută cu mâna la cască. Impresionat, căpitanul Laurenţiu Bodea clătină uşor aparatul în semn de răspuns spre silueta rigidă încremenită cu mâna la cască pe acoperişul Palatului Parlamentului din capitala Republicii Moldova.

Vasili Gruşenco năvăli surescitat spre încăperea în care ar fi trebuit să se afle Cristea. Extaziat de salvarea adusă parcă de îngeri veniţi din ceruri, la propriu mai mult, alerga sărind peste bucăţi de zidărie căzute pe culoar, ignorând răniţii cărora personal mai mult sau mai puţin calificat încerca să la acorde ajutor, dar şi trupurile nemişcate, cu feţele acoperite, întinse de-a lungul pereţilor. O imensă gaură mărginită de cărămizi căzute şi mormane de moloz ţinea locul uşii de intrare în biroul care fusese punctul de comandă al întregii apărări, de unde Cristea îşi trimitea ordinele.

Cu o strângere de inimă, se avântă înăuntru. Un oftat de uşurare imperceptibil îi părăsi pieptul când dădu ochii cu un Cristea sprijinit de un birou căzut într-o parte, acoperit parţial cu bucăţi căzute din tavan. Arma lui Cristea stătea totuşi la îndemână, lângă el, sprijinită de un picior al mobilierului devastat, alături de câteva încărcătoare. Paşii îi scrâşneau peste molozul şi pietrele împrăştiate într-un strat gros pe pardoseală. Surescitat, începu să vorbească:

– Am interogat prizonierul, pe cel capturat în timpul luptei!

– Şi? întrebă Cristea cu o voce neutră.

– Spetznatz, trupele speciale ruseşti!

Cristea adăugă, cu o voce obosită:

– Era de aşteptat, nu crezi?

Îşi îndreptă privirea spre dreapta, ca şi cum ar fi aşteptat o confirmare. Abia atunci Gruşenco îl zări pe cel de-al treilea prezent în încăpere. Cu o faţă arsă de soare, atletic, deşi trecut de patruzeci de ani, îmbrăcat într-o uniformă de camuflaj fără însemne, doar cu numele vizibil deasupra buzunarului stâng de la piept, stătea tolănit într-un fotoliu din piele neagră, imposibil de recunoscut aşa acoperit de praful alb al molozului desprins din pereţi şi tavan. Puşca de asalt M16 A2 stătea sprijinită de marginea laterală, la îndemână, parcă gata de a fi apucată într-o clipă. Un moment privirea lui Vasili Gruşenco se opri asupra numelui înscris deasupra buzunarului stâng al uniformei: IANCU. Un nume şi atât. Dar un nume care simboliza multe, era numele celui care a recomfirmat la jumătatea secolului XIX faptul că românii ştiu lupta eroic, chiar şi atunci când sorţii le sunt potrivnici.

Vasili Gruşenco nu se putu abţine să nu facă o comparaţie. Cristea avea ochii încercănaţi şi grei după două nopţi nedormite de luptă şi tensiune continuă. Totuşi, avea încredere că în momentul imediat următor, dacă va fi cazul, Cristea va fi acelaşi comandant lucid, capabil să-şi ducă misiunea la îndeplinire. Spre comparaţie, acest Iancu ce stătea tolănit în această încăpere şi pe acest fotoliu pe

care Cristea şi chiar el îl apăraseră cu preţul vieţii, părea mult mai proaspăt. Şi mai calm, în acelaşi timp. Poate din cauza faptului că nu participase la toate luptele, cel puţin aici şi acum, îl făcea pe Vasili Gruşenco să-l privească pe acest individ ca şi pe un intrus.

Vocea lui Cristea îl smulse din meditare:

– Cred că şeful tău, Halipa sau cum îl cheamă, ar trebui să facă ceva! Să ia o decizie, şi cât mai repede!

Vasili Gruşenco răspunse nedumerit:

– La ce te referi? Ce vrei să spui?

Încet, Cristea ridică braţul indicând spre personajul ce stătea aproape de el în fotoliu.

– Dânsul este colonelul Dorinel Iancu, comandantul Detaşamentului Operaţiuni Speciale. Este un ofiţer român, conducător al unui detaşament de peste patru sute de soldaţi români. Eu sunt un ofiţer român, conducând alţi români în luptă. Sub ordinele lui Bogdan Doicu sunt alţi români. Toţi, aflaţi aici, sub asediu, luptând şi vărsându-ne sângele într-o poziţie în afara graniţelor actuale recunoscute ale României. Elicopterele care au tras în piaţă sunt româneşti, pilotate de români. Fără mandat ONU, fără acordul aliaţilor.

Cristea inspiră adânc înainte de a continua.

– Români luptând în afara oricăror acorduri internaţionale şi a oricărei logici! Situaţia asta nu mai poate continua prea mult!

Cu o umbră de panică în voce, Vasili Gruşenco întrebă, ţintuindu-l cu privirea pe colonelul Iancu, de parcă el ar fi fost mesagerul unor veşti îngrijorătoare:

– Şi ce aveţi de gând? Să ne părăsiţi aici?

Cristea ridică din umeri. Aruncă o privire spre piaţă, privind grupul de zece-doisprezece militari în combinezoane negre ce înaintau dezarmaţi, cu mâinile la ceafă, în două şiruri paralele, spre clădire. De o parte şi alta, erau supravegheaţi îndeaproape de şase soldaţi de la Operaţiuni Speciale, cu armele îndreptate spre ei. Prizonieri, altă problemă pe capul său. Reveni către Vasili:

– Ce avem de gând? Noi, nimic! Suntem soldaţi şi vom îndeplini ordinele. Dar şeful tău ar trebui să facă ceva, cât mai repede! Asta nu mai depinde de noi. Noi ne vom face datoria faţă de ţară!

Vasili Gruşenco se lăsă pe marginea biroului, alături de Cristea. Parcă abia acum simţea oboseala cum îi invada corpul în valuri grele. Ar fi vrut să se întindă şi să doarmă uitând de toţi şi de toate, dar nu putea, nu încă. Oftă, apoi ridică ochii spre privirea neutră a lui Iancu şi negăsind nici un răspuns, şi-i întoarse spre Cristea.

– Care ne sunt alternativele?

– O soluţie ar fi renunţarea. Şeful tău să ajungă la o înţelegere cu conducerea de aici, de la Chişinău. Sau chiar capitularea. În acest caz, noi vom fi extraşi, nimeni de la noi nu vrea să fie implicat în această poveste, dacă ia un astfel de curs.

Vasili făcu un gest de revoltă.

– Observ că nu agreezi această alternativă. Am expus-o, deoarece nu-l cunosc pe acest Iuliu Halipa. Mi s-a cerut să-l protejez, nu să-i discut programul politic. În caz că face o înţelegere, bănuiesc că are deschise unele canale

de comunicație cu cineva din sfera puterii, cam asta ar fi alternativa noastră.

– Alte opțiuni! zise Vasili pe un ton mai ridicat, prin care ar fi vrut să dea de înțeles că nu admite această versiune.

Cristea nu insistă şi trecu mai departe.

– Nu prea multe. Putem sta în continuare aici, luptând pe mai departe, dar împotriva unor forțe din ce în ce mai puternice. Vom rezista cât vom putea, dar nu prea mult. Ajutor nu vom avea suficient, cel puțin nu în aceeaşi măsură ca şi adversarii noştri. După cum ai observat, dacă li se dă timp, aduc forțe mai bine pregătite şi echipate. Următorul atac, nu ştiu cu cine sau cu ce va fi dat, dar ultima oară am luptat împotriva Spetznatz sprijiniți de blindate.

– Dar vor veni civilii să ne sprijine!

– Îți asumi tu, şeful tău, sau oricare altcineva, responsabilitatea a sute sau mii de victime din rândul civililor? Aseară, inamicii noştri nu au avut complexe să tragă asupra civilior neînarmați din piață! Pentru ei, miza este mult prea mare! Dacă vom fi ajutați de peste Prut, cât timp crezi că va putea fi ținut secret ajutorul nostru? Mass media comunistă şi cea rusească abia aşteaptă să prezinte dovezi lumii întregi despre implicarea noastră şi prin noi a NATO în problemele voastre interne! Nu cred că-ți dai seama de implicațiile internaționale şi de presiunile la care va fi supus Bucureştiul! Iar rezultatul este unul singur, vom primi ordin să ne retragem şi abia atunci vă vom lăsa baltă!

– Dar voi puteți rămâne pe poziții şi să luptați alături

de noi! insistă Gruşenco.

Iancu zâmbi ciudat. Cristea continuă cu răbdare.

– Noi suntem soldaţi români. Dacă primim ordin, ne retragem. Nu luptăm pe teritoriul naţional, iar noi am jurat credinţă ţării şi superiorilor, în această ordine. Dacă primim ordin, ne retragem! Simplu.

Ca înecatul care se agaţă de un pai, Vasili Gruşenco întrebă:

– Ce vrei să spui cu această ordine?

Cristea schimbă o privire rapidă cu colonelul Iancu. Acesta din urmă aprobă imperceptibil din cap.

– Ajungem la a treia variantă. Noi luptăm pentru ţara noastră, România. Dar acesta nu este teritoriu românesc, cel puţin oficial, recunoscut de forurile internaţionale. Dacă şeful tău, care a câştigat alegerile, proclamă unirea cu ţara, iar ai noştri acceptă, împingând problema spre ONU şi aliaţi, atunci noi luptăm pe teritoriul naţional, şi datoria noastră este de a elimina agresorul care încearcă să ocupe o parte din teritoriul românesc. Armata română poate să intervină, şi atunci ceilalţi vor fi cei care sunt intruşi.

– Dar dacă primiţi ordin să vă retrageţi? Ce se va întâmpla cu revoluţia noastră?

Cristea mai schimbă o privire cu colonelul Dorinel Iancu, înainte de a merge mai departe.

– În acest caz, nu cred că vom primi ordin de evacuare, ba dimpotrivă, vom primi ajutor. Vor începe negocieri şi discuţii cu forţele armate moldovene, dar noi va trebui să rămânem pe poziţii.

– Dar dacă veți primi ordin?

Cei doi zâmbiră ceva mai cald. Pentru prima oară, Iancu interveni:

– Am jurat credință țării și superiorilor! În această ordine! În cazul în care Moldova se unește cu România, țara este aici! Dumnezeu să ne ajute!

Soarele răsărise de curând, aruncând o lumină difuză în încăpere, filtrată prin praful de cărămidă și moloz ce plutea în aer, printre devastările produse în cursul nopții. Vasili Grușenco strânse îndelung mâinile celor doi militari, apoi se îndreptă obosit spre ieșire.

Afară, primii demonstranți începură să umple piața, printre scheletele carbonizate ale blindatelor ce continuau să ardă mocnit. Se aprinseră lumânări pe locurile unde au murit oameni, indiferent de partea cui au luptat. Scandările, la început timide, cuprinse de emoție la vederea câmpului de bătălie, irumpseră la un moment dat în forță, strigate din miile de piepturi ale celor care se grăbeau în piață pentru o nouă zi de proteste. "SUNTEM ROMÂNI!" scandau deja zeci de mii de glasuri, privind cu recunoștință la clădirea Palatului Parlamentului care nu a căzut sub loviturile tiraniei, chiar dacă mulți oameni au luptat și au murit ca să nu se întâmple asta. Scandările se diminuară treptat, lăsând loc unei liniști mormântale, ca un moment de reculegere și un omagiu pentru cei căzuți în luptă. Apoi o voce intonă un vers, reluat apoi din zeci de mii de piepturi. În curând, peste o sută de mii de glasuri intonau „Deșteaptă-te române!".

XIX

4 mai 2014, ora 9.00
Bucureşti, sediul SRI

– Cred că ar trebui să-ți cer scuze, nu? întrebă Tiberiu Enea.

Vlad Sorescu îl privi nedumerit.

– De ce?

– L-am făcut nebun pe Cristea ăsta al tău. După raportul de la Doicu, în care îl ridică în slăvi pentru felul în care a organizat apărarea, spunând că numai datorită lui a putut fi menținută poziția, îmi dau seama că m-am cam grăbit să-l etichetez astfel.

– Ar trebui să-i ceri scuze lui Cristea, nu mie. Oricum, sunt convins că nu ți-ar purta pică. Nu este genul de om ranchiunos.

– O definiție interesantă pentru un om care este plătit

să ucidă alți oameni, nu crezi?

Cristea ridică sprâncenele cu un aer de naivitate abia disimulat:

– Te pomeneşti că oamenii tăi din SIE or fi genul de domnişoare aflate la primul lor bal, nu?

Tiberiu Enea zâmbi împăciuitor:

– Touche, mon cher! Recunosc încă o dată, m-am cam pripit, dar situația actuală nu prea ne lasă loc de întors! I-am aruncat pe cei de la Operațiuni Speciale în luptă, şi băieții au cam muncit! Au morți şi răniți, iar adversarii lor se pare că nu sunt trupe de strânsură, ci unii dintre cei mai buni din lume, dacă rapoartele sunt corecte! Ne-am luptat cu Spetznatz-ul rusesc, nu cu aiuriți transnistreni care se joacă de-a războiul!

Dăianu se simți dator să intervină:

– Cred că, totuşi, avem o problemă serioasă aici! Nu zic că restul ar fi floare la ureche, dar că ultimele informații sunt mult mai serioase decât am putea noi să credem!

– Despre ce vorbeşti?

– Spetznatz! Despre asta vreau să spun! Aceştia au fost trimişi de Rusia, nu de Tiraspol! Deci Kremlinul are un interes special ca acest Iuliu Halipa şi mişcarea prounionistă să fie eliminată rapid şi fără prea multe menajamente.

– Deci, vrei să spui că Rusia va face tot ce poate ca să dăm greş?

– Nu chiar tot ce poate, dar aproape tot ce poate, e mică diferență, mai mult de nuanță. Nu trebuie uitat că tot Spetznatz-ul l-a ucis pe 25 decembrie 1979 pe preşedintele

afghan Hafizullah Amin împreună cu familia sa şi staff-ul său, precedând invazia din Afghanistan, care va dura cam zece ani. Când ruşii îşi trimit Spetznatz-ul la inaintare, înseamnă treburi serioase. Mai ales într-un asemenea număr, cu o asemenea forţă.

– Şi cred că nu vor fi prea fericiţi cu pierderile suferite, continuă Sorescu. Am înţeles că Iancu a făcut un adevărat măcel printre ei.

– Să nu exagerăm cu măcelul, dar pierderile lor au fost mari, chiar foarte mari. Şi noi am avut pierderi simţitoare, atât printre apărători, cât şi printre băieţii de la Operaţiuni Speciale. De la inamic au luat şi vreo doisprezece-cincisprezece prizonieri, unii răniţi, completă Puşcaş. Iată că suntem într-o situaţie delicată.

– Ca şi până acum, mormâi Tiberiu Enea. Deci, nimic nou, din acest punct de vedere. Mă întreb, doar, când vor apărea pe posturile de televiziune din întrega lume imagini cu trupe româneşti ce se bat prin Chişinău, fără niciun fel de mandat. Pe unde dracu va scoate cămaşa atunci conducerea politică, când NATO va pune unele întrebări. Până la urmă, asta se numeşte invazie, nu?

– Mai încet, Tibi! Din partea Spetznatz-ului cum s-ar numi atunci? Sau din partea Rusiei, de care aparţine Spetznatz-ul? Sau, mergând puţin mai în urmă, ocuparea Tighinei de către tancurile Armatei a XIV-a, în 1992, arborând drapelele Rusiei, cum se poate numi?

– Ştiţi foarte bine că nu asta am vrut să spun. Dar toate mediile de stânga din lume vor condamna România, uitând de partea cu Rusia, doar aşa merg lucrurile în lumea

asta. Noi nu avem un astfel de lobby ca şi Rusia, iniţiat încă din vremea Uniunii Sovietice. Şi nu noi, ci Rusia, este principalul furnizor de gaze şi petrol pentru UE.

– Cred că am avea ceva să învăţăm de la Israel. I-a durut undeva de toate rezoluţiile şi de toate criticile, continuă să-şi vadă strict de interesele lor.

– Dar nu avem lobby-ul lor şi sprijinul necondiţionat din partea americanilor.

– Poate de data asta este altfel, interveni Vlad Sorescu. Am fost la Cotroceni împreună cu Titi, şi situaţia se prezintă de o natură favorabilă. Americanii văd cu ochi buni o rezolvare a problemei Moldovei în interesul nostru, dar ne solicită cooperare în Transnistria. Ideea e că ei vor ceva de acolo, şi preferă să obţină prin intermediari. Cei mai la îndemână suntem noi, care avem şi un interes special. Deci, o simplă afacere, dar vom beneficia de un anumit sprijin. Cât de mare, rămâne de văzut de felul în care vor decurge lucrurile. Măcar la capitolul sprijin media, cred că ne vom bucura de el din partea lor.

– Mda, măcar atât putem spera, odată intraţi în joc. Pe mine mă cam îngrijorează intervenţia Spetznatz, ceea ce denotă atenţia specială a Rusiei asupra subiectului în discuţie. Dacă era vorba doar de nişte transnistreni, ca în cazul precedent, nu-mi făceam prea mari probleme. Dar aici este vorba de mult mai mult. Cât de mult este dispusă Rusia să se implice pentru a se asigura că Republica Moldova va rămâne în sfera ei de influenţă? Cât de mult se va implica ca să menţină regimul criminal de la Tiraspol? De ce amploare va fi următorul atac împotriva lui Halipa?

– Destul de mult, dar nu ca şi în cazul Georgiei în august 2008, riscând o intervenție directă, răspunse Dăianu. Nu trebuie uitat că Republica Moldova nu are o graniță comună cu Rusia, pentru o invazie ar avea nevoie de acordul Ucrainei, iar aceasta, deşi total nesigură, nu cred că va risca un astfel de accept. Din punct de vedere al sprijinului față de Tiraspol, cred că ar face multe ca să mențină regimul, chiar dacă în ultima vreme au avut destule diferențe de opinii.

– Regimul din Ucraina, condus de acest Igor Petraikin, mi se pare destul de nesigur. S-ar putea ca să cedeze unei cereri imperative a Rusiei, sau dacă nu, ar putea fi răsturnat şi înlocuit cu unul mult mai docil. Chiar şi Petraikin simte asta.

– Da, perfect adevărat, dar asta cere timp. Noi va trebui să ne bazăm pe rapiditate, ăsta este tot secretul. Va trebui să ne mişcăm în mare viteză, punând lumea în fața unui fapt împlinit. Reacția Rusiei ar putea fi tardivă, chiar cu acordul Ucrainei. Odată instaurați pe poziție, nimeni nu va risca un război doar pentru o clică alungată.

– Dar până atunci mai este cale lungă. Şi lui Halipa i se pot întâmpla multe, nu? Încă nu are puterea, iar alții îi pot veni de hac. Am câştigat doar o bătălie, şi după cum simt eu este doar una minoră față de cele ce vor veni. Apropo, ce capacități are Spetznatz-ul, domnule profesor?

Dăianu preluă ideea şi începu cu calm, ca şi la un simplu seminar.

– Dacă până la colapsul Uniunii Sovietice existau

30000 de soldați Spetznatz, fiecare armată având câte o brigadă de câte 1300 de militari împărțiți în echipe de câte zece oameni, în afară de cei aparținând de flotă, astăzi sunt patru mari grupări de trupe Spetznatz, afară de cele ale marinei, care sunt destinate recunoașterilor în zonele de coastă și protecție a traficului maritim. FSB-ul are două din aceste grupări, Alfa, pe care i-am văzut în acțiune la teatrul din Moscova în 2002, iar cea de-a doua, Vega, ocupându-se de protecția instalațiilor sensibile, ca de exemplu cele nucleare. În cadrul MVD există o grupare care ar fi echivalentă cu Rangerii americani, iar în cadrul GRU, ar fi echivalenți cu SAS-ul britanic. Indiferent, o forță de temut, de care trebuie să ții seama. Soldații aceștia sunt printre cei mai buni din lume.

– Mulțumim, domnule profesor, pentru informațiile furnizate, interveni Sorescu. Una peste alta, noi știm ce avem de făcut. Scopul nostru este clar. Avem deja unitățile militare gata de luptă. Ceea ce așteptăm este ordinul de acțiune. După informațiile mele, nu va dura mult până când Halipa va rupe pisica, într-un fel sau altul. Atunci vom putea ști exact direcția de acțiune. Eu înclin spre partea în care Halipa ne va invita practic să facem unirea. De aici depinde de noi, doar de noi. Avem mână liberă. Întrebarea este dacă ne vom arăta la înălțimea înaintașilor noștri, cei care au realizat idealul milenar în condiții mai puțin favorabile, atunci când întreaga lume era împotrivă, nu ca și acum, când o parte ne este favorabilă? Depinde de noi să răspundem la această întrebare.

– Vlade, știi răspunsul, important este cum reușim să

realizăm asta cu cât mai puţine pierderi!

– Cunoaşte-te pe tine însuţi şi cunoaşte-ţi inamicul, şi nu vei fi înfrânt nici în o sută de bătălii, spunea Sun Tzu, interveni Dăianu.

– Aşa este, profesore, căci noi ne cunoaştem pe noi, dar nu ştim care ne va fi inamicul, după cum vor decurge evenimetele, dacă Rusia va interveni în forţă sau nu.

– Atunci, revenind la Sun Tzu, dacă te cunoşti pe tine şi nu cunoşti inamicul, pentru fiecare victorie vei suferi o înfrângere.

– Şi dacă nu ne-am cunoaşte pe noi, care ar fi părerea lui Sun Tzu?

– Atunci vei ceda în fiecare bătălie.

– Domnule profesor, nu ne lăsaţi prea multe alternative, deoarece nu prea ştim ce vor face ruşii.

– Nu eu nu vă las alternative, ci Sun Tzu, iar el nu a făcut altceva decât să ilustreze nişte legi ale războiului. La fel cum geometria se bazează pe nişte axiome ale lui Euclid, la fel şi războiul are nişte legi. Una dintre ele este faptul că nimic nu este constant sau sigur în război. Iar ce vor face ruşii, puteţi să încercaţi să aflaţi. Întrebaţi-i pe americani, în mod sigur au ei nişte canale de comunicare, sau pot interpreta mult mai bine gesturile şi acţiunile lor. Iar ce veţi afla, judecaţi-le voi înşivă, nu vă lăsaţi influenţaţi de gândirea sau interpretarea americană, sau, poate, de interesele lor. Oricum, poate veţi afla mult mai multe.

Dăianu se opri câteva secunde înainte de a continua:

– Dacă este să-mi cereţi şi mie părerea, a mea este

categorică: mergem înainte! Deoarece şi ei sunt români şi merită o şansă! Au vărsat deja prea mult sânge pentru asta. Nu merită să le întoarcem spatele şi să rămânem la adăpostul alianțelor, fără să-i băgăm în seamă. Sunt frații noştri mai puțin norocoşi, dar a venit momentul să aibă o şansă pe care numai noi le-o putem oferi! Iar ei au dovedit că pentru şansa asta sunt dispuşi să-şi dea viața! Vedeți câți dintre cei căzuți până acum sunt moldoveni şi câți de-ai noştri, şi vă veți face deja o idee despre nivelul de sacrificiu la care sunt dispuşi aceşti frați ai noştri pentru ideea de a fi români! Nu uitați, ei s-au băgat în luptă cu mâinile goale, ca şi noi în decembrie 1989! Băieții pe care i-am trimis noi acolo erau cât de cât bine înarmați. Iar ce spune colonelul Dorinel Iancu în ultimul său raport, chiar în încheiere, mi se pare deosebit de relevant. Cred că a fost impresionat de capacitatea de sacrificiu a moldovenilor, din moment ce spune că va rezista până la ultimul om, retragerea neintrând în proiectele sale. Căscați ochii, domnilor, cei aflați în toiul luptelor ne trimit nişte mesaje! Cristea şi Iancu ne spun că ei vor lupta până la capăt! Dacă ei se vor bate, cei trimişi în foc, de ce noi mai ezităm şi ne întrebăm dacă este bine sau nu ce am decis deja? Dați-i drumul înainte, cu Dumnezeu înainte! Fiindcă nu luptăm decât pentru ceea ce este al nostru, pentru neamul nostru românesc!

Mai bine de două minute, nimeni nu mai zise nimic. Într-un târziu, Enea încercă să reînoade discuția.

– Dar, totuşi, depinde şi de reacția lui Halipa, nu?

Vlad Sorescu tuşi uşor înainte de a vorbi:

– După raportul lui Cristea, se pare că Halipa va lua o decizie şi va da o declaraţie în piaţă în jur de ora douăsprezece. Până atunci, nu avem ce face decât să stăm pe poziţii.

– Dacă declaraţia va fi ceea ce ne aşteptăm, vom acţiona?

– Da, trecem la faza a doua.

– Mie mi se pare că faza întâi încă nu s-a terminat şi ne-a creat deosebit de multe probleme. Ne-am putea trezi implicaţi în ochii întregii lumi, dacă cumva ceva transpiră referitor la noi cu privire la luptele de până acum.

– Da, a durat mai mult şi a fost mai dificilă decât ne-am aşteptat. Dar nu avem ce face, decât să mergem înainte. Armata e gata?

– Forţele armate române de pe Prut sunt gata de acţiune la mai puţin de treizeci de minute din momentul în care vor primi ordin! interveni Şeful de Stat Major, generalul Constantin Puşcaş.

– Şi ordinul când va veni?

– Preşedintele va da o declaraţie la scurt timp după cea a lui Halipa. Este deja pregătită. Imediat va da un ordin către forţele armate, în calitate de comandant suprem, asta dacă totul este OK, continuă Puşcaş.

– Bine, bine, dar armata când va acţiona?

– La un minut după ordinul preşedintelui!

– Dumnezeu să ne ajute!

4 mai 2014, ora 9.45
Chişinău

Peter Flare se plimba de colo-colo surescitat. Gordon introdusese deja stickul de memorie în laptop şi era gata de transmisie. Va mai dura cam o jumătate de oră până ce imaginile vor fi prelucrate şi văzute de redactorul şef, apoi cumplitele lupte din Chişinău vor ajunge, ca nişte imagini live, la cunoştinţa întregii planete.

Se întrebă a mia oară dacă nu a greşit atunci, în zori, când Gordon i-a sugerat să transmită imaginile filmate în cursul nopţii, înainte de a face turul cu mulţimea adunată dimineaţa pentru a-i susţine pe asediaţii din Palatul Parlamentului. Atunci a refuzat, convins fiind de faptul că totul se leagă, totul are o legătură indisolubilă, atât luptele de stradă, cât şi mulţimea de peste o sută de mii de oameni ce scanda în continuare în piaţă. Dorise un reportaj complet al evenimentelor, nu doar fragmente. Aşa proceda un profesionist.

Şi Gordon avea dreptate. Luase nişte imagini explozive, şi la propriu şi la figurat, căţăraţi pe un acoperiş nu departe de piaţă. Filmaseră o adevărată bătălie, este drept, numai din unghiul destul de îngust care bătea spre piaţă, dar era suficient. Trasoare, explozii, împuşcături, strigăte, urlete, gemete, scrâşnet de şenile, ziduri care se năruiau sub puterea exploziilor, bubuitul tunurilor grele de pe tancuri, şi mai presus de toate desantul elicoptere-

lor cu însemnele acoperite, apoi, ca o apoteoză, lansările de rachete ale celor cinci elicoptere neidentificate. Nu-şi dădea seama ale cui puteau fi elicopterele, dar de treaba asta se vor ocupa alţii, nu degeaba există experţi sau analişti militari. Oricum, ceea ce obţinuse era mai mult decât suficient pentru patru sau cinci premii Emmy. Dar el dorea mai mult. Dorea un colaj de imagini care să spună o poveste, o poveste adevărată ce se petrecea sub ochii lui, aici, la Chişinău.

Gordon susţinuse ideea de a le trimite dintr-un motiv simplu, pe care îl înţelegea perfect. Dacă vreun alt coleg reporter, de la altă televiziune, i-o lua înainte? Laurii şi premiile s-ar fi dus în altă parte, o altă televiziune sau agenţie de ştiri ar fi avut întâietate, lucru greu de înghiţit într-o concurenţă atât de acerbă ca şi cea din domeniul mass-media. Pe vremuri, când era mai tânăr, poate ar fi gândit şi el la fel.

Dar acum nu era cazul. Concurenţa era depăşită. Îi văzuse pe colegii acreditaţi la Chişinău. Discutase cu mulţi dintre ei şi simţise sentimentele lor. Respect şi invidie, cam la asta se reducea totul. Era şi normal. Agenţiile de presă îşi trimiseseră aici doar linia a doua de corespondenţi. Pe cei mai tineri sau mai timoraţi, de genul celor care nu prea se avântă unde este pericol. Nimeni nu credea că în ideea că acest oraş ar putea deveni un alt punct fierbinte pe mapamond. De aceea, adevăraţii corespondenţi de război, oameni hârşiţi cum era el, erau în Afghanistan, Pakistan, Irak, Georgia sau în multitudinea de puncte fierbinţi de pe planetă. Acolo ar fi fost şi el acum, dacă nu ar fi cedat

în urma experienței din Cecenia, în urma căreia era să-și piardă viața. Chiar și printre corespondenții cu greutate, cum erau cei pe care îi întâlnise în Saravejo sau Bagdad, majoritatea preferau să-și trimită materialele din interiorul Zonei Verzi, în siguranță, de multe ori mulțumindu-se să retransmită declarațiile oficialilor, adăugându-le câteva comentarii, de cele mai multe ori fără obiect, doar pentru ca televiziunea la care erau afiliați să poată spune: "A transmis din Bagdad corespondentul nostru..." De multe ori, acest lucru ar fi putut fi făcut și din studio.

Și mai mult, cei acreditați la Chișinău nu erau nici măcar atât. Nu vedea în niciunul vreo tânără speranță, nimeni nu avea acea lucire în ochi care o întrezărea când se privea în oglindă acum mai bine de cincisprezece ani, în baia hotelului bombardat din Saravejo. Erau alt aluat. În mod sigur, și-au transmis corespondențele de genul "... în Chișinău se aud tiruri de arme automate în cursul nopții. Surse guvernamentale spun..." și bla-blaurile de rigoare. Din nou se întrebă ce căuta aici, cu ei. În momentul în care au început împușcăturile, a simțit din nou acea chemare de demult, din tinerețe, cum îi spunea, de a deveni corespondent de război. Oare trauma din Cecenia se vindecase? Cei cu experiență spuneau că de așa ceva nu scapi.

Atunci de ce îl târâse pe Gordon sub foc, pe acoperișuri, doar pentru a ajunge la sursă, să poată filma și ulterior transmite din inima știrilor, acolo unde se petrec de fapt lucrurile? De ce se supărase pe Gordon noaptea trecută când acesta, după ce văzuse printre două blocuri, de pe

acoperişul casei pe care se aflau, o porţiune din piaţă, a zis că el mai degrabă demisionează decât să mai facă un pas? Şi cu câtă ciudă a aprobat, ştiind că Gordon va rămâne pe loc, orice ar fi, ca să filmeze de acolo, în loc să se apropie mai mult!

– Gata, şefule, a plecat spre casă! îi întrerupse Gordon firul ideilor.

Imediat închise capacul laptopului apoi ridică privirea spre el.

– Acum, şefule, putem trage un somn până ieşim din nou la vânătoare?

În mod sigur, şi Gordon era alt aluat. Dar nu avea ce face. Fără entuziasm, îşi dădu acordul.

– Bine, dar numai o oră, până la emisiune. După asta, din nou la treabă!

Gordon ieşi împleticindu-se pe culoar, îndreptându-se spre camera lui. Peter îşi reluă plimbarea agitată prin cameră, în aşteptare. Gordon nu era curios să vadă cum a ieşit de fapt produsul final, emisiunea. Putea argumenta că o cunoaşte deja, doar el a filmat-o, inclusiv comentariile lui Peter Flare. Iar când va fi solicitat, o va face din nou. Dar nu ca şi noaptea trecută, cu riscul vieţii.

Rămase cu ochii la televizor, mutând canalele din când în când. În cazul în care forţele guvernamentale ar fi atacat mulţimea din piaţă, dorea să ştie cât mai repede, pentru a-l târî din pat pe Gordon spre piaţă. Noroc că nu erau chiar atât de departe. Dar totuşi, ar fi trebuit să fie în piaţă chiar şi acum. În mod sigur, Gordon era din alt aluat.

4 mai 2014, ora 10.40
Bucureşti, sediul SRI

Generalul Constantin Puşcaş închise telefonul mobil şi-l strecură în buzunar. Oftă, apoi se adresă celorlalţi ce-i aşteptau vorbele cu nerăbdare.

– Mda, moldovenii au închis traficul de frontieră brusc, fără nicio explicaţie. Toate vehiculele ce încercau să treacă au fost întoarse din drum, inclusiv traficul pietonal a fost suspendat, în ambele sensuri. Valabil la toate punctele de frontieră.

– Da, era de aşteptat, nu crezi? Mă mir doar că au reacţiont aşa de târziu! murmură Sorescu. Aţi reuşit să treceţi ceva? continuă adresându-se atât lui Puşcaş, cât şi lui Enea.

– În mare parte da, am început transferul ceva mai devreme, mă aşteptam la asta, răspunse Tiberiu Enea, şeful SIE.

– Damian spune că a trecut în proporţie suficientă pentru a asigura saltul la momentul oportun. Ştiţi că este la Iaşi, special pentru a dirija operaţiunile.

– Cred că în curând va trebui să zbori şi tu la Iaşi, atunci când va începe tămbălăul, nu crezi? Copilul tău minune, acest Virgil Pintea, poate avea nevoie de ceva îndrumări, sau chiar o supraveghere discretă, chiar dacă până acum s-a dovedit un general capabil, nu?

– Da, am încredere în el, doar a stabilizat de unul singur un front şi chiar a obţinut o victorie clară, dar încă este prea tânăr, ar trebui să-i supraveghez puţin spatele.

– Cine vorbeşte de tinereţe, de parcă tu ai fi ceva moş decrepit, mormăi Enea. Nu mă bag în operaţiunile militare, dar cred că locul tău este aici, la Bucureşti. Nu este treaba ta să te ocupi de conducerea unui front, pentru asta ai subordonaţi, tu trebuie să te ocupi de vederea de ansamblu, să ai contacte cu reprezentanţii aliaţilor, mai ales că aici pot da greş politicienii. Nu uitaţi ce s-a întâmplat cu Ucraina!

– Da, e o decizie grea, o vom lua împreună la momentul oportun. Sper să nu fie nevoie de intervenţia şefului Statului Major direct pe câmpul de luptă. Mai ales că noi sperăm să nu fie vreo luptă, ci totul să decurgă paşnic, zise Puşcaş. Ceea ce mă îngrijorează este un alt lucru. Pe lângă faptul că au oprit traficul, moldovenii încep să baricadeze trecerile lor cu blocuri de beton şi întind reţele de sârmă ghimpată. În curând vor instala mitraliere şi tunuri. Ceva nu-mi sună bine aici, parcă s-ar aştepta la un atac dinspre noi.

– Noi nu dorim să-i atacăm, dar conducerea comunistă se pregăteşte pentru ceea ce poate fi mai rău pentru ei. Cred că deja au început să înţeleagă pe ce poziţie se află, şi ar fi în stare de orice ca să-şi menţină puterea. Asta implică inclusiv cererea de ajutor de la ruşi, interveni Dăianu.

– Iar ruşii cum ar putea interveni? Doar prin desanturi de Spetznatz, ca şi în noaptea trecută!

– Nu numai, ci printr-un atac dinspre Transnistria,

care să ne-o ia înainte. Dacă trupele transnistrene, întărite cu voluntari ruşi, ocupă Chişinăul şi-l neutralizează pe Halipa înainte ca noi să ne mişcăm, am pierdut partida. De aceea încearcă să blocheze orice tentativă de avans al nostru spre Chişinău.

– Bine, bine, dar cum am putea şti asta? Domnule şef al SIE, ce zic spionii noştri din Moldova?

Tiberiu Enea făcu o grimasă.

– Spionii noştri din Moldova se bat cu arma în mână în Palatul Parlamentului din Chişinău, dacă tot m-aţi întrebat!

– Uşurel, Tibi, nimeni nu te acuză de ceva! Doar vrem să ştim ce informaţii ai din interior, informaţii care ne-ar putea interesa!

Enea tăcu câteva clipe pentru a-şi sorta ideile.

– Avem surse în diferite niveluri de decizie...

– Nu mă interesează sursele, poate e mai bine să le ţii pentru tine, dar mă interesează ce gândesc şi cum crezi că vor reacţiona cei ce se cramponează încă de putere acolo!

– Da, conducerea superioară vrea să lupte până la capăt, în speranţa unui ajutor frăţesc rusesc, ajutor promis în mai multe rânduri. Problema lor este faptul că nu prea au încredere în armata proprie, pe care au menţinut-o la un foarte slab nivel de pregătire şi înzestrare. Nici aşa nu sunt siguri pe loialitatea soldaţilor, se bazează doar pe conducerea superioară a armatei, devotată lor în totalitate.

– Bine, şi noi ce facem? Cel mai cumplit coşmar mi-e dat de ideea de a trage asupra soldaţilor moldoveni, doar

fiindcă un ofițer superior le ordonă să deschidă focul asupra noastră! E o situație foarte delicată aici, pe care vreau să o lămurim cumva! spuse Puşcaş ridicând tonul. Fiindcă soldații mei au dreptul de a se apăra dacă se trage asupra lor!

– Avem un proiect de preluare a conducerii forțelor armate de către un general loial nouă, dar nu ştim dacă va funcționa. Prietenul tău Damian are încredere în această idee, dar poate fi relativ, deoarece nu ştii cum vor reacționa militarii din teren, şi mai ales ofițerii, în primul rând! Oricum, merită încercat şi o să-i dăm bătaie!

Telefonul de pe biroul lui Sorescu bâzâi îndelung, în ritmul în care un led roşu din partea superioară a tastaturii se aprindea şi se stingea. Vlad apucă receptorul şi-l duse la ureche. Ascultă câteva secunde, apoi îl trânti înapoi în furcă şi strigă spre Dăianu, indicându-i ecranul LCD de pe peretele opus:

– BBC-ul!

Dăianu reacționă rapid, fiind cel mai aproape de telecomandă. Postul mergea fără sonor pe CNN, dar în câteva clipe Dăianu comută pe BBC, ridicând şi nivelul sonorului, poate mai mult decât era necesar.

Pe ecran au începu să se succeadă o serie de imagini ale unor umbre ce se mişcau cu repeziciune. Cadrul era destul de depărtat, dar filmat cu o cameră de înaltă rezoluție, din când în cînd zoom-ul aducând imaginile destul de aproape. Practic era filmat din acelaşi unghi, aceeaşi porțiune limitată dintr-o piață. Filmarea era de noapte, aşa că străfulgerările de lumină ale focurilor de

armă contrastau puternic cu cadrul întunecat. Sonorul înregistra rafale prelungi de arme automate, de câteva ori bubuitura puternică a unor lovituri de tun. Câteva urlete şi comenzi într-o limbă puţin inteligibilă, apoi din nou umbre ce aruncau la asalt. Imaginea se centră pe una din umbre ce se opreşte brusc, scapă arma din mână şi se prăbuşeşte pe spate. O porţiune dintr-o clădire înaltă rămânea permanent în cadrul din stânga, de la ferestre se vedeau snopuri de lumină punctând rafalele de armă spre atacatorii din piaţă. O bubuitură sonoră şi o explozie de lumină atunci când o porţiune din zidul de la parter se prăbuşi. Vocea impersonală a comentatoarei, într-o engleză perfectă, se suprapunea peste imaginile şi zgomotele bătăliei:

– Aceste imagini au fost filmate în această noapte în centrul Chişinăului, capitala Republicii Moldova, aflată...

Derularea filmului se întrerupse brusc pentru a reveni cu alte imagini. Lumina era mult mai bună, se vedea că erau filmate în zori, cam o oră şi ceva mai târziu. Cadavre întinse pe caldarâm, îmbrăcate într-o uniformă neagră, fără nici un fel de însemne, în poziţii ciudate, aşa cum au fost surprinşi de gloanţe. Fumul incendiilor din clădirea asaltată care se ridica negru, înecăcios. Dar împuşcăturile nu conteneau. Apoi, peste toate, un zgomot distinct, sacadat. Pale de elicopter. Cadrul se ridică ca să surprindă o formaţie de elicoptere ce se apropia. Din nou pauză, apoi lupte reînteţite în piaţă. Lumina era acum destul de bună pentru a distinge cine cu cine lupta. Un baraj extraordinar de puternic de rafale automate, apoi un grup de siluete

în uniforme de camuflaj care se aruncă asupra pozițiilor ghicite în care se aflau cei în uniforme negre. Din nou un tir susținut, o bubuitură de tun, și apoi din nou pale de elicopter. De data asta, camera se focusă pe un elicopter cu însemnele acoperite ce se lăsa ușor și deschidea focul în piață cu rachetele atașate pe pilonii laterali. Imaginea urmări zborul acestuia, inclusiv revenirea trăgând cu tunul de sub burtă. Apoi imaginea se depărtă, lăsând panorama unui grup de elicoptere ce lansau concentric rachete spre centrul pieței. Camera se concentră asupra unui imens rug incins, ale cărui flăcări se ridicau la peste douăzeci de metri. O țeavă de tun rămasă ca prin minune intactă arăta că acolo fusese un tanc cu puțin timp în urmă.

– Dumnezeule mare! izbucni Tiberiu Enea.

Imaginea se lumină, lăsând locul studioului de știri de la BBC. Lângă prezentatoare se afla un individ șters, cu părul rar și început de chelie și o mustață subțire. Prezentatoarea urmă:

– L-am invitat în studio pe analistul militar...

Nimeni din sală nu i-a reținut numele. Imaginea se concentră asupra analistului, în timp ce imaginile din Chișinău se derulau din nou pe un ecran în spatele acestuia. Prezentatoarea încercă să închege discuția:

– Ați văzut imaginile, ce ne puteți spune?

Cuprins de importanța vorbelor sale, analistul începu grav:

– În mod sigur, avem de-a face cu profesioniști! Felicit echipa dumneavoastră de filmare pentru imaginile realizate...

– În mod sigur, Peter Flare este unul dintre cei mai buni profesionişti ai noştri!

– Desigur! Ceea ce putem observa, atacatorii sunt bine pregătiți şi instruiți, la un moment dat par să fie stăpâni pe situație, chiar dacă înregistrează pierderi serioase. Dacă nu interveneau cei în uniforme de camuflaj, cred că şi-ar fi atins obiectivul în maximum o oră.

– Bine, dar cine sunt aceştia? Cine sunt atacatorii, cine sunt apărătorii şi cine sunt cei care intervin în ajutorul apărătorilor? Avem de-a face cu foarte multe necunoscute aici, nu credeți?

– Total de acord cu dumneavoastră, dar în lipsa unor declarații oficiale, noi putem numai să presupunem.

– Atunci haideți să presupunem! făcu prezentatoarea avidă de informații. Era tânără, frumoasă şi dornică de afirmare.

– Desigur, doar în nume personal, ținând cont de situația din Republica Moldova în urma ultimelor alegeri şi demonstrații, adversarii lui Halipa, liderul opoziției ce susține că a câştigat alegerile, asta după asasinarea altor lideri importanți fideli ideii apropierii de România şi de UE, încearcă să-l elimine prin orice mijloace, inclusiv fizic. Aici asistăm la o bătălie între susținătorii şi adversarii ideii unei Moldove proromâneşti. Atacatorii ar putea fi trupe proguvernamentale, transnistreni sau chiar ruşi. Ambele părți sunt foarte bine pregătite şi instruite, aş zice că sunt de fapt trupe speciale, aşa cum rezultă din imaginile dumneavoastră.

– Ce trupe speciale sunt cele care l-ar apăra pe Hali-

pa?

– Moldoveneşti, în nici un caz. Forțele armate moldovene nu au un asemenea grad de pregătire, şi cele ce se ridică cât de cât la un asemenea nivel, în mod sigur sunt strict sub controlul guvernului. Priviți aici, indică el spre imagini, felul în care se mişcă acoperindu-se unul pe altul, grupe întregi în asalt! Este nevoie de mulți ani de pregătire pentru asta!

– Deci nu sunt moldoveni!

Analistul clătină din cap.

– Atunci să mergem mai departe. Elicoptere îi atacă cu rachete pe agresorii lui Halipa. Pot fi forțe aeriene rebele moldoveneşti?

– După cum arată elicopterele, în mod sigur nu! Chiar dacă însemnele le sunt acoperite, se vede clar după forma şi tipul lor că nu sunt în dotarea moldovenilor, de altfel foarte prost pregătiți şi înzestrați la acest capitol.

Urmară mai multe stop cadre cu imaginile elicopterelor, din mai multe unghiuri. În final, imaginea se opri pe un stop-cadru din lateral, cu un elicopter înclinat uşor în față şi o rachetă de pe pilonul lateral ce pornea spre țintă într-un glob de flăcări.

– Sunt ruseşti? insistă operatoarea.

– Nu, sunt de tipul Puma, chiar dacă sunt cu ceva modificate de la modelul francez.

– Cine are astfel de elicoptere în zonă?

– România a transformat un astfel de model Puma în elicopter de atac sau vânător de tancuri, sub denumirea de Puma Socat, sau IAR 330. Seamănă leit cu ceea ce

aveți în această imagine! Mai mult, dacă am lua în calcul raza de acțiune, acest tip de elicopter nu ar fi avut cum să ajungă aici decât dacă ar fi decolat din România, sau dacă ar fi fost transportat cumva undeva în apropiere.

– Trupele speciale pe care le-ați văzut aici, ar fi putut fi românești? Are România trupe cu un asemenea grad de pregătire?

– Am văzut trupele române în mai multe teatre de operațiuni, și în mod sigur pot spune că sunt extraordinar de bine pregătite.

– Ar putea fi cele de pe imaginile de dinainte?

Analistul aprobă din cap. Parcă pentru a-și susține punctul de vedere, analistul indică din nou imaginile:

– Priviți-i cu atenție cum se aruncă la asalt acoperiți de focul celor din lateral și din spate, cum se adăpostesc, deschid focul în timp ce valul doi îi urmează! Acționează la unison ca o echipă, nu luptători individuali! Este greu să le stai în cale, și se vede că lucrează împreună de mulți ani! La fel, priviți elicopterele cum zboară în formație și deschid focul concentric, la o singură comandă! Centrul pieței a devenit zonă de nimicire! Aceștia sunt profesioniști bine pregătiți, nu mercenari de strânsură! Sunt forțe armate de elită ale unui stat, nu o adunătură de soldați fără căpătâi!

– Ar putea fi forțele armate române?

– Da, ar putea fi!

– Mulțumim domnului analist militar. S-ar putea, deci, ca România, un stat NATO și UE, să se implice militar într-o problemă internă a unui stat vecin membru

ONU. Vom reveni de îndată ce vom avea amănunte. Între timp, vom încerca să contactăm autoritățile române pentru lămuriri.

Pe ecran, în spate, printr-un montaj de calculator, cercurile concentrice roșu, galben și albastru, emblema aviației militare române, au fost suprapuse peste însemnele acoperite de pe coada elicopterului din stop cadru, în timp ce un imens semn de întrebare apăru în josul imaginii.

– Dumnezeule mare! repetă Tiberiu Enea în timp ce Dăianu închidea sonorul LCD-ului.

Urmară câteva secunde de liniște, întrerupte de remarca, poate prea calmă, a lui Vlad Sorescu:

– S-a spart buba! Oricum, odată și odată, trebuia să se întâmple, nu?

Enea expiră zgomotos:

– Nu cred că putem sta liniștiți, Vlad, ținând cont de faptul că în curând am putea fi crucificați de Consiliul de Securitate al ONU sau mai știu eu de cine dracu...

– Tibi, știam toți că se putea ajunge la asta, nu? Și cine ne-ar putea târî în fața Consiliului ONU?

– Da, dar nu așa de repede, nu în acest moment, nu acum! Dacă Halipa dă înapoi? Și referitor la Consiliul de Securitate, în mod sigur Rusia, dacă nu Republica Moldova, prin guvernul și președintele comunist!

– Cum și-a justificat Rusia intervenția în Georgia în august 2008?

– Prin protejarea celor cu cetățenie rusă din Osetia de Sud, interveni Dăianu. Din 2000 încoace, Rusia a acordat

paşapoarte ruseşti majorităţii osetinilor şi abhazilor, aşa că justificarea lor a părut plauzibilă, cel puţin în ochii lor.

– Câţi cetăţeni moldoveni au dublă cetăţenie, adică moldoveană şi română?

– Aproape jumătate, dar mai sunt zeci de mii de cereri ce îşi aşteaptă rezolvarea.

– Atunci cine e mai îndreptăţit să intervină în apărarea propriilor cetăţeni, noi sau ruşii? Oricum, problema este deja de domeniul celor de la PsiOps (Operaţiuni Psihologice) şi va trebui să dăm drumul la ceea ce am pregătit pentru asta. Am prevăzut un plan de acţiune, la fel şi tu, Tibi, la fel şi Titi. Vom porni propriile noastre operaţiuni psihologice, cât mai repede.

– Vor trebui să ne susţină şi americanii, doar ei ne-au băgat în chestia asta!

– Ne vor susţine! Nu ei ne-au băgat, dacă nu doream, nu intram, e simplu! Dar toţi ştim că Moldova a fost, este şi va fi românească, indiferent cât s-au străduit şi se vor mai strădui alţii să inventeze un popor, o limbă şi o naţiune moldovenească!

Spunând asta, Sorescu apăsă o tastă pe telefonul de pe birou. Când i se răspunse, rosti doar o simplă propoziţie:

– Daţi-i drumul!

Enea şi Puşcaş făcură acelaşi lucru de pe telefoanele mobile. În timp ce punea receptorul în furcă, Sorescu continuă:

– Referitor la problema cu Halipa, dacă renunţă, suntem terminaţi! Ar însemna că l-am judecat greşit! Cât e ceasul?

– Unsprezece şi jumătate.

– Declaraţia lui este la douăsprezece. Acum nu avem altceva de făcut decât să aşteptăm.

XX

4 mai 2014, ora 12.00
Chişinău

În piaţa din faţa Palatului Parlamentului, o mulţime de peste o sută de mii de oameni fremăta în ritmul scandărilor. Străzile învecinate erau umplute până la refuz, practic nu mai puteai arunca un ac. Peter Flare îşi croia drum cu greutate spre intrarea în clădire, urmat de un Gordon ce devenise oarecum apatic, obosit. Totuşi, nu-şi pierduse reflexul de a filma permanent, cu camera pe umăr. În timp ce înaintau, Peter încerca să intre în vorbă cu grupurile compacte de oameni, întrebându-i de unde sunt. Mulţi nu vorbeau engleza şi ridicau din umeri, dar erau şi unii care înţelegeau şi îi răspundeau cu mândrie: „Din Chişinău! De la Soroca! Din Bălţi!" La întrebarea lui Peter, oarecum tendenţioasă, ce căutau aici, răspunsul

era aproape invariabil: „Pentru România'Mare!" Gordon filma absent, probabil cu gândul la patul din hotel pe care fusese nevoit să-l părăsească înainte de vreme. Din când în când făcea câte o mutră deranjată de nivelul decibelilor degajați de scandările „Suntem români!" sau „România! România!" Nu părea impresionat nici de cântecele intonate de zecile de mii de oameni deja răgușiți. În schimb, Peter Flare se vedea că este emoționat. Niciodată, în toată cariera sa, nu a văzut o asemenea mulțime de oameni care să plângă în timp ce intonau un cântec ca un imn. Tineri, bătrâni, femei, copii, cu toții cântau ca în transă, iar lacrimi mari și grele se scurgeau de-a lungul obrajilor netezi sau scofâlciți, prelingându-se ca un pârâu nesecat spre bărbiile oțelite de speranță și durere. Peter era convins că nu va uita niciodată acest cântec, chiar dacă nu-i înțelegea versurile, dar știa că pentru acești oameni cântecul acesta era tot ce era mai important pe lume. Aflase doar că se numea „Deșteaptă-te române!" și era imnul de stat al României.

– Sper că filmezi totul! spunea din când în când Peter întorcându-se spre Gordon.

Acesta doar dădea aprobator din cap, cu camera pe umăr, rumegând alene din guma de mestecat în timp ce își urma șeful spre o poziție din care ar putea prinde cel mai bine cadrul cu balconul gol al palatului, cu un microfon stingher uitat în așteptare.

Cu greu reușiră să ajungă în părculețul din fața clădirii, aproape de unul dintre brazii carbonizați în urma luptelor din cursul nopții. Gordon focaliză imaginea asu-

pra balconului şi aşteptă, în timp ce camera înregistra în continuare.

Dintr-o dată, un freamăt străbătu mulțimea. Scandările se întrerupseră brusc, lăsând loc unor urale care cutremurară piața. Ca un tunet, se auzeau doar trei silabe repetate obsesiv, în timp ce o siluetă pirpirie, în scaun cu rotile, avansa spre microfonul de pe marginea balconului, atât de repede cât îi puteau permite mâinile ce împingeau roțile parcă înțepenite. În urma lui, în grabă, un ins masiv, în uniforma de polițist moldovean, se grăbi să-i ajusteze microfonul la nivelul său, după care se dădu în spate. Mulțimea continua să scandeze ca un tunet:

– HA-LI-PA! HA-LI-PA!

Din scaunul cu rotile, Iuliu Halipa ridică brațul. Mulțimea se potoli ca prin farmec. Grav, începu:

– Fraților!

Un vuiet ca de furtună se ridică din piață.

– Frați români!

Mulțimea bubui la unison:

– SUNTEM ROMÂNI! SUNTEM ROMÂNI!

La o fereastră laterală, Cristea privea alături de colonelul Dorinel Iancu cum fremăta marea cu zeci de mii de capete. Armele lor stăteau deoparte, sprijinite de perete, totuşi, la îndemână. Pregătirea şi experiența lor le spuneau să fie oricând gata de acțiune, odată aflați în misiune.

– Ce părere ai? începu Cristea.

– E ceva extraordinar, te invidiez, tu ai participat la chestia asta de mai devreme.

– Nu ai de ce să mă invidiezi, nu am asistat la aşa

ceva, doar m-am bătut cu o grămadă de tipi bine antrenați să împiedice chestia asta. Și am pierdut mulți oameni ca să existe chestia asta.

– Tocmai pentru asta te invidiez, ai făcut posibil să existe așa ceva, e o treabă care va influența viitorul nostru pentru decenii, cred eu.

– Dar cu ce preț!

– Fie și un singur căzut e un preț prea mare! Dar așa este soarta noastră, a românilor, tot ce am realizat a fost cu un preț enorm, iar de multe ori am plătit prețul fără să reușim ce ne-am propus! Asta fiindcă alții mai mari au decis în locul nostru. Totdeauna, noi am învins sau ne-am vărsat din belșug sângele pe câmpul de luptă, dar la masa verde a tratativelor am pierdut! Poate că a venit timpul să schimbăm asta, poate chiar de astăzi. Privește în jur!

– Așa este, sunt de acord cu tine, dar asta nu-mi va aduce camarazii înapoi! Ei nu se vor putea bucura de realizările acestea!

Colonelul Dorinel Iancu îl privi pe Cristea puțin altfel.

– Vasile, știu că ești un profesionist adevărat. Cunosc povestea ta cu Alexei Rapcin!

Amândoi tăcură.

– Nu credeam că sunt așa celebru! făcu Cristea cu o mină întunecată.

– Oh, ba da! Și crede-mă, toți am fost de partea ta, atunci când ai avut respectivele probleme de serviciu! Am mers până acolo încât să strângem semnături pentru cauza ta! Să nu crezi că ai fost singur!

– E bine să ştiu asta, chiar dacă a trecut! zise Cristea oarecum emoţionat.

– Prietene, pot să-ţi spun aşa, niciodată n-ai fost singur! Priveşte în jur!

Mulţimea tălăzuia scandând la paroxism: „HA-LI-PA! HA-LI-PA!".

– Ceea ce vezi, este realizarea ta, în cea mai mare măsură! Conştientizează şi bucură-te de ea! Este a ta!

Cristea plecă capul, pe gânduri. Iancu îl întrerupse.

– Spune-mi, ce-ai simţit când l-ai ucis pe Rapcin? Bucurie, uşurare, răzbunare, sau ce? Rapcin ţi-a ucis mentorul, pe Dumitrescu, nu?

Cristea privi trist spre piaţa arhiplină. Ar fi vrut să zică mai multe, dar simţea că nu este în stare. Totuşi, simţea nevoia să se elibereze, odată şi odată.

– Crede-mă, Dorine, n-am simţit nimic, dar absolut nimic. Pur şi simplu am apăsat pe trăgaci şi atât! A fost ca gestul de a aprinde lumina de la întrerupător, un declic şi gata! Şi asta mă pune pe gânduri!

Dorinel Iancu zâmbi.

– Câţi oameni ai ucis în ultimele două zile, Vasile? Poţi să spui cu siguranţă? Nu, deoarece asta este meseria ta, îţi aperi ţara şi neamul. Când l-ai ucis pe Rapcin, ai făcut dreptate şi atât, chiar dacă pentru tine era o chestie personală. Ulterior, nu ai simţit-o nici măcar aşa, ca o chestie personală. Adevărul e că Rapcin trebuia să moară! Ai făcut-o, mergi mai departe! Pe Dumitrescu nu-l mai poţi aduce înapoi, dar poţi face multe pentru alţii, pentru asta ţara te-a pregătit, şi pentru asta ai sacrificat o grămadă

de lucruri!

În piață, mulțimea scanda puternic „SUNTEM ROMÂNI!”.

– Ascultă-i, Vasile, și vei ști pentru ce și pentru cine te sacrifici, atât tu, cât și băieții tăi! Fii liniștit, și ei simt asta!

Gânditor, după ce ochii pierduți îmbrățișară imensa aglomerare de oameni, Cristea își îndreptă privirea spre Iancu.

– Ce faci dacă ne cheamă înapoi?

Iancu zâmbi și-și îndreptă privirea spre arma sa ce se sprijinea de peretele lateral.

– Rămân până la capăt! Oamenii mei vor putea decide individual, dar eu voi rămâne! Demisia mea din armată se poate trimite și prin email, nu? Cred că pentru asta, zise arătând spre piața arhiplină, merită să mori, nu?

Cristea zâmbi trist.

– Atunci, cred că vom fi cel puțin doi pe poziții!

De la balcon, Iuliu Halipa își începuse discursul.

4 mai 2014, ora 12.20
București, sediul SRI

Pe ecran, figura lui Iuliu Halipa părea imensă, chiar dacă el rămânea țintuit în scaunul cu rotile, făcând eforturi să ajungă cu gura în dreptul microfonului de la balcon, totuși, poziționat parcă prea sus. Acest lucru nu părea să

deranjeze mulțimea care-i scanda numele, alături de alte lozinci proromânești, întrerupându-i discursul la fiecare frază.

La un moment dat, Dăianu țâșni în sus de pe scaun și izbucni:

– Doamne, Dumnezeule, a făcut-o! A făcut-o! A proclamat Unirea cu țara!

Niciunul dintre cei prezenți nu-i împărtăși entuziasmul. Dimpotrivă, se lăsară oarecum relaxați în fotolii. Generalul Constantin Pușcaș își scoase cu gesturi calculate o țigară din pachet, și-o aprinse, expiră larg fumul, apoi aruncă cu un gest teatral bricheta pe masă. Vlad Sorescu își lăsă capul pe speteaza fotoliului, se răsuci într-o parte și alta, apoi îl temperă pe Dăianu:

– Stai jos, Radule, faza a doua abia începe!

– Dar Halipa tocmai a proclamt unirea Moldovei cu România! Curtea Constituțională a Republicii Moldova l-a recunoscut ca și câștigător al alegerilor, cu 73,42% din voturi! În numele majorității, a proclamat dorința de a se uni cu țara!

– Da, dar Constituția prevede un referendum în acest caz! A decis acest referendum peste o lună și în funcție de rezultat vom putea spune dacă Republica Moldova dorește unirea cu România sau nu! Până atunci mai este!

– Dar a chemat armata română în ajutor, pentru a apăra noua putere aleasă!

Pușcaș zâmbi cu îngăduință.

– Armata română, cel puțin elemente ale ei, sunt deja acolo, să apere noua putere! Acest lucru s-a văzut deja în

ultimele patruzeci şi opt de ore!

Dăianu rămase oarecum descumpănit.

– Bine, bine, dar de ce ţi-ai concentrat trupele pe Prut? Doar aşa, să stai cu ele o lună, până la referendum?

Puşcaş expiră larg un nor de fum din ţigară.

– Profesore, mâine trupele noastre vor trece Prutul!

– Dar de ce nu acum? izbucni Dăianu exasperat.

Toţi cei din încăpere zâmbiră.

– Deoarece aşteptăm ordinul preşedintelui! El este comandantul suprem, nu?

– Dar de ce nu ordonă acum? Ar fi momentul ideal, nu?

Sorescu îşi lăsă mâna peste braţul lui Dăianu, ca şi cum ar fi dorit să-l liniştească.

– Radule, preşedintele nu va ordona armatei să treacă în Republica Moldova, cel puţin nu încă. Va trebui să convoace Parlamentul, iar acesta să decidă. Va decide OK, deja se ştie, toţi liderii partidelor parlamentare sunt pentru. Dar aşteptăm altceva, ca să nu apărem ca invadatori, mai ales că operaţiunile noastre psihologice şi-au dat drumul.

– Bine, bine, dar ce aşteptăm?

– Reacţia celorlalţi!

– Care nu va întârzia prea mult, după câte îi ştim! încheie Puşcaş.

4 mai 2014, ora 16.30
Tighina

Motoarele erau turate la maxim, gata de plecare. La un semnal, coloana se puse în mişcare, îndreptându-se spre ieşirea de vest a oraşului, spre zona de demarcaţie arbitrară între Transnistria şi Moldova. Tancuri T-72, transportoare BTR şi multe, multe camioane pline ochi cu infanterişti gata de acţiune. Sticlele de votcă treceau din mână în mână, turnând optimism în venele soldaţilor. Coloana străbătu centrul oraşului, urmărită cu încredere sau cu dispreţ, în funcţie de afinităţi. Dar majoritatea îi privea cu indiferenţă, chiar dacă în spatele privirilor li se ascundea o anumită îngrijorare. Sau o speranţă neîmpărtăşită.

Coloana trecea încet, soldaţii hăulind agitând sticle pe jumătate goale, în timp ce pe podul peste Nistru era alimentată de alte vehicule, de la camioane şi TAB-uri, până la tancuri sau tunuri autopropulsate. Acelaşi optimism vecin cu beţia anima imensa coloană ce se scurgea spre vest. Cu toţii cântau haotic, întrerupţi din când în când de un declic de memorie, dar îşi reveneau repede răcnind mereu aceleaşi cântece de beţie, menite să le menţină optimismul.

Paralel cu ei, în ordine perfectă, cu uniforme fără însemne, în autoturisme de teren, urmate de transportoare blindate de ultimă generaţie, mărşăluiau nişte soldaţi tăcuţi, privind cu dezaprobare spre aliaţii lor de nevoie.

Şi ei fumau mult, sorbeau din bidoanele de la centură, dar măcar ştiau ce aveau de făcut, încotro se îndreptau. Unul dintre soldați chiar scuipă spre grupul de transnistreni ce se îndrepta spre punctul de trecere.

Acest punct de trecere se afla chiar la ieşirea spre Chişinău, în vestul oraşului. Scena unor cumplite lupte în 1992, Tighina fusese ocupată aproape în totalitate de trupele separatiste, astfel că linia de demarcație rămăsese la vestul oraşului, deşi aceasta se afla pe malul drept al Prutului. Iar spre această linie de demarcație, păzită de trupe transnistrene şi moldoveneşti, intercalate de aşa-zisele forțe ruseşti de menținere a păcii, era destinația coloanei. Treptat, se apropiau de zona de demarcație.

Militarii moldoveni de dincolo de linie, descumpăniți, alergară care încotro, la adăpost, obişnuiți fiind cu agresiunile din partea transnistreană. La vederea înaintării coloanei, totuşi, câțiva soldați, dirijați de un tânăr locotenent, au pus pe poziție o mitralieră grea de 14,5 mm. N-au apucat să o folosească, o lovitură de tun de pe primul T-72 spulberându-le poziția, urmată de țăcănitul mitralierei de 7,62 mm. Bravii apărători au fost măcelăriți. Astfel, coloana trecu prin postul de control de pe linia de demarcație fără a fi deranjată, înscriindu-se pe şoseaua spre Chişinău. Nimic nu le putea sta în cale. Ținta lor aproape că se vedea în zare, la fel ca şi în 2008, în Georgia. Aproape fără să bage de seamă, trecură în teritoriul controlat de Chişinău.

Deasupra lor, la mai bine de treizeci şi cinci de mii de metri altitudine, un satelit militar american începu transmisia de imagini şi date către NSA (National Secu-

rity Administration), la Fort Meade, în Maryland. De aici, în câteva minute, au fost retransmise către sediul CIA, la Langley, Virginia, şi Casa Albă, Washington DC.

XXI

"Am văzut întâia oară Prutul și Basarabia, dealurile acoperite cu livezi despre care mi-ai povestit și tu. De bună seamă, durerea de român și umilința de ofițer mă copleșesc de câte ori văd acest zăgaz al Prutului, pus stavilă nedreaptă între românii moldoveni și basarabeni. Nădăjduim însă că va dispare în curând. Este adevărat că e mult necaz pe aici, ca de altfel în toată lumea. Dar toți speră atât de neânduplecat în izbândă. Cum speră basarabenii, bucovinenii, așa nădăjduim și credem noi, ardelenii, în refacerea dragei noastre țări, care prin bunăvoința dictatorilor a ajuns o absurditate geografică, dintr-o împlinire armonioasă și rotundă. Este atât de frumos și sfânt să speri și să vrei! Să vrei ceva cu toată ființa, să-i vrei împlinirea chiar cu o jertfă. E atâta purificare în suflet, volatilizare către imaterialitate și înălțare către sublim, că uneori îți pare rău de clipele ce te urcă atât de sus, la apogeul simțirilor frumoase și curate.

Noi suntem pregătiți pentru ziua cea mare a neamului. Uneori suntem chiar nerăbdători. Cu toate acestea nu subevaluăm pe vecinii de dincolo de Prut. Se pregătesc și ei. E o continuă iscodire. Vremea ploioasă nu ne-a împiedicat să ducem mai departe aceeași luptă a iscoadelor. Prutul a crescut din ape și a ieșit din matcă. Totul în jur mustește de apă și noroi. Am primit semne de identitate

pentru toți luptătorii. Ne-au sosit registre pentru morți. Şi cerul e mereu închis. Aşteptăm ivirea soarelui şi semnalul de începere."

Scrisoare datată 21 iunie 1941
Locotenent Vasile Cugereanu
Regimentul 10 vânători, Divizia 15 infanterie

"Apoi când o geană de lumină a mijit, undeva, departe spre răsărit, un bubuit prelung a zguduit liniştea zorilor. Cele şapte divizioane de artilerie care sprijineau acțiunile diviziei au deschis focul. Luminițele ce scăpărau în întuneric marcau plecarea proiectilelor din țevile pieselor, iar peste apă se auzea trosnetul exploziilor însoțite de fum şi flacără. Tragerile artileriei de toate calibrele loveau pichetele de grăniceri sovietice, infanteria inamică în tranşee, rezervele din adâncime, bateriile de artilerie etc. Curând a început şi melița armamentului automat de infanterie în care se distingea glasul răguşit al mitralierilor. Din rețeaua gloanțelor se țesea cămaşa morții trimisă duşmanului peste apă. Dar şi sovieticii au răspuns trăgând cu toate categoriile de armament. Şi în pozițiile noastre şi-au făcut apariția fiorii morții. De la Leova şi mai la sud până către Albița şi mai departe părea că s-a aprins malurile Prutului. Începuse războiul sfânt. Era duminică 22 iunie 1941!"

Căpitan Barbu Nicolau
Regimentul 25 artilerie, Divizia 15 infanterie

4 mai 2014, ora 17.15
Ungheni, punctul de trecere frontieră

Maiorul Lucian Mirea își lăsă să cadă binoclul pe piept. Fără să întoarcă capul, i se adresă lui Anghel, locotentul ce comanda plutonul 1 al companiei sale de vânători de munte de la Vatra Dornei:

– Au mai instalat o mitralieră grea de 14,5 mm la cinci sute de metri stânga, care să bată șoseaua de acces la ieșirea din punctul de vamă de pe malul celălalt. O vezi?

Anghel doar aprobă din cap. Mirea nu aștepta altă confirmare, practic nici nu l-a văzut aprobând. Cei doi se înțelegeau din jumătăți de cuvinte și din priviri, de atâția ani împreună, după atâtea exerciții și aplicații, și mai presus de toate, după cumplitele lupte din Munții Gutâi, în Maramureș, în războiul împotriva Ucrainei, ei nu aveau nevoie de prea multe vorbe ca să se înțeleagă. Un cuvânt sau o privire erau mai presus și mai bine înțelese decât zeci de fraze și de ordine militare seci.

– Cel puțin un pluton nou în spate! Am văzut ceva activitate în stânga spate, pe coama dealului cu cota 430. Tare mă tem că prietenii noștri bistrițeni ar putea avea ceva probleme!

Poziția respectivă era destinată vânătorilor de munte de la Năsăud. Mirea zâmbi.

– Nu-ți face prea multe probleme, Anghel! Străbunicii

lor, din regimentul de grăniceri năsăudeni, l-au oprit pe Napoleon la Arcole, în fața podului peste Alpona, la 1796! Crezi că ei se vor împiedica de un deal?

– N-am vrut să zic asta!

– Nici să n-o gândești! Dacă lucrurile vor lua o turnură neașteptată și nedorită, te rog să arunci o privire spre băieții aștia! Sunt convins că am avea multe de învățat! I-am văzut în exerciții, și sunt al naibii de bine motivați, iar tradiția la ei este ceva deosebit!

– Și noi suntem al naibii de bine de pregătiți, domnule maior!

– Așa e, și am dovedit-o, locotentente! zâmbi maiorul. Dar, ca totdeauna, asta se va vedea atunci când va sosi momentul. Iar acesta va veni cât de repede!

Anghel tăcu câteva clipe, privind apele liniștite ale Prutului ce curgeau molcome la vale. Tot așa au curs acum mai bine de șaptezeci de ani, când armata română s-a avântat peste hotarul impus de Stalin să readucă Basarabia acasă, la România. Tot așa au curs și mai demult, martore mute ale nenumăratelor armate ce și-au aruncat puterea cuceritoare peste malurile apelor ce curgeau neutre la vale, mereu în aceeași direcție. Aceleași maluri au văzut hoardele tătărești strivite de moldovenii lui Ștefan cel Mare, au privit nepăsătoare bătăliile lui Ioan Vodă cel Cumplit, ale lui Dimitrie Cantemir, aliat de nevoie cu Petru al Rusiei, au privit fără vreo reacție la avântul românesc peste granița nedreaptă în 1918, nu le-a păsat câtuși de puțin de podurile de flori aruncate la începutul anilor '90 spre a spune tuturor că pe ambele maluri trăiește același popor

oropsit de turnurile şi valurile istoriei.

Iar astăzi, când acelaşi popor îşi cerea din nou dreptul asupra teritoriului românesc vieţuit aici de mii de ani de aceeaşi români, Prutului nu-i păsa. Curgea la fel, molcolm, doar din când în când aducând aminte de existenţa lui prin revărsări şi inundaţii. Din acest punct de vedere, Prutul era neutru, total indiferent la cine îi stăpânea malurile.

La fel era şi acum. Părea indiferent, în felul în care îşi purta apele la vale, de faptul că în curând se vor petrece evenimente importante pe malurile sale, despărţite de apele curgătoare ce duceau la vale plânsetul şi chinul unui neam pe nedrept despărţit de ruleta crudă a istoriei.

Anghel ridică privirea din undele tremurânde ale râului şi privi dincolo. Înainte de a vedea dealurile joase şi domoale, înainte de a vedea aşezări cu case româneşti, înainte de a vedea oamenii ce-şi duceau traiul lor zilnic, el privea spre soldaţii înarmaţi de la punctul de frontieră, spre tunurile şi mitralierele instalate în poziţii mai bine sau mai puţin bine camuflate, spre ofiţerii ce aruncau ordine răstite spre soldaţii ce le duceau la îndeplinire, spre tot acest furnicar uman menit să-l oprească, pe el şi pe băieţii săi, în încercarea de trece dincolo, să le aducă fraţilor de limbă şi de sânge izbăvirea şi flacăra libertăţii şi a românismului ce-şi trăgea seva tocmai de dincolo de Carpaţi, de la Alba Iulia, de acolo de unde s-a proclamat pe veci România Mare, unică şi indivizibilă. Iar pentru asta, el era dispus să-şi verse sângele până la ultima picătură, aşa cum au făcut toţi înaintaşii săi, de secole întregi încoace. Şi nu numai el.

Cuprins de o stranie nelinişte, pe care nu o simţise nici în focul luptelor din Gutâi şi niciodată în toată viaţa şi cariera sa de militar, îşi întrebă superiorul:

– Domnule maior, dincolo sunt români. Români ca şi noi. Ce facem dacă vor trage? Tragem şi noi?

Maiorul Lucian Mirea simţi cum i se strânge inima. Se aştepta la asta încă din momentul cînd primise ordinul de desfăşurare pe Prut. Se aştepta la întrebări fără răspuns, dar credea că va găsi o soluţie în ordinele ce spera să vină pe parcurs. Dar ordinele, ca de fiecare dată, sunt seci şi la obiect, nu se referă niciodată la sentimente. Totuşi, în această seară, ordinele au fost ceva mai diferite, vorbeau de evitarea victimelor, dar şi de îndeplinirea misiunii, ceea ce era primordial.

Cu doar o jumătate de oră în urmă fusese la ultima informare unde primise şi ultimele date. Erau acolo şi generalul Virgil Pintea, comandantul frontului, colonelul Mircea Damian, şeful contrainformaţiilor militare, precum şi colonelul Armand Morun, comandantul regimentului de blindate, alături de alţi ofiţeri comandanţi de unităţi. Vocea gravă a colonelului Damian îi informă de desfăşurarea evenimentelor politice, despre trupele din Transnistria ce se îndreptau spre Chişinău, despre fuga preşedintelui comunist al Moldovei cu un elicopter la Moscova, alături de principalii colaboratori, atunci când palatul său era asaltat de demonstranţi, şi mai ales, despre ordinul de a trece Prutul pentru a-i elibera pe fraţii lor moldoveni ce doreau reîntregirea cu Patria Mamă. A urmat generalul Pintea, care a făcut un scurt bilanţ al situaţiei operative, insistând

asupra aspectelor încă necunoscute. Ordinele date armatei moldovene erau să reziste şi să lupte până la ultimul om împotriva unei posibile agresiuni de la vest, dinspre România, şi să dea tot concursul ajutoarelor sosite din est, de dincolo de Nistru, menite să-i apere de vreo posibilă invazie. Generalul Pintea insistă pe importanța evitării angajamentelor cu foc asupra acestor unități, subliniind ordinul de ripostă doar în cazul în care sunt atacați de forțe importante, asta până la contactul cu trupele transnistrene. Înainte de acest contact, vor primi noi ordine.

– Măi băieți, încheie generalul, noi venim ca şi eliberatori, nu ca şi cuceritori! Dacă se trage spre voi, țineți seama că cei ce execută foc sunt poate tot frați de-ai voştri, conduşi de lichele trădătoare. Dați dovadă de tact şi faceți-i să se predea, nu dorim să ucidem moldoveni şi să fim acuzați de fratricid! Când vom da de transnistreni, aveți libertatea de a angaja lupta, dar numai sub ordinele şi comanda superioară! Comunicarea este esențială aici, noi încercăm încă să-i facem să se retragă prin negocieri politice, chiar dacă eu sunt sceptic asupra rezultatului. Nu contează asta, important este faptul că ne aflăm într-o cursă contracronometru, cine ocupă Chişinăul are un atu important în mânecă. Iar noi pornim cu şansa a doua, deoarece plecăm mai târziu, şi ne negociem deplasarea, în dorința de a evita victimele din rândul armatei moldovene, care la ora actuală sunt sigur că este pe deplin debusolată!

Mirea îşi întoarse oftând privirea spre Anghel, camaradul său de atâția ani. Ce putea să-i explice, chiar dacă ar fi avut timp pentru asta? Doamne, ce grea e sarcina

comandantului! Cât de singur este el întotdeauna, dar mai ales în clipa marilor decizii! Şi soarta a decis ca tocmai el să fie deschizătorul de drum, de fiecare gest al său putând depinde soarta nu numai a unei ţări, sau a unui război, ci şi echilibrul instabil dintre marile puteri ale lumii. Deoarece, era convins de asta, în spatele său se aflau în înfruntare voinţele mai marilor planetei şi depindea de el şi de armata română ca din această confruntare, ţara sa, faţă de care îşi dăduse jurământul de credinţă, să iasă în avantaj.

Erau multe lucruri în balanţă, multe fapte de explicat, dar timpul nu permitea. De aceea, neliniştea soldaţilor era de înţeles. Se destinse uşor pentru a putea vorbi cât mai sigur de sine, deoarece ştia că siguranţa comandantului insuflă un spirit de încredere şi un înalt moral trupei. Niciodată o trupă demoralizată nu a câştigat vreo bătălie, chiar dacă era superioară numeric sau ca şi armament. Invers, s-a întâmplat de nenumărate ori.

– Locotenente, vei fi alături de mine şi îţi vei îndeplini misiunea şi datoria! Vreau să o spun şi să o repet, nu doresc nicio victimă din rândul posibililor adversari, dar dacă situaţia o va impune, nu vreau să periclitez în niciun fel siguranţa oamenilor mei! Deci, dacă sunteţi atacaţi, ripostaţi, şi faceţi-o cum aţi fost instruiţi!

– Dumnezeu să ne îndrume şi să ne apere! zise Anghel făcându-şi semnul crucii.

– Amin! spuse Mirea urmându-i exemplul.

Nu departe, zeci de motoare porniră la unison. Tancurile şi TAB-urile porniră încet din spate spre şoseaua spre punctul vamal de pe malul Prutului. Încă nu erau

vizibile de pe malul celălalt.

Mirea îl bătu pe umăr pe Anghel.

– Este rândul nostru!

Anghel aprobă şi se ridică. Cu mâinile la vedere, cu pistolul mitralieră lăsat să-i atârne pe spate, alături de alți trei soldați, tot aşa cu mâinile depărtate în lateral, dar cu armele pe umăr, începură să păşească pe pod spre vama moldovenească. Mirea îi urma la câțiva paşi, alături de alți doi soldați. Erau şapte oameni ce începură traversarea podului.

Şapte magnifici, singuri în fața graniței, şi singuri în fața istoriei.

De cealaltă parte a râului, priviri încordate urmăreau cele şapte siluete ce se îndreptau spre bariera coborâtă de la mijlocul podului. Un imens semn de STOP marca granița dintre cele două state. Imediat pe malul stâng, cel moldovean, se aflau punctele de vamă. În stânga lor, ceva mai în spate, în vârful unei mici ridicături de pământ, un cuib de mitralieră întărit cu saci de nisip veghea şoseaua din cătarea celor două țevi de calibrul 12,7 mm. Era una din multele poziții întărite în ultimele zile, de când situația din Moldova în urma alegerilor devenise fluidă. Şi tot de atunci, îşi făcuseră apariția nişte indivizi ciudați, îmbrăcați în haine civile, dar purtând pe umăr pistoale mitralieră AK-74, versiunea modernizată a lui AK-47 a generalului Kalashnikov. Foarte siguri pe ei, păreau că de fapt ei conduceau unitatea militară întărită în ultimele zile cu trupe noi, majoritatea recruți temători, ce păreau că nu

prea ştiu să mânuiască în siguranță o armă de foc. Totuşi, putea fi remarcat un pluton de veterani, duri ca şi oțelul, ce se țineau deoparte, şi se părea că nu prea ştiau nici limba moldovenească, sau română, de fapt acelaşi lucru.

Vladimir Asescu, locotenent în armata moldoveană, privea țintă spre pod. Nu-i venea să creadă. Erau şapte, înarmați, dar cu armele deoparte, ce înaintau spre linia de demarcație reprezentată de bariera coborâtă la mijlocul podului. Paşi măsurați şi siguri, dar niciun fel de aroganță în mersul sau atitudinea lor. Pur şi simplu veneau ca şi la o întâlnire. O întâlnire cu prieteni, nu cu duşmani.

Unde erau acele sălbatice trupe de asalt ale NATO despre care vorbeau acei civili ciudați? Vorbeau în rusă, un traducător improvizat din ofițerul turnător al companiei asigurând traducerea în limba moldovenească, aşa cum ținuse să sublinieze de câteva ori, în aşa fel încât să fie înțeles de toți cei din sală. Vladimir nu le-a crezut nicio clipă minciunile linguşitoare. Aşa cum nu a crezut niciodată propaganda acelor venetici ce continuă să-şi bată joc de neamul său. În sala de informare notă cu satisfacție, de pe chipurile soldaților, că majoritatea nu credeau minciunile care li se serveau, cum că NATO pregăteşte o agresiune împotriva popoarelor nealiniate politicii agresive a Vestului şi împotriva lumii întregi şi că ei sunt chemați să oprească această criminală barbarie. O clipă gândi că la fel au simțit şi soldații şi ofițerii români ce erau mințiți în zilele premergătoare Revoluției din decembrie 1989, cum că urmau să fie atacați ba de ruşi, ba de unguri.

Dar astăzi, simpli soldați, aduşi sub arme de conscripția

nemiloasă, erau mult mai bine informați ·și educați ca în urmă cu câțiva ani. Internetul şi alte mijloace de informare ce evitau canalele oficiale făceau minuni. Vladimir văzu neîncrederea sau chiar ostilitatea pe chipurile lor, atunci când acei civili secondați de comandanții superiori îşi vărsau propaganda lor otrăvită. Totuşi, erau destui cei care păreau să o creadă, chiar să fie convinşi de ea. De aici până la a acționa nu era decât un pas. Şi unul chiar foarte mic. Vladimir sperase până acum să nu fie pus în postura de a acționa. Asta până când cei şapte nu au păşit pe pod. Privindu-le mersul calm, sigur, deşi ştiau că erau vizați de zeci de guri de foc, de la armamentul individual până la tunurile bateriei de 57 mm situată în apropiere, se simți oarecum nesigur. Mândru că era din acelaşi neam cu acei şapte curajoşi ce călcau apăsat înainte, deşi ştiau că poate la capătul podului îi aştepta moartea, dar şi ruşinat că stătea de partea cealaltă, în spatele unui cuib de mitralieră destinat să oprească înaintarea acestor neînfricați soli ai destinului.

Locotenentul Vladimir Asescu îi privea ca hipnotizat cum veneau. Nu se opriră nicio secundă la bariera din mijlocul podului. Pur şi simplu se aplecară şi trecură pe sub ea. Nici când au ajuns practic pe teritoriul moldovean, dincolo de jumătatea podului, nu au şovăit, ci şi-au continuat drumul cu acelaşi pas egal, măsurat. O comandă răstită în spatele său, urmată de declicul câtorva arme cărora li se introduce cartuş pe țeavă, îl aduse la realitate. Coborî privirea înspre soldatul ce țintea cu mitraliera de 12,7 mm spre grupul ce avansa. Privirea tânărului de

nouăsprezece ani, îndreptată spre el, superiorul său, spunea totul. Rugătoare, plină de speranță, dar și de teamă, o teamă nedeslușită îndărătul ochilor albaștri, curați ca și cerul Moldovei.

– Țeava în sus, soldat! murmură Asescu. Nu trage nimeni fără ordinul meu direct!

Nu apucă să vadă privirea recunoscătoare a tânărului care se grăbi să îndrepte țeava mitralierei spre cer, așa cum îi ordonase locotenentul său. Asescu era prea preocupat să urmărească desfășurarea evenimentelor. "Doamne, să nu fie o baie de sânge!" gândi acesta. Își aminti de discuțiile de la popotă cu ofițerii, chiar în această după-amiază. Informațiile circulau pe canale prea puțin controlate de puterea comunistă de la Chișinău. Știa despre luptele din capitală, de faptul că trupe din Transnistria se îndreptau în goană spre Chișinău, de victoria recunoscută a lui Halipa, a opoziției în alegeri, de ajutorul, inclusiv militar, solicitat României în urma agresiunii de dincolo de Nistru, dar și de ordinele președintelui moldovean de a opri atacul ce se pregătea din vest, contrasemnat și întărit de conducerea superioară a forțelor armate și de interne. În aceste ordine se spunea că din est, de dincolo de Nistru, vin forțe care să-i apere împotriva celor ce vor să anihileze total poporul și națiunea moldoveană. În schimb, comunicatul lui Halipa solicita ajutor fraților români de neam și limbă. Pe cine să crezi în aceste circumstanțe?

România difuzase un comunicat al președintelui Danulescu, conform căruia forțele armate române, la cererea noii puteri legal instalate la Chișinău, vor interve-

ni pentru protecția poporului de dincolo de Prut. Foarte subtilă intervenția președintelui Danulescu, România nerecunoscând niciodată existența unui popor moldovean și a unei limbi moldovenești diferită de limba română, o politică constantă a diplomației bucureștene. De fapt, nici el, Vladimir Asenescu, nu recunoștea existența moldovenismului decât ca o manifestare în interiorul românismului, ca parte integrantă din același organism. Bunicul său căzuse la Tatar Bunar, apărând granițele României Mari, tatăl său murise deportat în Siberia cea fără de sfârșit, avea un văr rănit în luptele de pe Nistru din 1992, iar el era chemat acum să-i oprească pe românii ce veneau să-l elibereze, pe el și pe ai săi, de tirania ce venea de dincolo de Nistru, călare pe tancurile rusești.

La popotă, sondase atitudinea celorlați ofițeri vechi, alături de care își făcuse datoria în ultimii ani. Notase cu satisfacție că majoritatea îi împărtășeau vederile, dar din păcate nu erau dispuși să ia atitudine, o parte nu-și delimită în niciun chip convingerile, în schimb, era o parte, e drept, minoritară, care spuse răspicat că vor executa ordinele întocmai, întâmpinând agresorii fasciști români cu gloanțe și-i vor face să muște țărâna. A fost foarte dezamăgit să vadă printre aceștia din urmă unii dintre prietenii săi, în care crezuse nu cu multă vreme în urmă. Nu-și putea explica: erau proști, manipulați sau interesați? Propaganda continuă, de zeci de ani, poate crea și astfel de monștri? Goebbels spunea, în vremurile lui de glorie: “Mințiți, mințiți, ceva tot rămâne!”, slogan preluat cu încredere și de confrații săi comuniști.

Cei şapte neînfricaţi aproape trecuseră Prutul. Câţiva paşi şi vor fi pe malul stâng, în dreptul vămii. Dar nimeni nu îi aştepta în vamă. Decât focul încrucişat al mitralierelor odată ce vor păşi în câmpul deschis de dincolo de pod.

Cu câteva minute mai înainte, câteva difuzoare puternice reluară de pe teritoriul românesc, în aşa fel încât să fie auzit de fiecare soldat moldovean, comunicatul preşedintelui Danulescu. A urmat un apel al generalului Pintea, în care implora armata moldoveană şi comandanţii ei să nu facă vărsare de sânge între fraţi, deoarece ei veneau ca eliberatori, nu ca şi cuceritori. Se repetau desfăşurarea evenimentelor din Chişinău, precum şi atacul transnistrean din est. Imagini din satelit ale soldaţilor moldoveni asasinaţi de transnistrenii în marş erau difuzate pe televiziunile româneşti, preluate de CNN, BBC şi Euronews, fiind disponibile şi pe Internet, pe Youtube. Românii îşi arătau clar intenţiile, de asemenea îşi desemnau inamicii. Iar aceştia nu erau soldaţii moldoveni, era clar pentru toată lumea. Sau poate nu pentru toată lumea. Nu pentru acei civili care de fapt preluaseră comanda din mâinile militarilor de rang superior debusolaţi, care nu mai ştiau de cine ascultă, deoarece şeful armatei spunea una, conform conducerii politice, iar conducerea politică părea că fusese deja preluată de alţii, prin forţa şi voinţa maselor, care până la urmă reprezentau, de fapt, poporul.

Timpul era scurt. Atât cel de gândire, cât şi cel de reacţie. Dumnezeule, şi cât de scurt! Acum se măsura nu în ani, ca şi până acum, ci în secunde şi milisecunde.

Există un timp de gândire şi un timp de acţiune, iar graniţa dintre aceşti timpi este aşa de subţire, încât de cele mai multe ori nici nu o poţi percepe. Şi asta depinde atât de forţele, atât lăuntrice, cât şi de cele exterioare, care ambele te împing să treci dincolo de gândire, în sfera acţiunii. Există un moment unic în viaţa unui om în care va trebui să decidă de care parte este, indiferent de poziţia părţilor, acel moment există şi va veni, pentru fiecare dintre noi. Este un moment unic, poate singular în viaţa omului, când omul va trebui să decidă. Iar decizia sa îi va influenţa destinul şi viitorul.

În cazul de faţă, nu numai viitorul său. Iar viitorul se repezea înainte, rostogolindu-se spre punctul de convergenţă din faţa vămii moldovene, acolo unde cei şapte militari români ajunseseră deja. Doamne, ce superbi erau, aşa cum păşeau în faţă, neînfricaţi, cu armele lăsate pe spate şi braţele uşor depărtate în lateral, cu palmele desfăcute! Ce bărbaţi adevăraţi, nepăsători în faţa morţii, deşi ştiau că din fiecare colţ îi pândeau zeci de arme ce puteau să-i facă una cu pământul! Doamne, ferice de naţia ce putea să zămislească astfel de bărbaţi care să-i poarte uniforma şi să-i apere neamul şi limba!

Un gând se infiltră în mintea lui Asescu, un gând hrănit şi menţinut de poveştile bunicii şi mamei sale, poveşti despre soldaţi ce luptau şi mureau cu tricolorul la piept, poveşti care îi cuprindeau şi pe bunicul şi pe tatăl său care muriseră pentru ceva ce nu putea fi cuprins în cuvinte. N-a înţeles atunci, dar începea să înţeleagă acum. Îi invidia pe cei ce puteau să se jertfească pentru ţara şi neamul lor.

Vorbele lui Oleg Serebrian, analist politic din Moldova, îi răsunară în minte: “Țara în care sentimentul de patriotism și de naționalism sunt contradictorii este destinată dispariției”. Așa era și Republica Moldova, să fii patriot însemna să lupți pentru independența Republicii Moldova, să fii naționalist, însemna să lupți pentru România Mare, concepte care se contraziceau unul pe altul. Iar el nu știa încă pentru ce lupta, dar va afla în curând.

Momentul crud al deciziei se apropia. Practic, era deja acolo, cu cei șapte bărbați duri și neînfricați, vânători de munte după uniforme, ce pășiseră deja dincolo de vamă, în câmp deschis. În câteva secunde nu vor mai fi, odată ce mitralierele vor glăsui. Ordinul veni prin stație, dur și implacabil. Locotentul Vladimir Asescu înregistră ordinul cu mintea departe, la toți cei din neamul său ce au mușcat țărâna, pentru ce? În nici un caz pentru dictatura rusofonă sau pentru cei străini de neamul său. Iar cei șapte soldați ai neamului vor muri doar pentru a-i menține la putere pe cei ce au făcut atât rău neamului său greu încercat și acum, dar mai ales sub stăpânii care încercau chiar și azi să se autonumească ca și salvatori ai moldovenismului, chiar ei, niște slavi!

Ordinul de a deschide focul veni chiar atunci când cei șapte erau în câmp deschis, fără putință de a se adăposti sau a se apăra. Zeci de arme, de la pistoale mitralieră la mitraliere grele de 12,7 mm la 14,5 mm erau ațintite asupra lor, asupra celor șapte români ce trecuseră granița singuri, aducînd o solie ca și un mesaj de pace și fraternitate. Toate menite de a-i ucide.

Aici era momentul său. Momentul de glorie sau de ruşine, pe veci. O comandă dură în moldovenească, sau română, cu vădit accent rusesc, reverberă în stațile radio. Soldații săi priviră spre el, la fel ca şi acel soldat de la mitraliera de 12,7 mm, cu ochii plini de speranță. Nu, nu putea să-i dezamăgească. Ordinul de foc se repetă, dar nimeni nu trase. Cei şapte continuau să avanseze, pas cu pas. Calmi, fără teamă.

Ordinul se repetă răstit, iar în stația radio simți că mulți ezită. Iar această ezitare se putea transforma în catastrofă. Nu a plănuit nicio clipă gestul său. Pur şi simplu a simțit că trebuia să o facă. Era momentul său de decizie, momentul în care se punea clar de o parte, nu de cealaltă. Gestul său nu era menit să fie judecat de contemporanii săi, ci de urmaşi.

Locotenentul Vladimir Asescu sări de la postul său şi se îndreptă în fugă spre cei şapte români. Alerga gesticulând cu ambele brațe deasupra capului, răcnind din toate puterile acelaşi refren: "Nu trageți! Sunt frații noştri!" Cei şapte români se opriră urmărindu-l pe locotenent cum avansa în fugă spre ei din stânga. Toate privirile erau îndreptate într-acolo.

Nimeni nu-i văzu pe cei trei civili ce se ridicară din partea opusă şi care îndreptară țevile pistoalelor mitralieră AK-74. Strigătul de avertizare al lui Asescu se pierdu printre ordinele sale către soldații moldoveni timorați de spaimă. Asescu apucă să-şi scoată pistolul din toc şi să tragă câteva gloanțe, înainte de a cădea secerat de o rafală de AK-74. Totuşi, unul dintre cei trei civili căzu sub

gloanțele lui Asescu.

La auzul focurilor de armă, românii se culcară la pământ. Se răspândiră într-un dispozitiv circular, gata de ripostă. Soldații moldoveni nu putură decât să admire pregătirea românilor. Cei doi civili rămași traseră în fugă câte o rafală lungă. Riposta românilor veni dură și necruțătoare. Primul dintre civili, prins în foc încrucișat, căzu la pământ în următoarea secundă.

Poate pentru prima dată în viața lor, militarii moldoveni au putut vedea ce înseamnă soldați de elită. În momentul în care au început împușcăturile, românii s-au desfășurat în semicerc, adăpostindu-se și acoperindu-se unul pe altul cât mai bine. Primul lovit doar se răsuci pe spate și strigă spre camarazii săi că este rănit. Focurile de armă se întețiră, chiar dacă al treilea civil căzu sub gloanțele românilor. Se trăgea susținut din dreapta, de acolo de unde se poziționase acel pluton necunoscut, de soldați ce nu prea știau limba moldovenească. Românii se adăpostiseră pe unde au reușit, dar ripostând cu un foc viu. Erau doar șapte, dar făceau mai mult ca o întreagă companie, stârnind admirația tuturor moldovenilor ce îi priveau. Nu aveau treabă cu nimeni în afara celor din flancul drept, ocupat de acei soldați duri ce nu prea știau limba moldovenească.

Civilii înarmați căzuseră deja, dar lupta era în continuă desfășurare. Soldații moldoveni, rămași neutri, aveau ocazia să vadă ce însemna soldatul profesionist în slujba țării sale. Cel ce strigase că a fost lovit, în ciuda rănii sale, se răsuci pe cealaltă parte, își recuperă arma și continuă

să execute foc asupra poziției inamice, chiar dacă fiecare gest și fiecare mișcare îi provoca dureri atroce. Acoperindu-se unul pe altul, cei șase rămași trecură din poziția de apărare în semicerc într-un dispozitiv ofensiv spre dreapta, de acolo de unde venea amenințarea principală. În afara celui deja rănit, căzuseră încă doi care nu mai mișcau. Era ceva nemaivăzut. Șapte oameni atacau un pluton mai bine înarmat și poziționat, înregistrau pierderi, și totuși atacau. Era mai presus de logică.

Așa gândea locotenentul Vitali Iureșco privind ceea ce se petrecea sub ochii săi. Îl văzuse căzând pe Vladimir Asescu, colegul și prietenul său. Îi văzuse pe acei șapte români ce atacau, chiar dacă doi dintre ei erau poate morți și unul rănit. Vitali aruncă o privire spre podul peste Prut și văzu primul tanc românesc ce se înscria pe șosea. Venea hotărât, cu viteză maximă, cu un tricolor imens prins de antena radio, venea acolo unde îl chema schimbul de focuri, acolo unde românii luptau și sângerau. Vitali înțelese. Vladimir alesese partea, iar acum era rândul său să aleagă. Mai aruncă o privire scurtă spre trupul căzut al lui Vladimir Asescu, apoi ordonă foc cu tot armamentul din dotare. O grindină de gloanțe de toate calibrele se năpustiră asupra ultimei redute apărate de plutonul necunoscut, cu câteva clipe în urmă asaltat de șapte români neînfricați. Tancul sparse bariera de la mijlocul podului. Două transportoare blindate “Zimbrul” îl urmau îndeaproape. Vitali strigă în rusă către oponenți să se predea. Rând pe rând, aceștia ridicară mâinile și se înșirară în față, gata să fie preluați de soldații lui Vitali sau de românii care săreau hotărâți, cu

armele strâns în mâini, din transportoarele blindate oprite în dreptul lor. Doar disciplina de fier îi împiedica să nu descarce automatele spre cei care le-au ucis camarazii.

Maiorul Mirea, însoțit de Anghel, alergă până la locul unde zăcea trupul locotenentului Vladimir Asescu şi se lăsă lângă el. Întins pe spate, semiconştient, bâguia vorbe fără şir, încercând să se agațe de viața ce i se scurgea din trup prin rănile sângerânde.

– Fra..., fra... te... !

Mirea îi prinse mâna şi i-o strânse.

– Sunt aici, frate român!

Privirea lui Vladimir se fixă pe chipul lui Mirea, apoi un zâmbet larg îi lumină fața chinuită.

– Fra... te... ro... mân.... !

O ultimă strânsoare, apoi mâna i se destinse, ca şi chipul fără viață ce păstra un zâmbet cald. Câteva minute nimeni nu zise nimic, maiorul continuând să strângă mâna ce se răcea. Nici măcar nu ştia cum îl cheamă. Ştia doar că i se adresase ca şi frate român.

Într-un târziu, Mirea se ridică, iar Anghel acoperi trupul locotenentului Vladimir Asescu cu drapelul luat de pe tancul staționat în apropiere. În spate, pe pod, vehicule militare grele, tancuri, camioane şi blindate, se scurgeau către şoseaua spre Chişinău. Un camion al vânătorilor de munte opri în dreptul lor. Săriră înăuntru, aruncând o ultimă privire şi salutând spre trupul ce-şi dormea somnul de veci sub drapelul tricolor simplu, fără stema Republicii Moldova. Camionul demară în viteză.

XXII

4 mai 2014, ora 19.30
Chişinău

Cristea îşi scutură viguros trupul încercând să scape de senzaţia de oboseală ce îl asalta în valuri succesive. O doză de băutură energizantă, cumpărată de soldaţi de la unul din magazinele din apropiere, zăcea goală pe măsuţa joasă ce scăpase ca prin minune de bombardamentul tancului T-72. Soldatul care i-o adusese i-a relatat că vânzătorul acceptase bani româneşti, iar o parte din marfa cumpărată o dăruise practic fără bani, spunând că o face pentru cauză. Iar referitor la banii româneşti, le-a spus soldaţilor că, oricum, vor fi singurii valabili în câteva zile, deoarece Halipa, Dumnezeu să-l aibă în pază, a declarat că Moldova se va uni cu România pe veci. Spunând asta, vânzătorul de la magazin şi-a făcut o cruce mare şi şi-a în-

dreptat privirile spre cer ca o rugă mută spre Cel de Sus.

Băutura energizantă nu prea îi era de prea mult folos. Soldații americani în misiune foloseau amfetamine, dar el nu prea era partizanul unor astfel de substanțe. În exces, puteau avea efect halucinogen, şi chiar dacă erau folosite cu moderație, după ce-şi terminau efectul rezulta o stare ce necesita un timp mai îndelungat de refacere. Erau bune de folosit doar pe termen scurt, în misiunile ce erau clar delimitate temporar, dar în cazul de față el avea nevoie de întreaga sa capacitate în continuare, pe termen nelimitat. Nu putea şti când se va termina nebunia asta.

După respingerea atacatorilor asupra Palatului Parlamentului, mulțumită intervenției Detaşamentului 495 Operațiuni Speciale condus de colonelul Dorinel Iancu, evenimentele s-au succedat cu repeziciune în capitala Republicii Moldova. Încă de dimineață, mulțimea adunată a adus omagii tuturor celor căzuți, indiferent de ce parte au luptat aceştia. Chiar în timp ce cadavrele erau ridicate de echipajele de la spitalele din Chişinău, demonstranții puneau flori şi aprindeau lumânări pe locurile în care aceştia căzuseră. După un moment solemn de reculegere au urmat puternice scandări antiguvernamentale şi prounioniste. Apoi, ca la un semn, mulțimea s-a îndreptat spre sediile guvernului şi preşedenției. Confruntați cu aceste ample demonstrații, majoritatea miniştrilor s-au făcut nevăzuți, iar preşedintele a fugit cu un elicopter spre est, dincolo de Nistru. Un scenariu foarte asemănător cu cel din 22 decembrie 1989, atunci când Ceauşescu a fugit şi el cu ajutorul unui elicopter.

În răstimp de câteva ore, puterea politică din Republica Moldova s-a disipat ca suflată de vânt, iar locul gol urma să fie umplut de către câştigătorul recunoscut al alegerilor, Iuliu Halipa, cel pe care îl apărase aici cu preţul atâtor vieţi pierdute. Câţiva deputaţi comunişti se şi prezentară la Halipa pentru a negocia statulul lor în opoziţie. Cristea i-a admis în clădire numai după o percheziţie minuţioasă, la piele, fapt ce a atras numeroase proteste din rândul lor. Dar lui Cristea nu-i păsa, primise o misiune şi era hotărât să o îndeplinească fără cusur. Chiar şi acum, aceşti deputaţi comunişti încă se aflau în şedinţă cu Halipa şi colaboratorii săi, dar sub stricta supraveghere a lui Gruşenco, acest înger păzitor al lui Halipa. Cristea se întrebase împreună cu colonelul Iancu ce-l putea lega aşa de strâns pe acest poliţist de persoana lui Iuliu Halipa. N-au găsit un răspuns mulţumitor.

Chiar din primele momente ale sosirii detaşamentului lui Iancu, care practic i-a scos dintr-o situaţie fără ieşire, Cristea i-a propus acestuia preluarea comenzii întregului dispozitiv de apărare. Decizia sa se baza şi pe faptul că oamenii lui Iancu, adevăraţi profesionişti în treburile militare, erau nu numai mai bine pregătiţi pentru orice, dar şi mai numeroşi decât cei aflaţi până atunci sub comanda sa de facto. Colonelul Dorinel Iancu refuzase însă cu eleganţă, acceptând doar rolul de adjunct la comandă, motivându-şi decizia prin faptul că toţi aceşti oameni, un grup eterogen constituit din luptători antitero români, agenţi SIE, civili voluntari, poliţişti şi militari moldoveni, vedeau în Cristea omul care i-a condus până acum la

izbândă, iar o schimbare de comandă acum, când situația nu era clară, putea avea efecte neașteptate în rândul moralului, și nu în ultimul rând, al fidelității moldovenilor. Era logic, dacă au acceptat să lupte și să moară sub ordinele lui Cristea, de ce să nu-i lași în continuare tot așa, mai ales că încă nu ști cum vor evolua lucrurile în această zonă devenită brusc a nimănui.

Abia mai târziu a înțeles și apreciat logica colonelui. Primul care s-a prezentat în fața lui Cristea, cu câteva ore în urmă, a fost un căpitan din armata moldovenească. A cerut celor ce păzeu intrarea să fie dus în fața celui care a apărat Palatul Parlamentului în noaptea trecută. După îndelungi verificări și percheziții, la care s-a supus fără vreo vorbă, ba chiar zicând că și el ar fi procedat la fel, căpitanul a ajuns în fața lui Cristea, în aceeași încăpere ce fusese bombardată în noaptea precedentă. Alături de Cristea stătea doar colonelul Dorinel Iancu. Căpitanul moldovean păși hotărât până în fața lui Cristea, se opri luând poziția de drepți și salută cu mâna la chipiu.

– Căpitan Dorin Teodorovici, la ordinele dumneavoastră!

Cristea rămase interzis. Îl salvă colonelul Dorinel Iancu, care cu pregătirea sa militară intui despre ce putea fi vorba.

– Te ascultăm, căpitane Teodorovici! zise colonelul cu voce calmă.

– Regimentul 1 de gardă Chișinău se pune din acest moment sub ordinele și la dispoziția dumneavoastră!

Cristea nu zise nimic. Iancu ezită o clipă, apoi

întrebă:

– Să nu mi-o iei în nume de rău, căpitane, dar mă aşteptam ca această comandă să fie predată de un ofiţer superior, poate chiar de comandantul regimentului!

Căpitanul nu se pierdu cu firea.

– Colonelul Anatoli Iaklovev, împreună cu ofiţerii superiori colaboratori ai dânsului, au fost arestaţi şi reţinuţi sub pază armată în corpul de gardă al unităţii, pe motiv de colaborare cu inamicul, inclusiv pentru punerea la dispoziţia acestuia de transportoare blindate şi tancuri. Cred că aţi avut de-a face cu ele de curând! Aşteptăm să fie preluaţi de cine trebuie pentru a fi judecaţi! Comanda a fost preluată de mine împreună cu un grup de ofiţeri loiali Republicii Moldova.

Ca şi pentru a sublinia importanţa faptelor, continuă:

– Ştim ce se întâmplă în ţara noastră, domnule colonel, şi vrem să luptăm! Aşteptăm doar ordinele dumneavoastră! Suntem siguri că sunt identice cu cele ale lui Iuliu Halipa, la ora actuală comandantul nostru suprem!

– S-ar putea să te înşeli, căpitane, s-ar putea ca în câteva ore comandantul suprem să fie preşedintele Danulescu! spuse Cristea.

Căpitanul reacţionă imediat:

– Să dea Dumnezeu! Noi, soldaţii moldoveni, ne vom face datoria fără preget! Şi ne vom bate pentru ţara noastră mare, al cărei nume ştim cu toţii că este România! Vreau doar să afle şi preşedintele Halipa că suntem alături de el!

Cristea se îndreptă spre el cu mâna întinsă. În timp ce

strângea mâna căpitanului, îi spuse:

– Fii liniştit, va afla. Nu suntem prea mulţi, nu încă!

– Vor veni şi alţii! Spuneţi-mi ce am de făcut!

Iancu îi aduse cu picioarele pe pământ.

– Pune-ţi unitatea în alarmă de luptă! Scoate apoi trupele disponibile înarmate cât mai bine la ieşirea spre Tighina, în poziţie de apărare! Aduceţi tot armamentul greu din dotare! Îţi voi trimite ajutoare, precum şi ofiţeri de legătură. Nu uita, invadatorii nu trebuie să intre în Chişinău! În câteva ore, voi prelua de acolo comanda trupelor de apărare a capitalei!

Căpitanul salută cu mâna la chipiu.

– Am înţeles, domnule comandant!

Se răsuci pe călcâie şi ieşi din încăpere.

Rămaşi singuri, Cristea i se adresă lui Iancu:

– Nu crezi că este o sarcină prea grea pentru el şi soldaţii lui?

Cu ochii în laptop, Iancu răspunse oarecum absent:

– Ba da, ca şi pentru noi, de altfel. Transnistrenii au trecut linia de demarcaţie şi se îndreaptă spre noi. O coloană de blindate vine dinspre Tighina, o alta a trecut pe la Râbniţa. Cea din nord, de la Râbniţa, poate vira spre sud şi să ia Chişinăul dinspre nord, dinspre Orhei, asta nu putem şti încă. Ar putea să meargă spre Bălţi, pentru a ocupa oraşul, toate se petrec foarte rapid şi informaţiile noastre nu sunt suficiente. Armata română a trecut Prutul prin câteva puncte, dar numai coloana de la Ungheni ne poate veni în ajutor. Dar sunt prea departe, în plus au plecat mai târziu şi se deplasează mai încet, asigurându-şi avansul

şi având grijă să nu trezească resentimente localnicilor. Înaintarea lor va fi mult mai înceată. Asta înseamnă că va trebui să ne descurcăm singuri, cel puţin o perioadă.

– Cât?

– Între o zi şi trei zile, asta dacă nu intervin complicaţii politice, după cum cred eu. Presiunile comunităţii internaţionale, ca de obicei, se pot aplica numai spre noi, cealaltă parte, ca întotdeauna, făcând ceva pe toate tratatele şi ultimatumurile internaţionale. Suntem în continuare singuri, Vasile! Aşa că am nevoie de fiecare ins care poate ţine o armă în mână, pentru a nu lăsa capitala în mâinile lor atunci când va sosi cavaleria! Gândeşte-te ce ar însemna ca tancurile româneşti să se implice în lupte de stradă prin Chişinău!

– Un dezastru! Ajutoare de acasă?

– Insuficiente! Un batalion de paraşutişti! Cu ce să opresc tancurile, dacă primesc doar paraşutişti, fără armament greu? Acum înţelegi de ce am nevoie de soldaţii moldoveni? Doar luptă pentru ţara lor, nu?

– Da, cei care au reuşit să scape de ofiţerii comunişti şi de politruci! Ordinea internă în oraş pe mâna cui rămâne?

– Pare a fi ciudat, dar mă bazez foarte mult pe acest Vasili Gruşenco. Este poliţist, nu? Ar putea mobiliza forţele de poliţie pentru asta!

– Mda, cred că te-ai gândit la toate, sau la aproape toate. Când plecăm?

– Nu plecăm, plec doar eu. Îţi las două plutoane, pentru siguranţă. Restul le iau cu mine. Cam în două ore, am

plecat. Tu te ocupi de ordinea internă din oraş.

Văzându-l gata să protesteze, colonelul Iancu îl opri cu un gest al mâinii.

– Nu vrem ca oraşul să fie o zonă fără vreo forță de menținere a ordinii. În afară de cei certați cu legea, care ar fi tentați să-şi facă de cap, s-ar putea să apară şi fel de fel de agenți şi sabotori, înțelegi, nu? Tu trebuie să rămâi să te ocupi de siguranța lui Halipa, parcă ăstea îți sunt ordinele. S-ar putea să avem surprize, odată ce încep împuşcăturile la periferie. Nu vrem ca un alt comando să reuşească acolo unde alții au eşuat noaptea trecută, nu crezi?

Cristea trebui să recunoască că avea dreptate. Ca să-l liniştească, Iancu completă:

– Mi s-a promis şi sprijin aerian, dar asta în măsura posibilităților. Vom putea ține legătura prin stațiile TACSAT, cu transmisie prin satelit. Dacă voi avea nevoie de ceva, te apelez.

– Aşa să faci!

4 mai 2014, ora 20.00
Bucureşti, sediul Statului Major al Armatei

– Trupele noastre au trecut Prutul pe trei coloane principale, la Sculeni, Ungheni, şi Albița, lângă Huşi. O altă coloană, de putere medie, a trecut pe la Fălciu, îndreptându-se spre Comrat. Mai avem trupe de siguranță ce au

trecut să ocupe alte puncte, mai ales acolo unde există noduri feroviare, ce ne interesează în mod deosebit pentru asigurarea debuşării rezervelor pe calea ferată. Au mai fost şi forţări amfibii sau pe poduri constituite rapid pe pontoane, aici, aici şi aici, continuă Puşcaş indicând puncte ale Prutului, cu scopul de a asigura malul stâng sau a descuraja unele unităţi moldoveneşti din apropiere de a încerca vreo reacţie. Obiectivul principal, atât al nostru cât şi al adversarilor, este controlul Chişinăului. De aceea coloana cea mai puternică, cea de la Ungheni, va trebui să alerge cu toată viteza spre Chişinău, ocupând punctele strategice din oraş!

– Dar va ajunge prea târziu, inamicul plecat din Tighina având avantajul distanţei mai scurte, al faptului că a plecat mai repede şi lui nu-i pasă de ce lasă în urmă! Sunt rapoarte despre anihilarea în forţă, practic masacrarea tuturor celor ce li s-au pus în cale să-i întrebe unde merg! îl întrerupse Tiberiu Enea.

– Este adevărat, vor atinge Chişinăul înaintea noastră, recunoscu generalul Constantin Puşcaş.

– Domnilor, ne place sau nu ne place, suntem în război, chiar dacă nu este declarat! zise Sorescu. Un război pe care nu avem voie să-l pierdem! Iar în acest război, poate pentru prima dată de la 1919 încoace, când am pacificat Ungaria comunistă a lui Bela Kuhn, suntem singuri, nu ne putem aştepta la niciun ajutor, chiar dacă suntem în NATO! Noi ne-am băgat, noi trebuie să ne rezolvăm problemele! Şi nu-mi place deloc situaţia în care vom fi nevoiţi să cucerim Chişinăul prin lupte, care în mod sigur

vor degenera în conflicte pentru fiecare stradă!

– Aşa este, confirmă Puşcaş, va trebui ca să apărăm Chişinăul cu tot ce avem!

– Şi ce avem?

– Nu prea mare lucru, pe Iancu cu Detaşamentul de Operaţiuni Speciale, plus un batalion de paraşutişti care va ajunge acolo în noaptea asta!

– Cred că visez, generale! făcu Enea indignat. Vrei să ţii în loc o coloană care cuprinde blindate, doar cu paraşutişti şi infanterişti, şi aceştia în număr insuficient?

Puşcaş respiră adânc înainte de a răspunde.

– Este adevărat ceea ce spui, Tibi, dar nu am ce să fac mai mult! Aş fi vrut să-mi trec trupele mai devreme, dar politica nu mi-a permis şi nu-mi permite să fac tot ce aş fi dorit. Oricum, şi prin trimiterea de trupe la Chişinău înainte de a-i fi recunoscută victoria lui Halipa, am riscat enorm! Am făcut tot ce se putea face, ba mai mult decât atât! Crede-mă, Tibi, aş vrea să-mi teleportez tancurile la Chişinău, dar pur şi simplu nu am cum! De aceea totul depinde de câţiva oameni care în curând se vor afla faţă în faţă cu tancurile Armatei a XIV-a ruse! Fiindcă nu avem de ce să ne ascundem după deget, vom lupta împotriva ruşilor, în primul rând, nu împotriva transnistrenilor!

– Mda, şi care sunt trupele de sacrificiu?

– Detaşamentul de Operaţiuni Speciale al colonelului Iancu, plus un batalion de paraşutişti, cu tot armamentul ce-l pot duce. Sper să le mai pot trimite ajutoare pe calea aerului, dar încă nu sunt sigur.

– *My God!* izbucni colonelul Sam Harrison, ofiţerul

de legătură cu NATO, ce tocmai intrase în încăpere şi prinsese ultimele schimburi de vorbe. De atâţia ani în post, pricepea cât de cât limba română, astfel că înţelesul vorbelor lui Puşcaş nu îi scăpară.

– Aşa cum zici, colonele, continuă Puşcaş în engleză. Asta este situaţia operativă la momentul actual! Opoziţia ne-o ia înainte, iar politic noi n-am putut ţine pasul cu ei! Indiferent că am pornit doar după declaraţia lui Halipa, iar ei au făcut tot ce au făcut, tot noi vom fi blamaţi şi crucificaţi de toată mass-media stângistă şi vom fi prezentaţi ca şi agresori! Am vrut să evităm măcar o parte din aceste critici, chiar dacă am pierdut marele avantaj al surprizei!

Din acest moment, toată convorborirea se purtă numai în engleză.

– Da, mi-este cunoscut aspectul, continuă Harrison, nu este nici prima şi nici ultima oară. Oricum, lucrurile încă merg bine, nu?

– De acord, nu ne temem de Transnistria, preluă discuţia Dăianu, dar ce ne doare pe noi este posibila reacţie a Rusiei. Cu toţii ştim că Rusia este mai slabă decât vrea să pară, dar mai puternică decât vrem noi să credem. Acum suntem singuri şi ne vom descurca, nu avem nevoie de nu ştiu ce ajutor, decât colateral, prin prisma informaţiilor asupra câmpului de luptă, dar dacă Rusia va interveni cum a făcut-o în Georgia în august 2008? Dacă NATO se spală pe mâini spunând că noi suntem agresori, sub presiunea mediilor de stânga, foarte puternice în Occident?

Colonelul Sam Harrison începu rar, ca şi cum ar fi

vrut să se asigure că este foarte bine înțeles.

– Comparația cu Georgia mi se pare hazardată, din moment ce Transnistria nu are graniță cu Rusia, îi desparte întreg teritoriul Ucrainei.

– Aveți dreptate, domnule colonel, dar pierdeți din vedere unul din aspectele importante. Majoritatea cetățenilor filoruși ce trăiesc în zona transnistreană au primit, după anul 2000, în timpul președenției lui Putin, cetățenie rusească, la fel ca și cei din Abhazia și Osetia de Sud. Cetățenii moldoveni au fost în mare parte alungați în urma persecuțiilor extrem de dure. Toată media va apăra poziția Rusiei, uitând faptul că mai mult de jumătate dintre cetățenii moldoveni din întreaga republică moldovenească au și cetățenie română. Pentru mass-media va fi mai important că există acolo niște cetățeni recunoscuți ruși, dar faptul că majoritatea moldoveană sunt români nu va conta. Deci pentru toată lumea rușii vor fi îndreptățiți să-și apere cetățenii, iar românii nu. Nu contează justificarea intervenției, pe noi ne doare posibilitatea intervenției!

– Aspectul de bază nu este…

– Domnule colonel, continuă Dăianu, și noi, și voi, ați văzut și citit aceleași rapoarte despre Transnistria. Mare parte din forțele ei armate, ce pot totaliza impresionanta cifră de o sută de mii de oameni, provin din ruși stabiliți sau pensionați din vechea Armată a XIV-a sovietică. Lor li se adaugă nelipsiții voluntari, ca și cazacii, din întreg cuprinsul Rusiei. Printre ei, sunteți conștient de asta, se vor afla și trupe speciale trimise direct din Rusia, plus un număr nedefinit și poate nelimitat de militari ruși.

Poate vor fi acolo şi abhazi, şi osetini, şi ceceni, şi doar Dumnezeu poate şti ce mercenari mai pot veni sub steagul maicii Rusia în primejdie. Să nu ne ascundem după deget, mâine, la ora asta, noi vom fi deja în luptă cu aceştia. Nu ne temem prea mult de ei, ne doare posibilitatea unei intervenţii în forţă a Rusiei, atunci când toată gloata aceasta va începe să muşte ţărâna! Rusia nu-şi poate permite să piardă Transnistria fără să încerce o acţiune de forţă! Asta ne doare pe noi, domnule colonel!

– Repet, comparaţia cu Georgia…

– Domnule colonel, nu vă bazaţi pe faptul că între Rusia şi Transnistria stă o bună bucată de Ucraina! Noi am avut un război cu ei de curând, şi iarăşi am fost singuri, chiar dacă eram un membru NATO atacat pe neaşteptate. Veţi putea spune multe despre ajutorul aliat, dar nu puteţi contesta că în prima fază a războiului am fost singuri. Toate victoriile de pe front, în Maramureş, Dobrogea şi Marea Neagră, au fost victorii strict româneşti, chiar dacă în unele faze am fost sprijiniţi aerian sau prin descurajarea terţilor. Mă refer aici la bătălia din Marea Neagră, amiralul Buzescu a bătut singur flota ucraineană, tot ce a făcut amiralul Jackson cu flota a VI-a a fost să descurajeze o posibilă intervenţia a flotei ruseşti! La fel, trupele NATO ce au intrat în Ucraina au făcut-o abia atunci când situaţia devenise clar defavorabilă Ucrainei în decurgerea ostilităţilor! Să fim cinstiţi, domnule colonel, şi în acest război, căci vorbim de un război din moment ce transnistrenii îşi aruncă blindatele spre Chişinău, vom fi singuri! Întrebarea noastră este până când, mai ales dacă Rusia in-

tervine în forță? Obiectivele noastre, ale românilor și ale americanilor, converg până la un punct. Noi vrem eliberarea Moldovei, voi vreți securizarea Transnistriei. Aici ne vom ciocni cu interesele rusești.

– Nu credem că Rusia va putea interveni în Transnistria, cel puțin nu în actuala conjunctură strategică.

– Vă bazați prea mult pe bariera teritorială care o reprezintă Ucraina, dar pierdeți din vedere mulți factori. Ucraina încă este sub dictatura militară a lui Igor Petraikin și nu trebuie uitat faptul că el a fost un colaborator apropiat al lui Vahromeev, cel care a declanșat războiul împotriva noastră și a fost un bun aliat al Rusiei. Iar poziția neutră, până acum, a lui Petraikin poate fi schimbată rapid, ținând cont de dificultățile sale economice pe plan intern. În plus, estul Ucrainei și Crimeea sunt gata să se rupă și să se alipească Rusiei, deci Petraikin este al naibii de șantajabil. Confruntat cu pierderea estului și a Crimeii, față de închiderea ochilor asupra transferului de trupe și material militar rusesc împotriva vechiului dușman, România, ce credeți că va alege? Asta ne doare, domnule colonel, ce va face NATO, sau America, dacă vom ajunge aici?

– Nu știu ce va face NATO, dar SUA vă va acorda tot sprijinul!

Aici interveni Pușcaș, recunoscător lui Dăianu că pusese problema într-o asemenea măsură tranșantă.

– Aici vă referiți și la sprijin militar, domnule colonel?

Sam Harrison ezită îndelung înainte să răspundă.

– Într-o măsură semnificativă, într-o mare măsură, pot spune că da! Bineînțeles, între anumite condiții și limtări, dar, oricum, nu veți fi singuri.

– Mulțumim, domnule colonel, dar am fi vrut să auzim mai mult decât condiții și limitări! Oricum, ne mulțumim și cu asta, deoarece noi vom duce greul! Printre altele, dimineața voi anunța oficial comandamentul NATO și cel american că trupele românești din teatrele de operațiuni, în caz de nevoie, vor fi retrase în patruzeci și opt de ore pe teritoriul național. Vom începe cu cele de pe frontul din Afghanistan. Sper să nu fie nevoie să ajungem până aici, dar nu voi ezita nicio clipă să ordon deplasarea lor pe frontul din Moldova, dacă situația o va cere! Și credeți-mă, domnule colonel, nu voi aștepta ca rușii să ajungă în Transnistria, la cel mai mic semnal, îmi voi întări trupele din Moldova fără ezitare!

Colonelul Harrison coborî privirea în semn de aprobare. Dar Dăianu părea decis să nu-l lase numai cu atât. Interveni din nou:

– Condiții și limitări? Până unde și care sunt aceste limitări? Ce va face NATO atunci când Rusia, de exemplu, va opri robinetul de gaze spre Vest? A făcut-o de mai multe ori, fie parțial, fie total, ca și în ianuarie 2009! Pe noi ne afectează prea puțin, dar presiunile vor fi atunci și din partea aliaților din UE!

– Rușii nu vor sista gazele decât iarna, ca efectele să fie maxime! Tot timpul au făcut-o în ianuarie, iar până atunci totul va fi rezolvat! Doar suntem alături de voi, nu?

– Vă suntem alături, dar nu ca să ne vărsăm sângele şi doar să tragem ponoasele! Ne-aţi lăsat baltă şi în mâna ruşilor şi în 1945, ce ne garantează că nu o veţi face din nou când situaţia va deveni dificilă?

Colonelul Sam Harrison, crezând că furtuna trecuse, rămase descumpănit. Dăianu continuă:

– Ruşii nu iartă şi nu uită! Da, vă suntem alături, dăm sânge şi soldaţi, dar asta pentru eliberarea fraţilor! Aşa am făcut şi în primul război mondial, am luptat de partea Antantei pentru ca mai târziu ruşii să ne înfigă un cuţit în spate încheiind pacea separată de la Brest-Litovsk. În al doilea război mondial, am luptat de partea germanilor numai pentru a ne elibera fraţii basarabeni şi bucovineni din robia sovietică, pe cei ocupaţi cu un an înainte. Apoi am luptat pentru eliberarea Europei, scurtând războiul cu şase luni, atunci când ruşii au ajuns din nou pe teritoriul naţional. Am luptat până în Cehoslovacia, pentru ca Occidentul să ne înfigă un alt cuţit în spate, lăsându-ne sub teroarea roşie! Am luptat şi după aceea, prin grupe de partizani, până în 1962, doar în speranţa unei eliberări, şi am plătit cu jertfe de generaţii! Ne puteţi garanta acum că nu vom avea aceeaşi soartă atunci când Europa îşi va întoarce faţa la Moscova pentru un metru cub de gaze în conducte?

– Îmi cereţi prea mult, domnule Dăianu, nu sunt împuternicit...

– Ştiu asta, domnule colonel, doar doream să fiu sigur şi, în plus, să subliniez un lucru. La victorie suntem cu toţii, la înfrângere, suntem singuri... Cu spunea generalul

Joffre după primul război mondial: "Nu ştiu cine a câştigat bătălia de pe Marna, dar dacă ar fi fost pierdută, eu aş fi pierdut-o!" Deci, dacă va fi o victorie, e meritul tuturor, dar dacă vom fi bătuţi, numai noi vom fi cei blamaţi! Cam la fel s-a întâmplat şi în războiul cu Ucraina... Iar acum, ca de obicei, suntem din nou singuri... Dumnezeu să ne ajute!

5 mai 2014, ora 2.00
Chişinău, ieşirea pe şoseaua spre Tighina

Întunericul nopţii nu era deplin. Câteva stele spuzeau bolta parţial acoperită cu un strat de nori albi, pufoşi. Era suficientă vizibilitate, dacă te aflai undeva aproape de sol. Totuşi, colonelul Dorinel Iancu îşi pusese ochelarii cu vedere pe timp de noapte, mai ales atunci când cercetaşii i-au raportat apropierea unui vehicul blindat, probabil de cercetare. Avansa precaut dinspre est, pe marginea şoselei pustii, gata la nevoie să coboare în şanţ, la un oarecare adăpost. "Deci se aşteaptă la surprize!".

Ieşirea din Chişinău, dincolo de zona industrială, nu era cu desăvârşire pustie. Din loc în loc mai erau hale de producţie, mai ales de textile, lohn-ul fiind una din activităţile de bază ale economiei moldoveneşti încă prea puţin dezvoltate, de care încerca să profite odată cu deplasarea companiilor din acest domeniu tot mai spre est,

odată ce dezvoltarea economică impunea necesitatea unor salarii mai mari ce nu puteau fi satisfăcute într-o industrie ce îngloba o valoare adăugată atât de mică. Astfel, locul României în anii 90, ca şi croitori ai Europei, a fost luat de Moldova, pentru care salariile textilistelor, deşi mici, totuşi erau ceva în contextul economic dificil în care se zbătea fosta republică sovietică. Dincolo de hale, câteva case izolate, printre câmpurile cultivate şi viile ce urcau pe culmile domoale, indicau apropierea unui sat ce se ghicea spre est, dincolo de dealuri.

Veniră prin radio şi rapoartele cercetaşilor. Iancu îşi împrăştiase oarecum în semicerc, de teama unor posibile infiltrări pe la nord sau pe la sud. Totuşi, grosul a fost trimis de-a lungul şoselei principale, de acolo de unde venea şi vehiculul de cercetare. Îl recunoscu ca şi un BRDM-3, model 1995, şenilat armat cu un tun de 30 mm şi o mitralieră de 12,7 mm. Echipaj şase oameni. Variantă a lui BMP-3. Radar de supraveghere a câmpului de luptă 1RL-133-1. Posibilităţi de detecţie termică (1PN71) şi infraroşu (1PN61), precum şi detectoare laser (1D14), sistem de navigaţie TNA-4 şi de comunicare R-163-50. Avea o minte analitică şi o memorie vizuală deosebită, aşa că aceste date tehnice îi veniră în minte în momentul în care a văzut silueta masivă de 19 tone pe şenilele cu şase roţi.

Un nou raport îi parveni prin staţia tactică. Cercetaşii îi raportau apropierea coloanei principale pe şosea, cam la trei kilometri în spatele blindatului. Iancu nu răspunse, de teamă ca şi comunicaţia radio să nu-i dezvăluie poziţia.

Dintr-o dată, deveni îngrijorat. Ceva nu era în regulă. Acest vehicul de cercetare era prea nou, prea modern ca să fie în dotarea transnistrenilor. Era model fabricat în 1995. Chiar dacă ruşii l-ar fi donat transnistrenilor, aceştia nu ar fi ştiut să-l folosească la întreaga capacitate. Sau poate acolo erau transnistreni şi habar n-aveau de posibilităţile de detecţie ale aparaturii ce o aveau sub mână? Dar în război nu este loc de poate. Trebuia să pornească de la premiza că în faţa sa se aflau ruşi, mai ales după modul precaut în care se deplasau. Şi mai ales, ruşi bine pregătiţi şi antrenaţi. Poate chiar trupe speciale. Doar Cristea luptase noaptea trecută cu Spetznatz, nu?

Un fior rece îi trecu prin şira spinării. Atunci întreg planul trebuia schimbat. Nu avea cum să reziste împotriva trupelor speciale, în inferioritate numerică, fără armament greu şi suficienţi soldaţi profesionişti. Începuse deja să-i pară rău după cele două plutoane lăsate la dispoziţia lui Cristea, în oraş. I-ar fi prins bine acum. Chiar cele rămase, două companii şi un pluton, a trebuit să le împartă nepermis de mult. Regimentul de gardă moldovean venise cu aproape şase sute de soldaţi, dar prost echipaţi şi pregătiţi. Erau cu moralul ridicat, dar se vedea că abia ştiau să ţină o armă în mână. Majoritatea erau recruţi cu câteva luni de armată, în cursul cărora dacă făcuseră două sau trei şedinţe de tragere în poligon. În rest bătuseră paşi de defilare, se aranjaseră în formaţie şi efectuaseră manevre de paradă. Doar pentru asta fuseseră destinaţi, pentru paradele de cinstire a preşedintelui comunist la ocaziile solemne, nu pentru război. Totuşi, erau optimişti şi motivaţi, gata să

lupte pentru țara lor. Până la primele împușcături, gândi Iancu. O bună pregătire nu poate fi înlocuită cu nimic, decât de exercițiu, exercițiu și iar exercițiu. Cu cât mai multă sudoare în antrenamente, cu atât mai puțin sânge pe câmpul de luptă, o axiomă general valabilă.

Colonelul Dorinel Iancu fusese nevoit să-și împrăștie soldații hârșiți în antrenamente și luptă, majoritatea veterani ai misiunilor din Irak și Afghanistan sau pe unde țara i-a trimis, precum și ai ultimului război, cel cu Ucraina, printre acești novici ca să împiedice o cedare a lor în momentul în care lucrurile o vor lua razna. Chiar și armamentul așa-zis greu al lor a avut nevoie de asistența românilor. Tancurile și transportoarele blindate de paradă au fost distruse noaptea trecută de elicopterele căpitanului Laurențiu Bodea, asta după ce fuseseră donate de colonelul Anatoli Iaklovev, acum sub arest, către luptătorii Spetznatz. Totuși, au mai fost aduse de căpitanul Dorin Teodorovici două transportoare, precum și patru tunuri de 55 mm, asta fiind tot ce a mai putut găsi cât de cât în stare de funcționare. Dacă asta era situația într-o unitate de gardă, ce era în celelalte?

Gândindu-se la transportoarele și tunurile moldovenești, era mult prea puțin. Totuși, mai bine decât nimic. Chiar dacă aceste tunuri n-au tras un obuz de ani de zile, iar servanții lor habar nu aveau să le folosească. Iancu a alocat o grupă din trupele sale să se ocupe de ele, alături de servanții ce abia acum înțelegeau la ce folosesc aceste tunuri, în afara remorcării lor în urma camioanelor grele cu ocazia paradelor de Ziua Victoriei împotriva fas-

cismului, inclusiv a celui românesc, cum erau învățați încă din școală. Din fericire, cei din trupele speciale erau instruiți și familiarizați cu întreaga gamă de armament, chiar dacă nu erau experți în ele, totuși se puteau descurca destul de bine. Mai ales că tunurile erau bine întreținute, prin șmotrul recruților ce trebuiau să le facă cât mai strălucitoare pentru inspecții sau alte ocazii speciale.

În rest, armament individual din belșug, mai ales aruncătoare de grenade RPG, de diferite calibre, cu muniția aferentă. Nu se ridicau la nivelul Javelinurilor sale, dar oricum era ceva, mai ales că el avea prea puține Javelin, deoarece Detașamentul 495 Operațiuni Speciale era destinat unui cu totul altfel tip de misiuni. Dar nu avea ce face, trebuia să improvizeze.

Colonelul Dorinel Iancu și-a dispus forțele pe care le avea într-un dispozitiv de o parte și de alta a șoselei, în așteptarea atacatorilor. Dorea să-i oprească, dacă era posibil, dar mai mult decât atât, să-i întârzie cât de mult putea pentru a da timp forțelor române să ajungă la Chișinău. Dacă atacul era prea puternic și nu i-ar fi făcut față, intenționa să se retragă luptând în oraș, lăsându-le atacatorilor cât mai puțin teren, până va face joncțiunea cu blindatele ce vor veni în ajutor. Lăsase în urmă, la vreo doi kilometri spre Chișinău, un pluton de-al său, împreună cu unul format din moldoveni. Cu o oră în urmă, îl întărise și cu un pluton din parașutiștii ce-i veniseră în ajutor.

Sosirea lor a privit-o ca și un dar de sus, de acolo de unde au și apărut. Un batalion parașutat din avioanele C-130 Hercules pe un teren viran la un kilometru sud de

poziția pe care o ocupa. I-a împărțit și pe ei în două, de o parte și de alta a șoselei, înafara plutonului pe care l-a trimis în spate, cumva ca și o acoperire suplimentară. Parașutiștii i s-au părut bine pregătiți, adevărați profesioniști. Pentru o mai bună coordonare, l-a reținut alături de el pe comandantul lor, maiorul Iosif Băran, deși ar fi fost mai normal să-i predea comanda grupului de la sudul șoselei, el rămânând la nordul acesteia.

– Ce părere ai? i se adresă maiorului aflat lângă el, în adăpostul individual săpat chiar la marginea unei hale.

– Nu prea îmi place, Dorine! Ăștia nu sunt amatori, sunt prea precauți. Nu sunt genul la care mă așteptam în prima fază. Credeam că vor trimite trupe de sacrificiu, cele dispensabile, cum ar fi transnistreni pe jumătate beți ce se joacă de-a războiul, ca și cazacii de dinainte, din războiul celălalt, fie numai pentru a afla pozițiile noastre și a le ataca ulterior cu ce au mai bun, de genul rușilor din Spetznatz.

Iancu zâmbi.

– Unde ai luptat data trecută, Iosif?

– În Maramureș! Acolo, superiorul meu, maiorul Victor Doicu, a fost ucis sub ochii mei atunci când negocia capitularea forțelor ucrainene, undeva pe valea Vișeului.

Ochii lui Iancu, fără să piardă din vedere vehiculul ce își reîncepu deplasarea precaută, deveniră mai întunecați.

– Am auzit de episodul acela, mai ales că și eu am acționat în Maramureș. Ce-ați făcut după aceea?

Maiorul Băran clătină din cap.

– Nu prea vreau să-mi aduc aminte!

Vehiculul de cercetare prinse viteză şi se îndepărtă spre Chişinău.

– Haide, poate e ultima oară când poți vorbi cu cineva despre asta!

Băran zâmbi trist, tot cu ochii la blindatul ce se depărta spre dreapta.

– Mda, poate ai dreptate, dar tot nu-mi place să vorbesc despre asta. După ce s-a terminat totul, am făcut rapoarte, am dat şi declarații, am crezut că voi fi dat afară din armată. Declarațiile sunt una, dar cred că ție pot să-ți spun totul, chiar nu ştiu de ce. Poate simt eu că pot avea încredere în tine, din moment ce dintr-un moment în altul putem muri amândoi.

Maiorul Iosif Băran răsuflă adânc, aruncă o privire spre BRDM-3-ul ce dipărea pe şoseaua spre Chişinău, apoi continuă:

– A fost un masacru, mă înțelegi, un masacru! Noi am venit să le propunem evitarea unei vărsări de sânge, iar ei ne-au ucis parlamentarii! Când l-am văzut pe Victor căzând, mi-am golit încărcătorul. Apoi încă unul şi încă unul. Apoi m-am aruncat înainte la atac. Parcă eram nebun, şi nu numai eu. Am traversat în fugă o porțiune descoperită, iar ei au ripostat cu foc susținut. Toți ne-am aruncat asupra lor, urlând şi trăgând. Au căzut mulți dintre noi. Dar am ajuns la ei şi i-am măcelărit, pur şi simplu i-am măcelărit. I-am ucis cu gloanțe, cu baionete şi cu paturile armelor. Au fost ucraineni care au ridicat mâinile, dar au fost secerați fără milă. Eu mi-am revenit mai repede, undeva în pozițiile lor, când îmi scoteam baioneta din gâtul

unui puşti de vreo douăzeci de ani. Imediat am ordonat încetarea focului. Nu m-a ascultat nimeni, dar nimeni, mă înțelegi? Nu am putut să-i stăpânesc, erau ca fiarele turbate! Abia într-un târziu am reuşit să preiau controlul situației. Am reuşit să evit, totuşi, o exterminare totală. Au fost luați şi câteva zeci de prizonieri, țin minte că cel mai mare în grad, uşor rănit, era un locotenent-colonel, unul Boris Smaciukov, cel puțin aşa s-a prezentat. Mai târziu, toți au fost schimbați cu prizonierii români, atunci când s-au liniştit lucrurile.

Vehiculul de cercetare dispăru din vedere după un deal ce mărginea şoseaua. Amândoi îl urmăriră lung cu privirea. Colonelul va ordona distrugerea lui de trupele din spate, odată ce lupta va izbucni aici.

– Dintre cei de acolo, din Maramureş, câți ai acum sub comandă?

Băran înclină din cap.

– Majoritatea.

Colonelul Dorinel Iancu zâmbi, cu ochii în binoclul ce scruta şoseaua spre est, de unde urma să apară avangarda coloanei inamice, aşa cum i se raportase de către cercetaşii avansați.

– Crezi că ne-a detectat, Iosif?

– Nu, nu prea cred. Oamenii noştri sunt ascunşi după hale sau îngropați în adăposturi săpate în pământ. Chiar dacă termic a detectat ceva, pot fi maşinile din hale care multe sunt pe aburi, ca şi cele de călcat, şi care nu s-au răcit încă îndeajuns. Emană suficientă căldură pentru a-i păcăli senzorii. Nu, Dorine, nu ne-au detectat, nu încă.

Chiar şi cele patru tunuri sunt îngropate până la țevi şi nu au tras, deci nu au ce să emită ca şi semnal termic. Nici infraroşu nu aveau ce să vadă, din moment ce eram bine ascunşi. N-am emis unde radio, nimic. Pentru ei, încă suntem invizibili.

– Aşa cred şi eu. Dar nu-mi place faptul că avem în față profesionişti, iar noi le suntem inferiori din toate punctele de vedere. Până acum, doar surpriza poate fi de partea noastră.

– Ai dreptate, Dorine. Dar după primul schimb de focuri, s-ar putea ca nici măcar surpriza să fie de partea noastră.

Colonelul Iancu aprobă în tăcere. Fața i se lăți într-un zâmbet larg.

– Ştii ceva? Mă bucur că eşti alături de mine, domnule maior!

– Şi eu sunt onorat, domnule colonel!

Dinspre est, pe şosea, un zgomot crescendo de motoare se făcea auzit tot mai puternic. Veneau. În curând le vor putea vedea. Şi le-au văzut. Înaintând cu viteză redusă, o masă compactă de vehicule grele, tancuri T-72, transportoare blindate şi camioane pline cu infanterişti, un amalgam haotic, dar emanând forță brută, gata de a fi dezlănțuită. Şi ei trebuia să o oprească. Cu ce puteau.

Colonelul Dorinel Iancu aşteptă coloana să se apropie suficient ca să fie în bătaia armelor de pe ambele părți ale şoselei, dar nu să ajungă între ele, în scopul de a evita posibilele *friendly-fire*. Nu dorea ca o rafală ce trecea pe deasupra sau prin coloană să ajungă la cei de pe partea

opusă a drumului. De asemenea, dorea să-i oprească cât mai departe, ca să aibă posibilitatea de a se retrage, dar totuşi, să-i prindă în foc încrucişat, ca elementul surpriză să fie maxim. În momentul în care consideră că unghiul de foc față de direcția de deplasare era optim, în aşa fel încât de pe ambele părți să se poată executa un bun foc de amfiladă, şopti ordinul de tragere. Nu înainte de a schimba o ultimă privire cu maiorul paraşutist Iosif Băran. Ochii acestuia din urmă se plecară aprobator, fapt care îi dădu lui Iancu un plus de siguranță, mai ales că nu era obişnuit cu astfel de misiuni de infanterist. Dar nici cu lupta în peisajul urban nu era obişnuit, dar totuşi, în noaptea trecută nu prea avusese de ales.

Îl bătu scurt pe umăr pe cel din stânga sa. Îl păstrase pe luptătorul cu Javelin aproape, deoarece dorea ca el să deschidă focul. Dorea un tanc distrus încă de la început, ca să zdruncine moralul adversarului. Acesta nu avea prea multe de făcut. Prinsese deja pe ecranul CLU – Command Launch Unit (Unitatea de Comandă a Lansării) primul vehicul din coloană, un T-72 cu o antenă mare ataşată de turelă, deci în mod sigur un comandant de pluton. Lansă racheta, apoi câteva clipe nimeni nu făcu nimic, urmărind traiectoria curioasă care a adus proiectilul deasupra tancului, izbindu-se de el cu o viteză amețitoare. Explozia sparse întunericul şi tăcerea în şarje de lumină. Imediat s-a dezlănțuit infernul cu zeci de arme automate şi bubuituri de obuze din bateria de 55 mm, precum şi din aruncătoarele individuale. Fără să urmărească rezultatatul, colonelul Iancu ordonă prin radio celor lăsați în

urmă, spre intrarea în Chişinău, ordinul de a distruge vehiculul de cercetare ce trecuse deja de ei. Câteva explozii în depărtare îi confirmară faptul că ordinul era pe cale de a fi îndeplinit. Nu avea timp să se bucure, o cruntă bătălie se încinse în momentul în care adversarii ripostară cu foc susţinut.

Coloana inamică se împărţi în două şi luă poziţie de foc spre ambele laturi, chiar dacă înregistră pierderi grele. Tancuri şi transportoare ardeau pe şosea, luminându-i împrejurimile, urletele răniţilor şi muribunzilor ce ardeau de vii răbufnind din când în când printre explozii şi împuşcături. Infanterişti înnebuniţi săreau din camioanele cuprinse de flăcări, unii doar pentru a cădea seceraţi de rafalele de mitralieră.

Totuşi, erau destui cei ce se culcau la pământ şi începeau să riposteze, ajutaţi şi de tirurile la început disperate, dar apoi din ce în ce mai precise, ale mitralierelor şi tunurilor de pe tancuri. Românii nu-şi permiteau să-şi schimbe poziţiile decât în mică măsură, aşa că de la un moment dat riposta deveni mai eficientă. O salvă de obuze de 55 mm trase de bateria moldovenească provocă prăpăd, dar poziţia ei deveni vulnerabilă atunci când tancurile rămase o încadrară. O ultimă salvă, după care Iancu ordonă evacuarea bateriei spre oraş, de fapt a celor trei tunuri rămase, ultimul fiind distrus şi servanţii ucişi. Poate mai era nevoie de ele. Două tancuri însoţite de trei transportoare şi câteva camioane îşi făcură apariţia pe şosea, în spatele avangardei inamice, gonind în ajutor. Pe lateral, Iancu zări un tanc urmat de un transportor BTR

ce încerca să-i învăluie, urmați îndeaproape de siluetele infanteriştilor ce-i urmăreau. Încă puțin şi vor fi luați din flanc. Tirurile de pe şosea erau tot mai precise.

Nu, nu avea rost să moară acolo pentru o poziție care nu mai putea fi păstrată. Prin radio, i se comunică că şi cei de la sudul şoselei sunt pe cale de a fi înconjurați de forțe net superioare. Era momentul. Ordonă retragerea pe traseele desemnate în prealabil, spre următoarea linie de rezistență, în interiorul oraşului Chişinău. Lăsând un pluton la acoperire, au început să se retragă treptat spre vest. Armamentul care nu a putut fi evacuat a fost distrus. Chiar şi el a luat lansatorul Javelin din mâna rece a soldatului din stânga sa, ucis de două gloanțe în cap. Încărcăturile rămase au fost luate de maiorul Băran, lovit uşor de o schijă în umărul stâng. A urmat o cursă disperată, în coloane de zeci de soldați ce se strecurau spre clădirile ce mărgineau primele cartiere ale Chişinăului.

Abia ajunşi, fără o clipă de odihnă, soldații români şi moldoveni, înfrățiți de prima lor luptă împreună, se pregătiră pentru un nou atac. Iar acesta nu va întârzia prea mult. Zorii i-au prins în retragere, lumina străjuindu-le calea spre ultima linie de rezistență. Răsăritul i-a găsit gata de luptă, printre primele blocuri, gata să-şi verse ultima picătură de sânge pentru visul lor. Un vis mare ca şi un ideal. O Românie mare şi unită, unică şi independentă.

O rază palidă alungase umbrele nopții. Cosmin Nechita se răsuci încet, privind spre tânărul său asistent. Aşa

îi plăcea să-i spună, asistent. Cosmin făcuse parte din Detaşamentul de Cercetare-Diversiune, aşa se pregătise şi aşa luptase în Afghanistan, Irak şi războiul cu Ucraina. Dar o decizie a Statului Major îl vărsase, pe el şi camarazii săi rămaşi, după ce au fost decimaţi în război, în cadrul Detaşamentului 495 Operaţiuni Speciale „Ştefan Soverth". Aici au constituit grupe de cercetare, de mare folos luptătorilor din trupele speciale de paraşutişti de elită. Oricum, nu rămăseseră prea mulţi, majoritatea căzând în luptă, în Maramureş, Dobrogea sau Insula Şerpilor. Chiar maiorul Alexandru, conducătorul plutoanelor alocate în Dobrogea, fusese ucis în timpul desantului de deasupra Insulei Şerpilor. Au fost mulţi răniţi care au fost trecuţi în rezervă, iar ce a mai rămas, a ajuns la Operaţiuni Speciale, şi de acolo, la paraşutişti.

Colonelul Dorinel Iancu, departe de a vedea acest lucru ca o ingerinţă, l-a văzut ca şi o oportunitate. Era un atu al marilor lideri, de a obţine maxim în condiţiile date. Iar colonelul Iancu a profitat din plin. Conştient de pregătirea noilor veniţi, precum şi de imensul potenţial pe care îl puteau aduce aceştia trupelor sale, i-a organizat în grupe de cercetare, cu rolul de a facilita misiunile detaşamentului prin culegerea de informaţii asupra câmpului de luptă, precum şi prin acţiuni de diversiune şi sabotaj. În plus, a alocat un număr de soldaţi ca şi ucenici pe lângă aceşti cercetaşi, pentru a învăţa cât mai mult de la adevăraţii profesionişti.

Aşa s-a ales şi Cosmin Nechita cu asistentul său, impropriu zis aşa, deoarece Marius Boldur era un bun soldat,

care învăța repede. În majoritatea misiunilor acționau în tandem, chiar dacă Nechita fusese obişnuit să lucreze mai mult singur. Dar acum îşi dădea seama şi de avantajele de a fi parte dintr-o echipă, mai ales că Marius părea destinat pentru acest rol de cercetaş. La fel ca şi acum, puteau să supravegheze terenul cu schimbul, fiecare odihnindu-se atunci când nu era de gardă. Mai mult, când Nechita transmitea datele, se putea simți mai în siguranță ştiind că era păzit de Marius, care ar fi detectat cu uşurință orice vulnerabilitate.

Aşa au detectat primii cu uşurință apariția vehiculului de cercetare şi la fel în cazul coloanei de atac. Păzit de Marius, care supraveghea cu atenție împrejurimile, Cosmin Nechita a transmis tot ce a putut identifica referitor la compoziție, număr, tipuri de vehicule, număr de blindate, viteză de deplasare, siguranța flancurilor şi avangărzii, toate informațiile care le-ar fi putut fi de folos camarazilor care aşteptau asaltul.

Când zgomotele bătăliei răbufniră estompate la câțiva kilometri în dreapta lor, Marius Boldur şi-a strâns mai tare arma şi a făcut un gest ca şi cum ar fi vrut să se ridice. Se opri în mijlocul mişcării atunci când întâlni în întuneric privirea lui Cosmin Nechita. În şoaptă, bâgui ca şi o scuză:

– Ai noştri... Se bat acolo!

Departe, la orizont, spre vest, iluminară străfulgerările câtorva explozii.

– Şi ce vrei să faci? şopti Nechita. Să mergi acolo? Am ajunge cam într-o oră, iar până atunci totul se va fi

terminat. Şi ce aport putem aduce noi, aşa înarmaţi, crezi că vom putea întoarce balanţa?

Mâna i se lăsă liniştitoare pe braţul mai tânărului său camarad. Marius plecă capul. "E încă tânăr, mai are de învăţat".

– Suntem mai de folos aici, fiindcă lucrurile sunt departe de a se fi terminat.

Rămaseră ascunşi, la baza dealului, în adăpostul individual săpat şi camuflat încă din timpul zilei. Ascultară cu atenţie bubuiturile îndepărtate până se stinseră cu totul. Mai aşteptară vreo zece minute, apoi Cosmin îşi puse mâna pe umărul lui Marius.

– E timpul să plecăm. Ai noştri au fost respinşi.

– De unde ştii? Dacă au învins?

– Nu se aude nici un zgomot de motor care se întoarce de la locul bătăliei. Nu cred că ai noştri ar fi putut să-i anihileze pe toţi, deci am fost învinşi, fiindcă inamicii nu se retrag.

– Bine, şi unde mergem, la ai noştri?

Cosmin zâmbi larg. De abia acum începea să înţeleagă mai tânărul său camarad în ce consta complexitatea muncii sale.

– Dimpotrivă. În curând se luminează de ziuă. Va trebui să nivelăm locul ca să nu se vadă că cineva a stat aici în noaptea asta. După aceea va trebui să ne retragem dincolo de dealul ăsta şi să ne camuflăm cât mai bine. Vom continua să supraveghem şoseaua cu schimbul, vom instala un post pe coama dealului, cu vedere optimă, dar baza noastră va fi de partea cealaltă, invizibilă de pe drum.

Apoi vom aştepta, căci în curând va veni din nou rândul nostru. Şi atunci vom avea de lucru.

Îi strânse uşor braţul, ca şi o încurajare.

– Ai încredere în mine!

XXIII

12 iulie 1941, ora 5.30
Capul de pod Ţiganca

În cadrul Armatei a 4-a, condusă de general corp de armată Nicolae Ciupercă, cu sectorul la sud de Armata a 11-a germană, cuprins între Comarna şi conflenţa Prutului cu Dunărea (sector de 200 km), Corpul 5 avea poziţia centrală, între Corpul 3 şi 11 armată, Divizia 35 Infanterie fiind în rezervă. Corpul 5, comandat de generalul de divizie Gheorghe Leventi (Divizia 1 gardă, 21 infanterie şi Divizionul 41 artilerie grea) trebuia să forţeze Prutul în zona Ţiganca, Cania şi apoi să dezvolte ofensiva pe direcţia Fălciu – Cetatea Albă. În timpul aşteptării strategice din perioada 22 iunie – 4 iulie 1941, până când frontul Grupului de Armate Centru reuşea să avanseze şi să asigure o continuitate a frontului pe o linie cât mai scurtă, Corpul 5 a efectuat mai multe incursiuni cu scopul de recunoaştere şi testare a rezistenţei inamicului, precum şi pentru a fixa în teren unităţile din Armata a 9-a sovietică, împiedicându-le să trimită întăriri în alte sec-

toare ale frontului, în special în Galiția, sau în Bucovina, unde ofensiva Armatei a 3-a române spre Cernăuți se dezlănțuise deja.

În cursul acestor incursiuni au fost realizate mai multe capete de pod, de tăria unui pluton până la o companie la Berzeni, Toceni, Fălciu, Bogdănești, Rânzești, Oancea, menținute și câteva zile, până când contraatacurile sovietice, susținute de bombardamente masive de artilerie și aviație, le resping înapoi. Totuși, unele mici capete de pod din zona Fălciu – Bogdănești au putut fi menținute până la trecerea la ofensivă. Pierderile au fost grele, numai Divizia 1 gardă înregistrând în această perioadă 101 morți, 145 răniți și 44 dispăruți.

A urmat apoi forțarea generală a Prutului, la 4 iulie 1941. Divizia 1 Gardă, urmată de Divizia 21 Infanterie, a forțat râul pe la Fălciu, Rânzești, dând piept cu Divizia 25 sovietică, din cadrul Corpului 14 Armată. În adâncime, la Taruntino, se afla Corpul 18 mecanizat sovietic, cu diviziile 44, 318 mecanizate și Divizia 47 tancuri. La ora 13.00, fără pregătire de artilerie, traversarea a început. Lunca Prutului era deosebit de largă și mlăștinoasă în urma ploilor din zilele precedente, iar cea mai puternică apărare sovietică era chiar în zona Cania, Stoenești, Țiganca, întărită cu cazemate dispuse mai ales înspre sectoarele favorabile forțării Prutului. Insuficienta cunoaștere a amplasamentelor pozițiilor inamice, artileria deficitară și lipsa echipelor specializate (subunități de asalt constituite din infanterie, pionieri și artilerie) în lupta împotriva cazematelor, precum și observarea

facilă de către inamic a plajelor de îmbarcare pe care le bătea continuu cu artileria, au făcut ca luptele să fie deosebit de grele. Totuşi, cu multă bravură şi entuziasm, soldaţii români au reuşit încă din prima zi să constituie un cap de pod în adâncime de 300-500 metri, până la ora 20.00. În noaptea de 5 spre 6 iulie a fost introdusă în capul de pod şi Divizia 21 infanterie, care intră în foc. Batalionul 2, trecând prin balta Prutului în apă până la umerii luptătorilor, reuşeşte să ocupe rambleul căii ferate Bogdăneşti-Cania. La 6 iulie, după neutralizarea cazematelor, Regimentul 6 gardă „Mihai Viteazu" atacă şi cucereşte ferma Valienatos, ajungînd până seara în preajma localităţii Leca. Regimentul 24 infanterie, din cadrul Diviziei 21, duce lupte la nord de Stoeneşti, iar Batalionul 2 din Regimentul 1/2 vânători gardă la nord de Ţiganca. În seara zilei de 6 iulie capul de pod ajunsese la 12 km lungime şi abia 1,5-2 km adâncime, totul plătit cu jertfe grele.

Sesizând tăria dispozitivului inamic, generalul Nicolae Şova, comandantul Diviziei 1 gardă, mută efortul acţiunii spre sectorul de nord, pe direcţia conacul Valienatos – Leca. Într-acolo vor fi dirijate rezervele, batalioanele 2 şi 3 din Regimentul 6 infanterie gardă "Mihai Viteazu", precum şi Regimentul 2/9 vânători gardă. Astfel a fost cucerită cota 96 sud-est de Leca, iar Regimentul 1/2 vânători gardă a ocupat pantele de vest ale dealului Ţiganca.

Un puternic contraatac general al ruşilor, la 8 iulie, are drept rezultat înfrângerea Diviziei 35 infanterie din

Cadrul Corpului 3, la masivul Corneşti, stânga dispozitivului Corpului 5.

La Corpul 5, strecurându-se între batalioanele 1 şi 2 ale Regimentul 6 gardă "Mihai Viteazu" contraatacul ruşilor, declanşat dimineaţa la ora 5.30, ajunge până aproape de postul de comandă al regimentului. Pentru a menţine poziţia, sunt introduşi în luptă şi cei din personalul necombatant, furieri, bucătari, toţi ce puteau ţine o armă în mână. A urmat contraatacul românilor, cu lupte cumplite corp la corp, cu baioneta şi cu patul armei. Numai aşa a fost restabilită situaţia. Dar în luptă cade, împuşcat în cap şi piept, însuşi comandantul Regimentului 6 gardă „Mihai Viteazu", locotenent-colonelul Gheorghe Iliescu, în timp ce dirija energic contraatacul care a restabilit poziţia românească, chiar a doua zi după ce regimentul său a fost citat pe ordin de zi de către generalul Şova, comandantul diviziei. A fost primul comandant de regiment din armata română ucis în luptă în al doilea război mondial. În semn de omagiere a jertfei sale, a fost ridicat post mortem la rangul de colonel şi decorat cu Ordinul Mihai Viteazu clasa a 3-a.

Pe dealul Epureni, situaţia este salvată de Regimentul 12 dorobanţi (Divizia 21 infanterie) comandat de colonelul Gheorghe Niculescu, alături de Regimentul 24 infanterie. Deşi bătuţi din flanc de focurile inamice de la Ţiganca şi Stoeneşti, vitejii dorobanţi se aruncă în luptă.

"Atunci s-a produs o minune. Pe pantele dealului veneau în fugă ostaşi de-ai noştri cu strigăte de "URA". Erau bravii infanterişti ai Regimentului 12 Dorobanţi,

care soseau la timp pentru a restabili situația. În fruntea lanțului de trăgători se afla însuși comandantul, transpirat și îmbujorat la față. Lângă el se afla un plutonier mic și blond care suna atacul cu trompeta.

Se repetau peste ani scene asemănătoare cu cele de la Plevna și Grivița din Războiul pentru Independență. Încurajați de exemplul comandantului lor, ostașii din Regimentul 12 Dorobanți s-au repezit spre dușmani, silindu-i să se retragă precipitat cam doi kilometri." (locotenent Nicolae Dănescu, Regimentul 30 artilerie al Diviziei 21 infanterie).

"Bine, Niculescule!" a exclamat generalul Nicolae Dăscălescu, comandantul Diviziei 21 infanterie după șarja devastatoare a Regimentului 12 dorobanți.

A doua zi, 9 iulie, inamicul contraatacă din nou, dar regimentul rezistă și contraatacă, înaintând pe pantele de vest ale Văii Seci. Batalionul 1, din prima linie, nu mai poate continua înaintarea. Colonelul Niculescu își părăsește postul de comandă și trece în fruntea Batalionului 2, îmbărbătându-i prin exemplul personal: "Înainte, băieți! Nu vă lăsați! Înainte!" Soldații s-au ridicat ca un singur om și și-au urmat comandantul cu strigăte de „URA!" care cutremurau văzduhul. Inamicul a fost respins până la șanțul anticar de la est de baliza cu cota 101. Aici Niculescu se ridică pentru a urmări prin binoclu progresia atacului, când o rafală de armă automată îl doboară pe viteazul colonel. Apucă să mai spună: "maior Pavlov, preia comanda!" și se prăbușește. Urcat pe o tanchetă și transportat spre poziția de bază, a primit

pe câmpul de luptă ultimul onor din partea soldaților pe care-i comandase energic spre victorie. La 22 iunie, în momentul declanșării războiului, scrisese în carnetul său: "... vom ataca spre est, pentru a pune din nou piciorul pe pământul Moldovei lui Ștefan cel Mare. Doamne, ajută-mă să nu duc regimentul la rușine, ci la victorie!"

Colonelul Gheorghe Niculescu, comandantul regimentului 12 Dorobanți, a fost primul colonel român ucis în luptă în al doilea război mondial. A fost avansat post mortem la rangul de general de brigadă și decorat cu Ordinul "Mihai Viteazu" clasa a 3-a.

În seara de 10 iulie, văzând dificultățile Corpului 5 în luptele cu forțele inamice superioare în poziții defensive bine apărate, Comandamentul ordonă retragerea trupelor din capul de pod la vest de Prut. Soldații români ce își vărsau sângele în prima linie au rămas consternați. Generalii Nicolae Șova și Nicolae Dăscălescu, comandanții diviziilor 1 gardă și 21 infanterie, cele aflate în focul luptei, cer revocarea ordinului, pe motiv că menținerea pozițiilor blochează puternice forțe inamice în vederea desfășurării operațiunilor de ansamblu. Mai mult, retragerea ridica multiple probleme de ordin practic, drumurile fiind desfundate în urma ploilor abundente. Comandamentul de Căpetenie revine asupra deciziei, așa că operațiunile și luptele continuă. Astfel, în seara zilei de 11 iulie, Divizia 21 infanterie se afla cu toate regimentele în prima linie (11 dorobanți, 24 infanterie, 12 dorobanți) pe linia nord Gheltosu, vest Hârtoape, Epureni, iar Divizia 1 gardă pe aliniamentul vest Cania, Leca, cu Regimentele 1/2 și

2/9 vânători gardă în primul eşalon şi cu Regimentul 6 infanterie gardă "Mihai Viteazu" în rezerva corpului de armată.

– Ploaia aia păcătoasă, de când am trecut Prutul, cred că m-a îmbolnăvit. Am să ajung un bătrân plin de reumatisme, asta numai datorită războiului. Unde mai pui că mâncarea care ne vine aici, în prima linie, m-ar putea îmbolnăvi de stomac! exclamă soldatul Petraşcu. Nu credeți, domnule sergent?

Sergentul Ivanțoc nu zise nimic, privind în continuare peste marginea gropii spre pozițiile sovietice. Se aflau la vest de Cania, undeva aproape de zona de joncțiune dintre Diviziile 1 gardă şi 21 infanterie. Întunericul nopții începea să pălească spre răsărit, anunțând zorii unei noi zile de război, cea de 12 iulie 1941. Nu ştia dacă va fi mai uşoară sau mai grea, din moment ce niciuna de până acum nu păruse să fie prea uşoară. Participase la infiltrările de peste Prut de după 22 iunie, iar ulterior, de când trecuseră râul, la ordinul generalului Antonescu, au dus-o numai într-o luptă. S-au bătut pentru fiecare metru de teren, pentru fiecare cazemată, de la conacul Valienatos până la dealul Cania. Apoi, împreună au respins atacurile ruşilor din 8 şi 9 iulie, plătind un tribut greu de sânge. Deoarece el, împreună cu vânătorii din regimentul 2/9 vânători gardă, din Divizia 1 gardă, şi-au făcut din plin datoria.

– Petraşcule, tu crezi că vei mai apuca să te vaieți de stomac şi reumatism la bătrânețe? îi strigă un soldat

brunet şi mărunţel de undeva din dreapta sergentului. La cum te vaieţi de pe acum, ruşii îşi vor trimite câteva grenade numai să nu te mai audă! Politrucii lor au pus deja un premiu pe capul tău, cu văicărelile tale le scazi moralul, ei cred că la noi este mai rău decât la ei, în raiul comunist, aşa că nu mai au motive să ne atace!

Cei din pluton suficient de aproape ca să audă schimbul de replici se tăvăliră de râs, fapt care îi făcu pe ceilalţi să întrebe care era motivul acestei bruşte veselii. Pe măsură ce explicaţiile se transmiteau mai departe, alte râsete îndepărtate se auziră ca o reacţie târzie.

Oarecum deranjat de reacţia soldaţilor, Petraşcu i se adresă sergentului:

– Domnule sergent, am auzit că sora dumneavoastră este de aici, din Basarabia. Mai ştiţi ceva de ea?

Ivanţoc îşi scutură capul cu tristeţe.

– Da, soldat, ultima veste de la ea e de la începutul anului, printr-un prieten care a reuşit să treacă Prutul înot. La cedarea Basarabiei, eram la Bucureşti, la regiment. N-am ştiut nimic, până nu am aflat, după cum spuneam, că tata a fost ridicat şi trimis în Siberia, fiind considerat moşier, din moment ce avea trei hectare de pământ la Truşeni, nu departe de Chişinău, acolo unde locuia. După asta, mama a murit de inimă rea, lăsând-o pe sora mea şi pe fratele meu mai mic în mari lipsuri. Speram să ajung acolo cât de repede, dar noi vom ataca în altă direcţie, aşa că n-am cum să aflu mai multe, nu încă. Sper că, totuşi, sunt bine.

Soldatul Petraşcu reveni, cu mai multă seriozitate:

– Ce credeți, domnule sergent, îi vom birui?

– Va trebui, Pătraşcule, va trebui! Uite, toată noaptea ne-au bătut cu artileria, iar de ceva vreme a tăcut. Ca şi acum patru zile, cred că se pregătesc de atac, iar noi va trebui să-i biruim! Pentru noi, pentru frații noştri, pentru țara noastră! Trebuie să-i batem!

– Vor ataca mai tare decât data trecută, atunci când a murit căpitanul Timco?

La 8 iulie, la contraatacul ruşilor, în afară de locotenent-colonelul Gheorghe Iliescu, au mai căzut eroic şi căpitanul Mălinescu, precum şi căpitanul Victor Timco, din Regimentul 2/9 vânători gardă.

– Eu cred că da, e ultima lor şansă să păstreze poziția. Vor arunca în luptă totul pentru a ne da înapoi!

Din față, artileria inamică se trezi la viață, bubuiturile ei iluminând orizonturile roşii. Proiectilele ei se sparseră pe pozițiile româneşti, împroşcând cu furie pământul. Avioanele ruseşti IAK 1 şi Il 16 (Rata) împânziră orizontul şi începură să toace pozițiile româneşti. Infanteriştii sovietici se ridicară şi se năpustiră cu furie la atac, urlând în timp ce-şi descărcau armele din fugă. În urma lor, comisarii, numiți şi politruci, cu revolverele în mâini, îi îndemnau să se grăbească, urlându-le sloganuri despre marea uniune şi tovarăşul Stalin. De voie, de nevoie, atacau. Pentru ei, singura soluție era înainte, ştiind că dacă vor da înapoi, vor trebui să facă față gloanțelor propriilor mitraliere, aşa cum a fost pe vremea când Trotski a câştigat războiul civil cu albii.

Sergentul Ivanțoc a ridicat pistolul mitralieră "Orița"

peste buza gropii şi a tras o rafală prelungă spre şirurile de trăgători. Ca la un semn, restul soldaţilor au început să tragă cu ZB-urile proprii spre atacatori. Din spate, au început să riposteze mitralierele şi brandurile, precum şi artileria. Era o perdea de foc, dar insuficientă pentru a opri avântul energic al sovieticilor.

Atacul principal al ruşilor s-a dat în punctul de joncţiune al celor două divizii, precum şi pe flancurile acestora. În ciuda eforturilor de a închide spaţiile şi de a contraataca flacurile cu rezervele, ruşii reuşesc să pătrundă până aproape de punctul înaintat de comandă al diviziei şi în poziţiile bateriilor de artilerie.

Aviatorii români au intervenit, alungând de pe cer păsările sovietice. Apoi au început să piseze poziţiile artileriei. Rezistând cu eroism, infanteriştii au început să strige: "Trăiască aviaţia română!", apoi au continuat lupta.

Sergentul Ivanţoc s-a retras luptând cu ce i-a mai rămas din grupă până a ajuns aproape de poziţiile din care artileria trăgea salvă după salvă. Petraşcu a fost rănit grav şi a fost evacuat, soldatul care a râs de el a fost sfârtecat de o explozie. Ca o ultimă redută, o mână de oameni rămăseseră să apere tunurile care trăgeau continuu spre valurile de atacatori. În dreapta, Regimentul 12 dorobanţi din Divizia 21 infanterie începea să dea înapoi.

Căpitanul Alexandru Ionescu Saint-Cyr, şeful biroului operaţii al Diviziei 1 gardă, se năpusti înainte strigând tuturor să atace spre vârf. Cu un singur URA năvalnic,

infanteriştii, secondaţi de bucătari, furiéri, infirmieri şi restul personalului necombatant cărora li se dăduse o armă şi un ordin, se aruncară înainte într-un vijelios contraatac. Artileriştii Regimentului 2/9 vânători gardă şi-au împins tunurile pe creastă şi au tras ultimele proiectile spre valul atacator. Luptele au durat şaisprezece ore neîntrerupt, şi s-au dat mai ales cu grenada şi la baionetă, corp la corp.

Sergentul Ivanţoc şi-a împins înainte ultimele rămăşiţe ale plutonului său. Majoritatea ofiţerilor comandanţi de subunităţi căzuseră, aşa că el a ajuns să conducă în luptă două plutoane subţiate rămase fără ofiţeri. Avântându-se la atac spre creastă, în fruntea câtorva soldaţi, alături de artileriştii ce împingeau tunurile înainte, a ajuns faţă în faţă cu infateriştii sovietici. Primului care i-a ieşit în cale i-a tras o rafală în piept şi faţă. A trecut pe lângă el în fugă, fără să-i urmărească prăbuşirea. Rămas fără gloanţe, pe următorul l-a dezechilibrat cu o lovitură cu patul puştii, lăsându-l în vârful baionetei soldatului ce-l urma îndeaproape. Artileriştii aduseseră tunurile pe creastă şi trăgeau, of, Doamne, cum mai trăgeau! Erau ultimele lor proiectile. Servanţii asudaţi din cap până în picioare cărau obuzele spre tunurile lacome ce împroşcau foc şi moarte spre sovieticii ce încercau să continue atacul, chiar după şaisprezece ore de lupte continue. Alerga pe flancul drept în fruntea soldaţilor săi când primul glonţ îl lovi în piciorul drept. Dus de avânt, cu adrenalina la maxim, doar percepu arsura şi greutatea în picior, dar continuă să avanseze. Trebuia securizat flancul artileriştilor. Din

şanţ săriră sovieticii trăgând rafale lungi. Arsuri în piept şi o slăbiciune de neînţeles. Mai făcu doi paşi, cu gândul la sora sa ce aştepta eliberarea, pe care el nu fusese capabil să i-o aducă. În faţă văzu chipul unui soldat sovietic blond, tânăr, încă nu-i mijise mustaţa. Era aplecat în faţă, se arunca înainte cu puşca în vârful căreia lucea baioneta ascuţită. Simţea genunchii cum se înmoaie, arsurile din piept devenind tot mai dureroase. Cu un efort suprem de voinţă amână o clipă momentul căderii şi îndreptă baioneta spre gâtul descoperit al rusului blond. Nu mai simţi tăişul ce-i străpungea pieptul, se concentră cu ultimele momente de viaţă spre baioneta sa ce sfâşâia carotida inamicului, lăsându-i pe chipul tânăr o expresie de supremă mirare. O clipă mai târziu căzură la pământ, amândoi într-o îmbrăţişare supremă a doi luptători ce şi-au luat viaţa unul altuia.

Căpitanul Alexandru Ionescu Saint-Cyr a căzut aproape îngropat de focul artileriei inamice. A fost dat mort şi decorat post mortem, dar ulterior a revenit la unitate. Şi-a continuat războiul, iar mai târziu devenind prim vicepreşedinte al Asociaţei Naţionale a Veteranilor de Război. A decedat în 1993 în vârstă de 93 de ani.

Luptele au continuat şi în zilele următoare, la 18 iulie fiind ocupate în totalitate obiectivele fixate încă de la început. Cele două divizii îşi continuă ulterior avansul spre linia Nistrului, pe care îl vor atinge înainte de sfârşitul lunii. La 16 iulie 1941 masivul Corneşti a fost cucerit, iar Chişinăul eliberat de Divizia 1 blindată română şi Divizia 72 infanterie germană.

Sora segentului Ivanțoc s-a căsătorit cu unul dintre soldații care au luptat pentru eliberarea satului său natal. La revenirea rușilor, au rămas în Trușeni, împilați de noua conducere sovietică. Tatăl ei nu s-a mai întors niciodată din Siberia, și nu a mai auzit vreodată vreo veste de la el. La fel despre fratele ei mai mic, se pare că a fugit în România în timpul foametei din 1946 și a intrat în mișcarea de rezistență armată anticomunistă din Bucovina, dar nu era nimic sigur. N-au mai aflat nimic despre el.

În total, pierderile armatei române în luptele pentru eliberarea Basarabiei și Bucovinei, între 22 iunie și 31 iulie, au fost de 24396 militari (5011 morți, 14898 răniți și 4487 dispăruți). Cam jumătate din aceste jertfe au fost în capul de pod de la Țiganca, unde s-au dat cele mai grele lupte din întreaga campanie de eliberare a Basarabiei și Bucovinei de Nord. De exemplu, numai într-o singură zi, cea de 12 iulie 1941, în contraatacul sovietic, Divizia 1 gardă a pierdut 522 de militari (99 morți, 304 răniți și 119 dispăruți).

În iunie 2006 a fost inaugurat cimitirul eroilor de la Țiganca, cu 1020 de înhumați, dintre care doar 830 au fost identificați, numele lor fiind trecut pe o placă de marmură în incinta cimitirului. În apropieres e află și cimitirul de campanie de la Cania, conținând rămășițele a 938 de soldați români căzuți în capul de pod de la Țiganca.

5 mai 2014, ora 6.00
Dealul Epureni, 3 km est de Fălciu

Punctul de trecere a frontierei de la Fălciu rămăsese în urmă, pe malurile abrupte ale Prutului. Batalionul 93 "Neagoe Basarab" supranumiți încă din 2002, în Afghanistan, "Scorpionii Roşii", trecuse şi el, în fruntea coloanei, prin punctul de vamă, încă din seara trecută. Comandantul batalionului, căpitanul Cristescu, în primul transportor, a fost primul care a sărit pe pământul moldovean. Aici s-a întâlnit cu un maior de grăniceri care s-a oprit regulamentar la trei paşi de căpitan, a salutat şi apoi i s-a adresat în cea mai curată română, pe care mulți au dorit să o transforme în moldovenească:

– Maior Vadim Dumitru! Două companii de grăniceri de sub comanda mea sunt la dispoziția armatei române, domnule căpitan! Politrucii au fost arestați preventiv în corpul de gardă! Trăiască România Mare!

După ce i-a răspuns la salut, căpitanul Cristescu i-a întins mâna. Apoi amândoi ofițerii s-au strâns în brațe şi s-au sărutat pe amândoi obrajii. Pretutindeni, soldații moldoveni şi cei români s-au amestecat îmbrățişându-se şi schimbând țigări sau alte nimicuri. După ce primele momente au trecut, maiorul moldovean trecu direct la subiect.

– Vă pun la dispoziție întreg efectivul şi aştept ordinele dumneavoastră, ca reprezentant al armatei române.

Oarecum nepregătit, Cristescu replică:

– Oamenii tăi ar fi bine să rămână aici pentru a dirija coloanele de aprovizionare şi tot ce trebuie. Dă-mi câţiva oameni buni ca şi călăuze, dintre cei care cunosc bine împrejurimile şi sunt mulţumit.

– Exclus, domnule căpitan! Pentru dirijare şi supraveghere o companie este mai mult decât destul. Restul mergem cu voi! Vă vom conduce unde doriţi, iar dacă va fi să luptăm, o vom face bucuroşi pentru ţara noastră! Gândeşte-te că prezenţa noastră în rândurile voastre va influenţa în bine şi alte unităţi militare moldoveneşti ce sunt încă derutate de situaţie!

Cristescu trebui să recunoască că avea dreptate, aşa că acceptă. Noaptea au făcut doar recunoaşteri în adâncime, înaintând prea puţin. Apropierea de Republica Autonomă Găgăuză, cu sediul la Comrat, îi făcea să fie precauţi. Pe drum, în cursul nopţii, mulţumită maiorului Vadim Dumitru, li s-a alăturat încă o companie de infanterie încartiruită câţiva kilometri mai încolo, pe drumul spre Răzeşti.

Maiorul a procedat simplu, a intrat în curtea cazărmii, i-a adunat pe toţi militarii şi a spus că Moldova s-a unit cu România, iar acum armata română merge să asigure graniţele estice. În final, i-a întrebat cine este pentru şi cine este împotrivă. Cine este pentru, va fi alături de armata română, cine este împotrivă, va rămâne în cazarmă. Au fost vreo cincisprezece care au ales să rămână în cazarmă. Dumitru a lăsat două plutoane acolo, cu ordine stricte, inclusiv dezarmarea şi supravegherea celor cincisprezece, apoi a luat un pluton alături de trupele în marş, împreună

cu o parte din armament şi mijloace de transport, de fapt cea mai mare parte.

– Crede-mă, dacă mergem spre Găgăuzia, aşa cum bănuiesc, vom avea nevoie de efective şi arme. Dar sper să mă înşel, dar e mai bine să fii pregătit, nu? Băieţii ăştia au cu găgăuzii o răfuială mai veche, ca şi cu transnistrenii, de altfel!

– Domnule maior, nu dorim...

– Ştiu, ştiu, domnule căpitan, nici noi nu dorim, dar dacă ruşii din nou şi-au băgat coada ca şi în 1992, nu este mai bine să fii pregătit? Să fii avut noi atunci voinţa politică şi câteva arme în plus, n-am mai fi fost acum în situaţia asta!

Cristescu trebui să accepte punctul de vedere al maiorului, dar îşi luă măsurile de siguranţă, supraveghiind cu atenţie noii săi camarazi. Nici nu era prea greu, erau doar două plutoane constituite din soldaţi aduşi la armată, doar cu câteva luni de pregătire. Profesionalismul lor lăsa mult de dorit, dar moralul le era deosebit de ridicat. În fond, devenise alegerea lor.

Petrecuseră noaptea în câmp, gata pentru orice surpriză. Dar nimic deosebit nu s-a întâmplat. În zori, căpitanul Cristescu lăsă o oră oamenilor pentru pregătirea de marş.

Caporalul Oliver Roşca era pregătit deja, de fapt era pregătit înainte de a trece Prutul. Pentru el, însemna întoarcerea acasă, fiind basarabean de origine. La şaptesprezece ani, după ce fusese bătut de poliţie în urma demonstraţiilor din Chişinău, fugise în România, unde in-

trase în cadrul forțelor armate, mințind în privința vârstei. Dovedise aptitudinile necesare, astfel că a participat şi la un tur de şase luni în Afghanistan, apoi a prins şi războiul cu Ucraina. Rănit în Dobrogea, a fugit din spital pentru a lupta în continuare alături de camarazii săi. A fost avansat caporal şi şi-a prelungit contractul cu armata. Iar astăzi, a ajuns să se întoarcă acasă, dar nu oricum, ci îmbrăcat în uniforma armatei române.

Cu permisiunea comandantului, care îi acordă o jumătate de oră, alergă spre dealul din dreapta ce începea să se profileze aureolat de geana de lumină de la răsărit. Dealul Bogdăneştilor, lângă care se afla cimitirul militar de la Țiganca, inaugurat în 2006 de cei doi preşedinți, român şi moldovean, Băsescu şi Voronin. Poliția acestuia din urmă l-a bătut în timpul demonstrațiilor prounioniste de mai târziu.

Împinse deoparte uşile din lemn, trecu pe sub bolțile sculptate ca o impunătoare poartă maramureşană, apoi intră pe aleea pavată. O luă pe la stânga, spre troiță, urcând printre pietrele de mormânt aliniate pe terenul terasat în trepte. Constată cu surprindere că nu era singur. Alți militari, atât români, cât şi moldoveni, mergeau în tăcere printre crucile albe şi stinghere. Nu erau prea mulți. Un locotenent român, alături de câțiva soldați, printre care şi unii moldoveni, se opriseră în dreptul troiței, apoi se descoperiră făcându-şi semnul crucii în semn de respect pentru cei căzuți în acel iulie de foc al anului 1941, când armata română a eliberat Basarabia şi Bucovina din robia bolşevică. Dar nu a fost îndeajuns, trei ani mai târziu tru-

pele lui Stalin reocupând aceste teritorii româneşti.

Oliver Roşca ajunse în dreptul unui mormânt comun, cu o cruce mare pe care stătea scris, cu litere mari, doar atât: "EROI ROMÂNI NECUNOSCUȚI". În urechi îi răsunau vorbele bunicii sale: "Fratele meu a căzut la Țiganca pentru noi, pentru țara noastră, pentru România!"

În fața mormântului, se lăsă în genunchi. Două lacrimi mari şi grele i se rostogoliră pe obraji.

– M-am întors, unchiule, m-am întors acasă!

Cele două picături căzură pe pământul reavăn care le sorbiră cu nesaț. Oliver atinse cu degetele însemnele din dreptul numelui ROŞCA țesut pe uniforma de camuflaj în partea stângă a pieptului, alături de un drapel minuscul.

– Şi uite, am venit cu tricolorul la piept, la fel ca şi tine! murmură printre lacrimi.

O pală de vânt răscoli frunzele plopilor ce străjuiau mormintele tăcute. Soarele răsărise scăldând crucea de marmură într-o lumină palidă şi tristă. Când se ridică, caporalul Oliver Roşca se simți bătrân, mult mai bătrân. Cu paşi înceți, cu capul plecat, se îndreptă spre ieşire, spre coloana militară ce îşi începuse marşul spre Comrat. La trecerea prin dreptul cimitirului de la Țiganca, militarii se descoperiră şi plecară capetele în tăcere, un omagiu pentru cei ce-şi dormeau somnul de veci acolo.

Crucile şi troița rămaseră neclintite şi nepăsătoare, imobile sub soarele cald de dimineață, în timp ce coloana de vehicule se îndepărta încet spre est, spre Comrat.

XXIV

5 mai 2014, ora 8.30
Bucureşti

O noapte albă. Prima, dintre multele care vor urma. Dăianu, şi nu numai el, ştia că vor mai fi multe până vor ajunge la capăt. Aşa a fost şi în războiul cu Ucraina. Nopţi lungi, nedormite, pline de incertitudini. Iar la capătul lor nu ştiai niciodată ce te aşteaptă, înfrângerea sau victoria. Iar pentru cei aflaţi în prima linie, care dădeau piept cu gloanţele, era de mii de ori mai dificil. Dar pe ei nu-i întreba nimeni. Doar li se dădeau ordine şi misiuni. Iar ordinele şi misiunile porneau de aici, de la aceşti oameni obosiţi şi nedormiţi şi ei.

Dăianu se frecă la ochi încercând să se concentreze asupra hărţii imense de pe perete. Vorbele lui Puşcaş părea că îi ajungeau abia tangenţial pe la ureche. Le auzea, dar

numai mai târziu le percepea sensul. Mai sorbi o gură de cafea, de fapt ultima din ceaşcă, pentru a se putea concentra mai uşor.

– ...trebuie să recunosc că am greşit în evaluarea opoziției pe care ar fi trebuit să o înfruntăm dincolo de Chişinău, iar acum plătim prețul acestor subevaluări cu pierderi grele în oameni şi material. Trupele noastre insuficiente şi lipsite de armament greu au fost nevoite să se retragă după o rezistență eroică de la est de intrarea în capitală. Tancurile inamice au intrat în oraş şi au trecut deja de zona industrială. Acum se dau lupte grele prin suburbii, ai noştri rezistând cu greu. Populația civilă are cel mai mult de suferit, deoarece se află direct în zona de război.

– Ai greşit, ai greşit, dar ce facem acum? întrebă Tiberiu Enea. Apreciez faptul că recunoşti greşeala, dar asta nu rezolvă situația. Tu, ca şi şef de Stat Major, va trebui să o dregi, nu noi! Odată operațiunile militare declanşate, noi te putem ajuta sau sprijini, dar în chestiunile de armată tot tu decizi, atât timp cât stai pe scaunul ăla! Aşa că, treci peste regrete şi dă-i înainte!

Generalul Constantin Puşcaş privea intens harta Moldovei, inclusiv Transnistria, cu porțiuni din România şi Ucraina, proiectată pe imensul perete din fața sa. Parcă aştepta răspunsul de undeva de acolo.

– Ei bine, Titi, care e situația operativă acum?

– Proastă, Vlade, proastă! Ne batem cu tancurile lor printre blocuri şi alei, le rezistăm tunurilor şi tancurilor cu armament uşor şi aruncătoare individuale, iar situația nu

poate fi menținută în acest mod!

Dăianu se simți dator să intervină.

– Care este obiectivul nostru?

– Să eliberăm Moldova! răspunse mașinal Puşcaş.

– Bine, trecem peste asta, atunci, care este obiectivul lor?

– Să ne împiedice! răspunse Tiberiu Enea.

Dăianu făcu o pauză.

– Mi se pare corect, dar ca să împiedice eliberarea Moldovei, ei ce au de făcut?

– Să ocupe Chişinăul şi să-l spânzure pe Halipa de primul stâlp!

– Corect, iar noi, momentan trecuți în defensivă, va trebui să împiedicăm asta! Va trebui să-l scoatem pe Halipa şi să nu lăsăm Chişinăul în mâna lor. Ce înseamnă ocuparea Chişinăului de către transnistreni?

– Înseamnă că am pierdut!

Dăianu pufăi nemulțumit.

– M-ați înțeles greşit! Când spunem că Chişinăul a fost ocupat?

– Atunci când principalele obiective sunt deja în mâna inamicului.

– Corect, domnule director! Şi care sunt principalele obiective, mai bine zis, unde sunt ele poziționate?

– În centrul oraşului, bineînțeles! Preşedenția, sediul guvernului, palatul parlamentului şi toate celelalte atribute ale puterii! Dacă le vor ocupa, îşi vor putea proclama victoria, şi ne va fi foarte greu să revenim şi, mai ales, să convingem populația că noi suntem învingători.

E foarte simplu, cine stăpâneşte capitala, stăpâneşte ţara, în concepţia majorităţii. Evident, aceste lucruri nu se confirmă în istorie, cum ar putea să spună doctorul în istorie Dăianu, ca de exemplu în 1916, când Bucureştiul a fost ocupat, iar ţara a continuat lupta, dar în genul de război rapid cu care avem de-a face, acest fapt ar putea fi hotărâtor.

– Ai dreptate, de aceea acţiunile nostre vor trebui conduse în aşa fel încât să evităm acest lucru. Nu trebuie ca centrul oraşului să cadă, şi mai ales, nu trebuie ca Halipa să fie capturat de inamic! El este un simbol care trebuie apărat cu orice preţ! Mai ceva decât a fost apărat până acum!

– Cristea se ocupă de asta! Cred că-l însoţeşte pe Halipa şi la WC!

– Foarte bine! Mai trebuie blocate căile de acces spre centru, în aşa fel încât inamicul să nu poată ajunge acolo, cel puţin până la sosirea ajutoarelor ce sunt aproape de intrarea de la vest de Chişinău. Cine intră în Chişinău?

– Brigada de tancuri a maiorului Armand Morun, sprijinită de două batalioane de vânători de munte şi un regiment de infanterie motorizată, răspunse şeful Statului Major.

– Excelent, cel mai bun comandant de tancuri din armata română! Bănuiesc că toţi sunt veterani!

– Evident, inclusiv vânătorii de munte s-au evidenţiat în luptele din Maramureş!

– Deci, dăm ce-i mai bun, nu? Odată ajunşi în contact cu inamicul, ar trebui să se descurce onorabil, nu?

– Bineînțeles, dar va fi dificil și costisitor să-i respingem afară din oraș. Din momentul în care vom putea pune presiune, rolurile se inversează, dacă până acum noi reușim să-i ținem pe loc în lupte de stradă printre blocuri, la fel de ușor le va fi și lor să ne întârzie suficient.

– Suficient pentru ce?

– Of, profesore, parcă nu ai ști care este miza! Timpul joacă un rol hotărâtor aici, cu cât mai repede rezolvăm problema, cu atât mai bine. În curând vor începe presiunile internaționale împotriva noastră, iar alții vor putea începe să trimită ajutoare militare, mă refer aici la Rusia și chiar la Ucraina, care este total nesigură, iar o escaladare nu poate fi decât în defavoarea noastră. Aliații se vor codi multă vreme înainte de a ne trimite cel mai mic ajutor, în schimb, aliații transnistrenilor nu au astfel de procese de conștiință. Dacă lucrurile durează mai mult de o săptămână, sunt mari șanse ca frontul să se stabilizeze și să rămână multă vreme așa, ținând cont de ajutorul frățesc pe care îl vor primi adversarii noștri. Mii de cazaci, abhazi, osetini, voluntari și dracu mai știe ce nații din întreg cuprinsul Rusiei vor avea o armă ațintită asupra noastră pe o linie din mijlocul Moldovei! Și tocmai asta dorim noi să evităm!

– Da, ideea era a unei campanii fulger, dar din cauza considerentelor politice, noi am plecat cu întârziere! Politicul a interferat negativ cu considerentele militare, și ne găsim în situația de față. Întrebarea este, ce facem ca s-o dregem? interveni Sorescu.

Dăianu lăsă câteva clipe să treacă înainte de a reveni

în discuție. Se ridică de pe scaun și se îndreptă hotărât spre peretele cu harta, alături de Pușcaș.

– Deci, trebuie neutralizate rapid trupele inamice din estul Chișinăului. Ruta lor principală de aprovizionare este șoseaua Tighina – Chișinău, calea cea mai simplă și cea mai scurtă, evident. Atunci, va trebui întreruptă aprovizionarea lor pe această cale, deci trebuie tăiată comunicația lor dinspre Tighina!

– Corect, profesore, zise Sorescu, Titi, va trebui să mai faci un desant de parașutiști la ieșirea din oraș!

Dăianu nu-l lăsă pe Titi să răspundă.

– Exclus, domnule director! Cu acest desant n-am rezolva mare lucru, deoarece nu am putea face față tancurilor cu armament individual, iar asta s-a dovedit deja noaptea trecută! Mai mult, o parte din trupele noastre de parașutiști deja luptă prin suburbiile Chișinăului alături de colonelul Iancu!

– Atunci ce propui, profesore?

– Care sunt căile noatre principale de avansare în Republica Moldova?

– Pe la sud, Fălciu spre Comrat...

– Exclus, avem nevoie de fiecare soldat pentru a asigura Găgăuzia!

– ... și pe la nord, de la Ștefănești, spre Rășcani, Bălți, Florești, către Râbnița...

– Ce putere are această forță expediționară?

– O brigadă de tancuri condusă de colonelul Tomoioagă...

– Tomoioagă, cel de la pasul Gutin, din Maramureș?

– Exact!

– Unde se află ei acum? întrebă Dăianu surescitat.

– Au ocupat fără probleme orașul Bălți.

– Dirijează-i acum spre sud, către Chișinău, cu obiectivul de a intercepta șoseaua Tighina – Chișinău și a izola definitiv inamicul în Chișinău. Lasă o parte din infanterie pentru siguranță la Bălți, ba chiar să avanseze către Florești și Râbnița, dar grosul tancurilor adu-le aici! Zdrobește-i pe cei din Chișinău și calea spre Nistru va fi deschisă!

Cu ochii pe hartă, generalul Pușcaș mormăi:

– Profesore, în mod sigur nu-ți iei salariul degeaba!

Apucă telefonul de pe birou și începu să-și transmită ordinele cu ton răstit. După ce termină și ascultă raportările, puse telefonul în furcă și reveni spre interlocutorii săi care discutau cu voce scăzută.

– Colonelul Tomoioagă este înaintea graficului, mai are șaisprezece kilometri până la Florești. La sugestia sa, am modificat ordinul în sensul că l-am lăsat să ocupe Floreștiul, să lase o garnizoană acolo și să avanseze până la Gura Camencii și de acolo să meargă spre sud spre Chișinău, asigurând fiecare localitate ocupată. Am ordonat ca elemente de infanterie din eșalonul doi să pornească pentru a-i asigura spatele și lateralele fiecărei localități ocupate.

– OK, că tot veni vorba de valul doi, ar trebui să știi că am primit un raport de la “Condor”, zise Tiberiu Enea, șeful SIE. L-a primit și Damian, dar el este acum la Iași, de unde coordonează activitatea contrainformațiilor mili-

tare.

La pomenirea numelui de "Condor" liniştea se lăsă ca prin farmec. Poate cea mai bună sursă din armata ucraineană, care îşi dovedise cu prisosință valoarea până acum, mai ales în timpul războiului cu Ucraina, transmitea din nou. Iar tot ce transmitea, era aur curat.

– Şi ce spune "Condorul"?

– Aseară, la ora 22.00, toate unitățile militare ucrainene au fost puse în alarmă de luptă. Aşteaptă ordinele.

– Drace! Asta înseamnă că Ucraina este pe picior de război şi ar putea să ne atace, profitând de angajamentul nostru în Moldova, nu?

– Da, cam aşa e, totuşi, cred că acest Igor Petraikin se va gândi de două ori înainte de a face un astfel de pas, bănuiesc eu. Oricum, au luat bătaie ultima dată, nu?

– Dar au ajuns destul de departe cu ofensiva lor, nu? Ce propui, Titi?

Generalul Constantin Puşcaş aruncă o ultimă privire spre hartă, apoi se întoarse hotărât spre interlocutorii săi. Răsuflă adânc, apoi vorbi:

– Voi devansa cu aproape o zi programul forțelor noastre armate! Elemente de infanterie vor trece începând cu ora 12.00 pe la Galați, Oancea, cu obiectiv Taraclia şi Ceadâr-Lunga, în sud, şi pe la Lipcani, cu obiectiv Briceni, Ocnița şi Otaci, pe la Ştefăneşti spre Soroca, cu posibilitatea de a manevra spre Camenca şi Râbnița, la nord. Va trebui să securizăm granița Moldovei cu Ucraina, să fim primii acolo, pentru a le trece cheful ucrainenilor de a încerca vreo aventură militară. Vom securiza şi întări

granița Moldovei cu Ucraina, pentru a descuraja unele ciocniri dacă vor încerca vreo incursiune în Moldova.

– Dar ce faci cu granița transnistreană?

– Nu am ce face aici, va veni în curând momentul în care vom fi față în față, pe această așa-zisă graniță. Aici ne vom bate și îi vom face una cu pământul! Dar va trebui ca nici Ucraina și nici Rusia să nu intervină!

– Spuneai mai devreme despre voluntarii abhazi și osetini, poate și ceceni, zise Vlad Sorescu. Ca o veste bună, transnistrenii nu se vor putea baza prea mult pe aceștia. La Batumi, în Georgia, a început de ieri o mișcare de secesiune sprijinită în mod sigur de către ruși. Vor independența Adjariei, ca și acum câțiva ani, în 2004. Abhazii, osetinii și cecenii vor fi cam ocupați. Colonelul Turashvili, prietenul tău, se pare că a avut dreptate.

– Transportul nostru?

– A ajuns în bune condiții, descărcat și transportat de georgieni într-o destinație necunoscută. Vasele noastre sunt deja în drum spre casă.

Dăianu interveni din nou.

– Asta este o veste bună pentru noi, deoarece rușii vor fi nevoiți să-și împartă ajutorul în două, ceea ce nu poate decât să ne fie benefic. Ar trebui să ținem legătura cu colonelul Turashvili și chiar să ne coordonăm acțiunile, pentru a fi cât mai siguri de reușită. Ce fac unitățile militare moldovene?

– Sunt cam derutate. O parte, e drept una mică, a trecut cu arme și bagaje de partea noastră fără discuții, alții vor să negocieze, iar alții doresc să rămână neutri în

cazărmi. Mai există o parte, cea mai mică din ce am întâlnit până acum, care sunt total nesiguri din punctul nostru de vedere. Partea proastă este că sunt cam amestecați, de exemplu din același pluton putem găsi toată gama despre care vorbeam. Partea mai dificilă este să-i selectăm și să-i diferențiem!

– Ce facem cu ei?

Constantin Pușcaș interveni.

– Aveam cel puțin zece planuri de pătrundere în Republica Moldova, dar problema cu aceste planuri este că ele nu se mai potrivesc odată ce se trage primul foc de armă. Nu există constante în război, acolo totul este fluid, totul se schimbă de la un moment la altul. Dar, în niciunul dintre aceste planuri, nu am prevăzut gradul de colaborare al armatei moldovene, deoarece era cea mai mare necunoscută. Chiar și acum, când am trecut Prutul, nu ne-am bazat în nicio măsură de colaborarea armatei moldovene. Pentru noi, ideal ar fi ca armata moldoveană să nu ne încurce și să ne lase să ne facem treaba, nu trebuie să intervină, ci doar să nu ne stânjenească!

– Dar dacă intervin împotriva noastră?

– Cu părere de rău, oricine va trage împotriva soldaților români va fi considerat inamic și tratat ca atare!

– Nu putem să le eliberăm țara și să le ucidem soldații, nu este etic! Treaba asta au făcut-o doar comuniștii!

– Atunci să stea dracului de-o parte și să ne lase să ne facem datoria, asta e tot ce cer! răcni Pușcaș.

Dăianu interveni din nou.

– Titi, nu te aprinde, gândește-te doar la faptul că sunt

mulți care vor și ei să-și elibereze țara, și vor să lupte pentru asta! Dacă vor, lasă-i s-o facă! Mai ales că opoziția este mai puternică decât te-ai așteptat, chiar tu ai recunoscut faptul ăsta! Spre Comrat, în Găgăuzia, se îndreaptă și o companie moldovenească care vrea să-și facă datoria! Lasă-i să lupte, chiar dacă sunt mai puțin pregătiți decât noi! Cum crezi că se vor duce acasă povestind că alții le-au eliberat țara, în timp ce ei erau ținuți în cazărmi, prizonieri păziți chiar de frații lor? Pe cei ce vor să lupte, lasă-i să o facă, mai ales că nu ai rezerve infinite!

– Profesorul are dreptate. Ținând cont de potențiala amenințare a Ucrainei, va trebui să întărești granița în Maramureș și nordul Moldovei, în plus să trimiți trupe care să asigure granița Republicii Moldova cu Ucraina, acolo unde au graniță comună.

– Așa e, dar va trebui să las trupe și la granița cu Serbia, deoarece nu-mi place situația de acolo, iar NATO e la fel de îngrijorat ca și mine.

– OK, mai departe trimiți trupe de sprijin pentru luptele de la Chișinău și respingerea inamicului spre Nistru, cum spuneai de eșalonul doi. Va trebui să trimiți și eșalonul trei pentru a putea fi sigur de victorie și să ocupi rapid măcar teritoriul controlat de guvernul de la Chișinău, fără a mai vorbi de Transnistria.

Generalul Pușcaș pufni, tuși să-și dreagă vocea, apoi vorbi rar și măsurat.

– Eșalonul trei, pur și simplu nu există. Nu am trupe în rezerva eșalonului doi. Asta este tot ce am. Dacă lucrurile merg prost, va trebui să retrag trupele din teatrele externe

de operațiuni, mai ales din Irak și Afghanistan. Va trebui să apelez la americani pentru repatriere, ca și georgienii în august 2008, deoarece capabilitățile noastre de transport aerian sunt ocupate cu operațiunile militare din Moldova. Îmi pare rău să o spun, dar asta este situația. Sunt gata să mobilizez rezerviști, președintele este de acord, dar tot îmi vor trebui câteva zile până vor fi gata să preia sectoarele de graniță, în așa fel încât să pot muta trupe de acolo. Dar, asta este situația, nu sunt magician, ci doar șeful de Stat Major al armatei române.

– Cu atât mai mult te vei bucura de concursul armatei moldovene. A elementelor loiale ideii unioniste, bineînțeles.

– Bine, fie, sunt de acord, făcu Pușcaș după câteva clipe de reflecție. Vom lupta alături de moldoveni, de fapt, ei vor lupta alături de noi. Voi da și un ordin de zi pe armată în acest sens.

– Foarte bine, de aici încolo, Dumnezeu să ne ajute!

XXV

5 mai 2014, ora 14.30
Chişinău, zona de est

Tancul T-72 încercă să se strecoare pe aleea îngustă dintre blocuri, culcând la pământ câţiva arbuşti pipernicţi. Pe lângă el, aplecaţi şi precauţi, avansau câţiva infanterişti transnistreni. O rafală prelungă izbucnită din beciul unui bloc din apropiere culcă la pământ doi dintre ei. Restul se lăsară jos şi traseră rafale scurte, în timp ce tancul se opri şi ţeava începu să i se rotească în direcţia beciului. Tancul se mai urni câţiva metri pentru a avea un câmp cât mai bun de tragere, în drum strivind pe jumătate un autoturism din parcarea din faţa primului bloc. Pur şi simplu se căţără pe el cu o şenilă, apoi se lăsă greoi pe tabla strivită ce protestă alături de cauciucurile din faţă ce plesniră cu o explozie seacă şi geamurile explodară în mii de ţăndări. Ţeava îşi continuă rotirea spre locul ameninţării.

– Ce mai aşteaptă? murmură căpitanul Jipa, din Batalionul 495 "Ştefan Soverth", cu ochii ţintă la răsucirea ţevii tunului. Stătea culcat la colţul unei clădiri, cu ochii la mastodontul de oţel. În dreapta sa, dintre maşinile din parcare, câteva rafale ţintuiră infanteriştii transnistreni la pământ. Un urlet de durere le răspunse atunci când unul dintre ei se prăbuşi zvârcolindu-se şi ţinându-se cu amândouă mâinile de abdomen. Mitraliera PKT de 7,62 mm de pe tanc ripostă cu furie făcând praf parbrize şi găurind caroserii. Un rezervor de benzină făcu explozie săltând una din maşinile din şir şi împroşcând în jur combustibil încins, ameninţând cu un incendiu pe cale de a se propaga necontrolat.

– Avem un rănit şi un mort! auzi prin staţie.

– Evacuaţi! veni răspunsul automat.

Mitraliera fiind coaxială cu tunul, pierdu câteva clipe, dar ulterior continuă să se rotească spre beciul de unde s-a tras. Între timp, tancul începu să se urnească înainte.

– Ce mai aştepţi? întrebă din nou căpitanul în microfonul din dreptul gurii.

Încă puţin şi tunul de 125 mm va spulbera subsolul unde se ascundea un trăgător român. Căpitanul Teodor Jipa spera că acesta a avut suficient timp să fugă de acolo. O nouă rafală care culcă la pământ un transnistrean prost adăpostit după tanc îi demonstră că s-a înşelat.

– Atacă odată!

Deja striga. De la un balcon de la etajul unu, în apropierea tancului, o sticlă de benzină cu un fitil dintr-o cârpă aprinsă descrise o curbă şi ateriză pe turelă. Un zgo-

mot sec de sticlă spartă, inconfundabil printre împuşcături mai apropiate sau mai îndepărtate, şi turela luă foc instantaneu. Ţeava se opri, la fel şi tancul încremeni pe loc. Incendiul din parcare deja cuprinsese o a doua maşină.

– Are rezervor suplimentar în spate, auzi în cască. Lovesc cu AG-ul!

– Trage! strigă Jipa fără să gândească.

Un fâşâit lugubru, un trosnet, apoi spatele tancului irumpse într-o jerbă de foc înaltă de câţiva metri. O siluetă se repezi orbeşte din spatele tancului, cu o mânecă arzând. Câteva gloanţe din subsol o rostogoliră câţiva metri, unde rămase nemişcată, focul cuprinzându-i treptat şi restul corpului. Incendiul înghiţi întreg tancul. A fost doar o tentativă de a deschide turela, dar capacul căzu la loc. În câteva minute, va exploda.

"De ce dracu mai avea rezervoare suplimentare?" gândi Jipa. Pe teren neregulat, T-72-ul avea o autonomie de 400-600 km, iar până acum venise pe şosea, unde avea o autonomie de 700 km. La ce-i mai trebuiau rezervoarele suplimentare? Cel principal avea o capacitate de 1000 de litri. Iar la nevoie, ar fi putut fi alimentat de cisterne care ar fi venit din urmă, de ce să rişti un rezervor exterior suplimentar? Unde dorea să ajungă? În România?

Împuşcături susţinute izbucniră în stânga.

– Tentativă de infiltrare în sectorul B-5, rezistăm cu dificultate!

– Efective!

– Între două grupe şi un pluton, susţinuţi din poziţii acoperite de lunetişti şi aruncătoare. Din spate se apropie

un BTR! Parcă se mai aud ceva zgomote de motoare după ultima linie de blocuri, dar nu-mi dau seama de număr şi componență. Informație nesigură.

– Rezistați, trimit întăriri!

Jipa se răsuci spre sergentul Ioan Lăzărescu ce aştepta culcat, la câțiva paşi în urma lui, urmărind tancul incendiat.

– Câți oameni ai?

– Opt şi un aruncător de grenade.

Jipa suspină. Nu avea de ales. Era ultima sa rezervă. Se întoarse spre unul dintre aghiotanții săi:

– Pleci şi tu!

Acesta aproape țâşni în sus, strângându-şi arma la piept. Un locotenent în uniforma armatei moldovene se strecură în spatele lui Jipa.

– Vrem să mergem şi noi, domnule căpitan!

Jipa îşi pironi privirea asupra lui. Era tânăr şi dornic să lupte, dar lipsit de pregătire şi experiență. În cel mai bun caz, făcuse două şedințe de tragere pe an, în poligon, simplu, din poziția culcat. În rest, doar cursuri teoretice, pas de defilare şi salutul regulamentar. În mod normal, ar fi refuzat categoric. Dar din nou, nu prea avea de ales. Avea nevoie de fiecare om, de fiecare gură de foc.

– Câți oameni ai?

– Douăzeci, plus patru civili.

Jipa simți că ameţeşte. Civili. Se abținu să izbucnească. Nu era nici locul, nici momentul. Simțindu-i reacția, locotenentul moldovean adăugă:

– Toți oamenii mei vor să lupte, la fel şi civilii! Au

armata făcută, iar doi dintre ei sunt veterani de pe Nistru, din 1992! Vrem să luptăm! În fond, este şi ţara noastră, nu?

Argumentul era bun. De ce nu?

– Cum te cheamă?

– Vasilescu Atanasie! Locotenent Vasilescu Atanasie!

– Bine, zise căpitanul Jipa şovăielnic, dar vă supuneţi fără crâcnire sergentului Lăzărescu! Dacă el zice să mergeţi la budă, acolo vă duceţi, e clar?

Văzând privirea ezitantă a locotenentului atunci când privi cu coada ochiului spre tresele de sergent ale lui Ioan Lăzărescu, Jipa adăugă tăios:

– Sergentul Lăzărescu are mai multă pregătire şi experienţă de luptă decât voi toţi la un loc! Ştie să-şi facă treaba, atât doar să nu-l încurcaţi! Cea mai bună metodă să rămâneţi în viaţă este să urmaţi întocmai ordinele sale! Nici eu, nici tu, nu dorim să pierdem oameni, nu? În plus, funcţia bate gradul, iar el este adjunctul meu în momentul de faţă! E clar?

– Am înţeles, domnule căpitan!

– Executarea!

Locotenentul Vasilescu dispăru, urmat de oamenii săi ce avansau precauţi, cu armele în mâini, printre blocuri, spre locul de unde răzbăteau rafale din ce în ce mai intense. În frunte, sergentul Ioan Lăzărescu nu părea prea fericit.

Jipa i se adresă celuilalt aghiotant ce părea invidios pe norocul omologului său ce plecase deja la luptă.

– Fugi la comandament şi raportează colonelului. Nu mai avem rezerve şi riscăm să fim străpunşi.

Îşi pierduse laptopul împreună cu cel care îl purta într-un schimb de focuri. Soldatul care îl ducea căzuse ucis de explozia unui proiectil, iar calculatorul fusese ars complet, redus la o bucată de plastic fumegândă pe margini.

În apropierea sa izbucniră schimburi izolate de focuri, dar care începură să se întețească.

– În plus, se pare că ne angajează pe tot sectorul, să nu putem ajuta zona de străpungere. Aşteptăm instrucțiuni şi ajutoare.

Ar fi putut comunica prin stație, dar prefera să trimită un om care ar fi putut explica mai detaliat situația care începea să degenereze. Tânărul soldat se ridică şi o rupse la fugă.

5 mai 2014, ora 16.45
Chişinău, zona de est

Comandamentul colonelului Dorinel Iancu se afla într-un subsol, undeva mai în spatele liniei de rezistență. Din când în când, explozia unui obuz rătăcit răzbătea până aici, unda de şoc făcând să vibreze interiorul înghesuit, dar fără ca cineva să ia în seamă aceste inconveniente.

Colonelul Dorinel Iancu, comandantul Detaşamentului 495 Operațiuni Speciale "Ştefan Soverth" şi al în-

tregului front de luptă din Chişinăul de est, stătea în picioare în spatele scaunului unui locotenent tânăr şi imberb aşezat la o masă. Sprijinit cu mâinile pe tăblia prost vopsită şi de spătarul scaunului, dădea unele indicaţii cu ochii pe ecranul laptopului, fără să urmărească mişcarea îndemânatică a mâinilor locotenentului ce manevra cu stânga un gen de joystick, iar cu dreapta focaliza imaginea cu ajutorul mouse-ului.

– Aşa..., făcu colonelul concentrat, măreşte imaginea din stânga, apoi fă o trecere la altitudine joasă printre cele două blocuri mari din dreapta, aici e ceva în neregulă. Dar ai grijă să nu fi reperat! Aşa, e foarte bine!

– În câteva secunde vom avea imagini, domnule colonel!

– Bine, transmite-le băieţilor rapid!

Imaginile proveneau de la un UAV dirijat direct de aici, apoi erau descărcate automat şi în computerele altor doi operatori aflaţi în acest subsol, care le transmiteau direct către comandanţii din teren, precum şi către terminalele aflate la sediul Şefului de Stat Major din Bucureşti, de unde erau retransmise la comandamentul frontului din Iaşi, urmând a fi văzute în câteva secunde atât de generalul Virgil Pintea la Iaşi, cât şi de generalul Constantin Puşcaş, la Bucureşti.

UAV-ul (Unmanned Aerial Vehicle) era de provenienţă americană, parte a "listei de cumpărături" obţinute de generalul Puşcaş în cursul negocierilor cu colonelul american Sam Harrison. Urmărind pe ecranul laptopului cele şase tancuri T-72 şi patru transportoare BTR-90 ascunse

după un şir de blocuri, dar gata de acțiune, ținând cont de motoarele calde în funcțiune, determinate de capacitatea UAV-ului de a citi în infraroşu, Iancu regretă cu nu avea la dispoziție un UCAV (Unmanned Combat Aerial Vehicle), cu capacități de luptă, respectiv de lovire cu rachete a țintelor terestre. Ar fi avut capacitatea de distrugere măcar a unei părți din potențialul principal de atac al inamicului. Oricum, UAV-ul american era mai precis decât IAR-T-ul românesc, dar totuşi, acesta din urmă îşi putea face din plin datoria, la un preț mult mai scăzut decât echivalentul american.

După ce vizualiză cu atenție imaginile de pe laptop, colonelul Iancu se întoarse spre soldatul care aştepta respectuos doi paşi mai în spate.

– Ai văzut totul! Transmite-i căpitanului Jipa că sectorul său este prevăzut de inamic pentru străpungere. A avut dreptate referitor la tactica inamicului, el trimite în față pentru testare trupe transnistrene prost pregătite, de sacrificiu, doar pentru a afla poziționările punctelor noastre de rezistență şi a tăriei acestora. Apoi valul doi se concentrează asupra lor, cu efective profesioniste, specializate în acest sens. Atacul de acum două ore, respins cu greu, a avut tocmai acest scop. Acest sector este destinat străpungerii, ai văzut tancurile şi BTR-urile pregătite. În cel mult o jumătate de oră, vor ataca masiv aici, iar în rest vor ataca suficient de tare ca să ne fixeze trupele pe loc, pentru a nu ne permite să trimitem întăriri. Spune-i lui Jipa că îi voi trimite toate rezervele şi să stea pe poziție. Ajutorul este aproape, tancurile noastre vin încoace. Îi

transmit şi prin radio. Oricum, ia asta! indică el spre o geantă de laptop. E un calculator care să-l înlocuiască pe cel pierdut. Ai grijă de el cu prețul vieții! Tu pleci cu el! i se adresă unui soldat din paza comandamentului.

Soldatul salută, apucă geanta şi dispăru afară. Cei doi începură să alerge pe alei, printre clădiri şi blocuri, maşini carbonizate şi copaci arzând, printre împuşcături izolate şi rafale susținute, prin mirosul greu al incendiilor aprinse şi nestinse de nimeni.

Odată plecați, colonelul Iancu se adresă celor rămaşi în încăpere.

– Dirijați toate rezervele, tot ce avem, către sectorul căpitanului Jipa. Următoarele două ore sunt hotărâtoare! Când ajung tancurile lui Morun?

– Ar trebui în noaptea asta, domnule colonel!

– Numai să nu fie prea târziu, murmură acesta.

Ledul stației tactice TAC-SAT se aprinse. Unul dintre aghiotanți ridică receptorul şi apăsă un buton.

– Da, vi-l dau în momentul acesta!

Întinse receptorul spre colonelul Iancu, şoptindu-i "Căpitanul Cristea!". Acesta îl apucă şi-l duse la ureche.

– Iancu!

– Cristea sunt, domnule colonel. Trimit acum, spre tine, nouăzeci şi şase de voluntari care vor să lupte pentru oraşul lor. Sunt toți înarmați şi au experiență combativă în proporție de optzeci la sută. Polițişti şi foşti militari.

– Vasile, nu mă lega de mâini şi de picioare! Nu am nici timp, nici stare să fac pe dădaca! Mai mult, printre ei pot fi şi agenți ai Tirasopolului, şi aşa am putea face mai

mult rău decât bine!

– Dorine, situația ta nu îți prea dă dreptul să te târguiești, amândoi știm asta. Dintre sutele de voluntari care s-au prezentat aici în ultimele ore, Grușenco i-a ales pe ăștia. I-a selectat cu grijă, așa că nu prea ai de ce să-ți faci prea multe probleme, cel puțin în privința asta. Și, cel mai important, vor să lupte! Pentru Chișinău, pentru Moldova, pentru România Mare! Vor!

– Bine, am să-i bag în luptă, dar ca acoperire. Trimit pe cineva să-i preia, să nu avem surprize.

– Încă ceva, Dorine. Îți trimit o grupă de-a mea de care mă pot dispensa. Împreună cu ei, o companie de soldați moldoveni din garnizoana Chișinăului. Noi am ocupat Palatul Prezidențial și principalele clădiri guvernamentale, chiar cu ajutorul armatei și poliției moldovene. Grușenco ne-a fost de mare ajutor.

– Bine, mă bucur cel mai mult pentru grupa din Brigada Antitero, am nevoie de profesioniști, mai ales că ceilalți îi vor scoate la înaintare tot pe profesioniști, și asta în curând. Am să-ți mulțumesc cu prima ocazie.

– Poți să-mi mulțumești foarte curând, deoarece vin și eu cu ei!

Se lăsă o pauză de vreo treizeci de secunde. Apoi, Iancu continuă cu o voce rară și joasă:

– Vasile, misiunea ta este protejarea lui Halipa și nimic mai mult! Ești direct răspunzător de siguranța lui!

– Știu, Dorine, dar aveți acolo nevoie de luptători, iar Halipa este în siguranță alături de Grușenco, care nu se desparte de el nicio clipă!

– Vasile, nu-ți periclita situația mai mult decât este cazul! Tu ți-ai făcut din plin datoria până acum, deci, continuă-ți misiunea și veghează asupra lui, este singura noastră șansă! De ce crezi că toate acțiunile adversarilor sunt îndreptate doar asupra acestui Halipa? Chiar și acest atac transnistrean, scopul său final este până la urmă tot eliminarea lui Halipa și a tot ce reprezintă acesta!

– Oricum, eu...

– Cu sau fără tine, inamicul tot va rupe linia noastră subțire de apărare, dacă depune un efort suficient! Atunci îți va rămâne ție responsabilitatea evacuării lui Halipa și a restului deputaților și a ducerii lor în siguranță, nu știu unde!

– Halipa refuză să părăsească Palatul Parlamentului, chiar dacă inamicul îi bate la ușă!

– Vezi, aste deja este problema ta, să-l ții sau să-l duci de acolo în siguranță! Asta este misiunea ta, nu să te joci de-a hoții și vardiștii cu tancurile transnistrene printre blocuri! Sunt destui ca să facă asta! În altă ordine de idei, țara te-a pregătit și ți-a dat o misiune pe care va trebui să o îndeplinești cum știi, lasă-ne pe noi să ne îndeplinim misiunea noastră, să-i respingem pe atacatori! Iar dacă noi vom eșua, ceea ce este destul de probabil dacă tancurile lui Morun nu ajung la timp, întreaga responsabilitate a protejării lui Halipa, indiferent dacă vrea sau nu să plece din clădire, îți va reveni ție și numai ție. Așa că renunță la ideea de a veni pe front, oricum, cred că frontul va veni în curând la tine...

O nouă pauză în stație, după care reveni vocea lui

Cristea:

– Da, Dorine, ai dreptate, rămân.

– Mă bucur să aud asta. Trimite trupele de întărire cât mai rapid, deoarece atacul se apropie.

– Am înțeles!

Cristea tăcu câteva clipe, apoi adăugă:

– Dorine, aş vrea să-ți mai spun ceva. Mai ții minte discuția noastră din zori? Pentru ce luptăm?

– De parcă aş fi putut să o uit! suspină Iancu.

– Ei bine, m-aş bucura să vezi şi tu priveliştea pe care o văd eu acum de la acelaşi geam de atunci, când discutam.

– Aceeaşi mulțime?

– Ah nu, sunt acum doar câteva sute de oameni în vârstă, îngenunchiați, majoritatea femei, cu lumânări în mână. Se roagă, Dorine, se roagă în piață! Pentru tine se roagă, pentru băieții tăi şi ai lor!

– Dumnezeu să-i asculte, deoarece vom avea nevoie!

– Dar nu asta doream să-ți spun! De aici am o panoramă superbă asupra centrului oraşului. Văd aproape toate clădirile oficiale, mai bine zis acoperişurile lor.

– Şi?

– Pe fiecare, nu mai există tricolorul cu stemă moldovenească. Pe fiecare flutură tricolorul simplu, românesc. Frate, te bați în România, pentru România!

Câteva secunde stația tăcu. Apoi vocea lui Iancu reveni, mult schimbată, cuprinsă de emoție.

– Vasile, îți mulțumesc! Pentru tot!

Vasile Cristea oftă adânc.

– Ştii, Dorine, mi-a făcut plăcere să te cunosc. Şi, mult noroc!

– Şi mie, Vasile. Ne mai auzim noi!

“Sper!”, murmură Cristea închizând staţia TAC-SAT.

5 mai 2014, ora 18.18
Chişinău, zona de est

T-72-ul se mişca greoi, dar avansa. Pas cu pas, metru cu metru. Era zona cea mai probabilă de străpungere, o stradă ceva mai largă ce se scurgea printre cartierele de blocuri. În prealabil, cu câteva ore în urmă, încercaseră pe şoseaua principală, dar acesta fusese minată din timp. Un T-72 şi două BTR-uri rămăseseră incendiate pe loc, pradă focurilor încrucişate de mitraliere grele din poziţii ascunse. După o pauză de pregătire, efortul principal al atacatorilor se mută pe dreapta poziţiilor româneşti. Au fost făcute numeroase tentative de infiltrare, chiar atacuri limitate, în scop de testare a tăriei rezistenţei. Rând pe rând, mai multe sectoare ale apărătorilor români au fost încercate, în speranţa găsirii unei verigi mai slabe în ansamblul defensiv. Dar asta a cerut timp, iar timpul era un element preţios de care nu prea dispuneau atacatorii. Deoarece cu fiecare ceas, fiecare minut, tancurile româneşti erau tot mai aproape. Apărătorii ştiau asta, au luptat pentru fiecare metru de teren, fiecare bloc sau sub-

sol, pentru fiecare clădire şi fiecare aliniament, iar când nu l-au putut ţine, s-au retras cu câteva sute de metri, sau zeci de metri, după caz, doar pentru a organiza o nouă linie de rezistenţă, la fel de puternică şi la fel de îndărătnică. Timpul curgea în favoarea apărătorilor. Fiecare clipă câştigată era preţioasă.

Asta ştiau şi atacatorii, atunci când au atacat decisiv pe o străduţă îngustă, printre blocuri, dar care avea avantajul că ducea în mersul ei şerpuit, direct în centru. Pătrunderea unei forţe importante pe aici făcea inutilă rezistenţa de pe poziţiile de pe străzile principale, iar dacă această infiltrare ar fi putut fi menţinută, întreg edificiul apărării s-ar fi prăbuşit ca şi un castel de cărţi de joc. La fel cum s-a prăbuşit apărarea Bagdadului în aprilie 2003, când tancurile americane l-au traversat într-o incursiune care a dovedit că apărarea putea fi răsturnată cu uşurinţă.

Iar acest T-72 era primul care încerca din nou să rupă apărarea în sectorul greu încercat al căpitanului Jipa. Acesta se deplasase stabilindu-şi punctul de comandă al frontului undeva chiar în spatele sectorului destinat loviturii decisive a inamicului. Iar acum aştepta această lovitură. Şi ea venea, iniţial sub forma acestui T-72 ce avansa încet, pas cu pas. În urma lui se ghiceau infanterişti precauţi, ce înaintau şovăielnic. Alte mişcări, discrete, se ghiceau printre blocurile din lateral. Din clipă în clipă, momentul decisiv se apropia.

Sergentul Ioan Lăzărescu aştepta culcat după clădirea dezafectată a unei foste centrale termice destinată să ali-

menteze cu agent termic blocurile din jur, în sistem centralizat. Pe măsură ce fiecare bloc sau apartament s-a orientat spre alte surse, clădirea centralei termice a căzut în paragină. A rămas acolo, doar pentru a servi ca şi adăpost sergentului Lăzărescu şi a celor pe care îi conducea în luptă.

Iar acum, sergentul aştepta ordinele care nu puteau să întârzie, din moment ce tancul T-72 apăruse nu departe de el. Era undeva în dreapta dispozitivului de apărare încropit de căpitanul Jipa. Rafale răzlețe izbucniră pe măsură ce atacatorii avansau. El ținea o linie iluzorie de peste două sute de metri, printre clădiri, blocuri şi case izolate, asta cu numai nouă luptători profesionişti şi cu încă douăzeci şi patru de militari moldoveni, printre care se aflau şi civili. Un coşmar de neimaginat, o soluție imposibilă, i s-ar fi spus la oricare exercițiu. Dar aici nu era vorba de vreun exercițiu, era doar cruda realitate a războiului, război pentru care nimeni şi nimic nu te poate pregăti îndeajuns.

Câteva împuşcături şi urlete disperate îl făcură să tresară. Veneau din dreapta sa, o zonă considerată sigură, cel puțin până acum. Urletele se stinseră făcând loc unor țipete disperate de femeie, care deveniră treptat din ce în ce mai stinse, pe măsură ce secundele treceau. Sursa lor era certă, blocul din imediata lor vecinătate, la doar treizeci de metri de poziția ocupată de curând.

Soldatul de lângă el îi şopti:

– Plec să văd despre ce e vorba, domnule sergent!

– Nici vorbă, soldat! Rămâi pe poziție!

Un țipăt sfâşâietor de femeie ce se termină într-un

geamăt stins îl făcură să se răzgândească. Se întoarse spre soldatul cu inițiativa, rotindu-și ochii în jur, căutând susținere.

– Marine, mai iei un om cu tine și anihilezi amenințarea!

Locotenentul moldovean ce conducea grupa de douăzeci de oameni se interpuse în vorbă.

– Trimit și eu câțiva oameni pentru sprijin!

Sergentul Lăzărescu se făcu că nu-l aude. Se adresă lui Marin:

– Ce mai aștepți?

Locotenentul moldovean îl apucă de mânecă.

– Sergent, nu știi câți adversari ai acolo! Dacă aceștia îi vor anihila pe oamenii tăi, vom fi sub focul lor din spate! Țipetele se aud de la etajul doi, singurul apartament care are geamul deschis, altfel nu i-am fi putut auzi! Ne vor toca din spate chiar în momentul decisiv!

Sergentul Lăzărescu privi în ochii locotenentului. O clipă ca și un veac. După care, se adresă lui Marin:

– Marine, iei încă trei soldați moldoveni...

– Patru, interveni locotenentul.

– ...patru soldați moldoveni ai locotenetului Vasilescu, continuă sergentul, pe care îi va nominaliza chiar el și vei anihila de urgență gruparea inamică de la etajul doi al blocului din dreapta noastră! S-a înțeles?

– Da, să trăiți!

Două minute mai târziu, șase militari se strecurau spre intrarea în bloc, în timp ce restul grupării sergentului se concentra spre acel T-72 ce înainta încet pe ulița îngustă.

Încă câteva clipe şi căpitanul Jipa va ordona deschiderea focului.

XXVI

5 mai 2014, ora 18.30
Orhei, Republica Moldova

Tancurile TR-85 goneau spre sud cu viteză maximă. Motoarele duduiau în ritm îndrăcit, de parcă ar fi vrut să-şi dea duhul, dar nu îndrăzneau. Colonelul Tomoioagă, în tancul TR-85M1 din fruntea formaţiei, stătea pironit cu ochii pe ecranul ce desemna câmpul vizual frontal al trupei în mişcare. Concentrat la maxim, colonelul doar transmitea ordine scurte spre formaţia ce urma tancul din frunte. Pentru el, conta doar viteza. Alerga spre sud, spre Chişinău, acolo unde soldaţi români luptau şi mureau. Odată primit ordinul de deplasare, pentru el nu mai exista nimic în plus. Alerga în sprijinul acelor luptători ce-şi dădeau viaţa pentru ţară, pentru România. Iar orice obstacol i s-ar pune în cale, era decis să-l spulbere cu forţa tancurilor din subordinea sa.

Stația radio păcăni și o voce intră din eter:

– 1-5 are o șenilă ruptă. Trebuie să oprească!

– Un transportor de infanterie rămâne lângă el și asigură zona până la venirea echipelor de reparații! răcni în microfon. Restul continuă înaintarea cu viteză maximă! „Zimbrul" vine după noi imediat ce infanteria asigură zona!

"Zimbrul" era denumirea pentru TAB (Transportorul Amfibiu Blindat) de fabricație românească după varianta rusească BTR. Cele două mitraliere de 14,5 mm și de 7,62 mm, precum și infanteriștii îmbarcați puteau oferi o protecție suficientă pentru tancul avariat, asta până la sosirea grosului infanteriei alături de care veneau și echipele de reparații și întreținere pentru tancuri.

Dar colonelul Tomoioagă nu avea timp. Nu aștepta pe nimeni, pentru el era o singură direcție și o singură viteză: înainte și maximă, chiar dacă motoarele vor ceda unul câte unul. Cele care vor rămâne întregi, vor dirija tancurile în bătălia Chișinăului, izbăvind orașul de teroarea roșie, sau ce culoare o fi având acum.

Tancurile sale treceau huruind prin sate aproape pustii, învârtoșând praful ulițelor părăsite. În urma lor, pe la porți, capete curioase se ițeau de după garduri, privind în urma norilor de praf și fum. Câteodată, de după o perdea dată cu grijă deoparte, unii localnici apucau să întrezărească cursa nebună a tancurilor colonelului Tomoioagă. Ochii măriți priveau cu neîncredere drapelele tricolore, fără stema moldavă, ce fluturau pe tancurile ce dispăreau în depărtare, în ritmul nebun al deplasării impuse de ener-

gicul colonel. Apoi clătinau din cap, spunându-şi că acest lucru nu era posibil.

5 mai 2014, ora 18.32
Chişinău, zona de est

Dorin Vasilevici strânse mai tare kalashnikovul şi se lăsă pe treptele reci. Era înghesuit alături de un tânăr de vreo douăzeci şi cinci de ani, la fel de speriat ca şi el. Ştia despre el că îl cheamă Igor, atât putuse discuta în timpul scurt avut la dispoziţie, din momentul în care fusese trimis de locotenentul moldovean să-i susţină pe cei doi soldaţi din Detaşamentul român Operaţiuni Speciale ai sergentului Ioan Lăzărescu. În spatele lor mai erau doi soldaţi moldoveni, şi ei tremurând de spaimă. Singurii stăpâni pe ei erau cei doi din trupele române, în faţa lor, chiar pe palier. Aceştia se mişcau cu o dezinvoltură ce denota o pregătire de excepţie, şi se părea că preocuparea lor era rezolvarea problemei ţinându-i pe ei, voluntarii sau soldaţii moldoveni, cât mai departe, de parcă ar fi vrut să-i protejeze, sau să nu-i încurce, indiferent, ideea era aceeaşi.

Apartamentul de unde se auziseră ţipetele era chiar acolo, cu uşa întredeschisă. Iar cei doi soldaţi români se strecuraseră până acolo, lăsându-i pe ei mai în spate, pe scări, de parcă ar fi dorit să fie protejaţi de eventualele

schimburi de focuri. Diferenţa era nu numai de pregătire, ci şi de dotare. Românii erau înarmaţi până în dinţi, cu pistoale mitralieră scurte, de fabricaţie necunoscută pentru el, cu căşti din kevlar şi veste antiglonţ. Ei, moldovenii, nu aveau decât kalashnikovurile şi acelea cu muniţie insuficientă. Iar referitor la antrenament, diferenţa era şi mai mare. Se vedea de la o poştă, după cum se mişcau.

Chiar acum, în dreptul uşii întredeschise, cei doi luptători români se priviră scurt, apoi unul din ei ridică braţul drept cu trei degete în sus ce zvâcni ca şi o numărătoare inversă. Două degete, apoi unul, şi în sfârşit pumnul strâns. În acel moment se petrecu totul.

Primul se aruncă în uşă cu umărul, se rostogoli înăuntru şi ateriză într-un genunchi, cu arma gata de tragere. Dorin sări alături de Igor înainte, înspre intrare. Îi văzu pe cei doi cazaci, unul cu pantalonii lăsaţi, aplecat peste pat, violând o femeie de vreo treizeci de ani. Al doilea cazac îşi aştepta răbdător rândul, lângă cadavrul unui bărbat tânăr, probabil stăpânul casei, întins pe podea cu faţa în sus, cu braţele întinse în lateral şi cu privirea fixă spre tavan. Fusese ucis de un glonte în beregată, capul stătea într-o baltă de sânge roşu închis.

Toate acestea le-a întrezărit într-o fracţiune de secundă, deoarece în momentul următor au detunat împuşcăturile. Cel care s-a aruncat primul înainte a tras o rafală scurtă în cazacul aplecat peste femeie, trupul căzând lat deoparte. Românul rămas la intrare a tras un singur glonţ în capul cazacului ce-şi aştepta rândul. Apoi s-a ridicat şi a intrat şi el înăuntru, urmat de cei patru moldoveni. Femeia plân-

gea şi urla isteric, chiar şi după ce Dorin a pus o pătură peste ea.

Nu era singura şocată. Dorin privea scena şi simțea cum întregul său univers se prăbuşea peste el, nu reuşea să înțeleagă. Uşa unei camere laterale sări în lături, în pragul ei apărând un cazac cu kalashnikovul în mână. Urlând cuvinte de neînțeles, îl îndreptă spre unul dintre luptătorii români. Igor, aflat mai aproape, sări asupra lui.

Dorin rămase paralizat, urmărind scena. Arma lătră scurt, aruncându-l pe Igor la podea. Cei doi români căzură la pământ, dar în cădere îşi îndreptară armele spre noua amenințare. Încă nu atinseseră podeaua atunci când pistoalele lor mitralieră traseră, umplând spațiul închis de mirosul înțepător de cortidă. Lovit de cel puțin opt gloanțe, cazacul se prăbuşi. Românii țâşniră în picioare şi se năpustiră în camera de unde venise cazacul. Încă o rafală, un geamăt de agonie, apoi reveniră. Păşeau cu grijă, cu armele îndreptate în jos, cu ochii la trupul lui Igor întins pe podea.

Dorin încercase să-i dea primul ajutor, după cunoştințele sale medicale precare, dar fără rezultat. Igor respiră adânc de câteva ori, murmură câteva cuvinte neinteligibile, îşi fixă privirea în ochii lui Dorin, apoi încremeni atins de răsuflarea rece a morții.

– Cum îl chema? întrebă unul dintre cei doi luptători din trupele speciale române.

Cu mâna pe pieptul încă cald al celui căzut, Dorin ridică privirea ce i se opri la urma de glonte ce ricoşase în vestă sfâşâind combinezonul negru. Nu se ridică mai sus,

nu dorea să vadă expresia de pe chipul celui care întreba asta.

– Mi-a zis că-l cheamă Igor.

– Igor şi mai cum?

– Igor şi atât.

Uşa apartamentului de vizavi se deschise de un lat de palmă. Chipul unui bătrân de vreo şaizeci de ani apăru curios de după tăblia groasă. Soldatul român îi prinse căutătura şi strigă spre el:

– Ocupați-vă de femeia asta! Şi aprindeți o lumânare pentru morți, mai ales pentru Igor!

O bubuitură de tun, urmată de rafale de mitralieră ce veneau de afară, îl făcură să tresară:

– Să mergem! Atacul a început!

Se năpusti pe scări în jos, urmat de ceilalți.

Într-adevăr, atacul începuse. T-72-ul stătuse minute bune pe poziție, aşteptând focurile de întâmpinare ale apărătorilor români. Dar acestea nu veneau. Era de parcă toată zona ar fi fost părăsită, abandonată de către apărători. Rafale şi focuri îndepărtate de armă se auzeau intermitent, din alte sectoare ale frontului, dar aici totul părea liniştit. Ba chiar părăsit.

Într-un târziu, motorul tancului dudui şi mastodontul se puse în mişcare. Înainte, înspre centrul oraşului. Pas cu pas, metru cu metru, şenilele izbeau sacadat caldarâmul apropiindu-se de linia imaginară de demarcație dintre români şi transnistreni. La distanță de vreo cincizeci de metri, două BTR-uri şi un T-62 îl urmau cu precauție. În

urma lor, dar şi printre clădirile dărăpănate, infanterişti cu armele în mâini avansau precaut, cu ochii în patru.

Dinspre apărători, nicio reacție.

Căpitanul Jipa dăduse ordine stricte în acest sens. Îşi părăsise postul de comandă şi se apropiase de linia frontului, chiar în acest sector critic. Ascuns după o grămadă de moloz, alături de câțiva subordonați, continua să dirijeze apărarea aşa cum se pricepea mai bine, chiar dacă instruirea sa de până acum nu-l pregătise pentru un astfel moment. Dar omul era făcut să se adapteze şi să improvizeze, nu-i aşa?

Ce putea să facă mai mult, cu forțele de care dispunea? Avea un număr nedefinit, dar redus, de luptători din Detaşamentul 495 Operațini Speciale "Ştefan Soverth", din care şi el făcea parte, întărit cu paraşutişti, şi ei în număr nu prea precis, cel puțin cei care rămăseseră după lupta de la est de Chişinău, în plus, ceva soldați şi civili moldoveni, pe a căror pregătire nu prea putea pune bază. Toți, fără excepție, înarmați, în cel mai bun caz, cu armament uşor, de infanterie. Unii dintre civilii moldoveni voluntari nu aveau nici măcar atâta, ei venind doar cu entuziasmul lor, care nu valora prea mult în fața tancurilor adverse.

Deoarece inamicul avea tancuri, şi ştia să le şi folosească, de asta s-a convins până acum. Din fericire, cel puțin până acum, nu le folosise suficient de eficient, ca şi o forță de izbire concentrată în aşa fel să rupă linia subțire a apărătorilor lipsiți de suficiente mijloace antitanc. De ce inamicul nu recursese la această metodă, rămânea o

enigmă. Ar fi fost suficient să concentreze toate blindatele, sau o mare parte dintre ele, într-un efort conjugat într-un punct al frontului, oricare ar fi fost el, ca să-l rupă ca şi pe o pânză putredă, cel puțin asta era impresia sa asupra liniei de rezistență, şi apoi să-şi arunce toate rezervele şi trupele disponibile prin spărtură, să ocupe Chişinăul, să-l captureze pe Halipa şi să-l spânzure, aşa cum ar fi vrut să facă Putin cu Saakashvili în Georgia, în august 2008, dacă nu ar fi fost Sarkozi, preşedintele UE la acea vreme, să-l potolească.

De ce nu au acționat până acum în această manieră, să rupă frontul într-un singur punct, rămânea pentru Jipa o mare necunoscută. Şi nu numai pentru el. De mai bine de douăsprezece ore se afla continuu în luptă cu inamicul, direct în linia întâi, printre clădirile din estul Chişinăului. De ce n-au forțat ruperea într-un singur punct, aşa cum spuneau toate tratatele militare din vechime, rămânea o întrebare. Mai ales că această tactică a fost preferata trupelor sovietice în al doilea război mondial. Transnistrenii, urmaşi sub aspect ideologic ai acelor vremuri, să nu fi moştenit şi concepțiile militare? Greu de crezut, dar poate doar că inamicul credea că ei sunt mult mai tari pe poziție decât erau de fapt? De aceea a încercat atacuri de hărțuială şi de testare a rezistenței în mai multe puncte, la fel cum a încercat şi în sectorul său mai devreme, iar în urma rezistenței puternice, pe alocuri chiar a unor contraatacuri locale, să creadă că eram mult mai tari decât eram în realitate?

Asta el nu putea şti, la fel cum comandantul fron-

tului, colonelul Dorinel Iancu, putea doar să ghicească. Din adăpostul său, de la subsolul unui bloc fără nume, colonelul își punea aceleași întrebări, atâta doar că el avea privilegiul de a vedea situația de ansamblu a întregului front, nu doar a unei porțiuni reduse, ca și căpitanul Jipa. Iar concluzia era aceeași, ceva nu se potrivea în strategia inamicului. Ori era afon în problemele militare, ori le ignora cu bună știință, ori era ceva mai presus de asta. Sau poate ne credea mai tari decât eram sau puteam fi în acel moment pe pozițiile respective.

Oricum, întârzierea nu putea fi decât favorabilă trupelor române. În momentul în care devenise clar sectorul de străpungere, chiar dacă acest efort de rupere a frontului venea cu întârziere, colonelul Iancu a dirijat toate rezervele în acel punct. Dacă era doar o păcăleală, o demonstrație pentru ca atacul decisiv să fie dat în altă parte, totul ar fi fost pierdut. Oricum, chiar și cu toate rezervele trimise acolo, rezultatul era mai mult decât îndoielnic, având în vedere superioritatea inamicului în toate domeniile, armament, putere de foc, număr, și chiar și pregătire, ținând cont că multe din trupele de susținere trimise în zonă erau constituite din militari moldoveni sau civili, fără nici un fel de pregătire de luptă. Cu toate acestea, inamicul a greșit într-o singură privință, în care era net inferior: moralul.

Fiindcă românii și moldovenii luptau cot la cot pentru țara și pământul lor, și se băteau pâna la ultima suflare pentru fiecare metru din caldarâmul capitalei Chișinău. Și fiecare metru era plătit și stropit cu sânge.

T-72-ul, vârful de lance al atacului transnistrean,

avansă nestingherit până dincolo de prima linie a blocurilor percepută de ambele părți ca și sector de demarcație al liniei de front. În momentul în care trecu această linie imperceptibilă, veni riposta dură din sectorul românesc. În urma tancului erau doar vreo patru infanteriști, prost instruiți pentru o asemenea confruntare. La deschiderea focului, pur și simplu nu au apucat să reacționeze, au fost secerați fără milă de rafalele concentrate ale mitralierelor camuflate. Tancul a mai avansat stingher vreo douăzeci de metri, apoi l-a atins primul proiectil. Era unul tras dintr-un sistem 9K111 Fagot, care lovi șenila stângă făcând tancul să se răsucească spre dreapta. Panicat, T-72-ul trase un obuz spre prima poziție din care văzuse rafale de armă automată. Mitraliera de pe tanc mătură de asemenea pozițiile abia ghicite ale apărătorilor români.

Javelinul plană lin pe deasupra și se năpusti cu furie asupra tancului imobilizat. Detunătura devastatoare dată de încărcătura explozivă ce pătrunse prin turelă împroșcă cu schije incandescente pereții clădirilor din jur. Un incendiu devastator, alimentat de explozia muniției din tanc marcă locul în care un T-72 încremenise distrus de luptătorii din trupele speciale românești. Primul BTR-80 ce urma tancul trase o rafală prelungă din mitraliera de 14,5 mm spre locul de unde porniseră proiectilele distrugătoare, apoi își vărsă prin spate încărcătura de infanteriști ce ocupară poziții defensive de o parte și alta a drumului cucerit cu efort.

Același lucru îl făcu și al doilea BTR, la adăpostul tirului devastator din cele două mitraliere, de 14,5 și de

7,62 mm. Riposta era mult mai firavă, sub forma focurilor din armele uşoare de 7,62 şi 5,5 mm. Al treilea infanterist din cei şapte ce debarcau din al doilea BTR se răsuci dizgraţios în plin salt şi încremeni pe vecie atunci când lovitura unui lunetist îl prinse în plin salt. Altul ridică privirea de după movila de unde se adăpostise şi căzu lovit de un glonţ în frunte ce îi penetrase casca. Tancul T-62 ce venea din urmă intui poziţia lunetistului undeva la etajele superioare ale blocului de vizavi şi trase un obuz într-acolo. Bucăţi de moloz se desprinseră şi căzură spărgându-se de sol.

O lovitură norocoasă de AG-120 imobiliză unul dintre cele două BTR-uri, lăsându-l pradă focurilor din lateral. Unul dintre cei doi conducători ce a încercat să iasă a fost tăiat în două de rafalele de pistol-mitralieră. Dar transnistrenii reuşiseră deja să edifice un cap de pod chiar în mijlocul dispozitivului defensiv conceput de căpitanul Jipa. Iar întăririle lor veneau tot mai aproape, dezvoltând incursiunea iniţială şi mărind tot mai mult buzunarul reuşit în linia apărătorilor români. Românii şi moldovenii se băteau cu energia disperării, dar lipsiţi de sprijinul armamentului greu indispensabil în astfel de confruntări în care erau implicate blindatele.

Preţ de o jumătate de oră, în dezvoltarea intrândului, patru-cinci luptători au descins dintr-un bloc din lateral şi au tăiat comunicaţia inamicului izolând vârful lor de atac. A fost o acţiune curajoasă şi sublimă, urmărită prin binoclu de căpitanul Jipa, care a putut identifica doi dintre luptătorii săi ce fuseseră trimişi în prealabil, însoţiţi de

câțiva voluntari moldoveni, să rezolve o problemă apărută într-unul dintre apartamentele din zonă, după raportul sergentului Ioan Lăzărescu. A fost o acțiune extraordinară, cei cinci luptând până la unul pentru a sugruma un coridor esențial pentru atacatorii ce străpunseseră deja linia de apărare.

De unii singuri, fără vreun ordin de sus, văzându-se depășiți de atacul transnistrean, au atacat din stânga tăind comunicația principală a inamicului. Timp de aproape o jumătate de oră, au menținut poziția, chiar dacă nu au putut fi ajutați decât cu tiruri de baraj de românii care se retrăseseră în spate, pentru a evita căderea apărării lor. Cei cinci au luptat și au murit până la unul, tăind aprovizionarea inamicului spre capul lui de pod. Asta a facilitat și contraatacul hotărât al românilor care a anihilat majoritatea celor infiltrați în avans. Luptele au degenerat în confruntări corp la corp, chiar și cu baioneta. Au fost luați în jur de treizeci de prizonieri, dar nu au putut ajunge la cei cinci ce se băteau izolați, cu energia disperării.

După o jumătate de oră de schimburi de focuri, sergentul Lăzărescu se strecură alături de căpitanul Jipa, dincolo de grămada de moloz care îi slujise ca și adăpost în ultimele ore. În față, insula de rezistență constituită inițial din cei cinci magnifici încă rezista, dar focurile lor de armă erau tot mai rare.

– Domnule căpitan, cer permisiunea să plec după ei! S-a întunecat deja, și cred că pot să-i scot de acolo, pe cei ce au mai rămas în viață!

Căpitanul Jipa urmări parașuta luminoasă ce plană lin

pe deasupra clădirilor din dreapta sa. În câteva secunde explodă într-o lumină lăptoasă dezvăluind fiecare detaliu al terenului de parcă ar fi fost în plină zi. Oamenii săi, ascunşi cum puteau mai bine, se făcură şi mai mici, încercând să rămână cât mai bine camuflaţi. Huruitul motoarelor de tanc abia pornite izbucni străpungând perdeaua unei linişti relative, ce în prealabil domnise, intermitent străpunsă de împuşcături şi rafale izolate.

– Sergent, în maxim douăzeci de minute ne vor ataca cu tancuri! Nu crezi că ideea ta este cel puţin ciudată?

– Permiteţi să raportez, domnule căpitan! I-am ţinut acolo, numai datorită nebunilor ălora ce se bat de aproape o oră singuri, izolaţi, şi fără vreo speranţă. Ei s-ar fi putut preda de o mie de ori, şi ar fi putut să scape cu viaţă. După cum văd eu, mai sunt doar doi care au rămas pe poziţie şi se apără spate în spate, ţinând cont de faptul că sunt înconjuraţi.

Căpitanul rămase o clipă pe gânduri, apoi aprobă:

– Câţi oameni iei cu tine, sergent?

– Doi, nu vreau să afectez dispozitivul defensiv.

– Bine, du-te şi adu-i înapoi înainte să înceapă atacul inamic!

5 mai 2014, ora 19.40
Chişinău, zona de vest

Intrarea de la vest era plină de lume adunată. Soarele se grăbea să apună, iar vântul înteţit ce anunţa răcoarea nopţii făcea să fluture drapelele tricolore arborate aproape la fiecare apartament al blocurilor de la marginea şoselei principale. Odată ce umbrele se lungeau tot mai mult, mulţimea strânsă devenea parcă tot mai nerăbdătoare. Ocupaseră trotuarele şi partea carosabilă şi toţi, ca unul, aveau privirea aţintită spre vest, aşteptând ceva. Ceva ce încă nu venea.

Erau de toate vârstele, dar predominau femeile, bătrânii şi copiii. Bărbaţii tineri erau în centru, făcând zid în faţa Palatului Parlamentului, pentru a-l apăra pe Halipa şi noua conducere a ţării, sau în cartierele din est, faţă în faţă cu invadatorii, alături de soldaţii români care luptau la datorie. Dar cei de aici, masă compactă de sute de oameni, aveau bransarde tricolore prinse pe braţ sau la piept, aveau stegulețe sau imense drapele roş-galbene-albastre, iar majoritatea ţineau buchete de flori, eventual câte o floare, în mâini. Şi toţi aşteptau ceva ce va să vină dinspre vest.

Începuseră să se adune încă cu câteva ore în urmă, atunci când Iuliu Halipa anunţase că armată română era în drum spre Chişinău, pentru eliberarea pentru care năzuiseră de decenii. Între timp începuseră împuşcăturile

în estul orașului, iar de vreo oră deveniseră mai frecvente, degenerând în rafale continue întrerupte de lovituri sacadate de tun și de explozii încă depărtate, semn că acolo, spre răsărit, luptele se dădeau sălbatic. În acele momente, mulțimea fremăta, unii își întindeau gâturile privind tot mai avizi spre vest, de unde așteptau izbăvirea. Mai făceau câțiva pași într-acolo, aruncând priviri furișe în spate, de unde zgomotele bătăliei deveneau tot mai puternice. Comentariile erau făcute cu teamă, cu voce scăzută, dar împreună deveniră un murmur ce domina mulțimea ajunsă la câteva mii de cetățeni înfrigurați.

Într-un târziu, un huruit continuu începu să-și țească pânza sonoră strecurându-se în mentalul mulțimii așteptânde, diferit ca și tonalitate și frecvență de perdeaua de împușcături și explozii depărtate și de murmurul surd al discuțiilor și comentariilor mult mai apropiate. Huruitul era constant, continuu și în crescendo, devenind în scurt timp imposibil de ignorat.

În timp ce comentariile și discuțiile încetară ca prin farmec lăsând spațiu sonor pentru ca acest huruit să crească în intensitate și chiar să ajungă să domine ecourile luptelor depărtate, un grup de câteva zeci de polițiști în uniformă începu să-și croiască loc prin mulțimea bulucită. Majoritatea erau polițiști în vârstă, aproape de pragul pensionării. Încercau să-și facă loc, ba mai mult, să încerce să-i convingă pe cei de pe carosabil să treacă pe trotuare, lucru aproape imposibil, din moment ce și acestea erau ticsite de lume. Polițiștii se rugau, implorau, chiar împingeau cu blândețe oamenii ce începeau docili să se

supună ordinelor, în aşa fel încât să elibereze un culoar îngust prin mijlocul străzii. Pe măsură ce huruitul creştea în intensitate, poliţiştii deveneau tot mai neliniştiţi şi mai agitaţi, grăbindu-se tot mai tare să lărgească culoarul de trecere.

– Oameni buni, pentru Dumnezeu, daţi-vă mai în spate, vă rog!

Şi continuau să împingă spre trotuar mulţimea în aşteptare. Eforturile lor insistente păreau să dea rezultat, culoarul din mijlocul şoselei devenind suficient de larg, străjuit de aceşti poliţişti în vârstă ce-i menţineau laturile cu braţele larg deschise în lateral.

Din semiobscuritatea înserării se desprinseră siluetele în goană ale blindatelor ce veneau grăbite dinspre vest. Odată cu apropierea lor, mulţimea începu să freamăte tot mai tare, iar când tricolorul de pe primul tanc ce înainta în goană cu şaizeci de kilometri la oră deveni clar vizibil, izbucniră primele urale, care se generalizară într-o scandare sacadată ce acoperi total bubuiturile din depărtare.

– URA! URA! ROMÂNIA! ROMÂNIA!

La vederea mulţmii strânse, primul tanc încetini uşor, dar când zări calea liberă deschisă, acceleră din nou la viteză maximă. Unul după altul, tancurile se năpustiră prin culoarul făcut de poliţiştii moldoveni, cu drapelele arborate fluturând în vânt. Mulţimea abia a apucat să vadă un ins cu caschetă pe cap şi o uniformă de colonel, pe jumătate ieşit din turela primului tanc, făcând gesturi largi cu ambele braţe spre mulţimea strânsă cerându-i să se dea la o parte. Tancurile practic zburară printre ei, urmate la

scurt timp de TAB-uri şi MLI-uri.

Cetăţenii adunaţi din propria lor iniţiativă au rămas câteva clipe descumpăniţi. Nu aşa se aşteptaseră să intre eliberatorii în oraşul lor. O undă de dezamăgire plutea în aer. Asta până când o voce se ridică deasupra mulţimii descumpănite:

– Dânşii aleargă la luptă contra duşmanilor, nu au timp de paradă!

Câteva femei în vârstă începură să lăcrimeze, ştergându-şi ochii cu colţurile baticurilor strânse în jurul bărbiei, murmurând "Atât de tineri!". Dintr-o dată, mulţimea bubui din mii de voci:

– ROMÂNIA! ROMÂNIA!

Prin dreptul lor treceau în goană camioanele vânătorilor de munte. La auzul scandărilor, toţi militarii din camioane se ridicară în picioare şi salutară spre mulţimea entuziastă. Drapelele tricolore fluturară în vânt, iar primul buchet de flori descrise o curbă în aer şi ateriză pe primul vehicul. Imediat, sute de flori căzură peste camioanele ce avansau cu viteză prin mulţime. Mulţi dintre soldaţi le culegeau de pe podeaua camioanelor în mişcare şi le strângeau la piept sau puneau câte una la butonieră sau la rever, apoi luau din nou poziţia de drepţi salutând cetăţenii oraşului.

După ce trupele române trecură, oamenii strânşi au început să se risipească către case, avizi de ştiri despre luptele din oraşul lor, ale căror zgomote deveniră din nou pregnante. Totuşi, intensitatea lor era în scădere, fapt ce devenea tot mai îngrijorător, de teamă ca nu cumva

românii şi moldovenii să nu fi fost deja bătuţi, iar ajutorul venit de curând să nu fie tardiv. De aceea se grăbeau către case, avizi după veşti.

Printre ultimii rămaşi, sprijinită într-un baston, o bătrânică mică şi uscată ca o stafidă rămase cu ochii spre locul unde dispăruseră în grabă vehiculele româneşti, spre centrul oraşului. Cu gândul la omul ei, căzut pe frontul de est, şi la fratele şi tatăl ei, deportaţi în Siberia şi despre care nu a mai auzit nimic vreodată, la nepotul fugit în România, cu privirea înlăcrimată, murmură încet sprijinidu-se în bastonul firav ca şi trupul ei îmbătrânit de vreme şi nevoi:

– Dumnezeu să va ajute şi să vă ocrotească paşii!

Apoi începu să păşească încet, cu grijă, către casă.

Maiorul Morun se lăsă în tanc şi închise trapa răsuflând uşurat. Reuşise să intre în Chişinău fără să fie întârziat de cetăţenii care aşteptau plini de speranţă sosirea trupelor române. În alte vremuri, pe alte timpuri, ar fi fost primiţi ca şi eliberatori, cu flori, cu pâine şi sare, cu discursuri şi îmbrăţişări. Dar ironia făcea ca nimic din toate acestea să nu se întâmple. Nu intra într-un oraş eliberat, ci în unul asediat. Iar soldaţii ce-l apărau aveau nevoie de el şi de tancurile sale acum, fiecare secundă de întârziere putând însemna viaţa unui militar român, sau moldovean, ce-şi făcea datoria în estul capitalei Republicii Moldova. Chiar şi aşa, ajunsese poate prea târziu pentru mulţi dintre ei. Poate prea târziu, pur şi simplu. Dacă inamicul ajungea la Halipa înaintea sa, era tot prea târziu. Dacă ajungea în

centru, tot târziu era. Chiar şi prin faptul că a ocupat estul oraşului, tot era târziu.

Dar el va face tot posibilul ca să remedieze ceea ce se mai putea remedia. Pentru asta era aici, pentru asta era pregătit şi pentru asta era plătit. Şi pentru asta conducea această brigadă de tancuri, pe care ţara sa i-a încredinţat-o, să o ducă la victorie.

Traversară ca o furtună centrul oraşului, în bezna nopţii sporită şi de lipsa iluminatului stradal, precum şi de lipsa luminilor din apartamentele şi casele oraşului. Ca o măsură de precauţie, neîndemnaţi de nimeni, cetăţenii capitalei aşteptau în beznă, de teamă ca nu cumva vreo lumină să atragă gloanţele combatanţilor ce-şi disputau stăpânirea oraşului. În centru, grupul de câteva sute de oameni ce înconjurau Palatul Parlamentului ca să-l păzească pe Halipa fluturară braţele în semn de salut, dar trecuse pe lângă ei în goană. Luase cu el câţiva poliţişti trimişi de un anume Gruşenco, mâna dreaptă a lui Halipa, şi recomandaţi de Vasile Cristea, din Brigada Antiteroristă a SRI, ca să-l călăuzească prin labirintul de străzi către frontul ţinut cu greutate de colonelul Dorinel Iancu din Detaşamentul 495 Operaţiuni Speciale "Ştefan Soverth".

Front ţinut cu succes până acum vreo jumătate de oră, deoarece deja fusese spart, după ultimele informaţii, iar formaţiuni inamice deja afluiau spre centru şi spre sediul noii puteri de la Chişinău. Iar el se grăbea spre această spărtură, dirijat de poliţiştii ce goneau în faţa sa într-o Volgă străveche. Tancul său se înscrisese pe străduţe înguste, din când în când aburcând peste bordurile prost

întreținute sau săltând peste canalele supraînălțate. Nu se putu abține să nu se gândească că pentru TR-85M-ul său terenul nu era prea diferit de cel din poligonul de la Cincu.

După vreun kilometru ar fi trebuit să întâlnească primele elemente inamice scăpate prin spărtura frontului ținut de colonelul Iancu. Dar dintr-o dată, văzu Volga din fața sa cum făcea o manevră evazionistă prin stânga, de parcă şoferul ar fi fost cuprins brusc de panică. Într-o clipă a înțeles şi motivul panicii. La nici trei sute de metri, în întunericul nopții, zări o siluetă masivă ce avansa direct spre el, tocmai apărută de după un bloc din dreapta.

– Tanc inamic la 2.00, două sute optzeci de metri...

Vocea ochitorului era calmă, de parcă ar fi anunțat găsirea unor obiective statice în poligon. Cel puțin aşa îi apăreau lui pe ecranul HUD pe care urmărea achiziția de ținte. Conductorul său viră şi el stânga, spre o stradă lăturalnică. Turela se răsuci spre dreapta, menținând în cătare tancul inamic. Aici nu era nevoie de cuvinte şi discuții, erau doar fapte clare şi la obiect. Un tanc inamic avansa spre ei, şi era prins în cătarea tancului lui Morun. Telemetrul laser dădea distanța şi de aici deriva soluția de foc. Era care pe care. O secundă în plus sau în minus reprezenta granița dintre viață şi moarte.

– FOC! răcni Morun.

Tunul de 125 mm bubui puternic. Tancul inamic, un T-62, lovit în plin, luă foc. Se opri câțiva metri mai încolo, rug aprins ale cărui flăcări aruncau luciri ciudate asupra pereților clădirilor din vecinătate.

– Am luat contact cu inamicul! Anihilați! se auzi prin stația lui Morun.

Imediat, tancurile din urma lui Morun se desfăşurară pe front, urmate îndeaproape de TAB-urile ce începură să-şi descarce încărcătura umană. Erau soldați pregătiți, ce luară în primire flancurile mastodonților ce avansau direct înainte.

XXVII

5 mai 2014, ora 21.00
Chişinău

Căpitanul Jipa trase prelung încă o rafală spre siluetele ce goneau prin întuneric. Apoi se săltă şi alergă aplecat aruncându-se după o ridicătură a terenului, undeva mai în spate. Gustul amar al eşecului îi rămânea persistent, deşi o voce lăuntrică îi spunea că făcuse tot ce se putea face. Frontul a cedat chiar în zona apărată de el. Avea pierderi mari, nu aşa de mari ca şi ale inamicului, dar asta nu-l încălzea deloc. Eşuase. A fost nevoit să-şi retragă toţi oamenii valizi în lateral, pentru a nu fi striviţi de mulţimea de tancuri şi transportoare blindate. Dar rămâneau acolo, în lateral, menţinând marginile intrândului larg de câteva sute de metri prin care se scurgeau forţele invadatoare. Aceştia nu se prea procupau de ei, cu excepţia câtorva plutoane de infanterişti ce-i ţintuiau pe loc cu rafale lungi,

din poziții adăpostite. Aveau grijă să nu se poată apropia, doar îi țineau la distanță, chiar dacă cu armele lor ușoare puteau atinge coloanele în mișcare. Se convinseseră că nu aveau armament greu, de aceea îi lăsau în pace.

Se vedea clar că interesul lor imediat era ca forțele lor blindate să ajungă în centrul Chișinăului, să facă ce aveau de făcut, apoi se vor întoarce să se răfuiască cu cei ce i-au ținut atâta vreme pe loc. Acum, după ce au pătruns, aveau timp. Singura veste bună era că sergentul Lăzărescu reușise să-l salveze pe ultimul supraviețuitor din cei cinci care, izolați, au ținut pe loc o bună bucată de vreme infanteria inamică. Era rănit grav, dar încă trăia. L-au evacuat la un spital din partea cealaltă a orașului. Atâta a aflat, că era voluntar basarabean și se numea Dorin Vasilevici.

Tot ce putea face era să numere tancurile și mașinile blindate ce treceau și să transmită prin radio informațiile colonelului Dorinel Iancu, iar din când în când, atunci când treceau coloane de infanteriști, să tragă asupra lor în ideea de a provoca cât mai multe victime. Nu mai avea rachete antitanc, iar Javelinurile le consumase demult. Trimisese câțiva soldați, împreună cu civili moldoveni ce cunoșteau bine zona, pe rute ocolitoare în spate, după muniții, mai ales după neprețuitele rachete antitanc. I se promisese prin radio că le va primi. Iar atunci situația se va schimba, își zise privind cu ură peste marginea gropii. Încă un pluton de tancuri T-55 apăru pe drumul principal pe care afluiau rezervele inamice. Sergentul Lăzărescu deja transmitea prin stație numărul, tipul lor, precum și direcția probabilă de deplasare.

"Stați că în curând vin ale noastre, și atunci veți vedea voi pe dracu!" mormăi cu ciudă căpitanul Jipa.

Colonelul Iancu își mutase comandamentul improvizat undeva mai la stânga, spre a nu fi în calea torentului inamic. Nu avea ce face, dar nu se împăca cu situația. Atâtea jerfe, atâtea pierderi, pentru un asemenea eșec! Iar moldovenii, care se bătuseră cu atâta ardoare pentru orașul lor, ce vor simți ei în momentul în care îl văd cotropit de tancurile inamice, la fel ca și în 1940 și 1944? Vor zice și despre noi că i-am abandonat, că i-am lăsat pradă terorii, crezând că noi ne vom evacua cu prima ocazie! Dar de data asta nu va fi așa, suntem aici să rămânem alături de ei, de frații noștri! Dar ei încă nu cred asta.

Stația radio TAC-SAT păcăni și Iancu auzi vocea lui Cristea:

– Dorine!

– Vasile, ți-am zis să-l evacuezi pe Halipa și pe toți deputații în locuri sigure! Au spart frontul și tancurile lor vin spre centru!

Departe de a fi îngrijorată, vocea lui Cristea reveni:

– Dorine, *Hannibal ante portas*!

O flacără de speranță cuprinse creierul lui Iancu. Parafrazând strigătul de spaimă al Romei la înaintarea lui Hannibal în peninsula italică, Cristea spusese totul. Hannibal era porecla maiorului Armand Morun, cel mai bun strateg de tancuri din armata română, calitate dovedită în bătălia de la Ciucurova, în Dobrogea, de unde i se trăgea și porecla. Aici, printr-o dublă învăluire pe flancuri, ca și adevăratul Hannibal la Cannae, a distrus forțe blin-

date mult superioare, reuşind o strălucită victorie. Iar dacă Hannibal, respectiv maiorul Armand Morun, era înaintea porţilor, însemna că era în fruntea unui regiment de tancuri, iar asta însemna că armata română era la porţile Chişinăului, sau poate chiar mai aproape.

Emoţionat, Iancu îi răspunse lui Cristea:

– *Ave Cezar! Morituri te salutant!*

Apoi închise staţia, pentru a nu i se simţi tremurul din voce. Ofiţerii care îl înconjurau, aşteptându-i ordinele, încremeniră atunci când o serie de bubuituri şi explozii se auziră la vest de poziţia lor. Se priviră întrebători, pe măsură ce canonada se înteţi.

Colonelul Dorinel Iancu îşi făcu o cruce mare, cu ochii umezi. Apoi privirea îi redeveni pătrunzătoare, iar gesturile rigide. Cu o voce aspră, îşi începu şirul comenzilor:

– Luaţi legătura cu forţele noastre din dispozitiv! Menţineţi poziţiile şi daţi înapoi prin luptă, asta doar dacă sunteţi atacaţi de forţe superioare sau mijloace superioare! Încercaţi să imobilizaţi pe loc cât mai multe forţe inamice! Aprovizionaţi cu orice preţ trupele din prima linie, în special cu muniţie şi rachete antitanc! Cer folosirea raţională a mijloacelor antitanc în momentul apropierii tancurilor proprii, pentru a evita riscurile de producere incidentelor de *friendly-fire*! Da, domnilor, tancurile noastre conduse de maiorul Morun au angajat la vest blindatele inamice în avans! Contraatacăm! Doamne ajută!

Răsuflă o clipă, apoi reveni surescitat:

– Şi găsiţi-mi cumva o linie directă şi sigură cu maio-

rul Morun!

Izbucniră urale şi aplauze, apoi fiecare se aruncă la treabă.

Tancurile traseră din nou, din mers, câteva proiectile cumulative spre cele câteva TAB-uri inamice ce se iviră printre blocuri. Două explodară, şi se vedea că avansul inamic al cărui vârf de lance abia apucaseră să-l întrezărească va şovăi câteva minute.

– Grig, i se adresă prin radio maiorul Morun comandantului companiei 3 Grigore Ilieş, învăluie larg prin stânga, până întâlneşti trupele colonelului Iancu din front, apoi, cu susţinerea lor, ataci direct spre centrul infiltrării inamice. Ne întâlnim acolo!

– Am înţeles, domnule maior!

– Andrei, strigă de data asta către Andrei Ruţă de la compania 2, iei curs paralel cu mine, pe lateral şi în spate, prin dreapta, dar nu pierde contactul! Repet, în urma mea şi în dreapta! Treci totul pe sub şenile! Desfăşori şi izbeşti către careul 4-2! Nu ierţi nimic! Atenţie mărită la blocuri şi altundeva unde îşi pot posta armamentul antitanc! Pe ei şi pe mama lor, ...tu-le muma-n c... de comunişti împuţiţi!

– Am înţeles, domnule maior! Doamne ajută!

– Amin!

Între timp, un alt proiectil fu înghiţit de leagănul ce alimenta tunul. În urma tancului inamic tocmai distrus, apăru de după acelaşi bloc silueta greoaie a unui transpor-

tor inamic. Probabil nu văzuse încă ce a pățit tancul și TAB-urile din fața sa, din moment ce avansa lejer, sigur de el și de victorie. În momentul în care conductorul său a văzut tancul incendiat din față, parcă transportorul a ezitat puțin. Pe ecranul HUD din tancul lui Morun, era aproape prins. Turela își continua mișcarea curgătoare spre dreapta, indiferentă la deplasarea tancului ce accelera, țeava fixându-se deja.

– Transportor inamic la 2.30, patru sute șaizeci de metri...

– L-am prins! exclamă ochitorul.

– FOC! urlă Morun.

Tunul bubui sec. Transportorul încremeni pe loc, dar timp de două secunde nimic nu se întâmplă.

– L-ai ratat! strigă conductorul tancului.

Un nou proiectil culisă pe țeavă.

– Ba nu! strigă ochitorul. Era proiectil perforant!

O clipă mai târziu, BTR-ul irumpse într-o străfulgerare ce împroșcă în jur scântei aprinse de metal topit. În interior, încă ardea mocnit. Va mai continua să ardă așa, inofensiv, încă multe ore de acum încolo. Din când în când, va mai exploda vreo ladă de muniție care va revitaliza flăcările, pentru ca în final, poate în zorii zilei următoare, să nu rămână pe locul respectiv decât câteva bucăți de metal fumegânde.

– Avansăm prin stânga, pe strădușa laterală paralelă cu cea de unde a apărut tancul inamic! ordonă maiorul Morun.

Simți o oarecare ezitare a conducătorului de tanc în

momentul în care se înscrisese pe direcția dată de maior, dar Morun nu avea nici timpul, nici dispoziția necesară pentru a-i explica de ce a luat această decizie. Era logic, dacă ar fi urmat calea pe care veniseră tancul și BTR-ul inamic, s-ar fi putut expune unei întâlniri față în față cu restul inamicilor ce afluiau pe această cale deschisă, iar el nu dorea să se interpună față în față cu aceștia. Prefera să-i surprindă din lateral, cu sorții de partea sa. Forța sa de reacție la atac va veni din lateral, cu posibilitatea de învăluire, și nu față în față, unde singura posibilitate era ciocnirea directă și măcinarea reciprocă. Arta războiului era mult mai profundă decât și-ar fi putut imagina unii sau alții.

Rafale lungi îl întâmpinară în momentul în care tancul se urni înainte. MLI-urile din urmă ripostară cu furie. Și infanteriștii fură prinși în mișcarea maiorului. Vânătorii de munte debarcați se desfășurară și începură asaltul pozițiilor inamice. Practic nici nu era vorba de poziții, ci mai mult de trupe în avans alături de tancurile ce străpunseseră frontul. Transnistrenii alergau înainte, spre centrul orașului pe care doreau să-l ocupe, iar vânătorii de munte debarcați în urma tancurilor românești îi întâmpinară și ei în plin avânt. Practic, cele două forțe se ciocniră fără a avea timp să se adăpostească sau să-și amenajeze niște poziții defensive întărite de cuiburi de mitraliere și adăposturi individuale.

Peste atacul transnistrean ce a penetrat frontul subțire se suprapuse un contraatac viguros al vânătorilor de munte susținut de tancurile maiorului Morun. Direcția impusă

de atacul maiorului i-a surprins pe transnistreni în plin atac, ei practic fiind nevoiți să facă front spre dreapta lor, direcția de contraatac aleasă de maiorul Morun. Astfel, direcția lor inițială de pătrundere, spre centrul orașului, fusese deja deviată. Şi nu aveau altă posibilitate decât să răspundă mişcării energice a maiorului Morun.

Era o tactică nemaiîntâlnită de ei până acum. Mişcarea inițială a inamicului fusese una dură, ca un berbec care lovea un zid, concentrându-şi toată energia spre punctul de izbire, acolo aruncându-şi toate rezervele în momentul în care zidul fusese spart, după tiparele armatei sovietice. Logic era ca ajutoarele să se năpustească înainte, să alerge să astupe zidul, lovind berbecul în cap. De aceea berbecul era întărit cu tot ce aveau transnistrenii mai bun, tancuri şi blindate, precum şi cele mai bune unități de asalt.

Dar Morun alesese altă tactică. Nu lovi berbecul în cap, ci avântul său, după contactul inițial, se dirijă spre stânga. Dorea să lase capul berbecului să treacă, pentru ca apoi să-l lovească în gâtul vulnerabil. Iar izbitura berbecului va fi recepționată de umărul drept, iar umărul său drept era compania a 2-a a căpitanului AndreiRuță. Maiorul Morun miza pe viteză şi surprindere, dacă va lovi gâtul la timp, capul berbecului va izbi mai slab, sau chiar deloc umărul său drept, scutindu-l pe Ruță de o luptă cruntă şi inegală. Deja se simțea ca un toreador care evită în ultimul moment izbitura coarnelor sărind în lături, pentru ca în momentul următor să-şi înfigă adânc spada în spinarea descoperită.

Camionul opri cu o frână bruscă. Anghel sări în sus strigând:

– Toată lumea jos! şi se aruncă afară.

Ateriză pe ambele picioare şi se aruncă în lateral, lăsând loc liber următorului din plutonul său. Doi câte doi, vânătorii săriră din camionul imobilizat pe loc. Abia părăsi ultimul vânător bena acoperită cu prelată, că motorul demară, camionul făcu o întoarcere în viteză, îndreptându-se spre direcţia de unde a venit, pentru a încărca alţi soldaţi sau material militar, pe care să-i aducă pe linia de luptă.

Două tancuri şi un transportor trecură în goană pe lângă ei, făcându-i să sară în lături înjurând. Tancurile se grăbeau undeva pe o stradă ce cotea spre stânga, greu de observat în întunericul aproape deplin. Anghel nu pierdu vremea. Îşi adună plutonul şi îl dirijă în fugă pe urmele tancurilor, printre clădirile ce străjuiau dreapta străzii pe care dispăruseră tancurile. Nu au avut de alergat prea mult. După al doilea bloc, în dreapta, pe o stradă paralelă, panorama se lumina de la un tanc incendiat, flăcările vii aruncând umbre ciudate în toate părţile. Nu departe, un transportor ardea mocnit. Câteva siluete înarmate se agitau în jur, iar alţii începuseră deja să exploreze zona chiar în apropierea sa. Văzu doi inşi ce cărau în mâini profilele de neconfundat ale aruncătoarelor de grenade antitanc.

Anghel se aruncă la pământ, la fel ca şi cei care îl urmau îndeaproape. Fără să primească vreo comandă, grupa a doua se trase mai în spate şi porni o mişcare de învăluire spre stânga. Concomitent, a treia grupă avansă

direct, tăcut, spre dreapta. Anghel aşteptă un minut, apoi întrebă prin staţie:

– Gata?

Un declic scurt, urmat la puţin timp de un altul, de la grupa trei. Anghel ridică pistolul mitralieră AK-74 şi trase o rafală lungă spre inamicii ce încercau să intercepteze strada pe care se deplasaseră tancurile româneşti. Grupa din spatele său îi susţinu tirul. Câteva trupuri se rostogoliră, dar riposta veni, la început destul de firavă. Trăgând în continuare, Anghel strigă în staţie:

– A doua, acum!

Grupa a doua se ridică de nicăieri, de undeva din stânga şi se năpusti la atac, în timp ce Anghel cu prima grupă golea încărcător după încărcător susţinând cu foc atacul. Flancul drept al infanteriştilor transnistreni se clătină, surprins de tăria atacului.

– Trei, pe ei!

A treia grupă sări la atac, susţinută cu foc de celelalte două, ameninţând celălalt flanc al infanteriştilor transnistreni. Cele două flancuri inamice se dădură înapoi, presate puternic de asaltul vânătorilor de munte. În spatele lui Anghel, un huruit de motoare creştea din ce în ce mai mult în intensitate. Erau tancuri româneşti care veneau tare din urmă, pe strada pe care o apăra, grăbite să-l ajungă din urmă pe impetuosul Morun. Încă puţin şi vor fi în spatele său, dar şi în bătaia lansatoarelor portabile ale celor din faţa sa. Fără se stea pe gânduri, răcni în staţie:

– Atac acum! şi se năpusti înainte, urmat de restul grupei rămase cu el.

Soldații din celelalte două grupe se trântiră la pământ și începură să execute un foc viu de acoperire. Dacă ar fi fost lăsați să continue atacul, ar fi avut mari șanse să taie retragerea celor din prima linie, izolându-i în fața grupei conduse de Anghel. După părerea tuturor, Anghel se pripise atacând chiar în momentul acesta. Dar tancurile erau deja aproape în bătaia lansatoarelor antitanc din prima linie, în curând vor apărea de după bloc.

Iar Anghel știa că numai tancurile românești vor putea să astupe spărtura din front, iar pentru asta era el aici, să le protejeze. Înainte de a țâșni înainte, își adunase piciorul stâng sub el, ca să poată sări mai ușor. Dar în momentul în care împinse în el, alunecă pe o cărămidă uitată acolo și se poticni. Rafala inamică trecu pe deasupra sa și lovi un soldat din spatele său care se prăbuși fulgerat. Se redresă și se avântă mai hotărât. În plină fugă trase o rafală prelungă spre zona în care ghicea trupurile culcate ale inamicilor.

Alerga cu pași mari, urmat îndeaproape de grupa desfășurată în linie de trăgători. Erau la câțiva metri de inamic atunci când scânteierile de la gura țevii aproape îl orbiră. I-au așteptat să se apropie și abia atunci au tras. Un declic în mintea lui Anghel semnaliză că aceștia, cei din prima linie, nu erau amatori, erau profesioniști care nu-și pierd capul, chiar dacă sunt aproape cu retragerea tăiată și atacați vijelios pe front. Această constatare, în loc să-l descurajeze, parcă îl ambiționă mai tare. Nu luă în seamă nici arsura de la brațul stâng, nici urletele celor ce cădeau străpunși de gloanțe alături de el. O grenadă ofensivă ateriză printre trupurile întinse în poziție de

tragere şi explodă într-o lumină lăptoasă, care aproape îl orbi. Înregistră pe retină un picior sfârtecat cum se ridică în aer, apoi urlete neomeneşti îi zgândăriră urechile. Adrenalina îi alerga prin vene făcându-l aproape imun la stimulii externi. Continua să alerge urlând, chiar dacă nu-şi mai auzea urletul, ci părea că doar aleargă înainte cu gura deschisă, aplecat pe arma ce devenise deja una cu el. Era deja aproape, putea ghici trăsături, chiar mişcările unora ce încercau să se ridice ca să-l întâmpine cu arma în mână. Mătură cu o rafală lungă linia trupurilor întinse în poziție de tragere, notând cu satisfacție aproape fiecare lovitură de glonț în spinările descoperite.

Tancurile deja apăruseră în spatele său, pe drumeagul îngust. Ca prin vis, îi văzu pe cei doi cu lansatoarele cum se ridică, unul în capul oaselor, altul într-un genunchi, undeva în stânga sa. În față îi sări un uriaş cu kalashnikovul în mână, ce începu mişcarea laterală de a-l îndrepta spre el. Fără să-l ia în seamă, îndreptă arma spre cei doi lansatori şi trase la foc automat, menținând degetul puternic cambrat pe trăgaci. După câteva gloanțe, percutorul păcăni sec, nu mai avea gloanțe în încărcător. Primul trăgător, cel culcat, încremeni străpuns de rafală scăpând lansatorul cât colo.

Uriaşul deja îndreptase arma spre el. Anghel nu mai avea timp să schimbe încărcătorul cu unul plin. Fără să se gândească la siguranța proprie, în plină fugă, schimbă direcția spre stânga, spre trăgătorul ce lua deja linia de ochire spre primul tanc românesc. Rafala uriaşului porni, dar întâlni pieptul vânătorului ce alerga imediat în urma

lui Anghel. Acesta căzu în genunchi, cu pieptul sfărâmat, preț de o clipă rămânând așa, cu ochii rătăciți, căutând un sprijin de care să se agațe. Înainte de a se prăbuși, practic în cădere, privirea lui ce devenea deja sticloasă se ațintî pe chipul uriașului transnistrean ce-i luase viața. Într-un ultim reflex aproape inconștient, creierul dădu o ultimă comandă mușchilor pe cale de a se rigidiza. Degetul se strânse pe trăgaciul armei în cădere și trupul se prăvăli înainte, lipsit de viață. Un ultim gonț plecă din arma ce lovi sec pământul alături de corpul fără viață. Acest ultim glonț pătrunse în fruntea uriașului, undeva deasupra ochiului stâng. Cei doi muriră aproape instantaneu, la nici opt metri unul de altul.

Fără să vadă tragedia ce se petrecea lângă el, Anghel era în goană spre trăgătorul rachetei antitanc. Îl vedea cum luase deja linia de ochire și cum mușchii brațului i se încordau spre a slobozi racheta aducătoare de moarte. Era la nici trei metri de el, dar Anghel înțelese că pierduse cursa. Racheta va pleca, indiferentă la efortul său de a o opri. Încărcătorul era gol, iar el nu va apuca să-l ajungă pe lansator. Într-un efort de voință, se aruncă într-un plonjon înainte, în timp ce rotea arma ce o apucase de țeavă. Vedea degetul ce apăsase deja trăgaciul. Ca o lovitură de măciucă, patul armei se prăvăli în ceafa descoperită a trăgătorului, trosnind sinistru atunci când oasele craniului ce protejau cerebelul, precum și vertebrele cervicale, cedară. Racheta pornise deja, dar în fracțiunea de secundă ce urmă izbiturii patului de armă, trupul trăgătorului se contorsionă spre spate, deviind racheta câteva grade în

sus, prin mişcarea necontrolată a braţelor chiar în momentul în care racheta pleca. Anghel se prăbuşi alături de trupul celui pe care-l ucise.

În apropierea sa răbufneau împuşcături şi rafale scurte, icnete şi lovituri ale celor care încă luptau corp la corp. Pe jumătate inconştient, prăbuşit printre trupuri în agonie, Anghel le auzea. Auzea şi împuşcăturile de mai departe, auzea strigătele celor din grupele doi şi trei ce se apropiau luptând spre ei, auzea tirurile depărtate şi bubuiturile de tun din alte sectoare ale frontului, auzea toate acestea. Întins pe spate, incapabil de vreo mişcare, zâmbi. Zâmbea deoarece el auzea ceea ce alţii nu percepeau printre zgomotele bătăliei. Auzea motoarele tancurilor româneşti ce traversau zona şi mergeau înainte, victorioase, urmând tancul maiorului Morun.

Tancul lui Morun alerga pe strada dintre blocuri, urmat îndeaproape de un TAB şi o MLI-84. Mai erau două tancuri ceva mai în urmă, ce mergeau în tandem încercând să-l ajungă. În urma lor se desfăşura restul companiei, ce luase din mers un dispozitiv de luptă destul de discutabil, ţinând cont de natura terenului în care erau nevoiţi să lupte. Printre blocuri şi clădiri contactul vizual putea fi menţinut cu greu, elemente ale dispozitivului putând să se piardă cu uşurinţă. Infanterişti vânători de tancuri sau pur şi simplu înarmaţi cu aruncătoare individuale puteau răsări de oriunde. De aceea păstraseră printre ei TAB-uri şi MLI-uri, la cel mai mic semn de primejdie din partea unor astfel de elemente inamice, acestea urmând să-şi de-

barce infanteriştii care ar fi angajat imediat inamicul. În plus, în urma formației şi chiar printre tancurile ce formau grosul corpului de atac se aflau camioane ale vânătorilor de munte, trupe ideale de sprijin pentru orice armă. Toate aceste măsuri au fost luate din mers, ca un reflex dobândit în urma nenumăratelor ore de exerciții şi simulări pe teren sau în poligon. Mai mult, majoritatea militarilor erau veterani, atât din ultimul război, cât şi din misiunile internaționale de luptă sau menținere a păcii, Bosnia-Herțegovina, Kosovo, Irak, Afghanistan sau pe oriunde datoria i-a chemat.

Morun strângea pumnii care îşi albiseră deja încheieturile. Pătrunderea inamică era destul de serioasă, forțele scăpate din zăgazuri erau superioare, iar nu toți erau amatori. Nu putu să nu-şi amintească comparativ de ruperea frontului ucrainean de acum câțiva ani pe frontul din Dobrogea. La lumina incendiilor ce-i străjuiau calea, printre două blocuri, prinse silueta unui T-62 ce gonea în direcție opusă, pe o stradă paralelă. Încă puțin şi va dispărea după clădirea ce o lăsase în urmă.

– L-am prins! strigă ochitorul surescitat.

– Foc! răcni maiorul.

Traseră cu țeava rotită aproape la nouăzeci de grade față de direcția de mers. Turela T-62-ului zbură cât acolo în explozia care incendie tancul ce mai făcu câțiva metri înainte de a încremeni pe vecie. TAB-ul împroşcă zona cu o rafală din mitraliera de 7,62 mm. De la baza unui bloc cu patru etaje porniră două rachete antitanc. Lovit în plin, un tanc românesc explodă. MLI-ul ripostă cu ra-

fale prelungi de mitralieră. Se opri, obloanele din spate se deschiseră lăsând să se scurgă câţiva infanterişti. De asemenea, debarcară şi din TAB. Se desfăşurară în goană, trăgând asupra poziţiei inamice cu pistoalele mitralieră. Trântiţi la pământ, îşi începură înaintarea, ţintind anihilarea poziţiei trăgătorilor.

Morun nu avea cum să aştepte. Îşi continuă cursa înainte, urmat de întreaga companie. În faţă, la circa un kilometru, izbucniră explozii şi rafale insistente de arme automate. Bubuiturile se înteţiră, semn că în faţă, Grigore Ilieş, după ocolul prin stânga, luase contactul cu flancul drept al intrândului inamic. Încă nu-l putea vedea, dar era aproape. În dreapta lui, undeva în spate, Ruţă lupta din greu cu capul avansat al forţelor inamice. Iar el se afla între cei doi, căzut chiar pe mijlocul flancului drept. Acum era momentul adevărului. Acum va afla dacă planul său va reuşi sau va eşua. Aproape întotdeauna, soarta unei bătălii depinde de un minut, de o clipă, de un gest sau de o inspiraţie de moment a unui comandant. Sau, de pura întâmplare, care aduce o armată, un regiment, o companie sau chiar un pluton la locul potrivit la momentul potrivit. Sau invers.

Ştia deja instinctiv că inamicul, într-un gest reflex, îşi pivotase forţele spre dreapta, pentru a putea face faţă incursiunii sale pe stânga. De asemenea, va împinge rezervele de care dispunea pentru a-i face faţă lui Ilieş care ameninţa să-i taie incursiunea chiar de la bază, izolând buzunarul ofensiv şi încercuindu-l, nelăsându-le altă soluţie decât capitularea. Totodată, dacă l-ar fi respins

pe Ilieş, l-ar fi putut flanca pe el şi prin stânga, silindu-l să se retragă. Se bazase şi pe sprijinul trupelor rămase pe front din unităţile colonelului Iancu, care să întărească lovitura lui Ilieş, dar dacă acestea se retrăseseră sau fuseseră anihilate şi descoperiseră un sector mai mare de front, punându-l pe Ilieş în dificultate prin expunerea sa la o posibilă încercuire?

Pe de altă parte, Ruţă nu putea ţine singur multă vreme avangarda inamică în plin avânt cu toate resursele ce-i veneau prin spărtura de front. Dacă Ruţă ar fi dat înapoi, inamicul l-ar fi putut lua şi pe el din spate, punându-l într-o situaţie critică.

Ideea lui iniţială fusese să ajungă rapid în sprijinul lui Ilieş, şi împreună să taie intrândul cu toate liniile de comunicaţie, izolându-l. Dar dacă Ruţă era bătut, chiar şi cu comunicaţiile şi aprovizionarea tăiate, tancurile inamice tot ar fi ajuns în centrul Chişinăului şi ar fi făcut prăpăd, deoarece dinspre vest veneau acum mai mult infanterişti care nu ar fi avut cu ce să le stea în faţă. Ar fi apucat să-l prindă pe Halipa şi noua conducere moldoveană şi să-i execute în piaţa publică, poate chiar în faţa statuii lui Ştefan cel Mare. Părea un gest sinucigaş, să mergi cu tancurile înainte fără să le asiguri o linie de aprovizionare cu combustibil şi muniţie, dar chiar acest atac al transnistrenilor împotriva Chişinăului putea părea un gest sinucigaş, de genul "câştigi totul sau pierzi totul".

Infanteria anihilase cuibul de rezistenţă. În preajma blocului respectiv, printre câteva trupuri nemişcate, doi prizonieri stăteau în genunchi cu mâinile la ceafă. Au fost

ridicați în picioare, încătușați și împinși spre o camionetă care îi va scoate sub pază către centrul orașului, spre un centru de detenție și interogare, amplasat în sediul unei unități militare moldovene. Au fost surprinse câteva tancuri inamice ce se îndreptau spre Rută pe una din străzile paralele. Fără vreo comandă, tancurile românești deschiseră focul, îngreunat vizibil de clădirile numeroase. Străpuns de un proiectil perforant, cel mai din lateral se opri brusc și rămase nemișcat. Un fum gros începu să se ridice deasupra lui.

Maiorul Morun se hotărî într-o clipă. Prin radio dădu ordinul de atac, pe direcția cea mai bună pe care o consideră la ora respectivă. Tancurile sale se năpustiră în dreapta, cumva oblic față de direcția inițială de înaintare. Considerând poziția sa, între Ilieș și Rută, și știind că orice încercare de a-l ajuta pe unul îl va defavoriza pe celălalt, iar înfrângerea oricăruia dintre ei ar fi dus la un dezastru, decisese să-i ajute pe amândoi, aplicând o lovitură decisivă exact între ei. Cu forțele și rezervele inamice împărțite între cele două amenințări principale, tancurile sale ar trebui să intre ca prin brânză, secționând ca un bisturiu buboiul inflamat al pătrunderii inamice.

Ca un șuvoi scăpat de sub control se năpustiră tancurile sale, ocolind clădirile și blocurile, trecând prin parcări și printre arbuștii din spațiile verzi rămase printre blocuri, secerând cu mitralierele și distrugând cu tunurile orice vehicul inamic întâlnit în cale. Cum se așteptase, în fața lor nu era asamblată nicio forță suficient de mare ca să-l poată opri, ci doar elemente izolate sau care alergau

să-i sprijine pe cei ce luptau împotriva lui Ruță sau a lui Ilieș. În câteva minute, Morun deveni sigur de victorie. Trebuia ca Ruță și Ilieș să mai reziste puțin. Trebuiau să reziste!

Căpitanul Jipa recepționă ordinele colonelului Iancu cu speranță și neîncredere. Speranță că lucrurile se schimbau, neîncredere că poate era prea târziu. Mintea sa era copleșită de imensul volum de tancuri și vehicule blindate ce trecuseră deja prin spărtură, chiar dacă erau modele mai vechi și mai puțin performante, numărul lor era imens. La fel ca și în al doilea război mondial, poate că tancurile germane erau superioare, dar ce puteau face împotriva numărului copleșitor de tancuri sovietice? Soldații trimiși după muniție sosiseră transfigurați, cărând după ei rachete Javelin și AG-7, precum și AG-12, spunând că lăsaseră la două străzi mai încolo două camioane civile, ale unor transportatori moldoveni voluntari ce se oferiseră în ajutor, pline ochi cu muniție. Deja începuse descărcarea lor și deplasarea prețioasei încărcături spre prima linie. Mai veneau încă vreo cincizeci de voluntari moldoveni, care așteptau ordine.

Dar soldații mai spuneau ceva. Pe o bucată de hârtie, îi înmânase o frecvență tactică pe care urma să ia legătura cu o grupare de luptă sub indicativul "Bizon 3". Jipa nu se putu abține să nu zâmbească. Bizonul era denumirea tancului principal de luptă al armatei române, TR-85 M1. Deci veneau tancuri. Nu avu nevoie de lămurirea soldatului care povestea surescitat că o coloană de tancuri

românești vine spre ei.

Jipa comută stația pe frecvența indicată, iar la apel îi răspunse o voce cu puternic accent oltean:

– Te ascult!

– Sunt Jipa, de la Ștefan Soverth, o grupă de patru tancuri T-62, însoțite de șase BTR-60 și camioane se pregătește să intre pe drumul principal de acces spre...

– Bine, aici Bizon 3, ajungem acum!

Jipa percepu șenilele ce sunau parcă altfel, venind din spate, dar nu destul de puternic pentru a acoperi motoarele celor ce se înscriau pe șosea.

– Aici Bizon 3, atacăm în zece secunde, Jipa, cerem susținere de infanterie!

– Recepționat! Susținem în trei, doi, unu, FOC!

Rachetele antitanc porniră la unison, concomitent cu proiectilele de 100 mm ale tancurilor TR-85. Din adăposturile improvizate izbucniră concomitent focurile automate. Jipa aproape că nu simți trecerea mastodonților de cincizeci de tone pe lângă el. I-a auzit când trecuseră deja, atât de puternice erau exploziile blindatelor inamice total surprinse. Se ridică la atac alături de toți infanteriștii săi, inclusiv voluntarii moldoveni. Urlând și răcnind, se năpustiră înainte, arzând de dorința revanșei, de a-i nimici pe toți aceia care i-au umilit atâtea ceasuri țintuindu-i pe loc în batjocură parcă, doar pentru a lăsa spațiu liber ca tancurile lor să intre în terenul apărat de ei cu atâtea sacrificii. Simțea gloanțele cum șuierau pe lângă el, simțea cum cădeau trupuri alături, percepea ca prin vis gemetele răniților și muribunzilor, urletele de durere sau de agonie.

Dar adrenalina îi zvâcnea în sânge, iar pulsul îi bubuia în urechi.

Ajunse la pozițiile infanteriștilor transnistreni ce-i ținuseră pe loc, pentru a nu se apropia de vehiculele inamice. O grenadă de mână descrise un arc de cerc și explodă într-o adâncitură, aruncând în aer bucăți de trupuri sângerânde. O schijă îl lovi în piept și se opri în placa frontală a vestei antiglonț. Șocul fusese prea slab pentru a-l opri din avânt. Doi transnistreni buimăciți încercară să se ridice, dar îi seceră fără milă. De după colțul unei clădiri pe jumătate prăbușite, la nici doi metri de el, apăru o siluetă caraghioasă, cu un chipiu de cazac pus parcă șmecherește, pe o ureche. În mână ținea un Nagan, revolver de fabricație sovietică. Cazacul trase de două ori și Jipa recepționă loviturile în piept, dar vesta rezistă. Clătinându-se în urma șocului, Jipa se întoarse spre noua amenințare. Văzând că nu căzuse, cazacul ridică brațul țintindu-i capul. Din acel moment, gesturile lui Jipa deveniră doar reflexele unui antrenament intensiv de când era în trupele speciale. Creierul reacționă instinctiv mai rapid decât mișcarea brațului cazacului. Știind că nu va apuca să-și îndrepte automatul spre el, se lăsă să cadă la sol, lăsându-și toată greutatea pe piciorul stâng care se flexă sub el. În același moment, piciorul drept descrise o mișcare circulară, care seceră picioarele cazacului. Concomitent, mâna apucă pumnalul de comando din bocancul drept, îl trase afară, și în cădere îl înfipse în beregata cazacului căzut pe spate. Un horcăit și gâlgâitul sângelui ce țâșnea din arterele secționate îl anunță că adversarul

era inofensiv.

Se ridică într-un genunchi, schimbă sectorul cu unul plin, alert, cu arma în mână, gata de luptă. Apoi se relaxă subit. Un incendiu imens, un rug funerar, pe locul unde înainte avansau blindatele și camioanele transnistrenilor. Ai lui, asudați și transfigurați, mai ales voluntarii moldoveni, dintre care unii abia acum își luau botezul focului, se grupară pe lângă el. Voluntarii aveau privirile rătăcite, îngrozite. Nu trebuia să le dea timp de reacție, pentru a nu se prăbuși moral. Tancurile românești se opriseră și ele, contemplând văpăile ce se ridicau spre cer.

Aceeași voce se auzi prin stație:

– Jipa, mai ești cu noi?

– Da, încă! gâfâi el.

– Las aici un pluton de tancuri, plus ceva din infanteria cu MLI, pentru a bloca accesul. Lasă și tu ceva forță. Restul mergem să tăiem complet intrândul și să facem legătura cu băieții tăi de dincolo!

– Bine, dă-mi un minut!

– OK, dar nu mai mult, avem treabă!

Jipa simți nevoia să-i spună ceva, dar își dădu seama că nu are cui. Lui Bizon 3? Totuși, nu se abținu.

– Cum te cheamă?

– Bizon 3!

– Nu, pe tine, cel cu care vorbesc!

– Grigore Ilieș, dar poți să-mi spui Grig.

– Bine, Grig, știi ceva?

– Ce?

– Du-te dracului!

Un hohot de râs homeric îi răspunse din stație. Apoi tancurile porniră. Jipa și ai lui se agățară de ele, gata din nou de luptă.

Ruță se bătea cu energia disperării. În plin avânt, intrase printre tancurile și blindatele inamice, fugărindu-se cu inamicul printre clădiri, trecând totul pe sub șenile, așa cum primise ordin de la superiorul său, maiorul Armand Morun. L-ar fi urmat orbește oriunde ar fi primit ordin, așa cum făcuse și la Ciucurova sau la Târgușor, dar după primele treizeci de minute sâmburele îndoielii începuse să încolțească în mintea surescitată de amploarea luptei. Atacul începuse bine, distrusese multe tancuri și vehicule blindate, băgase spaima în infanteriștii inamici cu ajutorul vânătorilor de munte și al trupelor proprii de infanterie, dar atacul lor începea să bată pasul pe loc, ba chiar să înceapă să dea înapoi pe alocuri. Inamicul aducea în prima linie tot mai multe trupe și tot mai multe tancuri, majoritatea model mai vechi, T-55 sau T-62. Dar erau atât de multe. Victimele apărură curând și printre ai săi, iar ritmul devenea accelerat. Dreapta sa începuse să dea înapoi, iar pentru a nu pierde contactul cu ea, a trebuit să se replieze și el cu grosul. A ales o poziție ceva mai în spate, unde ar fi putut să reziste presiunii pe termen nedefinit, asta dacă nu ar fi fost flancat cumva. Dreapta sa îl îngrijora cel mai mult, nu știa ce se putea preconiza de acolo, deoarece pe stânga era mai sigur, din moment ce pe acolo se năpustise maiorul Morun cu tancurile sale. Își replie și mai mult aripa dreaptă, iar poziția centrală o așeză pe

o linie de blocuri construite prin anii şaizeci, cei ce au ri-dicat-o neavând habar la ce va fi folosind cincizeci de ani mai târziu. Tancurile sale se interpuseră în spațiile descoperite dintre clădiri, cu infanterişti care plasaseră rapid cuiburi de mitralieră la extremitățile clădirilor şi chiar pe acoperişurile acestora, în aşa fel încât să aibă o linie de foc cât mai amplă. Aici primi contraatacul furios al transnistrenilor respinşi în primă fază, dar dornici de revanşă. A fost o luptă cumplită, de vreo douăzeci de minute, în care rezistența sa ieşise biruitoare. Dar era o victorie a la Pyrrus, deoarece îşi dădea seama, în urma pierderilor, că nu ar fi avut cum şi cu ce să reziste la un nou atac de aceeaşi anvergură. Respinsese inamicul, era o gură de oxigen, dar acum se pregătea de ce era mai rău. De un nou atac. Prin dispozitivele termice, vedea blindatele inamice cum se adunau pe o imaginară linie de pornire. Îşi transmise ordinele de rezistență cu orice preț, când primi prin stație mesajul izbăvitor al superiorului său, maiorul Morun:

– Ruță, pe ei! Le-am tăiat spatele! Rupe-i!

Fără să gândească, Ruță urlă în radio:

– LA ATAC!

Vocea lui Morun continuă:

– I-am prins între două focuri, ai grijă să nu tragi în noi! Pe ei!

Tancurile româneşti se smulseră de pe loc şi tunurile bubuiră la unison. Mastodonții de oțel accelerară, urmați de sute de infanterişti ce alergau urlând şi clamându-şi victoria atât de apropiată. O nouă salvă aprinse incendiile în linia transnistrenilor, în timp ce tancurile lui Ruță

înghițeau hulpave distanța ce le despărțea de ele. În față, dincolo de linia inamică, izbucniră primele bubuituri ale tancurilor maiorului Morun.

XXVIII

Prin ordinul de zi pe armată nr. 6 din 6 septembrie 1941, comandantul de căpetenie citează pe întreaga armată pe următorii aviatori:

- locotenentul aviator în rezervă Lascu Ioan din Flotila 1 Vânătoare pentru că: "În ziua de 12 iulie 1941, a executat o misiune de atac la sol în regiunea Ţiganca; întors din acestă misiune a refuzat să fie înlocuit, luându-şi din nou zborul pentru ca personal să desăvârşească distrugerea inamicului. Această misiune i-a fost fatală, fiind străpuns de un proiectil inamic"

- sublocotenentul aviator Claru Vasile din Flotila 2 Vânătoare pentru că "În ziua de 12 iulie 1941, fiind în luptă cu 6 avioane inamice şi terminînd muniţia, a înţeles să-şi îndeplinească misiunea, cu preţul vieţii sale, lovind în plin cu avionul său unul din avioanele inamice"

Prin decret Regal nr 2844 din 11 octombrie 1941, s-a conferit ambilor ofiţeri "post-mortem", Ordinul "Mihai Viteazul", clasa a 3-a.

6 mai 2014, ora 4.30
Estul Chişinăului

Colonelul Iuri Bardenko privi în jos din elicopterul Mi-8 care îl purta deasupra lungului şir de vehicule ce avansau greoi spre vest. Ca un şarpe de oțel ce se strecura printre dealuri, murmură cu gândul la alte vremuri şi alte războaie. Deoarece această imagine îi dădea sensul de deja-vu, şiruri de vehicule care se strecurau printre dealuri. Le-a văzut de atâtea ori, încât parcă nu mai percepea diferența. Dar totuşi, era diferență. Difereau dealurile, peisajele, sezonul, circumstanțele, dar un singur lucru rămânea acelaşi: războiul. De fiecare dată, patria sa îl trimitea la război, şi nu numai pe el. Afghanistan, Transnistria, Abhazia, Cecenia, Georgia. Iar acum Moldova. Diferă doar poziția geografică, scopul era acelaşi.

Anii trecuseră ca un fum împrăştiat de vânt. Parcă ieri era doar un locotenent în fruntea unui pluton de paraşutişti ce aterizau la bordul unui Antonov pe aeroportul încins de soare din Kabul. Şase luni mai târziu, mai avea doar jumătate din plutonul inițial. Restul fuseseră ucişi, răniți, sau bolnavi ce au fost evacuați înapoi în patrie, în Uniunea Sovietică. Trei luni mai târziu, a fost şi el rănit de o rafală undeva la nord de Kandahar. Elicopterul ce trebuia să-l evacueze a fost doborât de o rachetă Stinger americană mânuită de mujahedinii afghani. Era tot un Mi-8, folosit pentru transport.

Amintirile îi erau fragmentare, alterând perioadele scurte de luciditate, când zăcea pe spate cu sângele scurgându-se prin pansamentele improvizate în pământul roşiatic pe care nu reuşeau să-l stăpânească şi care îl sorbea cu nesaț, cu lungi pauze de leşin şi inconştiență. A fost salvat şi a trăit printr-o minune, dintre clipele de luciditate amintindu-şi doar secvențe scurte când era purtat pe targă spre o ambulanță ajunsă din întâmplare la locul incidentului. Îşi mai amintea doar că unul dintre cei doi soldați ce duceau targa era un moldovean speriat ca şi restul recruților din plutonul său. Nu-şi amintea prea bine numele, parcă era Gruşenco, dar nu era sigur. Iar acum conducea o forță de şoc tocmai împotriva patriei aceluia care îl cărase pe targă sub foc ca să-i salveze viața.

Recuperarea a fost dificilă, lungă şi grea. Doctorii parcă ar fi aşteptat sau ar fi dorit să moară, doar ca să scape de o grijă. Dar el era un luptător tenace, s-a decis să trăiască şi să supraviețuiască acestui coşmar care a reprezentat intervenția sovietică în Afghanistan. Şi a reuşit, în ziua în care trupele sovietice părăseau Afghanistanul, el ieşea sănătos pe poarta spitalului prezentându-se la unitate. Trei ani mai târziu era în armata a XIV-a din Transnistria, în luptă împotriva moldovenilor ce-şi declaraseră independența.

Ca în multe războaie la care a participat ulterior, Moscova nu a recunoscut nicio clipă participarea forțelor sale armate. Se relua, practic, o mai veche meteahnă din timpul Uniunii Sovietice, cea a voluntariatului obligatoriu. În sensul în care Moscova îşi trimitea trupele, declarând

sus şi tare că nu sunt sub ordinele sale, ci sunt doar voluntari pentru cauza respectivă. Dar de cele mai multe ori operațiunile erau conduse direct de la Kremlin, iar în sprijinul acestei mascarade, de multe ori erau nevoiți să poarte inclusiv uniforme străine. Aşa s-a întâmplat şi în războaiele arabo-israeliene, aşa se întâmpla şi acum. Partea cea mai neplăcută pentru moralul acestor trupe era faptul că nu erau recunoscute ca şi combatante nici chiar după încheierea ostilităților, celor răniți sau familiilor celor decedați nu li se recunoşteau drepturile cuvenite celor căzuți sau răniți în slujba Uniunii Sovietice, sau ulterior, Rusiei. Numai în anul 1990 existau 239 000 de familii în această situație.

În războiul transnistrean din 1992 credea că l-a reîntâlnit pentru ultima oară pe acest Gruşenco, despre care încă era convins în mod intens că i-a salvat viața în Afghanistan, chiar dacă indirect. La atacul unei poziții moldovene de pe platoul Coşnița, singurul tanc pe care îl avea la dispoziție a fost distrus de o lovitură de AG. Când s-a încheiat armistițiul, pe când parlamenta pe linia frontului cu luptătorii moldoveni, a întrebat cine i-a distrus tancul. Cel cu care parlamenta, un anume Mazuru, cel puțin aşa s-a prezentat, i-a indicat un luptător care stătea mai deoparte privindu-i neîncrezător pe transnistreni. La îndemnul lui Mazuru, s-a apropiat alături de un alt luptător în care a putut recunoşte unul dintre burunducii de care se temeau atât de mult separatiştii. Respectivul, cel chemat de acest Mazuru, era îmbrăcat în uniforma de polițist moldovean. Bardenko l-a întrebat de unde se pricepea atât

de bine în ale războiului, iar acesta i-a răspuns într-o rusă perfectă:

– Din Afghanistan, tovarăşe!

Mirat, dar totuşi surprins, deoarece parcă unele trăsături ale chipului acestuia îi erau familiare, chiar dacă i se păreau mult mai încrâncenate, l-a întrebat cine i-a fost comandant acolo. Răspunsul a venit simplu şi clar:

– Dumneavoastră, tovarăşe!

Iuri Bardenko doar a plecat capul, s-a întors pe călcâie şi a plecat.

A urmat Abhazia, apoi după o perioadă, a luptat în primul război din Cecenia, în 1994. O nouă umilință pentru tresele sale de căpitan, de curând dobândite. Anii au trecut, iar a doua campanie din Cecenia l-a găsit în plină acțiune, acum ca şi maior. A devenit colonel chiar după marşul victorios din Georgia, din august 2008, chiar dacă acolo abia a scăpat dintr-o ambuscadă a forțelor speciale georgiene, în care a căzut la datorie chiar superiorul său, maiorul Denis Vetchinov, iar general-locotenentul Anatoli Kruliov a fost rănit. Iar acum era în Moldova, tot ca şi colonel, dar comandant al tuturor forțelor armate. Dacă va învinge, nimic nu va sta în calea ascensiunii sale spre rangul de general. Şi poate după asta va putea urma şi o carieră politică, de ce nu? Asta a încercat şi generalul Lebed, dar din păcate a murit în 2000 într-un accident de elicopter. Şi el a condus armata a XIV-a, chiar în timpul războiului de pe Nistru, din 1992. Dar lui nu-i va fi dat să moară într-un accident de elicopter, era sigur de asta.

Survolând dealurile domoale, nu se putu abține să se

întrebe ce s-a întâmplat, ce destin a avut sòldatul moldovean ce l-a purtat pe targă spre salvare, acel Gruşenco. Acelaşi care l-a umilit involuntar în faţa întregului front. Nimeni nu putea şti.

Dar vremurile se schimbă. Rusia umilită după căderea Uniunii Sovietice, cea mai mare catastrofă geopolitică a secolului XX, după cum spunea Vladimir Putin, a început să-şi revină, graţie mai ales enormelor încasări din vânzările de petrol şi gaze. Dar asta nu era suficient, ţara nu era modernizată, iar tendinţele autoritare sau chiar dictatoriale ale liderilor se făcuseră demult simţite. Dar era soldat, trebuia doar să-şi facă datoria, acolo unde era trimis. Iar acum era în Moldova, survolând trupele în avans, în ajutorul celor ce se băteau în Chişinău şi care începuseră să dea înapoi cu trupele respinse de forţe mult superioare, după cum i se raportase. Tancurile româneşti respinseră avangarda.

Coloana sa blindată, susţinută de camioane cu prelată pline de infanterişti, avansa încet spre intrarea în Chişinău. Acolo, exploziile şi împuşcăturile durau susţinute de câteva ore, semn că luptele continuau cu ferocitate. Întunericul încă era aproape deplin, deşi o geană de lumină începea să se întrezărească spre răsărit. Dar ei goneau înainte, dornici de răzbunare şi de a pacifica zona după metoda rusească.

Ochelarii de vedere pe timp de noapte, NVG, după acronimul american de la Night Vision Googles, erau o minune din punct de vedere tehnic, dar, ca orice minune, din orice domeniu, avea slăbiciunile şi vulnerabilităţile

sale. De aceea, Cosmin Nechita şi-i scoase în momentul în care consideră geana de lumină de la est destul de pregnantă. Mai era un motiv, dorea să economisească bateriile, nu putea şti câte nopţi vor trece până le va putea reîncărca, chiar dacă avea baterii de rezervă. Dar cel mai important era faptul că de la un grad de luminozitate în sus, mai mult te încurcau decât te ajutau. Iar el avea nevoie de toate simţurile treze şi pregătite. Fiindcă ştia că în curând va veni momentul său.

Chiar foarte curând, fiindcă elicopterul rusesc de cercetare survola pentru a doua oară porţiunea de şosea de la intrarea de la est a Chişinăului pe care ei o supravegheau de mai bine de douăzeci şi patru de ore. Semn că ceva se pregătea. Era şi normal, toată ziua şi noaptea precedentă în Chişinău se dăduseră lupte grele, răzbătând până la ei ecourile exploziilor şi împuşcăturilor. Amândoi ascultară cu nelinişte aceste ecouri, încercând să ghicească de partea cui înclinau sorţii izbânzii. Atunci când se mutară tot mai aproape de ei, Nechita devenise sigur: învingeau. În loc să se relaxeze, deveni mai agitat. Împreună cu Marius Boldur, asistentul său, pregătiră un adăpost individual cât mai bine camuflat cu vedere directă spre şosea. În curând vor veni, trebuiau să vină. Iar ei trebuia să fie pregătiţi.

Spre seară, un elicopter românesc de recunoaştere IAR-316 survolă împrejurimile. Se lăsă uşor în dosul unui pâlc de copaci, se înălţă din nou, mai făcu o tură, apoi se îndreptă cu toată viteza spre Chişinău. Nechita primi ulterior un scurt comunicat prin staţia radio.

O jumătate de oră mai târziu, fără veste, lângă adăpostul lor se ridică un cap cu o cască împănată de ierburi. Era aşa de bine camuflat, că Marius nu l-ar fi detectat niciodată. O faţă prietenoasă doar zâmbi larg, prezentându-se:

– Sunt sergentul Toma, împreună cu Manole suntem aici să vă protejăm! Iată care sunt ordinele voastre!

Apoi vorbi cu Nechita câteva minute, apoi dispăru, nu înainte de a le indica poziţia lor de supraveghere, undeva în stânga, de aceeaşi parte a şoselei, bine ascunsă după o ridicătură plină de tufişuri de la baza dealului. Marius Boldur a fost destul de speriat de apariţie, gândindu-se că la fel ar fi putut să se trezească cu vreun inamic cu intenţii nu la fel de cordiale. Nechita îl linişti cum putea:

– Toma este un extraordinar luptător şi un lunetist de excepţie. A fost lăsat din elicopter împreună cu celălalt tocmai pentru a ne proteja, deci înseamnă că în curând vom avea de lucru. Stai liniştit, îl ştiu pe Toma de la luptele precedente din Maramureş, e un tip beton! Cu el, suntem în siguranţă!

Iar acum, în zori, elicopterul rusesc le demonstra că ceea ce aşteptau va veni curând. MI-8-ul verifica de fapt zona pentru a se asigura că drumul era liber pentru întăririle transnistrene ce urmau să vină, şi de care era neapărată nevoie imediat după respingerea separatiştilor de blindatele maiorului Morun. De fapt, a ceea ce mai rămăsese din ele, după manevra strălucită ce a rupt frontul atacator în două, anihilând ca într-un concasor jumătate din forţele atacatoare. Iar acum, românii, cu forţe superioare, presau ce rămăsese din intrândul transnistrean împingându-l ire-

mediabil spre estul oraşului.

O parte din forţele separatiste părăsiseră deja lupta, dând bir cu fugiţii. Spre ruşinea colonelului Iuri Bardenko, o parte din cei ce fugeau erau chiar trupe ruseşti, mai puţin cei din trupele speciale care s-au bătut cu mult curaj, provocând mari pierderi inamicului.

Întăririle goneau ca fulgerul pe şoseaua de est, spre a intra în oraş dând o mână de ajutor pentru respingerea blindatelor româneşti. Iar elicopterul de cercetare în care se afla colonelul Iuri Bardenko se asigura că drumul era liber. Şi aşa şi era. Cu o singură excepţie.

Cosmin Nechita a prins în vizor coloana inamică ce apăruse după cotitură. Avansa fără grijă, grăbită să intre în oraş şi aici direct în luptă cu tancurile şi infanteriştii români. Erau aici tancuri T-62, T-72 şi T-55 amestecate cu camioane şi cu transportoare blindate BRDM. Vehicule încărcate începură să se scurgă în sens opus, la început doar cu răniţi, dar mai apoi şi cu soldaţi valizi ce fugeau cuprinşi de spaimă. Comandantul coloanei a lăsat să trecă răniţii, dar pe cei valizi i-a oprit şi i-a integrat autoritar în forţa de atac. Era un maior energic şi decis, ce nu era dispus la compromisuri.

Laptopul lui Nechita era deschis, iar laserul fixat deja pe centrul coloanei. Imaginea era suprapusă pe harta tridimensională de pe ecran, Nechita doar tastă codul de transmisie şi păstră laserul pe centrul coloanei. În mod normal, ar fi trebuit deja ca şi coordonatele să ajungă acolo unde trebuie, la forţa de atac. Trecură mai bine de treizeci de secunde şi nimic nu se întâmplă.

Toma şi Manole îşi petrecuseră cea mai mare parte a timpului avut la dispoziţie pregătindu-se. După-amiaza şi noaptea precedentă au folosit-o amenajându-şi şi camuflându-şi adăpostul, asigurând traseul de retragere la nevoie, precum şi verificând distanţele şi unghiurile de tragere spre viitoarele ţinte potenţiale.

În ultimii ani de antrenamente se obişnuiseră să lucreze în tandem, ca şi o echipă. Preluaseră modelul occidental, de lucru în doi, unul achiziţiona ţintele şi al doilea dobora. Era mai practic şi mai eficient, trăgătorul putând să se concentreze mai mult asupra ţintei, de protecţie şi achiziţie ocupându-se celălalt. Deşi rolurile lor erau interschimbabile, de data asta trăgător era Toma, având o experienţă mult mai vastă, chiar dacă în ultimul tur din Afghanistan Manole a dovedit reale calităţi de trăgător.

Toma avea o puşcă cu lunetă britanică L96, eficientă până la 1100 de metri. Dar pentru a fi cu adevărat letală, pentru a evita orice eroare, locul şi poziţia de tragere trebuiau să fie perfecte. Pentru asta ei amenajaseră în locaşul de tragere mai multe poziţii de unde se putea executa foc din diferite unghiuri faţă de şosea. Mai mult, cu ajutorul unui telemetru laser marcaseră distanţele până la drum, ştiind că lovitura perfectă depinde de unghiuri şi distanţe. Iar ei vor trebui în mod sigur să tragă. La nevoie, vor trage amândoi.

Pentru asta Manole va supraveghea terenul verificând împrejurimile şi selectând ţintele în funcţie de importanţa lor, dar şi în funcţie de parametrii misiunii, iar Toma va

trebui să le anihileze. Problema lor părea simplă, până la un punct. Misiunea lor principală era protejarea lui Nechita şi a instalaţiilor sensibile pe care acesta le gestiona, iar apoi urmau celelalte reguli de angajament. Iar acest lucru le făcea viaţa mai complicată.

Coloana inamică era deja vizibilă, chiar în punctul cel mai vulnerabil al şoselei. Din sens opus, două camioane se intersectară cu şarpele de oţel al cărui cap şi parte din trunchi deja îl zăriseră. Un ofiţer superior, după atitudine şi comportament, sărise din al doilea tanc şi începuse să gesticuleze spre conducătorii camioanelor. În mod sigur îi apostrofa pentru că fugiseră de pe front. Acest ofiţer era o ţintă optimă.

Manole transmise datele spre Toma, lângă el, chiar dacă ştia că acesta vedea acelaşi lucru. Uneori vorbele sale veneau ca şi o confirmare, ajutându-l pe trăgător să se poată concentra mai uşor asupra ţintei.

– Ţinta cod alfa, distanţă 890 metri, pe şosea, în dreptul primului tanc din coloana staţionată, gesticulează spre cele două camioane venite din sens opus, staţionate şi ele.

– L-am văzut şi îl am în vizor, răspunse Toma.

Amândoi ştiau că pentru a fi siguri de reuşită, trebuia să lovească acum, când ţinta era cel mai bine expusă. Dar nu o făcu, deoarece o lovitură ar fi atras atenţia asupra lor şi l-ar fi periclitat pe Nechita, cu misiunea lui. Iar ei habar nu aveau care era misiunea lui Nechita şi de ce stătea ascuns ca şi porcul în cucuruz.

Călin Pop a fost primul care a văzut țintele iluminate de laserul de pe laptopul lui Cosmin Nechita. Instrumentele de la bordul avionului F-16 ce-l pilota erau mult mai sensibile, fapt care l-a ajutat mult în detecția țintelor. Imediat a transmis coordonatele spre celelalte escadrile care aveau scop de lovire. Deoarece în acestă misiune, el și patrula sa formată din patru aparate F-16 aveau doar misiunea de protecție a forței de atac, constituită din opt avioane IAR-99 Șoim de atac la sol și douăsprezece elicoptere vânătoare de tancuri IAR-330 Puma Socat.

Recunoașterea a fost mai dificilă, deoarece, spre deosebire de războiul precedent, acum nu beneficiau de aportul AWACS-ului american și nici de sprijinul eficientelor avioane A-10 Thunderbolt. Acum trebuiau să se descurce pe cont propriu.

Căpitanul Flaviu Popa recepționă coordonatele primite de la aparatul lui Călin Pop situat la două mii de metri deasupra poziției sale de zbor și acționă în consecință. Își împărțise forța de lovire în două, câte patru aparate IAR-99 Șoim în fiecare. Avionul IAR-99 Șoim era mândria aviației române, fiind primul avion cu reacție proiectat și realizat integral în țară, la Craiova. Ideal pentru antrenament și atac la sol, mai putea fi utilizat pentru patrulare, recunoaștere și sprijin aerian. Dar acum misiunea sa era de atac la sol asupra unei coloane inamice.

Ținta era deja iluminată de laserul de pe laptopul lui Cosmin Nechita. Flaviu doar suprapuse pe ecranul HUD coordonatele sale cu cele primite, apoi coborî în picaj și

lansă bombele. Avea patru bombe MK 82 de 250 de kilograme ataşate piloni, la fel ca şi cei din primul val. Al doilea val avea pe fiecare pilon câte două bombe de 100 de kilograme şi una de 50 de kilograme. Suficient ca să facă prăpăd. Dar după ei urmau elicoptere IAR-330 Puma Socat, şi ele armate cu rachete X-5 şi AGM-114 Hellfire.

Un coşmar pentru coloana transnistreană.

Colonelul Iuri Bardenko era mulțumit, cel puțin până acum. Forța sa expediționară se apropiase suficient de Chişinău, iar maiorul Voluvski, comandantul ei, se achitase mulțumitor de misiunea sa. Chiar acum îl vedea de deasupra cum întoarce două camioane cu soldați spre linia de front. Făcuse o trecere pe deasupra zonei de luptă şi nu prea era mulțumit de ceea ce văzuse, dar întăririle care veneau vor compensa situația. Tancurile româneşti au respins deja intrândul transnistrean şi avansau spre linia frontului inițial, aşa cum fusese în seara precedentă. Ba chiar în unele zone unități româneşti străpunseseră frontul, punându-i pozițiile în dificultate. Dar toate acestea se vor redresa odată ce întăririle sale vor ajunge pe poziții. De aici încolo va putea dirija acțiunile de luptă, aducând o nouă victorie în contul maicii Rusia.

Drumul părea liber, aşa că Bardenko ordonă pilotului să se întoarcă. Oricum, împrumutase acest Mi-8, iar aparatul ar fi fost poate necesar pentru transport de trupe şi muniții, sau chiar pentru lansarea de trupe aeropurtate deasupra Chişinăului, alături de escadrila de la Tiraspol. Sau poate pentru sprijin aerian în vederea noii confruntări

care vor opune tancurile româneşti cu cele transnistrene, de fapt, mai corect spus ruseşti, deoarece armamentul era rusesc, la fel ca şi o mare parte din echipaje, de data asta.

Elicopterul plană deasupra şoselei, până ajunse să survoleze coloana oprită. "Maiorul Voluvski îşi cunoaşte meseria" murmură Bardenko privind de deasupra duelul verbal dintre maior şi cele două camioane. Elicopterul se avântă spre spatele coloanei încremenite, când copilotul raportă, abia după ce consultă a doua oară senzorii sensibili de pe bord:

– Semnal laser fixat pe coloana de vehicule!

– Drace! sări de pe locul său colonelul Bardenko. Originea semnalului?

– Undeva la dreapta coloanei de marş, la circa opt sute de metri de direcția de deplasare.

– Atacă originea! urlă colonelul. Elicopterul era dotat cu o mitralieră de 12,7 mm chiar în botul aparatului şi una pe de acelaşi calibru pe lateral. Mai avea de un pilon atârnat un stativ cu 16 rachete de 57 mm, iar pe pilonul opus rachete antitanc AT-2C.

– Imposibil, va trebui să întorc elicopterul cu 180 de grade! Avem nevoie de vreo treizeci de secunde!

– Fă-o! răcni colonelul cu ochii la sol, acolo unde maiorul Voluvski îşi continua argumentația cu cele două camioane.

Între timp, copilotul transmise deja spre coloană poziția potențialei amenințări, iar membrii eşalonului de elită deja o recepționaseră.

Călin Pop îşi porni radarul de căutare. Toate sistemele pasive nu detectaseră nimic, dar totuşi, el şi-a pornit radarul de căutare, chiar dacă şi el ar fi putut fi detectat. La început nu a găsit nimic, dar mai apoi ceva pâlpâi pe ecranul HUD. Se deplasa cu viteză redusă, deci nu putea fi decât un elicopter. Senzorii IFF îl identificaseră deja ca şi inamic. Călin Pop avea aici două posibilități. O alese pe cea de-a doua. O rachetă AIM-9 Sidewinder porni de sub aripa dreaptă a avionului lui Călin Pop.

Colonelul Iuri Bardenko nici nu a văzut-o venind. Pilotul recepționă semnalul sonor care îl atenționa că a fost luat în vizor de o rachetă inamică chiar când efectua manevra de întoarcere, dar era prea târziu. Elicopterul său explodă spulberându-şi rămăşițele în cele patru zări.

Primele bombe lansate de Şoimi explodară în centrul coloanei, acolo unde laserul lui Cosmin Nechita ilumina perfect țintele staționate. Tancuri şi transportoare săriră în aer aruncând o coloană de foc la peste douăzeci de metri înălțime. Restul vehiculelor începură să se întoarcă pe loc, căutându-şi scăparea. Atunci năvăli al doilea val de avioane IAR-99 Şoim, lansându-şi încărcătura de bombe.

Pe Toma primul val de bombe îl surprinse la fel de mult ca şi pe cei din coloana inamică. Totuşi, avu prezența de spirit să mențină ținta principală, cu cod alfa, în vizor. Îl văzu cum aleargă spre tancul său, grăbit probabil să preia inițiativa. Fără şovăire, l-a menținut în vizor şi l-a urmărit în timpul alergării dezordonate, chiar dacă în jurul lui totul părea să se transforme în foc şi ruină. A aşteptat până a fost aproape de tancul său scăpat ca prin minune.

Apoi a mângâiat trăgaciul uşor ca şi o părere. Maiorul Voluvski căzu ca secerat. La fel căzu şi aghiotantul său ce se aplecase să vadă ce a păţit maiorul. A mai căzut un soldat aflat în apropiere, lovit de un glonţ în cap. Apoi Toma îşi schimbă direcţia de tragere.

Trupele speciale ruseşti din coloană primiseră ordinul colonelului Bardenko chiar înainte de a fi doborât. La o comandă scurtă săriră din BRDM-ul lor şi se desfăşurară pe dreapta şoselei, avansând grăbiţi spre poziţia lui Nechita, de unde laserul încă poziţiona direcţia de atac pentru elicopterele Puma Socat ce îşi începură deja tragerile cu rachetele antitanc X-5 şi AGM-114 Hellfire. Cele ce-şi terminaseră rachetele continuau să plutească deasupra şi să execute foc din tunurile GIAT de 20 mm, doar pentru a provoca un cât mai mare prăpăd asupra coloanei de întăriri trasnistrene ce venea în ajutorul celor respinşi de tancurile româneşti ale maiorului Morun.

Alerga cu automatul AK-47 în cumpănire spre următorul adăpost, la circa zece metri înainte. Fără să se gândească, doar punând un picior înaintea celuilalt. Încă puţin şi va ajunge la punctul de unde câteva minute mai târziu va trebui să se năpustească la atac. Mai avea doar trei metri, deja vedea ridicătura de teren ce-i va servi ca şi refugiu pentru următoarele minute. Se avântă înainte cu mai mult curaj, era atât de aproape. Glonţul îl lovi în plin salt, răsucindu-i corpul în aer într-o poziţie dizgraţioasă, la doar un metru de adăpostul iluzoriu. Trupul îi rămase acolo preţ de câteva zile, până ce localnicii, după trecerea

urgiei spre est, l-au luat și l-au îngropat alături de alții într-un mormânt comun. Pe cruce au scris doar atât: Necunoscuți. La fel cum, la Țiganca, acum șaptezeci și ceva de ani, alții au scris deasupra mormintelor doar atât: Eroi români necunoscuți.

Toma și-a răsucit arma și a tras din nou. Un alt trup se răsturnă pe spate. Manole achiziționă o nouă țintă, dar erau atât de multe, toate alergând desfășurate în lanț de trăgători spre ei. Nu aveau cum să le anihileze pe toate înainte de a ajunge la poziția lor. Deja începuseră să recepționeze focuri de armă din ce în ce mai precise, semn că poziția le era compromisă. Toma realiză greșeala majoră, nu edificase un sistem de comunicație directă cu Nechita, chiar dacă misiunea sa era protejarea acestuia. La cincizeci de metri de el și nu știa ce avea acesta de gând. Mai trase o dată spre siluetele ce avansau, apoi îl trimise pe Manole spre adăpostul lui Nechita, chiar dacă ar fi avut nevoie de arma și precizia lui.

Fără Manole era mai dificil, mai ales cu inamicul care avansa tăcut, în linie de trăgători, odată cu percepția pericolului lăsându-se jos, mai mult târâș, asta până îi vor detecta poziția cu exactitate și apoi îl vor anihila. Dar el dorea să câștige timp pentru Nechita, pentru ca acesta să-și poată îndeplini misiunea.

Își schimbase poziția de tragere pe un locaș predeterminat spre est, chiar dacă risca să fie învăluit din două părți. Prinsese în cătarea lunetei un inamic care avansa și se aruncase la pământ în dosul unei ridicături de teren. De altfel, după primele victime și dezastrul vehiculelor de pe

şosea, inamicii ce-l atacau deveniseră mult mai prudenţi. Păstră în vizorul lunetei cu distanţa preprogramată conturul imediat după ridicătura de teren, la stânga, acolo unde era mai firesc să apară, din moment ce în partea opusă calea de acces era mult mai abruptă.

Sesiză o umbră ce trecea prin cadrul lunetei, avansând, dar rămase răbdător, la pândă. În sfârşit! O cască, apoi un chip, se ridică la marginea gropii. O scurtă privire, apoi corpul se încordă pentru saltul înainte. Nechita putea să-i desluşească prin NVG clar trăsăturile încordate pe chipul tânăr. Ţinându-şi respiraţia, presă cu arătătorul trăgaciul, crescând puţin câte puţin strânsoarea. Lovitura îi curmă inamicului saltul înainte de a începe. Trupul se prăbuşi surd, ca un sac de cartofi, ucis de un glonţ la baza gâtului care secţionase traheea.

Maiorul Serghei Prudodko se aruncă la pământ şi trase o rafală scurtă spre poziţia lunetistului român. Apoi începu să se târască înainte, evitând trupul căzut de lângă el. Ştia că lunetistul era fixat pe zonă, deci se afla în pericol de moarte. Poate că deja fusese reperat de cel de-al doilea, cel ce căuta ţintele, precis că românii lucrau deja după modelul american şi britanic. Simţea o transpiraţie rece ce i se scurgea pe spate de-a lungul coloanei vertebrale, şi o senzaţie ciudată de gol în stomac.

Nu-şi mai amintea să fi simţit demult asta, poate pe vremea când îşi primea botezul focului, în primul război din Cecenia, în 1994. Acolo i s-au muiat pentru prima oară genunchii, era un simplu locotenent, când a văzut trupurile decapitate a doi soldaţi ruşi căzuţi în mâinile cecenilor

răzbunători. Până atunci, vederea cadavrelor civililor nu-i provocase o asemenea reacție, dar cele ale camarazilor, da. Moartea cere moarte, răzbunarea cere răzbunare, iar asta făcuse în Cecenia, și în primul, și în al doilea război cecen. A ucis pentru maica Rusia și în numele ei, a ucis mujahedini, a ucis civili sprijinitori sau bănuiți că ar fi sprijinitori ai teroriștilor, a ucis chiar și un reporter occidental ce ar fi putut deveni un pericol pentru el și oamenii săi ce pacificau un sat din munți. Georgia a fost o simplă plimbare, față de luptele de gherilă din munții Caucazului. Fiindcă el era un Spetznatz, elita trupelor speciale rusești. Acum era conducătorul detașamentului de Spetznatz ce va ajunge în Chișinău să răzbune moartea colegilor ce au încercat să ocupe Palatul Parlamentului pentru a reda Republicii prietene Moldova ordinea constituțională. Dar forțele destabilizatoare, sprijinite de Occident și conduse de români, i-au masacrat colegii. Iar el va veni acolo pentru răzbunare, chiar dacă momentan părea să fie mai dificil.

Dar el era omul de încredere al maiorului Voluvski și colonelului Bardenko, și ei se bazau pe el. Coloana rusească de tancuri și vehicule blindate ardea pe șosea, tot dezastrul produs de câțiva români aflați nu departe de el, iar el și oamenii săi, elita armatei ruse, nu puteau trece de un lunetist ce-i ținea pe loc. Simți furia cum îl înăbușă. Cu un gest necontrolat se răsuci să dea ordine. Mai întâi simți o arsură pe antebrațul stâng, care îl lăsase pentru sprijin acolo unde trupul îi fusese cu o clipă mai devreme. Abia apoi șuieratul glonțului, piuitul ricoșeului dintr-o piatră,

durerea şi senzaţia sîngelui cald care îi curge pe antebraţ. Dacă rămânea pe loc, ar fi fost deja mort. Oricum, se afla în perimetrul îngust de acţiune al lunetistului, chiar lângă trupul celui ucis câteva clipe mai devreme. Putea să încerce să rămână nemişcat, sperând că lunetistul nu-l va vedea, sau să încerce să se pună la adăpost, asta însemna mişcare şi ar putea atrage atenţia lunetistului. Majoritatea spunea că e mai bine să rămâi nemişcat, deoarece lunetistul îşi va căuta ţinta în altă parte. Iată că de data asta au greşit, dacă nu s-ar fi mişcat, ar fi fost mort.

Înjură cu furie, în timp ce se răsucea în căutarea unui adăpost. Urlă un ordin către comandantul de pluton să defăşoare mai larg grupele pe flancuri, cu foc de acoperire. Prima grupă, rămasă la adăpost în centru, începu să tragă rafale lungi spre poziţia abia ghicită a lunetistului, în timp ce celelalte două se grăbiră să se desfăşoare mai larg, pentru a-l lua din flancuri. Unul din grupa de învăluire căzu ucis, urmat o clipă mai târziu de vecinul său. Restul se aruncară la pământ.

Maiorul Serghei Prudodko blestemă cu sete. Lunetistul acesta este sinucigaş. Orice om normal, atunci când doisprezece oameni trag rafale lungi asupra ta, se lasă la adăpost. Acesta, dimpotrivă, sub focul intens îşi alege ţintele şi le elimină, ca la antrenament. Nu una, ci două. Riscând în fiecare clipă să fie ucis de focul de acoperire. În mod sigur, e nebun, concluzionă Serghei. Se pregăti şi ordonă un asalt ordonat, fiecare acoperindu-şi camaradul, asalt mult mai lent, dar mai sigur, cu cât mai puţine pierderi printre oamenii săi.

Era momentul. Toma mai trase un foc spre şirul atacatorilor prudenţi care se lăsară la pământ, apoi îl urmă pe Manole în afara adăpostului, pe traseul de retragere dinainte stabilit. Luaseră tot echipamentul cu ei. Manole venise cu puţină vreme în urmă ca să-l anunţe că Nechita era în siguranţă, pe drumul de întoarcere. Misiunea era îndeplinită, coloana inamică ardea cu flăcări înalte ce luminau cerul nopţii, iar ei nu mai aveau de ce să rămână aici. Aşa că plecară, lăsând trupele Spetznatz să atace un adăpost deja părăsit.

6 mai 2014, ora 5.40
Anenii Noi, pe şoseaua Chişinău – Tighina

Colonelul Tomoioagă le văzu cum goneau spre Chişinău. Probabil rămăseseră în urma vreunui convoi de aprovizionare de-al transnistrenilor. Erau trei camioane cu prelată, distanţate între ele datorită vitezei diferite de deplasare, urmate de un TAB ce rămăsese destul de mult în urmă. Camioanele încă nu trecuseră de intersecţia până la care el mai avea vreo 1500 de metri. Cobora spre sud, după ce manevrase pe drumuri lăturalnice, iar acum era gata ca, în fruntea tancurilor sale, să taie principala linie de aprovizionare a separatiştilor, şoseaua Chişinău – Tighina.

Spre est se ridica o geană de lumină palidă, alungând întunericul nopții și făcând NVG-urile de prisos. Spre vest, dinspre Chișinău, răbufnea o lumină roșiatică, semn al unor puternice incendii. Prin radio, primi confirmarea că ardeau pe șosea o mare parte din întăririle separatiștilor, aproape de intrarea în Chișinău.

În minte, făcu un calcul simplu. Dacă continua spre intersecție cu viteză maximă, n-ar mai putea intercepta camioanele, poate doar TAB-ul, iar el nu dorea să le lase să ajungă în ajutorul transnistrenilor. Așa că adoptă singura soluție logică.

– Mitraliera gata de tragere!

– Gata! raportă trăgătorul.

– Țintă primul camion inamic!

– În vizor!

Colonelul Tomoioagă trase aer în piept. Mai era cam un kilometru până la țintă.

– Foc!

Mitraliera de 12,7 mm de pe primul tanc, cel condus de colonelul Tomoioagă începu să latre prelung. Tot al șaptelea glonț era trasor, fapt ce-l ajută pe trăgător să regleze tirul. Astfel, primul camion fu învăluit într-o perdea densă de gloanțe. Mai întâi încetini, continuând să încaseze gloanțe cu cadență înfiorătoare. Aripa dreaptă era de nerecunoscut, iar acum rafalele mușcau sălbatic în dreptul motorului. Camionul greu se poticni, pierdu direcția, și se răsturnă în șanț. Câteva secunde mai târziu explodă într-o ciupercă de un roșu aprins. Între timp, mitraliera se mută pe al doilea camion, apoi pe al treilea,

ambele având aceeaşi soartă. TAB-ul ezită, încetini, apoi opri cu o frână bruscă. Schiţă gestul de a se întoarce, dar chiar atunci un obuz îl lovi în lateral. Tanchistul a tras ca la şcoală, într-o ţintă statică. Un fum negru şi dens se ridică învăuind şoseaua, apoi la baza coloanei de fum se iviră primele flăcări ce mistuiau blindatul. Din când în când bufnea câte o explozie înăbuşită, atunci când detona muniţia înmagazinată în pântecele TAB-ului. Nu existau supravieţuitori.

– Mai departe! mugi colonelul, îndemnându-şi tancurile spre şosea.

Colonelul ocupă calea de comunicaţie şi o blocă cu tot ce putea rechiziţiona din împrejurimi. Dispozitivul său încăleca şoseaua asigurând lateralele cu tancuri ascunse printre anexele gospodăreşti din zonă. Prin radio, ordonă infanteriei să se grăbească cu orice preţ. La nici douăzeci de minute, primele camioane şi TAB-uri de infanterie îşi făcură apariţia, iar colonelul le dirijă, însoţite de câteva tancuri, spre vest, către intrarea în Chişinău, pentru a surprinde din spate forţele separatiste oprite pe moment chiar la intrarea în oraş. Restul tancurilor rămase, împreună cu ajutoarele sale ce continuau să vină, trupe de infanterie şi geniu, le încadră într-un puternic dispozitiv defensiv cu faţa spre est, de acolo de unde aştepta să apară întăririle şi aprovizionările transnistrene.

Atunci când prima coloană inamică a apărut dinspre Tighina, un foc puternic se dezlănţui asupra ei, în timp ce tancuri din laterale le manevrau flancurile avansând pe ulicioare înguste, printre grajduri şi acareturi, menţinând

şoseaua sub un foc nimicitor ce provocă dezastru.

Calea spre Chişinău era definitiv tăiată.

XXIX

6 mai 2014, ora 8.00
București

Chipuri încercănate studiau cu înfrigurare harta, urmărind progresul forțelor române și rezistența înverșunată a inamicului. Ochi nedormiți, din când în când lucind de emoție la citirea vreunei localități eliberate, dar cu privirile îngrijorate atunci când se îndreptau tot mai mult spre est, spre linia Nistrului sau spre sud, către Comrat, sediul așa-zisei autonomii găgăuze, dar mai ales spre bastionul înfipt în trupul Moldovei de dincoace de Nistru, Tighina. Cetate a lui Ștefan cel Mare, a ajuns ca în timpul războiului de pe Nistru din 1992 să fie ocupată de trupele transnistrene conduse de tancurile Armatei a XIV-a ruse care nu au mai lăsat-o din mână. Cu fiecare oră ce trecea, avansul românilor îi aducea tot mai aproape

de periferiile oraşului Tighina, sau Bender, cum mai era numit. Dar ce era câştigat, cu jertfe, era bun câştigat, cel puțin aşa vedea lucrurile Dăianu.

– ...intrândul tancurilor transnistrene din Chişinău a fost anihilat prin acțiunea energică a maiorului Morun cu tancurile sale, ba dimpotrivă, a trecut la un contraatac devastator care i-a scos pe inamici din oraş. Au mai rămas câteva insule de rezistență ce vor putea fi anihilate în cursul zilei de astăzi prin acțiunea combinată a infanteriei împreună cu trupele de întărire ce intră în capitală încă de pe acum. Trupele moldovene ne sunt de mare ajutor peste tot, majoritatea punându-se fără discuție în subordinea comandanților noştri, cei îndoielnici fiind consemnați sub pază în cazărmi, îşi continuă expunerea Constantin Puşcaş.

Goli restul de apă minerală din pahar, apoi urmă:

– O coloană inamică de întărire a fost oprită de acțiunea aviației noastre ajutate de elicoptere, iar calea de acces a fost blocată la Anenii Noi de tancurile colonelului Tomoioagă, coborâte de la nord. Întreaga coloană inițială prinsă în cleşte de tancurile lui Morun şi ale lui Tomoiagă a fost distrusă sau capturată, mai mult, Tomoioagă a respins o nouă tentativă de ajutorare a inamicului, făcând-o să se retragă cu mari pierderi spre Tighina. Morun avansează gata să facă joncțiunea cu Tomoioagă.

– Cum stăm în rest, de ansamblu? întrebă Dăianu.

– La nord, am ajuns aproape de frontiera cu Ucraina, la fel şi la nord-est, către linia de demarcație transnistreană. Încă nu mă aştept la probleme, dar va trebui să întărim

zona cu ce avem, mai ales că acest Igor Petraikin al Ucrainei este un tip destul de imprevizibil. Ceea ce mă îngrijorează, în afară de Tighina, este estul şi sudul. Primele elemente de recunoaştere ale infanteriei au ajuns la Rezina, iar peste Nistru este Râbniţa, un puternic centru militar transnistrean. La fel, ne apropiem de Dubăsari, suntem aproape de Criuleni, la sud, peste râu, este platoul Coşniţa, în bucla râului, deţinut de moldoveni încă din cursul luptelor din 1992, aici există podul de la Vadul lui Vodă, tancurile lui Tomoioagă au trecut pe aproape în drumul lor spre sud. Din fericire, acest colonel a fost suficient de prevăzător să se lipsească de două tancuri şi ceva infanterie, tocmai în cazul în care ar trebui să se pornească spre acest pod pentru a asigura accesul spre Coşniţa, care va trebui să rămână în mâini moldovene. Această grupare, întărită acum şi cu alte elemente de infanterie ce continuă să vină şi cu voluntari moldoveni ce încep să ne asalteze cerând arme şi ordine de luptă, este gata să se îndrepte spre podul de la Vadul lui Vodă şi să-l ocupe. Am dat deja ordinul să fie ocupat şi securizat. Totuşi, Tighina rămâne marea problemă şi Comratul marea întrebare.

– Ce vrei să spui cu asta? întrebă Sorescu.

– Tighina este întărită şi pe picior de război, de aici au plecat majoritatea forţelor transnistrene. I-am zdrobit, cel puţin până acum, dar va trebui să ne apropiem de fieful lor, iar aici îi vom găsi pe poziţii defensive, gata să se lupte pentru fiecare casă şi stradă.

– Ca şi în Chişinău, interveni Tiberiu Enea, şeful SIE.

– E o diferență majoră aici, Tibi, îl corectă Pușcaș. Militar vorbind, în Chișinău ei erau intruși, noi eram sprijiniți de întreaga populație, am avut de partea noastră totul, inclusiv baze de operații și de rezistență, ca de exemplu Palatul Parlamentului. Dar Tighina este total sub controlul inamic. Deși populația este majoritar românească, fiind de atâta vreme sub călcâiul ocupantului, nu prea are cum să se organizeze spre a ne putea fi de un sprijin efectiv.

– Așa e, dar putem miza pe activitatea informațională a moldovenilor și poate vor reuși să organizeze o coloană a cincea chiar în oraș. Doicu, omul meu de la Chișinău, mi-a comunicat că a avut niște contacte foarte interesante în acest sens cu membri ai securității moldovene, dintre cei din aripa loială ideii unioniste. Deocamdată facem verificări asupra lor, să nu avem de-a face cu vreo tentativă rusească de a ne băga pe gât niște agenți dubli sau niște planuri contrafăcute, pentru ca mai târziu să cădem în vreo cursă, încheie Enea.

– Foarte bine, foarte bine! făcu Pușcaș. Tocmai am vorbit cu Damian care vrea să plece la Chișinău cu tot staff-ul său, unde ar putea obține mai multe informații de la prizonieri. Mi-a spus că și colonelul Harrison încearcă să-i atașeze patru specialiști americani, în mod sigur de la CIA.

– Și tu ce ai zis? întrebă Dăianu.

– Am fost de acord, expertiza CIA nu poate fi decât de folos.

– Da, dar cu grijă la accesul de informații. Noi n-am dori ca, în caz că unchiul Sam se va decide mâine să ne

lase baltă din înalte rațiuni de stat, să rămânem și așa, și cu banii luați, înțelegeți ce vreau să zic.

– Evident, profesore! Nici eu nu sunt partizanul ideii de a ne da singuri legați pe mâna americanilor, cu încredere oarbă. Încă ceva, i-am aprobat lui Virgil Pintea mutarea cartierului său general de la Iași la Chișinău. Mi se pare cea mai bună opțiune, ținând cont de evoluțiile viitoare ale acțiunilor noastre militare, trecând de la defensivă la ofensivă. Mutarea se va face azi, concomitent cu urgentarea întăririlor spre Chișinău, care va deveni noua noastră bază de operații.

– Dar asta mai implică ceva, nu-i așa, Titi?

– Da, profesore. Va trebui să temperez înaintarea spre zonele cu potențial de conflict, respectiv spre Tighina și restul punctelor de contact cu Transnistria, pentru întărirea și refacerea trupelor combatante. Dacă va fi să atac Tighina, vreau să o fac cu toate atuurile în mână, cu toate forțele și cu toată energia.

– Nu crezi că ar fi mai ușor dacă ai porni în viteză acum, cu forțele reunite ale lui Morun și Tomoioagă, surprinzându-i total? După bătaia luată, poate nu mai au cu ce să-ți stea împotrivă.

– Poate, Tibi, poate. Dar dacă da? Ce-i voi spune nepotului tău care, peste ani de zile, va veni să mă întrebe de ce am pierdut atâția oameni în fața Tighinei? Că am crezut că poate ei sunt mai slabi decât au fost? Nu uita că și forțele noastre sunt epuizate după atâtea lupte. Suntem la capătul lanțului logistic, de aceea ne mutăm la Chișinău, avem multe tancuri avariate sau defectate la care echipele

de reparații și întreținere încă nu au ajuns. Trupele sunt stoarse, practic. Mare parte din infanterie încă nu a ajuns tancurile, și pe străzile Tighinei vom avea nevoie de infanterie. Majoritatea echipajelor n-au închis un ochi de mai bine de treizeci și șase de ore. Atacând acum, riscăm prea mult. Știu că le voi da răgaz să se întărească, dar și noi ne vom întări în acest răgaz, și sunt sigur că ne vom întări mai mult ca și ei. Nu cer mult, doar douăzeci și patru de ore. Totuși, nu vom sta pe loc, ci ne vom apropia prudent de Tighina și de restul punctelor de contact la o azvârlitură de băț. De fapt, la o bătaie de tun. Și ne vom întări acolo.

– Referitor la ceea ce spuneai, ai dreptate, interveni Dăianu. Și acum, datorită pierderilor înregistrate, se reproșează faptul că poate nu ar fi trebuit să atacăm Odessa în al doilea război mondial, deși este singurul mare oraș ocupat de vreun aliat al Germaniei fără concursul acesteia. Dar că veni vorba de Odessa, te-ai gândit la riscul mutării cartierului general la Chișinău? La Odessa, în 1941, cartierul nostru general a fost aruncat în aer cu tot cu clădirea minată în prealabil de NKVD.

– M-am gândit, dar nu consider că este o problemă. Orașul ne este favorabil, deja colcăie de trupele noastre, iar inamicul nu a stăpânit până acum vreo clădire pe care să apuce să o mineze. Iar locația lui Pintea este discretă și secretă, pe deasupra și bine păzită. Ca și exemplu, pot să vă spun că acum sunt organizate aeroporturile pentru a putea găzdui escadrilele noastre de elicoptere.

– Mai e o problemă, chiar la intrarea în Tighina,

continuă profesorul.

– Care?

– Vom fi față în față nu numai cu transnistrenii, ci și cu armata rusă, sub forma așa-ziselor trupe de menținere a păcii. Trăgând asupra lor, riscăm un război cu Rusia.

– Dar practic deja suntem într-un război cu Rusia, le-am capturat soldați din Spetznatz, parcă nu armata rusă luptă printre rândurile transnistrenilor, și nu Rusia este cea care îi înarmează, finanțează, motivează și conduce! făcu Enea.

– Da, dar aici e deja oficial. Vorbesc de ruși în uniformă rusească, cu mandat de menținere a păcii. De restul Rusia se poate dezbăra ca și până acum, susținând în pofida evidențelor că nu sunt militarii ei, dar aceștia chiar sunt, și aici Rusia nu va mai putea nega, ba dimpotrivă este nevoită să riposteze.

– Ce ironie, cred că în 1992 a fost pentru prima dată în istorie ca un agresor, cu trupe combatante, să le transforme peste noapte în trupe de menținere a păcii.

– E simplu, întrerupse Pușcaș. Noi vom înainta spre Tighina. Dacă trupele lor de menținere a păcii vor trage asupra noastră, vom riposta.

– E problema diplomatică, își continuă ideea Dăianu. Va trebui ca noi să fim mandatați să preluăm controlul asupra teritoriului moldovean.

– Cine dă acest mandat, de fapt cine ne-a dat acest mandat până acum? Cine a dat mandat trupelor române în 1918 să intre în Basarabia să pacifice țara jefuită de hoardele de bolșevici?

– Conducerea Basarabiei, Sfatul Țării...

– Şi acum cine conduce Moldova?

– Şeful statului moldovean.

– Care este...

– Halipa, evident. Dar va trebui să fie recunoscut pe plan internațional, mă refer la ONU. Dacă NATO şi UE îl recunosc, cred că şi ONU o va face, cu puțin ajutor american, chiar dacă Rusia îşi va folosi dreptul de veto, cam greu, deoarece este implicată, oricum, o rezoluție cât de cât favorabilă tot ar putea ieşi...

– Aşa e, americanii vor un singur lucru: controlul asupra Transnistriei. Deci, vor trebui să pună umărul. Am să-l sun pe preşedinte şi pe colonelul Harrison. Iată că sunt unii care vor avea mult de lucru în perioada noastră de expectativă. Mai mult, va trebui să mă întâlnesc cu Harrison să stabilim cum e cu restul de armament şi material militar, precum şi cu acțiunile cu care ne-ar putea sprijini americanii în viitorul apropiat.

– Foarte bine, dar mai e ceva.

– Ce, profesore? Spune tot, că bine ai zis până acum!

– În caz că trupele ruseşti de menținere a păcii deschid focul asupra noastră şi noi suntem nevoiți să ripostăm, ne vor trebui martori. Martori imparțiali. Nu uita că ruşii şi acum îi acuză pe georgieni că au masacrat trupele de menținere a păcii atunci când au intrat în Osetia de Sud, în august 2008.

– Ai ceva în minte, profesore! Dar spune la ce martori te gândeşti!

– E simplu, Titi. Reporteri, reporteri străini. În speță,

cei occidentali, reprezentanți ai marilor trusturi de presă și de televiziune. De când cu evenimentele, Chișinăul colcăie de ei, amușinând după orice știre. Poate n-ați observat, dar Chișinăul și Moldova au ajuns în topul știrilor de pe mapamond.

– Și cum să facem asta, Radule?

– Cum au făcut și americanii în 2003 când au invadat Irakul. I-au îmbarcat alături de trupele combatante, permițându-le să transmită la anumite ore prin videotelefon. Ulterior, toate materialele filmate vor fi supuse cenzurii militare, reporterii semnând un angajament în acest sens, chiar înainte de a primi acreditarea. Avem în cadrul armatei un departament responsabil cu războiul psihologic, n-ai decât să detașezi oameni pe lângă fiecare din ei, deoarece războiul prin mass-media este deosebit de important. Te asigur că majoritatea reporterilor vor accepta orice numai să poată fi în mijlocul acțiunii, și să relateze de acolo.

Câteva clipe nimeni nu zise nimic. Apoi Pușcaș izbucni:

– Profesore, ți-am mai zis vreodată că ești un geniu?

– Da, destul de des.

– Atunci iartă-mă, ești mai mult decât atât!

Câteva zeci de minute trecură cu discuții punctuale și cu transmiterea ordinelor către factorii responsabili. După aceea, în ciuda oboselii vădite a tuturor, Dăianu se simți dator să revină către miezul problemelor.

– Hai să vedem cum facem cu ”marea întrebare”, cum spuneai mai devreme, Comratul!

– Într-adevăr, Titi, rămâne Comratul, aprobă Tiberiu Enea. Nu ne putem permite încă o zonă problematică, chiar în ajunul abordării subiectului spinos al zonelor deținute de transnistreni, mai ales cu o Ucraină nesigură. Și îți mărturisesc sincer că nici atitudinea Serbiei nu mă prea liniștește. Guvernul naționalist și atitudinea partidei antieuropene mă îngrijorează deoarece alunecă încet, dar sigur, spre extremism, iar rapoartele agenților noștri confirmă acest lucru. Totuși, încă nu cred că ne vom confrunta cu o escaladare militară, dar românii din Serbia pot avea de suferit.

– Nici eu nu cred într-o atitudine belicoasă a Serbiei față de noi, totuși vom lăsa niște trupe de rang secund pe granița comună. Problema noastră stringentă este modalitatea de a aborda situația Comratului. Avem trupe care se apropie de oraș, întărite cu plutoane moldovenești, dar insuficiente pentru a face față cu succes unui conflict deschis. Eu și generalul Pintea am fi foarte fericiți dacă nu am fi nevoiți să detașăm alte forțe militare spre acest potențial conflict.

– Toți preferăm să evităm noi confruntări, de aceea ne va trebui o altă abordare, și asta cât mai repede. O abordare diferită de cea față de transnistreni, pe care știm de mai bine de douăzeci de ani că nu-i vom putea convinge cu vorbe bune. Dar problema cu găgăuzii e alta, zise Dăianu.

– Profesore, sunt numai urechi, mai ales că tot ce ai spus până acum a fost aur curat!

– Sun Tzu spunea că un bun strateg este cel ce învinge

duşmanul în luptă, dar cel mai bun strateg este cel ce învinge duşamnul fără să fie nevoit să lupte. În cazul Comratului şi al găgăuzilor, va trebui să fim cei mai buni strategi.

– Profesore, ţi-am mai spus, sunt numai urechi, şi nu numai eu!

– Hai să vedem motivaţiile găgăuzilor. Ei, până la urmă, ce vor? Îşi urmăresc interesele proprii, iar aceste interese au fost motivate până acum de ruşi, care le-au promis marea şi sarea, dar mare lucru n-au obţinut. Poate doar unii lideri de-ai lor. Restul sunt înapoiaţi nu numai economic, ci şi din toate punctele de vedere. În 1992 au fost motivaţi de propaganda rusească, cum că moldovenii îi vor transforma în sclavi, că vor veni moşierii români, etc. Tot atunci slăbiciunea guvernului moldovean, care a interzis o acţiune în forţă, deşi autobuzele cu voluntari erau gata de plecare spre Comrat, a dus la situaţia actuală. Incertitudine şi lipsă de reacţie. Astăzi, găgăuzilor nu trebuie decât să li se expună avantajele a ceea ce ar reprezenta apartenenţa lor la UE, să li expună clar beneficiile lor prin fondurile de dezvoltare, de creştere a nivelului de trai, precum şi posibilitatea reprezentării liderilor lor în structurile de decizie economică şi politică. O simplă comparaţie cu nivelul de dezvoltare al României i-ar putea face să-şi pună întrebări, iar ulterior să accepte.

– Dar de ce nu ar merge treaba asta şi la transnistreni?

– E o problemă diferită. Transnistria este un apendice al Rusiei, este impregnată cu propaganda lor ostilă,

şi chiar dacă în Transnistria trăiesc o mulţime de români, liderii transnistreni şi o parte din populaţie ne sunt ostili fiindcă sunt alogeni, aduşi aici de către ruşi. Cu toate acestea, ei ar putea trăi mai bine între graniţele României, dar refuză deoarece şi-ar pierde statutul de privilegiaţi. Cu găgăuzii este altfel. După ce au fost folosiţi de ruşi, au cam fost lăsaţi baltă, în sensul că Moscova şi-a concentrat toate eforturile de susţinere financiară şi de altă natură spre Transnistria, lăsând Gagăuzia pe cont propriu. E de înţeles, din moment ce Rusia face eforturi considerabile să menţină şi alte enclave ca şi Abhazia, Osetia de Sud, Kalinigrad şi altele. Pe găgăuzi i-a cam uitat, mai ales că puterea comunistă de la Chişinău nu prea i-a făcut probleme, spre deosebire de Georgia.

– Bun, şi ce propui?

– Halipa trebuie să dea astăzi un decret cum că toate minorităţile naţionale de pe teritoriul moldovean se vor bucura de aceleaşi drepturi ca şi majoritatea, inclusiv cele culturale, de învăţământ în limba proprie, etc. Apoi, un reprezentant înalt al noii conduceri moldovene să se deplaseze urgent la Comrat pentru negocieri, în cursul cărora să le propună liderilor găgăuzi nişte avantaje, cum ar fi participarea lor în forurile de decizie şi să le garanteze un aflux mai mare de investiţii în zona lor, cu condiţia de a accepta integrarea lor în Moldova, şi pe mai departe în România. Un statut de care se bucură ungurii din România.

– Super! În timpul ăsta pot retrage trupele ce se apropie de Comrat pentru a le desfăşura contra Tighinei!

sări de pe locul său Puşcaş.

– Exclus! Ba dimpotrivă, va trebui să le întăreşti şi să aduci şi tancuri!

Puşcaş îl privi nedumerit, dar Dăianu continuă:

– În toată istoria omenirii, metodele de dresaj se reduc la două: morcovul şi băţul. Dar pentru un rezultat pozitiv, trebuie folosite simultan. Mergi la negocieri, propui condiţii foarte bune, respectiv morcovul, dar la distanţă arăţi băţul, iar acesta va trebui să fie cât mai noduros. Deci, va trebui să apropii trupele până la periferie, să fie văzute inclusiv cu tancuri, pentru ca până şi ultimul găgăuz de rând să ştie ce-l aşteaptă dacă nu acceptă oferta noastră generoasă. Iar ulterior, după ce vor accepta oferta, trupele noastre vor trebui să intre în Comrat şi să fie vizibile în număr mare, pentru a descuraja tentativele de revoltă. Vor trebui să fie conştienţi în orice clipă de puterea ocupantului. Asta înseamnă patrulări pe străzi, baraje la fiecare intersecţie, şi din când în când, să vadă tancuri şi elicoptere, elemente supreme ale puterii militare.

– Iată o lecţie pe care americanii n-au aplicat-o în Irak. Dacă din 2003, după ce au ocupat Bagdadul, ar fi ocupat ţara cu prezenţa lor militară, poate nu ar fi avut o rezistenţă care să-i facă să piardă peste patru mii de oameni înainte de a pacifica ţara. Mi se pare curios, mai ales că în 1945, după ocuparea Germaniei, au folosit chiar această tactică de descurajare a vreunei potenţiale revolte, zise Enea.

– Istoria te învaţă, dacă vrei să înveţi. Dacă nu, eşti condamnat să o repeţi. Profesore, încă o dată ai dreptate. Putem încerca, mai ales că nu ne costă nimic, iar câştigurile

ar fi incalculabile. Sunt câteva tancuri în reparații la Chișinău, cred că vreo cinci vor fi gata în curând. Le voi trimite imediat spre sud, către Comrat. Voi da ordin să facă manevre demonstrative, împreună cu infanteria, dar concomitent vom vorbi cu Halipa pentru a trimite negociatori. Până la sosirea lor, vom înconjura orașul, pentru a pune ceva presiune. Apoi vom vedea dacă Sun Tzu mă va aprecia, sau mai degrabă pe tine, nu-i așa, profesore?

– Dar dacă refuză, ce vom face? întrebă Tiberiu Enea.

Pușcaș își întoarse privirea spre Dăianu, așteptând soluția. Aceasta nu se lăsă așteptată, dar veni dură ca și conținutul vorbelor lui Dăianu:

– Spre deosebire de Tighina, riposta noastră va trebui să fie rapidă, în forță și imediată. Nu dorim să dăm timp rușilor să le vină ideea de a întări cu ce pot acest nou front împotriva noastră, front care ne-ar putea consuma mult timp, energie și resurse, inclusiv militare. Nu dorim să pierdem oameni pentru o cauză pe care o putem rezolva rapid.

– Adică, ce propui?

– În minutul următor respingerii ofertei noastre, sau al amânării "sine die" a răspunsului, va trebui să intrăm în forță în Comrat și să zdrobim orice rezistență cu armele. Asta înainte ca să se facă legătura cu transnistrenii. În concluzie, Comratul va trebui pacificat prin orice mijloace înainte de a iniția acțiunea asupra Tighinei și a altor puncte de contact cu transnistrenii, sau rușii, cum vreți să le spuneți. Comratul va trebui pacificat, ori prin negocieri,

ori prin forță, înainte de a porni contra Tighinei. Oricum, din punct de vedere militar, nu cred că ar fi o problemă deosebită, deoarece găgăuzii sunt înarmați doar cu armament ușor.

– Atunci de ce trebuie să rezolvăm Comratul, din moment ce nu sunt nici prea bine înarmați, nici prea bine organizați?

– Deoarece riscăm să repetăm istoria, ca și în 1992. O problemă potențială neglijată, nerezolvată, ajunge să fie esențială. Dacă nu pacificăm Comratul, prin orice mijloace, va fi întărit și folosit de ruși pentru a ne sta ca un ghimpe în coaste, chiar în momentul în care suntem angajați contra Transnistriei. Și noi nu mai putem da înapoi. În concluzie, înainte de a porni contra Tighinei, va trebui pacificat Comratul, blând sau în forță.

– Să sperăm că va fi blând!

– Spre binele lor, sper și eu asta!

XXX

6 mai 2014, ora 19.30
Bulboaca, pe şoseaua Chişinău – Tighina

Duduitul monoton şi continuu al motorului tancului te putea îndemna la somn, mai ales cu gradul de oboseală acumulat până atunci, în luptele din Chişinău, atât în centru cât şi în periferiile din estul capitalei moldave. Dar nu era timp pentru asta, poate puţin mai târziu, când vor ajunge aproape de Tighina şi se vor opri să aştepte restul forţelor necesare pentru a ataca oraşul întărit. Iar acest lucru se va petrece în curând. Colonelul Morun nu intenţiona să avanseze prea mult, încă maxim zece kilometri, să ocupe principalul cot al şoselei ce vira spre sud, urmând să intre în Tighina pe la nord-vest. Tancurile colonelului Tomoioagă vor face dreapta, spre Hârbovăţ, de unde un drum secundar îi ducea chiar spre intrarea de vest a oraşului. astfel,

conform deciziei generalului Pintea, cele două grupări principale blindate vor putea ataca oraşul din două părți, acținea lor convergând spre centrul oraşului.

Dar odată ajunşi în pozițiile numite de aşteptare, se vor opri într-un dispozitiv defensiv aşteptând trupele de întărire, împreună cu care vor putea, după aproximativ o zi de refacere şi întărire, să pornească asupra Tighinei, următoarea destinație logică şi normală după eliberarea Chişinăului.

Colonelul Morun luase toate măsurile de precauție, aflat atât de aproape de teritoriul ocupat de inamic. Avansarea tancurilor sale era prudentă, păstrând distanța între ele, şi trimițând atât înainte, cât şi pe lateral, mai multe echipe de cercetare, atât în TAB-uri pe patru roți, cât şi pe jeepuri în lateral, peste dealuri mai greu accesibile. Simțea o senzație de toropeală dulce ce îi adormea simțurile şi îi amintea cât este de obosit. Dacă închidea ochii şi pentru câteva secunde, era convins că ar fi adormit. Lupta din greu cu tentația, îl ținea încă treaz doar gândul că în câteva minute vor ajunge la locul unde se vor putea pune în poziții defensive şi vor organiza serviciile de pază, după care vor putea dormi cu schimbul. Ideea era atât de reconfortantă.

Tancul său era primul din formație, iar Morun se întreba ce simțea conducătorul de tanc, dacă nu cumva adormise şi în clipa următoare se vor răsturna în şanț. Alungă acest gând, deoarece avea deplină încredere în Olimpiu Strava, cel ce fusese rănit în luptele de la Ciucurova, dar revenise la unitate după o perioadă de refacere. Şi totuşi, dacă ar

fi ațipit câteva minute, cine ar fi știut? Cu acest gând în minte închise ochii, doar pentru o clipă se gândea el, și simți cum se cufunda încet într-un hău fără fund. Bărbia îi căzu în piept și trupul i se relaxă, legănat de duduitul monoton al motorului.

Cu atât mai neplăcută fu trezirea atunci când Strava frână brusc. Morun tresări și privi în jur, nerealizând pe moment unde se afla. Conștiința îi reveni treptat, cumulată cu un sentiment de vinovăție că adormise chiar în momentul în care ceva se întâmpla, iar el nu era capabil să reacționeze eficient pentru el și oamenii lui. Încercă să înțeleagă ceva, dar creierul pe jumătate adormit nu-l ajuta prea mult. De ce opriseră așa brusc? Erau atacați? Nu auzea nimic, nicio împușcătură sau lovitură de tun, nimic, decât o liniște ciudată. În fond, ce dracu se întâmplă?

– Ce dracu se întâmplă? se auzi întrebând cu voce tare în intercom.

– Nimic deosebit, domnule colonel, atât doar că avem ceva pe șosea pe care nu-l putem ocoli.

“Drace, să nu fie vreo cursă!” fu primul gând al colonelului. Deja treaz de-a binelea, ordonă siguranța pe flancuri, astfel că tancurile următoare din coloană făcură câteva manevre care le poziționară în așa fel să poată executa foc în toate direcțiile. Infanteria debarcase din TAB-uri luând și ea poziții defensive printre tancuri. Un alt lucru de care se temea erau posibilele mine ascunse în apropierea șoselei, sau plantate în margine, ce puteau fi detonate chiar și cu un simplu apel de pe un telefon mobil, la fel ca și dispozitivele explozive improvizate (DEI)

întâlnite de atâtea ori în Irak sau Afghanistan.

Își dădu seamă că, adormit cum era, nu ceruse detalii asupra potențialei amenințări.

– Ce-i aia ce nu poți ocoli, Olimpiu?

– Civili, domnule colonel! Doi civili!

– CE?!

Mirat și furios în același timp, Morun aproape smulse trapa și ieși pe jumătate afară. Într-adevăr, în mijlocul șoselei, la vreo zece metri în fața tancului, doi civili stăteau neclintiți în calea monstrului de oțel. Un bătrân cocârjat de ani, cu o barbă albă răsărită peste obrajii scofâlciți, dar cu ochi vii și înlăcrimați, cu mâna dreaptă sprijinindu-se într-un baston, iar cu stânga ținând strâns mânuța unui băiețel speriat de vreo nouă ani, cu ochi temători, ce se trăgea cât mai aproape de silueta uscățivă a bătrânului, căutând o protecție iluzorie de frica produsă de imensitatea vehiculului blindat din fața lor. Dar în ochii bătrânului nu se putea citi teamă, doar lacrimi grele i se scurgeau pe obrajii ridați, iar privirea parcă nici nu-l vedea pe colonel, rămăsese țintuită la imensul drapel tricolor, fără însemne, ce flutura din când în când în adierea vântului slab de seară. Și lacrimile continuau să-i curgă nestăvilite.

Colonelul Morun rămase descumpănit. Fără să-și dea seama, coborî din tanc și se îndreptă spre ciudata pereche. Părea o scenă smulsă din context, parcă și Morun uitase de ce se afla acolo. Un impuls puternic îl îndemna să se apropie de bătrân. Ajunse la doi pași de el și rămase pe loc, neștiind ce să spună. Puștiul se strânse mai aproape de bătrân, privindu-l cu teamă, parcă neîncrezându-se

în cineva care tocmai coborâse din maşinăria imensă pe şenile.

– Tataie, zise colonelul încet, parcă cu sfială, tataie, n-ar trebui să fii aici!

Bătrânul tăcu, apoi încet îşi întoarse privirea spre el, insistând pe pieptul uniformei, unde alături de un tricolor minuscul era trecut numele MORUN.

– Tataie, n-ar trebui să fii aici, nici tu, nici nepotul dumitale!

Bătrânul ridică ochii spre tresele de colonel, apoi spre fața acestuia.

– Nu e nepotul, ci strănepotul meu. Mă ajută să merg, fiindcă sunt bătrân. Am nouăzeci și patru de ani, zise cu voce tremurândă.

– Mulți înainte, dar voi n-ar trebui să fiți aici, este zonă de război!

– Nici voi, spuse bătrânul răsucindu-se încet spre stânga. O baterie de artilerie antitanc este aşezată pe dealul următor, şi bate şoseaua după următoarea curbă, după deal, la un kilometru de aici. Este o porțiune descoperită de vreo doi kilometri unde nu vă puteți ascunde. Mai e o baterie la un kilometru în dreapta, pentru a nimici ce scapă de prima şi mai au cam o companie de infanterie ca şi sprijin. Sunt bine camuflați şi înarmați cu aruncătoare de grenade. Nu trebuie să mergeți înainte pe şosea. Vă aşteaptă.

Colonelul Morun rămase interzis. Simți cum i se înmoaie picioarele. A fost atât de aproape de dezastru, şi nici nu a ghicit asta. A scăpat din nenumărate lupte şi era

gata să moară într-o ambuscadă. Providența divină i l-a scos pe bătrân în față. Recunoscător, întrebă:

– Cine ești dumneata?

Bătrânul zâmbi trist, dar răspunse cu mândrie:

– Eu luptam împotriva tancurilor înainte ca tatăl tău să se fi născut! Am fost sergent în armata română, am luptat la Odessa și în stepa kalmukă! Am fost decorat cu Coroana României pentru vitejie la Malaia Bielozorka! Am fost felicitat chiar de generalul Ion Dumitrache, comandantul Diviziei 2 Munte!

Fără să întoarcă capul, colonelul strigă:

– Ruță!

Căpitanul Ruță răsări ca din pământ:

– Ordonați, domnule colonel!

– Ia patru tancuri împreună cu infanteria și învăluie prin dreapta pe drumul care ți-l va indica domnul sergent! Îți va indica pe hartă poziția a două baterii de artilerie antitanc pe care le vei distruge din spate. Desemnează încă o grupare de patru tancuri ca și acoperire, pentru a angaja a doua baterie, ceva mai în spate de prima! Jumătate din infanterie te urmează cu TAB-urile și Jderii. Noi mergem înainte, pentru a le distrage atenția. Bagă de seamă, sincronizeză-te cu noi, altfel putem fi decimați!

– Am înțeles, domnule colonel! Dar unde este domnul sergent?

– Aici, alături de tine! zise colonelul Morun.

Apoi luă poziția de drepți în fața bătrânului și-l salută respectuos, cu mâna la caschetă. Silueta încovoiată se îndreptă ca prin farmec, răspunzând la salut. Apoi Morun

se răsuci pe călcâie şi se îndreptă spre tanc. În timp ce bătrânul vorbea cu Ruță, indicându-i cu mâna tremurândă câteva puncte pe hartă, tancul colonelului porni motorul. Într-un târziu, Ruță alergă la tancul său şi gruparea sa se rupse de coloană pornind pe un drumeag lateral. Restul coloanei porni. Atunci când tancul colonelului ajunse în dreptul bătrânului ce se dăduse la o parte împreună cu strănepotul său, Morun coborî şi îi întinse drapelul imens ce fluturase înainte prins de antenă.

– Sergent, ia-l, e al tău, l-ai câştigat la Malaia Bielozorka! Oricum, l-ai câştigat şi acum! apoi sări în tancul ce demară înainte, spre Tighina. Rămase aşa, pe jumătate ieşit din tanc, salutând spre bătrân până îl pierdu din vedere.

Unul câte unul, tancurile şi TAB-urile treceau prin dreptul bătrânului, cu militari ce urmau exemplul colonelului, salutându-l pe cel ce ce strângea la piept drapelul tricolor, iar băiețelul, cu ochii mirați la imensele blindate ce se scurgeau cu atâția oameni ce priveau spre ei cu mâna la cască, se întreba de ce străbunicul plânge atât de mult.

6 mai 2014, ora 23.40
Comrat, intrarea dinspre vest

Patrularea era o corvoadă neplăcută pentru oricine, cu atât mai mult cu cât era făcută într-o zonă de război, de

unde oricând te puteai aştepta la surprize, de multe ori letale. Caporalul Oliver Roşca ştia asta nu de acum, ci şi din patrulările din Afghanistan, acolo unde puteai fi oricând ţinta unui atac taliban. Dar nici aici nu era mai simplu, deoarece, în ciuda faptului că în Comrat găgăuzii continuau să parlamenteze cu trimişii moldoveni, erau mulţi care doreau ca situaţia să devină explozivă. De aceea, de data asta vor trebui să fie mai atenţi. Încă din cursul serii, înainte ca tenebrele nopţii să cuprindă întreg frontul, patru tancuri româneşti sosiseră şi patrulau demonstrativ prin faţa intrării spre oraş. Treptat, alte companii de infanterie se strecuraseră spre nord şi est, înconjurând practic oraşul. Odată încercuirea realizată, rând pe rând, militari din cordonul exterior îşi făceau simţită prezenţa, practic pentru a înştinţa locuitorii că sunt acolo şi gata de acţiune. Acest lucru se părea că va pune oarecare presiune asupra negocierilor de la primărie, dar acesta era şi scopul ascuns al comandamentului român. De aceea, patrularea în faţa poziţiilor comporta un oarecare risc. Iar riscul acesta, chiar în zona şoselei de intrare în oraş, a fost luat de caporalul Oliver Roşca, împreună cu cinci soldaţi din subordinea lui. Umblau precauţi, parcă cu teamă, ştiindu-se atât de aproape de o zonă potenţial ostilă. Spre ultimul punct de patrulare, li se alătură şi maiorul Vadim Dumitru, conducătorul trupelor moldovene, şi el îngrijorat de situaţia ciudată în care se aflau.

Oliver Roşca îl acceptă în patrulare, insistând să-l urmeze îndeaproape, al doilea în şirul ce urma să verifice posturile avansate ale românilor. Erau deja aproape de

postul doi, când liniştea nopţii fu străpunsă de o rafală prelungă. Înainte de a auzi focurile de armă, Roşca a perceput şuieratul gloanţelor ce zburau pe lângă el. Oamenii săi se aruncară la pământ, poziţionându-se spre ameninţare, gata de ripostă. Oliver Roşca se întoarse şi-l placă pe maiorul Vadim Dumitru ce rămăsese descumpănit, fără reacţie. Întinşi pe jos, îi şopti maiorului:

– Pe noi ne vor, domnule maior!

Din postul doi veni o ripostă sub forma câtorva rafale scurte, destinate mai mult spre a-i fixa pe agresori. Ordinul veni prin staţia radio, prin care Roşca recunoscu vocea superiorului său, căpitanul Cristescu.

– Roşca, i-am localizat şi îi fixăm cu foc din posturile patru şi şase. Sunt undeva în faţa acestora, la vreo trei sute de metri. Ia-ţi patrula şi învăluie din lateral. Vrem să-i capturăm, nu să-i eliminăm! Executarea!

Caporalul reacţionă imediat, la fel ca şi soldaţii săi. Dar înainte de a începe să se târască spre poziţia menţionată, maiorul Dumitru se agăţă de mâneca lui Roşca:

– Vin şi eu cu voi!

Roşca nu ştia ce să spună. Ezita, mai ales că maiorul moldovean nu avea experienţă de luptă, dar totuşi, ca şi grad, îi era superior. După o ezitare de câteva clipe, îşi dădu acordul, dar avertizându-l cu grijă:

– Capul jos, domnule maior! Urmaţi-ne şi rămâneţi jos!

Apoi îşi începură avansarea. O jumătate de oră mai târziu, caporalul Roşca era în faţa căpitanului Cristescu cu cei ce atacaseră trupele române. Agresorii se infiltraseră

până aproape de poziții și traseră asupra soldaților români de acolo. Rezulatul era dezastros pentru ei, fiind total surprinși de Oliver Roșca după ce fuseseră fixați de tirurile din adăposturi: un mort, doi răniți ușor și trei prizonieri valizi, cu mâinile la ceafă, sub supravegherea armelor băieților lui Roșca. Maiorul Vadim Dumitru încă tremura incontrolabil din cauza stressului, dar se ținea bine, deși văzuse în ultimele ore mai multă acțiune decât în toată cariera sa militară. Cu atât mai ciudată i se păru atitudinea căpitanului Cristescu față de caporalul Roșca, până la urmă mult inferior, cel puțin ca și grad. Căpitanul se apropie de Roșca și-i strânse mâna la piept, în stil șmecheresc, ca și unui vechi prieten, apoi îl bătu pe spate, spunându-i "Bravo, Oli!" în timp ce cu stânga îi ciufulea părul blond rebel ce-i ieșea de după casca dată pe spate. Iar caporalul zâmbea, adresându-se superiorului său cu apelativul "șefule". Ceva nu era în regulă în armata română, gândi maiorul Vadim Dumitru. Dar asta va rămâne de văzut mai târziu.

În mod sigur, schimbul de focuri provocase neliniște de cealaltă parte, iar poziția negociatorilor putea deveni sensibilă. Pentru a evita acest lucru, ba mai mult, pentru a convinge opoziția de seriozitatea propunerilor moldovene, Cristescu hotărî ca să returneze prizonierii, precum și corpul celui căzut, înapoi către găgăuzi. Asta va avea și greutate morală, acționând pozitiv asupra seriozității propunerilor moldovenești. Și nu numai moldovenești, deoarece Cristescu știa că printre negociatorii moldoveni se afla și un ofițer român în civil, care urma să apară în

ochii găgăuzilor ca şi politician moldovean.

Pentru asta, era nevoie de un gest elocvent şi cât mai rapid. Câteva reflectoare poziționate luminau drumul principal de acces spre intrarea în Comrat, făcându-l vizibil de la distanță. Pe această şosea, înaintau încet, cu steaguri albe în mâini, căpitanul Cristescu, în frunte, caporalul Oliver Roşca, urmându-l îndeaproape, şi şase soldați români cu armele îndreptate în jos, escortându-i pe cei cinci prizonieri care purtau pe targă trupul celui de-al şaselea căzut. Alături de ei, şi maiorul moldovean Vadim Dumitru. Drumul până la intrarea în oraş a decurs fără incidente, ba chiar la limita primelor clădiri, luminile stradale s-au aprins şi barajele de sârmă ghimpată au fost date deoparte pentru a lăsa cortegiul să treacă. O intersecție de drumuri, dintre cel principal şi două laterale menite să dirijeze circulația ocolitoare, era locul de întâlnire. Micul cortegiu a fost primit aici de un grup de vreo zece-doisprezece civili găgăuzi înarmați cu AK-47, aliniați în spatele unui individ spătos cu privirea întunecată, şi el înarmat cu o puşcă de asalt.

Ajuns la câțiva metri de ei, Cristescu dădu ordinul de oprire. Militarii români şi găgăuzii se priviră unii pe alții, pândind cel mai mic semn de ostilitate. Prizonierii depuseră targa jos, aşteptând.

Momentul se prelungi până când unul dintre găgăuzi, un tip îndesat şi vânjos ce purta un AK-47, se apropie încet studiind chipurile prizonierilor, ca şi cum ar fi încercat să recunoască pe cineva, lucru dificil în lumina destul de slabă. Pe măsură ce se apropia, deveni din ce în ce mai

nerăbdător, iar gesturile lui mai repezite. La final, după ce privi mai îndeaproape toți prizonierii, se repezi la targă și ridică cu un gest smucit pătura ce acoperea trupul fără viață. Rămase o clipă descumpănit cu pătura într-o mână, privind chipul livid, apoi scoase un răcnet neomenesc și dintr-o mișcare se aruncă asupra căpitanului Cristescu, aflat mai aproape de targă. Se aruncă necontrolat înainte, încercând să-și îndrepte în plin salt arma AK-47 de pe umăr spre ținta răzbunării sale feroce.

În prima fracțiune de secundă, căpitanul Cristescu rămase descumpănit, neașteptându-se la un astfel de atac. Imediat, instinctul de conservare îl făcu să se ghemuiască puțin, dar cu atenția rămasă mai mult spre ceilalți găgăuzi din față, care însă rămăseseră pasivi. Pregătirea sa de comandant îl făcu să acorde mai multă atenție celorlalți potențiali inamici, care ar fi putut deveni, prin intrarea lor în acțiune, un pericol iminent pentru oamenii săi. Siguranța sa proprie trecuse deja pe planul doi, știind că băieții săi nu vor reacționa la o atitudine ostilă decât după ordinul său. Astfel, rămăsese descoperit oarecum față de atacul imediat la propria persoană, în ideea de a-și proteja oamenii.

Găgăuzul se năpustea asupra lui cu ură oarbă, încercând să-și apuce arma cu mâna stângă. Caporalul Roșca, aflat în imediata apropiere a căpitanului Cristescu, reacționă imediat. Se aruncă înainte în salt, placându-l ca la rugby pe găgăuzul ce era aproape să se prăvălească asupra superiorului său. Cele două trupuri se rostogoliră îmbrățișate într-o luptă surdă, feroce. De ambele părți,

soldații reacționară instantaneu. O frematare se produse atunci când fiecare îndreptă arma spre cei din tabăra opusă, pierzând din vedere cele două trupuri ce se luptau cu ură pe viață și pe moarte. Prizonierii făcură o mișcare ca o tresărire, dar se relaxară în momentul când un strigăt de avertizare din partea soldaților români ce-i păzeau îi readuse la realitate. Armele a doi dintre ei și a maiorului Dumitru îi țintuiau, gata să secere orice acțiune evazionistă. Restul românilor aveau deja armele ațintite spre oponenții găgăuzi, care reacționară mai încet. Abia trei dintre ei apucaseră să-și ridice țevile automatelor, iar somațiile românilor îi făcură pe ceilalți să ezite. Românii ar fi putut să producă un măcel, să-i culce pe toți la pământ, dar n-o făcură. Disciplina soldaților profesioniști i-a făcut să aștepte ordinul superiorului, căpitanul Cristescu, chiar dacă degetele li se albiseră pe trăgaci. Dar ordinul nu veni, cel puțin nu încă. Cristescu încă spera că va putea salva situația.

O comandă răstită veni din partea găgăuză, apoi o ezitare se produse în rândul acestora. O nouă comandă, la fel de autoritară și categorică, fu urmată de gestul unanim al găgăuzilor care lăsară armele cu țeava în jos. Conducătorul lor, individul spătos cu privirile întunecate, avansă cu mâinile la vedere, cu automatul atârnându-i liber după umăr. Cele două trupuri continuau să se zvârcolească pe jos, stârnind nori de praf. Găgăuzul se apropia încet de ei. Cristescu își desfăcu catarama tocului de pistol de la șold, pentru a-i fi mai ușor să-l apuce. Uriașul spătos se apropie de cele două trupuri contorsionate în luptă, fără să-l bage

în seamă pe Cristescu, aflat la doi paşi de el.

În timp ce se lupta cu adversarul său, Roşca înțelese că acesta era mult mai puternic şi mai pregătit fizic. Dar asta nu însemna că deja pierduse partida. După ce-l placase hotărât, chiar dacă amândoi erau la pământ, reuşise până acum să evite o prinsoare din care n-ar fi putut scăpa şi care să-l facă să cedeze în fața forței fizice superioare. Se rostogolise cu el de nenumărate ori, evitând cu dibăcie fiecare priză definitivă. Încasase deja câteva lovituri, dar nu cedase lupta, ba dimpotrivă, lovise de fiecare dată când a avut ocazia. Dar adversarul său era făcut dintr-un aluat tare, şi nu reacționă la izbiturile sale. Ba chiar acum, sub privirile lui Cristescu şi ale găgăuzului ce părea un fel de comandant al lor, reuşise să-şi încolăcească un braț pe după gâtul său şi să strângă din ce în ce mai tare. Roşca luptă din răsputeri, dar bătălia părea deja pierdută. Întins pe spate, cu adversarul care se cocoțase deasupra lui, simțea brațul care-i prindea gâtul ca într-o menghină şi strângea din ce în ce mai tare, cu ură. Privirea care începea să i se întunece văzu gestul căpitanului Cristescu care scoate pistolul din tocul de la şold şi face un gest ca şi cum l-ar îndrepta spre cineva de deasupra lui. Brațul drept care încerca să se agațe de mâna care îl strângea de gât se destinse, odată ce privirea i se tulbură, vederea începând să-i joace feste, pete alburii ce dansau în câmpul vizual. Printre ele, un braț înarmat cu pistol ce se agită, ca într-o dispută cu cineva aflat înafara câmpului său vizual ce se obtura din ce în ce mai mult. Brațul său devenit aproape inert căzu moale pe lângă corp, întâlnind la şold mânerul

rece al baionetei. În creierul ce raționa din ce în ce mai greu din cauza lipsei de oxigen, instictul de conservare dădu o comandă către membrul ce a întâlnit posibila salvare. Practic din pur reflex, brațul lui Oliver Roşca apucă baioneta de mâner, o scoase din teacă şi o înfipse cu sete în trupul greu de deasupra sa. Din reflex, o şi răsuci între coaste, trăgând-o în sus.

Un urlet neomenesc îi răspunse, iar strânsoarea din jurul gâtului încetă ca prin farmec. Roşca trase avid o gură zdravănă de oxigen, dar nu se relaxă, ci dimpotrivă, ştiind că încă era în pericol, se răsuci răsturnând trupul de pe el. Ajuns deasupra lui, smulse baioneta din rană şi o propti cu vârful în baza gâtului adversarului, chiar în adâncitura de deasupra sternului. O simplă apăsare şi baioneta ar fi retezat traheea şi odată cu ea firul subțire al vieții. Privind în ochii care reflectau acum durerea în locul urii atroce, Roşca ezită. Atât de aproape şi uşor să ia viața unui om, dar atât de greu, chiar dacă acesta încercase cu câteva secunde înainte să o ia pe a lui.

Odată cu oxigenul adus de sângele care reîncepuse să-i irige creierul, țiuitul din urechi începuse să se estompeze, începând să perceapă frânturi de zgomote şi conversații. Îl auzea pe şeful găgăuzilor care striga spre el şi spre căpitanul Cristescu, îl putea ghici pe acesta din urmă aproape de el, cu pistolul în mână, pe care nu-l putuse folosi mai devreme ca să nu-l rănească în cazul în care ar fi tras în agresor, auzi, sau mai mult simți freamătul din rândul găgăuzilor, apoi ca răspuns din partea românilor declicul aproape imperceptibil al siguranțelor lăsate

de la armele automate. Apăsă puțin baioneta și un firicel de sânge răsări din gâtul găgăuzului acolo unde lama străpunsese pielea. O mână slabă de suferind îi prinse brațul, încercând să-l oprească și o umbră de panică traversă ochii suferinzi. Acum nu mai era un inamic furios și răzbunător, ci doar o ființă omenească ce lupta pentru propria viață.

Liderul găgăuzilor se agita frenetic, în imposibilitate de a acționa, atât el cât și oamenii săi fiind țintuiți de țevile pistoalelor mitralieră ale românilor și de privirile lor necruțătoare. Pentru ei, românii, lupta de la sol nu mai era a lor, era strict problema lui Roșca ce va face cu adversarul său, din moment ce era în legitimă apărare. Dar dacă cineva va interveni, vor acționa. Era scris pe fețele lor încruntate. Ei veniseră în pace, să le aducă prizonierii și pe cel căzut, iar ceilalți îi atacau neprovocat.

Vocea căpitanului veni de departe, de foarte departe:

– Oli, nu face asta, te rog! Noi nu suntem ca ei! Oli, te rog!

Brațul lui Roșca se înmuie și aruncă baioneta la o parte. Se răsturnă pe spate și rămase acolo, inspirând adânc, cu nesaț, aerul nopții, în timp ce ochii rătăceau pe cerul spuzit cu miile de stele reci, pe bolta întunecată. Căpitanul se apropie de el, se lăsă într-un genunchi și îi puse palma pe frunte. Șopti doar atât:

– Bravo, Oli!

Câțiva prizonieri găgăuzi ridicară rănitul și se grăbiră cu el spre marginea intersecției, spre trupele proprii. Comandantul lor, uriașul spătos, se apropie la trei pași de

căpitan. Cristescu se ridică, privindu-l .în față. Atunci uriașul luă o poziție de drepți și salută, spunând un singur cuvânt, în cea mai curată limbă românească:

– Mulțumesc!

Cristescu îi întinse mâna, pe care acesta i-o strânse. Găgăuzul mai zise doar atât:

– Era fratele său! ...și vărul meu...

Apoi mai salută o dată, se răsuci pe călcâie și se îndepărtă alături de oamenii săi ce purtau trupurile rănitului și a celui căzut cu câteva ore mai devreme. Românii plecară și ei, alături de maiorul moldovean Vadim Dumitru, cu mintea plină de întrebări fără răspuns.

XXXI

8 mai 2014, ora 18.00
Tighina, intrarea de la vest

Maiorul Morun observa prin binoclu trupele rusești de menținere a păcii, așa zise trupe de menținere a păcii, de fapt trupe de ocupație, de impunere a unui acord nelegitim republicii moldave, doar pentru a plasa teritoriul suveran sub o forță de amenințare și control, pentru a-i putea stăvili eventualele tendința de apropiere față de România. De fapt, trupele rusești cantonate în Transnistria, precum și forțele paramilitare întreținute din fondurile rusești, practic ca și întreg regimul separatist de la Tiraspol, avea doar rolul să mențină Moldova în sfera rusească, deoarece prin compunerea lor nu puteau reprezenta o amenințare credibilă pentru NATO, cu atât mai puțin un cap de pod împotriva flancului sudic al acestei alianțe. Până la urmă, rolul lor se reducea la a menține sub control Chișinăul,

pentru a-i trece pofta de veleități unioniste cu România, o psihoză continuă la Moscova, încă din anii ’90.

Războiul din 1992 a dus la ocuparea Tighinei de către transnistrenii sprijiniți direct și deschis de armata a XIV-a rusă, iar anii care au trecut au perpetuat acestă stare de lucruri, mai ales prin oscilația continuă a liderilor moldoveni între România și Rusia, cu precădere în ultimii ani dominați de puterea comunistă, care în final începea să încline tot mai mult spre Moscova, chiar dacă acest lucru ar însemna o cedare față de Tiraspol. Populația a sancționat dur puterea comunistă după alegerile din aprilie 2009, prin mișcările de protest nemaiîntâlnite până acum la est de Prut, dar lucrurile nu se puteau termina și nu s-au terminat aici.

Cert este, până la urmă, că s-a ajuns în luna mai a acestui an, un maior român să supravegheze prin binoclu pozițiile ruso-transnistrene de la intrarea de vest a Tighinei. Iar acest maior, pe nume Morun, să conducă o forță de atac formată din tancuri sprijinite de infanterie și regimente mecanizate, gata de a se arunca asupra orașului moldovean stăpânit de mai bine de douăzeci de ani de către ruși prin intermediul transnistrenilor. Iar maiorul Morun, în fruntea trupelor române, era decis să schimbe această stare de lucruri. El doar aștepta ordinul.

Și nu era singurul. Coloana de tancuri a colonelului Tomoioagă, de la Anenii Noi continuase spre sud, până la Zolotievca, apoi făcuse spre est, până la Gîsca, gata să ia Tighina dinspre sud. Întăririle de infanterie apucaseră să ajungă la ambele forțe de atac, la fel și suplimentările

de muniție și combustibil. Ambele coloane erau în deplinătatea forței de atac și ardeau de nerăbdare.

Maiorul Morun zâmbi când își aminti de întâlnirea sa cu colonelul Tomoioagă, chiar în centrul intersecției de la Anenii Noi. Aviația română pisase o coloană de aprovizionare și întărire a inamicului ce venea spre Chișinău, chiar după ce Morun rupsese dispozitivul advers din oraș și alunga elementele răzlețite spre est. Tancurile lui Tomoioagă tăiaseră retragerea, ba chiar o parte avansaseră spre oraș, prinzând trupele inamice în clește, de fapt într-un imens concasor ale cărui fălci necruțătoare îl reprezentau formațiile compacte de tancuri. Inamicul a fost zdrobit, au fost capturate imense cantități de material militar și luați sute de prizonieri, o mică parte din efectiv reușind să fugă pe la sud, unde negocierile din fața Comratului au întârziat închiderea cercului. Din fericire, la ora actuală găgăuzii de la Comrat au ajuns la un acord cu Halipa de la Chișinău, poate și motivați de prezența trupelor române și moldovene în zonă. Indiferent, cert este faptul că o forță importantă română, sprijinită de trupe din armata moldoveană, vine dinspre Comrat către Tighina, gata de a intra în acțiune, prin joncțiunea cu Tomoioagă, care astfel întărit, și-ar putea dirija o parte din forțe mai pe la sud, pe la intrarea dinspre Căușeni, dispersând astfel efortul defensiv al apărătorilor.

Morun rememoră cu ochii minții joncțiunea cu Tomoioagă la Anenii Noi, două tancuri TR-85M prăfuite, cu urme de gloanțe ricoșate pe blindaj, față în față în fruntea formațiilor, dar amândouă cu însemnele românești,

tricolorul. Doi comandanți extraordinari, privindu-se în ochi, obosiți, asudați, dar căzând unul în brațele celuilalt, sărutându-se pe amândoi obrajii, în uralele trupei. Soldații din ambele coloane s-au repezit unii la alții și s-au îmbrățișat, încingând pe loc o imensă horă românească a bucuriei. Cineva a avut inspirația să comute la difuzoare postul de radio public de la Chișinău, unde de ceasuri bune se transmiteau continuu cântecele regretaților Doina și Ion Aldea Teodorovici, decedați în 1992, pe versurile marelui poet basarabean Grigore Vieru, de asemenea răpus într-un accident de circulație în 2009. Din când în când, programul de cântece și marșuri patriotice era întrerupt de scurte știri ce reușiseră treacă cumva de plasa cenzurii militare. Chiar în toiul sărbătoririi, o voce gâtuită de emoție se suprapuse pe fondul muzical:

– "Chiar acum suntem informați că bravii soldați români sprijiniți de armata moldoveană au ocupat Anenii Noi, foarte aproape de Tighina. Dumnezeu să-i ajute și să le îndrume pașii!"

Anunțul fu primit cu urale de trupe, care începură să cânte în cor alături de postul de radio:

– "Basarabie frumoasă / Bun venit la noi în casă / Îți aducem pețitor, pețitor / Mândrul nostru tricolor!"

Imense drapele tricolore fluturau în vânt, soldați tineri se îmbrățișau cu populația civilă, lacrimi curgeau nestăvilite, din loc în loc câte un bătrân sau o bătrână, îmbrăcată în portul popular, îngenunchea și-și făcea cruce cu ochii spre cer, mulțumind Domnului că au apucat clipa aceasta.

Prin radio, către punctul de comandă al generalului Virgil Pintea, s-a transmis doar atât: “Tomo şi Hannibal şi-au strâns mâna!” Răspunsul a venit sec: “Felicitări, tare aş fi dorit să văd asta!”. Apoi au curs noile ordine de luptă. O victorie, oricât de categorică, nu este decât un pas înainte în război, iar războiul merge mai departe.

Soldaţii şi-au reocupat posturile, şi gruparea întărită a colonelului Tomoioagă a plecat mai departe, spre sud, iar după circa o oră a fost rândul maiorului Morun să plece. Şi iată-l ajuns aici, la o azvârlitură de băţ de Tighina ocupând şi fortificându-şi poziţia, dar totuşi gata de atac. Dar înainte de asta, trebuia să lase o posibilitate de ieşire onorabilă a adversarului, după cum spunea însuşi Sun Tzu, părintele strategiei. Chiar dacă, Morun deja ştia, inamicul nu o va accepta. Dar trebuia făcută.

Era timpul. Maiorul Morun lăsă binoclul şi se căţără pe locul din dreapta al Hummerului ce pornise deja motorul. Maşina de teren porni şi avansă încet, ca să poată fi văzută, mai ales imensul steag alb ce fâlfâia prins de o antenă de pe capotă. Mergeau să parlamenteze. Din spate erau urmăriţi nu numai de ochii aţintiţi pe cătările armelor, ci şi de obiectivele puternice ale camerelor de filmat aduse de echipele de reporteri români şi străini îmbarcaţi alături de trupele lui Morun.

Hummerul mergea încet pe şosea, chiar spre punctul de control al trupelor ruse şi transnistrene. Pe nimeni nu mira acest lucru, cei ce menţineau pacea o făceau împreună cu una din părţile în conflict. Mai aveau cam o sută de metri, atunci când un soldat rus ieşi şi se postă în mijlocul

şoselei, făcându-le semn să oprească. Maşina stopă în faţa lui şi aşteptă mai bine de zece minute. În sfârşit, din postul de control apăru un ofiţer superior rus care se îndreptă spre maşină. Maiorul Morun coborî şi-l aşteptă.

Pe poziţia românilor, Peter Flare nu-şi mai putea controla nerăbdarea. Era nervos şi bătea darabana cu degetele pe tăblia transportorului blindat ce-l adusese până aici. Din cinci în cinci secunde îl întreba pe Gordon dacă filma şi prinsese totul, iar la răspunsul invariabil pozitiv al acestuia, în loc să se liniştească, devenea tot mai agitat, tremurând din picior. Experienţa îi spunea că ceva se va petrece.

Colonelul rus se opri în faţa maiorului Morun fără să-i răspundă la salut. Morun se făcu că nu observă, apoi îi întinse o foaie de hârtie. Rusul aruncă o privire pe ea şi o dădu dispreţuitor la o parte, făcându-se că nu înţelege. De asemenea, ridică din umeri atunci când Morun i se adresă în engleză. Imediat îşi făcu apariţia din maşină un căpitan moldovean care făcu serviciul de translator în rusă, astfel încât ofiţerul rus să nu poată avea altă soluţie decât să răspundă cumva.

– Domnule colonel, începu Morun, v-am înmânat copia decretului semnat ieri de preşedintele Republicii Moldova conform căruia armata moldoveană, alături de cea română este îndrituită să preia controlul asupra tuturor teritoriilor moldoveneşti, aşa cum sunt ele recunoscute de ONU încă de la declararea independenţei din 1991.

– Dar noi suntem recunoscuţi ca şi forţe de menţinere a păcii de către OSCE în urma conflictului din 1992, iar

conducerea actuală a Moldovei...

– Conflict pe care voi l-ați provocat! Iar conducerea actuală a Moldovei a fost recunoscută de Adunarea Generală a ONU în sesiunea extraordinară de ieri.

– Rusia, ca şi membru permanent al Consiliului de Securitate...

– Rusia, ca şi parte direct interesată, nu şi-a putut exercita dreptul de veto, aşa că hotărârea ONU rămâne definitivă. La fel ca şi măsurile ce decurg de aici.

– Dar realitatea din teren...

– Domnule colonel, realitatea din teren suntem noi doi, tu şi cu mine. De acceptul sau refuzul dumitale depinde ce se va întâmpla de acum înainte. Ai aici, zise arătând spre foaia de hârtie, un termen de două ore pentru a accepta sau refuza preluarea controlului asupra Tighinei de către soldații mei. Peste exact două ore, începând de acum, trupele mele vor porni spre Tighina să instituie controlul legitim al guvernului moldovean, aşa cum este el recunoscut de ONU. Dacă trupele de sub comanda ta vor riposta, vor fi considerate ca şi ostile şi tratate ca atare. Ține minte, ai o mare responsabilitate aici! Ordinele mele sunt clare, să iau Tighina, şi asta voi face, cu sau fără concursul dumitale!

– Tovarăşe maior, ține minte ce a pățit Georgia în 2008, atunci când...

– Georgia e Georgia, Moldova e Moldova, iar România e România! Iar România este membru cu drepturi depline a NATO, iar un atac asupra soldaților români ar putea avea consecințe grave, deci ai grijă ce faci. Riposta noastră va

fi pe măsură, dar ar putea implica şi alte aspecte nedorite nici de mine, nici de tine! Un lucru este clar! Peste două ore pornim spre Tighina! Ce va fi de acum încolo, e decizia ta!

– Nu am ordine...

– Dar ai două ore ca să le obţii! Acum este 18.22. La 20.22 expiră termenul!

Morun salută, se răsuci pe călcâie şi urcă în Hummer. Maşina se întoarse şi porni înapoi, nu înainte de a-i arăta de la geam colonelului rus două degete ridicate, semnificând cele două ore rămase. Rusul primise mesajul şi înţelese gravitatea lui. Ştia că avea în faţă un comandant nebun, gata să se arunce asupra lui cu toate forţele disponibile, doar fiindcă aşa dorea el. Iar aceste forţe includeau şi un număr deloc neglijabil de tancuri. Iar cei ce le conduceau, şi trupele care le însoţeau, erau profesionişti de înaltă clasă. O dovediseră cu prisosinţă cu ucrainenii, dar mai mult decât atât, cu două zile în urmă, pe străzile Chişinăului.

Pe scurtul drum înapoi, şoferul, deşi tăcut până atunci, nu se putu abţine:

– Domnule maior, permiteţi să raportez?

– Spune, sergent!

– N-ar fi trebuit să fiţi, totuşi, ceva mai maleabil?

Morun zâmbi.

– Dacă va cere o prelungire rezonabilă a termenului, normal că voi accepta. Dar nu voi admite nicio tergiversare vădită. Poate tu nu-ţi dai seama, dar ei nu fac altceva decât să încerce să câştige timp. Trebuie să ţii cont şi de un

alt aspect, la 26 iunie 1940, ne-au dat patruzeci şi opt de ore să evacuăm totul din Basarabia şi Bucovina de Nord, şi nici acest termen nu a fost respectat. În acest termen au fost ucişi sute de români şi alte mii capturați. În interval de un an, până la recuperarea Basarabiei şi Bucovinei în urma izbucnirii războiului la 22 iunie 1941, deci în mai puțin de un an, ruşii sovietici au ucis peste treizeci de mii de moldoveni şi deportat alți trei sute de mii. Eu le-am acordat un termen rezonabil, de două ore, ca să se decidă să nu intervină. De aici încolo, este strict problema lor. După părerea mea, ei vor trage asupra noastră şi ne vom bate cu ei. Ceea ce ai văzut aici a fost o pierdere de vreme, dar trebuia făcută, ca să fim noi cu cugetul împăcat. Ruşii nu au renunțat la nimic din imperiul ce l-au cucerit, n-au cedat nimic fără luptă. Iar noi va trebui să ne facem datoria, nici mai mult, nici mai puțin. Dacă te-ai prins în horă la Anenii Noi, trebuie să joci şi în piața din Tighina, sau poate din Tiraspol. M-ai înțeles, sergent?

– Da, domnule maior!

Înainte de a coborî în mijlocul soldaților ce-l aşteptau, şoferul i se mai adresă o dată lui Morun.

– Domnule maior!

– Da, sergent!

– Sunt întrutotul de acord cu dumneavoastră! Dumnezeu să ne ajute!

– Amin! făcu Morun sărind din Hummer.

8 mai 2014, ora 19.30
București

– Cafeaua asta nu mai are nici un efect! zise Dăianu împingând ceașca pe masă cu o strâmbătură de dezgust.

Sorescu aprobă din cap. Într-adevăr, după atâtea zile de încordare și nopți nedormite, în care abia reușiseră să fure câteva ore de somn, și acelea pe apucate, orice stimulent părea fără rost. Privirea i se îndreptă spre Pușcaș, care încă se juca cu ceașca, absent.

– Deci, care e planul?

Pușcaș tresări:

– Ce a zis președintele?

– În seara asta, cam într-un sfert de oră va semna un decret referitor la cetățenia română, care sună aproximativ așa: "Articol unic: Toți cetățenii ai căror părinți sau bunici au fost cetățeni români și nu au renunțat de bunăvoie la cetățenia română, dobândesc automat cetățenia română". Cu asta, toate argumentele folosite în Georgia anului 2008, cum că ei intervin să-și apere cetățenii, se întorc împotriva lor. Pe lângă decretele lui Halipa, noi suntem îndreptățiți să ne apărăm cetățenii. Mișcare bună.

– Bine, bine, foarte bine! zise Pușcaș. Din punct de vedere militar, colonelul Morun le-a acordat trupelor rusești, mă rog, celor oficiale de menținere a păcii, un ultimatum de două ore să părăsească pozițiile și să nu intervină. Ultimatumul expiră, făcu o pauză să se uite la ceas, într-o

jumătate de oră.

– Şi ce faci, ataci la 20.22?

– Nu, la 21.15 trupele de tancuri ale lui Morun vor porni dinspre vest. La 21.30, tancurile lui Tomoioagă vor lovi dinspre sud.

– De ce?

– Uite, planul de atac al lui Pintea este foarte bun, de fapt este grozav. Am adus câteva modificări, pe care le-am analizat cu generalul Pintea. Am ținut seama de câțiva factori, inclusiv de situația de ansamblu, mă refer aici la cea din Georgia.

– Chiar, care e situația în Georgia?

– Lupte de stradă în Batumi. O coloană ruso-abhază a pornit de-a lungul coastei, din Abhazia spre Batumi. Colonelul Leon Turashvili intenționează să o fixeze la nord de Poti şi să o atace din flanc la aceeaşi oră, 21.15, ora României. Cred că în câteva ore va ataca Abhazia, prin defileul Kodori.

– Foarte bună ideea cu sincronizarea, recunoscu Dăianu.

– În plus, le mai lăsăm timp ruşilor să se decidă. Poate se vor hotărî să renunțe la intervenție. Dacă nu, ei se aşteaptă la un atac la ora 20.22, dacă nu se produce la ora aşteptată, vigilența lor va scădea în timp. Poate vor crede că am renunțat la ofensivă, că ne-am muiat de spaimă, aşa că ofițerii, chiar şi soldații, se vor retrage să bea o votcă, ca în fiecare seară de până acum.

– Dar un atac de noapte nu va fi mai dificil pentru noi?

– Doar la prima vedere. Soarele apune la 20.41 deasupra Tighinei. Noi suntem net superiori din punct de vedere al dispozitivelor de vedere pe timp de noapte, NVG. Pe întuneric ne vor putea viza mai greu, acesta ar putea fi un avantaj major.

Puşcaş aruncă o privire pe o foaie de hârtie din fața sa, înainte de a continua:

– Încă ceva. Se deschid şi alte fronturi. Se semnalează lupte locale pe platourile de la Cocieri şi Coşnița, în intrândurile de la est de Nistru deținute de moldoveni încă din 1992. Se pare că partizanii lui Vasili Gruşenco, paznicul lui Halipa, nu mai au răbdare, sau poate transnistrenii au încercat să ocupe intrândurile de la coturile Nistrului. Ne interesează foarte mult podul de la Vadul lui Vodă, acolo unde Tomoioagă, prevăzător, a lăsat două tancuri şi trei TAB-uri cu infanterişti. Voi trimite infanterie de susținere, nu trebuie să pierdem nici un metru de teren, mai ales că Cocierii şi Coşnița pot reprezenta capete de pod importante în Transnistria, fie doar pentru a distrage atenția inamicului. Vom apăra pozițiile alături de partizanii moldoveni.

– Dar infanteria nu trebuie să fie prea numeroasă, pentru a nu slăbi forța de atac de la Tighina, unde e nevoie de fiecare armă, şi vor trebui să aibă armament greu, în cazul în care vor fi atacați de blindate, zise Dăianu.

– Desigur. Dacă sunt atacați de blindate, cu atât mai bine, va trebui să-i fixăm pe loc, rezistând, chiar dacă suntem nevoiți să ne retragem prin luptă. Ar fi ideal să atragem cât mai mulți inamici aici, deoarece acele blin-

date nu vor ajunge la Tighina. Voi vorbi cu Pintea, va trebui să trimită nişte vânători de munte la Cocieri, cu ceva tunuri antitanc, iar la Coşniţa cred că "Scorpionii Roşii" vor fi disponibili, cel puţin o parte din ei.

– Dar parcă erau la Comrat...

– Da, dar cum spuneam, la Comrat a învins diplomaţia. Se negociază depunerea armelor şi integrarea parţială a unora din trupele paramilitare într-o forţă mixtă de poliţie româno-găgăuză. Chiar sunt unii găguzi care au depus cerere de înscriere în armata moldoveană, respectiv română.

– Interesant, cum aşa? sări Tiberiu Enea.

– Pintea zicea că ai noştri au dat dovadă de mult profesionalism în ceva incidente ce puteau degenera. Raportul încă nu este prea clar, dar se pare că ai noştri au fost atacaţi, adversarii capturaţi şi predaţi înapoi găgăuzilor, apoi aceştia l-au atacat pe căpitanul Cristescu, conducătorul "Scorpionilor Roşii", a intervenit un soldat care a cruţat atacatorul, încă nu e prea clar ce-a fost acolo. Oricum, găgăuzii au fost impresionaţi şi convinşi că nu le vrem răul şi că au fost constant minţiţi de propaganda rusească, care n-a făcut nimic pentru ei în ultimii douăzeci de ani. Negociatorii noştri au fost şi ei foarte convingători în negocieri, garantând participarea găgăuzilor în parlamentul românesc, aşa cum au ungurii, ca o dovadă fiind faptul că toate minorităţile din România sunt recunoscute, au drepturi şi au reprezentanţi în parlament. Au mai fost şi promisiuni de investiţii în regiunile locuite de găgăuzi, astfel ca standardul lor de viaţă să ajungă în scurt timp la

un nivel apropiat oricăror cetăţeni UE. Propuneri foarte tentante, nu credeţi?

– Vom putea să le ţinem?

– Va trebui, cu orice preţ! Acceptând, vor deveni cetăţeni ai României, cu aceleaşi drepturi şi obligaţii. Iar noi va trebui să investim masiv în întreaga Basarabie, pentru a o ridica economic, deci implicit în regiunile locuite de găgăuzi. Vor fi şi ei fraţii noştri, cetăţeni români cu drepturi depline, şi în acelaşi timp cetăţeni ai UE.

– Veşti foarte bune, dar trebuie să rămânem în gardă.

– Evident, dar pot trimite o parte din trupe pe front, nu?

– Da, asta da.

– Referitor la Tighina, atacul de noapte poate reuşi, dar numai cu o condiţie, ca ei să nu-şi poată aduce ajutoare de peste Nistru.

– Planul lui Pintea prevede şi posibilitatea asta. La ora H+2, respectiv la 23.15, trupele noastre de comando vor fi desantate la capul podului dinspre Tighina. Orice transport de blindate peste pod, de la această oră, va fi atacat masiv de elicopterele noastre, apărate de aviaţie. Capul podului va fi fortificat şi apărat din două părţi, dinspre oraş şi dinspre pod, împotriva celor care ar reuşi să treacă. Mai mult, dacă comandoul nu va putea ţine podul, îl va arunca în aer. Cu părere de rău, deoarece l-am putea folosi pentru dezvoltarea unor ofensive viitoare. Oricum, principala sarcină a grupării de blindate a colonelului Tomoioagă, de la sud, va fi atingerea şi menţinerea capului de pod, ocupat în prealabil, izolând astfel oraşul.

– Foarte bine gândit, astfel apărarea transnistreană a Tighinei va fi prinsă între două fălci de oțel formate din din tancurile lui Morun și ale lui Tomoioagă, de data asta susținute de infanterie! Aceste fălci ale concasorului îi vor putea zdrobi, lăsându-le loc de scăpare doar spre nord.

– Da, dar acolo vor fi așteptați de vânătorii de munte!

– Excelent, dar care sunt trupele de comando de la pod?

– Batalionul 1 Operațiuni Speciale "Vulturii", întăriți cu elemente din Detașamentul 495 al colonelului Dorinel Iancu. Nu mă îndoiesc că Iancu, după cum îl știu și l-am văzut până acum, în două războaie plus Irak și Afghanistan, va fi acolo, primul la capul de pod.

– De acord, zise Dăianu, dar cred că și tu știi un lucru.

– Care?

– Dacă Tighina nu cade până mâine seară, în proporție de 75% am pierdut Transnistria, și poate chiar războiul!

– Da, profesore, știu, de aceea atac în noaptea asta cu tot ce am!

XXXII

8 mai 2014, ora 21.10
Ursoaia, la sud de Tighina

Sergentul Mihnea Avram aştepta. O mare parte din viaţa soldatului se petrece aşteptând. Aşteptând să înceapă antrenamentul, aşteptând veşti sau întăriri, aşteptând să reacţioneze inamicul, sau, ca şi în cazul de faţă, aşteptând să intre în acţiune. Iar de fiecare dată, aşteptarea îţi dădea prilej de reflecţie. Sau, mai profund, de meditaţie. Aveai ocazia să te gândeşti la tot ce ai realizat sau ai fi vrut să realizezi, să faci planuri şi analize asupra vieţii tale de până acum, să meditezi ce vei face cu acest dar divin, viaţa, dacă vei reuşi să treci cu bine peste următoarele încercări. Este un moment de bilanţ, şi nu numai. Este un moment de aducere aminte a celor ce nu mai sunt, a camarazilor căzuţi, a celor care, deşi ai dori enorm de mult, nu mai pot

fi alături de tine, tocmai când ai avea mai multă nevoie de ajutorul lor.

Ca de fiecare dată, gândul îi zbură la acea zi de 3 aprilie 2009, în Afghanistan, atunci când căzuse la datorie comandantul său, căpitanul Petre Tiberius. Rememora a nu ştiu câta oară fiecare minut, fiecare clipă a acţiunii, fiecare gest şi fiecare imagine. O făcea şi în vis, când se trezea transpirat şi tremurând, chiar şi după atâţia ani. Totul se termina cu imaginea elicopterului MEDEVAC care ridica trupul căpitanului, stârnind norii de praf care îl obligau să închidă ochii. Aici se termina rememorarea, aici, de unde practic începuse cariera sa în rândul Batalionului 1 Operaţiuni Speciale “Vulturii”. Deoarece el aşa considera, acea zi în care primise botezul focului, în care pentru prima oară ucisese cu mâna sa un inamic, era ziua în care devenise ceea ce şi-a dorit din copilărie: un soldat profesionist de elită, în slujba ţării sale.

Iar cariera i-a urmat un curs ascendent. Îi plăcea să creadă, în interiorul secret al fiinţei sale, că spiritul militar al căpitanului Petre Tiberius îl călăuzea. A murit un luptător, s-a născut un altul, îi plăcea să spună de fiecare dată când dădea de greu, când simţea că a căzut şi nu se mai poate ridica. Aceste vorbe, aceste gânduri, peste care se suprapunea figura căpitanului Petre Tiberius, aveau de fiecare dată un efect miraculos. Nimic nu putea sta atunci în faţa puterii voinţei descătuşate. Se ridica şi o lua de la capăt, cu o energie superioară celei iniţiale. Şi dobora, de fiecare dată, orice obstacol. Devenise ceea ce se numea un luptător, nu numai ca şi profesie, dar şi în viaţă.

Au mai urmat alte misiuni, în Afghanistan sau unde țara l-a trimis. Pretutindeni a fost primul, s-a bătut cu o energie şi un dispreț față de pericol care i-a făcut pe superiori să-l avanseze, mai întâi caporal, apoi sergent. Cu modelul său în minte, a făcut cursuri de paraşutism, de alpinism şi se înscrisese pentru scafandri. A ajuns omul de bază în plutonul său. La conducerea companiei s-au schimbat mai mulți ofițeri, toți bine pregătiți, dar în timp, aceştia au fost transferați primind alte misiuni. Oricum, niciunul nu se ridica la nivelul căpitanului Petre Tiberius, cel puțin aşa considera el.

Dar ultimul, cel actual, rămânea şi acum o enigmă pentru el. Apăruse brusc, în urmă cu un an şi jumătate, în uniformă de căpitan, după ce timp de două săptămâni rămăseseră fără comandant de companie, tot în urma unui transfer. Cu o vârstă nedefinită, undeva în jurul a patruzeci de ani, un ins zdravăn, pe la un metru şi optzeci înălțime, bine legat şi foarte agil în mişcări. Ceea ce era mai important, respira autoritate prin toți porii. Şi nu orice fel, ci şi una bazată pe experiență, şi nu orice fel de experiență. Din prima clipă în care l-a văzut, Mihnea a înțeles că avea în față un luptător, şi nu orice fel de luptător. Un veteran al tuturor bătăliilor, asta părea. Şi poate asta şi era.

În fața companiei, poziționată în careu, s-a prezentat simplu:

– Sunt căpitanul Mihai Motrescu şi din acest moment sunt comandantul vostru!

Privirea i s-a rotit în cerc, prinzându-i pe toți într-o căutătură de gheață, apoi a continuat:

– La mine există o singură regulă! Nu veți face nimic din ce nu pot face eu! Dar dacă nu faceți ce fac eu, ați zburat! Sau, vreau să văd că vă străduiți, iar atunci veți avea o a doua şansă!

Inițial, Mihnea a crezut că blufează. A mai auzit el astfel de discursuri, care ulterior s-au dovedit apă de ploaie. Aşa a crezut şi de data asta. Încă un îngâmfat care se ascunde în spatele autorității de comandă. Totuşi, o privire în ochii cenuşii şi reci l-au făcut să aibă unele rețineri în aprecierea de la început.

Ideea preconcepută a început să i se clatine chiar din a doua zi, la terenul cu obstacole. Văzând cum soldații se precipită sau cad şi chiar renunță pe traseu, căpitanul a smuls echipamentul unui soldat din apropiere, ba pe deasupra şi-a luat şi câteva încărcături de aruncător, ca şi o greutate suplimentară. S-a întors spre el, sergentul Avram, şi i-a strigat:

– Cronometrează!

Apoi s-a avântat pe traseu. A trecut peste obstacole, s-a târât pe sub sârma ghimpată, s-a cățărat pe frânghie, a traversat groapa cu noroi şi lacul, iar din goană a doborât din orice poziție toate țintele apărute, cu rafale scurte, de trei cartuşe.

Segentului nu-i venise să creadă. Posibil să fi fost un record pe unitate. Căpitanul Motrescu a revenit la baza de plecare şi a zis, fără ca măcar să gâfâie:

– Aveți cinci zile să ajungeți pe aproape, toleranță de treizeci de secunde şi zece puncte la ținte. Cine mă depăşeşte, îl voi recompensa.

După care a plecat. Mihnea nu s-a mai mirat văzându-și camarazii exersând în următoarele cinci zile până cădeau de epuizare. Inclusiv noaptea. Chiar și el, care se considera într-o condiție fizică de invidiat, a petrecut o jumătate de noapte traversând în fugă trăgând rafale scurte pe terenul de instrucție. Nu știa cum, dar la capătul celor cinci zile, toți, mai puțin de patru soldați, s-au înscris în baremul impus de căpitanul Motrescu. Cei patru și-au cerut singuri transferul către o unitate de parașutiști, respectiv Detașamentul 495 Operațiuni Speciale "Ștefan Soverth", unde au fost acceptați imediat. În schimb, nimeni nu a reușit să depășească timpul căpitanului, chiar el, sergentul Avram, s-a aflat la șase secunde și patru puncte la trageri, cam al optulea în urma căpitanului.

După patru luni de pregătire, nimeni nu mai îndrăznea să crâcnească în fața căpitanului. Era suficient un sfert de ordin sau un gest, pentru ca soldații săi să se arunce înainte fără ezitare ca să-l îndeplinească, deoarece ei știau deja, căpitanul lor era făcut dintr-un aluat deosebit, iar faptele îi precedau vorbele. Mai ales că nimeni nu știa de unde apăruse acest căpitan, la care unități fusese anterior. N-au putut afla nimic, chiar dacă a apelat la un prieten care avea acces la dosarele ofițerilor. I-a spus doar că fișierul căpitanului Mihai Motrescu nu poate fi accesat. Acest lucru nu a avut nici un fel de influență asupra prestigiului de care se bucura căpitanul în ochii companiei.

Iar relația devenise reciprocă. Prima dată când s-au convins de asta a fost la nici trei luni după ce devenise comandantul companiei. Fiind sâmbătă seara, mai mulți

primiseră o învoire de câteva ceasuri, chiar dacă se aflau concentrați pentru pregătirea de luptă în vederea următorului tur de şase luni în Afghanistan. Trei dintre soldați au făcut ceea ce făceau militarii din timpuri imemoriale când primeau o învoire departe de casă: au plecat la o crâşmă. Din păcate pentru ei, dar şi pentru adversarii lor, au ales o bombă rău famată de la periferia oraşului Târgu Mureş. Acolo au nimerit la o masă alăturată de una ocupată de vreo opt etnici maghiari destul de înfierbântați de alcool. La un moment dat, aceştia au început să cânte în ungureşte cântece şovine, iar la protestul unui ins de la o altă masă, unul dintre cei opt, cel mai făcut, s-a ridicat şi s-a îndreptat amenințător spre el. Tipul vizat a încercat să discute împăciuitor împreună cu comeseanul său, dar ungurul a luat un pahar de pe masă şi i-a strigat că uită afrontul dacă vor bea împreună pentru Ungaria mare. Cei doi dădură din cap în semn că nu, fapt care îl făcu pe maghiar să se enerveze şi mai mult, stimulat de alcoolul îngurgitat până atunci. Furios mai ales că se făcea de râs în fața prietenilor săi, trânti paharul care se făcu țăndări de podea. Cu stânga îl apucă de gât pe cel mai la îndemână, care nu putu face nimic altceva decât să încerce cu vorba să-l îmbuneze pe sălbatic.

Atunci unul dintre soldați, toți trei erau îmbrăcați în haine civile, îl apucă de umăr şi-l strânse. Strânsoarea era suficient de puternică ca să-l facă pe ungur să-i dea drumul celui de la masă. Soldatul i-a spus calm că el va bea alături de el pentru Ungaria mare, cu condiția ca după aceea să bea împreună un pahar pentru Avram Iancu. Acesta păru

un afront suprem, deoarece ungurul şi-a, repezit pumnul spre noul adversar, iar acesta a ripostat tot cu pumnii. Comesenii de ambele părţi au sărit de pe locurile lor şi a urmat o bătaie generalizată, ca-n filme, cu mese rupte şi scaune sparte.

Într-un târziu au intervenit poliţia şi jandarmii, care cu greu au reuşit să potolească spiritele. Cert este faptul că cei trei militari în civil, prinşi în febra luptei, au rezistat şi au ripostat dur inclusiv împotriva bastoanelor de cauciuc mânuite poate cu prea mult zel de către jandarmi.

A doua zi dimineaţa, căpitanul Motrescu însoţit de sergentul Avram, pe post de şofer al unui Aro Spartana, descindeau în faţa sediului poliţiei din Târgu Mureş, cerând eliberarea subordonaţilor săi. Un comisar de poliţie a încercat să protesteze, dar căpitanul i-a tăiat-o scurt:

– De ce fapte sunt acuzaţi oamenii mei?

– Tulburarea ordinii publice, bătaie, distrugere, şi încă nu ştiu ce acuzaţii le vor mai fi aduse ulterior!

– Bine, dacă încă nu ştii, cer să-mi fie daţi mie în custodie până la elaborarea acuzaţiilor!

– Dar nu se poate...

– Domnule comisar, te asigur că arestul batalionului este mult mai dur decât cel al poliţiei, dacă asta vrei să auzi. În plus, băieţii ăştia în câteva zile vor pleca în Afghanistan, să-şi servească patria, iar eu nu mă voi lipsi de câţiva luptători deoarece voi încă nu le-aţi definitivat acuzaţiile! Dacă insişti să fie reţinuţi, voi fi bucuros să te accept pe dumneata ca şi voluntar în locul lor, servind, bineînţeles sub ordinele mele împotriva talibanilor! Un

mic amănunt, noi nu apărăm ceva, nu protejăm convoaie sau alte mărunțișuri militare, noi căutăm și distrugem talibanii unde îi găsim! Poate împreună, pe câmpul de luptă, vom găsi modalități să ne înțelegem mai bine! Dacă nu, hai să n-o mai lungim, dă-mi băieții și te asigur că vor fi la dispoziția procurorului de caz, atunci când va fi momentul, sau când se vor întoarce din misiune, dacă se vor întoarce! Dacă nu poți lua decizia asta, du-mă la cel ce poate, dar hai să nu mai pierdem vremea!

Comisarul i-a aruncat o privire ucigătoare, a plecat și nu a mai revenit. Oricum, un sfert de oră mai târziu, cei trei împricinați erau urcați în Aro și transportați la sediul batalionului. Cei trei n-au petrecut nici măcar o oră la arest, au fost scoși rapid din ordinul căpitanului și alergați în ținută completă pe terenul de instrucție cu greutăți suplimentare în rucsacuri. După două ore, când se prăbușiră epuizați, căpitanul Motrescu, apropiindu-se de ei, le aruncă o privire scurtă înainte de a ordona:

– Voi doi, la dormitoare și vă curățați ținuta, iar tu, zise indicându-l pe al treilea, încă două ture în pas alergător! Executarea!

Nimeni nu zise nimic, ci doar se grăbiră să execute ordinul. Sergentul Mihnea Avram, privindu-l pe nefericitul ce alerga clătinându-se, dar fără să crâcnească, nu se putu abține să nu-l întrebe pe căpitan:

– De ce, domnule căpitan? De ce el?

Motrescu se întorse încet spre el, țintuindu-l cu ochii cenușii și reci. Oare omul acesta nu zâmbea niciodată?

– Este logic, sergent! Le trebuie un exemplu! Iar aces-

ta, indică spre soldatul ce se împleticea pe traseu, are un ochi învinețit și respiră mai greu, semn că a încasat câteva lovituri puternice în coaste. Data viitoare, în mod sigur va fi mai atent!

Coborî vocea în așa fel încât să nu fie auzit de nimeni altcineva:

– Sergent, plecăm la război, am nevoie de fiecare om în deplinătatea forțelor, și nu voi tolera vreo abatere la scăderea capacității de luptă a companiei! Dacă dorea să se bată, nu trebuia să se lase rănit! Dacă s-a lăsat rănit, va trebui să mă convingă, nu numai pe mine, ci pe toți camarazii săi, că este capabil să-și facă datoria! Fiindcă mâine, de el va depinde viața altor câțiva camarazi de-ai noștri! Nu uita asta, când plecăm la război, nu ne aparținem, ci aparținem camarazilor noștri! Și țării, bineînțeles!

Ca un declic, în memorie îi reveni scena din Afghanistan, cu căpitanul Petre Tiberius căzând la datorie. Da, într-adevăr, și el a aparținut camarazilor săi, soldaților pe care i-a condus în luptă. Alergând în fruntea lor, a atras asupra sa gloanțele ucigașe care, poate altfel, i-ar fi secerat oamenii.

În anii care au trecut s-a convins de justețea vorbelor căpitanului Motrescu, în misiunile din Afghanistan, Irak, Africa și din alte părți, dar mai mult ca oricând, le înțelegea sensul acum, când privea cerul întunecat spre Tighina, doar la câțiva kilometri de intrarea de sud a orașului.

Lângă el apăru Fabian, camaradul și prietenul său cel mai bun de ani de zile. Câteva clipe amândoi păstrară tăcerea, până când primele explozii bubuiră la nord-vest

de ei, semn că tancurile maiorului Morun porniseră la atac. Privind la străfulgerările de lumină, Fabian întrebă:

– Încă meditezi, Mihnea?

Avram răsuflă adânc.

– Da, poate este o ocazie unică, poate ultima. Ce face Şeful?

Apelativul “Şeful” se generalizase în rândurile companiei când se referea la căpitanul Mihai Motrescu. Fabian zâmbi.

– Stă cu colonelul Tomoioagă lângă tancul acestuia şi îşi povestesc ultimele bancuri. Poate n-ai să crezi, dar am trecut pe lângă ei, şi i-am auzit cum râd ca nebunii!

Câteva clipe niciunul nu zise nimic, până când Fabian şopti:

– Nu ştiu ce crezi tu, dar eu cred că Şeful ori este cel mai mare războinic pe care l-am cunoscut, ori cel mai mare impostor din istorie!

Mihnea zâmbi în întuneric, cu ochii spre străfulgerările de lumină de la nord-vest, de unde răzbăteau bubuiturile îndepărtate.

– De acord, dar eu aş înclina spre prima variantă, mai ales că l-am văzut în luptă în Afghanistan şi în alte locuri, nu crezi?

– Ba da, tocmai pe asta mizez acum, când vom pleca la cea mai aprigă bătălie pe care am văzut-o. Sper că ne va scoate cu bine ca şi până acum!

– Şi eu, amice, şi eu!

Umăr la umăr, se înapoiară să-şi ia în primire echipamentele pentru a pleca la lupta care va urma.

9 mai 2014, ora 0.10
Chişinău

Generalul Virgil Pintea avea motive să fie mulţumit până acum, dar şi îngrijorat. Operaţiunea militară de eliberare a Tighinei începuse, iar rapoartele continuau să parvină din minut în minut. Pe o hartă imensă a oraşului atârnată de un perete doi aghiotanţi făceau însemnări, marcând deplasările trupelor proprii cu albastru, iar poziţiile de rezistenţă şi trupele de rezistenţă cu roşu. Un observator imparţial n-ar fi putut să nu remarce avansul consistent al punctelor albastre în detrimentul celor roşii, asta doar în decursul celor aproape trei ore de când bătălia începuse. Dar asta nu-l făcea pe general să fie mai puţin îngrijorat.

Mai erau puncte slabe şi semne de întrebare în planul său de atac. Transnistrenii, asistaţi de susţinătorii şi sponsorii lor ruşi, nu avea nicio îndoială cu privire la intervenţia acestora, mai ales că prizonierii luaţi până acum demonstrau asta cu prisosinţă, se băteau acum în apărare pe poziţii pe care le deţineau de facto de douăzeci de ani şi avuseseră timp să le pregătească, nu mai era vorba doar de un simplu raid disperat asupra Chişinăului. Acum ei erau cei în defensivă, lucru care nu putea decât să le fie în avantaj. Au avut timp să se întărească pe poziţii, pe

când el a avut doar o zi să-şi refacă şi organizeze trupele, iar apoi să le arunce în atac, e drept, trupe care dovedeau un moral extraordinar, în ciuda pierderilor din prima fază a războiului. Poate încă un exemplu în care forțele morale şi încrederea în justețea cauzei ar putea fi determinante în obținerea victoriei pe câmpul de luptă, chiar dacă dificultățile logistice, de aprovizionare şi dotare încă rămâneau o problemă.

Până şi punctul său de comandă a fost mutat şi instalat aici, în Chişinău, abia în urmă cu câteva ore, şi asta cu eforturi considerabile, mai ales din punct de vedere al instalării sistemelor de securitate şi comunicații, fără de care un asemenea punct de comandă al unui întreg front nu ar putea funcționa, pur şi simplu. Şi încă nu ajunsese la sintagma americană C3I (Command, Control, Communications & Intelligence), atât de dragă planificatorilor aliați, condiție esențială pentru a dobândi siguranța victoriei pe câmpul de luptă. Ce să mai zică de C4I (C3I la care se adaugă Computers) din moment ce, în timp ce urmărea desfăşurarea bătăliei, în camerele adiacente ale subsolului secret în care funcționa, un fost adăpost antiatomic din vremea Războiului Rece, încă se instalau cabluri şi sisteme de calculatoare performante de către specialişti de la STS (Sistemul de Telecomunicații Speciale). Poate vor fi gata instalate atunci când se va termina războiul.

Nici în privința secretizării nu era prea sigur, din moment ce abia ajuns aici, în urmă cu câteva ore, s-a şi pomenit cu Vasile Cristea, de la Brigada Antiteroristă a SRI, însoțit de un polițist moldovean, Vasili Gruşenco, cel

care îl păzea pe preşedintele moldovean Iuliu Halipa, iar acesta îi cerea, nici mai mult, nici mai puţin, decât să-i trimită pe front alături de paraşutiştii colonelului Dorinel Iancu. Generalul Pintea a fost oarecum descumpănit, nu neapărat de cererea lor, mai ales că nu-i avea pe niciunul în subordine directă, ci prin faptul că a ajuns să se ocupe de astfel de probleme, de parcă n-ar fi avut destule pe cap. Dar judecând la rece, a realizat că în responsabilitatea sa intrau şi regiunile din spatele frontului, cele ocupate deja de armata română. Aşa că le-a răspuns tranşant că ei îşi făcuseră până acum datoria cu prisosinţă şi ştia de rolurile esenţiale jucate de ei în luptele de apărare, dar Chişinăul şi restul ţării, practic întreaga Basarabie eliberată vor trebui guvernate şi pentru asta va trebui să se asigure securitatea internă. Iar acest lucru includea şi protecţia noilor lideri moldoveni, şi i-a însărcinat pe cei doi cu rezolvarea problemelor de securitate internă, într-o strânsă şi deplină colaborare, inclusiv cu factorii fideli din partea moldoveană.

Cu regret, Cristea a înclinat din cap şi a dat să se retragă, dar Gruşenco a insistat să-i vorbească generalului despre "fronturi esenţiale în lupta cu separatiştii", respectiv de platourile Cocieri şi Coşniţa. A desfăşurat o hartă pe birou şi a indicat cele două intrânduri ale Nistrului de pe malul de est care erau încă în jurisdicţia Republicii Moldova şi sub controlul ei. Dar odată izbucnite ostilităţile, era foarte probabil ca separatiştii să se grăbească să anihileze aceste capete de pod pe teritoriul transnistrean, şi chiar să mineze podul de la Vadul lui Vodă, aflat chiar

între ele, spre şoseaua către Dubăsari. Era de mirare că n-au făcut-o încă, poate doar în ideea că atacul lor asupra Chişinăului ar fi fost încununat de succes. Gruşenco s-a oferit să ia legătura cu foştii combatanţi localnici din războiul din 1992, acei numiţi "burunduci", "răzeşi" şi "scorpioni" care, având la dispoziţie armament de infanterie ţinut ascuns până acum, ar putea întări efectivele limitate de soldaţi din armata moldoveană aflaţi pe linia subţire de demarcaţie.

Generalul Virgil Pintea a înţeles imediat importanţa acestor capete de pod şi a ordonat vânătorilor de munte întărirea lor cu elemente disponibile susţinute şi de ceva artilerie. Cei doi se retraseră, oarecum satisfăcuţi.

În mintea generalului, aceste fronturi secundare aveau o importanţă aproape la fel de mare ca şi cel principal de la Tighina. Cu cât mai multe forţe inamice vor fi fixate acolo, cu atât mai puţine vor sta în calea ofensivei sale de pe străzile Tighinei. O forţă redusă numeric poate imobiliza astfel importante capabilităţi inamice, interzicându-le deplasarea spre punctul principal de efort al forţelor proprii. Astfel, Coşniţa şi Cocieri vor permite proiectarea unei ameninţări dinspre două părţi convergente, care ar putea ameninţa dinspre nord şi dinspre sud Dubăsariul, iar atacurile demonstrative de mai la nord, către podurile de la Râbniţa şi de la Camenca, vor deturna atenţia şi rezervele inamicului către alte obiective, făcându-l să creadă că obiectivul nostru ar fi imensul depozit de armament şi muniţie rămas din timpul Războiului Rece la Colbasna, principala îngrijorare a americanilor, aşa cum

transpărea din luările lor de poziție. Iată cum această idee preconcepută a rușilor, cum că românii ar fi de fapt instigați și manipulați de americani, se poate întoarce împotriva lor, fiindcă obiectivul american nu înseamnă neapărat și cel român.

Mai erau și alte fronturi esențiale în acest război, după cum gândea Pintea și numai el, ci întreaga conducere militară a țării. Iar cel mai important, militar vorbind, era Georgia, micuța și eroica Georgie, confruntată din nou cu secesionismul Adjariei, de parcă Abhazia și Osetia de Sud n-ar fi fost de ajuns.

Imediat după plecarea lui Cristea și Grușenco primise o informare cifrată de la șeful său, generalul Constantin Pușcaș, aflat într-un schimb permanent și secret de informații cu un anume colonel georgian Turashvili. În contrapartidă, generalul Pușcaș îi transmitea acestuia rezumatul actualizat asupra luptelor din Basarabia, precum și componența trupelor ruse implicate, în lumina ultimelor informații. În comunicarea sa, colonelul georgian adăugase felicitările sale pentru succesele obținute în respingerea inamicului din Chișinău, lăudând performanțele armatei române în colaborare cu cea moldovească.

Georgienii, avertizați de serviciile lor de informații asupra inevitabilității declanșării revoltei adjare sprijinite de ruși, reușiseră să-i izoleze pe rebeli într-un perimetru defensiv în Batumi, spre litoral. Chiar în acest moment se dădeau lupte îndârjite pentru controlul portului. O coloană blindată ruso-abhază plecată din Abhazia în ajutorul rebelilor a fost interceptată la nord de Poti, luptele

fiind în plină desfăşurare. Dar, ce era mai important, o puternică forță georgiană a făcut o mişcare strategică surprinzătoare, forțând defileul Kodori şi pătrunzând în Abhazia, amenințând prin posibilitatea ocupării capitalei Sukhumi chiar baza de operații abhază. În fruntea lor se spune că ar fi tancuri româneşti modernizate TR-85. Se pare că acest Dăianu, care prevăzuse o astfel de posibilitate, a avut dreptate. O mişcare strălucită a georgienilor, demnă de geniul marilor comandanți militari din trecut. Dar avea o hibă, gândea Pintea, şi anume Osetia de Sud. De acolo ruşii şi-ar putea trimite trupele, prin tunelul de la nordul enclavei, aşa cum au făcut-o şi în august 2008. În mod normal, acel tunel ar trebui distrus, odată pentru totdeauna. Cel puțin el aşa ar face, şi spera că georgienii o vor face la momentul potrivit, dar ducerea războiului georgian nu era problema lui.

El avea un alt război pe care trebuia să-l conducă, iar acesta era mult mai aproape, chiar lângă el, la câțiva zeci de kilometri. Iar acum era în plină desfăşurare. Informațiile şi raportările curgeau cu nemiluita peste operatorii care nu prididеau să raporteze avansul luptelor de la Tighina. Peste ele, cererile de informații de la biroul generalului Puşcaş de la Bucureşti creau o presiune suplimentară, rezolvată parțial prin alocarea unui operator strict cu ținerea la curent a Şefului de Stat Major privind desfăşurarea evenimentelor.

– ... Morun raportează rezistență intensă pe linia blocurilor de la est de Teatru...

– ... Tomo luptă pe linia 2 spre centru dinspre sud,

cere permisiunea să mute efortul pe dreapța, mai aproape de pod...

– ... podul atacat violent dinspre oraş de infanterie, atacuri respinse până acum cu pierderi...

– ... două tancuri inamice au încercat să treacă podul dinspre malul transnistrean, au fost incendiate de elicopterele Puma Socat...

– ... atacuri izolate asupra liniilor de comunicații ale lui Tomo, respinse de infanterie, au fost securizate câteva clădiri în adâncime...

– ... artilerie inamică trage din careul E4, probabil obuze de 57 mm, Morun cere sprijin de aviație...

– Aprobat! strigă Puşcaş. Trimiteți ce aveți disponibil chiar peste ei, dacă e cineva aproape să lumineze ținta cu laser!

– Patru IAR-99 Şoim care au mitraliat concentrări inamice de peste pod...

– Transmiteți noua misiune şi angajați!

– Am înțeles, ținta probabilă între E4 şi D3, coordonatele încă imprecise...

– Avem soluție de foc, Morun a trimis coordonate...

– Atacați dracului odată!

Câteva clipe cei ce se ocupau de noua amenințare nu spuseră nimic, în schimb noi şi noi informații parveneau în micul corp de comandă.

– ... podul minat de genişti, dar apărarea rezistă, se aşteaptă un posibil nou atac mai puternic în interval de maxim o jumătate de oră...

– Podul va fi aruncat în aer în ultimul moment, ca o

ultimă soluție!

– ... bateria inamică atacată, se semnalează explozii puternice...

Generalul Virgil Pintea putea fi mulțumit până acum, dar încă era departe de a cunoaște deznodământul bătăliei, chiar dacă el putea spune că a făcut tot posibilul. Restul depindea de oamenii săi, de soldații din teren, de rezistența inamică şi reacția lor şi... de hazard. Ca toate marile bătălii, există o mare doză de hazard sau, cum spunea Sun Tzu, în bătălie nu există lucruri sigure sau constante, ci doar variabile...

Schimbase oarecum doctrina, ordonând o flexibilitate mai mare la nivel tactic, în sensul faptului oarecum recunoscut, cum că blindatelor le scade eficiența în zone urbane datorită terenului şi riscurilor ridicate. De aceea ordinele sale către cei doi comandanți erau dictate de acest gen de câmp de luptă. Vor trebui să evite asedierea punctelor fortificate şi să ducă un război de mişcare. Insulele de rezistență vor fi bombardate din mers, ocolite şi lăsate în grija infanteriei care îi urma. Tancurile vor trebui să le taie liniile de aprovizionare şi să le izoleze, lăsând cucerirea lor infanteriei, această veşnică regină a tuturor bătăliilor. Viteza era din nou factorul esențial, tancurilor revenindu-le rolul de a rupe apărarea în insule izolate care vor fi distruse ulterior una câte una, ținta lor fiind tăierea oricăror posibilități de asistență a separatiştilor. Iar pentru asta, trebuia să împiedice cu orice preț ajutoarele care ar putea veni peste podul de pe Nistru. Iar forțele speciale, "Vulturii" şi paraşutiştii colonelului Iancu vor trebui să

reziste pe poziție până la sosirea tancurilor lui Morun sau ale lui Tomo, oricăruia dintre ei, chiar dacă asta va declanşa o competiție. Un raid al tancurilor prin oraş ar putea declanşa un colaps al apărării, aşa cum s-a întâmplat şi în 5 aprilie 2003 în Bagdad, când raidul pornit dinspre sud al tancurilor americane ataşate diviziei 3 infanterie au executat un raid curajos, operațiunea "Tunetul dezlănțuit", care a treversat parte din oraş reuşind să străbată apărarea inamică şi să ajungă la vest, la aeroprtul ocupat în prealabil, o demonstrație de forță ce a descumpănit apărarea, reprezentând începutul sfârşitului pentru mult lăudata Gardă Republicană întărită cu fedaini şi luptători jihadişti de mai multe nații. După alte câteva atacuri în zilele următoare, Bagdadul a căzut. Dar istoria nu este obligată să se repete, de aceea insulele de rezistență, după ce vor fi bombardate de tancuri, vor trebui izolate şi asediate de infanterie. Dacă se vor dovedi prea puternice, vor fi doar lăsate să se usuce ca nişte vrejuri lipsite de apă şi lumină, dar păzite ferm de infanteriştii români.

Un raport oarecum diferit îi atrase atenția mai mult decât celelalte.

– ... se raportează un atac inamic eşuat la Cocieri...

– Forța atacului? strigă Pintea.

– Aproximativ două companii de infanterie, însoțite de un TAB şi două ZSU – 23...

ZSU – 23, cu două tunuri de 23 mm, folosite intens şi în luptele din 1992, plus un TAB, probabil cu un tun de 30 mm. Două companii de infanterie, probabil de calitate îndoielnică, dar asta putea însemna ceva.

– Care este situația actuală?

– Atacul a fost respins, raportează vânătorii de munte, şi s-a trecut la contraatac...

– CEE? sări generalul ca ars. Cine a ordonat un contraatac?

Operatorul ridică din umeri, chiar nu ştia.

– De ce trupe dispunem acolo?

Operatorul îşi aruncă ochii peste nişte notițe, din moment ce rețeaua de calculatoare încă se instala.

– O companie de vânători de munte, două plutoane din armata moldoveană destinate ca interfață în fața trupelor ruse de menținere a păcii şi în rest civili înarmați. Ca o paranteză, ruşii din trupele de menținere a păcii s-au făcut nevăzuți încă de ieri după-masă.

– Ce civili?

– În jur de optzeci – o sută de oameni, am aici un raport al unui ofițer de legătură cu compania noastră de vânători de munte.

– Ce zice?

– O parte dintre ei în vârstă în jur de patruzeci de ani, dar sunt şi mulți de douăzeci, chiar şi mai tineri, care încearcă să-i imite în comportament. Cei mai în vârstă, foarte disciplinați, înarmați cu AK-47, par a avea experiență de luptă şi poartă pe frunte o banderolă neagră cu tricolorul pe o parte...

– Burunduci..., murmură Pintea.

Îl întrerupse violent pe operator:

– Care sunt băieții noştri acolo?

– Căpitanul Lucian Mirea conduce o companie de

vânători de munte...

– Mda, trebuia să-mi închipui, Mirea, de la luptele din Maramureş... Care e situaţia lor?

– Au ocupat în atac satul Corjova şi au ajuns la periferiile de nord ale oraşului Dubăsari...

– Şi bănuiesc că vânătorii noştri de munte sunt alături de ei, nu?

Un al doilea operator raportă:

– Trupele noastre de la Corjova au început avansul spre zona de sud a Dubăsariului...

– Nu-mi spune că vânătorii de munte sunt alături de ei!

Aghiotantul se opri încurcat.

– Ba da, domnule general... Dar, dacă a fost un atac coordonat, cum au putut...

– Prin telefoane mobile, locotenente, telefoane mobile! Dar cine dracu le-a dat ordinul de atac?

Se lăsă pe un scaun aflat în apropiere. Rapoartele continuau să vină.

– ... forţă de tancuri se concentrează pe malul opus cu scopul de a trece podul. Valoare estimată, aproximativ două companii, tancuri T-72...

– ... Tomo întâmpină rezistenţă, drumuri blocate cu baricade şi tunuri antitanc, pierderi...

– ... Morun aproape de centru, rezistenţă înverşunată...

– ... atacuri sporadice de infanterie respinse de pe capul de pod...

Generalul Virgil Pintea se smulse de pe scaun, sărind

în picioare. Expresia feței i se schimbă ca prin farmec, trăsăturile devenindu-i dure ca și oțelul de pe tancurile celor ce se băteau pe viață și pe moarte în Tighina, iar ochii îi aruncau fulgere.

– Dintre Morun și Tomoioagă, care are cele mai mari șanse să ajungă primul la băieții de la pod?

– E greu de presupus...

– Nu ți-am cerut să presupui, căpitane, ci să-mi spui care are cele mai mari șanse, ținând cont de distanțe și de rezistența potențială, conform datelor pe care le ai până acum!

– Domnule general... cred că...

– Care, pentru numele Domnului?

– Tomo, domnule general, s-ar putea strecura pe lângă râu, ocolind prin dreapta...

– Să o facă, urgent! Trimiteți în sprijinul său tot ce avem, infanterie, geniști, polițiști, armata moldoveană, voluntari, civili înarmați, tot ce avem la sud de linia asta, indică marginea de jos a Tighinei. Dacă e nevoie, înarmați bucătarii și șoferii, și trimteți cu elicoptere toți soldații valizi din Chișinău în stare să poarte o armă. Până dimineața, Tomo va trebui să ajungă la pod, iar podul va trebui ținut cu ghearele și cu dinții! Celor ce se bat acolo, forțelor noastre speciale, trimiteți-le ajutoare, arme și muniții, chiar și oameni, găsiți dracului niște parașutiști capabili să-i ajute! Ce avioane și elicoptere avem în aer?

– Patru F-16, patru Șoimi și șase elicoptere Puma Socat.

– Să atace imediat tancurile de dincolo de Nistru!

– Dar, domnule general, inamicii încă nu s-au îndreptat spre pod, poate...

– Crezi că sunt acolo pentru paradă? Atacați imediat! Acele tancuri nu trebuie să ajungă dincolo de pod! Am vărsat prea mult sânge pentru asta!

– Domnule general, avioanelor noastre li se termină în curând resursa de zbor şi vor trebui să se întoarcă la bază! În curând decolează înlocuitorii...

– Atunci să atace acum, înainte de a li se termina resursa!

– ... decolări de pe aeroportul din Tiraspol, par a fi două Mig-29...

– Doborâți-le!

De unde Mig-29 în dotarea transnistreană? Aceste avioane nu puteau fi decât ruseşti, pilotate de către piloți ruşi. Oricum, puțin îi păsa. În august 2008, în cinci zile de conflict, georgienii doborâseră patru avioane ruseşti, fapt ce spunea multe despre pregătirea aviației lor.

– Dar, domnule general, încă nu ştim încotro se îndreaptă...

– Doborâți-le!

Aşteptă să audă transmiterea ordinului său către cele patru F-16, apoi reveni la sol:

– Ordonați lui Morun să facă cât mai multă vâlvă şi să atragă împotriva sa cât mai mulți inamici, în timp ce se îndreaptă spre pod. Să o facă încet, ca o momeală, dar să distrugă la vedere orice opoziție! Şi trimiteți spre el ce susținere puteți aduna! Fiindcă el va fi paratrăznetul!

Apucă o sticlă de apă minerală pe care o goli dintr-o

răsuflare.

– Încă ceva! La nebunii ăia care atacă fără ordin, de la Cocieri şi Coşniţa, trimiteţi-le măcar câte o companie de susţinere, de unde reuşiţi, şi ordinul să se îngroape în tranşee în faţa Dubăsariului, dar să trimită patrule agresive de recunoaştere care să angajeze cu foc apărarea, găsindu-i punctele slabe! Să nu le dea nicio clipă de răgaz, să-i hărţuiască, dar să nu atace decisiv! Repet, să nu atace decisiv fără ordin! Poate vor reuşi să le atragă rezervele acolo, măcar o parte! Poate mâine, cu ajutorul Domnului, vom lua Dubăsariul! Dar pentru asta, azi va trebui să luăm Tighina! Dumnezeu să ne ajute!

9 mai 2014, ora 2.30
Tighina

Tancul aburcă cu greu spre pod şi acceleră odată ajuns pe teren plat. Era un T-72, Mihnea Avram îl recunoscu din prima. Dorea să treacă dincolo, era unul dintre supravieţuitorii atacului aerian din urmă cu o oră, poate chiar mai puţin. În urma lui vor veni şi altele, tancuri, TAB-uri, sau orice vor putea trimite transnistrenii şi sponsorii lor ruşi, pentru a distruge orice şansă a Republicii Moldova de a deveni o ţară europeană.

În urma tancului se înghesuiau alte blindate, gata să ia cu asalt poziţia fragilă a luptătorilor români. Dacă

aceşti nebuni încăpăţânaţi vor cădea, ajuťoarele vor putea ajunge în Tighina şi situaţia ar putea fi restabilită pe loc, prin învăluirea tancurilor româneşti pe rute prestabilite, sprijinite din poziţii numai de ei ştiute. Dar pentru asta vor trebui să treacă de acest pod blestemat, apărat de o mână de oameni, puţini, dar hotărâţi. Şi foarte bine pregătiţi.

"Ah, ce ţintă ar fi putut fi pentru elicopterele noastre!" gândi Avram.

Dar elicopterele plecaseră pentru alimentare şi reînarmare, iar înlocuitorii lor încă nu sosiseră. De ce? Doar aflase că aeroportul de la Mărculeşti, bine dotat şi remediat pentru a fi folosit împotriva NATO, tocmai căzuse în mâinile noastre. Iar F-16-urile româneşti abia se desprinseseră din lupta cu Mig-29-urile, probabil decolate de la Tiraspol. În momentul luptei aeriene, ambele părţi încetaseră focul, toţi cu ochii pe cerul întunecat, încercând să ghicească deznodământul printre sclipirile stelelor.

Totuşi, era greu de urmărit, poate chiar imposibil. Bătălia aeriană se dădea pe o suprafaţă mult mai mare, datorită vitezelor supersonice dezvoltate de aparatele de luptă moderne. Ei, din când în când, auzeau motoare în depărtare ca nişte bâzâituri de bondar, apoi străfulgerările rachetelor aer-aer ce brăzdau cerul nopţii. La un moment dat, o explozie pe cer şi o minge de foc se prăbuşi undeva departe, pe teritoriul transnistrean.

Pe linia frontului, la pod, nimeni nu mai respira. Apoi, câteva minute mai târziu, două F-16 româneşti urmate de alte două Mig-21 Lancer, survolară la mică înălţime podul lansând câte o rachetă aer-sol spre poziţia iniţială de atac

transnistreană.

– VICTORIE! săriră în sus românii țipând de bucurie. Dar victoria nu era încă definitivă.

Încă nu aveau cum să afle că cele două Mig-29 decolate de la Tiraspol au fost doborâte, primul de o rachetă trasă de la zece kilometri de un F-16 ce se strecurase pe un vector ce ducea spre coada lui imediat ce decolase, iar al doilea de către căpitanul Călin Pop, în urma unei bătălii crunte, unu la unu, aducându-i a patra victorie aeriană de când era pilot activ, propulsându-l deja spre rândul aşilor aerieni români.

Dar la sol lupta reîncepu cu îndârjire. Mihnea Avram lăsă binoclul şi apucă arma H&K (Heckler&Koch) adresându-i-se soldatului de alături ce încerca să prindă tancul inamic în cătarea Javelinului:

– Tragi doar atunci când ajunge în mijlocul podului!

Soldatul era bine pregătit şi înțelese intenția superiorului său. Nu mai avea nevoie de alte indicații. S-a ridicat la momentul potrivit într-un genunchi, a prins tancul inamic pe CLU (Command Launch Unit), apoi a aşteptat momentul potrivit. Mihnea îl urmărea după adăpostul unui bloc de beton răsturnat pe şosea. Văzu cum i se sfâşâie mâneca dreaptă a uniformei, în dreptul umărului, chiar la brațul care acționa trăgaciul. Soldatul nu s-a mişcat nici un milimetru, chiar dacă, în mod sigur, a simțit arsura glonțului ce l-a ratat pe puțin. Mai aşteptă câteva secunde, cu gloanțele şuierând pe lângă el, apoi trase şi se lăsă jos, la adăpost.

Javelinul îşi urmă cursa curioasă, urmărită de toți,

până se prăvăli în creştetul primului tanc ce avansa deja la mijlocul podului. Ca de obicei, racheta lovi de sus, prin turelă, având drept rezultat incendierea tancului ce rămase pe loc, un glob de foc ce delimita mijlocul podului atât de disputat. Patru infanterişti au încercat să treacă de el, dar au fost respinşi de focuri automate, unul dintre ei rămânând căzut aproape de incendiul ce ilumina împrejurimile. Din când în când, focul izbucnea mai puternic, alungând umbrele de pe cele două maluri proiectându-le ceva mai departe, pe clădirile rămase parțial întregi, atunci când exploda câte o ladă de muniție.

"Măcar o jumătate de oră vom avea linişte din partea asta" gândi Avram cu ochii la epava în flăcări. Dar nu era prea sigur. Deplasă doi trăgători mai aproape, chiar sprijiniți de balustradele podului. Unul dintre ei era Fabian, prietenul şi camaradul său de atâția ani.

Dar mai era şi partea opusă, cea vestică. Căpitanul Mihai Motrescu dispusese o linie defensivă de apărare, în formă de semicerc, sprijinită pe clădirile din apropiere, tocmai în scopul de a face față surprizelor ce puteau veni din partea aceea, din oraşul asediat de blindatele române. Presiunea pusă de avansul coloanelor lui Morun şi Tomoioagă era suficient de mare, dar un comandant lucid nu putea ignora posibilitatea unui atac de despresurare a podului tocmai din acea direcție. Iar orele trecute până acum nu au făcut altceva decât să-i dea dreptate. Au fost atacuri spre linia exterioară, până acum respinse, dar devenind din ce în ce mai puternice, mai ales după ce atacurile blindatelor române au devenit mai consistente, la

fel ca şi avansul lor.

Dar acum, după respingerea tentativei de trecere a podului, în concordanță cu avansul tancurilor româneşti, nu mai putea avea loc decât un atac disperat, la sacrificiu, care să implice tot ce avea la dispoziție inamicul. Iar acesta va trebui respins cu orice preț. Pentru ei va fi cu atât mai dificil, cu cât se vedeau prinşi între două fronturi, ca între ciocan şi nicovală.

Rafale prelungi izbucniră tocmai dinspre partea din care se temea acum mai mult Mihnea Avram. De la vest, dinspre Tighina asediată. De aici puteau pleca asalturile nu numai a celor ce încercau în mod disciplinat să spargă blocada, cât şi a celor disperați, scăpați de sub orice comandă, ca şi cazacii, care ar încerca să-şi găsească scăparea cu orice preț spre pod, respinşi de avansul românilor.

Rafalele se generalizară pe întreaga linie vestică. Se trăgea masiv, fără economie de muniție. La un moment dat, un operator radio, nu departe de Avram, ceru sprijin aerian. După zece minute, focul se domoli, fără să înceteze cu totul. Mihnea aruncă un ochi spre pod, doar pentru a surprinde câteva siluete cu arme în mâini care se strecurau pe lângă balustrade, încercând să se facă tot mai mici atunci când traversau porțiunea iluminată de tancul aprins care mocnea continuu. Un foc viu dirijat de Avram îi făcu pe atacatori să dea înapoi, lăsând câteva trupuri în urmă.

Mihnea Avram răsuflă uşurat şi se aplecă să schimbe încărcătorul. O mână i se lăsă pe umăr şi tresări speriat. Se răsuci doar pentru a se întâlni cu privirea rece a supe-

riorului său, căpitanul Mihai Motrescu. "De unde dracu a mai apărut şi ăsta şi cum naiba nu l-am simţit?" a fost primul său gând.

Dar se pare că Motrescu gândea un pas mai departe. Era echipat complet, cu cască şi un pistol mitralieră AK-47 în mână, cu ochii concentraţi până la extrem. De unde AK-47 în mâna căpitanului, din moment ce întreg batalionul era înarmat cu performantele H&K? Se simţea mai bine cu AK-47? Dar acest AK-47 nu putea fi decât luat de la vreun inamic căzut. Iar acest inamic îşi pierduse şi muniţia, din moment ce Avram întrezări la cingătoarea căpitanului şase încărcătoare semicurbate pline, lipite două câte două în poziţii opuse cu bandă adezivă, precum şi o mică geantă la şold ce părea plină cu muniţie. Chiar şi încărcătorului din armă îi era ataşat un altul, cu partea reîncărcabilă în jos. Unde mai văzuse stilul acesta, foarte practic, de a lega încărcătoarele cu capetele opuse, în aşa fel încât să poţi reîncărca sectorul de rezervă, chiar dacă ai unul în armă cu care execuţi foc? Un declic în memorie şi îşi aminti. În documentarele despre războaiele din fosta Iugoslavie văzuse pentru prima oară aşa ceva.

Ordinul căpitanului Motrescu sună sec, trezindu-l la realitate:

-- Laşi două grupe de acoperire la pod, restul pleacă pe poziţii succesive la vest, să respingă atacul dinspre Tighina!

Sergentul Mihnea Avram simţi că se sufocă:

– Domnule căpitan, suntem atacaţi...

– La dracu, sergent, crezi că nu văd? Dar dacă ina-

micul în retragere din oraş ne dă peste cap, crezi că mai are rost poziția asta? Acum efortul se mută dincolo, iar noi va trebui să rezistăm pe capul de pod până la sosirea tancurilor noastre. Dacă nu, aruncăm podul în aer, geniştii s-au ocupat deja de asta.

– Şi noi? întrebă involuntar Avram.

Căpitanul zâmbi malițios.

– Ți-e frică de moarte, sergent?

– Nu, domnule căpitan! se răsti el jignit.

– Foarte rău, atunci te voi învăța să-ți fie frică! N-am nevoie de sinucigaşi în compania mea! Urmează-mă!

Ceea ce a urmat a fost un coşmar, din care sergentul Mihnea Avram nu credea că s-ar mai putea trezi vreodată. Aplecat în fugă în urma căpitanului, au ajuns pe principala linie de rezistență, destul de subțire, către vest, la marginea clădirilor surpate de explozii. Acolo, după obstacolele din teren, Batalionul 1 “Vulturii” se pregătea să dea poate ultima şi cea mai eroică bătălie a sa. Iar compania căpitanului Motrescu era chiar vârful de lance, înfipt chiar în centrul dispozitivului defensiv desfăşurat în grabă.

Vulturii trăgeau rafale precise spre siluetele tot mai dese ce se ițeau printre clădiri, cu scopul de a ajunge la pod. Riposta lor devenea din ce în ce mai îndârjită. Căpitanul ordonă un foc puternic, apoi ceru încetarea pe toată linia. Nimeni nu îi înțelese planul, mai ales după ce ordonă ca nimeni să nu mai tragă, decât după ce va deschide el ostilitățile. Avram simți o oarecare nedumerire în vocile celor ce raportau prin radio.

Vreo cinci minute a fost linişte, întreruptă doar de due-

lurile de artilerie ce se apropiau tot mai mult, mai ales dinspre sud, semn că tancurile noastre înaintau. Un huruit de motor se trezi în apropiere şi după colţul unei străzi apăru un TAB ce se răsuci la 90 de grade, ţintind direct spre pod. În urma lui apărură cam două duzini de infanterişti, iar odată cu apariţia lui, alte câteva zeci de umbre se treziră la viaţă şi se îndreptară încrezătoare spre ultima poziţie românească de unde cu câteva minute în urmă gloanţele seceraseră atâtea vieţi. Liniştea îi făcu să capete curaj şi încredere, în mod sigur apărătorii se retraseră pe o altă poziţie de apărare, copleşiţi de superioritatea numerică.

De cealaltă parte, căpitanul Motrescu se căznea să păstreze tăcerea, chiar dacă acest lucru devenea exasperant pentru sergentul Avram, aflat chiar în dreapta căpitanului. Tremura de emoţie şi de încordare, văzând cum avansau inamicii încrezători, aproape fără să se mai ferească. Arma îi ardea mâinile, căuta tot mai mult spre trăgaci, gata să dezlănţuie infernul. Şi ca el gândeau mare parte din soldaţii din Batalionul 1. Dar comandantul companiei, căpitanul Mihai Motrescu, părea dus cu mintea în altă parte. Surprinzându-i privirea preocupată, Avram nu se putu gândi că acesta parcă era teleportat în alt timp, în alt război. Un război care îşi lăsase amprenta adânc asupra lui. Sau, poate, era vorba de mai multe războaie care îşi lăsaseră amprenta asupra lui. Iar ultimul lucru de care avea nevoie acum era un comandant care să clacheze pe câmpul de bătălie.

Dar căpitanul Motrescu nu părea că are de gând să clacheze. Dimpotrivă, privind grupurile compacte de ca-

zaci, transnistreni şi ruşi ce avansau precipitat, aruncând priviri furişe în urmă, parcă pentru a se asigura că TAB-ul mai era alături de ei, sau poate căutând mai departe să vadă dacă nu erau urmăriți de trupele române, căpitanul vorbea în microfonul din dreptul gurii cu voce scăzută, de parcă îi era teamă să nu fie auzit.

– Lăsați-i să se apropie până zic eu, lăsați-i!

Inamicii prinseră curaj şi veneau din ce în ce mai siguri pe ei, ajungând în unele locuri la nici zece metri de linia românilor. Abia atunci trase căpitanul doborând la pământ primii atacanți. De pe întreaga linie un foc devastator se dezlănțui, culcând oamenii cu zecile. Segentul Avram şi-a descărcat automatul cu furie, urlând. Mitraliera de pe TAB ripostă cu o rafală lungă, ce-l făcu să se arunce la adăpost. De nicăieri, se ridică umbra unui inamic cu arma în mână, gata să se arunce spre el. În mod sigur se culcase la pământ de la primele focuri şi se târâse până aproape, iar acum era acolo, gata să-l ucidă. Pentru prima dată, Avram se simțea vulnerabil, în mână cu încărcătorul ce dorea să-l schimbe. Iar inamicul său era gata să-l doboare, pentru totdeauna.

Ca şi cu încetinitorul, percepu desfăşurarea evenimentelor la care el asista pasiv, parcă paralizat. Chiar atunci când adversarul îşi întorcea arma spre el, cu coada ochiului prinse mişcarea căpitanului, care îşi scoase cu stânga pumnalul de comando din bocancul aflat cu un pas în față şi se arunca înainte, cu capul înainte. Cazacul întoarse capul în plină surpriză uşor într-o parte, spre noua amenințare. Dar kalashnikovul nu putu să-l întoarcă cu

aceeaşi viteză. Schiţă gestul, dar dreapta căpitanului în plin salt îl mătură la o parte, în timp ce stânga îi înfigea pumnalul în beregată, după care saltul se frânse, căpitanul căzând la sol, răsucinduse pe-o rână, ţinând arma cu amândouă mâinile. Cazacul rămase o secundă ţeapăn, în picioare, cu sângele curgându-i gâlgâind din arterele secţionate, ba chiar încercă să apuce mânerul pumnalului ce-i retezase beregata. Nu reuşi să-şi ducă gestul până la capăt şi se prăbuşi.

Avram era copleşit. Mai presus de faptele din Afghanistan, când căpitanul Motrescu se dovedise un bun comandant şi luptător, acum îi salvase viaţa, simplu şi direct. Vru să zică ceva, dar căpitanul i-o reteză scurt, în timp ce-şi ştergea pumnalul de sânge, tocmai de uniforma celui ucis:

– Las-o baltă, segent! I-am bătut, i-am decimat! Dirijează focul asupra TAB-ului, mai ales dacă mai avem ceva RPG! Dă-i bătaie, în curând vin ai noştri!

Atacul a fost realmente dat peste cap. Surpriza a fost totală. Punându-şi înapoi pumnalul în teaca din bocancul stâng, căpitanul adăugă în şoaptă, numai pentru el, sperând că nu îl aude nimeni:

– La Goradze eram mai mulţi şi mai hotărâţi!

Dar segentul Mihnea Avram îl auzise.

9 mai 2014, ora 6.00
Tighina, cartierele de vest

Peter Flare era copleşit. Şi zguduit. Credea că văzuse destul război la viaţa lui în aşa fel încât să nu-l mai impresioneze. Astăzi şi-a dat seama că se înşelase. A văzut răboiul oarecum detaşat, parcă de la distanţă, chiar dacă era mult mai aproape decât telespectatorii ce urmăreau reportajele sale de la mii de kilometri depărtare. Practic, de cele mai multe ori, filma lucruri şi fapte ce se petrecuseră deja, ajunsese doar să relateze urmările acţiunilor militare. Aşa a fost şi în Irak, în Bosnia, în Kosovo, chiar şi în Cecenia, atunci când a fost împuşcat de forţele ruseşti.

În Irak, atunci când credea că se află în mijlocul acţiunii, angajamentele se făceau de la o oarecare distanţă, fapt care îi dădea o anumită detaşare, dublată de un sentiment de siguranţă, cum că asta nu i se putea întâmpla tocmai lui. Acţiunea, focurile de armă faţă în faţă, încă îi erau necunoscute.

Dar astăzi, războiul i s-a relevat cu o altă faţă, mult mai dură şi mult mai hidoasă. Asediul Tighinei alături de tancurile lui Morun i-a schimbat total percepţia oarecum detaşată asupra războiului. Detaşarea pe care şi-o impusese iniţial, chiar dacă de multe ori era zguduită temporar de vederea urmărilor atrocităţilor, era o bună măsură a profesionalismului unui corespondent de război, cel puţin aşa îi plăcea să creadă.

Dar acum, spre deosebire de alte războaie, pentru prima dată, asista şi participa la un asediu direct al tancurilor asupra unui oraş întărit. A văzut cu ochii lui chipurile celor seceraţi de mitraliere, le-a auzit urletele şi gemetele de agonie, i-a reverberat în urechi bubuitul tunurilor de pe tancuri, a simţit mirosul acru de cortidă, de carne arsă, de moarte. Au explodat tancuri lângă el, au murit oameni la doi paşi de el, a văzut avântul eroic al infanteriei, a auzit răcnetele, strigătele de triumf, de groază, de spaimă şi de agonie. A asistat la crâncene ciocniri de aproape, la lupte corp la corp, la baionete care se înfingeau în trupuri pline de viaţă, la explozii de mortiere şi de grenade, a fost de faţă la întregul cortegiu de eroism şi de oroare reunit sub un singur nume, cel al războiului.

Cu coada ochiului îl privea pe Gordon care filma, chiar dacă camera îi tremura. Până şi lui Gordon, care filmase războiul din Irak în 2003, fusese în Fallujah în 2004 şi în Afghanistan, la Hellmand în 2006-2007, îi tremura mâna. Dar totuşi, filmase tot ce putuse, chiar dacă majoritatea imaginilor nu vor putea fi difuzate niciodată la televiziuni din cauza durităţii lor excesive. Nu-i mai reproşa nimic lui Gordon, nu-l mai întreba dacă filmează, pentru că devenise total indiferent, mai mult, se convinsese că nu mai putea continua. Era prea mult, era timpul să se retragă. Aşa cum făcuse şi Malcolm, la Saravejo, acum douăzeci de ani, dar atunci nu-l înţelese. În cedarea lui a văzut doar şansa ce i se oferea, mult râvnitul post de corespondent de război pentru CNN. Acum îl înţelegea pe Malcolm. Fiecare om avea o limită, iar el o atinsese deja

pe a lui. Deja ştia că asta era ultima lui misiune, era deja prea mult pentru oricine.

De un lucru s-a convins în timpul campaniei. Soldatul român, luat individual, este printre cei mai buni din lume. Înainte de a veni în Chişinău citise despre comportarea meritorie a trupelor române în Irak şi Afghanistan, în zone periculoase în care alte state cu vechime în NATO refuzaseră să-şi trimită militarii, ba chiar văzuse o patrulă românească în Afghanistan cu ocazia unui reportaj. Mai citise nişte studii despre participarea românilor în ambele războaie mondiale, dar a fost o revelaţie pentru el prima luptă adevărată în care văzuse soldatul român la lucru. Ştia că românii au lungi tradiţii militare, dar adevărul era chiar mai presus de cele mai bune aşteptări.

Militarii români erau foarte bine pregătiţi, dar şi bine motivaţi, poate din cauza faptului că simţeau că luptau pentru ţara lor. I-a văzut pe unii cum dau înapoi sub puterea forţelor superioare, dar a şi văzut infanterişti ce asaltau cu grenade cuiburi de mitralieră şi puncte de rezistenţă inamice cu un curaj extraordinar. I-a văzut luptând cu energie până la ultimul om, bătându-se cu baioneta şi cu paturile armelor, doar pentru a merge înainte. Ori, acest gen de soldat, era oricând de temut.

Spre dimineaţă, au ajuns într-o piaţă deschisă, nu ştia cum se numeşte, pierduse deja noţiunea timpului şi a spaţiului. Toate vehiculele se opriră, iar în scurt timp lângă ei, corespondenţii români şi străini, apăru un ins înalt, osos, purtând uniforma tanchiştilor români, dar în loc de cască avea o simplă caschetă. Pe umăr i se ghiceau

însemnele de maior. Li se adresă jovial:

– Domnilor, puteți coborî să vă dezmorțiți picioarele, locul acesta e în siguranță. Facem o pauză de zece minute!

Din zona corespondenților români, din al doilea transportor, se auziră unele vociferări, dar tanchistul îi întrerupse:

– Domnule Adelin, avem două grupări de blindate ce atacă din flanc o zonă întărită aflată în fața noastră. Au nevoie de vreo zece minute ca să ajungă pe poziții. La comanda lor se află Ruță și Ilieș, cei mai buni comandanți ai mei! Așa că, bucurați-vă de repaus, deoarece nu va dura mult! Cei ce nu vor să meargă mai departe, pot rămâne pe loc, alături de infanteria ce a ocupat deja teritoriul.

– O nouă manevră gen Cannae, domnule maior? îi aruncă cel numit Adelin.

– Nu comentez, răspunse acesta zâmbind.

Peter aruncă o privire în lateral și-l recunoscu pe Adelin, cel care în Kosovo, în 1999, i-a arătat niște lucruri care l-au făcut să-și schimbe părerea referitoare la acest conflict. El și un alt român, unul Raico. Dar, după atâta vreme, nu era sigur că Adelin l-ar mai fi putut recunoaște.

Iar maiorul ce vorbise cu ei, nu încăpea îndoială, era chiar Armand Morun, comandantul coloanei de atac, un nume devenit legendă în armata română. Auzise atâtea lucruri neoficiale despre el, dar nu-l întâlnise niciodată. Știa că i se mai spunea Hannibal, după ce aplicase o tactică de tancuri în războiul precedent ce aducea foarte mult cu manevra marelui conducător de oști asupra romanilor la

Cannae.

Cât ar fi dorit să-i ia un interviu, dar ştia că nu era nici locul, nici momentul. În mod sigur, orice tentativă ar fi fost dacă nu refuzată, măcar amânată. Totuşi, cu ochii la pieptul maiorului, unde, pe lângă alte decorații dobândite recent, era una stingheră, deosebită, ca o cruce ce atârna peste buzunarul de la pieptul uniformei, îl întrebă ce reprezintă.

Spre totala lui surprindere, deşi era pe jumătate plecat spre tancurile sale, maiorul Armand Morun se întoarse şi îi răspunse la întrebare, în cea mai curgătoare engleză:

– Această decorație nu-mi aparține şi nu am nici un merit în câştigarea ei. Aparține bunicului meu care şi-a vărsat sângele şi a fost rănit la câțiva kilometri mai la est, la trecerea Nistrului, în 1941. Aceasta este "Crucea comemorativă a celui de-al doilea război mondial 1941-1945". Asta e tot!

Apoi se răsuci pe călcâie şi plecă la tancurile sale, verificându-le pe fiecare în parte în ce măsură mai pot continua campania.

Peter Flare sări din transportor alături de Gordon şi făcu câțiva paşi spre centrul pieței. Se luminase destul de bine, putea vedea semnele luptei la tot pasul, clădiri distruse de obuze sau rămase încă în picioare, dar purtând urmele de gloanțe pe pereți. În mijlocul pieței, într-un dutevino al militarilor şi vehiculelor, făceau notă discordantă vreo treizeci de oameni şezând, prizonieri cu mâinile la ceafă, sub supravegherea a şase soldați români cu armele în mâini. Se îndreptară într-acolo, cu Gordon pornind ca-

mera. Prizonierii erau în şiruri de câte zece, cu priviri plecate şi resemnate, îmbrăcaţi în uniforme destul de eterogene, lui Peter fiindu-i destul de greu să le recunoască. Cam o treime erau în uniforme căzăceşti, chiar dacă mulţi îşi pierduseră chipiile cu baretă roşie cu secera şi ciocanul în frunte. Restul erau în uniformele miliţiei transnistrene, dar mai era un grup compact, de vreo şapte inşi, în haine civile. După o privire de ansamblu, ochii lui Peter Flare se concentrară asupra celor în haine civile. Ceva îl atrăgea spre un ins bine făcut, cu ochii plecaţi. Rămase mai bine de un minut ţintuindu-l insistent. Într-un târziu, prizonierul îşi ridică privirea şi ochii li se întâlniră. Peter Flare tresări necontrolat, gata să-şi piardă cunoştinţa.

Maiorul Serghei Prudodko nu ştia ce dorea acest ins ciudat care nu avea nimic de-a face cu un militar, însoţit de un alt individ ce filma cu o cameră pe umăr. Ce dorea de la el? Un exerciţiu de propagandă al românilor? După moartea colonelului Iuri Bardenko, doborât cu elicopterul său, şi a maiorului Voluvski, şi distrugerea coloanei de aviaţia română, s-a retras fără glorie spre Tighina, mai ales după ce au găsit locaşul teroriştilor români gol şi părăsit. Alături de oamenii săi din Spetznatz au luptat pe străzile Tighinei, rupţi de centrul de comandă, dar şi-au făcut datoria. S-au bătut cu curaj, dar au avut şi pierderi mari, cauzate mai ales de tancurile româneşti ce avansau în deplină conlucrare cu infanteria, fapt ce le făcea mult mai greu de oprit. Totuşi, era satisfăcut că cel puţin trei infanterişti români căzuseră sigur sub gloanţele sale. Când s-au trezit

înconjurați printr-o manevră perversă a tancurilor și și-a dat seama că nu mai era nicio speranță, le-a ordonat oamenilor săi rămași să scape de hainele militare căzăcești ce fuseseră nevoiți să le poarte. Lucru simplu, din moment ce pe dedesupt purtau un rând de haine civile, neutre. Cu toate acestea, au fost capturați și aduși aici, dar bănuia că românii le vor da drumul, neavând nimic împotriva lor, mai ales că ei respectau cu strictețe Convenția de la Geneva referitoare la prizonieri.

Și totuși, de ce dracu se holba așa intens civilul ăsta împuțit? Și ăla de lângă el, de ce continua să filmeze?

Peter Flare îl privea cu ochii injectați pe insul cu mâinile pe cap, ce tocmai își ridicase ochii spre el. Privirile li s-au întâlnit, reci, dar Peter nu a văzut nimic dincolo de ochii cenușii. Dar, fără îndoială, el era. Chipul acesta, cu ochi de gheață, nu-l va putea uita vreodată, orice ar fi. Cu ochii minții retrăi momentul din munții Ceceniei, revăzu Makarovul ce se descărca de două ori în craniul lui Mansur, prietenul și călăuza sa prin Afghanistan și Cecenia, ce și-a găsit sfârșitul de mâna acestui ins, pe atunci locotenent duhnind a votcă, ce impunea pacea rusească într-un cătun uitat din Caucaz.

Văzându-l pe Peter cum tremură, Gordon îl apucă de mână, speriat, dar fără să lase camera ce filma în continuare. Dar Peter uitase de tot și de toate, îl vedea doar pe Mansur cum cădea, cum îi exploda spatele craniului la impactul cu gloanțele Makarovului, apoi chipul ce râdea, duhnind a votcă. Apoi stomacul i se chirci, în așteptarea

impactului cu țeava kalashnikovului, care însă nu mai veni. Chiar după mai bine de zece ani, l-a recunoscut. Acel chip stătea în fața lui, în haine civile, cu mâinile la ceafă, zgâindu-se la el. Sub supravegherea armelor unor soldați români care habar nu aveau de ceea ce se întâmplă sau despre cine era vorba.

Încă tremurând, Peter Flare se agăță de cel ce părea superiorul paznicilor.

– Cu civilii, cu civilii de acolo... Ce se va întâmpla cu ei?

Olimpiu Roşca se scutură de reporterul străin şi încercă să-l aducă la realitate. Îi răspunse într-o engleză clară, chiar dacă era cu un anumit accent:

– Nu ştiu, bănuiesc că vor fi eliberați dacă nu se va găsi asupra lor nimic compromițător. Totuşi, adresați-vă şefului meu, căpitanul Cristescu! Uite-l că apare!

Peter Flare se năpusti asupra căpitanului. Copleşit de şuvoiul de vorbe în engleză, căpitanului îi era dificil să creadă sau să înțeleagă cum de un reporter occidental a decis de la sine să-şi calce deontologia profesională implicându-se în conflict. Dar ascultându-i vorbele repezite, a înțeles. A înțeles, mai ales, că un anumit individ, prizonier în civil, era mai mult decât pretindea. Şi în mod sigur, şi însoțitorii săi. Un ordin scurt şi doi soldați se repeziră să-i ridice pe civili. Aceştia protestară, dar românii nu erau dispuşi la concesii. Îi săltară pe toți, fără menajamente.

În acel moment se petrecu o busculadă. Câțiva cazaci se ridicară şi ei împingându-se spre soldații români. Strigăte, focuri de avertisment, apoi gloanțe în plin. Un

pluton românesc aflat în vecinătate, în trecere, alergă să dea o mână de ajutor. Un cazac se răsuci în aer şi căzu pe loc, nemişcat. O grenadă se rostogoli, aruncată de unul dintre civilii lui Serghei Prudodko. Toți se aruncară la pământ, mai puțin căpitanul Cristescu, ce rămase cu pistolul în mână. Explozia îşi împrăştie schijele, câteva oprindu-se în piciorul căpitanului. Strâmbându-se de durere, acesta răcni agitând pistolul:

– Cine mai face un pas, îl dobor!

Ca să se facă mai bine înțeles, trase două gloanțe în cel ce aruncase grenada, culcându-l la pământ. Ținându-se cu stânga de piciorul rănit, urlă:

– Cine dracu i-a percheziționat pe ăştia?

O rafală de mitralieră de pe tancul lui Morun mătură terenul din fața prizonierilor, făcându-i să le treacă cheful de revoltă. Situația părea să revină sub control, dar Gordon, ce continua să filmeze, lovi cu piciorul mâna lui Serghei Prudodko, aflat în imediata lui apropiere. Pistolul zbură cât acolo, iar soldații români îl imobilizară. Civilii fuseseră percheziționați superficial, astfel că putuseră să-şi ascundă armele.

Ca în transă, Peter Flare apucă Makarovul căzut la picioarele sale, îl verifică dacă avea cartuş pe țeavă şi era armat, apoi păşi înainte ținându-l strâns în mâna dreaptă. Românii nu erau atenți la el, un corespondent de presă, grija lor era prizonierii şi dacă mai aveau arme asupra lor. Maiorul Serghei Prudodko era ridicat de un soldat român care încerca să-i prindă mâinile la spate în cătuşe. Înaintă hotărât spre el, cu pistolul în mână. Serghei încerca să se

împotrivească formal, dar fără speranță.'De la nici doi pași, Peter Flare îndreptă Makarovul și trase două gloanțe care îi spulberară craniul lui Serghei. Lăsă pistolul să cadă, apoi ridică ambele brațe în sus, murmurând:

– Pentru tine, Mansur!

Alți doi români îl imobilizară pe Peter, iar Gordon opri camera zicându-și: "Există lucruri pe care nimeni nu vrea să le cunoască cu adevărat!"

9 mai 2014, ora 7.30
Tighina

O rafală prelungă se înfipse în clădirile avariate, smulgând bucăți de cărămidă din blocurile de la vest de poziția ocupată și păstrată cu sânge de batalionul 1 "Vulturii". Încă mai erau acolo, apărând capul de pod. O mână de oameni, atacați din toate părțile, încă mai luptau și apărau un cap de pod izolat, rupt de lumea exterioară, a cărui valoare strategică fusese decisă de către alții, mai presus de înțelegerea și voința lor, a celor care se băteau pentru stăpânirea lui. Ei, cei din batalionul Vulturilor primiseră doar un ordin, de a ocupa și păstra o poziție. Iar ei asta făceau, luptau pentru a păstra poziția, doar pentru că primiseră ordin să o facă. Și atâta timp cât nimeni nu le dăduse ordin să abandoneze pozițiile, ei nu o făcuseră. Pentru ei, era simplu, erau soldați și îndeplineau ordinele.

Iar ordinele lor erau să lupte pentru aceste poziții.

Mihnea Avram își concentră privirea spre o ieșire dinspre blocul din dreapta, unde prinse o mișcare. Într-adevăr, ceva se petrecea acolo. Transmise informația spre lunetistul din grupa sa, aflat ceva mai în dreapta. O siluetă înarmată cu un AK-47 se iți de după o fereastră spartă, o împușcătură și apoi silueta dispăru. De vreo jumătate de oră, astfel se desfășurau ostilitățile. Dar el știa că aceste lupte de uzură erau doar preludiul. În mod sigur va urma un alt atac disperat, la fel ca și cel din urmă cu câteva ore, dar probabil mult mai puternic.

Se părea că apărarea inamică din oraș își va juca în curând ultima carte. Exploziile și împușcăturile se mutaseră tot mai aproape de ei, mai ales dinspre sud, semn că blindatele românești se apropiau din ce în ce mai mult. Era deja o chestiune de minute. Și nervozitatea devenea tot mai mare.

Primele rafale inamice porniră la început dezordonat, dar deveniră din ce în ce mai dese și mai precise. Noi și noi puncte de foc se adăugară, mărind presiunea asupra liniei românești ce începuse deja să riposteze cu arme automate. O nouă luptă începea. Mihnea dirijă focul mitralierelor spre stânga, unde putea vedea distinct lucirile de la gura țevii. O bufnitură de aruncător de grenade făcu să tacă o mitralieră inamică. Dar lupta era departe de a se fi încheiat. Un obuz de tanc lovi peretele unui bloc, ricoșând și lăsând o urmă adâncă. Deci ai noștri sunt aproape, foarte aproape. În curând va urma atacul inamic spre pod, când se vor năpusti cu toții în speranța izbăvirii, iluzia că vor

putea trece dincolo, la ei în Transnistria, în mod sigur le va da aripi. Iar noi le vom da plumb, gândi Avram.

Din nou, o mână i se lăsă pe umăr. Nu mai tresări de data asta, aproape că se aştepta ca Mihai Motrescu, comandantul său, să fie lângă el. Nu se mai întrebă de unde apăruse, deja era sigur pe instinctul şi capacitatea acestui războinic de a fi pretutindeni pe câmpul de luptă, imun la gloanţele vrăjmaşe.

– Cum stăm, sergent?

– Din clipă în clipă ne atacă, căpitane!

Motrescu dădu din cap, privind de-a lungul liniei neregulate ocupate de luptătorii români adăpostiţi cum puteau mai bine printre obstacolele din teren. Mâna i se încleştă pe umărul lui Avram:

– Va trebui să iei un pluton cu tine şi să mergem înapoi la pod. E nevoie de noi acolo!

Mihnea nu mai protestă. Se convinsese până acum de justeţea argumentelor căpitanului. Ordonă un foc susţinut de câteva minute, pentru a-şi ţintui inamicii la pământ, astfel ca să nu sesizeze faptul că apărarea s-a subţiat, restul efectivelor lungindu-şi linia pentru a astupa golul lăsat de plutonul plecat. Apoi se retrase târâş cu ce mai rămăsese din ai săi. Ajunşi în afara limitei de vizibilitate a atacatorilor, se ridicară şi începură să alerge aplecaţi, în urma căpitanului ce parcă avea aripi la picioare.

Ajunşi în fugă la capătul podului, s-au aruncat la pământ, strecurându-se târâş spre cele mai bune poziţii de apărare. Tancul incendiat la mijlocul podului încă ardea mocnit, aruncând din când în când luciri slabe. Orizontul

se luminase spre răsărit, o geană de lumină ce devenise din ce în ce mai mare, astfel că terenul de luptă deveni curând vizibil ca-n palmă. Vreo trei trupuri zăceau răsturnate în poziții grotești în vecinătatea tancului distrus, a cărui țeavă smulsă din turela spartă zăcea răsturnată, sprijinită instabil de o șenilă și cu capătul rezemat de asfaltul ciuruit de gloanțe.

Se târî până lângă Fabian, care rămăsese la pod în tot răstimpul luptei. Acesta îl puse pe scurt la curent cu situația actuală.

– Au o mitralieră grea care bate foarte bine stânga noastră. Nu știu câte tancuri mai au, dar nu au câmp de foc spre noi. Oricum, după plecarea voastră au venit ai noștri cu elicopterele și i-au pisat destul de tare. Am mai auzit explozii către Tiraspol, se poate să fi fost bombardat de aviație. Acolo, indică spre nord, dincolo de râu, s-au văzut explozii de lumină în depărtare în cursul nopții, cred că se bat pentru Dubăsari.

– Ați avut mult de lucru?

– Câteva atacuri de infanterie, sporadice, de tărie medie. N-au mai folosit tancurile de când i-au pisat ai noștri din elicoptere. Poate le păstrează pentru final, fiindcă cred că pregătesc un ultim atac decisiv. De vreo jumătate de oră n-au mai tras haotic, ci doar scurt, precis și se ghicesc mișcări de infanterie dincolo. S-ar putea să încerce un atac coordonat prin radio cu cei din oraș, în așa fel încât să poată lua podul înainte ca tancurile noastre să fie călare pe ei. Dacă reușesc să treacă vreun tanc sau TAB dincolo de mijlocul podului, continuă indicând epava ce fumega

mocnit, vor avea câmp liber de tragere spre noi şi nu vom sta prea bine. Ar trebui să se grăbească, sau să renunțe definitiv.

– Mda, e logic...

Următoarele zece minute şi le petrecu organizând dispozitivul de apărare, cum putea mai bine. De altfel, mai mult l-a ajutat pe căpitanul Motrescu să o facă, acesta din urmă, cu multă energie, se ocupă în cele mai mici amănunte de această sarcină. Şi o făcu foarte bine, nu se putu abține să nu remarce Mihnea Avram. Muniția se împuținase îngrijorător. La fel şi loviturile de aruncător, dar şi rachetele antitanc de orice tip, mai ales Javelin. Căpitanul Motrescu ceru prin radio muniție care să-i fie paraşutată din elicopter, întăriri şi ceru insistent sprijin aerian, mai ales de elicoptere Puma Socat cu capacități antitanc. Răspunsul a fost dezamăgitor: muniția în circa o jumătate de oră, întăririle mai târziu, iar sprijinul aerian şi mai târziu.

Mihnea zâmbi amar. Singura lor speranță rămânea posibilitatea ca tancurile lui Tomoioagă sau ale lui Morun să ajungă mai devreme, sau ca atacul inamic să nu se producă. Dar era prea vechi în branşă ca să nu-şi dea seama că transnistrenii vor încerca o ultimă manevră disperată înainte de a pierde Tighina şi cu ea capul de pod de pe malul drept al Nistrului.

– O nouă zi, o nouă luptă... murmură strecurându-se în adăpostul individual alături de Fabian.

Cu ochii pe linia de ochire a pistolului mitralieră îndreptat spre capătul îndepărtat al podului, acesta îl

întâmpină:

– Eşti gata să-ţi verşi încă o dată sângele pentru patrie?

– Ce întrebare tâmpită! De ce întrebi?

– Fiindcă rusnacii au început să se apropie! Uite, deja sunt câţiva care se strecoară pe pod! Care-ţi sunt ordinele, geniu militar? Tragem sau aşteptăm dezlegare de la marele tartor?

– De ce eşti sarcastic?

– Scuze, nu m-am putut abţine, văzându-te alergând pe lângă Şef încercând să te bagi în seamă, în timp ce el îţi făcea toată treaba. Fără resentimente!

– Du-te naibii!

Fabian râse.

– Totuşi, aşteptăm ordinul de foc, dar ar trebui să atragi atenţia Şefului că avem treabă.

Avram transmise prin radio informaţia, iar răspunsul îi parveni imediat. Aşa cum se aşteptase, îi vor lăsa să se apropie şi nu vor deschide focul fără ordin. Pe lângă justeţea tacticii adoptate, cea de a da posibilitatea dezlănţuirii unei puteri de foc cât mai mari, de a lăsa inamicul să se arate cât mai mult pentru a-l putea neutraliza în cât mai mare măsură, mai exista şi un modiv de ordin foarte practic: stocul foarte limitat de muniţie. Un angajament cu foc de mai lungă durată i-ar putea lăsa fără altă posibilitate decât de a lupta cu baionetele şi paturile armelor. În noaptea asta trăseseră mii de cartuşe. Se pare că au făcut-o cu folos, din moment ce încă mai erau pe poziţii.

Mişcarea tăcută a umbrelor se apropia de tancul uitat

mocnind la mijlocul podului. Din spate, dinspre Tighina, rafale, împuşcături, explozii, bubuitul tunurilor, toate într-un crescendo lin, dar sigur, se apropiau. Se apropiau şi siluetele inamice, din ce în ce mai distinctive, în mod sigur cazaci. Trecuseră deja de mijlocul podului şi se apropiau cu fereală, pe lângă margini, ţinând strâns în mâini automatele AK-47. În urma lor, se treziră la viaţă motoarele tancurilor care îşi începură cursa ascendentă spre capul podului. Alături de ele, TAB-uri încărcate cu trupe îşi aşteptau rândul, sau mai degrabă se înghesuiau să prindă accesul pe podul care pentru ei parcă devenise un fel de drum de glorie. Dar putea fi şi un drum spre moarte, dar asta nimeni nu le explicase iniţial.

Primul tanc, un T-55 apăru pe pod la vederea românilor, şi începu să accelereze spre epava din mijloc. Avram auzi ca prin vis ordinul de foc de la căpitanul Motrescu. Fără să gândească mai mult, trase o rafală lungă spre cazacii ce trecuseră de mijlocul podului şi erau deja aproape să iasă dincolo, pe malul drept. Întreaga linie de rezistenţă a românilor luă foc, atunci întregul dispozitiv trase cu sete. Câteva siluete dădură înapoi, altele încremeniră pe vecie pe loc, lovite de gloanţele precise trase de lunetişti. Au fost şi câţiva loviţi de rafale, dar ei au căzut scuturaţi de mai multe gloanţe, în schimb, cei loviţi de lunetişti cădeau invariabil fulgeraţi, fără vreun gest în plus. Singurul mortier de 82 mm rămas întreg trase trei lovituri succesive care făcură atacul să dea înapoi, infanteriştii strecurându-se printre exploziile de pe pod. Servanţii îl dezasamblară rapid, grăbindu-se să-l instaleze pe o poziţie ceva mai la

stânga, precauțiune necesară în cazul în care poziția de tragere le-ar fi fost descoperită. Așteptau reluarea atacului inamic, deoarece tancurile continuau să avanseze încet pe pod, iar în mod sigur avangarda de infanterie va fi întoarsă din nou împotriva rezistenței române ce devenise în ochii tuturor deosebit de precară.

Căpitanului Motrescu i s-a părut că la un moment dat a distins motoare de elicopter, de fapt tactul sacadat al palelor, undeva în spate, dar a fost sigur că nu a fost o părere atunci când auzi tropăit de bocanci și alături de el, în groapa ce-i slujea ca adăpost, ateriză un necunoscut zicând precipitat:

– Îl caut pe comandantul vostru!

– L-ai găsit, dar cine ești?

– Maior de parașutiști Iosif Băran...

– Încântat, căpitan Mihai Motrescu, dar unde sunt parașutiștii?

– Două grupe cu mine, pe una am trimis-o spre oraș, să vă întărim acolo, muniția suplimentară am împărțit-o în două, sunt câteva lăzi cu gloanțe și grenade de mână.

– Dacă eram mai spre iarnă, aș fi zis că ești Moș Crăciun, dar nu pot să nu remarc faptul că ești cam sărac, atât în oameni, cât și în material. Unde sunt restul?

Băran făcu un gest de neputință, încercă să ridice din umeri, dar o grimasă de durere îi traversă chipul când mișcă mai necontrolat din umărul stâng.

– Un singur elicopter, cu un singur pilot cu suficiente tendințe sinucigașe încât să piloteze și să ne lanseze în iadul de aici, acum a făcut cale întoarsă ca să mai aducă ce

mai avem dintr-un al doilea pluton, completat cu moldoveni şi ce s-a mai găsit. Restul se bat pe celelalte fronturi.

– Mda, bine că aţi venit şi voi. Doare? indică Motrescu umărul maiorului.

– Da, din când în când. O schijă păcătoasă de acum trei nopţi în Chişinău. Mi-a scos-o un sanitar şi m-a cârpit un doctor adus de la un spital din Chişinău.

– Şi cum e?

– Păi, doctorul destul de bătrân, dar asistenta era bună de tot. I-am luat numărul de telefon.

Motrescu râse.

– Şi eu care credeam că noi suntem clovnii trimişi să se bată cu pocnitori împotriva tancurilor....

Băran râse şi el. Curând redeveniră serioşi. Paraşutiştii maiorului se intercalaseră în linia subţire a apărătorilor, aşteptând continuarea atacului. Acesta nu întârzie prea mult.

Ziua devenise stăpână pe câmpul de luptă. Primul tanc era deja dincolo de mijlocul podului, împingând în trecere la o parte epava mistuită în cursul nopţii. Mai era puţin şi ajungea pe malul drept. Alături de el, câţiva inşi avansau aplecaţi, trăgând rafale lungi de AK-47. Pe cel mai apropiat, un ins deşirat într-o uniformă căzăcească, Mihnea Avram îl ochi cu grijă, detaşat şi insensibil la gloanţele ce ţiuiau pe lângă el. Când a fost sigur de reuşită, a tras o rafală scurtă de trei gloanţe şi i-a urmărit trupul prăbuşindu-se.

Dar tancul continua să înainteze. O lovitură de RPG-7

devie din blindaj, o simplă zgârietură pentru monstrul de oțel.

– Javelin, oprește-l! auzi în cască vocea căpitanului Motrescu.

– E ultima, Șefu'!

– Dă-i drumul!

Racheta se înălță în văzduh și se năpusti de sus asupra tancului. Ambele tabere își ținură o clipă răsuflarea. Racheta se aruncă din înalturi și se prăbuși cu o explozie infernală în epava tancului distrus din mijlocul podului. Mii de schije se împrăștiară înfingându-se în soldații surprinși din apropiere ce se tăvăliră pe jos urlând de durere.

– Ratat! urlă disperat Avram.

Racheta Javelin deviase spre epava tancului distrus în prealabil. Transnistrenii așteptau îngroziți a doua lovitură ce nu mai venea. Nu avea de unde. Încet, începeau să-și revină și să înțeleagă evidența. Românii nu mai aveau Javelin, nu mai aveau proiectile antitanc, nu mai aveau nimic înafara voinței de a rezista. Dar asta era prea puțin în fața tancurilor ce se înghesuiau pe pod în urma T-55-ului victorios. Se pregăteau să se arunce la atac, simțind victoria aproape.

Lui Avram disperarea îi strânse stomacul și ghearele ei începeau să urce încet, de-a lungul șirei spinării, spre creierul care încă încerca să nege evidența. Erau pierduți, totul era pierdut.

Parcă cu încetinitorul îl văzu, mai mult îl simți pe Fabian cum se ridică de lângă el și se năpustește înainte, spre

tancul din frunte, cel cu o imensă stea roșie pe turelă.

– Acoperă-mă! strigă spre el.

Avram reacționă cu încetineală. Disperarea, poate frica ce începea să i se cuibărească parșiv în oase, dar și surpriza când îl văzu pe Fabian aruncându-se înainte, fără arma automată, doar cu un simplu pistol Glock în mâna stângă, iar în dreapta cu un disc mare și greu, ce-l făcea să alerge cu o oarecare dificultate. Într-o străfulgerare de secundă recunoscu discul: o mină magnetică cu focos reglabil. De unde o avea Fabian? Creierul îi străfulgeră șansa infimă de a opri coloana blindată. Trase o rafală lungă, urlând în microfonul din dreptul gurii:

– Foc de acoperire! Dați tot ce puteți! și se aruncă în urma lui Fabian.

Imediat îi răspunse întreaga linie de rezistență. Mii de gloanțe se concentrară spre pod, trase și mortierul incendiind un TAB din urma tancului, traseră și cele două mitraliere de companie rămase, risipindu-și ultimele gloanțe, doar pentru a-i acoperi, pe el și pe Fabian, ce alergau în zigzag, ferindu-se de riposta mai slabă a transnistrenilor. L-a văzut pe Fabian în fața tancului ce-și rotea turela căutându-l, la câțiva metri, a mai văzut o mișcare ascunsă de după șenila dreaptă, pe Fabian ce ținea mina în dreapta, aplecat, cum îndreaptă pistolul din mâna stângă și trage de câteva ori, apoi tresare, se împleticește, totuși se aruncă cu mina spre tanc, apoi dispare după balustrada de beton ce-l ascundea vederii. Închizătorul păcăni sec, și înainte de a-și pleca privirea pentru a schimba încărcătorul, parcă întrezări un trup care se arunca cât mai departe de tanc.

Apoi urmă o explozie apocaliptică ce îngheță totul. Nu mai auzea nimic, privea fără să priceapă. Cu mâini mecanice schimbă încărcătorul, apoi introduse cartuş pe țeavă. Un țiuit puternic îi persista în urechi, vedea locul unde fusese mai înainte tancul T-55, un imens incendiu, silueta unui cazac ce trecuse de locul incendiului cum se prăbuşea străpuns de gloanțe, un soldat apăru lângă el urlând ceva şi arătând spre pod în timp ce-şi descărca automatul în acea direcție şi apoi căzu la pământ lângă el, probabil un paraşutist sosit de curând din moment ce nu-l cunoştea, dar la el nu ajungea niciun sunet, de parcă ar fi fost într-un film mut. Doar țiuitul care creştea în intensitate din ce în mai mult. Un tanc înainta pe pod, urmat de altele, erau acolo şi câteva TAB-uri, unul ardea, pe lângă ele erau inşi ce gesticulau, arătând înainte. Trase o rafală spre ei, dar nu auzi nimic, simți doar şocul în braț şi văzu cartuşele goale cum zburau în arc de cerc în dreapta lui. Țiuitul parcă ajunsese la paroxism, îi venea să arunce arma şi să se prindă cu ambele mâini de urechi, dar în fața lui, dincolo de tancul incendiat, zări doi cazaci ce arătau spre el. Realiză că era căzut în genunchi şi unul dintre cazaci îndrepta un AK-47. Trase din reflex, din nou fără sunet, doar imagini parcă date cu încetinitorul. Primului cazac îi înfloriră câteva pete roşii pe piept, deschise gura într-un urlet mut scăpând kalashnikovul şi căzând pe spate, al doilea încercă să fugă dar piciorul îi cedă transformându-se într-o masă roşie, sângerândă. Văzu cum încearcă să se târască deoparte, uitând de chipiul rămas pe jos. Țiuitul devenise infernal, simțea că în curând îi va

exploda capul. Scăpă arma, gata să se prăbuşească zvârcolindu-se. Apoi ţiuitul încetă ca prin farmec şi începu să audă.

La început un huruit continuu, ce scădea în putere permiţându-i să sesizeze şi alte sunete. Începea să le perceapă diferit, în funcţie de intensitate şi tonalitate. Primele au fost urletele. Le ghicise iniţial, dar acum începea să le audă, din ce în ce mai tare. Începea să simtă şi dogoarea incendiului ce învăluia fostul T-55, de care era destul de aproape.

Apoi împuşcăturile. Înainte doar văzuse gloanţele ce muşcau din balustradele de beton sau din asfalt, acum le şi auzea. Şi ceva îi spunea că nu era în regulă. Transnistrenii arătau cu mâna în direcţia lui sau ceva mai în dreapta sa, privirile li se umpleau de spaimă, apoi o luau la fugă, chiar dacă vreun superior alerga după ei să-i oprească. O nouă rafală smulse mai multe aşchii de beton din balustrada din dreapta, departe de el, spre capătul podului. Erau de calibru mare, 12,7 mm, probabil. De unde? Apoi percepu clinchetul metalic al şenilelor. Şenile de tancuri. Dar le auzea nu numai din faţă, pe pod, ci şi din spate, de unde plecase. Un suflu puternic aproape îl aruncă în faţă, un bubuit de tunet şi tancul din spatele T-55-ului aprins de Fabian irumpse într-o lumină lăptoasă azvârlind turela departe, în apele Nistrului.

– L-am prins! strigă ochitorul.

– FOC! răcni Tomoioagă.

Tancul de pe pod, cel din urma unui T-55 deja aprins

explodă azvârlindu-şi turela departe, unde nu mai putea fi zărită, probabil în râu.

– Mitraliera!

O revărsare continuă de gloanțe cu cadența de peste trei mii de lovituri pe minut anunță sosirea primului tanc românesc, cel al colonelului Tomoioagă, vârful de lance ce rupsese apărarea Tighinei şi răzbătuse până la podul de pe Nistru, atât de greu ținut de Batalionul 1 Operațiuni Speciale "Vulturii". Aruncându-şi privirea pe ecranul ce-i dezvăluia câmpul de luptă, colonelul Tomoioagă nu se putu abține să nu exclame:

– Dumnezeule mare!

Apoi redeveni acelaşi comandant lucid, gata de acțiune. Luptele continuau cu furie, împuşcăturile nu scăzuseră deloc în intensitate. Ba dimpotrivă. Cât de eroic se bătuseră băieții ăştia, singuri împotriva tuturor, şi acum erau pe cale să piardă totul, atunci pentru ce atâta eroism şi atâta sânge vărsat, atâția morți şi atâtea vieți distruse? Dacă ar fi ajuns un sfert de oră mai târziu, poate ar fi fost totul degeaba, tot sacrificiul "Vulturilor" n-ar fi valorat nimic, deoarece el ar fi trebuit să reia lupta pentru un cap de pod pierdut, din nou împotriva tancurilor, iar dacă aveau succes, inamicul ar fi putut pur şi simplu să-l arunce în aer. Sau poate nici acum n-ar fi prea târziu să o facă, dacă îşi dădeau seama că nu aveau cum să-şi evacueze trupele din Tighina. Dar din respect pentru aceşti bravi soldați, care s-au bătut cu tancurile fără să ştie când sau dacă le va veni vreun ajutor, fiindcă aşa au înțeles ei că trebuie să-şi facă datoria, măcar pentru ei, dacă nu şi pentru altceva, colo-

nelul Tomoioagă era decis să reuşească, să le dovedească acestor băieți dăltuiți din cremene că sacrificiul lor nu a fost degeaba. Că armata română este în urma lor şi alături de ei, că nu au fost lăsați de izbelişte.

– Tanc 4-2 şi 2-1, țintă ultimul blindat ce a păşit pe pod, foc! Vreau coloana inamică blocată pe acest pod blestemat, şi din față şi din spate! Apoi luați poziție optimă şi distrugeți tot ce încearcă să pătrundă de pe malul inamic! 3-1 şi 3-2 susțineți şi radeți coloana, unul câte unul! Poziții de foc de ambele părți! Executarea!

Mai aruncă o privire pe ecran, văzând românii care, îmbărbătați de apariția tancurilor proprii se aruncau la atac pe pod, o mână de oameni bravi şi neînfricați, murmură din nou pentru sine:

– Dumnezeule mare!

Alături de astfel de soldați, merita să lupți până la ultima picătură de sânge. Mai mult, era o adevărată onoare să poți spune că ai luptat cot la cot cu asemenea soldați!

Mihnea Avram încă nu-şi revenise pe deplin. Mai auzea o vâjâială în urechi, chiar dacă simțurile îi reveniseră, cel puțin parțial. Văzu, mai mult sesiză, cum explodează ceva dincolo de orizontul său vizual, undeva pe podul ăsta blestemat, dar foarte aproape de malul opus, cel inamic. Ceva îi spunea că era bine, ori tancurile, ori elicopterele sau artileria noastră distrugeau blindatele inamice. Era bine, era foarte bine. Ar fi vrut să se bucure alături de Fabian, dar nu ştia unde este. Încercă să se ridice într-un genunchi şi reuşi cu greutate. Pe lângă cele câteva gloanțe

pe care le simți vâjâindu-i pe la urechi, auzi și pași hotărâți ce alergau în spatele său, apoi un braț puternic îl săltă în picioare și o voce cunoscută îi tună în urechi:

– Ridică-te, sergent, podul trebuie să fie al nostru!

Ah, acest pod blestemat, peste acest râu blestemat, Nistru. Îl urmă pe căpitanul Motrescu ca în transă. Alături de el, un maior de parașutiști necunoscut. Îi urmau alți și alți soldați, camarazi de-ai săi sau alții pe care nu-i cunoștea, în uniforme de parașutiști. Se avântă șovăielnic înainte pe pod, gata să-și facă datoria. Înțelegea preocuparea căpitanului, au apărat capul de pod pentru a interzice ajutoarele de dincolo de Nistru, dar acum, când malul drept era ținut ferm de tancurile românești, în mod sigur inamicul ar putea încerca să-l arunce în aer, pentru a interzice pătrunderea dincolo, în așa-zisa Transnistrie. Poate că podul deja era minat, dar poate nu-l vor detona chiar acum, cum era, plin cu vehicule și blindate transnistrene. Dar văzându-l blocat fără speranță, din ambele părți, în disperare cineva l-ar fi putut distruge, chiar dacă ar pieri astfel mulți de-ai lor. Dar mentorii ruși nu făcuseră la fel, lăsând să moară atâția oameni pe submarinul Kursk, la teatrul moscovit sau la Beslan? Trebuiau să treacă podul, pentru a fi siguri că nu vor fi declanșate încărcăturile explozive, în caz că acestea existau, mai ales că tancurile nu puteau trece peste mulțimea de vehicule înghesuite ce, deși încă mai aveau capacitate de luptă, luau foc și explodau rând pe rând lovite de obuzele aducătoare de moarte trase din tancurile românești. Trebuiau să treacă dincolo, cu tot riscul de a fi uciși, fie de riposta inamică,

de exploziile de pe pod sau chiar de eventuala detonare a respectivelor încărcături explozive ce ar fi distrus în totalitate podul.

Avram alerga mecanic, fără să gândească, parcă picioarele sale aveau un singur țel: înainte! Dogoarea arzătoare a blindatelor incendiate pe lângă care trecea în fugă parcă nu-l atingea, doar alerga spre obiectivul său, malul opus. Încerca să țină pasul cu căpitanul Motrescu și cu maiorul de parașutiști, dar nu-i putea ajunge, încerca doar să se mențină imediat în urma lor, chiar dacă vedea cu fiecare pas cum distanța dintre ei creștea din ce în ce mai mult, parcă aveau aripi la picioare. Și alergau nebunește, oprindu-se din când în când, unul câte unul, trăgând rafale scurte, acoperindu-se perfect, de parcă lucrau împreună de ani mulți. O mișcare în stânga, prinsă cu coada ochiului, îl făcu să răsucească țeava automatului într-acolo. Culcat pe jos, după o epavă fumegândă, un cazac probabil rănit își ridică trunchiul privind spre el. Avea o privire mirată, de parcă nu-și dădea seama ce se întâmplă. Avram nu-i prinse privirea, ochii săi rămaseră asupra mâinii drepte în care cazacul ținea un Nagan. În momentul în care mâna se mișcă, Avram trase o rafală scurtă. Nu avea de unde să știe dacă cazacul dorea să tragă sau să arunce pistolul. Capul cazacului se dădu pe spate, împrăștiind sânge și creier pe caldarâm.

Avram păși mai departe, atent la noi pericole. Aproape de malul opus, le văzu. Erau câteva fire electrice ce se împărțeau de o parte și de alta și duceau probabil spre pilonul cel mai apropiat al podului. Și ele porneau toate

de la o clădire mică, un fel de gheretă unde probabil în trecut se dădeau bilete pentru cei ce doreau să traverseze. Era încă prea departe de această cabină, dar sesiză o oarecare mişcare acolo. Nu numai el, ci şi căpitanul Motrescu şi maiorul de paraşutişti. Înspăimântaţi de posibilitatea declanşării unei explozii devastatoare, cei doi se aruncară spre gheretă. Maiorul strigă ceva spre Motrescu, încercând în fugă să acopere distanţa ce-l separa de micul chioşc. Motrescu lăsă un genunchi în pământ şi îndreptă arma AK-47 spre gheretă. O rafală prelungă sparse geamuri, perforă pereţii şi smulse mica uşă din ţâţâni. Un trup ciuruit se prăbuşi în cadrul uşii. Maiorul alerga în continuare, urmat îndeaproape de căpitanul Motrescu.

Un fior rece traversă şira spinării lui Mihnea Avram. Cei doi, preocupaţi de pericolul imediat de la gheretă, pierduseră din vedere restul frontului. Iar ţeava unei mitraliere apăru de pe fereastra unei clădiri din partea cealaltă a micii piaţete în care dădea şoseaua ce venea de dincolo de pod. Iar mitraliera îi viza. Avram se opri şi strigă un avertisment, trase şi câteva gloanţe, dar fără efect. O făcuse în grabă, fără să ia ţinta cum trebuie, şi chiar dacă ar fi putut să o facă, trăgătorul era prea bine ascuns.

Avram aproape că paraliză. Senzaţia de deja-vu îi blocă mişcările. Imaginile se derulau cu viteză mărită, parcă suprapuse. În Afghanistan, în 2009, căpitanul Petre Tiberius cum alerga şi cădea sub gloanţele talibanilor, iar acum căpitanul Mihai Motrescu alergând în calea gloanţelor, din nou, chiar sub ochii săi. Mitraliera lătră prelung. Avram căzu în genunchi strigând sfâşâietor: “NUU!” Căpitanul

Mihai Motrescu parcă întorcea capul spre,el, zicând ceva. Apoi gloanțele ce muşcau asfaltul, maiorul de paraşutişti se interpuse în fugă, involuntar, între căpitan şi mitraliera vrăşmaşă. A căzut ca un brad retezat, fără o vorbă sau un geamăt, singur şi maiestuos. Ca un erou, secerat de viforul necruțător al gloanțelor ucigaşe. O grenadă azvârlită de un aruncător AG, în spatele lui Avram, învălui fereastra cu mitraliera într-un fum dens, înecăcios.

După ce au dezamorsat explozibilii şi au securizat un mic cap de pod, întărit cu câteva mitraliere şi cu zona exterioară asigurată prin bătaia tunurilor tancurilor de pe malul opus, au cărat pe brațe înapoi trupul inert al maiorului de paraşutişti Iosif Băran, primul soldat român căzut dincolo de Nistru. La întoarcere, sergentul Mihnea Avram l-a găsit pe prietenul său Fabian. Trupul zdrobit îi zăcea aplecat peste balustrada podului, aşa cum l-a aruncat explozia tancului pe care îl minase. Era deja rece, iar din zeci de răni încă se mai scurgea sânge în apele întunecate ale Nistrului care le sorbea cu lăcomie.

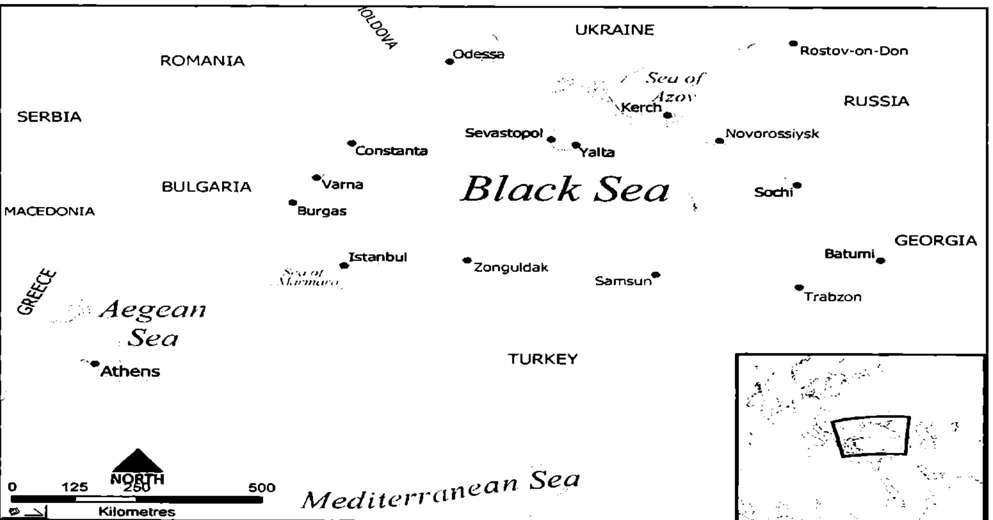
Nistrul, acest râu blestemat!

Hărți și schițe

pag. 705 - 712

Republica Moldova

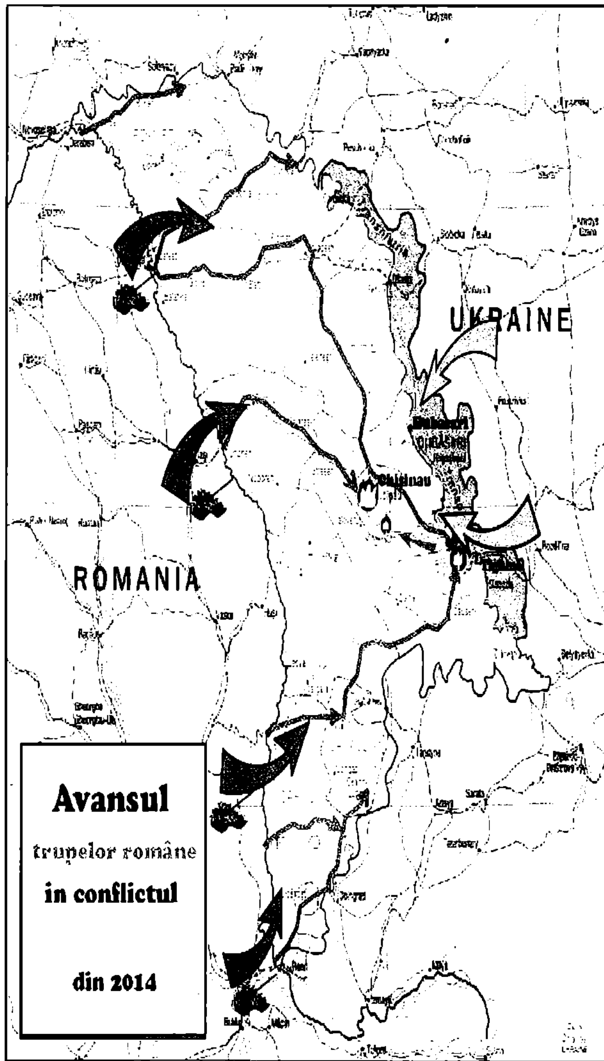
Marea Neagră

Georgia si provinciile separatiste

Conflictul ruso-georgian din august 2008

UKRAINE
ROMANIA
Chișinau
Avansul
trupelor române
in conflictul
din 2014

Chişinău

atacul transnistrean

Compania III "Ilies"

Compania I "Morun"

Compania II "Ruţă"

contraatacul blindatelor romane

Hotel Jolly Alon

USA Embassy

Piaţa Centrala

Str 31 August 1989

Str Bucuresti

Str Columna

Str Vasile Alecsandri

Str Grigore Ureche

Str Ismail

Bd Dimitrie Cantemir

Grand Hotel

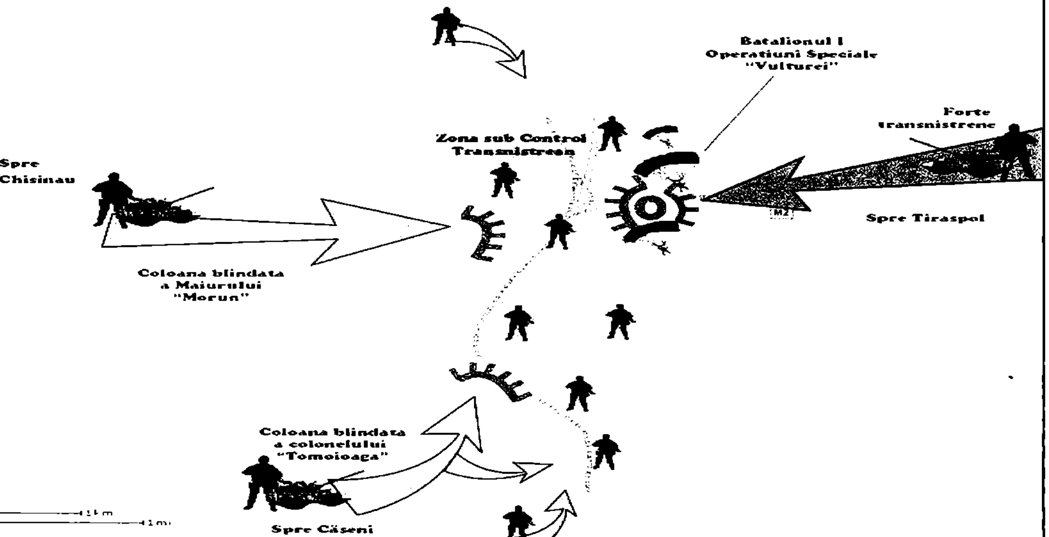
200 m

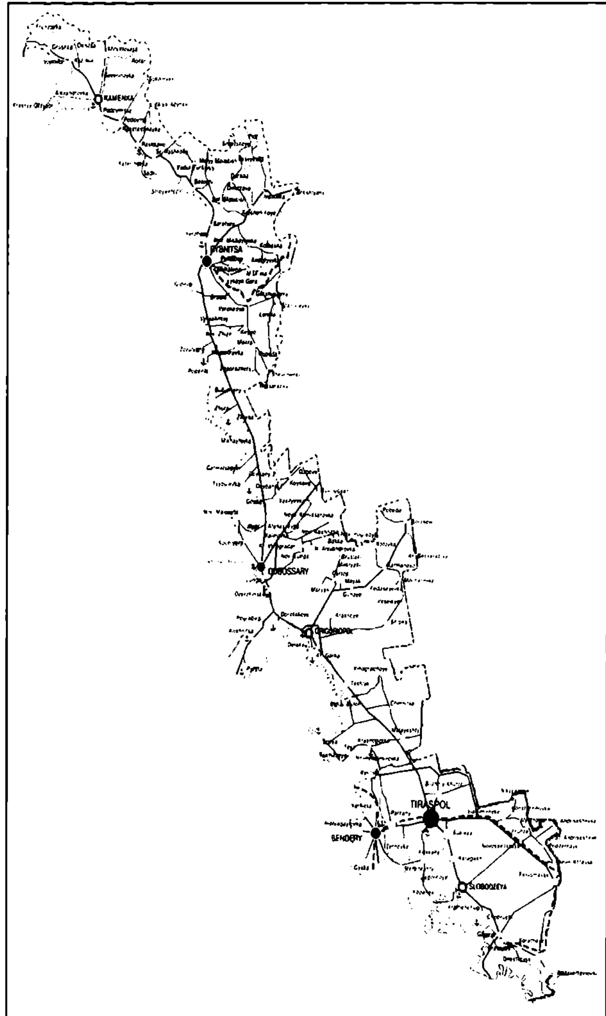
Ciocniri, lupte.

Coloana transnistreana

Coloana romana

Bătălia Chişinăului

Asaltul Tighinei
Nistru
Batalionul I Operatiuni Speciale "Vulturei"
Forte transnistrene
Zona sub Control Transnistrean
Spre Chisinau
M2
Spre Tiraspol
Coloana blindata a Maiurului "Morun"
Coloana blindata a colonelului "Tomoioaga"
Spre Căseni

Transnistria

Avansul
trupelor române în conflictul transnistrean din 2014

- trupe române
- trupe transnistrene
- direcţii de înaintare
- bătălii importante

Divizii infanterie şi blindate

Divizie infanterie şi blindate

Trupe aeropurtate

Divizii infanterie

Dubasari

Chişinau

Tighina

UKRAINE

ROMANIA

Black Sea

Nu noi facem istoria, ci istoria se năpusteşte spre noi, ca un torent scăpat din zăgazuri. O axiomă general valabilă, verificată de-a lungul vremurilor.
Basarabia se va uni cu România, mai devreme sau mai târziu. Dar dacă ocazia se va ivi mai devreme decât credem? Dacă, căzută din nou sub robia comunistă, se declanşează o revoluţie mai puternică ca şi cea din 7 aprilie 2009, şi nu o revoluţie portocalie, ci una roşie-galbenă-albastră? Care va fi reacţia Transnistriei? Dar a Rusiei? Dar a României? Ce va face poporul şi armata română atunci când va răsuna strigătul de ajutor al fraţilor din Basarabia?
Se va ridica România la înălţimea chemării istoriei şi a înaintaşilor, ascultând glasul fraţilor de peste Prut?
Posibile răspunsuri le puteţi afla din romanul ce îl aveţi în mână.

ISBN 978-973-8935-82-2
www.marist.ro

6423114000089